

သုတ္တန္တပိရူပကေ သံယုတ္တနိကာယေ
သဠာယတနဝဂ္ဂပါဠိယာ ဝ မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ ဝ
သံဝဏ္ဏနာဘူတာ

အစန္ဒမဟာပုဂ္ဂလောသတ္ထေရေန ကတာ

သာရတ္ထပုဂ္ဂကာသိနိ နာမ

ဝ သံယုတ္တဝဂ္ဂကထာ တြိပ

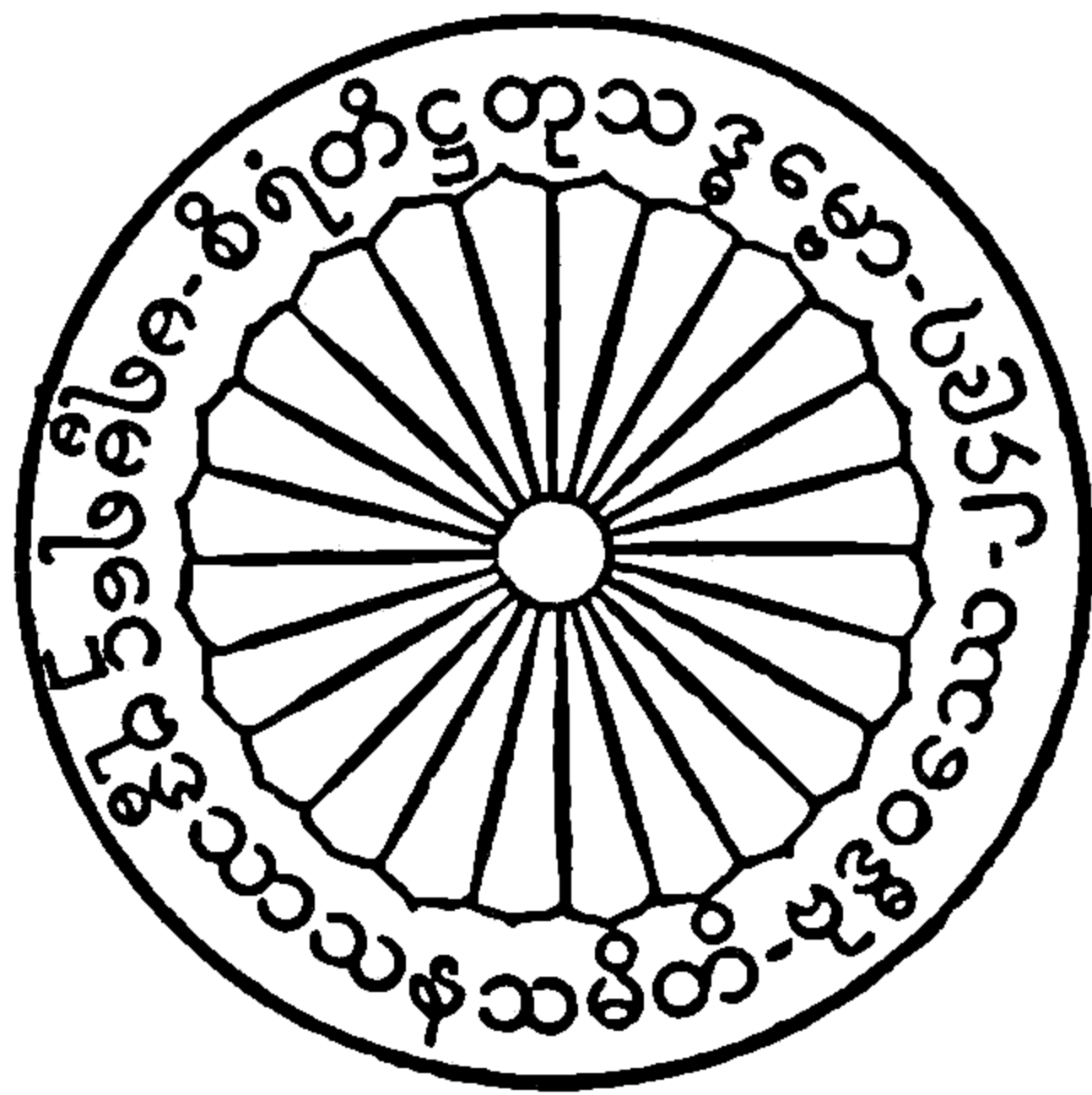

မဂ္ဂဗုဒ္ဓ ပုဂ္ဂသဘာဝသနိတိယာ
ပုဂ္ဂကထာယန္တရာယေ ပုဂ္ဂါဒိတာ

၂၉၉၀

သုတ္တန်ပိဋကေ သံယုတ္တနိကာယေ
သဠာယတနဝဂ္ဂပါဠိယာ စ မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ စ
သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန ကတာ
သာရတ္ထပ္ပကာသိနီ နာမ

ဝ သံယုတ္တဋ္ဌကထာ ကြည့်

မရဗုရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါပိတာ

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋကံ

၁-သဠာယတနသံယုတ္တ

၁-အနိစ္စဝဂ္ဂ

၁-အဇ္ဈတ္တာနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁
၂-၃-အဇ္ဈတ္တဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂
၄-၆-ဗာဟိရာနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂
၇-၁၂-အဇ္ဈတ္တာနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃

၂-ယမကဝဂ္ဂ

၁-၄-ပဌမပုဗ္ဗေသမ္မောဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃
၅-၆-ပဌမနောစေအဿာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃
၇-၁၀-ပဌမာဘိနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၄

၃-သဗ္ဗဝဂ္ဂ

၁-သဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၄
၂-ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၅
၃-အဘိညာပရိညာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၆
၄-ပဌမအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၆
၅-ဒုတိယအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၆
၆-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၆
၇-အဒ္ဓဘူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀
၈-သမုပ္ပါတသာရုပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀
၉-ပဌမသမုပ္ပါတသပ္ပာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၁

သံ-၆   ၃-က

မာတိကာ		ပိဋကံ
၁၀-ဒုတိယသမုဋ္ဌါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၁
၄-ဇာတိဓမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	၁၁
၅-သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	၁၂
(၆) ၁-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ		
(၇) ၂-မိဂဇာလဝဂ္ဂ		
၁-ပဋ္ဌမမိဂဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၂
၂-ဒုတိယမိဂဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၃
၃-၅-ပဋ္ဌမသမိဒ္ဓိမာရပဉ္စာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	၁၄
၆-သမိဒ္ဓိလောကပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၄
၇-ဥပသေနအာသီဝိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၄
၈-ဥပဝါဏသန္ဓိဋ္ဌိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၅
၉-ပဋ္ဌမဆဖဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၅
၁၀-ဒုတိယဆဖဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၅
၁၁-တတိယဆဖဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၆
(၈) ၃-ဂိလာနဝဂ္ဂ		
၁-၅-ပဋ္ဌမဂိလာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	၁၆
၆-ပဋ္ဌမအဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၆
၇-ဒုတိယအဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၆
၈-သမ္မဟုလဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၇
၉-လောကပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၇
၁၀-ဖဂ္ဂါနပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၇
(၉) ၄-ဆန္ဒဝဂ္ဂ		
၁-ပလောကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၇
၂-သုညတလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၇

မာတိကာ			ပိဋကံ
၃-သံခိတ္တဓမ္မသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၁၇
၄-ဆန္ဒသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၁၈
၅-၆-ပုဏ္ဏသုတ္တာဒိဝိညာဏနာ	....	....	၁၉
၇-၈-ပဌမဇောသုတ္တာဒိဝိညာဏနာ	....	....	၂၆
၉-၁၀-ပဌမဒွယသုတ္တာဒိဝိညာဏနာ	....	....	၂၆

(၁၀) ၅-သဠဝဂ္ဂ

၁-အဒန္တအရတ္တသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၂၇
၂-မာလုကျပုတ္တသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၂၈
၃-ပရိဟာနဓမ္မသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၀
၄-ပမာဒဝိဟာရီသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၀
၅-သံဝရသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၀
၆-သမာဓိသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၁
၇-ပဋိသလ္လာနသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၁
၈-၉-ပဌမနတုမ္ဘာကသုတ္တာဒိဝိညာဏနာ	....	....	၃၁
၁၀-ဥဒကသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၁

(၁၁) ၁-ယောဂက္ခေမိဝဂ္ဂ

၁-ယောဂက္ခေမိသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၂
၂-၁၀-ဥပါဒါယသုတ္တာဒိဝိညာဏနာ	....	....	၃၂

(၁၂) ၂-လောကကာမဂုဏဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမမာရပါသသုတ္တာဒိဝိညာဏနာ	....	....	၃၃
၃-လောကန္တဂမနသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၃
၄-ကာမဂုဏသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၅
၅-၆-သက္ကပဉ္စသုတ္တာဒိဝိညာဏနာ	....	....	၃၆
၇-သာရိပုတ္တသဒ္ဓိဝိဟာရိကသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၆
၈-ရာဟုလောဝါဒသုတ္တဝိညာဏနာ	....	....	၃၆
၉-၁၀-သံယောဇနိယဓမ္မသုတ္တာဒိဝိညာဏနာ	....	....	၃၇

[ဃ]

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ	ပိဋကံ
(၁၃) ၃-ဂဟပတိဝဂ္ဂ	
၁-၃-ဝေသာလီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၇
၄-၅-ဘာရဒွါဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၈
၆-ဃောသိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၀
၇-ဂ-ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၁
၉-လောဟိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၁
၁၀-ဝေရဟစ္စာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၄
(၁၄) ၄-ဒေဝဒဟဝဂ္ဂ	
၁-ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၄
၂-ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၄
၃-ပဌမရူပါရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၅
၄-၁၂-ဒုတိယရူပါရာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၆
(၁၅) ၅-နဝပုရာဏဝဂ္ဂ	
၁-ကမ္မနိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၆
၂-၅-အနိစ္စနိဗ္ဗာနသပ္ပာယ်သုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၆
၆-၇-အန္တေဝါသိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၆
၈-အတ္တိနုခေါပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၇
၉-၁၀-ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၇
(၁၆) ၁-နန္ဒိက္ခယဝဂ္ဂ	
၁-၄-အဇ္ဈတ္တနန္ဒိက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၈
၅-၆-ဇိဝကမ္မဝနသမာဓိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၈
၇-၉-ကောဠိကအနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၈
၁၀-၁၂-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၈
(၁၇) ၂-သဋ္ဌိပေယျာလဝဂ္ဂ	
၁-၆၀-အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒသုတ္တ : ဒိဝဏ္ဏနာ	၄၈

မာတိကာ

ပိဋကံ

(၁၈) ၃-သမုဒ္ဒဝဂ္ဂ

၁-ပဋ္ဌမသမုဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၉
၂-၃-ဒုတိယသမုဒ္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၀
၄-၆-ဒီရရုက္ခောပမ-သုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၀
၇-ဥဒါယီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၀
၈-အာဒိတ္တပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၀
၉-၁၀-ပဋ္ဌမဟတ္ထပါဒေါပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၂

(၁၉) ၄-အာသိဝိသဝဂ္ဂ

၁-အာသိဝိသောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၂
၂-ရထောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၇
၃-ကုမ္မောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၃
၄-ပဋ္ဌမဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၄
၅-ဒုတိယဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၆
၆-အဝသုတပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၆
၇-ဒုက္ခဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၆
၈-ကိသုကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၇
၉-ဝိဏောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၅
၁၀-ဆပ္ပါဏကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၀
၁၁-ယဝကလာပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၃

၂-ဒေဝနာသံယုတ္တ

၁-သဂါထာဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၅
၂-သုခသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၅
၃-ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၅
၄-ပါတာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၆

မာတိကာ			ပိုင်း
၅-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၇
၆-သလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၇
၇-ပဌမဂေလညသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၈
၈-၉-ဒုတိယဂေလညသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၈
၁၀-ဖဿမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၈
၂-ရဟောဂတဝဂ္ဂ			
၁-ရဟောဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၉
၂-၃-ပဌမအာကာသသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၉
၄-အဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၉
၅-၈-ပဌမအာနန္ဒသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၀
၉-၁၀-ပဉ္စကင်္ဂသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၀
၃-အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ္ဂ			
၁-သီဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၁
၂-၁၀-အဋ္ဌသတသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၂
၁၁-နိရာမိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၄
၃-မာတုဂါမသံယုတ္တ			
၁-ပဌမပေယျာလဝဂ္ဂ			
၁-၂-မာတုဂါမသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၅
၃-အာဝေဏိကဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၅
၄-တိဟိဓမ္မေဟိသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၅
၃-ဗလဝဂ္ဂ			
၁-ဝိသာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၆
၂-၁၀-ပဿယသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၆
၄-ဇမ္ဗုဒါဒကသံယုတ္တ			
၁-နိဗ္ဗာနပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၇
၂-အရဟတ္တပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၇

မာတိကာ

ပိဋက

၃-၁၅-ဓမ္မဝါဒီပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၂၀
၁၆-ဒုက္ကရပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၂၀

၅-သာမဏ္ဍကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၀

၆-မောဂ္ဂလ္လာနသံယုတ္တ

၁-ဂ-ပဌမဈာနပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၂၉
၉-အနိမိတ္တပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၂၉
၁၀-၁၁-သက္ကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၂၉

၇-စိတ္တသံယုတ္တ

၁-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၀
၂-ပဌမဇ္ဈသိဒ္ဓတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၀
၃-ဒုတိယဇ္ဈသိဒ္ဓတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၀
၄-မဟကပါဠိဟာရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၁
၅-ပဌမကာမဘူသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၁
၆-ဒုတိယကာမဘူသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၂
၇-ဝေါဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၆
၈-နိဂဏ္ဏနာဠပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၈
၉-အစေလကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၉
၁၀-ဂိလာနဒဿနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၃၉

၈-ဂါမဏိသံယုတ္တ

၁-စဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၀
၂-တာလပုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၀
၃-၅-ယောဓာဇီဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၁
၆-အသိဗန္ဓကပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၁
၇-ခေတ္တုပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၂

မာတိကာ			ပိဋကံ
၈-သင်္ခမေသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၂
၉-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၃
၁၀-မဏိစူဠကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၄
၁၁-ဘဒြကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၅
၁၂-ရာသီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၅
၁၃-ပါဠိလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၆
၉-အသင်္ခ တသံယုတ္တ			
၁-ပဌမဝဂ္ဂ			
၁-၁၁-ကာယဂတာသတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၈
၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ			
၁-၃၃-အသင်္ခတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၉
၁၀-အဗျာကတသံယုတ္တ			
၁-ခေမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၅၀
၂-အနုရာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၅၁
၃-ဂ-ပဌမသာရိပုတ္တကောဠိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၅၁
၉-ကုတူဟလသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၅၁
၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၅၁
၁၁-သဘိယကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၅၂

သဠာယတနဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ		ပိဋက
	၁-မဂ္ဂသံယုတ္တ	
	၁-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂ	
၁-၂-အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	၁၅၃
၃-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၁၅၅
၄-ဇာဏုဿောဏိဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၁၅၆
၅-၆-ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	၁၅၉
၇-ဒုတိယအညတြိတိက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၀
၈-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၀
၉-သူကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၄
၁၀-နန္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၄
	၂-ဝိဟာရဝဂ္ဂ	
၁-ပဌမဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၄
၂-ဒုတိယဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၇
၃-၇-သေက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၇
၈-၁၀-ပဌမကုက္ကုဒ္ဓာရာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၈
၃-မိစ္ဆတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၈
၄-ပဋိပတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၈
၅-အညတိတ္ထိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၉
၆-သူရိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	.....	၁၆၉
၇-ကေဓမ္မပေယျာလဝဂ္ဂဒိဝဏ္ဏနာ	.....	၁၇၀

မာတိကာ

ပိဋက

၅-အပ္ပမာဒပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-တထာဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၀
၂-ပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၀
၃-၁၀-ကုဋသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၀

၆-ဗလကရဏီယဝဂ္ဂ

၁-ဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၁
၂-ဗီဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၁
၃-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၁
၅-ကုမ္ဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၂
၇-အာကာသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၃
၈-၉-ပဌမမေဃသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၃
၁၀-နာဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၃
၁၁-၁၂-အာဂန္တုကသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၃

၇-ဇေနာဝဂ္ဂ

၁-ဇေနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၄
၂-၁၁-ဝိဓာသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၄

၈-ဩဃဝဂ္ဂ

၁-၂-ဩဃသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၄
၃-၄-ဥပါဒါနသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၄
၅-၁၀-အနုသယသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၅

၂-ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တ

၁-ပဗ္ဗတဝဂ္ဂ

၁-ဟိမဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၆
၂-ကာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၇
၃-သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၉

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

[၉]

မာတိကာ

ပိဋကံ

၄-ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၂
၅-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၂
၆-၇-ကုဏ္ဍလိယသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၃
၈-ဥပဝါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၅
၉-ပဌမဥပုန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၅
၁၀-ဒုတိယဥပုန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၅

၂-ဂိလာနဝဂ္ဂ

၁-၃-ပါဏသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၅
၄-၁၀-ပဌမဂိလာနသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၅

၃-ဥဒါယိဝဂ္ဂ

၁-၂-ဗောဓာယသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၆
၃-၅-ဌာနိယသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၆
၆-၇-တဏှက္ခယသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၆
၈-နိဗ္ဗေဘာဝိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၇
၉-ဧကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၇၇
၁၀-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၇

၄-နိဝရဏဝဂ္ဂ

၃-၄-ဥပက္ခိလေသသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၈
၈-အာဝရဏနိဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၈
၉-ရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၉
၁၀-နိဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၉

၅-စက္ကဝတ္ထိဝဂ္ဂ

၁-ဝိဓာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၉
၂-စက္ကဝတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၉၀
၄-၁၀-ဒုပ္ပညသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၉၂

မာတိကာ		ပိဋကံ
၆-သာကစ္ဆဝဂ္ဂ		
၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၁၉၃
၂-ပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၀၄
၃-အဂ္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၀၇
၄-မေတ္တာသဟဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၀၇
၅-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၀၉
၆-အဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၁၀
၇-အာနာပါနဝဂ္ဂ		
၁-အဋ္ဌိကမဟပူလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	၂၁၁
၂-၁၀-ပုဋ္ဌဝကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	၂၁၁
၈-နိရောဓဝဂ္ဂ		
၁-၁၀-အသုဘသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	၂၁၁
၃-သတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တ		
၁-အဗ္ဗပါလိဝဂ္ဂ		
၁-အဗ္ဗပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၁၃
၂-သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၁၇
၃-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၃၄
၄-သာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၃၄
၆-သကုဏဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၃၄
၇-မက္ကဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၃၅
၈-သုဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၃၅
၉-ဂိလာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၃၅
၁၀-ဘိက္ခုနုပဿယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၃၈
၂-နာလန္ဒဝဂ္ဂ		
၂-နာလန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၄၁
၃-စုန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	၂၄၅

မာတိကာ

ပိုဒ်

၄-၅-ဥက္ကဓေလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅၇
၆-ဥတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅၈
၈-မြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅၈
၉-သေဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅၈
၁၀-ဇနပဒကလျာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅၉

၃-သီလဋ္ဌိတိဝဂ္ဂ

၁-၂-သီလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၀
၃-၅-ပရိဟာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၀
၆-ပဒေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၁
၇-သမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၁
၈-၁၀-လောကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၁

၄-အနန္တသုတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၆၁

၅-အမတဝဂ္ဂ

၂-သမုဒယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၂
၄-သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၂
၆-ပါတိမောက္ခသံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၂
၇-ဒုစ္စရိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၃

၄-ဣန္ဒြိယသံယုတ္တ

၁-သုဒ္ဓိကဝဂ္ဂ

၁-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၄
၇-ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၄
၈-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၄
၉-၁၀-ပဋ္ဌမဝိဘင်္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၅

၂-ဗုဒ္ဓဗျာဓိဝဂ္ဂ

၁-ပဋိလာဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၆
၂-ပဋ္ဌမသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၆

မာတိကာ			ပိဋကံ
၃-ဒုတိယသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၇
၄-တတိယသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၇
၅-၇-ပဌမဝိတ္ထာရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၈
၈-ပဋိပန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၈
၉-၁၀-သမ္ပန္နသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၉

၃-ဆဋ္ဌိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၂-ဇီဝိတိန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၉
၃-အညိန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၉
၄-ဧကမိဇီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၉
၅-၁၀-သုဒ္ဓကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၂

၄-သုဒ္ဓိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၁-၅-သုဒ္ဓိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၃
၆-ပဌမဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၃
၉-ကဋ္ဌောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၃
၁၀-ဥပ္ပဋိပါဋိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၃

၅-ဇရာဝဂ္ဂ

၁-ဇရာဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၅
၂-ဥဏ္ဏာဘဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၇
၃-သာကေတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၈
၄-ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၉
၅-ပဌမပုဗ္ဗာရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၉
၁၀-အာပဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၉

၆-သုကရခတဝဂ္ဂ

၁-သာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၉
၂-မလ္လိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၈၀
၃-သေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၈၀

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

[၈]

မာတိကာ

ပိဋက

၄-၅-ပဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၀
၆-၇-ပတိဋ္ဌိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၀
၈-သုကရခတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၀

၇-ဗောဓိပက္ခိယဝဂ္ဂ

၅-သမ္ပပ္ပဓာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆-ဗလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇-ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တ

၁-စာပါလဝဂ္ဂ

၁-အပါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၂
၅-ဣဒ္ဓိပါဒသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၂
၆-သမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၂
၁၀-စေတီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၂

၂-ပါသာဒကမ္ပနဝဂ္ဂ

၁-၂-ပုဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၆
၃-ဆန္ဒသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၆
၄-မောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၈
၅-ဥဏ္ဍာဘဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၉
၉-ဣဒ္ဓါဒိဒေသနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၉
၁၀-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၉

၃-အယောဂုဋ္ဌဝဂ္ဂ

၂-အယောဂုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၁
၃-၁၀-ဘိက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၂
၁၁-၁၂-မောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၂

[၈]

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋကံ

၈-အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တ

၁-ရဟောဂတဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမရဟောဂတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၃
၃-သုတနုသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၃
၄-၇-ပဌမကဏ္ဍကီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၃
၈-သလဋ္ဌာဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၃
၉-အဗ္ဗပါလိဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၄
၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၄
၉-ဈာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၄

၁၀-အာနာပါနသံယုတ္တ

၁-ကေဓမ္မဝဂ္ဂ

၁-ကေဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၅
၆-အရိဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၅
၇-မဟာကပ္ပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၅
၈-ပဒီပေါပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၅
၉-ဝေသာလီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၉၆
၁၀-ကိမိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၁

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-ဣစ္ဆာနင်္ဂလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၄
၃-၁၀-ပဌမအာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၅

၁၁-သောတာပတ္တိသံယုတ္တ

၁-ဝေဠုဒ္ဓါရဝဂ္ဂ

၁-စက္ကဝတ္တိရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၇
၂-မြဟ္မစရိယောဂဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၈
၃-ဒိဃာဝုဥပါသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၈

မာတိကာ

ပိဋက

၄-၅-ပဌမသာရိပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၀၈
၆-ထပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၀၉
၇-ဝေဠုဒွါရေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၁
၈-၉-ပဌမဂိဉ္ဇကာဝသထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၁
၁၀-တတိယဂိဉ္ဇကာဝသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၃

၂-ရာဇကာရာမဝဂ္ဂ

၁-သဟဿဘိက္ခုနီသံဃသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၃
၂-၃-မြာဟ္မဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၆
၄-ဒုဂ္ဂတိဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၆
၅-ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၆
၆-ပဌမမိတ္တာမစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၆
၇-ဒုတိယမိတ္တာမစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၆

၃-သရဏာနိဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမမဟာနာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၇
၃-ဂေါဓသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၇
၄-ပဌမသရဏာနိသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၈
၅-ဒုတိယသရဏာနိသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၈
၆-ပဌမအနာထပိဏ္ဍိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၉
၇-ဒုတိယအနာထပိဏ္ဍိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၉

၄-ပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဌမပုညာဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၉
၄-ပဌမဒေဝပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၉
၈-ဝဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၉
၁၀-နန္ဒိယသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၂၀

မာတိကာ		ပိဋကံ
၅-သဂါထကပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၀
၂-ဒုတိယအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၀
၃-တတိယအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၀
၄-ပဌမမဟာဒ္ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၁
၆-သပ္ပညဝဂ္ဂ		
၂-ဝဿံရုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၁
၃-ဓမ္မဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၁
၄-ဂိလာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၂
၉-ပညာပဋိလာဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၂
၇-မဟာပညာဝဂ္ဂ		
၁-မဟာပညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၃
၁၂-သစ္စသံယုတ္တ		
၁-သမာဓိဝဂ္ဂ		
၁-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၄
၂-ပဋိသလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၄
၃-ပဌမကုလပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၄
၆-ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၅
၁၀-တိရစ္ဆာနကထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၅
၂-ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		
၁-ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၇
၉-သင်္ကာသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၉
၁၀-တထသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၉
၃-ကောဋိဂါမဝဂ္ဂ		
၁-ကောဋိဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၂၉
၂-ဒုတိယကောဋိဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	၃၃၀

မာတိကာ

ပိုဒ်

၇-တထသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၀
၈-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၀
၁၀-ဂဝမ္ပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၀

၄-သီသပါဝနဝဂ္ဂ

၁-သီသပါဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၀
၂-ခဒိရပတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၀
၃-ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၁
၅-သတ္တိသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၁
၉-ဣန္ဒြီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၁
၁၀-ဝါဒတ္တိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၁

၅-ပပါတဝဂ္ဂ

၁-လောကစိန္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၁
၂-၃-ပပါတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၂
၄-ကုဋ္ဌာဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၂
၅-ဝါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၂
၇-ပဌမဆိဂ္ဂဋ္ဌယုဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၃
၈-ဒုတိယဆိဂ္ဂဋ္ဌယုဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၃

၆-အဘိသမယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၇-ပဌမအာမကဗညပေယျာလဝဂ္ဂ

၃-ပညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၄
၄-သုရာမေရယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၄
၆-၇-မတ္တေယျသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၄
၈-၉-သာမညသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၄
၁၀-ပစာယိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၄

[န]

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋက

၈-ဒုတိယအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

၈-ဗီဇဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၅
၉-ဝိကာလဘောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၅
၁၀-ဂန္ဓဝိလေပနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၅

၉-တတိယအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-နစ္စဂီတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၅
၂-ဥစ္စာသယနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၆
၃-ဇာတရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၆
၄-အာမကဓညသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၆
၅-အာမကမံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၆
၆-ကုမာရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၆
၇-ဒါသိဒါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၆

၁၀-စတုတ္ထအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-ခေတ္တဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၇
၂-၃-ကယဝိက္ကယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၇
၄-တုလာကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၇
၅-ဥက္ကောဋနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၈
၆-၁၁-ဆေဒနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၉
နိဂမနကထာ	....	....	၃၄၀

မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌတာ။

သဠာယတနဝဂ္ဂ ဝ သံယုတ္တဋ္ဌကထာ တြဉ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-သဠာယတနသံယုတ္တ

၁-အနိစ္စဝဂ္ဂ

၁-အဇ္ဈတ္တာနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ သဠာယတနဝဂ္ဂဿ ပဌမေ စက္ခုန္တိ ဒွေ စက္ခုနိ ဉာဏစက္ခု စေဝ မံသ-
စက္ခု စ။ တတ္ထ ဉာဏစက္ခု ပဉ္စဝိဓံ ဗုဒ္ဓစက္ခု ဓမ္မစက္ခု သမန္တစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု
ပညာစက္ခုတိ။ တေသု ဗုဒ္ဓစက္ခု နာမ အာသယာနုသယဉာဏဉ္စေဝ ဣန္ဒြိယပရော-
ပရိယတ္တဉာဏဉ္စ၊ ယံ “ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော”တိ^၁ အာဂတံ။
ဓမ္မစက္ခု နာမ ဟေဋ္ဌိမာ တယော မဂ္ဂါ တီဏိ စ ဖလာနိ၊ ယံ “ဝိရဇံ ဝိတမလံ
ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ”တိ^၂ အာဂတံ။ သမန္တစက္ခု နာမ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ယံ
“ပါသာဒမာရုယု သမန္တစက္ခု”တိ^၃ အာဂတံ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု နာမ အာလောက-
ဖရဏေန ဥပ္ပန္နံ ဉာဏံ၊ ယံ “ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေနာ”တိ^၄ အာဂတံ။
ပညာစက္ခု နာမ စတုသစ္စပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ၊ ယံ “စက္ခုဥဒပါဒိ”တိ^၅ အာဂတံ။

၁-ဝိ ၃-၉၊ မ ၁-၂၂၅၊ မ ၂-၂၉၃-ပိဋကေ။

၂-ဝိ ၃-၁၆၊ မ ၂-၃၄၆-ပိဋကေ။

၃-ဝိ ၃-၉၊ မ ၁-၂၂၅၊ မ ၂-၂၉၂-ပိဋကေ။

၄-ဝိ ၁-၅၊ မ ၁-၂၉၄-ပိဋကေ။

၅-သံ ၃-၃၆၉၊ ဝိ ၃-၁၅-ပိဋကေ။

မံသစက္ခုပိ ဒုဝိဓံ သသမ္ဘာရစက္ခုပသာဒစက္ခုတိ။ တေသု ယွာယံ အက္ခိကူပကေ အက္ခိပဋုလေဟိ ပရိဝါရိတော မံသပိဏ္ဍော၊ ယတ္ထ စတသော ဓာတုယော ဝဏ္ဏဂန္ဓရသောဇာ သမ္ဘဝေါ ဇီဝိတံ ဘာဝေါ စက္ခုပသာဒေါ ကာယပသာဒေါတိ သင်္ခေပတော တေရသ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ။ ဝိတ္ထာရတော ပန စတသော ဓာတုယော ဝဏ္ဏဂန္ဓရသောဇာ သမ္ဘဝေါတိ ဣမေ နဝ စတုသမုဠာနဝသေန ဆတ္ထိံသ၊ ဇီဝိတံ ဘာဝေါ စက္ခုပသာဒေါ ကာယ- ပသာဒေါတိ ဣမေ ကမ္မသမုဠာနာ တာဝ စတ္တာရောတိ စတ္တာရိသ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ။ ဣဒံ သသမ္ဘာရစက္ခု နာမ။ ယံ ပနေတ္ထ သေတမဏ္ဍလပရိစ္ဆိန္ဓေန ကဏ္ဍမဏ္ဍလေန ပရိဝါရိတေ ဒိဋ္ဌိမဏ္ဍလေ^၁ သန္ဓိဝိဋ္ဌံ ရူပဒဿနသမတ္ထံ ပသာဒမတ္ထံ၊ ဣဒံ ပသာဒစက္ခု နာမ။ တဿ တတော ပရေသဉ္စ သောတာဒီနံ ဝိတ္ထာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာဝ။

တတ္ထ ယဒိဒံ ပသာဒစက္ခု၊ တံ ဂဟေတွာ ဘဂဝါ စက္ခု ဘိက္ခဝေ အနိစ္စန္တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ “စတုဟိ ကာရဏေဟိ အနိစ္စံ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တတာယာ”တိ- အာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရကထာ ဟေဋ္ဌာ ပကာသိတာယေဝ။ သောတဗ္ဗိ ပသာဒသောတမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ တထာ ဃာနဇိဝှါကာယာ။ မနောတိ တေဘူမကသမ္မသနစာရစိတ္တံ။ ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု တိဏိ လက္ခဏာနိ ဒဿေတွာ ကထိတေ ပုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။

၂-၃-အဇ္ဈတ္တဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂-၃။ ဒုတိယံ ဒွေ လက္ခဏာနိ၊ တတိယံ ဧကလက္ခဏံ ဒဿေတွာ ကထိတေ ပုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။ သေသာနိ ပန တေဟိ သလ္လက္ခိတာနိ ဝါ^၂ ဧတ္ထကေနေဝ ဝါ^၃ သလ္လက္ခေဿန္တိတိ။

၄-၆-ဗာဟိရာနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄-၆။ စတုတ္ထေ ရူပဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စတုသမုဠာနာ၊ သဒ္ဓေါ ဒွိသမုဠာ- နော၊ ဓမ္မာတိ တေဘူမကဓမ္မာရမ္မဏံ။ ဣဒမ္ပိ ဗာဟိရေသု ဆသု အာယ- တနေသု တိလက္ခဏံ ဒဿေတွာ ကထိတေ ပုဇ္ဈနကာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ ပဉ္စမေ ဆဋ္ဌေ စ ဒုတိယတတိယေသု ဝုတ္တသဒိသောဝ နယော။

၁-ဒိဋ္ဌမဏ္ဍလေ (သျှာ၊ က၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၅-ပိဋ္ဌေ စ) ၂-စ (သျှာ) ၃-ဝါ တံ (သီ)၊ တံ (သျှာ)

၇-၁၂-အဇ္ဈတ္တိကနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇-၁၂။ သတ္တမာဒိနိ အတိတာနာဂတေသု စက္ခာဒိသု အနိစ္စလက္ခဏာဒိနိ သလ္လက္ခေတွာ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဗလဝဂါဟေန ကိလမန္တာနံ ဝသေန ဝုတ္တာနိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

အနိစ္စဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ယမကဝဂ္ဂ

၁-၄-ပဌမပုဗ္ဗေသမ္ပောဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃-၁၆။ ယမကဝဂ္ဂဿ ပဌမဒုတိယေသု အဇ္ဈတ္တိကာနန္တိ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ-ဝသေန အဇ္ဈတ္တိကာနံ။ သော ပန နေသံ အဇ္ဈတ္တိကဘာဝေါ ဆန္ဒရာဂဿ အဓိမတ္တဗလဝတာယ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မနုဿာနံဟိ အန္တောဃရံဝိယ ဆ အဇ္ဈတ္တိ-ကာယတနာနိ၊ ဃရူပစာရံ ဝိယ ဆ ဗာဟိရာယတနာနိ။ ယထာ နေသံ ပုတ္တဒါရဓနဓညပုဏ္ဏေ အန္တောဃရေ ဆန္ဒရာဂေါ အဓိမတ္တဗလဝါ ဟောတိ၊ တတ္ထ ကဿစိ ပဝိသိတုံ န ဒေန္တိ၊ အပ္ပမတ္တေန ဘာဇနသဒ္ဓမတ္တေနာပိ “ကိ” ဧတ”န္တိ ဝတ္တာရော ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေဝံ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကေသု အာယတနေသု အဓိမတ္တဗလဝဆန္ဒရာဂေါတိ။ ဣတိ ဣမာယ ဆန္ဒရာဂဗလဝတာယ တာနိ “အဇ္ဈတ္တိကာနိ”တိ ဝုတ္တာနိ။ ဃရူပစာရေ ပန နော တထာ ဗလဝါ ဟောတိ၊ တတ္ထ စရန္တေ မနုဿေပိ စတုပ္ပဒါနိပိ န သဟဿာ နိဝါရေန္တိ။ ကိဉ္ဇာပိ န နိဝါရေန္တိ၊ အနိစ္စန္တာ ပန ပံသုပစ္စိမတ္တမ္ပိ ဂဟိတုံ န ဒေန္တိ။ ဣတိ နေသံ တတ္ထ န အဓိမတ္တဗလဝဆန္ဒရာဂေါ ဟောတိ။ ရူပါဒိသုပိ တထေဝ န အဓိမတ္တဗလဝ-ဆန္ဒရာဂေါ၊ တသ္မာ တာနိ “ဗာဟိရာနိ”တိ ဝုတ္တာနိ။ ဝိတ္တာရတော ပန အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာဝ။ သေသံ ဒ္ဓိသုပိ သုတ္တေသု ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ တထာ တတိယစတုတ္ထေသု။

၅-၆-ပဌမနောစေအသာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇-၁၈။ ပဉ္စမေ နိဿဋ္ဌာတိ နိက္ခန္တာ။ ဝိသညုတ္တာတိ နောသံယုတ္တာ။ ဝိပ္ပမုတ္တာတိ နောအဓိမုတ္တာ။ ဝိမရိယာဒိကတေန စေတသာတိ နိမ္မရိယာဒိ-ကတေန စေတသာ။ ယံ ဟိ ကိလေသဇာတံ ဝါ ဝဋံ ဝါ အပ္ပဟိနံ ဟောတိ။

တေန သေခါနံ စိတ္တံ သမရိယာဒီကတံ နာမ။ ယံ ပဟိနံ၊ တေန ဝိမရိယာဒီကတံ။
ဣဓ ပန သဗ္ဗသော ကိလေသာနဉ္စေဝ ဝဇ္ဇဿ စ ပဟိနတ္တာ ဝိမရိယာဒီကတေန
ကိလေသဝဇ္ဇမရိယာဒံ အတိက္ကန္တေန စိတ္တေန ဝိဟရိံသူတိ အတ္ထော။ ဆဋ္ဌေပိ
ဧသေဝ နယော။ ဆသုပိ ပနေတေသု သုတ္တေသု စတုသစ္စမေဝ ကထိတန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇-၁၀-ပဌမာဘိနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၉-၂၂။ သတ္တမာဒီသု စတုသု ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇမေဝ ကထိတံ။ အနုပုဗ္ဗကထာ^၁ ပန
နေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ယမကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-သဗ္ဗဝဂ္ဂ

၁-သဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ သဗ္ဗဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သဗ္ဗံ ဝေါ ဘိက္ခဝေတိ သဗ္ဗံ နာမ စတုဗ္ဗိဓံ သဗ္ဗ-
သဗ္ဗံ အာယတနသဗ္ဗံ သက္ကာယသဗ္ဗံ ပဒေသသဗ္ဗန္တိ။ တတ္ထ—

“န တဿ အဒ္ဓိဋ္ဌမိဓတ္ထိ ကိဋ္ဌိ၊
အထော အဝိညာတမဇာနိတဗ္ဗံ။
သဗ္ဗံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ နေယျံ၊
တထာဂတော တေန သမန္တစက္ခူ”တိ ၂—

ဣဒံ သဗ္ဗသဗ္ဗံ နာမ။ “သဗ္ဗံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထာ”တိ^၃
ဣဒံ အာယတနသဗ္ဗံ နာမ။ “သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာ-
မိ”တိ^၄ ဣဒံ သက္ကာယသဗ္ဗံ နာမ။ “သဗ္ဗဓမ္မေသု ဝါ ပန ပဌမသမန္တာဟာရော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တံ မနော မာနသံ။ ပ။ တဇ္ဇာမနောဓာတူ”တိ^၅ ဣဒံ ပဒေသသဗ္ဗံ
နာမ။ ဣတိ ပဉ္စာရမ္မဏမတ္ထံ ပဒေသသဗ္ဗံ။ တေဘူမကဓမ္မာ သက္ကာယသဗ္ဗံ။
စတုဘူမကဓမ္မာ အာယတနသဗ္ဗံ။ ယံကိဋ္ဌိ နေယျံ သဗ္ဗသဗ္ဗံ။ ပဒေသသဗ္ဗံ

၁-အနုပုဗ္ဗိကထာ (သျှာ၊က) ၂-၃ ၇-၂၀၀၊ ၃ ၈-၉၃၊ ၃ ၉-၁၂၇-ပိဋေသု။
၃-သံ ၂-၂၄၈-ပိဋေ။ ၄-မ ၁-၁-ပိဋေ။
၅-တဇ္ဇာမနောဝိညာဏဓာတူတိ (သီ၊သျှာ၊က) အဘိ ၂-၉၁-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

သက္ကာယသဗ္ဗံ န ပါပုဏာတိ၊ သက္ကာယသဗ္ဗံ အာယတနသဗ္ဗံ န ပါပုဏာတိ၊ အာယတနသဗ္ဗံ သဗ္ဗသဗ္ဗံ န ပါပုဏာတိ။ ကသ္မာ? သဗ္ဗညုတညာဏဿ အယံ နာမ ဓမ္မော အာရမ္မဏံ န ဟောတီတိ နတ္ထိတာယ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ အာယတနသဗ္ဗံ အဓိပေတံ။

ပစ္စက္ခာယာတိ ပဋိက္ခိပိတွာ။ ဝါစာဝတ္ထုကမေဝဿာတိ ဝါစာယ ဝတ္ထုဗ္ဗ- ဝတ္ထုမတ္တကမေဝ ဘဝေယျ။ ဣမာနိ ပန ဒွါဒသာယတနာနိ အတိက္ကမိတွာ အယံ နာမ အညော သဘာဝဓမ္မော အတ္ထိတိ ဒဿေတုံ န သံက္ကုဏေယျ။ ပုဋ္ဌော စ န သမ္ပာယေယျာတိ “ကတမံ အညံ သဗ္ဗံ နာမာ”တိ ပုစ္ဆိတော “ဣဒံ နာမာ”တိ ဝစနေန သမ္ပာဒေတုံ န သက္ကုဏေယျ။ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇေယျာတိ ဒုက္ခံ အာပဇ္ဇေယျ။ ယထာ တံ ဘိက္ခဝေ အဝိသယသ္မိန္တိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ယထာတိ ကာရဏဝစနံ၊ ယသ္မာ အဝိသယေ ပုဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ အဝိသယသ္မိံ ဟိ သတ္တာနံ ဝိဃာတောဝ ဟောတိ၊ ကုဋ္ဌာဂါရမတ္တံ သီလံ သီသေန ဥက္ခိပိတွာ ဂမ္ဘိရေ ဥဒကေ တရဏံ အဝိသယော၊ တထာ စန္ဒိမသုရိယာနံ အာကမ္ဘိတွာ ပါတနံ၊ တသ္မိံ အဝိသယေ ဝါယမန္တော ဝိဃာတမေဝ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဣမသ္မိမ္ပိ အဝိသယေ ဝိဃာတမေဝ အာပဇ္ဇေယျာတိ အဓိပ္ပာယော။

၂-ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ ဒုတိယေ သဗ္ဗပဟာနာယာတိ သဗ္ဗဿ ပဟာနာယ။ စက္ခုသမ္ပဿ- ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတန္တိ စက္ခုသမ္ပဿံ မူလပစ္စယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နာ သမ္ပဋိန္ဒနသန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဇဝနဝေဒနာ။ စက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာယ ပန ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ သောတဒွါရာဒိဝေဒနာပစ္စယာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဧတ္ထ ပန မနောတိ ဘဝဂ်စိတ္တံ။ ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ။ မနောဝိညာဏန္တိ သဟာ- ဝဇ္ဇနကဇဝနံ။ မနောသမ္ပဿောတိ ဘဝဂ်သဟဇာတော သမ္ပဿော။ ဝေဒယိတန္တိ သဟာဝဇ္ဇနဝေဒနာယ ဇဝနဝေဒနာ။ ဘဝဂ်သမ္ပယုတ္တာယ ပန ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ အာဝဇ္ဇနံ ဘဝဂ်တော အမောစေတွာ မနောတိ သဟာဝဇ္ဇ- နေန ဘဝဂ်ံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ။ မနောဝိညာဏန္တိ ဇဝနဝိညာဏံ။ မနောသမ္ပဿောတိ ဘဝဂ်သဟဇာတော သမ္ပဿော။ ဝေဒယိတန္တိ ဇဝန- သဟဇာတာ ဝေဒနာ။ သဟာဝဇ္ဇနေန ဘဝဂ်သဟဇာတာပိ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ ယာ ပနေတ္ထိံ ဒေသနာ အနုသိဋ္ဌိအာဏာ၊ အယံ ပဏ္ဏတ္ထိံ နာမာတိ။

၁-ယာပိ စ (ဋီကာ) ၂-ဒေသနာအနုသန္တိ (သိ)၊ ဒေသနာ အနုသန္တိသာသနံ (သျာ)

၃-အဘိညာပရိညာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ တတိယေ သဗ္ဗံ အဘိညာ ပရိညာ ပဟာနာယာတိ သဗ္ဗံ အဘိ-
ဇာနိတွာ ပရိဇာနိတွာ ပဟာနတ္ထာယ။ အဘိညာ ပရိညာ ပဟာတဗ္ဗန္တိ
အဘိဇာနိတွာ ပရိဇာနိတွာ ပဟာတဗ္ဗံ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄-ပဌမအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ စတုတ္ထေ အနဘိဇာနံ အပရိဇာနံ အဝိရာဇယံ အပ္ပဇဟန္တိ
အနဘိဇာနန္တော အပရိဇာနန္တော အဝိရာဇေန္တော အပ္ပဇဟန္တော။ ဣတ္ထ စ
အဝိရာဇေန္တောတိ အဝိဂစ္ဆာပေန္တော^၁။ ဣတိ ဣမသ္မိ^၂ သုတ္တေ တိဿောပိ ပရိညာ
ကထိတာ ဟောန္တိ။ “အဘိဇာန”န္တိ ဟိ ဝစနေန ဉ္ဇတပရိညာ ကထိတာ၊
“ပရိဇာန”န္တိ ဝစနေန တိရဏပရိညာ၊ “ဝိရာဇယံ ပဇဟ”န္တိ ဒ္ဓိဟိ
ပဟာနပရိညာတိ။

၅-ဒုတိယအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ ပဉ္စမေ စက္ခုရိညာဏဝိညာတဗ္ဗာ ဓမ္မာတိ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတရူပမေဝ
ဂဟေတွာ ဒဿေတိ။ ဟေဋ္ဌာ ဝါ အာပါထဂတံ ဂဟိတံ၊ ဣမ အနာပါထဂတံ။
ဣဒံ ပနေတ္ထ သန္ဓိဋ္ဌာနံ—ဟေဋ္ဌာ အာပါထဂတမ္ပိ အနာပါထဂတမ္ပိ ဂဟိတမေဝ၊
ဣမ ပန စက္ခုရိညာဏသမ္ပယုတ္တာ တယော ခန္ဓာ။ တေ ဟိ စက္ခုရိညာဏေန
သဟာ ဝိညာတဗ္ဗတ္တာ “စက္ခုရိညာဏဝိညာတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တာ။ သေသပဒေသုပိ
ဧသေဝ နယော။

၆-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၈။ ဆဋ္ဌေ ဂယာသီသေတိ ဂယာဂါမဿ ဟိ အဝိဒူရေ ဂယာတိ ဧကာ
ပေါက္ခရဏီပိ အတ္ထိ နဒီပိ၊ ဂယာသီသနာမကော ဟတ္ထိကုမ္ဘသဒိသော
ပိဋ္ဌိပါသာဏောပိ၊ ယတ္ထ ဘိက္ခုသဟဿဿပိ ဩကာသောပဟောတိ၊ ဘဂဝါ
တတ္ထ ဝိဟရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဂယာသီသေ”တိ။ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ
တေသံ သပ္ပာယဓမ္မဒေသနံ ဝိစိနိတွာ တံ ဒေသေဿာမီတိ အာမန္တေသိ။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—ဣတော ကိရ ဒွါနဝုတိကပ္ပေ မဟိန္တော နာမ
ရာဇာ အဟောသိ။ တဿ ဇေဋ္ဌပုတ္တော ဖုဿော နာမ၊ သော ပူရိတပါရမီ
ပစ္စိမဘဝိကသတ္တော၊ ပရိပါကဂတေ ဉ္ဇဏေ ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရယု သဗ္ဗညုတံ

၁-အဝိတစ္ဆာပေန္တော (သျှာ)၊ အဝိဘစ္ဆာပေန္တော (က)

ပဋိဝိဇ္ဇာ။ ရညော ကနိဋ္ဌပုတ္တော တဿ အဂ္ဂသာဝကော အဟောသိ၊ ပုရောဟိ-
တပုတ္တော ဒုတိယသာဝကော။ ရာဇာ စိန္တေသိ “မယံ ဇေဋ္ဌပုတ္တော နိက္ခမိတွာ
ဗုဒ္ဓေါ ဇာတော၊ ကနိဋ္ဌပုတ္တော အဂ္ဂသာဝကော၊ ပုရောဟိတပုတ္တော ဒုတိယ-
သာဝကော”တိ။ သော “အမှာကံယေဝ ဗုဒ္ဓေါ၊ အမှာကံ ဓမ္မော၊ အမှာကံ
သံဃော”တိ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ ဝိဟာရဒ္ဓါရကောဋ္ဌကတော ယာဝ အတ္တနော
သရဒ္ဓါရာ ဥဘတော ဝေဠုဘိတ္တိကုဋိကာဟိ^၁ ပရိက္ခိပိတွာ မတ္တကေ သုဝဏ္ဏ-
တာရကခဗိတသမောသရိတဂန္ဓဒါမမာလာဒါမဝိတာနံ ဗန္ဓာပေတွာ ဟေဋ္ဌာ
ရဇတဝဏ္ဏံ ဝါလုကံ သန္တရိတွာ ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရာပေတွာ တေန မဂ္ဂေန ဘဂဝတော
အာဂမနံ ကာရေသိ။

သတ္တာ ဝိဟာရသ္မိယေဝ ဌိတော စိဝရံ ပါရုပိတွာ အန္တောသာဏိယာဝ
သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ရာဇဂေဟံ အာဂစ္ဆတိ၊ ကတဘတ္တကိစ္စော အန္တော-
သာဏိယာဝ ဂစ္ဆတိ။ ကောစိ ကဋ္ဌုဘိက္ခာမတ္တမိ ဒါတုံ န လဘတိ။ တတော
နာဂရာ ဥဇ္ဈာယိံသု “ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော၊ န စ မယံ ပုညာနိ ကာတုံ
လဘာမ။ ယထာ ဟိ စန္ဒိမသူရိယာ သဗ္ဗေသံ အာလောကံ ကရောန္တိ၊ ဧဝံ
ဗုဒ္ဓါ နာမ သဗ္ဗေသံ ဟိတတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အယံ ပန ရာဇာ သဗ္ဗေသံ ပုည-
စေတနံ^၂ အတ္တနောယေဝ အန္တော ပဝေသေတိ”တိ။

တဿ စ ရညော အညေ တယော ပုတ္တာ အတ္ထိ၊ နာဂရာ တေဟိ သဒ္ဓိံ
ဧကတော ဟုတွာ သမ္မန္တယိံသု “ရာဇကုလေဟိ သဒ္ဓိံ အန္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဧကံ
ဥပါယံ ကရောမာ”တိ။ တေ ပစ္စန္တေ စောရေ ဥဋ္ဌာပေတွာ “ကတိပယာ ဂါမာ
ပဟဋ္ဌာ”တိ သာသနံ အာဟာရာပေတွာ ရညော အာရောစယိံသု။ ရာဇာ
ပုတ္တေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ အဟံ မဟလ္လကော၊ ဂစ္ဆထ စောရေ
ဝူပသမေထာ”တိ ပေသေသိ။ ပယုတ္တစောရာဇုတောစိတော စ အဝိပ္ပကိရိတွာ^၃
တေသံ သန္တိကမေဝ အာဂစ္ဆိံသု။ တေ အနာဝါသေ ဂါမေ ဝါသေတွာ^၄
“ဝူပသမိတာ စောရာ”တိ အာဂန္ဓာ ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌံသု။

ရာဇာ တုဋ္ဌော “တာတာ ဝရံ ဝေါ ဒေမိ”တိ အာဟ။ တေ အဓိဝါသေတွာ
ဂန္ဓာ နာဂရေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တယိံသု “ရညော အမှာကံ ဝရော ဒိန္နော၊ ကိံ
ဂဏှာမာ”တိ။ အယျပုတ္တာ တုမှာကံ ဟတ္ထိအဿာဒယော န ဒုလ္လာဘာ၊ ဗုဒ္ဓရတနံ
ပန ဒုလ္လာဘံ၊ န သဗ္ဗကာလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တုမှာကံ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ ဖုဿ-
ဗုဒ္ဓဿ ပဋိဇ္ဇနဝရံ ဂဏှထာတိ။ တေ “ဧဝံ ကရိဿာမာ”တိ နာဂရာနံ

၁-ဝေဠုကုဋိကာဟိ (သီ)၊ ဝေဠုကဋ္ဌကာဟိ (သျှာ)   ၂-ပုညက္ခေတ္တံ (သီ)
၃-ဝိပ္ပကိရိတွာ (သီ၊ သျှာ)   ၄-ဂါမေ စ ပေသေတွာ (သျှာ)

ပဋိဿုဏိတွာ ကတမဿုကမ္မာ သုနာတာ သုဝိလိတ္တာ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဒေဝ နော ဝရံ ဒေထာ” တိ ယာဓိံ သု။ ကိံ ဂဏိဿထ တာတာတိ။ ဒေဝ အမှာကံ ဟတ္ထိအဿာဒီဟိ အတ္ထော နတ္ထိ။ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ နော ဖုဿဗုဒ္ဓဿ ပဋိဇဂ္ဂနဝရံ ဒေထာတိ။ “အယံ ဝရော န သက္ကာ မယာ ဇီဝမာနေန ဒါတု” န္တိ ဒွေ ကဏ္ဍေ ပိဒဟိံ။ “ဒေဝ န တုမေ အမေဟိ ဗလက္ကာရေန ဝရံ ဒါပိတာ၊ တုမေဟိ အတ္တနော ရုစိယာ တုဋ္ဌေဟိ ဒိန္ဓော၊ ကိံ ဒေဝ ရာဇကုလဿ ဒွေ ကထာ ဝဇ္ဇန္တိ” တိ သစ္စဝါဒိတာယ ဘဏိံ သု။

ရာဇော ဝိနိဝတ္တိတုံ အလဘန္တော “တာတာ သတ္တ သံဝစ္ဆရေ သတ္တ မာသေ သတ္တ စ ဒိဝသေ ဥပဋ္ဌဟိတွာ တုမှာကံ ဒဿာမီ” တိ အာဟ။ သုန္ဒရံ ဒေဝ ပါဋိဘောဂံ ဒေထာတိ။ ကိဿ ပါဋိဘောဂံ တာတာတိ။ ဧတ္တကံ ကာလံ အမရဏပါဋိဘောဂံ ဒေဝါတိ။ တာတာ အယုတ္တံ ပါဋိဘောဂံ ဒါပေထ၊ န သက္ကာ ဧဝံ ပါဋိဘောဂံ ဒါတုံ၊ တိဏဂ္ဂေ ဥဿာဝဓိန္ဒုသဒိသံ သတ္တာနံ ဇီဝိတန္တိ။ နော စေ ဒေဝ ပါဋိဘောဂံ ဒေထ၊ မယံ အန္တရာ မတာ ကိံ ကုသလံ ကရိဿာမာတိ။ တေန ဟိ တာတာ ဆ သံဝစ္ဆရာနိံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ ပဉ္စ၊ စတ္တာရိ၊ တိဏိ၊ ဒွေ၊ ဧကံ သံဝစ္ဆရံ ဒေထ။ သတ္တ၊ ဆ မာသေ ဒေထ။ ပ။ မာသမုမတ္တံ ဒေထာတိ။ န သက္ကာ ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ သတ္တဒိဝသမတ္တံ ဒေထာတိ။ သာဓု ဒေဝါတိ သတ္တ ဒိဝသေ သမ္ပုဋိန္တိံ သု။ ရာဇော သတ္တ သံဝစ္ဆရေ သတ္တ မာသေ သတ္တ ဒိဝသေ ကတ္တဗ္ဗသက္ကာရံ သတ္တသုယေဝ ဒိဝသေသု အကာသိ။

တတော ပုတ္တာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ သတ္တာရံ ပေသေတုံ အဋ္ဌဥသဘဝိတ္တတံ မဂ္ဂံ အလင်္ကာရာပေသိ၊ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ စတုဥသဘပုမာဏံ ပဒေသံ ဟတ္ထိဟိ မဒ္ဒါပေတွာ ကသိဏမဏ္ဍလသဒိသံ ကတွာ ဝါလုကာယ သန္တရာပေတွာ ပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဏမကာသိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ကဒလိယော စ ပုဏ္ဏဃဋ္ဌေ စ ဌပါပေတွာ ဇေပဋ္ဌာကာ ဥက္ခိပါပေသိ။ ဥသဘေ ဥသဘေ ပေါက္ခရဏိံ ခဏာပေသိ၊ အပရဘာဂေ ဒွီသု ပသေသု ဂန္ဓမာလာပုပ္ဖါပဏေ ပသာရာပေသိ။ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ စတုဥသဘဝိတ္တာရဿ အလင်္ကာတမဂ္ဂဿ ဥဘောသု ပသေသု ဒွေ ဒွေ ဥသဘဝိတ္တာရေ မဂ္ဂေ ခါဏုကဏ္ဍကေ ဟရာပေတွာ ဒဏ္ဍဒိပိကာယော ကာရာပေသိ။ ရာဇပုတ္တာပိ အတ္တနော အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနေ သောဋ္ဌသဥသဘမဂ္ဂံ တထေဝ အလင်္ကာရာပေသုံ။

၁-ဒွေ ကဏ္ဍေပိ ထကေသိ (သီ၊ သျာ)
 ၂-ဝဇ္ဇန္တိ၊ မယံ သစ္စဝါဒိတာယ ဂဏိမှာတိ အာဟံသု(သီ)၊ ဝဇ္ဇတိတိ သစ္စဝါဒိတာယ ဂဏိံ သု(သျာ)

ရာဇာ အတ္တနော အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနဿ ကေဒါရသီမံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဝဋ္ဌိတွာ ပရိဒေဝမာနော “တတတာ မယံ ဒက္ခိဏက္ခိ ဥပ္ပါဋေတွာ ဂဏှန္တာ ဝိယ ဂစ္ဆထ၊ ဧဝံ ဂဏှိတွာ ဂတာ ပန ဗုဒ္ဓါနံ အနုစ္ဆဝိကံ ကရေယျာထ၊ မာ သုရာ- သောဏှာ ဝိယ ပမတ္တာ ဝိစရိတ္တာ”တိ အာဟ။ တေ “ဇာနိဿာမ မယံ ဒေဝါ”တိ သတ္တာရံ ဂဟေတွာ ဂတာ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ သတ္ထု နိယျာတေတွာ တတ္ထ သတ္တာရံ ပဋိဇဂ္ဂန္တာ ကာလေန ထေရာသနေ၊ ကာလေန မဇ္ဈိမာသနေ၊ ကာလေန သံဃနဝကာသနေ တိဋ္ဌန္တိ။ ဒါနံ ဥပပရိက္ခမာနာနံ^၁ တိဏှမ္ပိ ဇနာနံ^၂ ဧကသဒိသမေဝ အဟောသိ။ တေ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ စိန္တယိံသု “ကထံ န ခေါ သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဂဏှေယျာမာ”တိ။ အထ နေသံ ဧတ- ဒဟောသိ “ဗုဒ္ဓါ နာမ ဓမ္မဂရုနော န အာမိသဂရုနော၊ သီလေ ပတိဋ္ဌမာနာ မယံ သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတုံ သက္ခိဿာမာ”တိ ဒါနသံဝိဇာယကေ မနုဿေ ပက္ခောသာပေတွာ “တတတာ ဣမိနာဝ နိဟာရေန ယာဂုဘတ္တခါဒနိ- ယာဒီနိ သမ္မာဒေန္တာ ဒါနံ ပဝတ္ထေထာ”တိ ဝတွာ ဒါနသံဝိဒဟနပလိဗောဓိ ဆိန္တိံသု။

အထ နေသံ ဇေဋ္ဌဘာတာ ပဉ္စသတေ ပုရိသေ အာဒါယ ဒသသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာယ ဒွေ ကာသာယာနိ အစ္ဆာဒေတွာ ကပ္ပိယံ ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ မဇ္ဈိမော တိဟိ၊ ကနိဋ္ဌော ဒွိဟိ ပုရိသသတေဟိ သဒ္ဓိံ တထေဝ ပဋိပဇ္ဇိ။ တေ ယာဝဇီဝံ သတ္တာရံ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ သတ္တာ တေသံယေဝ သန္တိကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

တေပိ ကာလံ ကတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ဒွါနဂုတိကပ္ပေ မနုဿလောကတော ဒေဝလောကံ၊ ဒေဝလောကတော စ မနုဿလောကံ သံသရန္တာ အမှာကံ သတ္ထုကာလေ ဒေဝလောကာ စဝိတွာ မနုဿလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေသံ ဒါနဂ္ဂေ ဗျာဝဋ္ဌော^၃ မဟာအမစ္စော အင်္ဂမဂဓာနံ ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ။ တေ တဿေဝ ရညော ရဋ္ဌေ ပြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ ဇေဋ္ဌဘာတာ ဇေဋ္ဌောဝ ဇာတော၊ မဇ္ဈိမကနိဋ္ဌာ မဇ္ဈိမကနိဋ္ဌာယေဝ။ ယေပိ တေသံ ပရိဝါရမနုဿာ၊ တေ ပရိဝါရမနုဿာဝ ဇာတာ။ တေ ဝုဒ္ဓိမန္တာယ တယောပိ ဇနာ တံ ပုရိသသဟဿံ အာဒါယ နိက္ခမိတွာ တာပသာ ဟုတွာ ဥရုဝေလာယံ နဒီတိရေယေဝ ဝသိံသု။ အင်္ဂမဂဓဝါသိနော မာသေ မာသေ တေသံ မဟာသက္ကာရံ အဘိဟရန္တိ။

၁-ဥပပရိက္ခမာနာ (သီ)၊ ဥပပရိက္ခယ (သျှာ) ၂-ဇနာနံ ဒါနံ(သီ) ၃-ဝါစကော (သီ၊ သျှာ)

အထ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော ကတာဘိနိက္ခမနော အနုပုဗ္ဗေန သဗ္ဗညုတံ ပတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော ယသာဒယော ကုလပုတ္တေ ဝိနေတွာ သဋ္ဌိ အရဟန္တေ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ ဒိသာသု ဥယျောဇေတွာ သယံ ပတ္တစီဝရမာဒါယ “တေ တယော ဇဋ္ဌိလဘာတိကေ ဒမေဿာမီ”တိ ဥရုဝေလံ ဂန္ဓာ အနေကေဟိ ပါဂ္ဂိဟာရိယသတေဟိ တေသံ ဒိဋ္ဌိံ ဘိဒ္ဓိတွာ တေ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော တံ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရံ သမဏသဟဿံ အာဒါယ ဂယာသီသံ ဂန္ဓာ တေဟိ ပရိဝါရိတော နိသီဒိတွာ “ကတရာ န ခေါ ဧတေသံ ဓမ္မကထာ သပ္ပါယာ”တိ စိန္တေန္တော “ဣမေ သာယံပါတံ အဂ္ဂိံ ပရိစရန္တိ၊ ဣမေသံ ဒွါဒသာယတနာနိ အာဒိတ္တာနိ သမ္ပုဇ္ဇလိတာနိ ဝိယ ကတွာ ဒေသေဿာမီ၊ ဧဝံ ဣမေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုံ သက္ခိယန္တိ”တိ သန္ဓိဋ္ဌာနမကာသိ။ အထ နေသံ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ ဣမံ အာဒိတ္တပရိယာယံ အဘာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသီတိ တေသံ သပ္ပါယဓမ္မဒေသနံ ဝိစိနိတွာ တံ ဒေသေဿာမီတိ အာမန္တေသီ”တိ။ တတ္ထ အာဒိတ္တန္တိ ပဒိတ္တံ သမ္ပုဇ္ဇလိတံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဒုက္ခလက္ခဏံ ကထိတံ။

၇-အဒ္ဓဘူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ သတ္တမေ အဒ္ဓဘူတန္တိ အဓိဘူတံ အဇ္ဈောတ္ထင်္ဂံ၊ ဥပဒ္ဓုတန္တိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိမ္မိ သုတ္တေ ဒုက္ခလက္ခဏမေဝ ကထိတံ။

၈-သမုဒ္ဓါတသာရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ အဋ္ဌမေ သဗ္ဗမညိတသမုဒ္ဓါတသာရူပန္တိ သဗ္ဗေသံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိ- မညိတာနံ သမုဒ္ဓါတာယ အနုစ္ဆရိကံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ စက္ခု န မညတိတိ စက္ခု အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ ပရောတိ ဝါ ပရဿာတိ ဝါ န မညတိ။ စက္ခုသ္မိံ န မညတိတိ အဟံ စက္ခုသ္မိံ၊ မမ ကိဉ္ဇနပလိဗောဓော စက္ခုသ္မိံ၊ ပရော စက္ခုသ္မိံ၊ ပရဿ ကိဉ္ဇနပလိဗောဓော စက္ခုသ္မိန္တိ န မညတိ။ စက္ခုတော န မညတိတိ အဟံ စက္ခုတော နိဂ္ဂတော၊ မမ ကိဉ္ဇနပလိဗောဓော စက္ခုတော နိဂ္ဂတော၊ ပရော စက္ခုတော နိဂ္ဂတော၊ ပရဿ ကိဉ္ဇနပလိဗောဓော စက္ခုတော နိဂ္ဂတောတိ ဧဝမ္ပိ န မညတိ၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိမညနာနံ ဧကမ္ပိ န ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။ စက္ခု မေတိ န မညတိတိ မမ စက္ခုတိ န မညတိ၊ မမတ္တဘူတံ တဏှာမညနံ န ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတုစက္ကာလီသာယ ဌာနေသု^၁ အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ဝိပဿနာ ကထိတာ။

၁-စတုစက္ကာလီသာမိကသတေသု ဌာနေသု (သီ၊ သျာ)

၉-ပဌမသမုဒ္ဓါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ နဝမေ သမုဒ္ဓါတသပ္ပါယာတိ သမုဒ္ဓါတဿ ဥပကာရဘူတာ။
 တတော တံ ဟောတိ အညထာတိ တတော တံ အညေနာကာရေန ဟောတိ။
 အညထာဘာဝိ ဘဝသတ္တော လောကော ဘဝမေဝါဘိနန္ဒတိတိ အညထာ-
 ဘာဝံ ဝိပရိဏာမံ ဥပဂမနေန အညထာဘာဝိ ဟုတွာပိ ဘဝေသု သတ္တော
 လဂ္ဂေါ လဂိတော^၁ ပလိဗုဒ္ဓေါ အယံ လောကော ဘဝံယေဝ အဘိနန္ဒတိ။
 ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ခန္ဓဓာတုအာယတနန္တိ ဘိက္ခဝေ ယတ္ထကံ ဣဒံ ခန္ဓာ စ
 ဓာတုယော စ အာယတနာနိ စာတိ ခန္ဓဓာတုအာယတနံ။ တမ္ဗိ န မညတိတိ
 သဗ္ဗမ္ဗိ န မညတိတိ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတမေဝ သံကမ္မိတွာ ပုန ဒဿေတိ။ ဣမသ္မိ^၂
 သုတ္တေ အဋ္ဌစတ္တာလီသာယ ဌာနေသု^၃ အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ဝိပဿနာ
 ကထိတာ။

၁၀-ဒုတိယသမုဒ္ဓါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒသမေ ဧတံ မမာတိအာဒိဟိ တိဟိ တိဟိ ပဒေဟိ တဏှာမာန-
 ဒိဋ္ဌိဂါဟေ ဒဿေတွာ တိပရိဝဋ္ဌနယေန ဒေသနာ ကတာ။ ပဋိပါဋိယာ ပန
 တိသုပိ ဣမေသု သုတ္တေသု သဟ ဝိပဿနာယ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ ကထိတာတိ။
 သဗ္ဗဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ဇာတိဓမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၃-၄၂။ ဇာတိဓမ္မဝဂ္ဂေ ဇာတိဓမ္မန္တိ ဇာယနဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တနသဘာဝံ။ ဇရာ-
 ဓမ္မန္တိ ဇီရဏသဘာဝံ။ ဗျာဓိဓမ္မန္တိ ဗျာဓိနော ဥပ္ပတ္တိပစ္စယဘာဝေန ဗျာဓိ-
 သဘာဝံ။ မရဏဓမ္မန္တိ မရဏသဘာဝံ။ သောကဓမ္မန္တိ သောကဿ ဥပ္ပတ္တိ-
 ပစ္စယဘာဝေန သောကသဘာဝံ။ သံကိလေသိကဓမ္မန္တိ သံကိလေသိက-
 သဘာဝံ^၁။ ဓယဓမ္မန္တိ ဓယဂမနသဘာဝံ။ ဝယဓမ္မာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယောတိ။
 ဇာတိဓမ္မဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၁-လဂ္ဂိတော (သီ၊ သျာ)   ၂-အဋ္ဌစတ္တာလီသာမိကသတေသု ဌာနေသု (သီ၊ သျာ)
 ၃-သံကိလိဿနသဘာဝံ (သီ)

၅-သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၃-၅၂။ အနိစ္စဝဂ္ဂေ အဘိညေယျန္တိ ပဒေ ဉ္ဇတပရိညာ အာဂတာ၊ ဣတရာ ပန ဒွေ ဂဟိတာယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိညေယျပဟာတဗ္ဗပဒေသုပိ တီရဏပဟာနပရိညာဝ အာဂတာ၊ ဣတရာပိ ပန ဒွေ ဂဟိတာယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သန္တိကာတဗ္ဗန္တိ ပစ္စက္ခံ ကာတဗ္ဗံ။ အဘိညာပရိညေယျန္တိ ဣဓာပိ ပဟာနပရိညာ အဝုတ္တာပိ ဂဟိတာယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပဒ္ဒုတန္တိ အနေကဂ္ဂဋ္ဌေန ။ ဥပဿဋ္ဌန္တိ ဥပဟတဋ္ဌေန။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမော ပဏ္ဍာသကော။

(၆) ၁-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၃-၆၂။ အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေ အဝိဇ္ဇာတိ စတူသု သစ္စေသု အညာဏံ။ ဝိဇ္ဇာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ။ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတောတိ ဒုက္ခာနတ္တဝသေနာပိ ဇာနတော ပဿတော ပဟိယတိယေဝ၊ ဣဒံ ပန အနိစ္စဝသေန ကထိတေ ဗုဇ္ဈနကပုဂ္ဂလဿ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။ ဒေသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အပိ စေတ္ထ သံယောဇနာတိ ဒသ သံယောဇနာနိ။ အာသဝါတိ စတ္တာရော အာသဝါ။ အနုသယာတိ သတ္တ အနုသယာ။ သဗ္ဗုပါဒါနပရိညာယာတိ သဗ္ဗေသံ စတုန္ဒမ္ပိ ဥပါဒါနာနံ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနနတ္ထာယ။ ပရိယာဒါနာယာတိ ခေပနတ္ထာယ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၇) ၂-မိဂဇာလဝဂ္ဂ

၁-ပဌမမိဂဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ မိဂဇာလဝဂ္ဂဿ ပဌမေ စက္ခုဝိညေယျာတိ စက္ခုဝိညာဏေန ပဿိတဗ္ဗာ။ သောတဝိညေယျာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣဋ္ဌာတိ ပရိယိဋ္ဌာ ဝါ

ဟောန္တ၊ မာ ဝါ၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဘူတာတိ အတ္ထော။ ကန္တာတိ ကမနိယာ။
မနာပါတိ မနဝဗုဒ္ဓကော။ ဝိယဂ္ဂပါတိ ဝိယဇာတိကာ။ ကာမူပသံဟိတာတိ
အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ကာမေန ဥပသံဟိတာ။ ရဇနိယာတိ
ရဇနိယာ၊ ရာဂုပ္ပတ္တိကာရဏဘူတာတိ အတ္ထော။ နန္ဒိတိ တဏှာနန္ဒိ။
သံယောဂေါတိ သံယောဇနံ။ နန္ဒိသံယောဇနသံယုတ္တောတိ နန္ဒိပန္နနေန
ဗဒ္ဒေါ။ အရညဝနပတ္တာနိတိ အရညာနိ စ ဝနပတ္တာနိ စ။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ
အဘိဓမ္မေ နိပ္ပရိယာယေန “နိက္ခမိတွာ ဗဟိ ဣန္ဒဒီလာ သဗ္ဗမေတံ အရည”န္တိ
ဝုတ္တံ၊ တထာပိ ယံ တံ “ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္စိမ”န္တိ ၂ အရညကင်္ဂနိပ္ပုဒကံ
သေနာသနံ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ အဓိပ္ပေတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝနပတ္တိန္တိ ဂါမန္တံ အတိက္က-
မိတွာ မနုဿာနံ အနုပစာရဋ္ဌာနံ၊ ယတ္ထ န ကသိယတိ န ဝပိယတိ။ ဝုတ္တမိ
စေတံ—

“ဝနပတ္တိန္တိ ဒူရာနမေတံ သေနာသနာနံ အဓိဝစနံ။ ဝနပတ္တိန္တိ
ဝနသဏှာနမေတံ၊ ဝနပတ္တိန္တိ ဘိသနကာနမေတံ၊ ဝနပတ္တိန္တိ
သလောမဟံသာနမေတံ၊ ဝနပတ္တိန္တိ ပရိယန္တာနမေတံ၊ ဝနပတ္တိန္တိ
အမနုဿုပစာရာနံ သေနာသနာနမေတံ အဓိဝစန”န္တိ ၁။

တ္ထ စ ပရိယန္တာနန္တိ ဣမံ ဧကံ ပရိယာယံ ဌပေတွာ သေသပရိယာယေဟိ
ဝနပတ္တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ပန္တာနိတိ ပရိယန္တာနိ အတိဒူရာနိ။ အပ္ပသဒ္ဓါနိတိ
ဥဒုက္ခလမုသလဒါရကသဒ္ဓါဒိနံ^၂ အဘာဝေန အပ္ပသဒ္ဓါနိ။ အပ္ပနိဋ္ဌေါသာနိတိ
တေသံ တေသံ နိန္ဒာဒမဟာနိဋ္ဌေါသာယ အဘာဝေန အပ္ပနိဋ္ဌေါသာနိ။
ဝိဇနဝါတာနိတိ သဉ္စရဏဇနဿ သရီရဝါတဝိရဟိတာနိ။ မနုဿရာဟ-
သေယျကာနိတိ မနုဿာနံ ရဟောကမ္မဿ အနုစ္ဆဝိကာနိ။ ပဋိသလ္လာန-
သာရုပ္ပါနိတိ နိလိယနသာရုပ္ပါနိ။

၂-ဒုတိယမိဂဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ဒုတိယေ နန္ဒိနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓောတိ တဏှာနန္ဒိယာ နိရောဓေန
ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ နိရောဓော။

၁-အဘိ ၂-၂၆၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၁-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။
၃-....သရာဝါဒိသဒ္ဓါနံ (သိ)၊....သရာဝါကသဒ္ဓါဒိနံ (သျာ)

၃-၅-ပဌမသမိဒ္ဓိမာရပဉ္စာသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၆၅-၆၇။ တတိယေ သမိဒ္ဓိတိ အတ္တဘာဝဿ သမိဒ္ဓတာယ ဧဝံ လဒ္ဓ-
နာမော။ တဿ ကိရ ထေရဿ အတ္တဘာဝေါ အဘိရူပေါ အဟောသိ
ပါသာဒိကော၊ ဥက္ခိတ္တမာလာပုဋ္ဌော ဝိယ အလင်္ကတမာလာဂဗ္ဗော ဝိယ စ
သဗ္ဗာကာရပါရိပူရိယာ သမိဒ္ဓေါ။ တသ္မာ သမိဒ္ဓိတွေဝ သင်္ခံ ဂတော။ မာရောတိ
မရဏံ ပုစ္ဆတိ။ မာရပညတ္တိတိ မာရောတိ ပညတ္တိ နာမံ နာမဓေယျံ။ အတ္ထိ တတ္ထ
မာရော ဝါ မာရပညတ္တိ ဝါတိ တတ္ထ မရဏံ ဝါ မရဏန္တိ ဣဒံ နာမံ ဝါ
အတ္တိတိ ဒဿေတိ။ စတုတ္ထံ ဥတ္တာနမေဝ၊ တထာ ပဉ္စမံ။

၆-သမိဒ္ဓိလောကပဉ္စာသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၆၈။ ဆဋ္ဌေ လောကောတိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန^၁ လောကော။ ဣတိ မိဂ-
ဇာလတ္ထေရဿ အာယာစနသုတ္တတော ပဠာယ ပဉ္စသုပိ သုတ္တေသု ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋ-
မေဝ ကထိတံ။

၇-ဥပသေနအာသီဝိသသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၆၉။ သတ္တမေ သီတဝနေတိ ဧဝံနာမကေ သုသာနဝနေ။ သပ္ပသောဏ္ဍိက-
ပဗ္ဗာရေတိ သပ္ပဇဏသဒိသတာယ ဧဝံလဒ္ဓနာမေ ပဗ္ဗာရေ။ ဥပသေနဿာတိ
ဓမ္မသေနာပတိနော ကနိဋ္ဌဘာတိကဥပသေနတ္ထေရဿ။ အာသီဝိသော ပတိ-
တော ဟောတိတိ ထေရော ကိရ ကတဘတ္တကိစ္စော မဟာစီဝရံ ဂဟေတွာ
လေဏန္တယာယ မန္တမန္တေန ဝါတပါနဝါတေန ဗိဇိယမာနော နိသိဒိတွာ
ဒုပဋ္ဌနိဝါသနေ သူစိကမ္ပံ ကရောတိ။ တသ္မိံ ခဏေ လေဏန္တဒနေ ဒွေ
အာသီဝိသပေါတကာ ကိဋ္ဌန္တိ။ တေသု ဧကော ပတိတွာ ထေရဿ အံသကူဋေ
အဝတ္တာသိ။ သော စ ဖုဋ္ဌဝိသော ဟောတိ။ တသ္မာ ပတိတဋ္ဌာနတော ပဠာယ
ထေရဿ ကာယေ ဒီပသိခါ ဝိယ ဝဋ္ဋိံ ပရိယာဒိယမာနမေဝဿ ဝိသံ ဩတိဏ္ဏံ၊
ထေရော ဝိသဿ တထာဂမနံ ဒိသွာ ကိဉ္စာပိ တံ ပတိတမတ္တမေဝ ယထာ-
ပရိစ္ဆေဒေန ဂတံ၊ အတ္တနော ပန ဣဒ္ဓိဗလေန “အယံ အတ္တဘာဝေါ လေဏေ
မာ ဝိနဿတူ”တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ။ ပုရာယံ ကာယော ဣဓေဝ
ဝိကိရတိတိ ယာဝ န ဝိကိရတိ၊ တာဝ နံ ဗဟိဒ္ဓါ နိဟရထာတိ အတ္ထော။
အညထတ္တန္တိ အညထာဘာဝံ။ ဣန္ဒြိယာနံ ဝါ ဝိပရိဏာမန္တိ စက္ခုသောတာဒီနံ

၁-လုဇ္ဇနဋ္ဌေန (သီ၊ သျာ)

သံယုတ္တ] (၇) ၂-မိဂဇာလဝဂ္ဂ ၁၀-ဒုတိယဆယသယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၅

ဣန္ဒြိယာနံ ပကတိဝိဇဟနဘာဝံ။ တတ္ထေဝ ဝိကိရိတိ ဗဟိ နိဟရိတွာ ဌပိတဋ္ဌာနေ မဉ္ဇကသ္မိယေဝ ဝိကိရိ။

၈-ဥပဝါဏသဒ္ဓိဋ္ဌိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ အဋ္ဌမေ ရူပပ္ပဋိသံဝေဒီတိ နိလပိတာဒိဘေဒံ အာရမ္မဏံ ဝဝတ္ထာ-
ပေန္တော ရူပံ ပဋိသံဝိဒိတံ ကရောတိ၊ တသ္မာ ရူပပ္ပဋိသံဝေဒီ နာမ ဟောတိ။ ရူပ-
ရာဂပ္ပဋိသံဝေဒီတိ ကိလေသဿ အတ္ထိဘာဝေနေဝ ပန ရူပရာဂံ ပဋိသံဝိဒိတံ
ကရောတိ နာမ၊ တသ္မာ ရူပရာဂပ္ပဋိသံဝေဒီတိ ဝုစ္စတိ။ သဒ္ဓိဋ္ဌိကောတိအာဒိနိ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ နော စ ရူပရာဂပ္ပဋိသံဝေဒီတိ ကိလေသဿ
နတ္ထိဘာဝေနေဝ န ရူပရာဂံ ပဋိသံဝိဒိတံ ကရောတိ နာမ၊ တသ္မာ “နော စ
ရူပရာဂပ္ပဋိသံဝေဒီ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣမသ္မိ သုတ္တေ သေခါသေခါနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ
ကထိတာ။

၉-ပဌမဆယသယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ နဝမေ ဖဿာယတနာနန္တိ ဖဿာကရာနံ။ အဝုသိတန္တိ အဝုဋ္ဌံ။
အာရကောတိ ဒူရေ။ ဣတ္တာဟံ ဘန္တေ အနဿသန္တိ ဘန္တေ အဟံ ဣ
အနဿသိ၊ နဋ္ဌော နာမ အဟန္တိ ဝဒတိ။ ဘဂဝါ “အယံ ဘိက္ခု ‘အဟံ နာမ
ဣမသ္မိ’ သာသနေ နဋ္ဌော’တိ ဝဒတိ၊ ကိန္နု ခုဿ အညေသု ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန-
ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနာဒိသု အဘိယောဂေါ အတ္ထိ”တိ စိန္တေတွာ တမ္ပိ အပဿန္တော
“ကတရံ န ခေါ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဣမဿ သပ္ပါယံ ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေသိ။ တတော
“အာယတနကမ္မဋ္ဌာနမေဝ သပ္ပါယ”န္တိ ဒိသ္မာ တံ ကထေန္တော တံ ကိ မညသိ
ဘိက္ခုတိအာဒိမာဟ။ သာဓူတိ တဿ ဗျာကရဏေ သမ္ပဟံသနံ။ သေဝန္တော
ဒုက္ခဿာတိ အယမေဝ ဝဋ္ဌဒုက္ခဿန္တော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ နိဗ္ဗာနန္တိ အတ္ထော။

၁၀-ဒုတိယဆယသယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ ဒသမေ အနဿသန္တိ နဿသိ၊ နဋ္ဌော နာမမ္ပိ ဣစ္စေဝ အတ္ထော။
အာယတိ အပုနုဗ္ဗဝါယာတိ ဣတ္ထ အာယတိ အပုနုဗ္ဗဝေါ နာမ နိဗ္ဗာနံ၊
နိဗ္ဗာနတ္ထာယ ပဟိနံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။

၁-အနဿာသိန္တိ (သိ)

၂-အနိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ (သိ၊ သျာ)

၁၁-တတိယဆယသယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၃။ ကောဒသမေ အနဿသန္တိ နဋ္ဌော။ ပနဿသန္တိ အတိနဋ္ဌော^၁။ သေသံ
ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

မိဂဇာလဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(ဂ) ၃-ဂိလာနဝဂ္ဂ

၁-၅-ပဌမဂိလာနသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၇၄-၇၈။ ဂိလာနဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အမုကသ္မိန္တိ အသုကသ္မိံ။ အယမေဝ ဝါ
ပါဋ္ဌော။ အပ္ပညာတောတိ အညာတော အပါကဋ္ဌော။ နဝေါပိ ဟိ ကောစိ
ပညာတော ဟောတိ ရာဟုလတ္ထေရော ဝိယ သုမနသာမဏေရော ဝိယ စ။ အယံ
ပန နဝေါ စေဝ အပညာတော စ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။ တထာ
ဣတော ပရေသု စတူသု။

၆-ပဌမအဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ ဆဋ္ဌေ အနိစ္စတော ဇာနတောတိ ဒုက္ခာနတ္တဝသေန ဇာနတောပိ
ပဟိယတိယေဝ။ ဣဒံ ပန အနိစ္စလက္ခဏံ ဒဿေတွာ ဝုတ္တေ ဗုဇ္ဈနကဿ
အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။

၇-ဒုတိယအဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၀။ သတ္တမေ သဗ္ဗေ ဓမ္မာတိ သဗ္ဗေ တေဘူမကဓမ္မာ။ နာလံ အဘိနိဝေ-
သာယာတိ အဘိနိဝေသပရာမာသဂ္ဂါဟေန ဂဏှိတုံ^၂ န ယုတ္တာ။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနိတိ
သဗ္ဗာနိ သင်္ခါရနိမိတ္တာနိ။ အညတော ပဿတိတိ ယထာ အပရိညာတာ-
ဘိနိဝေသော ဇေနော ပဿတိ။ တတော အညတော ပဿတိ။ အပရိညာတာ-
ဘိနိဝေသော ဟိ ဇေနော သဗ္ဗနိမိတ္တာနိပိ အတ္တတော ပဿတိ။ ပရိညာတာဘိ-
နိဝေသော ပန အနတ္တတော ပဿတိ၊ နော အတ္တတောတိ ဧဝံ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
အနတ္တလက္ခဏမေဝ ကထိတံ။

၁-ပနဿသန္တိ ပနဋ္ဌော အသံ အတိနဋ္ဌော (သိ)   ၂-ဂါဟေတုံ (သိ၊ သျာ)၊ ဂါဟတ္ထံ (က)

၈-သမ္ပဟုလဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁။ အဋ္ဌမေ ဣဓ နောတိ ဧတ္ထ နော-ကာရော နိပါတမတ္ထမေ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေ။ ကေဝလံ ဣဓ ဒုက္ခလက္ခဏံ ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၉-လောကပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂။ နဝမေ လုဇ္ဇတိတိ ပလုဇ္ဇတိ ဘိဇ္ဇတိ။ ဣဓ အနိစ္စလက္ခဏံ ကထိတံ။

၁၀-ဖဂ္ဂါနပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃။ ဒသမေ ဆိန္ဒုပပဉ္စေတိ တဏှာပပဉ္စဿ ဆိန္ဒုတ္တာ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ။ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေတိ တဏှာဝဋ္ဋုမဿေဝ ဆိန္ဒုတ္တာ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမေ။ ကိံ ပုစ္ဆာမိတိ ပုစ္ဆတိ? အတိက္ကန္တဗုဒ္ဓေဟိ ပရိဟရိတာနိံ စက္ခုသောတာဒိနိ ပုစ္ဆာမိတိ ပုစ္ဆတိ။ အထ ဝါ သစေ မဂ္ဂေ ဘာဝိတေပိ အနာဂတေ စက္ခုသောတာဒိဝဋ္ဋံ ဝဇေယျ။ တံ ပုစ္ဆာမိတိ ပုစ္ဆတိတိ။

ဂိလာနဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၉) ၄-ဆန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ပလောကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၄။ ဆန္ဒဝဂ္ဂဿ ပဋ္ဌမေ ပလောကဓမ္မန္တိ ဘိဇ္ဇနကသဘာဝံ။ ဧဝမေတ္ထ အနိစ္စလက္ခဏမေဝ ကထိတံ။

၂-သုညတလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၅။ ဒုတိယေ အတ္တနိယေနာတိ အတ္တနော သန္တကေန ပရိက္ခာရေန။ ဧဝမေတ္ထ အနတ္တလက္ခဏမေဝ ကထိတံ။

၃-သံခိတ္တဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၆။ တဘိယံ ခန္ဓိယဝဂ္ဂေ အာနန္ဒောဝါဒေ ၂ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ပရိဝါရိတာနိ (သျှာ)

၂-သံ ၂-၈၆-ပိဋေ အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ။

၄-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ စတုတ္ထေ ဆန္ဒောတိ ဧဝံနာမကော ထေရော၊ န အဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တထေရော။ ပဋိသလ္လာနာတိ ဖလသမာပတ္တိတော။ ဂိလာနပုစ္ဆကာတိ ဂိလာနပဋ္ဌာကာ။ ဂိလာနပဋ္ဌာနံ နာမ ဗုဒ္ဓပသတ္ထံ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏိတံ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ သီသဝေဋံ ဒဒေယျာတိ သီသေ ဝေဋ္ဌနံ သီသဝေဋံ၊ တဉ္စ ဒဒေယျ။ သတ္တန္တိ ဇိဝိတဟာရကသတ္ထံ။ နာဝကင်္ခါမိတိ န ဣစ္ဆာမိ။ ပရိစိဏ္ဍောတိ ပရိစရိတော။ မနာပေနာဘိ မနဝမုနကေန ကာယကမ္မာဒိနာ။ ဧတ္ထ စ သတ္တ သေခါပရိစရန္တိ နာမ၊ အရဟာ ပရိစာရိ^၁ နာမ၊ ဘဂဝါ ပရိစိဏ္ဍော နာမ။

ဧတံ ဟိ အာရုသော သာဝကဿ ပတိဂ္ဂပန္နိ အာရုသော သာဝကဿ နာမ ဧတံ အနုစ္စဝိကံ။ အနုပဝဇ္ဇန္တိ အပ္ပာတ္တိကံ အပ္ပုဋ်သန္တိကံ။ ပုစ္ဆာရုသော သာရိပုတ္တ သုတွာ ဝေဒိဿာမာတိ အယံ သာဝကပဝါရဏာ နာမ။ ဧတံ မမာတိအာဒိနိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဝသေန ပုတ္တာနိ။ နိရောဓံ ဒိဿာတိ ခယဝယံ ဥတွာ။ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာတိ သမနုပဿာမိတိ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ သမနုပဿာမိ။ ဧတ္ထကေသု ဌာနေသု ဆန္ဒတ္ထေရော သာရိပုတ္တတ္ထေရေန ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စ အရဟတ္တေ^၂ ပက္ခိပိတွာ ကထေသိ။ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ပန တဿ ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ ဥတွာပိ တံ “ပုထုဇ္ဇနော”တိ ဝါ “ဒိဏာသဝေါ”တိ ဝါ အဝတွာ တုဏှိယေဝ အဟောသိ။ စုန္ဒတ္ထေရော ပနဿ ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ သညာပေဿာမိတိ စိန္နေတွာ ဩဝါဒိ အဒါသိ။

တတ္ထ တသ္မာတိ ယသ္မာ မာရဏန္တိကံ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော သတ္ထံ အာဟရာမိတိ ဝဒတိ၊ တသ္မာ ပုထုဇ္ဇနော အာယသ္မာ၊ တေန ဣဒမ္ပိ မနသိကရောဟိတိ ဒီပေတိ။ ယသ္မာ ဝါ ဆန္ဒံ အာယတနာနံ နိရောဓံ ဒိဿာ စက္ခာဒိနိ တိဏှံ ဂါဟာနံ ဝသေန န သမနုပဿာမိတိ ဝဒသိ၊ တသ္မာ ဣဒမ္ပိ တဿ ဘဂဝတော သာသနံ အာယသ္မတာ မနသိကာတဗ္ဗန္တိပိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝမေဝ ဒီပေန္တော ဝဒတိ။ နိစ္စကပ္ပန္တိ နိစ္စကာလံ^၃။ နိဿိတဿာတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ နိဿိတဿ။ စလိတန္တိ ဝိပုန္ဒိတံ ဟောတိ။ ယထယိဒံ အာယသ္မတော ဥပ္ပန္နံ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တဿ “အဟံ ဝေဒယာမိ၊ မမ ဝေဒနာ”တိ အပ္ပဟိနဂ္ဂါဟဿ ဣဒါနိ ဝိပုန္ဒိတံ ဟောတိ၊ ဣမိနာပိ န “ပုထုဇ္ဇနောဝ တွ”န္တိ ဝဒတိ။

၁-ပရိစရိ (သီ)   ၂-အရဟတ္တံ (သျှာ)   ၃-နိစ္စကာလေ (က)

ပဿန္တိတိ ကာယစိတ္တပဿန္တိ၊ ကိလေသပဿန္တိ နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။
 နတိယာတိ တဏှာနတိယာ။ အသတိတိ ဘဝတ္တာယ အာလယနိကန္တိ-
 ပရိယုဋ္ဌာနေ အသတိ။ အာဂတိဂတိ န ဟောတိတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန
 အာဂတိ နာမ၊ စုတိဝသေန ဂမနံ နာမ န ဟောတိ။ စုတူပပါတောတိ
 စဝနဝသေန စုတိ၊ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ဥပပါတော။ နေဝိဓ န ဟုရံ န ဥဘယ-
 မန္တရေနာတိ န ဣဓလောကေ န ပရလောကေ န ဥဘယတ္ထ ဟောတိ။
 သေဝန္တော ဒုက္ခဿာဘိ ဝဋ္ဋဒုက္ခ ကိလေသဒုက္ခဿ အယမေဝ အန္တော အယံ
 ပရိစ္ဆေဒေါ ပရိဝဋ္ဋုမဘာဝေါ ဟောတိ။ အယမေဝ ဟိ ဧတ္ထ အတ္ထော။ ယေ
 ပန “ဥဘယမန္တရေနာ”တိ ဝစနံ ဂဟေတွာ အန္တရာဘဝံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ
 ဝစနံ နိရတ္ထကံ။ အန္တရာဘဝဿ ဟိ ဘာဝေါ အဘိဓမ္မေ ပဋိက္ခိတ္တောယေဝ။
 “အန္တရေနာ”တိ ဝစနံ ပန ဝိကပ္ပန္တရဒီပနံ။ တသ္မာ အယမေတ္ထ အတ္ထော—
 နေဝ ဣဓ န ဟုရံ၊ အပရော ဝိကပ္ပေါ န ဥဘယန္တိ။

သတ္တံ အာဟရေသီတိ ဇိဝိတဟာရကသတ္တံ အာဟရိ၊ အာဟရိတွာ ကဏ္ဍ-
 နာဠိ ဆိန္တိ။ အထဿ တသ္မိံ ခဏေ မရဏဘယံ ဩက္ကမိ၊ ဂတိနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာသိ။
 သော အတ္တနော ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ ဥတွာ သံဝိဂ္ဂစိတ္တော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
 သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဏန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ သမသီသီ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗုတော။
 သမ္ဗုဒ္ဓါယေဝ အနုပဝဇ္ဇတာ ဗျာကတာတိ ကိဉ္ဇာပိ ဣဒံ ထေရဿ ပုထုဇ္ဇန-
 ကာလေ ဗျာကရဏံ ဟောတိ၊ ဧတေန ပန ဗျာကရဏေန အနန္တရာယမဿ
 ပရိနိဗ္ဗာနံ အဟောသိ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ တဒေဝဗျာကရဏံ ဂဟေတွာ ကထေသိ။

ဥပဝဇ္ဇကုလာနီတိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗကုလာနိ။ ဣမိနာ ထေရော “ဘန္တေ ဧဝံ
 ဥပဋ္ဌာကေသု စ ဥပဋ္ဌာယိကာသု စ ဝိဇ္ဇမာနာသု သော ဘိက္ခု တုမှာကံ
 သာသနေ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယံ ကုလသံသဂ္ဂဒေါသံ
 ဒသေန္တော ပုစ္ဆတိ။ အထဿ ဘဂဝါ ကုလေသု သံသဂ္ဂါဘာဝံ ဒီပေန္တော
 ဟောန္တိ ဟေတေ သာရိပုတ္တာတိအာဒိမာဟ။ ဣမသ္မိံ ကိရ ဌာနေ ထေရဿ
 ကုလေသု အသံသဋ္ဌဘာဝေါ ပါကဋော အဟောသိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာန-
 မေဝ။

၅-၆-ပုဏ္ဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

ဂဂ-ဂဉ။ ပဉ္စမေ တဉ္စေတိ တံ စက္ခုဉ္စေဝ ရူပဉ္စ။ နန္ဒိသမုဒယာ ဒုက္ခသမု-
 ဒယောတိ တဏှာယ သမောဓာနေန ပဉ္စက္ခန္ဓဒုက္ခဿ သမောဓာနံ ဟောတိ။

၁-အနန္တရာယေဝဿ (သီ)

ဣတိ ဆသု ဒွါရေသု “နန္ဒိသမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ဣမိနာ ဦန္တံ သစ္စာနံ ဝသေန ဝဋံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ဒဿေသိ။ ဒုတိယနယေ နိရောဓော မဂ္ဂေါတိ ဦန္တံ သစ္စာနံ ဝသေန ဝိဝဋံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ဒဿေသိ။ ဣမိနာ တံ ပုဏ္ဏာတိ ပါဠိယေက္ကာ^၁ အနုသန္တိ။ ဧဝံ တာဝ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋဝသေန ဒေသနံ အရဟတ္တေ ပက္ခိပိတွာ ဣဒါနိ ပုဏ္ဏတ္ထေရံ သတ္တသု ဌာနေသု သီဟနာဒံ နဒါပေတံ ဣမိနာ တွန္တိအာဒိမာဟ။

စုဏ္ဏာတိ ဒုဋ္ဌာ ကိဗ္ဗိသာ။ ဖရုသာတိ ကက္ခဋ္ဌာ။ အက္ကောသိသန္တိတိ ဒသဟိ အက္ကောသဝတ္ထုဟိ အက္ကောသိသန္တိ။ ပရိဘာသိသန္တိတိ “ကိ” သမဏော နာမ တံ၊ ဣဒဋ္ဌိဒဋ္ဌ တေ ကရိဿာမာ”တိ တဇ္ဇေသန္တိ။ ဧဝမေတ္တာတိ ဧဝံ မယံ ဧတ္ထ ဘဝိဿတိ။ ဒဏ္ဍေနာတိ စတုဟတ္ထဒဏ္ဍေန ဝါ ခဒိရဒဏ္ဍေန ဝါ ဃဋိက- မုဂ္ဂရေန ဝါ။ သတ္ထေနာတိ ဧကတောဓာရာဒိနာ သတ္ထေန။ သတ္ထဟာရကံ ပရိယေသန္တိတိ ဇိဝိတဟာရကသတ္ထံ ပရိယေသန္တိ။ ဣဒံ ထေရော တတိယ- ပါရာဇိကဝတ္ထုသ္မိ^၂ အသုဘကထံ သုဘွာ အတ္တဘာဝေန ဇိဂုစ္ဆန္တာနံ ဘိက္ခုနံ သတ္ထဟာရကပရိယေသနံ သန္ဓာယာဟ။ ဒမူပသမေနာတိ ဧတ္ထ ဒမောတိ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိနံ ဧတံ နာမံ။

“သစ္စေန ဒန္တော ဒမသာ ဥပေတော၊
ဝေဒန္တဂူ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော”တိ^၃—

ဧတ္ထ ဟိ ဣန္ဒြိယသံဝရော ဒမောတိ ဝုတ္တော။ “ယဒိ သစ္စာ ဒမာ စာဂါ၊ ခန္တျာ ဘိယျောဓ ဝိဇ္ဇတိ”တိ^၄ ဧတ္ထ ပညာ ဒမောတိ ဝုတ္တော။ “ဒါနေန ဒမေန သံယမေန သစ္စဝဇ္ဇေနာ”တိ^၅ ဧတ္ထ ဥပေါသထကမ္ပံ ဒမောတိ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိ^၆ ပန သုတ္တေ ခန္တိ ဒမောတိ ဝေဒိတဗျာ။ ဥပသမောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏောတိ ကော ပနေသ ပုဏ္ဏော၊ ကသ္မာ စ ပနေတ္ထ ဂန္တုကာမော အဟောသိတိ? သုနာပရန္တဝါသိကော ဧဝ ဧသ၊ သာဝတ္ထိယံ ပန အသပ္ပါယဝိဟာရံ သလ္လက္ခေတွာ တတ္ထ ဂန္တုကာမော အဟောသိ။

၁-ဧကော (သိ၊ သျာ)
၂-ဒဏ္ဍေနာတိ စတုဟတ္ထဒဏ္ဍေန၊ ခဒိရဒုဂ္ဂရေန ဝါ (သိ၊ သျာ)၊ ဒဏ္ဍေနာတိ စတုဟတ္ထေန ဒဏ္ဍေန ဝါ ဃဋိကမုဂ္ဂရေန ဝါ (မ-ဋ္ဌ ၄-၂၃၄-ပိဋ္ဌေ)
၃-သံ ၁-၁၇၀၊ ၃ ၁-၃၄၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-၃ ၁-၃၀၇၊ သံ ၁-၂၁၇-ပိဋ္ဌေသု။
၅-ဒိ ၁-၄၉၊ မ ၂-၁၈၄-ပိဋ္ဌေသု။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ — သုနာပရန္တရဋ္ဌေ ကိရ ဧကသ္မိံ ဝါဏီဇဂါမေ ဧတေ ဒွေ ဘာတရော။ တေသု ကဒါစိ ဇေဋ္ဌော ပဉ္စ သကဋသတာနိ ဂဟေတွာ ဇနပဒံ ဂန္တာ ဘဏ္ဍံ အာဟရတိ၊ ကဒါစိ ကနိဋ္ဌော။ ဣမသ္မိံ ပန သမယေ ကနိဋ္ဌံ ဃရေ ဌပေတွာ ဇေဋ္ဌဘာတိကော ပဉ္စ သကဋသတာနိ ဂဟေတွာ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော အနုပုဗ္ဗေန သာဝတ္ထိံ ပဘွာ ဇေတဝနဿ နာတိဒူရေ သကဋသတ္ထံ နိဝေသေတွာ ဘုတ္တပါတရာသော ပရိဇနပရိဝုတော ဖာသုကဋ္ဌာနေ နိသီဒိ။

တေန စ သမယေန သာဝတ္ထိဝါသိနော ဘုတ္တပါတရာသာ ဥပေါ- သထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ သုဒ္ဓုတ္တရာသင်္ဂါ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိဟတ္တာ ယေန ဗုဒ္ဓေါ၊ ယေန ဓမ္မော၊ ယေန သံဃော၊ တန္တိန္ဒာ တပေါဏာ တပုဗ္ဗာရာ ဟုတွာ ဒက္ခိဏဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဇေတဝနံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော တေ ဒိသွာ “ကဟံ ဣမေ ဂစ္ဆန္တိ”တိ ဧကံ မနုဿံ ပုစ္ဆိ။ ကိံ တံ အယျော န ဇာနာသိ၊ လောကေ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃ- ရတနာနိ နာမ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဣစ္စေသော မဟာဇနော သတ္ထု သန္တိကံ ဓမ္မကထံ သောတံ ဂစ္ဆတိတိ။ တဿ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝစနံ ဆဝိစမ္မာဒိနိ ဆိန္ဒိတွာ အဋ္ဌိမိဉ္စ အာဟစ္စ အဋ္ဌာသိ၊ သော အတ္တနော ပရိဇနပရိဝုတော တာယ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္ထု မရုဿရေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ပရိသပရိယန္တေ ဌိတော ဓမ္မံ သုဘွာ ပဗ္ဗဇာယ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ အထ တထာဂတေန ကာလံ ဝိဒိတွာ ပရိသာယ ဥယျောဇိတာယ သတ္တာရံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဝန္တိတွာ သွာတနာယ နိမန္တေတွာ ဒုတိယဒိဝေသေ မဏ္ဍပံ ကာရေတွာ အာသနာနိ ပညာပေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ ဘုတ္တပါတရာသော ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ဘဏ္ဍာဂါရိကံ ပက္ခောသာပေတွာ “တ္ထေကံ ဓနံ ဝိဿဇ္ဇိတံ၊ တတ္ထေကံ ဓနံ န ဝိဿဇ္ဇိတ”န္တိ သဗ္ဗံ အာစိက္ခိတွာ “ဣမံ သာပတေယျံ မယံ ကနိဋ္ဌဿ ဒေဟီ”တိ သဗ္ဗံ နိယျာတေတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနပရာယဏော အဟောသိ။

အထဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ န ဥပဋ္ဌာတိ။ တတော စိန္တေသိ “အယံ ဇနပဒေါ မယံ အသပ္ပါယော၊ ယန္တုနာဟံ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သကရဋ္ဌမေဝ ဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ပုဗ္ဗဏှသမယေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ သာယနေ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ သတ္တ သိဟနာဒေ နဒိတွာ ပက္ကာမိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မာ ပုက္ခော။ ပ။ ဝိဟရတိ”တိ။

ကတ္ထပနာယံ ဝိဟာသိတိ? စတုသု ဌာနေသု ဝိဟာသိ။ သုနာပရန္တရဋ္ဌံ တာဝပဝိသိတွာ စ အပ္ပဟတ္ထပဗ္ဗတံ နာမ ပတွာ^၁ ဝါဏီဇဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ အထ နံ ကနိဋ္ဌဘာတာ သဠာနိတွာ ဘိက္ခံ ဒတွာ “ဘန္တေ အညတ္ထ အဂန္တာ ဣဓေဝ ဝသယာ”တိ ပဋိညံ ကာရေတွာ တတ္ထေဝ ဝသာပေသိ။

တတော သမုဒ္ဒဂိရိဝိဟာရံ နာမ အဂမာသိ။ တတ္ထ အယကန္တပါသာဏေဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ကတစက်မော အတ္ထိ၊ ကောစိ တံ စက်မိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။ တတ္ထ သမုဒ္ဒဂိရိယော အာဂန္တာ အယကန္တပါသာဏေသု ပဟရိတွာ မဟာသဒ္ဓိံ ကရောန္တိ။ ထေရော “ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တာနံ ဖာသုဝိဟာရော ဟောတူ”တိ သမုဒ္ဓံ နိဿဒ္ဓိံ ကတွာ အဓိဋ္ဌာသိ။

တတော မာတုလဂိရိ^၂ နာမ အဂမာသိ။ တတ္ထပိ သကုဏသံသော ဥဿန္ဓော ရတ္တိဋ္ဌ ဒိဝါ စ သဒ္ဓေါ ဧကာဗဒ္ဓေါဝ အဟောသိ။ ထေရော “ဣဒံ ဌာနံ န ဖာသုက”န္တိ တတော မကုလကာရာမဝိဟာရံ^၂ နာမ ဂတော။ သော ဝါဏီဇဂါမဿ နာတိဒူရော နစ္စာသန္ဓော ဂမနာဂမနသမ္ပန္ဓော ဝိဝိတ္ထော အပ္ပသဒ္ဓေါ၊ ထေရော “ဣမံ ဌာနံ ဖာသုက”န္တိ တတ္ထ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနစက်မနာဒီနိ ကာရေတွာ ဝသံ ဥပဂစ္ဆိ။ ဧဝံ စတုသု ဌာနေသု ဝိဟာသိ။

အထေကဒိဝသံ တသ္မိ^၃ယေဝ အန္တောဝသေ ပဉ္စ ဝါဏီဇသတာနိ “ပရသမုဒ္ဓိ ဂစ္ဆာမာ”တိ နာဝါယ ဘဏ္ဍံ ပက္ခိပိ^၄သု။ နာဝါရောဟနဒိဝသေ ထေရဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ ထေရံ ဘောဇေတွာ ထေရဿ သန္တိကေ သိက္ခာပဒါနိ ဂဟေတွာ ဝန္တိတွာ “ဘန္တေ သမုဒ္ဓေါ နာမ အသဒ္ဓေယျော အနေကန္တရာယော၊ အမေ အာဝဇ္ဇေယျာထာ”တိ ဝက္ခာ နာဝံ အာရဟိ။ နာဝါ ဥတ္တမဇဝေန ဂစ္ဆမာနာ အညတရံ ဒီပကံ ပါပုဏိ။ မနဿာ “ပါတရာသံ ကရိဿာမာ”တိ ဒီပကေ ဥတ္တိဏ္ဍာ။ တသ္မိ^၃ ပန ဒီပကေ အညံ ကိဉ္စိ နတ္ထိ၊ စန္ဒနဝနမေဝ အဟောသိ။

အထေကော ဝါသိယာ ရုက္ခံ အာကောဋေတွာ လောဟိတစန္ဒနဘာဝံ ဥတွာ အာဟ “ဘော မယံ လာဘတ္ထာယ ပရသမုဒ္ဓိ ဂစ္ဆာမ၊ ဣတော စ ဥတ္တရိ လာဘော နာမ နတ္ထိ၊ စတုရဂ်လမတ္တာ ဃဋိကာ သတသဟဿံ အဂ္ဂတိ၊ ဟာရေတဗ္ဗယုတ္တကံ ဘဏ္ဍံ ဟာရေတွာ စန္ဒနဿ ပူရေဿာမာ”တိ ကေ တထာ

၁-အပ္ပဟတ္ထပဗ္ဗတေ နာမ ပဝိသိတွာ (သျှာ)၊ အပ္ပဟတ္ထပဗ္ဗတံ နာမ ပတွာ (သိ)၊ အပ္ပဟတ္ထပဗ္ဗတေ နာမ ပဝိသိတွာ (မ-ဋ ၄-၂၃၅-ပိဋေ။)
၂-မကုလကာရာမဝိဟာရံ (သိ)၊ သမကုလကာရာမဝိဟာရံ (သျှာ)

ကရိံသု။ စန္ဒနဝေန အဓိဝတ္တာ အမနုဿာ ကုဇ္ဈိတွာ “ဣမေဟိ အမှာကံ စန္ဒနဝနံ နာသိဘံ၊ ဃာတေဿာမ နေ”တိ စိန္တေတွာ “ဣဓေဝ ဃာတိတေသု သဗ္ဗိ ဧကကုဏပံ ဘဝိဿတိ၊ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ နေသံ နာဝံ ဩသိဒေဿာမာ”တိ အာဟံသု။ အထ နေသံ နာဝံ အာရုယု မဟုတ္တံ ဂတကာလေယေဝ ဥပ္ပါတိကံ^၁ ဥဋ္ဌပေတွာ သယမ္ပိ တေ အမနုဿာ ဘယာနကာနိ ရူပါနိ ဒဿယိံသု။ ဘိတာ မနုဿာ အတ္တနော အတ္တနော ဒေဝတာနံ နမဿန္တိ။ ထေရဿ ကနိဋ္ဌော စူဠပုဏ္ဏ- ကုဋုမ္ပိကော “မယံ ဘာတာ အဝဿယော ဟောတူ”တိ ထေရဿ နမဿ- မာနော^၂ အဋ္ဌာသိ။

ထေရောပိ ကိရ တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ တေသံ ဗျသနုပ္ပတ္တိံ ဥတွာ ဝေဟာသံ ဥပ္ပတိတွာ အဘိမုခေါ အဋ္ဌာသိ။ အမနုဿာ ထေရံ ဒိသ္မာဝ “အဿျာ ပုဏ္ဏတ္ထေရေ ဧတိ”တိ အပက္ကမိံသု၊ ဥပ္ပါတိကံ သန္တိသိဒိ။ ထေရော “မာ ဘာယသာ”တိ တေ အဿာသေဘွာ “ကဟံ ဂန္တုကာမတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘန္တေ အမှာကံ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆာမာတိ။ ထေရော နာဝဂံဏေ^၃ အက္ကမိတွာ “ဧဘေသံ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတူ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ ဝါဏီဇာ သကဋ္ဌာနံ ဂန္တော တံ ပဝတ္တိံ ပုတ္တဒါရဿ အာရောစေတွာ “ဧထ ထေရံ သရဏံ ဂစ္ဆာမာ”တိ ပဉ္စသတာပိ အတ္တနော ပဉ္စဟိ မာတုဂါမသတေဟိ သဒ္ဓိံ^၄ တီသု သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒေသုံ။ တတော နာဝါယ ဘဏ္ဍံ ဩတာရေတွာ ထေရဿ ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ ကတွာ “အယံ ဘန္တေ တုမှာကံ ကောဋ္ဌာသော”တိ အာဟံသု။ ထေရော မယံ ဝိသုံ ကောဋ္ဌာသကိစ္စံ နတ္ထိ။ သတ္တာ ပန တုမေဟိ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗောတိ။ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဘန္တေတိ။ တေန ဟိ ဣမိနာ သတ္ထု မဏ္ဍလမာဠိ ကရောထ၊ ဧဝံ သတ္တာရံ ပဿိဿထာတိ။ တေ သာရ ဘန္တေတိ။ တေန စ ကောဋ္ဌာသေန အတ္တနော စ ကောဋ္ဌာသေဟိ မဏ္ဍလမာဠိ ကာတုံ အာရဘိံသု။

သတ္တာပိ ကိရ တံ အာရဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ ပရိဘောဂံ အကာသိ။ အာရက္ခမနုဿာ ရတ္တိံ ဩဘာသံ ဒိသ္မာ “မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ အတ္ထိ”တိ သညံ ကရိံသု။ ဥပါသကာ မဏ္ဍလမာဠေ ဘိက္ခုသံဃဿ စ သေနာသနာနိ နိဋ္ဌာပေတွာ ဒါနသတ္တရံ သဇ္ဇေတွာ “ကတံ ဘန္တေ အမေဟိ အတ္တနော ကိစ္စံ၊ သတ္တာရံ ပက္ခောသထာ”တိ ထေရဿ အာရောစေသုံ။ ထေရော သာယန- သမယေ ဣဒ္ဓိယာ သာဝတ္ထိံ^၅ ဂန္တော “ဘန္တေ ဝါဏီဇဂါမဝါသိနော တုမေ

၁-ဥပ္ပါဒိကံ (ဋီကာ) ၂-ထေရဿ နာမံ သရမာနော (သီက)
၃-နာဝံ ဖဏေ (သီ၊ သျှာ)၊ နာဝံ ဖလေ (မ-ဋ္ဌ ၄-၂၃၇-ပိဋ္ဌေ)

ဒဋ္ဌကာမာ၊ တေသံအနုကမ္ပံ ကရောထာ”တိ ဘဂဝန္တံ ယာစိ။ ဘဂဝါ အဓိဝါသေသိ။ ထေရော သကဋ္ဌာနမေဝ ပစ္စာဂတော။

ဘဂဝါပိ အာနန္ဒတ္ထေရံ အာမန္တေသိ “အာနန္ဒ သွေ သုနာပရန္တေ ဝါဏီဇဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိဿာမ၊ တံ ကျေနပဉ္စသတာနံ ဘိက္ခုနံ သလာကံ ဒေဟီ”တိ။ ထေရော “သာဓု ဘန္တေ”တိ ဘိက္ခုသံဃဿ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ “အာကာသစာရီ ဘိက္ခု” သလာကံ ဂဏှန္တူ”တိ အာဟ။ တံဒိဝသံ ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရော^၁ ပဌမံ သလာကံ အဂ္ဂဟေသိ။ ဝါဏီဇဂါမဝါသိ- နောပိ “သွေ ကိရ သတ္တာ အာဂမိဿတိ”တိ ဂါမမဇ္ဈေ မဏ္ဍပ်ံ ကတွာ ဒါနဂုံ သဇ္ဇယိံသု။ ဘဂဝါ ပါတောဝ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ ဂန္ဓကုဋိံ ပပိသိတွာ ဖလသမာပတ္တိံ အပေတွာ နိသိဒိ။ သက္ကဿ ပဏ္ဍာကမ္ဗလသိလာသနံ ဥဏှံ အဟောသိ။ သော “ကိံ ဣဒ”န္တိ အာဝဇ္ဇေတွာ သတ္တု သုနာပရန္တဂမနံ ဒိသွာ ဝိဿကမ္ပံ^၂ အာမန္တေသိ “တာတ အဇ္ဇ ဘဂဝါ တိံသမတ္တာနိ^၃ ယောဇနသတာနိ ပိဏ္ဍာစာရံ ဂမိဿတိ၊ ပဉ္စ ကုဋ္ဌာဂါရသတာနိ မာပေတွာ ဇေတဝနဒွါရကောဋ္ဌကမတ္ထကေ ဂမနသဇ္ဇာနိ ကတွာ ဌပေဟီ”တိ။ သော တထာ အကာသိ။ ဘဂဝတော ကုဋ္ဌာဂါရံ စတုမုခံ အဟောသိ၊ ဒွိန္တံ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဒွိမုခါနိ၊ သေသာနိ ဧကမုခါနိ၊ သတ္တာ ဂန္ဓကုဋိတော နိက္ခမိတွာ ပဋိပါဋိယာ ဌပိတကုဋ္ဌာဂါရေသု ဓုရကုဋ္ဌာဂါရံ^၄ ပါပိသိ။ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကေ အာဒိံ ကတွာ ကျေနပဉ္စဘိက္ခုသတာနိပိ ကုဋ္ဌာဂါရဂတာနိ အဟေသု၊ ဧကံ တုန္တံ ကုဋ္ဌာဂါရံ အဟောသိ၊ ပဉ္စပိ ကုဋ္ဌာဂါရသတာနိ အာကာသေ ဥပ္ပတိံသု။

သတ္တာ သစ္စဗန္ဓပဗ္ဗတံ နာမ ပတွာ ကုဋ္ဌာဂါရံ အာကာသေ ဌပေသိ။ တသ္မိံ ပဗ္ဗတေ သစ္စဗန္ဓော နာမ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကတာပသော မဟာဇနံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဥဂ္ဂဏှာပေန္တော လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္ထော ဟုတွာ ဝသတိ၊ အဗ္ဘန္တရေ စဿ အန္တောစာဋိယံ ပဒီပေါ ဝိယ အရဟတ္တဖလဿ ဥပနိဿယော ဇလတိ။ တံ ဒိသွာ “ဓမ္မဿ ကထေသာမီ”တိ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တာပသော ဒေသနာပရိယောသာနေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ မဂ္ဂေနေဝဿ အဘိညာ အာဂတာ၊ သော ဧဟိဘိက္ခု ဟုတွာ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရော တုန္တကုဋ္ဌာဂါရံ ပါပိသိ။

၁-ဇနပဒစာရီကဘိက္ခု (က)	၂-ကောဏ္ဍဓာနတ္ထေရော (က)
၃-ဝိသုကမ္ပံ (သျှာ)၊ ဝိသုကမ္ပံ (က)	၄-တိမတ္တာနိ (မ-ဋ္ဌ ၄-၂၃၈-ပိဋေ)
၅-ဓုရံ ကုဋ္ဌာဂါရံ (သိ၊ သျှာ)၊ ဓရကုဋ္ဌာဂါရံ (က)	၆-ပပိသိတွာ နိသိဒိ (သိ)

ဘဂဝါ ကုဋာဂါရဂတေဟိ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဝါဏီဇဂါမံ ဂန္ဓာ ကုဋာဂါရာနိ အဒိဿမာနကာနိ ကတွာ ဝါဏီဇဂါမံ ပါရိသိ။ ဝါဏီဇာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ သတ္တာရံ မကုလကာရာမံ^၁ နယိံသု။ သတ္တာ မဏ္ဍလမာဠံ ပါရိသိ။ မဟာဇနော ယာဝ သတ္တာ ဘတ္တဒရထံ ပဋိပ္ပဿေက္ခတိ၊ တာဝ ပါတရာသံ ကတွာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒါယ ဗဟုံ ဂန္ဓု ပုပ္ဖု အာဒါယ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ အာရာမံ ပစ္စာဂမာသိ။ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ မဟာဇနဿ ဗန္ဓနမောက္ခော ဇာတော၊ မဟန္တံ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ အဟောသိ။

သတ္တာ မဟာဇနဿ သင်္ဂဟတ္ထာယ သတ္တာဟံ တတ္ထေဝ ဝသိ၊ အရုဏံ ပန မဟာဂန္ဓကုဋိယံယေဝ ဥဋ္ဌပေသိ။ သတ္တာဟမ္ပိ ဓမ္မဒေသနာပရိယောသာနေ စတုရာသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ တတ္ထ သတ္တာဟံ ဝသိတွာ ဝါဏီဇဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ “တံ ဣဓေဝ ဝသာဟိ”တိ ပုဏ္ဏတ္ထေရံနိဝတ္တေဘူ အန္တရေ နမ္မဒါနဒီ နာမ အတ္ထိ၊ တဿာ တီရံ အဂမာသိ။ နမ္မဒါနာဂရာဇာ သတ္ထု ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ နာဂဘဝနံ ပဝေသေတွာ တိဏ္ဍိ ရတနာနံ သက္ကာရံ အကာသိ။ သတ္တာ တဿ ဓမ္မံ ကထေတွာ နာဂဘဝနာ နိက္ခမိ။ သော “မယံ ဘန္ဓေ ပရိစရိတဗ္ဗံ ဒေထာ”တိ ယာစိ။ ဘဂဝါ နမ္မဒါ- နဒီတီရေ ပဒစေတိယံ ဒသေသိ။ တံ ဝီစိသု အာဂတာသု ပိဓိယတိ၊ ဂတာသု ဝိဝရိယတိ။ မဟာသက္ကာရပတ္ထံ အဟောသိ။ သတ္တာ တတော နိက္ခမိတွာ သစ္စဗန္ဓပဗ္ဗတံ ဂန္ဓာ သစ္စဗန္ဓံ အာဟာ “တယာ မဟာဇနော အပါယမဂ္ဂေ ဩတာရိတော၊ တံ ဣဓေဝ ဝသိတွာ ဧတေသံ လဒ္ဓိံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌာပေဟိ”တိ။ သောပိ ပရိစရိတဗ္ဗံ ယာစိ။ သတ္တာ ဃနပိဋ္ဌိပါသာဏေ အလ္လမတ္တိကပိဏ္ဍမိ လန္ဩနံ ဝိယ ပဒစေတိယံ ဒသေသိ။ တတော ဇေတဝနမေဝ ဂတော။ ဧတမတ္ထံ သန္ဓာယ တေနေဝ အန္တရဝသေနာတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပရိနိဗ္ဗာယီတိ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ မဟာ- ဇနော ထေရဿ သတ္ထ ဒိဝသာနိ သရိရပူဇံ ကတွာ ဗဟူနိ ဂန္ဓကဋ္ဌာနိ သမောဓာနေတွာ သရိရံ ဈာပေတွာ ဓာတုယော အာဒါယ စေတိယံ အကာသိ။ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခုတိ ထေရဿ အာဋ္ဌာဟနဋ္ဌာနေ ဌိတဘိက္ခု။^၃။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

၁-ကုဋာဂါရံ (သျှာ) ၂-နမ္မဒေါ နာမ (သိ)၊ နမ္မဒါ နာမ (သျှာ) ၃-အာသန္ဓဋ္ဌာနေ ဌိတာ ဘိက္ခု (သိ၊ သျှာ)

၇-ဂ-ပဌမဇောသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၀-၉၁။ သတ္တမေ ဇောတိ တဏှာ။ သာ ဟိ စလနဋ္ဌေန ဇောတိ ဝုစ္စတိ။ သာဝ အာဗာဓနဋ္ဌေန ရောဂေါ၊ အန္တော ဒုဿနဋ္ဌေန ဂဏ္ဍော၊ နိကန္တနဋ္ဌေန သလ္လံ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဇော ရောဂေါ စေဝ ဂဏ္ဍော စ သလ္လဉ္စ၊ တသ္မာ။ စက္ခါ န မညေယျာတိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဣဓာပိ သဗ္ဗိ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတမေဝ သံကမ္ပိတွာ ဒဿိတံ။ အဋ္ဌမံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၉-၁၀-ပဌမဒွယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၂-၉၃။ နဝမေ ဒွယန္တိ ဒွေ ဒွေ ကောဋ္ဌာယေ။ ဒသမေ ဣတ္ထေတံ ဒွယန္တိ ဝေမေတံ ဒွယံ။ စလဉ္ဇေဝ ဗျထဉ္ဇာတိ အတ္တနော သဘာဝေန အသဏ္ဍဟနတော စလတိ စေဝ ဗျထတိ စ။ ယောပိ ဟေတု ယောပိ ပစ္စယောတိ စက္ခါရိညာဏဿ ဝတ္ထာရမ္မဏံ ဟေတု စေဝ ပစ္စယော စ။ ကုတော နိစ္စံ ဘဝိဿတိတိ ကေန ကာရဏေန နိစ္စံ ဘဝိဿတိ။ ယထာ ပန ဒါသဿ ဒါသိယာ ကုစ္စိသ္မိ ဇောတော ပုတ္တော ပရောဝ ဒါသော ဟောတိ၊ ဧဝံ အနိစ္စမေဝ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သင်္ဂတိတိ သဟဂတိ၊ သန္ဓိပါတောတိ ဧကတော သန္ဓိပတနံ။ သမဝါယောတိ ဧကတော သမာဂမော။ အယံ ဝုစ္စတိ စက္ခါသမ္ပယောတိ ဣမိနာ သင်္ဂတိသန္ဓိပါတသမဝါယသင်္ခါတေန ပစ္စယေန ဥပ္ပန္နတ္တာ ပစ္စယနာမေနေဝ သင်္ဂတိ သန္ဓိပါတော သမဝါယောတိ အယံ ဝုစ္စတိ စက္ခါသမ္ပယော။

သောပိ ဟေတုတိ ဖဿဿ ဝတ္ထု အာရမ္မဏံ သဟဇောတာ တယော ခန္ဓာတိ အယံ ဟေတု။ ဖုဋ္ဌောတိ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တံ၊ ဖဿေန ဖုဋ္ဌမေဝ ဂေါစရံ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ စေတနာ စေတေတိ၊ သညာ သဉ္ဇာနာတိတိ အတ္ထော။ ဖုဋ္ဌောတိ ဝါ ဖဿသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော၊ ဖဿေန ဖုဋ္ဌာရမ္မဏမေဝ ဝေဒနာဒိဟိ ဝေဒေတိ စေတေတိ သဉ္ဇာနာတိတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိ သုတ္တေ သမတိ သက္ခန္ဓာ ကထိတာ ဟောန္တိ၊ ကထံ? စက္ခါဒွါရေ တာဝ ဝတ္ထု စေဝ? အာရမ္မဏဉ္စ ရူပက္ခန္ဓော၊ ဖုဋ္ဌော ဝေဒေတိတိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ စေတေတိတိ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သဉ္ဇာနာတိတိ သညာက္ခန္ဓော၊ ဝိဇာနာတိတိ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ။ သေသဒ္ဓါရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ မနောဒ္ဓါရေပိ ဟိ ဝတ္ထုရူပံ ဧကန္တတော ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပေ ပန အာရမ္မဏေ သတိ အာရမ္မဏမ္ပိ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဆပဉ္စကာ တိ သ ဟောန္တိ။ သင်္ခေပေန ပနေတေ ဆသုပိ ဒွါရေသု

၁-အသံဝဟနတော (သီ၊ သျှာ)   ၂-သမာဂတိ (သီ၊ သျှာ)   ၃-စက္ခါဉ္ဇေဝ (က)

ပဉ္စေ ခန္ဓာတိ သာဓုယေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိစ္စာတိ ဝိတ္ထာရေတွာ ဝုစ္စမာနေ
ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဣဒံ သုတ္တံ ဒေသိတန္တိ။

ဆန္ဒဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၀) ၅-သဋ္ဌဝဂ္ဂ

၁-အဒန္တအဂုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၄။ သဋ္ဌဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အဒန္တာတိ အဒမိတာ။ အဂုတ္တာတိ အဂေါ-
ပိတာ။ အရက္ခိတာတိ န ရက္ခိတာ။ အသံဝုတာတိ အပိဟိတာ။ ဒုက္ခာဓိဝါဟာ
ဟောန္တိတိ နေရယိကာဒိဘေဒံ အဓိကဒုက္ခံ အာဝဟနကာ ဟောန္တိ။
သုခါဓိဝါဟာ ဟောန္တိတိ ဈာနမဂ္ဂဖလပဘေဒံ အဓိကသုခံ အာဝဟနကာ
ဟောန္တိ။ အဓိဝဟာတိပိ-ပါဌော၊ ဒေသေဝတ္ထော။

သဋ္ဌေဝါတိ ဆ ဧဝ။ အသံဝုတော ယတ္ထ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိတိ ယေသု
အာယဘနေသု သံဝရပိရဟိတော ဒုက္ခံ ပါပုဏာတိ။ တေသဉ္စ ယေ သံဝရဏံ
အဝေဒိသုန္တိ ယေ တေသံ အာယတနာနံ သံဝရံ ဝိန္ဒိသု ပဋိလဘိသု။
ဝိဟရန္တာနဝဿုတာတိ ဝိဟရန္တိ အနဝဿုတာ အတိန္တာ။

အသာဒိတဉ္စ သာဒုန္တိ အဿာဒဝန္တဉ္စ မရရဉ္စ။ ဖဿဒွယံ သုခဒုက္ခေ
ဥပေက္ခေတိ သုခဖဿဉ္စ ဒုက္ခဖဿဉ္စာတိ ဣဒံ ဖဿဒွယံ ဥပေက္ခေ၊ ဥပေက္ခာ-
မေဝေတ္ထ ဥပ္ပါဒေယျာတိ အတ္ထော။ ဖဿဒွယံ သုခဒုက္ခံ ဥပေက္ခေတိ ဝါ
ပါဌော၊ ဖဿဟေတုကံ သုခဒုက္ခံ ဥပေက္ခေ၊ သုခေ အနုရောဓံ ဒုက္ခေ စ
ဝိရောဓံ အနုပ္ပါဒေန္တော ဥပေက္ခေကော ဘဝေယျာတိပိ အတ္ထော။ အနာနုရုဒ္ဓေါ
အဝိရုဒ္ဓ ကေနစိတိ ကေနစိ သဒ္ဓိံ နေဝ အနုရုဒ္ဓေါ နံ ဝိရုဒ္ဓေါ ဘဝေယျ။

ပပဉ္စသညာတိ ကိလေသသညာယ ပပဉ္စသညာ နာမ ဟုတွာ။ ဣတရိတရာ
နရာတိ လာမကသတ္တာ^၁။ ပပဉ္စယန္တာ ဥပယန္တိတိ ပပဉ္စယမာနာ ဝဉ္စိ
ဥပဂစ္ဆန္တိ။ သညိနောတိ သသညာ သတ္တာ။ မနောမယံ ဂေဟသိတဉ္စ သဗ္ဗန္တိ
သဗ္ဗမေဝ ပဉ္စကာမဂုဏဂေဟနိဿိတံ မနောမယံ ဝိတက္ကံ။ ပနုဇ္ဇာတိ ပနုဒိတွာ
နိဟရိတွာ။ နေက္ခမ္မသိတံ ဣရိယတိတိ ဒဗ္ဗဇာတိကော ဘိက္ခု နေက္ခမ္မသိတံ
ဣရိယေန ဣရိယတိ^၂။

၁-လာမကလာမကာ သတ္တာ(သိ)

၂-နေက္ခမ္မသိတံ ဣရိယတိ(သိ၊ သျှာ)

ဆဿု ယဒါ သုဘာဝိတောတိ ဆဿု အာရမ္မဏေသု ယဒါ သုဠာ
ဘာဝိတော။ ဖုဠဿ စိတ္တံ န ဝိကမ္ပတေ ကွဇိတိ သုခဖဿေန ဝါ ဒုက္ခဖဿေန
ဝါ ဖုဠဿ ကိသ္မိဉ္စိ စိတ္တံ န ကမ္ပတိ န ဝေဓတိ။ ဘဝတ္ထံ ဇာတိမရဏဿ
ပါရဂါဘိ ဇာတိမရဏာနံ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဂမကာ ဟောထ။

၂-မာလုကျပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ဒုတိယေ မာလုကျပုတ္တောတိ မာလုကျဗြာဟ္မဏိယာ ပုတ္တော။ ဧတ္ထာတိ
တေသ္မိံ တဝ ဩဝါဒါယာစနေ။ ဣမိနာ ထေရံ အပသာဒေတိပိ ဥဿာဒေတိပိ။
ကထံ? အယံ ကိရ ဒဟရကာလေ ရူပါဒီသု ပမဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ မဟလ္လကကာလေ
အရညဝါသံ ပတ္ထေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစတိ။ အထ ဘဂဝါ “ဧတ္ထ ဒဟရေ
ကိံ ဝက္ခာမ၊ မာလုကျပုတ္တော? ဝိယ တုမှေပိ တရုဏကာလေ ၂ ပမဇ္ဇိတွာ
မဟလ္လကကာလေ အရညံ ပဝိသိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရေယျာထာ”တိ ဣမိနာ
အဓိပ္ပါယေန ဘဏန္တော ထေရံ အပသာဒေတိ နာမ။

ယသ္မာ ပန ထေရော မဟလ္လကကာလေပိ အရညံ ပဝိသိတွာ သမဏဓမ္မံ
ကာတုကာမော၊ တသ္မာ ဘဂဝါ “ဧတ္ထ ဒဟရေ ကိံ ဝက္ခာမ၊ အယံ အမှာကံ
မာလုကျပုတ္တော မဟလ္လကကာလေပိ အရညံ ပဝိသိတွာ သမဏဓမ္မံ ကတ္တု-
ကာမော ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစတိ၊ တုမှေ နာမ တရုဏကာလေပိ ဝိရိယံ န
ကရောထာ”တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဘဏန္တော ထေရံ ဥဿာဒေတိ နာမ။

ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော နာမ။ ကိဉ္ဇာပါဟန္တိ ကိဉ္ဇာပိ “အဟံ
မဟလ္လကော”တိ ဉှတံ၊ ယဒိ အဟံ မဟလ္လကော၊ မဟလ္လကော သမာနောပိ
သက္ခိဿာမိ သမဏဓမ္မံ ကာတံ၊ ဒေသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါတိ အဓိပ္ပါယေန
မဟလ္လကဘာဝံ အနုဂ္ဂဏန္တော ဩဝါဒဉ္စ ပသံသန္တော ဝေမာဟ။

အဒိဋ္ဌာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာတိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အဒိဋ္ဌာ အတိတေပိ အဒိဋ္ဌ-
ပုဗ္ဗာ။ န စ ပဿသီတိ တေရဟိပိ န ပဿသိ။ န စ တေ ဟောတိ ပဿယျန္တိ
ဧဝံ သမန္နာဟာရောပိ တေ ယတ္ထ နတ္ထိ၊ အပိ န တေ တတ္ထ ဆန္ဒာဒယော
ဥပ္ပဇ္ဇေယျန္တိ ပုစ္ဆတိ။

ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တန္တိ ရူပါယတနေ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ။
စက္ခုဝိညာဏံ ဟိ ရူပေ ရူပမတ္တမေဝ ပဿတိ၊ န နိစ္စာဒိသဘာဝံ၊ ဣတိ သေသ-
ဝိညာဏေဟိပိ မေ ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝ စိတ္တံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ အထ

ဝါ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌံ နာမ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ရူပေ ရူပဝိဇ္ဇာနန္တိ အတ္ထော။ မတ္တာတိ ပမာဏံ၊ ဒိဋ္ဌံ မတ္တာ အဿာတိ ဒိဋ္ဌမတ္တံ၊ စိတ္တံ၊ စက္ခုဝိညာဏမတ္တမေဝ မေ စိတ္တံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ အာပါယဂတရူပေ စက္ခုဝိညာဏံ န ရဇ္ဇတိ န ဒုဿတိ န မုယတိ၊ ဧဝံ ရာဂါဒိဝိရဟေန စက္ခုဝိညာဏမတ္တမေဝ ဇဝနံ ဘဝိဿတိ၊ စက္ခုဝိညာဏပမာဏေန ဇဝနံ ဌပေဿာမီတိ။ အထ ဝါ ဒိဋ္ဌံ နာမ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌရူပံ၊ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ နာမ တတ္ထေဝ ဥပ္ပန္နံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နနသန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနသင်္ခါတံ စိတ္တတ္ထယံ။ ယထာ တံ န ရဇ္ဇတိ န ဒုဿတိ န မုယတိ၊ ဧဝံ အာပါယဂတေ ရူပေ တေန ဝ သမ္ပုဋ္ဌိန္နနာဒိပ္ပမာဏေန ဇဝနံ ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ နာဟံ^၁ တံ ပမာဏံ အတိတ္တမိတွာ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇိတံ ဒဿာမီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဧသေဝ နယော သုတမုတေသု။

ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တန္တိ ဧတ္ထ ပန ဝိညာတံ နာမ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနေန ဝိညာတာရမ္မဏံ၊ တသ္မိံ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တန္တိ အာဝဇ္ဇနပမာဏံ။ ယထာ အာဝဇ္ဇနေန န ရဇ္ဇတိ န ဒုဿတိ န မုယတိ၊ ဧဝံ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇိတံ အဒတွာ အာဝဇ္ဇနပမာဏေန ဝ စိတ္တံ ဌပေဿာမီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

ယတောတိ ယဒါ။ တတောတိ တဒါ။ န တေနာတိ တေန ရာဂေန ဝါ ရတ္ထော၊ ဒေါသေန ဝါ ဒုဋ္ဌော၊ မောဟေန ဝါ မူဠော န ဘဝိဿတိ။ တတော တံ မာလုကျပုတ္တ န တတ္တာတိ ယဒါ တံ တေန ရာဂေန ဝါ ဒေါသမောဟေဟိ ဝါ ရတ္ထော ဝါ ဒုဋ္ဌော ဝါ မူဠော ဝါ န ဘဝိဿသိ၊ တဒါ တံ န တတ္ထ တသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ ဝါ သုတမုတဝိညာတေ ဝါ ပဋိမဒ္ဓေါ အလ္လီနော ပတိဋ္ဌိတော နာမ ဘဝိဿသိ။ နေဝိဇာတိအာဒိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

သတိ မုဋ္ဌာတိ သတိ နဋ္ဌာ။ တဉ္စ အဇ္ဈောသတိ တံ အာရမ္မဏံ ဂိလိတွာ။ အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စာတိ အဘိဇ္ဈာယ စ ဝိဟိံသာယ စ။ အထ ဝါ “တဿ ဝမုန္တိ”တိ ပဒေနာပိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စာတိ ဣမေပိ ဒွေ ဓမ္မာ တဿ ဝမုန္တိတိ အတ္ထော။

စိတ္တမဿူပဟညတိတိ အဘိဇ္ဈာဝိဟေသာဟိ အဿ စိတ္တံ ဥပဟညတိ။ အာစိနတောတိ အာစိနန္တဿ။ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိတိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ နိဗ္ဗာနံ နာမ ဒူရေ ပဝုစ္စတိ။ ဃတွာတိ သာယိတွာ။ ဘောတွာတိ ဘုတွာ

၁-နာဿ (သိ၊ သျာ)

သာယိတွာ လေဟိတွာ။ ဖုဿာတိ ဖုသိတွာ။ ပဋိဿတောတိ ပဋိဿတိ-
သင်္ခါတာယ သတိယာ ယုတ္တော။ သေဝတော စာပိ ဝေဒနန္တိ စတုမဂ္ဂသမ္ပ-
ယုတ္တံ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရဝေဒနံ သေဝန္တဿ။ ဒီယတိတိ ခယံ ဂစ္ဆတိ။
ကိံ တံ? ဒုက္ခမ္ပိ ကိလေသဇာတမ္ပိ။ အညတရောတိ အသိတိယာ မဟာသာဝ-
ကာနံ အပ္ပန္နရော ဧကော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဂါထာဟိပိ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇမေဝ
ကထိတံ။

၃-ပရိဟာနဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၆။ တတိယေ ပရိဟာနဓမ္မန္တိ ပရိဟာနသဘာဝံ။ အဘိဘာယတနာနိတိ
အဘိဘဝိတာနိ အာယတနာနိ။ သရသင်္ဂဟိတိ ဧတ္ထသရန္တိတိ သရာ၊ ဓာဝန္တိတိ
အတ္တော။ သရာ စ တေ သင်္ဂဟိ စ သရသင်္ဂဟိ။ သံယောဇနိယာတိ ဗန္ဓနိယာ
ဗန္ဓနဿ ပစ္စယဘူတာ။ တဉ္စေ ဘိက္ခူတိ တံ ဧဝံ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသဇာတံ၊ တံ ဝါ
အာရမ္မဏံ။ အဓိဝေါသေတိတိ စိတ္တေ အာရောပေတွာ ဝါသေတိ။ နပ္ပဇဟတိတိ
ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန န ပဇဟတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေဟိ ယောဇေတမ္ပိ။ အဘိဘာယ-
တနံ ဟေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ ဧတံ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အဘိဘဝိတံ အာယ-
တနန္တိ ကထိတံ။ ဣမ ဓမ္မံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဘဇန္တေန ပုဂ္ဂလေန ဓမ္မော ဒဿိတော။

၄-ပမာဒဝိဟာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၇။ စတုတ္ထေ အသံဝုတဿာတိ အပိဟိတဿ န ပိဒဟိတွာ သဉ္ဇာဒိတွာ၊
ဌပိတဿ။ ဗျာသိစ္ဆတိတိ ဝိအာသိစ္ဆတိ၊ ကိလေသတိန္တိ ဟုတွာ ဝတ္တတိ။
ပါမောဇန္တိ ဒုပ္ပလပိတိ။ ပီတိတိ ဗလဝပိတိ။ ပဿန္တိတိ ဒရထပဿန္တိ။ ဓမ္မာ န
ပါတုဘဝန္တိတိ သမထဝိပဿနာဓမ္မာ န ဥပ္ပဇန္တိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပုဂ္ဂလံ
ပုစ္ဆိတွာ ဝိဘဇန္တေန ဓမ္မေန ပုဂ္ဂလော ဒဿိတော။

၅-သံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈။ ပဉ္စမေ ကထဉ္စေ ဘိက္ခဝေ အသံဝရောဘိ ဣဒံ မဂ္ဂကုသလဿ ဝါမံ
မုဉ္ဇိတွာ ဒက္ခိဏံ ဂဏှေယျာသိတိ ပဌမံ ပဟာတဗ္ဗမဂ္ဂက္ခာနံ ဝိယ ဥဒ္ဓေ-
သက္ကမေန အဝတွာ ဒေသနာကုသလတာယ ပဌမံ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မက္ခာနဝသေန
ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ပိ။ ဣမ ဓမ္မံ ပုစ္ဆိတွာ ဓမ္မောဝ ဝိဘတ္တော။

၁-အဘိဘာဝိတာနိ (သိ၊ သျာ) ၂-သံဝရိက္ခာ (သိ၊ သျာ) ၃-ဗျာသိစ္ဆတိ ဝိယာသိစ္ဆတိ (သိ၊ သျာ)

၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉။ ဆဋ္ဌေ သမာဓိန္နိ စိတ္တေကဂ္ဂတံ။ ဣဒံ ဟိ သုတ္တံ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ပရိဟာယမာနေ ဒိဿာ “ဣမေသံ စိတ္တေကဂ္ဂဘံ လဘန္တာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဖာတိ” ဂမိဿတိ”တိ ဥတွာ ကထိတံ။

၇-ပဋိသလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ သတ္တမေ ပဋိသလ္လာနန္တိ ကာယဝိဝေကံ။ ဣဒံ ဟိ သုတ္တံ ကာယ-ဝိဝေကေန ပရိဟာယမာနေ ဒိဿာ “ဣမေသံ ကာယဝိဝေကံ လဘန္တာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဖာတိ” ဂမိဿတိ”တိ ဥတွာ ကထိတံ။

၈-၉-ပဌမနတုပ္ပာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁-၁၀၂။ အဋ္ဌမံ ဥပမာယ ပရိဝါရေတွာ ကထိတေ ဗုဒ္ဓါနကာနံ၊ နဝမံ သုဒ္ဓိကဝသေနေဝ ဗုဒ္ဓါနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဝုတ္တံ။ အတ္ထော ပန ဥဘယတ္ထာပိ ခန္ဓိယဝဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀-ဥဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ ဒသမေ ဥဒကော သုဒန္တိ ဣတ္ထ သုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဥဒကောတိ တဿ နာမံ။ ဣဒံ ဇာတု ဝေဒဂူတိ ဣတ္ထ ဣဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။ အထ ဝါ ဣဒံ မမ ဝစနံ သုဏာထာတိ ဒီပေန္တော ဝေမာဟ။ ဇာတု ဝေဒဂူတိ အဟံ ဧကံ-သေနေဝ ဝေဒဂူ၊ ဝေဒသင်္ခါတေန ဉ္ဇဏေန နေယျေသု ဂတော၊ ဝေဒံ ဝါ ဂတော အဓိဂတော၊ ပဏ္ဍိတောဟမသ္မိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗဇိတိ ဧကံသေန သဗ္ဗဝန္တံ ဇိနိတွာ အဘိဘဝိတွာ ဌိတောသ္မိတိ ဝဒတိ။ အပလိခတံ ဂဏ္ဍမူလန္တိ အပလိခတံ ဒုက္ခမူလံ။ ပလိခဏိန္တိ ပလိခတံ မယာ၊ ခနိတွာ ဌိတောသ္မိတိ ဒီပေတိ။

မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝဿာတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ နိဗ္ဗတ္တေန မာတာပေတ္တိကေန သုက္ကသောဏိတေန သမ္ဘူတဿ။ ဩဒနကုမ္မာယူပ-စယဿာတိ ဩဒနေန စေဝ ကုမ္မာသေန စ ဥပစိတဿ ဝဓိကဿ။ အနိစ္စ၊ ဣဒန္တပရိမဒ္ဒနဘေဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မဿာတိ ဣတ္ထ အယံ ကာယော ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စဓမ္မော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓဝိဃာတက္ကာယ တနုဝိလေပနေန ဥစ္စာဒန-ဓမ္မော၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါဗာဓဝိနောဒနက္ကာယ ခုဒ္ဒကသမ္မာဟနေန ပရိမဒ္ဒနဓမ္မော။

၁-ဂန္ဓဝိလေပနေန (သီ၊ သျာ) ၂-ဥဒကသမ္မာဟနေန (သီ၊ သျာ)

ဒဟရကာလေ ဝါ ဦရူသု သယာပေတွာ ဂဗ္ဘဝါသေန ဒုဿဏ္ဍိတာနံ တေသံ
တေသံ အင်္ဂါနံ သဏ္ဍာနသမ္ပာဒနတ္ထံ အဉ္စနပိဋ္ဌနာဒီနံ ဝသေန ပရိမဒ္ဒနဓမ္မော၊
ဧဝံ ပရိဟရိတောပိ စ ဘေဒနဝိဒ္ဓိသနဓမ္မော ဘိဇ္ဇတိ စေဝ ဝိကိရတိ စ၊ ဧဝံ
သဘာဝေါတိ အတ္ထော။

တတ္ထ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝဩဒနကုမ္မာသူပစယပရိမဒ္ဒနပဒေဟိ ဝမ္ဗိ
ကထိတာ၊ အနိစ္စဘေဒနဝိဒ္ဓိသနပဒေဟိ ပရိဟာနိ။ ပုရိမေဟိ ဝါ တိဟိ
သမုဒယော၊ ပစ္ဆိမေဟိ အတ္တင်္ဂမောတိ။ ဧဝံ စာတုမဟာဘူတိကဿ ကာယဿ
ဝမ္ဗိပရိဟာနိနိဗ္ဗတ္တိဘေဒါ ဒဿိတာ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။
ဒုတိယော ပဏ္ဍာသကော။

(၁၁) ၁-ယောဂက္ခေမိဝဂ္ဂ

၁-ယောဂက္ခေမိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ ယောဂက္ခေမိဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ယောဂက္ခေမိပရိယာယန္တိ စတူဟိ
ယောဂေဟိ ခေမိနော ကာရဏဘူတံ။ ဓမ္မပရိယာယန္တိ ဓမ္မကာရဏံ။ အက္ခာသိ
ယောဂန္တိ ယုတ္တိံ ကထေသိ။ တဗ္ဗာတိ ကသ္မာ? ကိံ အက္ခာတတ္တာ၊ ဥဒါဟု
ပဟိနတ္တာတိ? ပဟိနတ္တာ။ န ဟိ အက္ခာနေန ယောဂက္ခေမိ နာမ ဟောတိ။

၂-၁၀-ဥပါဒါယသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၅-၁၁၃။ ဒုတိယေ ဝေဒနာသုခဒုက္ခံ ကထိတံ၊ တံ ပန ဝိပါကသုခ-
ဒုက္ခံ ဝဋ္ဋတိ။ တတိယေ ဒုက္ခဿာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ။ စတုတ္ထေ လောကဿာတိ
သင်္ခါရလောကဿ။ ပဉ္စမာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ ခန္ဓိယဝဂ္ဂေ ဝုတ္တနယမေဝ။

ယောဂက္ခေမိဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၂) ၂-လောကကာမဂုဏဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမမာရပါသသုတ္တဒီဝဏ္ဏနာ

၁၁၄-၁၁၅။ လောကကာမဂုဏဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အာဝါသဂတောတိ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂတော။ မာရဿ ဝသံ ဂတောတိ တိရိဿောပိ မာရဿ ဝသံ ဂတော။ ပဋိမုတ္တံဿ မာရပါသောတိ အဿ ဂိဝါယ မာရပါသော ပဋိမုတ္တော ပဝေသိတော။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

၃-လောကန္တဂမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ တတိယေ လောကဿာတိ စက္ကဝါဠလောကဿ။ လောကဿ အန္တန္တိ သင်္ခါရလောကဿ အန္တံ။ ဝိဟာရံ ပါဝိသီတိ “မယိ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌေ ဣမေ ဘိက္ခု။ ဣမံ ဥဒ္ဓေသံ အာနန္တံ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ သော စ တေသံ မမ သဗ္ဗညု- တညာဏေန သံသန္တိတွာ ကထေဿတိ။ တတော နံ ထောမေဿာမိ၊ မမ ထောမနံ သုတွာ ဘိက္ခု။ အာနန္တံ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဝစနဉ္စဿ သောတဗ္ဗံ သဒ္ဓါ- တဗ္ဗံ မညိဿန္တိ၊ တံ နေသံ ဘဝိဿတိ ဒိဿရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ စိန္တေတွာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာဝ နိသိန္ဓာ- သနေ အန္တရဟိတော ဂန္ဓကုဋိယံ ပါတုရဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပါဝိသီ”တိ။

သတ္တု စေဝ သံဝဏ္ဏိတောတိ သတ္တာရာ စ ပသတ္ထော။ ဝိညူနန္တိ ဣဒမ္ပိ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ သဗြဟ္မစာရိဟိ စ သတ္တဝိတောတိ အတ္ထော။ ပဟောတိတိ သက္ကောတိ။ အတိက္ကမ္ပေဝ မူလံ အတိက္ကမ္ပေဝ ခန္ဓန္တိ သာရာ နာမ မူလေ ဝါ ခန္ဓေ ဝါ ဘဝေယျ၊ တမ္ပိ အတိက္ကမိတွာတိ အတ္ထော။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ ဧဝံသမ္ပတ္တိကံ၊ ဤဒိသန္တိ အတ္ထော။ အတိသိတွာတိ အတိက္ကမိတွာ။ ဇာနံ ဇာနာတိတိ ဇာနိတဗ္ဗမေဝ ဇာနာတိ။ ပဿံ ပဿတိတိ ပဿိတဗ္ဗမေဝ ပဿတိ။ ယထာ ဝါ ဧကစ္စော ဝိပရိတံ ဂဏုန္တော ဇာနန္တောပိ န ဇာနာတိ၊ ပဿန္တောပိ န ပဿတိ၊ န ဧဝံ ဘဂဝါ။ ဘဂဝါ ပန ဇာနန္တော ဇာနာတိ၊ ပဿန္တော ပဿတိယေဝ။ သွာယံ ဒဿနပရိဏာယကဋ္ဌေန စက္ခုဘူတော။ ဝိဒိဘကရဏဋ္ဌေန ဉာဏဘူတော။ အဝိပရိတသဘာဝဋ္ဌေန ပရိယတ္တိဓမ္မပဝတ္တနတော ဝါ ဟဒယေန စိန္တေတွာ ဝါစာယ နိစ္ဆာရိတ- ဓမ္မမယောတိ ဓမ္မဘူတော။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဗြဟ္မဘူတော။ အထ ဝါ စက္ခု ဝိယ ဘူတောတိ စက္ခုဘူတော။ ဧဝမေတေသု ပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သွာယံ

ဓမ္မဿ ဝတ္တနတော ဝတ္တာ။ ပဝတ္တနတော ပဝတ္တာ။ အတ္ထံ နိဟရိတွာ နိဟရိတွာ ဒဿနသမတ္တတာယ အတ္ထဿ နိန္ဒေတာ။ အမတာဓိဂမာယ ပဋိပတ္တိံ ဒေသေတိတိ အမတဿ ဒါတာ။

အဂရံ ကရိတွာဘိ ပုနပ္ပုနံ ယာစာပေန္တောပိ ဟိ ဂရံ ကရေတိ နာမ။ အတ္တနော သေက္ခပဋိသမ္ဘိဒါဏှဏေ ဌတွာ သိနေရပါဒတော ဝါလိကံ ဥဒ္ဓရမာနော ဝိယ ဒုဗ္ဗိညေယျံ ကတွာ ကထေန္တောပိ ဂရံ ကရေတိယေဝ နာမ။ ဧဝံ အကတွာ အမှေ ပုနပ္ပုနံ အယာစာပေတွာ သုဝိညေယျမ္ဘိ နော ကတွာ ကထေဟိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ယံ ခေါ ဝေါတိ ယံ ခေါ တုမှာကံ။ စက္ခုနာ ခေါ အာဝုသော လောကသ္မိံ လောကသညိ ဟောတိ လောကမာနိတိ စက္ခု ဟိ လောကေ အပ္ပဟိနဒိဋ္ဌိ ပုထုဇ္ဇနော သတ္တလောကဝသေန လောကောတိ သဉ္ဇာနာတိ ဇေဝ မညတိ စ၊ တထာ စက္ကဝါဠလောကဝသေန။ န ဟိ အညတြ စက္ခာဒိဟိ ဒွါဒသာယတနေဟိ တဿ သာ သညာ ဝါ မာနော ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “စက္ခုနာ ခေါ အာဝုသော လောကသ္မိံ လောကသညိ ဟောတိ လောကမာနိ”တိ။ ဣမဿ စ လောကဿ ဂမနေန အန္တော နာမ ဉာတုံ ဝါ ဒဋ္ဌုံ ဝါ ပတ္တုံ ဝါ န သက္ကာ။ လုဇ္ဇနဋ္ဌေန ပန တဿေဝ စက္ခာဒိဘေဒဿ လောကဿ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ အန္တံ အပ္ပတွာ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ နာမ နတ္ထိတိ ဝေဒိတဗျာ။

ဧဝံ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဣဒါနိ “သာဝကေန ပဉ္စော ကထိတောတိ မာ နိက္ကင်္ခါ အဟုဝတ္ထ၊ အယံ ဘဂဝါ သဗ္ဗညုတညာဏတုလံ ဂဟေတွာ နိသိန္ဒော၊ ဣစ္ဆမာနာ တမေဝ ဥပသင်္ကမိတွာ နိက္ကင်္ခါ ဟောထာ”တိ ဥယျောဇေန္တော အာကင်္ခမာနာ ပနာတိအာဒိမာဟ။

ဣမေဟိ အာကာရေဟိတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ စက္ကဝါဠလောကဿ အန္တာဘာဝကာရဏေဟိ စေဝ သင်္ခါရလောကဿ အန္တာပတ္တိကာရဏေဟိ စ။ ဣမေဟိ ပဒေဟိတိ ဣမေဟိ အက္ခရသမ္ဘိဏှနေဟိ။ ဗျဉ္ဇနေဟိတိ ပါဠိယေက္ခ-အက္ခရေဟိ။

ပဏ္ဍိတောတိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္ဓာဂတော။ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ပဏ္ဍိတော ဓာတုကုသလော အာယတနကုသလော ပစ္စယာကာရကုသလော ကာရဏာ-ကာရဏကုသလောတိ။ မဟာပညောတိ မဟန္တေ အတ္ထေ မဟန္တေ ဓမ္မေ

မဟန္တာ နိရုတ္တိယော မဟန္တာနိ ပဋိဘာနာနိ ပရိဂ္ဂဏနသမတ္တတာယ မဟာ-
ပညာယ သမန္တာဂတော။ ယဏာ တံ အာနန္ဓေနာတိ ယထာ အာနန္ဓေန
ဗျာကတံ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယထာ အာနန္ဓေန တံ ဗျာကတံ၊ အဟမ္ဘိ တံ
ဝေမေဝ ဗျာကရေယျန္တိ အတ္ထော။

၄-ကာမဂုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ စတုတ္ထေ ယေ မေတိ ယေ မမ။ စေတသော သမ္ပုဋ္ဌပုဗ္ဗာတိ စိတ္တေန
အနုဘူတပုဗ္ဗာ။ တတြိ မေ စိတ္တံ ဗဟုလံ ဂစ္ဆမာနံ ဂစ္ဆေယျာတိ တေသု
ပါသာဒတ္တယတိဝိခနာဠကာဒိဘေဒသမ္ပတ္တိဝသေန အနုဘူတပုဗ္ဗေသု^၁ ပဉ္စသု
ကာမဂုဏေသု ဗဟုသု ဝါရေသု^၂ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ ဒီပေတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု
ဝါတိ ဣမ ပဓာနစရိယကာလေ ဆဗ္ဗဿာနိ သုပုပ္ဖိတဝနသဏ္ဍဇာတာနံ ဒီဇ-
ဂဏာဒီနံ^၃ ဝသေန ဒိဋ္ဌသုတာဒိဘေဒံ မနောရမာရမ္မဏံ ကာမဂုဏံ ကတွာ
ဒဿေန္တော “ဝေရူပေသု ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဝါ ဗဟုလံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ ဒဿေတိ။
အပ္ပံ ဝါ အနာဂတေသုတိ အနာဂတေ “မေတ္ထေယျော နာမ ဗုဒ္ဓေါ
ဘဝိဿတိ၊ သင်္ခေါ နာမ ရာဇော၊ ကေတုမတိ နာမ ရာဇဓာနီ”တိအာဒိဝသေန^၄
ပရိတ္တကမေဝ အနာဂတေသု ကာမဂုဏေသု ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ ဒဿေတိ။ တတြိ
မေ အတ္တရူပေနာတိ တတြိ မယာ အတ္တနော ဟိတကာမဇာတိကေန။
အပ္ပမာဒေါတိသာတစ္စကိရိယာ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု စိတ္တဿ အဝေါဿဂ္ဂေါ။
သတိတိ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟိတသတိ^၅။ အာရက္ခောတိ အယံ အပ္ပမာဒေါ စ
သတိ စ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော၊ ဧဝံ မေ အဟောသီတိ
ဒဿေတိ၊ အာရက္ခတ္ထာယ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ကာတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ သေ အာယတနေ ဝေဒိတဗ္ဗေတိ ယသ္မာ စေတသော
အာရက္ခတ္ထာယ အပ္ပမာဒေါ စ သတိ စ ကာတဗ္ဗာ၊ ယသ္မာ တသ္မိ^၁
အာယတနေ ဝိဒိတေ အပ္ပမာဒေန ဝါ သတိယာ ဝါ ကာတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊
တသ္မာ သေ အာယတနေ ဝေဒိတဗ္ဗေ၊ တံ ကာရဏံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။
သဠာယတနနိရောဓန္တိ သဠာယတနနိရောဓေဝ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ သန္ဓာယ
ဘာသိတန္တိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗာနသ္မိ^၂ ဟိ စက္ခုအာဒိနိ စေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ ရူပသညာ-
ဒယော စ နိရုဇ္ဈန္တိတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၁-အနုဘူတပုဗ္ဗော (သီ၊ သျာ) ၂-ဗဟုတရေ (သီ၊ သျာ)
၃-သုပုပ္ဖိတဝနသဏ္ဍဇာတဿရမိဂဏာဒီနံ (သီ၊ သျာ) ၄-ဒီ ၃-၆၃-ပိဋ္ဌေ။
၅-အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟိကာ သတိ (?)

၅-၆-သက္ကပဉ္ဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၈-၁၁၉။ ပဉ္ဇမေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ။
ပရိနိဗ္ဗာယန္တိတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။ တန္တိသိတံ ဝိညာဏံ
ဟောတီတိ တဏှာနိသိတံ ကမ္မဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဒုပါဒါနန္တိ
တံဂဟဏံ၊ တဏှာဂဟဏေန သဟဂတံ^၁ ဝိညာဏံ ဟောတီတိ အတ္ထော။
ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

၇-သာရိပုတ္တသဒ္ဓိဝိဟာရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၀။ သတ္တမေ သန္တာနေသတီတိ သဠေသတိ၊ ယောဂဝိစ္ဆေဒမဿ
ပါပုဏ္ဏိတုံ န ဒဿတိ။

၈-ရာဟုလောဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ အဋ္ဌမေ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာတိ ဝိမုတ္တိံ ပရိပါစေန္တိတိ ဝိမုတ္တိ-
ပရိပါစနိယာ။ ဓမ္မာတိ ပန္နရသ ဓမ္မာ၊ တေ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနံ ဝိသုဒ္ဓိကရဏ-
ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“အသံဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော
ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ ပသာဒနိယေ သုတ္တန္တေ ပစ္စဝေက္ခတော
ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ကုသီတေ ပုဂ္ဂလေ
ပရိဝဇ္ဇယတော၊ အာရဒ္ဓဝိရိယေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော
ပယိရူပါသတော၊ သမ္ပပ္ပဓာနေ ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ တိဟာ-
ကာရေဟိ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊
ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊
သတိပဋ္ဌာနေ ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သတိန္ဒြိယံ
ဝိသုဇ္ဈတိ။ အသမာဟိတေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ သမာဟိတေ
ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ ဈာနဝိမောက္ခေ
ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သမာဓိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။
ဒုပ္ပညေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ ပညဝန္တေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော
ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ ဂမ္ဘီရဉ္စာဓရိယံ^၂ ပစ္စဝေက္ခတော
ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ ပညိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ဣတိ ဣမေ ပဉ္ဇ
ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ ပဉ္ဇ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော

၁-တဏှာဂဟဏေန သင်္ဂဟဏံ (သီ၊ သျာ)

၂-ဂမ္ဘီရဉ္စာဓရိယေ (ဋီကာ)

ပယိရူပါသတော၊ ပဉ္စ သုတ္တန္တေ ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဝိသုဇ္ဈန္တိ”တိ။

အပရေပိ ပန္နရသ ဓမ္မာ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ—သဒ္ဓါပဉ္စမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ အနိစ္စသညာ၊ အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ၊ ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ၊ ပဟာနသညာ၊ ဝိရာဂသညာတိ ဣမာ ပဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သညာ၊ မေဃိယတ္ထေရဿ ကထိတာ ကလျာဏမိတ္တတာဒယော ပဉ္စ ဓမ္မာတိ။ ကာယ ပန ဝေလာယ ဘဂဝတော တေဒဟောသိတိ? ပစ္စုသသမယေ လောကံ ဝေါလောကေန္တဿ။

အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိတိ အာယသ္မတာ ရာဟုလေန ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ ပါလိဘနာဂရာဇကာလေ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေန္တေန သဒ္ဓိံ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပိတဒေဝဘာသု ပန? ကာစိ ဘူမဋ္ဌကာ ဒေဝတာ၊ ကာစိ အန္တလိက္ခဋ္ဌကာ၊ ကာစိ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ ကာစိ ဒေဝလောကေ၊ ကာစိ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တာ။ ဣမသ္မိံ ပန ဒိဝေသေ သဗ္ဗာပိ တာ ဧကဋ္ဌာနေ အန္ဓဝနသ္မိံ-ယေဝ သန္တိပတိတာ၊ တာ သန္ဓာယာဟ “အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ”တိ။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတ္တာရော စ မဂ္ဂါ စတ္တာရိ စ ဖလာနိ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ ဟိ ကာစိ ဒေဝတာ သောတာပန္နာ အဟေသံ၊ ကာစိ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိ၊ ဒိဏာသဝါ။ တာသဉ္စ ပန ဒေဝတာနံ ဧတ္တကာတိ ဂဏနဝသေန ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

၉-၁၀-သံယောဇနိယဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၂-၁၂၃။ နဝမဒသမာနိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဝသေန ကထိယမာနေ ဗုဇ္ဈနကာနံ ဝသေန ဝုတ္တာနိတိ။

လောကကာမဂုဏဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၃) ၃-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-၃-ဝေသာလီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၄-၁၂၆။ ဂဟပတိဝဂ္ဂဿ ပဋ္ဌမေ ဥဂ္ဂေါတိ ပဏီတဒါယကာနံ အဂ္ဂဥဂ္ဂေါ၊ သောဘဂဝတာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ပဏီတဒါယကာနံ”

၁-၃ ၉-၁၉၀-ပိဋ္ဌေ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ။ ၂-၃ ၁-၁၁၉၊ အံ ၂-၁၆၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၃-ပဋ္ဌပိတဒေဝတာယေဝ။ တာသု ပန(မ-ဋ္ဌ ၄-၂၄၄-ပိဋ္ဌေ) ၄-မနာပဒါယကာနံ (အံ ၁-၂၇-ပိဋ္ဌေ။)

ယဒိဒံ ဥဂ္ဂေါ^၁ ဂဟပတိ”တိ ဧဝံ တေဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ သေသမေတေသု စေဝ
ဒ္ဓိသု၊ တတိယေ စ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

၄-၅-ဘာရဒွါဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၇-၁၂၈။ စတုတ္ထေ ပိဏ္ဏံ ဥလမာနော ပရိယေသမာနော ပဗ္ဗဇိတောတိ
ပိဏ္ဏောလော။ သော ကိရ ပရိဇိဏ္ဏဘောဂေါ မြာဟ္မဏော အဟောသိ။
အထ ဘိက္ခုသံဃဿ လာဘသက္ကာရံ ဒိသ္မာ ပိဏ္ဏတ္ထာယ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတော၊
သော မဟန္တံ ကပလ္လပတ္တံ ဂဟေတွာ စရတိ၊ တေန ကပလ္လပူရံ ယာဂုံ ပိဝတိ၊
ကပလ္လပူရေ ပူဝေ ခါဒတိ၊ ကပလ္လပူရံ ဘတ္တံ ဘုဇ္ဇတိ။ အထဿ မဟဋ္ဌသဘာဝံ
သတ္ထု အာရောစယိံသု။ သတ္တာ တဿ ပတ္တတ္ထဝိကံ နာနုဇာနိ။ ဟေဋ္ဌာမဉ္ဇေ
ပတ္တံ နိက္ခမိတွာ ဌပေတိ။ သော ဌပေန္တောပိ ဗံသန္တောဝ ပဏာမေတွာ
ဌပေတိ၊ ဂဏှန္တောပိ ဗံသန္တောဝ အာကမ္ပိတွာ ဂဏှာတိ။ တံ ဂစ္ဆန္တေ
ကာလေ ဗံသနေန ပရိက္ခိဏံ နာဠိကောဒနမတ္တမေဝ ဂဏှနကံ ဇာတံ။ တတော
သတ္ထု အာရောစေသုံ၊ အထဿ သတ္တာ ပတ္တတ္ထဝိကံ အနုဇာနိ။ ဝေရော
အပရေန သမယေန ဣန္ဒြိယဘာဝနံ ဘာဝေတွာ အဂ္ဂဗလေ အရဟတ္တေ
ပတိဋ္ဌာသိ။ ဣတိ သော ပိဏ္ဏတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ပိဏ္ဏောလော၊ ဂေါတ္တေန
ပန ဘာရဒွါဇောတိ ဥဘယံ ဧကတော ကတွာ ပိဏ္ဏောလဘာရဒွါဇောတိ
ဝုစ္စတိ။

ဥပသင်္ကမိတိ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတေဟိ မဟာအမစ္စေဟိ ပရိဝုတော ဥပသင်္ကမိ။
ဝေရော ကိရ ဧကဒိဝသံ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော
နိဒါဃသမယေ သီတဋ္ဌာနေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိဿာမိတိ အာကာသေန
ဂန္ဓာ ဂင်္ဂါတီရေ ဥဒေနဿ ရညော ဥဒပါနံ နာမ၂ ဥယျာနံ အတ္ထိ၊ တတ္ထ
ပဝိသိတွာ^၃ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ သီတေန ဥဒကဝါတေန
ဗိဇိယမာနော။

ဥဒေနောပိ ခေါ နာမ ရာဇာ သတ္တာဟံ မဟာပါနံ ပိဝိတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ
ဥယျာနံ ပဋိဇဂ္ဂါပေတွာ မဟာဇနပရိဝါရော ဥယျာနံ ဂန္ဓာ မင်္ဂလသိလာပဇ္ဇေ
အတ္တတာယ သေယျာယ နိပဇ္ဇိ။ တဿ ဧကော ပရိစာရိကာ ပါဒေ သမ္မာဟ-
မာနာ နိသိန္ဓာ။ ရာဇာ ကမေန နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။ တသ္မိံ နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တေန နာဠကိတ္ထိယော
“ယဿတ္ထာယ မယံ ဂိတာဒိနိ ပယောဇေယျာမ၊ သော နိဒ္ဒံ ဥပဂတော၊ န စ

၁-ပဏိတတရဒါယကော ဥဂ္ဂေါ (သီ၊ သျာ) ၂-ဥဒကဋ္ဌာနံ နာမ (သျာ) ၃-ဝိစရိတွာ (သီ၊ သျာ)

နိဒ္ဒါကာလေ မဟာသဒ္ဓိံ ကာတံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အတ္တနော အတ္တနော တူရိယာနိ ဌပေတွာ ဥယျာနံ ပက္ကန္တာ။ တာ တတ္ထ တတ္ထ ဖလာဖလာနိ ခါဒမာနာ ပုပ္ဖါနိ ပိဋ္ဌန္ဓမာနာ ဝိစရန္တိယော ထေရံ ဒိသ္မာ “မာ သဒ္ဓိံ ကရိတ္တာ”တိ အညမညံ နိဝါရယမာနာ ဝဇ္ဇိတွာ နိသိဒ္ဓိံ သု။ ထေရော “ဣဿာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ မစ္ဆေရံ ဝိနောဒေတဗ္ဗ”န္တိ အာဒိနာ နယေန တာသံ အနုရူပံ ဓမ္မကထံ ကထေသိ။

သာပိ ခေါ ရညော ပါဒေ သမ္မာဟမာနာ နိသိန္ဓာ ဣတ္ထိ ပါဒေ စာလေတွာ ရာဇာနံ ပဗောဓေသိ။ သော “ကဟံ တာ ဂတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ကိံ တာသံ တုမှေဟိ၊ တာ ဧကံ သမဏံ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္ဓာတိ။ ရာဇာ ကုဒ္ဒေါ ဥဒ္ဓနေ ပက္ခိတ္တလောဏံ ဝိယ တဋ္ဌတဋ္ဌာယမာနော ဥဋ္ဌဟိတွာ “တမ္ဗ- ကိပိလ္လိကာဟိ နံ ခါဒါပေဿာမီ”တိ ဂစ္ဆန္တော ဧကသ္မိံ အသောကရုက္ခေ တမ္ဗကိပိလ္လိကာနံ ပုဋ္ဌံ ဒိသ္မာ ဟတ္ထေနာကမိတွာ သာခံ ဂဏှိတုံ နာသက္ခိ။ ကိပိလ္လိကပုဋ္ဌော ဆိဇ္ဇိတွာ ရညော သီသေ ပတိ၊ သကလသရီရံ သာလိထုသေဟိ ပရိကိဏှံ ဝိယ ဒဏှဒိပိကာဟိ ဥယျမာနံ၊ ဝိယ စ အဟောသိ။ ထေရော ရညော ပဒုဋ္ဌဘာဝံ ဥတွာ ဣဒ္ဓိယာ အာကာသံ ပက္ခန္တိ။ တာပိ ဣတ္ထိယော ဥဋ္ဌာယ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ သရီရံ ပုဋ္ဌန္တိယော ဝိယ ဘူမိယံ ပတိတပတိတာ ကိပိလ္လိကာယော ဂဟေတွာ သရီရေ ဒိပမာနာ သဗ္ဗာ မုခသတ္တိဟိ ဝိဇ္ဇိံ သု “ကိံ နာမေတံ၊ အညေ ရာဇာနော ပဗ္ဗဇိတေ ဒိသ္မာ ဝဋ္ဌန္တိ၊ ပဋ္ဌံ ပုစ္ဆန္တိ၊ အယံ ပန ရာဇာ ကိပိလ္လိကပုဋ္ဌံ သီသေ ဘိန္ဒိတုကာမော ဇာတော”တိ။

ရာဇာ အတ္တနော အပရာဓံ ဒိသ္မာ ဥယျာနပါလံ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ “ကိံ ဧသ ပဗ္ဗဇိတော အညေသုပိ ဒိဝသေသု ဣဓ အာဂစ္ဆတိ”တိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ ဣဓ တံ အာဂတဒိဝသေ မယံ အာရောစေယျာသိတိ။ ထေရောပိ ကတိပါဟေနေဝ ပုန အာဂန္ဓာ ရုက္ခမူလေ နိသိဒ္ဓိ။ ဥယျာနပါလော ဒိသ္မာ “မဟန္တော မေ အယံ ပဏ္ဏာကာရော”တိ ဝေဂေန ဂန္ဓာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ ဥဋ္ဌဟိတွာ သင်္ခပဏဝါဒိသဒ္ဓိံ နိဝါရေတွာ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတေဟိ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ ဥယျာနံ အဂမာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပသင်္ကမိ”တိ။

အနိကိဋ္ဌိတာဝိနော ကာမေသုတိ ယာ ကာမေသု ကာမကိဋ္ဌာ၊ တံ? အကိဋ္ဌိတပုဗ္ဗာ၊ အပရိဘုတ္တကာမာတိ အတ္ထော။ အဒ္ဓါနဉ္စ အာပါဒေန္တိတိ ပဝေဏိံ ပဋိပါဒေန္တိ၊ ဒီဃရတ္တံ အနုဗန္ဓာပေန္တိ။ မာတုမတ္တိသုတိ မာတု- ပမာဏာသု။ လောကသ္မိံ ဟိ မာတာ ဘဂိနိ ဓိတာတိ ဣဒံ တိဝိဓံ ဂရုကာရမ္မဏံ

၁-ပဟာသံ (သျှာ) ၂-ဗျာဝိယမာနံ (သီ၊ သျှာ) ၃-ကာမေသု ကာမကိဋ္ဌိတံ (က)

နာမ၊ ဣတိ ဂရုကာရမ္ပဏေ^၁ ဥပနိဗန္ဓံ စိတ္တံ ဝိမောစေတုံ^၂ န လဘတီတိ ဒဿန္တော ဧဝမာဟ။ အထဿ တေန ပဉ္ဇေန စိတ္တံ အနောတရန္တံ ဒိဿာ ဘဂဝတာ ပဋိကူလမနသိကာရဝသေန စိတ္တံ။ ပနိဗန္ဓနတ္ထံ ဝုတ္တံ ဒုတ္တိံ သာကာရ- ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသိ။

အဘာဝိတကာယာတိ အဘာဝိတပဉ္စဒ္ဓါရိကကာယာ။ တေသံ တံ ဒုက္ကရံ ဟောတီတိ တေသံ တံ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတုံ ဒုက္ကရံ ဟောတိ။ ဣတိဿ ဣမိနာပိ စိတ္တံ အနောတရန္တံ ဒိဿာ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ ကထေသိ။ ဣန္ဒြိယ- သံဝရသ္မိံ ဟိ ဥပနိဗန္ဓစိတ္တံ ဝိဟေဋ္ဌေတုံ^၃ န လဘတိ။ ရာဇာ တံ သုတွာ တတ္ထ ဩတိဏ္ဏစိတ္တော အစ္ဆရိယံ ဘော ဘာရဒ္ဓါဇာတိအာဒိမာဟ။

အရက္ခိတေနော ကာယေနာတိအာဒိသု ဟတ္ထပါဒေ ကိဠာပေန္တော ဂိဝံ ပရိဝတ္တေန္တော ကာယံ န ရက္ခတိ နာမ၊ နာနပ္ပကာရံ ဒုဋ္ဌုလ္လိံ ကထေန္တော ဝစနံ န ရက္ခတိ နာမ၊ ကာမဝိတက္ကာဒယော ဝိတက္ကေန္တော စိတ္တံ န ရက္ခတိ နာမ။ ရက္ခိ- တေနော ကာယေနာတိအာဒိသု ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

အတိဝိယ မံ တသ္မိံ သမယေ လောဘဓမ္မာ ပရိသဟန္တိတိ မံ တသ္မိံ သမယေ အတိက္ကမိတွာ လောဘော အမိဘဝတီတိ အတ္ထော။ ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာတိ ကာယဂတာယ သတိယာ သုပဋ္ဌိတာယ။ န မံ တထာ တသ္မိံ သမယေတိ တသ္မိံ သမယေ မံ ယထာ ပုဗ္ဗေ၊ န တထာ လောဘော အတိက္ကမိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ပရိသဟန္တိတိ ပဒဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိပိ အတ္ထောယေဝ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ တယော ကာယာ ကထိတာ။ ကထံ? “ဣမမေဝ ကာယ”န္တိ ဧတ္ထ ဟိ ကရဇကာယော ကထိတော၊ “ဘာဝိတကာယော”တိ ဧတ္ထ ပဉ္စဒ္ဓါရိကကာယော၊ “ရက္ခိတေနော ကာယေနာ”တိ ဧတ္ထ စောပနကာယော၊ ကာယဝိညတ္တိတိ အတ္ထော။ ပဉ္စမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၆-သောသိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ ဆဋ္ဌေ ရူပါ စ မနာပါတိ ရူပါ စ မနာပါ သံဝိဇ္ဇန္တိ။ စက္ခုဝိညာ- ဏဉ္ဇာတိ စက္ခုဝိညာဏဉ္စ သံဝိဇ္ဇတိ။ သုခဝေဒနိယံ ဖဿန္တိ စက္ခုဝိညာဏ- သမ္ပယုတ္တံ ဥပနိဿယဝသေန ဇဝနကာလေ သုခဝေဒနာယ ပစ္စယဘူတံ ဖဿံ။ သုခါ ဝေဒနာတိ ဧကံ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဇဝနဝသေန^၄ သုခဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁-ဂရုကာရမ္ပဏေန (သီ၊ သျှာ) ၂-သောစေတုံ (သီ၊ သျှာ)
၃-ဝိသောစိတုံ (သီ၊ သျှာ) ၄-ဇဝနေ (သီ၊ သျှာ)

ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ တေဝိသတိ ဓာတုယော ကထိတာ။ ကထံ? ဣတ္ထ ဟိ စက္ခုပသာဒေါ စက္ခုဓာတု၊ တဿာ အာရမ္မဏံ ရူပဓာတု၊ စက္ခုဝိညာဏံ ဝိညာဏဓာတု၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ သဟဇာတာ တယော ခန္ဓာ ဓမ္မဓာတု၊ ဧဝံ ပဉ္စသု ဒွါရေသု စတုန္ဓံ စတုန္ဓံ ဝသေန ဝိသတိ။ မနောဒွါရေ “မနောဓာတု”တိ အာဝဇ္ဇနစိတ္တံ ဂဟိတံ၊ အာရမ္မဏဉ္စေ ဟဒယဝတ္ထု စ ဓမ္မဓာတု၊ ဝတ္ထုနိဿိတံ စိတ္တံ မနောဝိညာဏဓာတုတိ ဧဝံ တေဝိသတိ ဟောန္တိ။ ဧဝံ တေဝိသတိယာ ဓာတုနံ ဝသေန ဓာတုနာနတ္ထံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ ဒဿေတိ။

၇-ဂ-ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၀-၁၃၁။ သတ္တမေ မနာပံ ဣတ္ထေတန္တိ ပဇာနာတိတိ ယံ အနေန^၁ မနာပံ ရူပံ ဒိဋ္ဌိ၊ တံ ဣတ္ထေတန္တိ ဧဝမေတံ မနာပမေဝ တန္တိ ပဇာနာတိ။ စက္ခုဝိညာဏံ သုခဝေဒနိယဉ္စ ဖဿံ ပဋိစ္စာတိ စက္ခုဝိညာဏဉ္စေ၊ ယော စ ဥပနိဿယကောဋိယာ ဝါ အနန္တရကောဋိယာ ဝါ သမနန္တရကောဋိယာ ဝါ သမ္ပယုတ္တကောဋိယာ ဝါ သုခဝေဒနာယ ပစ္စယော ဖဿော၊ တံ သုခဝေဒနိယံ ဖဿဉ္စ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခဝေဒနာတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဣတိ ဣမေသု ဒ္ဓိသု သုတ္တေသု ကိရိယာမနောဝိညာဏဓာတု အာဝဇ္ဇနကိစ္စာ၊ မနောဓာတုယေဝ ဝါ သမာနာ မနောဓာတုနာမေန ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗျာ။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၉-လောဟိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ နဝမေ မက္ခရကတေတိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ အရညကုဋိကာယန္တိ အရညေ ကတာယ^၂ ပါဋိယေက္ကာယ ကုဋိယံ၊ န ဝိဟာရပစ္စန္တကုဋိယံ။ မာဏ-ဓကာတိ ယေပိ တတ္ထ မဟလ္လကာ၊ တေ မဟလ္လကကာလေပိ အန္တေဝါသိ-ကတာယ မာဏဝကာတွေဝ ဝုတ္တာ။ တေနုပသင်္ကမိံ^၃ သူတိ ပါတော သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏိတွာ သာယံ “အာစရိယဿ ကဋ္ဌာနိ အာဟရိဿာမာ”တိ အရညံ ပဝိသိတွာ ဝိစရန္တာ ယေန သာ ကုဋိကာ၊ တေနုပသင်္ကမိံ^၃ သု။ ပရိတော ပရိတော ကုဋိကာယာ^၃တိ တဿာ ကုဋိကာယ သမန္တတော သမန္တတော။ သေလေယျကာနိတိ အညမညဿ ပိဋ္ဌိံ ဂဟေတွာ လဃိတွာ ဣတော စိတော စင်္ဂမနကိဋ္ဌနာနိ^၃။

၁-မနေန (သီ၊ သျာ)   ၂-အရညကတာယ (က)   ၃-တာပနကိဋ္ဌနာနိ (သီ၊ သျာ)

မုဏ္ဍကာတိအာဒိသု မုဏ္ဍော မုဏ္ဍာတိ၊ သမဏော စ သမဏာတိ ဝတ္တံ
 ဝဋ္ဌေယျ။ ဣမေ ပန ဟိဋ္ဌေန္တော “မုဏ္ဍကာ သမဏကာ”တိ အာဟံသု။
 ဣန္ဒြာတိ ဂဟပတိကာ။ ကဏ္ဍာတိ ကဏ္ဍာ၊ ကာဠကာတိ အတ္ထော။
 ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာတိ ဧတ္ထ ဗန္ဓု။တိ မြဟ္မာ အဓိပေတော။ တံ ဟိ မြာဟ္မဏာ
 ပိတာမဟောတိ ဝေါဟရန္တိ။ ပါဒါနံ အပစ္စာ ပါဒါပစ္စာ၊ မြဟ္မာနော ပိဋ္ဌိပါဒ-
 တော ဇာတာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေသံ ကိရ အယံ လဒ္ဓိံ “မြာဟ္မဏာ မြဟ္မာနော
 မုခတော နိက္ခန္တာ၊ ခတ္ထိယာ ဥရတော၊ ဝေဿာ နာဘိတော၊ သုဒ္ဓါ
 ဇာဏုတော၊ သမဏာ ပိဋ္ဌိပါဒတော”တိ။ ဘရတကာနန္တိ ကုဋုမ္ဗိကာနံ။
 ကုဋုမ္ဗိကာ ဟိ ယသ္မာ ရဋ္ဌံ ဘရန္တိ၊ တသ္မာ ဘရတတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဣမေ ပန
 ပရိဘဝံ ကတွာ ဝဒမာနာ “ဘရတကာန”န္တိ အာဟံသု။

ဝိဟာရာ နိက္ခမိတွာတိ “ရတ္ထိဋ္ဌကာပရိစ္ဆန္ဓေ ရဇတပဋ္ဌသန္ဓိဘသမဝိပုကိဏ္ဏ-
 ဝါလိကေ ရမဏိယေ ပရိဝေဏေ ကဋ္ဌကလာပေ ဗန္ဓိတွာ ဝိပမာနာ ဝါလိကံ
 အာလုဋ္ဌေတွာ ဟတ္ထေန ဟတ္ထံ အာဒါယ ပဏ္ဏကုဋိံ ပရိယာယန္တာ ‘ဣမေ
 ဣမေသံ ဘရတကာနံ သက္ကတာ၊ ဣမေ ဣမေသံ ဘရတကာနံ သက္ကတာ’တိ
 ပုနပ္ပုနံ ပိရဝန္တာ အတိဝိယ ဣမေ မာဏဝကာ ကိဋ္ဌံ ကရောန္တိ၊ ဝိဟာရေ
 ဘိက္ခုနံ အတ္ထိဘာဝမ္ပိ န ဇာနန္တိ၊ ဒေဿဿာမိ နေသံ ဘိက္ခုနံ အတ္ထိဘာဝ”န္တိ
 စိန္တေတွာ ပဏ္ဏကုဋိတော နိက္ခမိ။

သီလုတ္တမာ ပုပ္ဖတရာ အဟေသုန္တိ ဂုဏဝန္တာနံ ဂုဏေ ကထိတေ နိဂ္ဂုဏာနံ
 ဂုဏာဘာဝေါ ပါကဋ္ဌောဝ ဘဝိဿတိတိ ပေါရာဏကမြာဟ္မဏာနံ ဂုဏေ
 ကထေန္တော ဝေမာဟ။ တတ္ထ သီလုတ္တမာတိ သီလဇေဋ္ဌကာ။ သီလံ ဟိ တေသံ
 ဥတ္တမံ၊ န ဇာတိဂေါတ္တံ။ ယေ ပုရာဏံ သရန္တိတိ ယေ ပေါရာဏကံ မြာဟ္မဏဓမ္မံ
 သရန္တိ။ အဘိဘူယျ ကောဓန္တိ ကောဓံ အဘိဘဝိတွာ တေသံ ဒွါရာနိ
 သုဂုတ္တာနိ သုရက္ခိတာနိ အဟေသုံ။ ဓမ္မေ စ ဈာနေ စ ရတာတိ ဒသဝိဓေ
 ကုသလကမ္မပထဓမ္မေ အဋ္ဌသမာပတ္တိဈာနေသု စ ရတာ။

ဧဝံ ပေါရာဏာနံ ဂုဏံ ကထေတွာ အထေတရဟိ မြာဟ္မဏာနံ မာနံ
 နိမ္မဒ္ဒေန္တော၊ ဣမေ စ ဝေါက္ခမ္မ ဇပါမသေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝေါက္ခမ္မာတိ
 ဇေတဟိ ဂုဏေဟိ အပက္ခမိတွာ။ ဇပါမသေတိ မယံ ဇပါမ သဇျာယာမာတိ
 ဧတ္တကေနော မြာဟ္မဏမှာတိ မညမာနာ မြာဟ္မဏာ မယန္တိ ဣမိနာ ဂေါတ္ထေန
 မတ္တာ ဟုတွာ ဝိသမံ စရန္တိ၊ ဝိသမာနိ ကာယကမ္မာဒိနိ ကရောန္တိတိ အတ္ထော။

၁-ကိဏ္ဍာတိ ကဏ္ဍာ (သီ) ၂-မဒံ နိမ္မဒေန္တော (သီ၊ သျာ)

ပုထုအတ္တဒဏ္ဍာတိ^၁ ပုထု အတ္တာ ဒဏ္ဍာ ဧတေဟိတိ ပုထုအတ္တဒဏ္ဍာ၊ ဂဟိတ-
နာနာဝိဒဒဏ္ဍာတိ အတ္ထော။ သတဏှာတဏှေ သူတိ သတဏှနိတ္တဏှေသု။
အဂုတ္တဒ္ဓါရဿ ဘဝန္တိ မောဃာဘိ အသံဂုတဒ္ဓါရဿ သဗ္ဗေပိ ဝတသမာဒါနာ
မောဃာ ဘဝန္တိတိ ဒီပေတိ၊ ယထာ ကိန္တိ? သုပိနေဝ လဒ္ဓံ ပုရိသဿ ဝိတ္တန္တိ။
ယထာ သုပိနေ ပုရိသဿ လဒ္ဓံ မဏိမုတ္တာဒိနာနာဝိဓံ ဝိတ္တံ မောဃံ ဟောတိ၊
ပဗုဇ္ဈိတွာ ကိဉ္စိ န ပဿတိ၊ ဧဝံ မောဃာ ဘဝန္တိတိ အတ္ထော။

အနာသကာတိ ဧကောဟဒ္ဓိဟာဒိဝသေန အနာဟာရကာ။ ထဗ္ဗှိလ-
သာယိကာ စာတိ ဟရိတကုသသန္တတေ ဘူမိဘာဂေ သယနံ။ ပါတော
သိနာနဉ္စ တယော စ ဝေဒါတိ ပါဘောဝ ဥဒကံ ပဝိသိတွာ နှာနဉ္စေဝ
တယော စ ဝေဒါ။ ခရာဇိနံ ဇဋ္ဌာ ပဏောတိ ခရသမ္ပဿံ အဇိနစမ္ပဉ္စေဝ
ဇဋ္ဌာကလာပေါ စ ပဏော စ၊ ပဏော နာမ ဒန္တမလံ။ မန္တာ သီလဗ္ဗတံ
တပေါတိ မန္တာ စ အဇသီလဂေါသီလသင်္ဂါတံ သီလံ အဇဝတဂေါဝတ-
သင်္ဂါတံ ဝတဉ္စ။ အယံ၂ ဣဒါနိ ဗြာဟ္မဏာနံ တပေါတိ ဝဒတိ။ ကုဟနာ
ဝက်ဒဏ္ဍော စာတိ ပဋိစ္ဆန္တကူပေါ? ဝိယ ပဋိစ္ဆန္တဒေါသံ ဧကောဟညဉ္စေဝ
ဝက်ဒဏ္ဍော စ၊ ဥဒုမ္ပရပလာသဗေဠုဝရက္ခာနံ အညတရတော ဂဟိတံ ဝက်-
ဒဏ္ဍောတိ အတ္ထော။ ဥဒကာစမနာနိ စာတိ ဥဒကေန မုခပရိမဇ္ဇနာနိ။ ဝဏ္ဏာ
ဧတေ ဗြာဟ္မဏာနန္တိ ဧတေ ဗြာဟ္မဏာနံ ပရိက္ခာရဘဏ္ဍကဝဏ္ဏာတိ
ဒဿေတိ။ ကတ ကိဉ္စိက္ခဘာဝနာတိ ကတာ ကိဉ္စိက္ခဘာဝနာ။ အယမေဝ ဝါ
ပါဌော၊ အာမိသကိဉ္စိက္ခဿ ဝမုနတ္ထာယ ကတန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဧတရဟိ ဗြာဟ္မဏာနံ မာနံ နိမ္မဒ္ဓိတွာ ပုန ပေါရာဏကဗြာဟ္မဏာနံ
ဝဏ္ဏံ ကထေန္တော ဝိတ္တဉ္စ သုသမာဟိတန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုသမာဟိတန္တိ
တေသံ ဗြာဟ္မဏာနံ စိတ္တံ ဥပစာရပုနာသမာဓိဟိ သုသမာဟိတံ အဟောသိတိ
ဒဿေတိ။ အခိလန္တိ မုဒု အထဒ္ဓံ။ သော မဂ္ဂေါ ဗြဟ္မပတ္တိယာဘိ သော သေဠု-
ပတ္တိယာ မဂ္ဂေါ၊ တုမေ ပန ကိံ ဗြာဟ္မဏာ နာမာတိ ဒီပေန္တော ဧဝမာဟ။

အာဂမံသု န န္ဒိဇာတိ အာဂမံသု န ခေါ ဣဓ။ အဓိမုစ္စတိတိ ကိလေသဝသေန
အဓိမုတ္ထော ဂိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဗျာပဇ္ဇတိတိ ဗျာပါဒဝသေန ပူတိစိတ္တံ ဟောတိ။
ပရိတ္တစေတသောဘိ အနုပဋိတသတိတာယ သံကိလေသစိတ္တေန ပရိတ္တစိတ္တော။
စေတောဝိမုတ္တိန္တိ ဖလသမာဓိံ။ ပညာဝိမုတ္တိန္တိ ဖလပညံ။ အပ္ပမာဏစေတ-
သောဘိ ဥပဋိတသတိတာယ နိက္ခိလေသစိတ္တေန အပ္ပမာဏစိတ္တော။

၁-ပုထုတ္တဒဏ္ဍာတိ (သိ၊ သျှ) ၂-ဥဘယံ (က) ၃-ပဋိစ္ဆန္တဘူတော (သိ)၊ ပဋိစ္ဆန္တဂူထော (သျှ)

၁၀-ဝေရဟစ္စာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃။ ဒသမေ ကာမဏ္ဍာယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ ယဒ္ဓေတိ
စောဒနတ္ထေ နိပါတော။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။
ဂဟပတိဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၄) ၄-ဒေဝဒဟဝဂ္ဂ

၁-ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ ဒေဝဒဟဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဒေဝဒဟန္တိ နပုံသကလိင်္ဂေန လဒ္ဓနာမော
နိဂမော။ မနောရမာတိ မနံ ရမယန္တာ၊ မနာပါတိ အတ္ထော။ အမနောရမာတိ
အမနာပါ။

၂-ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၅။ ဒုတိယေ ဆဗဿာယတနိကာ^၁ နာမာတိ ဝိသုံ ဆဗဿာယတနိကာ
နာမ နိရယာ နတ္ထိ။ သဗ္ဗေသုပိ ဟိ ဧကတိံသမဟာနိရယေသု ဆဒ္ဓါရ-
ဗဿာယတနပညတ္တိ ဟောတိယေဝ။ ဣဒံ ပန အဝိစိမကောနိရယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
သဂ္ဂါတိ ဣဓာပိ တာဝတိံသပုရမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ ကာမာဝစရဒေဝလောကေ
ပန ဧကသ္မိမ္ပိ ဆဗဿာယတနပညတ္တိယာ^၂ အဘာဝေါ နာမ နတ္ထိ။ ဣမိနာ
ကိံ ဒီပေတိ? နိရယေ ဧကန္တဒုက္ခသမပ္ပိတဘာဝေန၊ ဒေဝလောကေ စ
ဧကန္တသုခသမပ္ပိတတ္တာ ဧကန္တဒိဋ္ဌာရတိဝသေန ဥပ္ပန္နပမာဒေန မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ-
ဝါသံ ဝသိတုံ န သက္ကာ။ မနုဿလောကော ပန ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခော၊
ဣဓေဝ အပါယောပိ သဂ္ဂေါပိ ပညာယတိ။ အယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ကမ္မဘူမိ
နာမ၊ သာ တုမေဟိ လဒ္ဓါ။ တသ္မာ ယေ ဝေါ ဣမေ မာနုဿကာ ခန္ဓာ
လဒ္ဓါ၊ တေ ဝေါ လာဘာ။ ယဉ္စ ဝေါ ဣဒံ မနုဿတ္ထံ လဒ္ဓံ၊ ပဋိလဒ္ဓေါ ဝေါ
ဗြဟ္မစရိယဝါသဿ ခဏော သမယောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတံ ပေါရာဏေဟိ—

“အယံ ကမ္မဘူမိ ဣဓ မဂ္ဂဘာဝနာ၊
ဌာနာနိ သံဝေဇနိယာ ဗဟူ ဣဓ။
သံဝေဂသံဝေဇနိယေသု ဝတ္ထုသု၊
သံဝေဂဇာတောဝ ပယုဉ္ဇိ^၃ ယောနိသော”တိ။

၁-ဆဗဿာယတနိကော (သီ၊ သျာ)   ၂-ဧကသ္မိမ္ပိ ဆဗဿာယတနေ သတိ ဝိညတ္တိယာ (သီ၊ သျာ)
၃-ပယုဉ္ဇ (က)

၃-ပဌမရူပါရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၆။ တတိယေ ရူပသမ္ပဒါတာတိ ရူပေ သမ္ပဒါတာ ပမောဒါတာ။
ဒုက္ခာတိ ဒုက္ခိတာ။ သုခေါတိ နိဗ္ဗာနသုခေန သုခိတော။ ကေဝလာတိ သကလာ။
ယာဝတတ္ထိတိ ဝုစ္စတိတိ ယတ္ထကာ အတ္ထိတိ ဝုစ္စတိ။ ဧတေ ဝေါတိ ဧတ္ထ
ဝေါ-ကာရော နိပါတမတ္တံ။ ပစ္စနိကမိဒံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗလောကေန ပဿတန္တိ
ယံ ဣဒံ ပဿန္တာနံ ပဏ္ဍိတာနံ ဒဿနံ၊ တံ သဗ္ဗလောကေန ပစ္စနိကံ ဟောတိ
ဝိရုဒ္ဓံ။ လောကော ဟိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ နိစ္စာ သုခါ အတ္တာ သုဘာတိ မညတိ၊ ပဏ္ဍိတာ
အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ အသုဘာတိ။ သုခတော အာဟုတိ သုခန္တိ ကထေန္တိ။
သုခတော ဝိဂ္ဂတိ သုခန္တိ ဇာနန္တိ။ သဗ္ဗမေတံ နိဗ္ဗာနမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

သမ္ပုဋ္ဌေတ္တာတိ ဧတ္ထ နိဗ္ဗာနေ သမ္ပုဋ္ဌာ။ အဝိဒ္ဓုယူတိ ဗာလာ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ
ဆန္ဒဝုတိပါသဏ္ဍိနော “နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိဿာမာ”တိ သညိနော ဟောန္တိ၊ တေ
ပန “နိဗ္ဗာနံ နာမ ဣဒ”န္တိပိ န ဇာနန္တိ။ နိဝုတာနန္တိ ကိလေသနီဝရဏေန
နိဝုတာနံ ပရိယောနဒ္ဓါနံ။ အန္ဓကာရော အပဿတန္တိ အပဿန္တာနံ အန္ဓကာရော
ဟောတိ။ ကိံ တံ ဧဝံ ဟောတိ? နိဗ္ဗာနံ ဝါ နိဗ္ဗာနဒဿနံ ဝါ။ အပဿန္တာနံ
ဟိ ဗာလာနံ နိဗ္ဗာနမ္ပိ နိဗ္ဗာနဒဿနမ္ပိ ကာဠမေဃအဝတ္ထာဒိတံ ဝိယ စန္ဒမဏ္ဍလံ၊
ကာဠာဟေန ပဋိကုဇ္ဇိတပတ္တော ဝိယ စ နိစ္စကာလံ တမော စေဝ အန္ဓကာရော စ
သမ္ပုဋ္ဌတိ။

သတဉ္စ ဝိဝဋံ ဟောတိ၊ အာလောကော ပဿတာမိဝါတိ သတဉ္စ
သပ္ပုရိသာနံ ပညာဒဿနေန ပဿန္တာနံ နိဗ္ဗာနံ အာလောကော ဝိယ ဝိဝဋံ
ဟောတိ။ သန္တိကေ န ဝိဇာနန္တိ၊ မဂါ? ဓမ္မဿ အကောဝိဒါတိ ယံ အတ္တနော
သရိရေ ကေသေ ဝါ လောမာဒိသု ဝါ အညတရကောဠာသံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ
အနန္တရမေဝ အဓိဂန္တဗ္ဗတော အတ္တနော ဝါ ခန္ဓာနံ နိရောဓမဂ္ဂတော?၊
သန္တိကေ နိဗ္ဗာနံ တံ ဧဝံ သန္တိကေ သမာနမ္ပိ မဂဘူတာ၊ ဇနာ မဂ္ဂါမဂ္ဂဓမ္မဿ
စတုသစ္စဓမ္မဿ ဝါ အကောဝိဒါ န ဇာနန္တိ။

မာရဓေယျာနုပန္ဓေဟိတိ တေဘူမကဝဋံ မာရဿ နိဝါသဋ္ဌာနံ အနုပန္ဓေဟိ။
ကော နု အညတြ မရိယေဘိတိ ဌပေတွာ အရိယေ ကော နု အညော နိဗ္ဗာနပဒံ
ဇာနိတုံ အရဟတိ။ သမ္ပဒညာယ ပရိနိဗ္ဗန္တိတိ အရဟတ္တပညာယ သမ္မာ ဇာနိတွာ
အနန္တရမေဝ အနာသဝါ ဟုတွာ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗန္တိ။ အထ ဝါ
သမ္ပဒညာယ အနာသဝါ ဟုတွာ အန္တေ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။

၁-ရူပသမ္ပဒါတာတိ ရူပေ သမ္ပဒါတာ (သီ၊ သျှာ) ၂-တမော ဝိဝဋံ ဝိယ စ (သီ)၊ ဒီပဝဋံ ဝိယ စ (သျှာ)
၃-မဂ္ဂါ (က) ၄-နိရောဓံ မဂ္ဂတော (က) ၅-မဂ္ဂဘူတာ (သျှာ) ၆-မဂ္ဂဓမ္မဿ (ဒီကာ)

၄-၁၂-ဒုတိယဂူပါရာမသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၁၃၇-၁၄၅။ စတုတ္ထံ သုဒ္ဓိကံ ကဘွာ ဒေသိယမာနေ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာ-
သယေန ဝုတ္တံ။ ပဉ္စမာဒီနိ တထာ တထာ ဗုဇ္ဈန္တာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တာနိ။
အတ္ထော ပန တေသံ ပါကဠောယေဝါတိ။

ဒေဝဒဟဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၅) ၅-နဝပုရာဏဝဂ္ဂ

၁-ကမ္မနိရောဓသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ နဝပုရာဏဝဂ္ဂဿ ပဌမေ နဝပုရာဏာနီတိ နဝါနိ စ ပုရာဏာနိ စ။
စက္ခု ဘိက္ခဝေ ပုရာဏကမ္မန္တိ န စက္ခု ပုရာဏံ၊ ကမ္မမေဝ ပုရာဏံ၊ ကမ္မတော
ပန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ပစ္စယနာမေန ဧဝံ ဝုတ္တံ။ အဘိသင်္ခတန္တိ ပစ္စယေဟိ
အဘိသမာဂန္တာကတံ။ အဘိသဉ္ဇေတယိတန္တိ စေတနာယ ပကပ္ပိတံ။ ဝေဒနိယံ
ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဝေဒနာယ ဝတ္ထုတိ ပဿိတဗ္ဗံ။ နိရောဓာ ဝိမုတ္တိံ ဖုသတိတိ ဣမဿ
တိဝိဓဿ ကမ္မဿ နိရောဓေန ဝိမုတ္တိံ ဖုသတိ။ အယံ ဝုစ္စတိတိ အယံ တဿာ
ဝိမုတ္တိယာ အာရမ္မဏဘူတော နိရောဓော ကမ္မနိရောဓောတိ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ
ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ကထိတာ။

၂-၅-အနိစ္စနိဗ္ဗာနသပ္ပါယသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၁၄၇-၁၅၀။ ဒုတိယေ နိဗ္ဗာနသပ္ပါယန္တိ နိဗ္ဗာနဿ သပ္ပါယံ ဥပကာရ-
ပဋိပဒံ။ တတိယာဒီသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ပဋိပါဋိယာ ပန စတုသုပိ
ဧတေသု သုတ္တေသု သဟ ဝိပဿနာယ စတ္တာရော မဂ္ဂါ ကထိတာ။

၆-၇-အန္တေဝါသိကသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၁၅၁-၁၅၂။ ဆဋ္ဌေ အနန္တေဝါသိကန္တိ အန္တော ဝသနကကိလေသဝိရ-
ဟိတံ။ အနာစရိယကန္တိ အာစရဏကကိလေသဝိရဟိတံ။ အန္တဿ ဝသန္တိတိ
အန္တော အဿ ဝသန္တိ။ တေ နံ သမုဒါစရန္တိတိ တေ ဧတံ အဓိဘဝန္တိ
အဇ္ဈောတ္ထရန္တိ သိက္ခာပေန္တိ ဝါ။ “ဧဝံ ဝေဇ္ဇကမ္ပံ ကရောဟိ၊ ဧဝံ ဒူတကမ္ပ”န္တိ ဣတိ
သိက္ခာပနသင်္ခါတေန သမုဒါစရဏတ္ထေနဿ တေ အာစရိယာ နာမ ဟောန္တိ။

တေဟိ အာစရိယေဟိ သာစရိယကောတိ ဝုစ္စတိ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သတ္တမံ ဟေဋ္ဌာ ကထိတနယမေဝ။

ဂ-အတ္ထိနုခေါပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ အဋ္ဌမေ ယံ ပရိယာယံ အာဂမ္မာတိ ယံ ကာရဏံ အာဂမ္မ။
အညတြေဝ သဒ္ဓါယာတိ ဝိနာ သဒ္ဓါယ သဒ္ဓိ အပနေတွာ။ ဧတ္ထ စ သဒ္ဓါတိ
န ပစ္စက္ခာ သဒ္ဓါ။ ယော ပန ပရဿ ဧဝံ ကိရ ဧဝံ ကိရာတိ ကထေန္တဿ သုတွာ
ဥပ္ပန္နော သဒ္ဓဟနာကာရော၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ရူစိအာဒိသုပိ ရုစာပေတွာ
ခမာပေတွာ အတ္ထေတန္တိ ဂဟဏာကာရော ရူစိ နာမ၊ ဧဝံ ကိရ ဘဝိဿတီတိ
အနုဿဝနံ အနုဿဝေါ၊ နိဿိဒိတွာ ဧကံ ကာရဏံ စိန္တေန္တဿ ကာရဏံ
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတဿ အတ္ထေတန္တိ ဂဟဏံ အာကာရပရိဝိတက္ခော နာမ၊
ကာရဏဝိတက္ခောတိ အတ္ထော။ ကာရဏံ စိန္တေန္တဿ ပါပိကာ လဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ
အတ္ထေသာတိ ဂဟဏာကာရော ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ နာမ။ အညံ ဗျာကရေယျာတိ
ဣမာနိ ပဉ္စ ဌာနာနိ မုဋ္ဌိဘွာ အရဟတ္တံ ဗျာကရေယျ။ ဣမသ္မိံ သုတ္ထေ သေခါ-
သေခါနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ ကထိတာ။

၉-၁၀-ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၄-၁၅၅။ နဝမေ ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နောတိ ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယော။ တတ္ထ ယေန ဆ
ဣန္ဒြိယာနိ သမ္ပသိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တံ၊ သော တေဟိ နိဗ္ဗိသေဝနေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ
သမန္ဓာဂတတ္တာ၊ စက္ခာဒိနိ ဝါ ဆ ဣန္ဒြိယာနိ သမ္ပသန္တဿ ဥပ္ပန္နေဟိ သဒ္ဓါဒိဟိ
ဣန္ဒြိယေဟိ သမန္ဓာဂတတ္တာ ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယော နာမ ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယ
ဘဂဝါ စက္ခုန္ဒြိယေ စေတိအာဒိနာ နယေန ဒေသနံ ဝိတ္တာရေတွာ ဧတ္တာဝတာ
ခေါ ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နော ဟောတိဘိ အာဘ။ ဒသမံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယ-
မေဝါတိ။

နဝပုရာဏဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။
တတိယော ပဏ္ဍာသကော။

(၁၆) ၁-နန္ဒိက္ခယဝဂ္ဂ

၁-၄-အဇ္ဈတ္တနန္ဒိက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၆-၁၅၉။ နန္ဒိက္ခယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော၊ ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယောတိ နန္ဒိယာ စ ရာဂဿ စ အတ္ထတော ဧကတ္တာ^၁ ဝုတ္တံ။ သုဝိမုတ္တန္တိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိဝသေန သုဠု ဝိမုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဒုတိယာဒီသု စ ဥတ္တာနမေဝ။

၅-၆-ဇိဝကမ္ပဝနသမာဓိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၀-၁၆၁။ ပဉ္စမံ သမာဓိဝိကလာနံ၊ ဆဋ္ဌံ ပဋိသလ္လာနဝိကလာနံ စိတ္တေ-ကဂ္ဂတဉ္စ ကာယဝိဝေကဉ္စ လဘန္တာနံ ဧတေသံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဖာတိ^၂ ဂမိဿတိတိ ဥတ္တာ ကထိတံ။ တတ္ထ ဩက္ခာယတိတိ (ပစ္စက္ခာယတိ)^၂ ပညာယတိ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဣတိ ဒွိသုဝိ ဧတေသု သဟ ဝိပဿနာယ စတ္တာရော မဂ္ဂါ ကထိတာ။

၇-၉-ကောဋ္ဌိကအနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၂-၁၆၄။ သတ္တမာဒီသု တီသု ထေရဿ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာဝ ကထိတာ။

၁၀-၁၂-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၅-၁၆၇။ ဒသမာဒိဋ္ဌိ တိဏိ ပါဋိယေက္ကေန ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တေသံ အတ္ထော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။
နန္ဒိက္ခယဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၇) ၂-သဋ္ဌိပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-၆၀-အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၈-၂၂၇။ တဒနန္တရော သဋ္ဌိပေယျာလော နာမ ဟောတိ၊ သော ဥတ္တာနတ္ထောဝ။ ယာနိ ပနေတ္ထ သဋ္ဌိ သုတ္တာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ “ဆန္ဒော

၁-ကေတ္တံ (သိ) ၂-(...) နတ္ထိ သိ၊ သျာပေါတ္ထကေသု။

ပဟာတဗ္ဗော”တိ ဧဝံ တဿ တဿေဝ ပဒဿ ဝသေန ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာ-
သယဝသေန ဝုတ္တာနိ။ ဣတိ သဗ္ဗာနိ တာနိ ပါဠိယေက္ကေန ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ-
ဝသေန ကထိတာနိ။ ဧကေနသုတ္တပရိယောသာနေ စေတ္ထ သဠိ သဠိ ဘိက္ခု။
အရဟတ္တံ ပတ္တာတိ။

သဠိပေယျာလဝဂ္ဂေါ။

(၁၈) ၃-သမုဒ္ဒဝဂ္ဂ

၁-ပဌမသမုဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၈။ သမုဒ္ဒဝဂ္ဂဿ ပဌမေ စက္ခု ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ သမုဒ္ဒေါတိ ယဒိ
ဒုပ္ပုရုဏဋ္ဌေန ယဒိ ဝါ သမုဒ္ဒနဋ္ဌေန သမုဒ္ဒေါ၊ စက္ခုမေဝ သမုဒ္ဒေါ။ တဿ ဟိ
ပထဝိတော ယာဝ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မလောကာ နိလာဒိအာရမ္မဏံ သမောသရန္တံ
ပရိပုဏ္ဏဘာဝံ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊ ဧဝံ ဒုပ္ပုရုဏဋ္ဌေနပိ သမုဒ္ဒေါ။ စက္ခု စ
တေသု တေသု နိလာဒိသု အာရမ္မဏေသု သမုဒ္ဒတိ၊ အသံဝုတံ ဟုတွာ
ဩသရမာနံ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘာဝေန သဒေါသဂမနေန ဂစ္ဆတိတိ
သမုဒ္ဒနဋ္ဌေနပိ သမုဒ္ဒေါ။ ဗုဿ ဂူပမယော ဝေဂေါတိ သမုဒ္ဒဿ အပ္ပမာဏော
ဦမိမယော ဝေဂေါ ဝိယ တဿာပိ စက္ခုသမုဒ္ဒဿ သမောသရန္တဿ နိလာဒိ-
ဘောဒဿ အာရမ္မဏဿ ဝသေန အပ္ပမေယျော ဂူပမယော ဝေဂေါ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ယော တံ ဂူပမယံ ဝေဂံ သဟတိတိ ယော တံ စက္ခုသမုဒ္ဒေ သမောသဋီ
ဂူပမယံ ဝေဂံ၊ မနာပေ ရူပေ ရာဂံ၊ အမနာပေ ဒေါသံ၊ အသမပေက္ခိတေ
မောဟန္တိ ဧဝံ ရာဂါဒိကိလေသေ အနုပ္ပါဒေန္တော ဥပေက္ခကဘာဝေန သဟတိ။

သဠိမိန္ဒိအာဒိသု ကိလေသဠိမိဟိ သဠိမိ။ ကိလေသာဝဇ္ဇေဟိ သာဝဋံ။
ကိလေသဂါဟေဟိ သဂါဟံ။ ကိလေသရက္ခသေဟိ သရက္ခသံ။ ကောဓူပါယာ-
သဿ စ ဝသေန သဠိမိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ဦမိဘယန္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ကောဓူပါယာသဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ ၁။ ကာမဂုဏဝသေန သာဝဋံ။ ဝုတ္တံ
ဟေတံ “အာဝဇ္ဇဂ္ဂါဟောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဓေတံ ကာမဂုဏာနံ အဓိ-
ဝစန”န္တိ ၂။ မာတုဂါမဝသေန သဂါဟံ သရက္ခသံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ဂါဟရက္ခ-
သောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာတုဂါမသေတံ အဓိဝစန”န္တိ ၃။ သေသဝါရေသုပိ

၁-၃ ၁-၂၇၁၊ မ ၂-၁၂၃၊ အံ ၁-၄၃၉-ပိဋ္ဌေသု။
၂-သံ ၂-၃၈၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-၃ ၁-၂၇၁-ပိဋ္ဌေ။
သံ-၄ ၃-၄

ဧသေဝ နယော။ သဘယံ ဒုတ္တရံ အစ္စတရီတိ ဦမိဘယေန သဘယံ ဒုရတိက္ကမံ အတိက္ကမိ။ လောကန္တဂ္ဂတိ သင်္ခါရလောကဿ အန္တံ ဂတော။ ပါရဂတောတိ ဝုစ္စတိတိ နိဗ္ဗာနံ ဂတောတိ ကထိယတိ။

၂-၃-ဒုတိယသမုဒ္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၂၉-၂၃၀။ ဒုတိယေ သမုဒ္ဒေါတိ သမုဒ္ဒနဋ္ဌေန သမုဒ္ဒေါ၊ ကိလေဒနဋ္ဌေန တေမနဋ္ဌေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယေဘုဗျေနာတိ ဌပေတွာ အရိယသာဝကေ။ သမုန္ဓာတိ ကိလိန္ဒာ တိန္ဒာ နိမုဂ္ဂါ။ တန္တာကုလကဇာတာတိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ မစ္စုဇဟောတိ တယော မစ္စု ဇဟိတွာ ဌိတော။ နိရူပဓိတိ တိဟိ ဥပဓိဟိ အနုပဓိ။ အပုနန္တဝါယာတိ နိဗ္ဗာနတ္ထာယ။ အမောဟယိ မစ္စုရာဇန္တိ ယထာ တဿ ဂတိံ န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ မစ္စုရာဇာနံ မောဟေတွာ ဂတော။ တတိယံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၄-၆-ဒီရရက္ခောပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၃၁-၂၃၃။ စတုတ္ထေ အပ္ပဟိနဋ္ဌေန အတ္ထိ၊ တေနောပါဟ သော အပ္ပဟိနောတိ။ ပရိတ္တာတိ ပဗ္ဗတမတ္တမ္ဘိ ရူပံ အနိဋ္ဌံ အရဇနိယံ ပရိတ္တံ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝရူပါပိဿ ရူပါ စိတ္တံ ပရိယာဒိယန္တိတိ ဒသေတိ။ ကော ပန ဝါဒေါ အဓိမတ္တာနန္တိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ ပနဿ ရဇနိယံ ဝတ္ထု၊ စိတ္တံ ပရိယာဒိယ- တိတိ ဧတ္ထ ကာ ကထာ။ ဧတ္ထ စ နခပိဋ္ဌိပမာဏမ္ဘိ မဏိမုတ္တာဒိ ရဇနိယံ ဝတ္ထု၊ အဓိမတ္တာရမ္မဏမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒဟရောတိအာဒိနိ တိဏိပိ အညမည- ဝေဝစနာနေဝ။ အာဘိန္ဒေယျာတိ ဝ ပဟရေယျ ပဒါလေယျ ဝါ။ ပဉ္စမေ တဒုဘယန္တိ တံ ဥဘယံ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

၇-၉-ဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ သတ္တမေ အနေကပရိယာယေနာတိ အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ။ ဣတိပါယန္တိ ဣတိပိ အယံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အနိစ္စေန အနတ္တလက္ခဏံ ကထိတံ။

၈-အာဒိတ္တပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ အဋ္ဌမေ အနုဗျဉ္ဇနသော နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ “ဟတ္ထာ သောဘနာ ပါဒါ သောဘနာ”တိ ဧဝံ အနုဗျဉ္ဇနဝသေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟော။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ

၁-ဘိန္ဒေယျာတိ (သိ၊ သျာ)

ဟိ သံသန္ဓေတွာ ဂဟဏံ၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟောတိ ဝိဘတ္တိဂဟဏံ။ နိမိတ္တဂ္ဂါ-
ဟော ကုမ္ဘီလသဒိသော သဗ္ဗမေဝ ဂဏှာတိ၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟော ရတ္တပါ-
သဒိသော ဝိဘဇိတွာ ဟတ္ထပါဒါဒိသု တံ တံ ကောဋ္ဌာသံ။ ဣမေ ပန ဒွေ
ဂါဟာ ဧကဇဝနဝါရေပိ လဗ္ဘန္တိ၊ နာနာဇဝနဝါရေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

နိမိတ္တသာဒဂထိတန္တိ နိမိတ္တသာဒေန ဂန္တိတံ ဗဒ္ဓံ။ ဝိညာဏန္တိ ကမ္မ-
ဝိညာဏံ။ တသ္မိံ စေ သမယေ ကာလံ ကရေယျာတိ န ကောစိ သံကိလိဋ္ဌေန
စိတ္တေန ကာလံ ကရောန္တော နာမ အတ္ထိ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဟိ ဘဝင်္ဂေနဝ
ကာလကိရိယာ ဟောတိ။ ကိလေသဘယံ ပန ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။
သမယဝသေန ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ စက္ခုဒွါရသ္မိဉ္စိ အာပါထဂတေ အာရမ္မဏေ
ရတ္တစိတ္တံ ဝါ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဝါ မူဠစိတ္တံ ဝါ အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝိတွာ ဘဝင်္ဂံ
ဩတရတိ၊ ဘဝင်္ဂေ ဌတွာ ကာလကိရိယံ ကရောတိ။ တသ္မိံ သမယေ ကာလံ
ကရောန္တဿ ဒွေဝ ဂတိယော ပါဂ္ဂိကင်္ခါ၊ ဣမဿ သမယဿ ဝသေနေတံ
ဝုတ္တံ။

ဣမံ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အာဒိနဝန္တိ ဣမံ အနေကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ
နိရယေ အနုဘဝိတဗ္ဗံ ဒုက္ခံ သမ္ပဿမာနော ဧဝံ ဝဒါမိ တတ္တာယ အယော-
သလာကာယ အက္ခိနိ အဇ္ဇာပေတုကာမောတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ
အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယောသင်္ကနာတိ အယသုလေန။ သမ္ပလိမဋ္ဌန္တိ ဒွေပိ
ကဏ္ဍန္တိဒွါနိ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ပထဝိယံ အာကောဋ္ဌနဝသေန သမ္ပလိမဋ္ဌံ။

တတိယဝါရေ သမ္ပလိမဋ္ဌန္တိ နခစ္ဆေဒနံ^၁ ပဝေသေတွာ ဥက္ခိပိတွာ သဟ-
ရုနဋ္ဌေန^၂ ဆိန္ဒိတွာ ပါတနဝသေန သမ္ပလိမဋ္ဌံ။ စတုတ္ထဝါရေ သမ္ပလိမဋ္ဌန္တိ
ဗန္ဓနမူလံ ဆေတွာ ပါတနဝသေန သမ္ပလိမဋ္ဌံ။ ပဉ္စမဝါရေ သမ္ပလိမဋ္ဌန္တိ
တိဒိဏာယ သတ္တိယာ ကာယပသာဒံ ဥပ္ပါဋေတွာ ပတနဝသေန သမ္ပလိမဋ္ဌံ။
သတ္တိယာတိ ဧတ္ထ မဟတိ ဒဏှကဝါသိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သောတ္တန္တိ နိပဋိတွာ
နိဒ္ဒေါက္ကမနံ။ ယထာဂူပါနံ ဝိတက္ကာနံ ဝသံ ဂတော သံသံ ဘိန္ဒေယျာတိ
ဣမိနာ ဝိတက္ကာနံ ယာဝ သံသဘေဒါ ပါပကမ္မာဝဟနတာ ဒဿိတာ။
သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

၁-နိခါဒနံ (သီ၊က) ၂-သဟ ရုနန္တေန (သီ)၊ သဟ ထုနဋ္ဌေန (သျှာ)

၉-၁၀-ပဌမဟတ္ထပါဒေါပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၃၆-၂၃၇။ နဝမေ ဟတ္ထေသု ဘိက္ခဝေ သတိတိ ဟတ္ထေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု။ ဒသမေ န ဟောတိတိ ဝုစ္စမာနေ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဒွိသုပိ စေတေသု ဝိပါကသုခဒုက္ခမေဝ ဒသေတော ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတန္တိ။

သမုဒ္ဒဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

(၁၉) ၄-အာသီဝိသဝဂ္ဂ

၁-အာသီဝိသောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၈။ အာသီဝိသဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိတိ ဧကစာရိက-
ဒ္ဓိစာရိကတိစာရိကစတုစာရိကပဉ္စစာရိကေ သဘာဂဝုတ္တိနော ကာရကေ ယုတ္တ-
ပယုတ္တေ သဗ္ဗေပိ ဒုက္ခလက္ခဏကမ္မဋ္ဌာနိကေ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္တေ ယောဂါ-
ဝစရေ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ။ ဣဒံ ဟိ သုတ္တံ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။ ပုဂ္ဂလေသုပိ
ဝိပဋ္ဌိတညူနံ ဒိသာဝါသိကာနံ ဒုက္ခလက္ခဏကမ္မဋ္ဌာနိကာနံ ဥပဋ္ဌာနဝေလာယ
အာဂန္တော သတ္တာရံ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္တာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ
ဥဋ္ဌဋိတညူအာဒိနံ စတုန္တမ္ပိ ပုဂ္ဂလာနံ ပစ္စယဘူတမေဝေတံ။ ဥဋ္ဌဋိတညူ ပုဂ္ဂလော
ဟိ ဣမဿ သုတ္တဿ မာတိကာနိက္ခေပေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတိ။
ဝိပဋ္ဌိတညူ မာတိကာယ ဝိတ္ထာရဘာဇနေန၊ နေယျပုဂ္ဂလော ဣမမေဝ သုတ္တံ
သဇ္ဈာယန္တော ပရိပုစ္ဆန္တော ယောနိသော မနသိကရောန္တော ကလျာဏမိတ္တေ
သေဝန္တော ဘဇန္တော ပယိရပါသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတိ။ ပဒပရ-
မသေတံ သုတ္တံ အနာဂတေ ဝါသနာ ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဥပကာရ-
ဘာဝံ ဥတွာ ဘဂဝါ သိနေရုံ ဥက္ခိပန္တော ဝိယ အာကာသံ ဝိတ္ထာရေန္တော
ဝိယ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ ကမ္မေန္တော ဝိယ စ မဟန္တေန ဥဿာဟေန သေယျဏာပိ
ဘိက္ခဝေတိ ဣမံ အာသီဝိသောပမသုတ္တံ အာရတိ။

တတ္ထ စတ္တာရော အာသီဝိသတိ ကဋ္ဌမုခေါ ပူတိမုခေါ အဂ္ဂိမုခေါ
သတ္ထမုခေါတိ ဣမေ စတ္တာရော။ တေသု ကဋ္ဌမုခေန ဒဋ္ဌဿ သကလသရီရံ
သုက္ခကဋ္ဌံ ဝိယ ထဒ္ဓံ ဟောတိ။ သန္တိပဗ္ဗေသု အဓိမတ္တံ အယသုလသမပ္ပိတံ ဝိယ
တိဋ္ဌတိ။ ပူတိမုခေန ဒဋ္ဌဿ ပက္ကပူတိပနသံ ဝိယ ဝိပုဗ္ဗကဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ

ပဋ္ဌရတိ၊ စင်္ဂါရေ^၁ ပက္ခိတ္တဥဒကံ ဝိယ ဟောတိ။ အဂ္ဂိမုခေန ဒံဋ္ဌဿ သကလ-
သရီရံ ဈာယိတွာ ဘသ္မမုဋ္ဌိ ဝိယ ထုသမုဋ္ဌိ ဝိယ စ ဝိပွကိရိယတိ။ သတ္တမုခေန
ဒဋ္ဌဿ သကလသရီရံ ဘိဇ္ဇတိ၊ အသနိပါတဋ္ဌာနံ ဝိယ မဟာနိခါဒနေန
ခတသန္ဓိမုခံ ဝိယ စ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိသဝသေန ဝိဘတ္တာ စတ္တာရော
အာသိဝိသာ။

ဝိသဝဂဂဝိကာရေန ပနေတေ သောဋ္ဌဿ ဟောန္တိ။ ကဋ္ဌမုခေါ ဟိ
ဒဋ္ဌဝိသော ဒိဋ္ဌဝိသော ဖုဋ္ဌဝိသော ဝါတဝိသောတိ စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။
တေန ဟိ ဒဋ္ဌမ္ပိ ဒိဋ္ဌမ္ပိ ဖုဋ္ဌမ္ပိ တဿ ဝါတေန^၂ ပဟဋ္ဌမ္ပိ သရီရံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန
ထဒ္ဓံ ဟောတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယောတိ။ ဧဝံ ဝိသဝဂဂဝိကာရဝသေန
သောဋ္ဌဿ ဟောန္တိ။

ပုန ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိဝသေန စတုသဋ္ဌိ ဟောန္တိ။ ကထံ? ကဋ္ဌမုခေသု တာဝ
ဒဋ္ဌဝိသော စ အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော၊ ဃောရဝိသော နော
အာဂတဝိသော၊ အာဂတဝိသော စေဝ ဃောရဝိသော စ၊ နေဝါဂတဝိသော န
ဃောရဝိသောတိ စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ယဿ ဝိသံ သမ္ပဇ္ဇလိတ-
တိဏုက္ကာယ အဂ္ဂိ ဝိယ သီဃံ အဘိရုဟိတွာ အက္ခိနိ ဂဟေတွာ ခန္ဓံ ဂဟေတွာ
သီသံ ဂဟေတွာ ဌိတန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ မဏိသပ္ပါဒီနံ ဝိသံ ဝိယ၊ မန္တံ ပန
ပရိဝတ္တေတွာ ကဏ္ဍဝါတံ ဒတွာ ဒဏ္ဍကေန ပဟဋ္ဌမတ္ထေ ဩတရိတွာ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနေ-
ယေဝ တိဋ္ဌတိ၊ အယံ အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော နာမ။ ယဿ ပန
ဝိသံ သဏိကံ အဘိရုဟတိ၊ အာရဋ္ဌာရဋ္ဌဋ္ဌာနေ ပန အယံ သီတဥဒကံ? ဝိယ
ဟောတိ ဥဒကသပ္ပါဒီနံ ဝိသံ ဝိယ၊ ဒွါဒသဝဿစ္စယေနာပိ ကဏ္ဍပိဋ္ဌိခန္ဓပိဋ္ဌိကာ-
ဒီသု ဂဏ္ဍပိဋ္ဌိကာဒိဝသေန ပညာယတိ၊ မန္တပရိဝတ္တနာဒီသု စ ကယိရမာနာသု
သီဃံ န ဩတရတိ၊ အယံ ဃောရဝိသော နော အာဂတဝိသော နာမ။ ယဿ
ပန ဝိသံ သီဃံ အဘိရုဟတိ၊ န သီဃံ ဩတရတိ အနေဋ္ဌကသပ္ပါဒီနံ ဝိသံ ဝိယ၊
အယံ အာဂတဝိသော စေဝ ဃောရဝိသော စ။ ယဿ ပန ဝိသံ မန္တံ ဟောတိ၊
ဩတရိယမာနမ္ပိ သုခေနေဝ ဩတရတိ နီလသပ္ပဓမ္မနိသပ္ပါဒီနံ ဝိသံ ဝိယ၊ အယံ
နေဝါဂတဝိသော န ဃောရဝိသော နာမ။ ဣမိနာ ဥပါယေန ကဋ္ဌမုခေ
ဒဋ္ဌဝိသာဒယော ပူတိမုခါဒီသု စ ဒဋ္ဌဝိသာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလ-
ပဏ္ဏတ္တိဝသေန စတုသဋ္ဌိ။

၁-ပင်္ဂါရေ (သျှာ)၊ စင်္ဂါရေ (က) ၂-နာသဝါတေန (က)
၃-အယသီတဥဒကံ (က-သီ)၊ ဝိတဥဒကံ (သျှာ)

တေသု “အဏ္ဏဇာ နာဂါ” တိအာဒိနာ^၁ ယောနိဝသေန ဧကေကံ စတုဇာ
ဝိဘဇိတွာ ဆပဏ္ဍာသာမိကာနိ ဒွေ သတာနိ ဟောန္တိ။ တေ ဇလဇာထလဇာတိ
ဒွိဂုဏိတာ ဒွါဒသာမိကာနိ ပဉ္စသတာနိ ဟောန္တိ။ တေ ကာမရူပအကာမရူပါနံ
ဝသေန ဒွိဂုဏိတာ စတုဝိသာမိကသဟဿသင်္ခါ ဟောန္တိ။ ပုန ဂတမဂ္ဂဿ
ပဋိလောမတော သံခိပ္ပမာနာ ကဋ္ဌမုခါဒိဝသေန စတ္တာရောဝ ဟောန္တိတိ။
တေ သန္ဓာယ ဘဂဝါ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာသီဝိသာ” တိ
အာဟ။ ကုလဝသေန ဟိ ဧတေ ဂဟိတာ။

တတ္ထ အာသီဝိသာတိ^၂ အာသိတ္ထဝိသာတိပိ အာသီဝိသာ၊ အသိတဝိသာတိပိ
အာသီဝိသာ၊ အသိသဒိသဝိသာတိပိ အာသီဝိသာ။ အာသိတ္ထဝိသာတိ သကလ-
ကာယေ အာသိပ္ပိတွာ ဝိယ ဌပိတဝိသာ၊ ပရဿ စ အတ္တနော သရီရေ စ^၃
အာသိပ္ပနဝိသာတိ အတ္ထော။ အသိတဝိသာတိ ယံ ယံ ဧတေဟိ အသိတံ
ဟောတိ ပရိဘုတ္တံ၊ တံ တံ ဝိသမေဝ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ အသိတံ ဝိသံ ဟောတိ
ဧတေသန္တိ အာသီဝိသာ။ အသိသဒိသဝိသာတိ အသိဝိယ တိခိဏံ ပရမမ္ပစ္ဆေဒန-
သမတ္တံ ဝိသံ ဧတေသန္တိ အာသီဝိသာတိ ဧဝမေတ္ထ ဝစနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဥဂ္ဂတေဇာတိ ဥဂ္ဂတတေဇာ ဗလဝတေဇာ။ ဃောရဝိသာတိ ဒုန္နိမ္မဒ္ဒနဝိသာ^၄။

ဧဝံ ဝဒေယျန္တိ ပဋိဇဂ္ဂါပနတ္ထံ ဧဝံ ဝဒေယျံ။ ရာဇာနော ဟိ
အာသီဝိသေ ဂါဟာပေတွာ “တထာရူပေ စောရေ ဝါ ဧတေဟိ ခံသာပေတွာ
မာရေဿာမ၊ နဂရူပရောဓကာလေ ပရသေနာယ ဝါ တံ ခိပိဿာမ၊ ပရဗလံ
နိမ္မဒ္ဒေတုံ အသက္ကောန္တာ သုဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဝရသယနံ အာရုယျ ဧတေဟိ
အတ္တာနံ ခံသာပေတွာ သတ္တုနံ ဝသံ အနာဂစ္ဆန္တာ အတ္တနော ရုစိယာ
မရိဿာမာ” တိ အာသီဝိသေ ဇဂ္ဂါပေန္တိ။ တေ ယံ စောရံ သဟသာဝ မာရေတုံ
န ဣစ္ဆန္တိ။ “ဧဝမေတေ ဒိသရတ္ထံ ဒုက္ခပ္ပတ္ထော ဟုတွာ မရိဿန္တိ” တိ ဣစ္ဆန္တာ တံ
ပုရိသံ ဧဝံ ဝဒန္တိ ဣမေ တေ အဗ္ဘော ပုရိသ စတ္တာရော အာသီဝိသာတိ။

တတ္ထ ကာလေန ကာလန္တိ ကာလေ ကာလေ။ သံဝေသေတဗ္ဗာတိ^၅ နိပဇ္ဇာ-
ပေတဗ္ဗာ။ အညတရော ဝါ အညတရော ဝါတိ ကဋ္ဌမုခါဒိသု ယော ကောစိ။
ယံ တေ အဗ္ဘော ပုရိသ ကရဏီယံ၊ တံ ကရောဟိတိ ဣဒံ အတ္ထစရကဿ
ဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဿ ကိရ ပုရိသဿ ဧဝံ အာသီဝိသေ ပဋိပါဒေတွာ “အယံ
ဝေါဥပဋ္ဌာကော” တိ စတုသု ပေဋ္ဌာသု^၆ ဌပိတာနံ အာသီဝိသာနံ အာရောစေန္တိ။
အထေကော နိက္ခမိတွာ အာဂမ္မ တဿ ပုရိသဿ ဒက္ခိဏပါဒါနုသာရေန

၁-သံ ၂-၂၀၂-ပိဋကံ၊ ၂-အာသီဝိသာတိ (က) ၃-ပရဿ စ သရီရေ (သီ၊ သျာ)
၄-ဒုန္နိမ္မထနဝိသာ (က) ၅-ပဝေသေတဗ္ဗာတိ (သျာ၊ က) ၆-ဌာနေသု (က)

အဘိရုဟိတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ မဏိဗန္ဓတော ပဋ္ဌာယ ဝေဋ္ဌေတွာ ဒက္ခိဏကဏ္ဍ-
သောတမူလေ ဖဏံ ကတွာ သုဿတိ ကရောန္တော နိပဇ္ဇိ။ အပရော ဝါမပါဒါ-
နသာရေန အဘိရုဟိတွာ တထေဝဝါမဟတ္ထံ ဝေဋ္ဌေတွာ ဝါမကဏ္ဍသောတမူလေ
ဖဏံ ကတွာ သုဿတိ ကရောန္တော နိပဇ္ဇိ။ တတိယော နိက္ခမိတွာ အဘိမုခံ
အဘိရုဟိတွာ ကုစ္ဆိံ ဝေဋ္ဌေတွာ ဂလဝါဠကမူလေ ဖဏံ ကတွာ သုဿတိ
ကရောန္တော နိပဇ္ဇိ။ စတုတ္ထော ပိဋိဘာဂေန အဘိရုဟိတွာ ဂိဝံ ဝေဋ္ဌေတွာ
ဥပရိမုဒ္ဒနိ ဖဏံ ဌပေတွာ သုဿတိ ကရောန္တော နိပဇ္ဇိ။

ဧဝံ စတုသု အာသီဝိသေသု သရီရဋ္ဌကေသုယေဝ ဇာတေသု ဧကော တဿ
ပုရိသဿ အတ္တစရကပုရိသော တံ ဒိဿာ “ကိံ တေ ဘော ပုရိသ လဒ္ဓ”န္တိ
ပုစ္ဆိ။ တတော တေန “ဣမေ မေ ဘော ဟတ္ထေသု ဟတ္ထကဋကံ ဝိယ
ဗာဟာသု ကေယူရံ ဝိယ ကုစ္ဆိမိ ကုစ္ဆိဝေဋ္ဌနသာဠကော ဝိယ ကဏ္ဍေသု
ကဏ္ဍစူဠိကာ ဝိယ ဂလေ မုတ္တာဝလိယော ဝိယ သိသေ သိသပသာဓနံ ဝိယ ကေစိ
အလင်္ကာရဝိသေသာ ရညာ ဒိန္နာ”တိ ဝုတ္တေ သော အာဟ “ဘော အန္ဓဗာလ၊
မာ ဧဝံ မညိတ္ထ ‘ရညာ မေ တုဋ္ဌေနတံ ပသာဓနံ ဒိန္န’န္တိ။ တံ ရညော
အာဂုစာရိစောရော၊ ဣမေ စ စတ္တာရော အာသီဝိသာ ဒုရုပဋ္ဌာဟာ ဒုပ္ပင်္ဂါဇဂ္ဂိယာ၊
ဧကသ္မိံ ဥဋ္ဌာတုကာမေ ဧကော နှာယိတုကာမော ဟောတိ၊ ဧကသ္မိံ နှာယိတု-
ကာမေ ဧကော ဘုဒ္ဓိတုကာမော၊ ဧကသ္မိံ ဘုဒ္ဓိတုကာမေ ဧကော နိပဇ္ဇိတု-
ကာမော။ တေသု ယသေဝ ဣစ္ဆာ န ပူရတိ၊ သော တတ္ထေဝ ခံသိတွာ
မာရေတိ”တိ။ အတ္ထိ ပန ဘော ဧဝံ သန္တေ ကောစိ သောတ္ထိမဂ္ဂေါတိ။
အာမ၊ ရာဇပုရိသာနံ ဝိက္ခိတ္တဘာဝံ ဥတွာ ပလာယနံ သောတ္ထိဘာဝေါတိ
ဝဘွာ “ယံ တေ ကရဏီယံ၊ တံ ကရောဟိ”တိ ဝဒေယျ။

တံ သုတွာ ဣတရော စတုန္တံ အာသီဝိသာနံ ပမာဒက္ခဏံ ရာဇပုရိသေဟိ စ
ပဝိဝိတ္တံ ဒိဿာ ဝါမဟတ္ထေန ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ဝေဋ္ဌေတွာ ဒက္ခိဏကဏ္ဍစူဠိကာယ
ဖဏံ ဌပေတွာ သယိတာသီဝိသဿ သရီရံ ပရိမဇ္ဇန္တော ဝိယ သဏိကံ တံ
အပနေတွာ ဧတေနေဝ ဥပါယေန သေသေပိ အပနေတွာ တေသံ ဘိတော
ပလာယေယျ။ အထ နံ တေ အာသီဝိသာ “အယံ အမှာကံ ရညာ ဥပဋ္ဌာကော
ဒိန္နော”တိ အနုဗန္ဓမာနာ အာဂစ္ဆေယျ။ ဣဒံ သန္ဓာယ အထ ခေါ သော
ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ဘိတော စတုန္တံ အာသီဝိသာနံ။ ပ။ ပလာယေထာတိ ဝုတ္တံ။

တသ္မိံ ပန ပုရိသေ ဧဝံ အာဂတမဂ္ဂံ ဩလောကေတွာ ဩလောကေတွာ
ပလာယန္တေ ရာဇာ “ပလာတော သော ပုရိသော”တိ သုတွာ “ကော န ခေါ
တံ အနုဗန္ဓိတွာ ဃာတေတုံ သက္ခိယတိ”တိ ဝိစိနန္တော တသေဝ ပစ္စတ္ထိကေ

ပဉ္စ ဇနေ လဘိတွာ “ဂစ္ဆထ နံ အနုဗဒ္ဓိတွာ ဃာတေထာ”တိ ပေသေယျ။ အထဿ အတ္ထစရာ ပုရိသာ တံ ပဝတ္တိံ ဥတွာ အာရောစေယျ။ သောဘိယျောသော မတ္တာယ ဘိတော ပလာယေထ။ ဣမမတ္တံ သန္ဓာယ တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဆဋ္ဌော အန္တရစရာ ဝဓကောတိ “ပဌမံ အာသီရိသေဟိ အနုဗဒ္ဓေါ ဣတော စိတော စ တေ ဝဉ္ဇေန္တော ပလာယိ၊ ဣဒါနိ ပဉ္စဟိ ပစ္စတ္ထိကေဟိ အနုဗဒ္ဓေါ သုဠုတရံ ပလာယတိ၊ န သက္ကာ သော ဧဝံ ဂဟေတုံ၊ ဥပလာဠနာယ ပန သက္ကာ၊ တသ္မာ ဒဟရကာလတော ပဌာယ ဧကတော ခါဒိတွာ စ ပိရိတွာ စ သန္တဝံ” အန္တရစရံ ဝဓကမဿ ပေသေထာ”တိ အမစ္စေဟိ ဝုတ္တေန ရညာ ပရိယေသိတွာ ပေသိတော အန္တရစရာ ဝဓကော။

သော ပသေယျ သုညံ ဂါမန္တိ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော ပဒံ ဃာယိတွာ ဃာယိတွာ ဝေဂေနာဂစ္ဆန္တေ စတ္တာရော အာသီရိသေ ပဉ္စ ဝဓကေ ပစ္စတ္ထိကေ ဆဋ္ဌန္တ အန္တရစရံ ဝဓကံ “နိဝတ္တ တော၊ မာ ပလာယိ၊ ပုတ္တဒါရေန သဒ္ဓိံ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇေန္တော သုခံ ဝသိဿသိ”တိ ဝတွာ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ယေန ဝါ တေန ဝါ ပလာယန္တော ပစ္စန္တရဋ္ဌေ အဘိမုခဂတံ ဧကံ ဆကုဋိကံ သုညံ ဂါမံ ပသေယျ။ ရိတ္တကညေဝ ပဝိသေယျာတိ ဓနဓညမဉ္စပိဋ္ဌာဒိဟိ ဝိရဟိတတ္တာ ရိတ္တကညေဝ ပဝိသေယျ။ တုစ္ဆကံ သုညကန္တိ ဧတဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပရိမသေယျာတိ “သစေ ပါနီယံ ဘဝိဿတိ၊ ပိဝိဿာမိ၊ သစေ ဘတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ ဘုဉ္ဇိဿာမိ”တိ ဘာဇနံ ပိဝရိတွာ ၂ ဟတ္တံ အန္တော ပဝေသေတွာ ပရိမသေယျ။

တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျန္တိ ဆန္တံ ဃရာနံ ဧကဃရေပိ ကိဉ္စိ အလဘိတွာ ဂါမမဇ္ဈေ ဧကော သန္တန္တယော ၃ ရက္ခော အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝက်ဖလကံ အတ္ထတံ ဒိသွာ “ဣမ တာဝ နိသိဒိဿာမိ”တိ ဂန္ဓာ တတ္ထ နိသိန္တံ မန္တမန္တေန ဝါတေန ဗိဇိယမာနံ တတ္ထကမတ္တမ္ဘိ သုခံ သန္တတော အဿာဒယမာနံ ၄ တမေနံ ပုရိသံ ကေဝိဒေဝ အတ္ထစရကာ ဗဟိ ပဝတ္တိံ ဥတွာ အာဂတာ ဧဝံ ဝဒေယျ။ ဣဒါနိ အန္တော ပုရိသာတိ အန္တော ပုရိသ ဣဒါနိ။ စောရာ ဂါမဃာတကာတိ “ယဒေဝေတ္ထ လဘိဿာမ၊ တံ ဂဏှိဿာမ ဝါ ဃာတေဿာမ ဝါ”တိ အာဂတာ ဆ ဂါမဃာတကစောရာ။

၁-သမ္ပန္နံ (သိ၊ သျာ) ၂-အာသာယ ပိစရိတွာ (သိ၊ သျာ၊ က)
၃-သန္တန္တယော (သျာ၊ က) ၄-အနုဿာရယမာနံ (သိ၊ သျာ)

ဥဒကဏ္ဍဝန္တိ ဂမ္ဘီရံ ပုထုလံ ဥဒကံ။ ဂမ္ဘီရဗြူ ဟိ အပုထုလံ၊ ပုထုလံ ဝါ အဂမ္ဘီရံ၊ န အဏ္ဏဝေါတိ ဝုစ္စတိ၊ ယမ္ပန ဂမ္ဘီရဗြူ ပုထုလဗြူ၊ တဿေဝေတံ နာမံ။ သာသင်္ဂံ သပ္ပုဋ္ဌိဘယန္တိ စတုန္တံ အာသီဝိသာနံ ပဉ္စန္တံ ဝဓကာနံ ဆဋ္ဌဿ အန္တရစရဿ ဆန္တဗြူ ဂါမဃာတကစောရာနံ ဝသေန သာသင်္ဂံ သပ္ပုဋ္ဌိဘယံ။ ခေမံ အပ္ပုဋ္ဌိဘယန္တိ တေသံယေဝ အာသီဝိသာဒီနံ အဘာဝေန ခေမဗြူ နိဗ္ဗယဗြူ ဝိစိတြဥယျာနဝရံ ဗဟန္တုပါနံ ဒေဝနဂရသဒိသံ။ န စဿ နာဝါ သန္တာရဏီတိ “ဣမာယ နာဝါယ ဩရိမတီရတော ပရတီရံ ဂမိဿန္တိ”တိ ဧဝံ ဌပိတာ စ သန္တာရဏီ နာဝါ န ဘဝေယျ။ ဥတ္တရသေတု ဝါတိ ရုက္ခသေတုဇဗ်သေတု- သကဋသေတုနံ အညတရော ဥတ္တရသေတု ဝါ န ဘဝေယျ။ တိဋ္ဌတိ ပြာဟ္မဏောတိ န ခေါ သေ ပြာဟ္မဏော။ ကဿ နံ ပြာဟ္မဏောတိ အာဟ? ဧတ္တကာနံ ပစ္စတ္တိကာနံ ဗာဟိတတ္တာ၊ ဒေသနံ ဝါ ဝိနိဝတ္တေန္တော ဧကံ ဒီဏာသဝပြာဟ္မဏံ ဒဿေတုမ္ပိ ဧဝမာဟ။

တသ္မိံ ပန ဧဝံ ဥတ္တိဏ္ဏေ စတ္တာရော အာသီဝိသာ “န လဒ္ဓေါ ဝတာသိ အမေဟိ၊ အဇ္ဇ တေ မုရုမုရာယ၊ ဇီဝိတံ ခါဒိတွာ ဆဋ္ဌေယျာမ”။ ပဉ္စ ပစ္စတ္တိကာ “န လဒ္ဓေါ ဝတာသိ အမေဟိ၊ အဇ္ဇ တေ ပရိဝါရေတွာ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ဆိန္ဒိတွာ ရညော သန္တိကံ ဝတာ သတံ ဝါ သဟသံ ဝါ လဘေယျာမ”။ ဆဋ္ဌော အန္တရစရော “န လဒ္ဓေါ ဝတာသိ မယာ၊ အဇ္ဇ တေ ဖလိကဝဏ္ဏေန အသိနာ သိသံ ဆိန္ဒိတွာ သေနာပတိဋ္ဌာနံ လဘိတွာ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝေယျ”။ ဆ စောရာ “န လဒ္ဓေါ ဝတာသိ အမေဟိ၊ အဇ္ဇ တေ ဝိဝိဓာနိ ကမ္မကာရဏာနိ ကာရေတွာ ဗဟုဓနံ အာဟရာပေဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ ဥဒကဏ္ဍဝံ ဩတရိတုံ အသက္ကောန္တာ ရညော အာဏာယ ကောပိတတ္တာ ပရတော ဂန္တုမ္ပိ အဝိသဟန္တာ တတ္ထေဝ သုဿိတွာ မရေယျ။

ဥပမာ ခေါ မျာယန္တိ ဧတ္ထ ဧဝံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ရာဇာ ဝိယ ဟိ ကမ္ပံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရာဇာပရာဓိကပုရိသော ဝိယ ဝဋ္ဌနိဿိ- တော ပုထုဇ္ဇေနော၊ စတ္တာရော အာသီဝိသာ ဝိယ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ၊ ရညော တဿ စတ္တာရော အာသီဝိသေ ပဋိစ္စာပိတကာလော ဝိယ ကမ္ပုနာ ပုထုဇ္ဇနဿ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေယေဝ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ဒိန္နကာလော၊ “ဣမေသံ အာသီ- ဝိသာနံ ပမာဒက္ခဏေ ရာဇပုရိသာနဗြူ ဝိဝိတ္တက္ခဏေ နိက္ခမိတွာ ယံ တေ အတ္တေ ပုရိသ ကရဏီယံ၊ တံ ကရောဟိ”တိ ဝစနေန “ပလာယဿ”တိ ဝုတ္တကာလော ဝိယ သတ္တာရာ ဣမဿ ဘိက္ခုနော မဟာဘူတကမ္ပဋ္ဌာနံ

ကထေတွာ “ဣမေသု စတုသု မဟာဘူတေသု နိဗ္ဗိန္ဒ ဝိရဇ္ဇိ” ဧဝံ ဝဇ္ဇတော ပရိမုစ္စိဿသိ” တိ ကထိတကာလော၊ တဿ ပုရိသဿ အတ္ထစရကဝစနံ သုတွာ စတုန္ဒံ အာသိဝိသာနံ ပမာဒက္ခဏေ ရာဇပုရိသာနဉ္စ ဝိဝိတ္တက္ခဏေ နိက္ခမိတွာ ယေန ဝါ တေန ဝါ ပလာယနံ ဝိယ ဣမဿ ဘိက္ခုနော သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ လဘိတွာ မဟာဘူတာသိဝိသေဟိ ပရိမုစ္စနတ္ထာယ ဉာဏပလာယနေန ပလာယနံ။

ဣဒါနိ စတုန္ဒေတံ မဟာဘူတာနံ အဓိဝစနံ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါ-ဓာတုယာတိအာဒီသု စတုမဟာဘူတကထာ စ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓကထာ စ အာယတနကထာ စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္ထာရိတနယေနော ဝေဒိတဗျာ။ ဧတ္ထ စ ကဋ္ဌမုခအာသိဝိသော ဝိယ ပထဝီဓာတု ဒဋ္ဌဗျာ၊ ပူတိမုခအဂ္ဂိမုခသတ္ထမုခါ ဝိယ သေသဓာတုယော။ ယထေဝ ဟိ ကဋ္ဌမုခေန ဒဋ္ဌဿ သကလကာယော ထဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပထဝီဓာတုပကောပေနာပိ။ ယထာ စ ပူတိမုခါဒီဟိ ဒဋ္ဌဿ ပဋ္ဌရတိ စေဝ ဈာယတိ စ ဆိဇ္ဇတိ စ၊ ဧဝံ အာပေါဓာတုတေဇောဓာတု-ဝါယောဓာတုပကောပေနာပိတိ။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ—

“ပတ္ထဒ္ဓေါ ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဋ္ဌော ကဋ္ဌမုခေန ဝါ။
ပထဝီဓာတုပကောပေန၊ ဟောတိ ကဋ္ဌမုခေဝ သော။
ပူတိကော ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဋ္ဌော ပူတိမုခေန ဝါ။
အာပေါဓာတုပကောပေန၊ ဟောတိ ပူတိမုခေဝ သော။
သန္တတ္ထော ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဋ္ဌော အဂ္ဂိမုခေန ဝါ။
တေဇောဓာတုပကောပေန၊ ဟောတိ အဂ္ဂိမုခေဝ သော။
သဋ္ဌိန္ဒော ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဋ္ဌော သတ္ထမုခေန ဝါ။
ဝါယောဓာတုပကောပေန၊ ဟောတိ သတ္ထမုခေဝ သော” တိ။

ဧဝံ တာဝေတ္ထ ဝိသေသတော သဒိသဘာဝေါ၊ ဝေဒိတဗျာ။

အဝိသေသတော ပန အာသယတော ဝိသဝေဂဝိကာရတော အနတ္ထဂ္ဂဟ-ဏတော ဒုရုပဋ္ဌာနတော ဒုရာသဒတော အကတညုတတော အဝိသေသ-ကာရိတော အနန္တဒေါသုပဒ္ဒဝတောတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ ဧတေသံ အာသိဝိသသဒိသတာ ဝေဒိတဗျာ။ တတ္ထ အာသယတောတိ အာသိဝိသာနံ ဟိ ဝမ္ဗိကော အာသယော၊ တတ္ထေဝ တေ ဝသန္တိ။ မဟာဘူတာနမ္ပိ ကာယဝမ္ဗိကော

၁-နိဗ္ဗိန္ဒ ဝိရဇ္ဇိ (သိ၊ သျှာ) ၂-သရိရသမ္ဘဝေါ (သိ၊ သျှာ)

အာသယော။ အာသိဝိသာနဉ္စ ရုက္ခသုသိရတိဏပဏ္ဏဂဟနသင်္ကာရဋ္ဌာနာနိပိ
အာသယော။ ဧတေသုပိ ဟိ တေ ဝသန္တိ။ မဟာဘူတာနမ္ပိ ကာယသုသိရံ
ကာယဂဟနံ ကာယသင်္ကာရဋ္ဌာနံ အာသယောတိ။ ဧဝံ တာဝ အာသယတော
သဒိသတာ ဝေဒိတဗျာ။

ဝိသဝေဂဝိကာရတောတိ အာသိဝိသာ ဟိ ကုလဝသေန ကဋ္ဌမုခါဒိဘောဒ-
တော စတ္တာရော။ တတ္ထ ဧကေကော ဝိသဝိကာရတော ဝိဘဇ္ဇမာနော
ဒဋ္ဌဝိသာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ မဟာဘူတာနိပိ ပစ္စတ္တလက္ခဏဝသေန
ပထဝီအာဒိဘောဒတော စတ္တာရိ။ ဧတ္ထ ဧကေကံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန
စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိသဝေဂဝိကာရတော သဒိသတာ ဝေဒိတဗျာ။

အနတ္တဂ္ဂဟဏတောတိ အာသိဝိသေ ဂဏှန္တာ ပဉ္စ အနတ္ထေ ဂဏှန္တိ—ဒုဂ္ဂန္ဓံ
ဂဏှန္တိ၊ အသုစိံ ဂဏှန္တိ၊ ဗျာဓိံ ဂဏှန္တိ၊ ဝိသံ ဂဏှန္တိ၊ မရဏံ ဂဏှန္တိ။ မဟာ-
ဘူတာနိပိ ဂဏှန္တာ ပဉ္စ အနတ္ထေ ဂဏှန္တိ—ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဂဏှန္တိ၊ အသုစိံ ဂဏှန္တိ၊
ဗျာဓိံ ဂဏှန္တိ၊ ဇရံ ဂဏှန္တိ၊ မရဏံ ဂဏှန္တိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ယေကေစိ သပ္ပံ ဂဏှန္တိ၊ မိဋ္ဌလိတ္တံ မဟာဝိသံ။
ပဉ္စ ဂဏှန္တနတ္ထာနိ၊ လောကေ သပ္ပါဘိနန္တိနော။
ဒုဂ္ဂန္ဓံ အသုစိံ ဗျာဓိံ၊ ဝိသံ မရဏပဉ္စမံ။
အနတ္တာ ဟောန္တိ ပဉ္စေတေ၊ မိဋ္ဌလိတ္တေ ဘုဇင်္ဂမေ။
ဧဝမေဝံ အကုသလာ၊ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနာ။
ပဉ္စ ဂဏှန္တနတ္ထာနိ၊ ဘဝေ ဇာတာဘိနန္တိနော။
ဒုဂ္ဂန္ဓံ အသုစိံ ဗျာဓိံ၊ ဇရံ မရဏပဉ္စမံ။
အနတ္တာ ဟောန္တိ ပဉ္စေတေ၊ မိဋ္ဌလိတ္တေဝ ပန္နဂေ”တိ”။

ဧဝံ အနတ္တဂ္ဂဟဏတော သဒိသတာ ဝေဒိတဗျာ။

ဒုရုပဋ္ဌာနတောတိ တေ အာသိဝိသာ ဒုရုပဋ္ဌာနာ၊ ဧကသ္မိံ ဥဋ္ဌာတုကာမေ
ဧကော နှာယိတုကာမော ဟောတိ၊ တသ္မိံ နှာယိတုကာမေ အပရော ဘုဋ္ဌိတု-
ကာမော၊ တသ္မိံ ဘုဋ္ဌိတုကာမေ အညော နိပဇ္ဇိတုကာမော ဟောတိ။ တေသု
ယဿ ယဿေဝ အဇ္ဈာသယော န ပူရတိ၊ သော တတ္ထေဝ ခုံသိတွာ မာရေတိ။
ဣမေဟိ ပန အာသိဝိသေဟိ ဘူတာနေဝ ဒုရုပဋ္ဌာနတရာနိ။ ပထဝီဓာတုယာ ဟိ
ဘောသဇ္ဇေ ကယိရမာနေ အာပေါဓာတု ကုပ္ပတိ၊ တဿေဝ ဘောသဇ္ဇံ ကရောန္တဿ

တေဇောဓာတူတိ ဧဝံ ဧကိဿာ ဘေသဇ္ဇေ ကယိရမာနေ အပရာ ကုပ္ပန္နိတိ။
ဧဝံ ဒုရုပဋ္ဌာနတော သဒိသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒုရာသဒတောတိ ဒုရာသဒါ ဟိ အာသီဝိသာ၊ ဂေဟဿ ပုရိမဘာဂေ
အာသီဝိသံ ဒိသ္မာ ပစ္ဆိမဘာဂေန ပလာယန္တိ၊ ပစ္ဆိမဘာဂေ ဒိသ္မာ ပုရိမ-
ဘာဂေန၊ ဂေဟမဇ္ဈေ ဒိသ္မာ ဂပ္ပံ ပဝိသန္တိ၊ ဂဗ္ဘေ ဒိသ္မာ မဉ္ဇဝိဋ္ဌံ အဘိရဟန္တိ။
မဟာဘူတာနိ တတောပိ ဒုရာသဒတရာနိ။ တထာရူပေန ဟိ ကုဋ္ဌရောဂေန
ဖုဋ္ဌဿ ကဏ္ဍနာသာဒိနိ ဆိန္ဒိတွာ ပတန္တိ၊ သရီရံ သမ္မုဋ္ဌတိ^၁၊ နိလမက္ခိကာ
ပရိဝါရေန္တိ၊ သရီရဂန္ဓော ဒုရတောဝ ဥဗ္ဗာဟတိ^၂၊ တံ ပုရိသံ အက္ကောသမာနမ္ပိ
ပရိဒေဝမာနမ္ပိ နေဝ ရောသဝသေန^၃ န ကာရုညေန ဥပသင်္ကမိတုံ သက္ကောန္တိ၊
နာသိကံ ပိဒဟိတွာ ခေဋံ ပါတေန္တာ ဒုရတောဝ နံ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ။ ဧဝံ အညေသမ္ပိ
ဘဂန္ဓရကုမ္ဘိရောဂဝါတရောဂါဒိနံ ဗိဘန္တဇေဂုမ္ဘဘာဝကရာနဉ္စ ရောဂါနံ
ဝသေန အယမေဝက္ကော ဝိဘာဝေတဗ္ဗောတိ။ ဧဝံ ဒုရာသဒတော သဒိသတာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အကတညတတောတိ အာသီဝိသာ ဟိ အကတညနော ဟောန္တိ၊ နှာပိယ-
မာနာပိ ဘောဇိယမာနာပိ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ ပူဇိယမာနာပိ ပေဋ္ဌာယံ ပက္ခိပိတွာ
ပရိဟရိယမာနာပိ ဩတာရမေဝ ဂဝေသန္တိ။ ယတ္ထ ဩတာရံ လဘန္တိ၊ တတ္ထေဝ
နံ ခံသိတွာ မာရေန္တိ။ အာသီဝိသေဟိပိ မဟာဘူတာနေဝ အကတည-
တရာနိ။ ဧတေသံ ဟိ ကတံ နာမ^၄ နတ္ထိ၊ သီတေန ဝါ ဥဏှေန ဝါ နိမ္မလေန
ဇလေန နှာပိယမာနာနိပိ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ သက္ကရိယမာနာနိပိ မုဒုဝတ္ထမုဒု-
သယနမုဒုယာနာဒိဟိ ပရိဟရိယမာနာနိပိ ဝရဘောဇနံ ဘောဇိယမာနာနိပိ
ဝရပါနံ ပါယာပိယမာနာနိပိ ဩတာရမေဝ ဂဝေသန္တိ။ ယတ္ထ ဩတာရံ လဘန္တိ၊
တတ္ထေဝ ကုပ္ပိတွာ အနယဗျသနံ ပါပေန္တိတိ။ ဧဝံ အကတညတတော
သဒိသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အဝိသေသကာရိတောတိ အာသီဝိသာ ဟိ “အယံ ခတ္ထိယော ဝါ မြာဟ္မ-
ဏော ဝါ ဝေသော ဝါ သုဒ္ဓေါ ဝါ ဂဟဋ္ဌော ဝါ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ”တိ ဝိသေသံ
န ကရေန္တိ၊ သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တမေဝ ခံသိတွာ မာရေန္တိ။ မဟာဘူတာနိပိ “အယံ
ခတ္ထိယော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဝေသော ဝါ သုဒ္ဓေါ ဝါ ဂဟဋ္ဌော ဝါ
ပဗ္ဗဇိတော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ နိဂ္ဂုဏော ဝါ
သဂုဏော ဝါ”တိ ဝိသေသံ န ကရေန္တိ။ ယဒိ ဟိ နေသံ “အယံ ဂုဏဝါ”တိ

၁-သမ္မုဋ္ဌတိ (သျှာ၊ က) ၂-ဥဗ္ဗာဟတိ (က)
၃-ရောဂဝသေန (က) ၄-မနာပံ (က)

လဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလေ တထာဂတေ လဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေယျ။ အထာပိ နေသံ “အယံ မဟာပညော အယံ မဟိဒ္ဓိကော အယံ ဓုတဝါဒေါ”တိအာဒိနာ နယေန လဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဓမ္မသေနာပတိသာရိ- ပုတ္တတ္ထေရာဒိသု လဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေယျ။ အထာပိ နေသံ “အယံ နိဂ္ဂုဏော ဒါရုဏော ထဒ္ဓေါ”တိ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သဒေဝကေ လောကေ နိဂ္ဂုဏထဒ္ဓဒါရုဏာနံ အဂ္ဂဿ ဒေဝဒတ္တဿ ဆန္တံ ဝါ သတ္တာရာနံ ဘာယေယျ။ န စ လဇ္ဇန္တိ န စ ဘာယန္တိ၊ ကုပ္ပိတွာ ယံကိဉ္စိ အနယဗျသနံ အာပါဒေန္တိယေဝ။ ဧဝံ အဝိသေသ- ကာရိတော သဒိသတာ ဝေဒိတဗျာ။

အနန္တဒေါသုပဒ္ဒဝတောတိ အာသီဝိသေ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ ဟိ ဒေါသုပဒ္ဒဝါနံ ပမာဏံ နတ္ထိ။ တထာ ဟေတေ ခံသိတွာ ကာဏမ္ပိ ကရောန္တိ ခုဇ္ဇမ္ပိ ဝိဋ္ဌသပ္ပိမ္ပိ ဧကပက္ခလမ္ပိတိ ဧဝံ အပရိမာဏံ ဝိပုကာရံ ဒဿေန္တိ။ ဘူတာနိပိ ကုပ္ပိတာနိ ကာဏာဒိဘာဝေသု န ကိဉ္စိ ဝိပုကာရံ န ကရောန္တိ၊ အပ္ပမာဏော ဧတေသံ ဒေါသုပဒ္ဒဝေါတိ။ ဧဝံ အနန္တဒေါသုပဒ္ဒဝတော သဒိသတာ ဝေဒိတဗျာ။

ဣဒါနေတ္ထ စတုမဟာဘူတဝသေန ယာဝ အရဟတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတဗ္ဗိ သိယာ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနနိဒ္ဒေသေ ကထိတမေဝ။

ပဉ္စ ဝဓကာ ပစ္စတ္ထိကာတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဓေတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဓိဝစနန္တိ ဧတ္ထ ဒ္ဓိဟိ အာကာရေဟိ ခန္ဓာနံ ဝဓကပစ္စတ္ထိကသဒိသတာ ဝေဒိတဗျာ။ ခန္ဓာ ဟိ အညမညဉ္စ ဝဓေန္တိ၊ တေသု စ သန္ဓေသု ဝဓော နာမ ပညာယတိ။ ကထံ? ရူပံ တာဝ ရူပမ္ပိ ဝဓေတိ အရူပမ္ပိ၊ တထာ အရူပံ အရူပမ္ပိ ဝဓေတိ ရူပမ္ပိ။ ကထံ? အယံ ဟိ ပထဝီဓာတု ဘိဇ္ဇမာနာ ဣတရာ တိဿော ဓာတုယော ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ အာပေါဓာတုအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော၊ ဧဝံ တာဝ ရူပံ ရူပမေဝ ဝဓေတိ။ ရူပက္ခန္ဓော ပန ဘိဇ္ဇမာနော စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓေ ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ရူပံ အရူပမ္ပိ ဝဓေတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓောပိ ဘိဇ္ဇမာနော သညာသင်္ခါရိညာဏက္ခန္ဓေ ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇတိ။ သညာက္ခန္ဓာ- ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ အရူပံ အရူပမေဝ ဝဓေတိ။ စုတိက္ခဏေ ပန စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓာ ဘိဇ္ဇမာနာ ဝတ္ထုရူပမ္ပိ ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ အရူပံ ရူပမ္ပိ ဝဓေတိ။ ဧဝံ တာဝ အညမညံ ဝဓေန္တိတိ ဝဓကာ။ ယတ္ထ ပန ခန္ဓာ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဆေဒနဘေဒနဝဓဗန္ဓနာဒယော ဟောန္တိ၊ န အညတ္ထာတိ။ ဧဝံ ခန္ဓေသု သန္ဓေသု ဝဓော ပညာယတိတိပိ ဝဓကာ။

ဣဒါနိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ရူပါရူပဝသေန ဒွေ ကောဠာသေ ကဘွာ ရူပဝသေန ဝါ နာမဝသေန ဝါ ရူပပရိဂ္ဂဟံ အာဒိံ ကဘွာ ယာဝ အရဟတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတဗ္ဗံ သိယာ၊ တမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ကထိတမေဝ။

ဆဋ္ဌော အန္တရစရော ဝဇကော ဥက္ခိတ္တာသိကောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ နန္ဒိရာဂသေတံ အဓိဝစနန္တိ ဧတ္ထ ဒွိဟာကာရေဟိ နန္ဒိရာဂဿ ဥက္ခိတ္တာသိက-
ဝဇကသဒိသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ပညာသိရပါတနတော စ ယောနိသမ္ပုပ္ပါဒန-
တော စ။ ကထံ? စက္ခုဒွါရသ္မိံ ဟိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ တံ အာရမ္မဏံ
နိဿာယ လောဘော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ပညာသိသံ ပတိတံ နာမ
ဟောတိ၊ သောတဒွါရာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ တာဝ ပညာသိရ-
ပါတနတော သဒိသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နန္ဒိရာဂေါ ပနေသ အဏ္ဏဇာဒိဘေဒါ
စတသော ယောနိယော ဥပနေတိ။ တဿ ယောနိဥပဂမနမူလကာနိ
ပဉ္စဝိသတိ မဟာဘယာနိ ဒွတ္တိံသ ကမ္မကာရဏာနိ စ အာဂတာနေဝ
ဟောန္တိတိ ဧဝံ ယောနိသမ္ပုပ္ပါဒနတောပိဿ ဥက္ခိတ္တာသိကဝဇကသဒိသတာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣတိ နန္ဒိရာဂဝသေနာပိ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထိတမေဝ
ဟောတိ။ ကထံ? အယံ ဟိ နန္ဒိရာဂေါ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ တံ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတိ
ဝဝတ္ထပေတွာ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊
စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တေသံ ဝတ္ထာရမ္မဏံ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဧဝံ ပဉ္စက္ခန္ဓေ
ဝဝတ္ထပေတိ။ ဣဒါနိ တေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ နာမရူပဝသေန ဝဝတ္ထပေတွာ တေသံ
ပစ္စယပရိယေသနတော ပဋ္ဌာယ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဧကော
အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိတိ ဧဝံ နန္ဒိရာဂဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထိတံ ဟောတိ။

ဆန္တံ အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနံ သုညဂါမေန သဒိသတာ ပါဠိယံယေဝ
အာဂဘာ။ အယံ ပနေတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနနယော—ယထာ စ တေ ဆ စောရာ
ဆကုဋ္ဌိကံ သုညံ ဂါမံ ပဝိသိတွာ အပရာပရံ ဝိစရန္တာ ကိဉ္စိ အလဘိတွာ ဂါမေန
အနတ္တိကာ ဟောန္တိ၊ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု ဆသု အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု အဘိနိဝိ-
သိတွာ ဝိစိနန္တော “အဟ”န္တိ ဝါ “မမ”န္တိ ဝါ ဂဟေတဗ္ဗံ ကိဉ္စိ အဒိသ္ဗာ တေဟိ
အနတ္တိကော ဟောတိ။ သော “ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေဿာမီ”တိ ဥပါဒါရူပကမ္မ-
ဋ္ဌာနဝသေန စက္ခုပသာဒါဒယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ “အယံ ရူပက္ခန္ဓော”တိ
ဝဝတ္ထပေတိ၊ မနာယတနံ “အရူပက္ခန္ဓော”တိ။ ဣတိ သဗ္ဗာနိပေတာနိ နာမဇ္ဇေဝ
ရူပဉ္စာတိ နာမရူပဝသေန ဝဝတ္ထပေတွာ တေသံ ပစ္စယံ ပရိယေသိတွာ ဝိပဿနံ

ဝဇေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တော အနုပုဗ္ဗေန အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဣဒံ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ယာဝ အရဟတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထိတံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ဗာဟိရာနံ ဂါမဃာတကစောရေဟိ သဒိသတံ ဒဿေန္တော စောရာ ဂါမဃာတကာတိ ခေါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ မနာပါမနာပေသုတိ ကရဏတ္ထေ ဘုမ္မံ၊ မနာပါမနာပေဟိတိ အတ္ထော။ တတ္ထ စောရေသု ဂါမံ ဟနန္တေသု ပဉ္စ ကိစ္စာနိ ဝတ္တန္တိ—စောရာ တာဝ ဂါမံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ အဂ္ဂိံ ဒတွာ ကဋကဋသဒ္ဓိံ ဥဋ္ဌာပေန္တိ၊ တတော မနုဿာ ဟတ္ထသာရံ ဂဟေတွာ ဗဟိ နိက္ခမန္တိ၊ တတော တေဟိ သဒ္ဓိံ ဘဏ္ဍကဿ ကာရဏာ ဟတ္ထပရာမာသံ ကရေန္တိ၊ ကေစိ ပနေတ္ထ ပဟာရံ ပါပုဏန္တိ၊ ကေစိ ပဟာရဋ္ဌာနေ ပတန္တိ၊ အဝသေသေ ပန အရောဂဇနေ ဗန္ဓိတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ နေတွာ ရဇ္ဇုဗန္ဓနာဒိဟိ ဗန္ဓိတွာ ဒါသပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။

တတ္ထ ဂါမဃာတကစောရာနံ ဂါမံ ပရိဝါရေတွာ အဂ္ဂိဒါနံ ဝိယ ဆသု ဒ္ဓါရေသု အာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟုပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟတ္ထသာရံ အာဒါယ ဗဟိ နိက္ခမနံ ဝိယ တံခဏေ ကုသလဓမ္မံ ပဟာယ အကုသလသမဂ္ဂိတာ၊ ဘဏ္ဍကဿ ကာရဏာ ဟတ္ထပရာမသနာပဇ္ဇနံ ဝိယ ဒုက္ကဋဒုဗ္ဘာသိတပါစိတ္တိယထုလ္လစ္စယာနံ အာပဇ္ဇနကာလော၊ ပဟာရလဒ္ဓ- ကာလော ဝိယ သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇနကာလော၊ ပဟာရံ လဒ္ဓါ ပန ပဟာရဋ္ဌာနေ ပတိတကာလော ဝိယ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇိတွာ အဿမဏ- ကာလော၊ အဝသေသဇနဿ ဗန္ဓိတွာ ဝသနဋ္ဌာနံ နေတွာ ဒါသပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇနကာလော ဝိယ တမေဝ အာရမ္မဏံ နိဿာယ သဗ္ဗေသံ ပဿန္တာနံ- ယေဝ စူဠသီလမဇ္ဈိမသီလမဟာသီလာနိ ဘိန္ဒိတွာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဂိဟိဘာဝံ အာပဇ္ဇနကာလော။ တကြဿ ပုတ္တဒါရံ ပေါသေန္တဿ သန္ဓိဋ္ဌိကော ဒုက္ခက္ခန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကာလံ ကတွာ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တဿ သမ္ပရာယိကော။

ဣမာနိဝိ ဗာဟိရာယတနာနိ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနေဝ ကထိတာနိ။ ဧတ္ထ ဟိ ရူပါဒိနိ စတ္တာရိ ဥပါဒါရူပါနိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ၊ တိဿော ဓာတုယော၊ ဓမ္မာယတနေ အာပေါဓာတုယာ သဒ္ဓိံ တာ စတဿောတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဘူတာနိ၊ တေသံ ပရိစ္ဆေဒဝသေန အာကာသဓာတု၊ လဟုတာဒိဝသေန လဟုတာဒယောတိ ဧဝမိဒံ သဗ္ဗမ္မိ ဘူတုပါဒါယရူပံ ရူပက္ခန္ဓော၊ တဒါရမ္မဏာ ဝေဒနာဒယော စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓာ။ တတ္ထ “ရူပက္ခန္ဓော ရူပံ၊ စတ္တာရော

အရူပိနော ခန္ဓာ နာမ”န္တိ နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတွာ ပုရိမနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ ယာဝ အရဟတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထိတံ ဟောတိ။

ဩဃာနန္တိ ဧတ္ထ ဒုရုတ္တရဏဋ္ဌော ဩဃဋ္ဌော။ ဧတေ ဟိ “သီလသံဝရံ ပူရေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿာမီ”တိ အဇ္ဈာသယံ သမုဋ္ဌာပေတွာ ကလျာဏ- မိတ္တေ နိဿာယ သမ္မာ ဝါယမန္တေန တရိတဗ္ဗာ၊ ယေန ဝါ တေန ဝါ ဒုရုတ္တရာ”။ ဣမိနာ ဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန ဩဃာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တေပိ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန ကထိတာ။ စတ္တာရောပိ ဟိ ဧတေ ဧကော သင်္ခါ- ရက္ခန္ဓော ဝါတိ။ သေသံ နန္ဒိရာဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတွာ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။

သက္ကာယသေတံ အဓိဝစနန္တိ သက္ကာယောပိ ဟိ အာသီဝိသာဒီဟိ ဥဒကဏ္ဍဝဿ ဩရိမတီရံ ဝိယ စတုမဟာဘူတာဒီဟိ သာသင်္ဂော သပ္ပဋိ- ဘယော၊ သောပိ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနဝ ကထိတော။ သက္ကာယော ဟိ တေဘူမကပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တေ စ သမာသတော နာမရူပမေဝါတိ ဧဝမေတ္ထ နာမရူပဝဝတ္ထာနံ အာဒိ” ကတွာ ယာဝ အရဟတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗန္တိ။

နိဗ္ဗာနသေတံ အဓိဝစနန္တိ နိဗ္ဗာနံ ဟိ ဥဒကဏ္ဍဝဿ ပါရိမတီရံ ဝိယ စတုမဟာဘူတာဒီဟိ ခေမံ အပ္ပဋိဘယံ။ ဝီရိယာရမ္ဘသေတံ အဓိဝစနန္တိ ဧတ္ထ စိတ္တကိရိယဒဿနတ္ထံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဝါယာမမေဝ ဝီရိယန္တိ ဂဏှိတွာ ဒသေတိ။ တိဏ္ဍော ပါရုန်တောတိ တရိတွာ ပါရံ ဂတော။

တတ္ထ ယထာ သာသင်္ဂါဩရိမတီရေ ဌိတေန ဥဒကဏ္ဍံ တရိတုကာမေန ကတိပါဟံ ဝသိတွာ သဏိကံ နာဝံ သဇ္ဇေတွာ ဥဒကကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌန္တေန ဝိယ န နာဝါ အဘိရုဟိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ကရောန္တော ဟိ အနာရုဋ္ဌောဝ ဗျသနံ ပါပုဏာတိ။ ဧဝမေဝ ကိလေသဏ္ဍဝံ တရိတုကာမေန “တရုဏော တာဝမ္ပိ၊ မဟလ္လကကာလေ အဋ္ဌကိကမဂ္ဂကုလ္လံ ဗန္ဓိဿာမီ”တိ ပပဉ္စော န ကာတဗ္ဗော။ ဧဝံ ကရောန္တော ဟိ မဟလ္လကကာလံ အပတွာပိ ဝိနာသံ ပါပုဏာတိ၊ ပတွာပိ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ ဘဒ္ဒေကရတ္တာဒိနိ ပန အနုဿရိတွာ ဝေဂေနေဝ အယံ အရိယ- မဂ္ဂကုလ္လော ဗန္ဓိတဗ္ဗော။

ယထာ စ ကုလ္လံ ဗန္ဓန္တဿ ဟတ္ထပါဒပါရိပူရိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။ ကုဏ္ဍပါဒေါ ဟိ ခဉ္စပါဒေါ ဝါ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ၊ ဖဏဟတ္ထကာဒယော တိဏပဏ္ဍာဒိနိ ဂဟေတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဧဝမိမမ္ပိ အရိယမဂ္ဂကုလ္လံ ဗန္ဓန္တဿ သီလပါဒါနဉ္စေဝ

၁-ယာနေန ဝါ ရထေန ဝါ အတရာဒုရုတ္တရာ(က)

သဒ္ဓါဟတ္ထဿ စ ပါရိပူရိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။ န ဟိ ဒုဿီလော အဿဒ္ဓေါသာသနေ အပ္ပတိဋ္ဌိတော ပဋိပတ္တိံ အဿဒ္ဓဟန္တော အရိယမဂ္ဂကုလံ ဗန္ဓိတုံ သက္ကောတိ။ ယထာ စ ပရိပုဏ္ဏဟတ္ထပါဒေါပိ ဒုဗ္ဗလော ဗျာမိပိဋ္ဌိတော ကုလံ ဗန္ဓိတုံ န သက္ကောတိ၊ ထာမသမ္ဗန္ဓောဝ သက္ကောတိ၊ ဧဝံ သီလဝါ သဒ္ဓေါပိ အလသော ကုသီတော ဣမံ မဂ္ဂကုလံ ဗန္ဓိတုံ န သက္ကောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယောဝ သက္ကောတိတိ ဣမံ ဗန္ဓိတုကာမေန အာရဒ္ဓဝီရိယေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယထာ သော ပုရိသော ကုလံ ဗန္ဓိတွာ တီရေ ဌတွာ ယောဇနဝိတ္တာရံ ဥဒကဏ္ဍံ “အယံ မယာ ပစ္စတ္တပုရိသကာရံ နိဿာယ နိတ္ထရိတဗ္ဗော”တိ မာနသံ ဗန္ဓတိ၊ ဧဝံ ယောဂိနာပိ စင်္ဂမာ^၁ ဩရုယ “အဇ္ဇ မယာ စတုမဂ္ဂဝဇ္ဇံ ကိလေသဏ္ဍံ တရိတွာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ မာနသံ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။

ယထာ စ သော ပုရိသော ကုလံ နိဿာယ ဥဒကဏ္ဍံ တရန္တော ဂါဝုတမတ္တံ^၂ ဂန္ဓာ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော “ကေကောဋ္ဌာသံ အတိက္ကန္တောမိ၊ အညေ တယော သေသာ”တိ ဇာနာတိ၊ အပရမ္ဗိ ဂါဝုတမတ္တံ ဂန္ဓာ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော “ဒွေ အတိက္ကန္တောမိ၊ ဒွေ သေသာ”တိ ဇာနာတိ၊ အပရမ္ဗိ ဂါဝုတမတ္တံ ဂန္ဓာ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော “တယော အတိက္ကန္တောမိ၊ ဧကော သေသာ”တိ ဇာနာတိ၊ တမ္ဗိ အတိက္ကမ္မ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော “စတ္တာရောပိ မေ ကောဋ္ဌာသာ အတိက္ကန္တာ”တိ ဇာနာတိ၊ တဉ္စ ကုလံ ပါဒေန အက္ကမိတွာ သောတာဘိမုခံ ဒိပိတွာ ဥတ္တရိတွာ တီရေ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ အယမ္ဗိ ဘိက္ခု အရိယမဂ္ဂကုလံ နိဿာယ ကိလေသဏ္ဍံ တရန္တော သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဇေ ကိလေသေ တရိတွာ မဂ္ဂါနန္တရေ ဖလေ ဋ္ဌိတော ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော “စတုမဂ္ဂ-ဝဇ္ဇာနံ မေ ကိလေသာနံ ဧကော ကောဋ္ဌာသော ပဟီနော၊ ဣတရေ တယော သေသာ”တိ ဇာနာတိ၊ ပုန တထေဝ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာနေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ဗသန္တော သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန ဒုတိယမဂ္ဂဝဇ္ဇေ ကိလေသေ တရိတွာ မဂ္ဂါနန္တရေ ဖလေ ဋ္ဌိတော ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော “စတုမဂ္ဂဝဇ္ဇာနံ မေ ကိလေသာနံ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ ပဟီနော၊ ဣတရေ ဒွေ သေသာ”တိ ဇာနာတိ၊ ပုန တထေဝ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာနေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ဗသန္တော အနာဂါမိမဂ္ဂေန တတိယမဂ္ဂဝဇ္ဇေ ကိလေသေ တရိတွာ မဂ္ဂါနန္တရေ ဖလေ ဋ္ဌိတော ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန နိဝတ္တိတွာ ဩလော-ကေန္တော “စတုမဂ္ဂဝဇ္ဇာနံ မေ ကိလေသာနံ တယော ကောဋ္ဌာသာ

၁-စင်္ဂမံ (သီ၊ သျာ) ၂-ဂါဝုတမဂ္ဂံ (သီ၊ သျာ)
သံ-ဋ ၃-၅

ပဟိနာ၊ ဧကော သေသော”တိ ဇာနာတိ၊ ပုန တထေဝ ဣန္ဒြိယဗလ-
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာနေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂေန
စတုတ္ထမဂ္ဂဝဇ္ဈေ ကိလေသေ တရိတွာ မဂ္ဂါနန္တရေ ဖလေ ဌိတော ပစ္စ-
ဝေက္ခဏဉာဏေန နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော “သဗ္ဗကိလေသာ မေပဟိနာ”တိ
ဇာနာတိ။

ယထာ သော ပုရိသော တံ ကုလ္လံ သောတေ ပဝါဟေတွာ ဥတ္တရိတွာ
ထလေ ဌိတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ဥပရိပါသာဒဝရဂတော “တ္ထေကေန ဝတမ္ပိ
အနတ္ထေန မုတ္တော”တိ ဧကဂ္ဂစိတ္တော တုဋ္ဌမာနသော နိသီဒတိ၊ ဧဝံ တသ္မိ-
ယေဝ ဝါ အာသနေ အညေသု ဝါ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာဒိသု ယတ္ထ ကတ္တစိ
နိသိန္တော “တ္ထေကေန ဝတမ္ပိ အနတ္ထေန မုတ္တော”တိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဖလသမာ-
ပတ္တိံ အပေတွာ ဧကဂ္ဂစိတ္တော တုဋ္ဌမာနသော နိသီဒတိ။ ဣဒံ ဝါ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ တိတ္ထော ပါရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ပြာဟ္မဏောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
အရဟတော ဧတံ အဓိဝစနန္တိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ နာနာကမ္မဋ္ဌာနာနိ ကထိတာနိ၊
သမောဓာနေတွာ ပန သဗ္ဗာနိပိ ဧကမေဝ ကတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ ဧကံ
ကတွာ ဒဿေန္တေနာပိ ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေနေဝ ဝိနိဝတ္တေတဗ္ဗာနိ။

ကထံ? ဧတ္ထ ဟိ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ အဇ္ဈတ္တိကာနိ ပဉ္စာယတနာနိ
ဗာဟိရာနိ ပဉ္စာယတနာနိ ဓမ္မာယတနေ ပန္နရသ သုခုမရူပါနိ သက္ကာယဿ
ဧကဒေသောတိ အယံ ရူပက္ခန္ဓော၊ မနာယတနံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဓမ္မာ-
ယတနေကဒေသော စတ္တာရော ဩဃာ သက္ကာယေကဒေသောတိ ဣမေ
စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ။ တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ရူပံ၊ စတ္တာရော အရူပိနော
ခန္ဓာ နာမန္တိ ဣဒံ နာမရူပံ၊ တဿ နန္ဒိရာဂေါ ကာမောဃော ဘဝေါဃော
ဓမ္မာယတနေကဒေသော သက္ကာယေကဒေသောတိ ဣမေ ပစ္စယာ။ ဣတိ
သပ္ပစ္စယံ နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတိ နာမ။ သပ္ပစ္စယံ နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတွာ
တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တော အရ-
ဟတ္တံ ပါပုဏာတိတိ ဣဒမေကဿ ဘိက္ခုနော နိယျာနမုခံ။

တတ္ထ စတ္တာရော မဟာဘူတာ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ
ဧကဒသာယတနာနိ ဓမ္မာယတနေကဒေသော ဒိဋ္ဌာဃော အဝိဇ္ဇောဃော
သက္ကာယေကဒေသောတိ ဣဒံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ နန္ဒိရာဂေါ ဓမ္မာယတနေကဒေသော
ကာမောဃော ဘဝေါဃော သက္ကာယေကဒေသောတိ ဣဒံ သမုဒယသစ္စံ၊

ပါရိမတီရသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ နိရောဓသစ္စံ၊ အရိယမဂ္ဂေါ မဂ္ဂသစ္စံ။ တတ္ထ ဒွေ သစ္စာနိ
ဝဋ်၊ ဒွေ ဝိဝဋ်၊ ဒွေ လောကီယာနိ၊ ဒွေ လောကုတ္တရာနိတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ
သောဠသဟာကာရေဟိ သဠိနယသဟဿေဟိ^၁ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနိတိ။
ဒေသနာပရိယောသာနေ ဝိပဋိတညူ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။ အရဟတ္တေ
ပတိဋ္ဌဟိ^၂ သူ။ သုတ္တံ ပန ဒုက္ခလက္ခဏဝသေန ကထိတံ။

၂-ရထောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၉။ ဒုတိယေ သုခသောမနဿဗဟုလောတိ ကာယိကသုခဉ္စေ စေတ-
သိကသောမနဿဉ္စ ဗဟုလံ အဿာတိ သုခသောမနဿဗဟုလော။ ယောနိ
စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိတိ ကာရဏဉ္စဿ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ။ အာသဝါနံ
ခယာယာတိ ဣဓ အာသဝက္ခယောတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော၊
တဒတ္တာယာတိ အတ္ထော။ ဩဓတ္ထပတောဒေါတိ ရထမဇ္ဈေ တိရိယံ ဌပိတ-
ပတောဒေါ။ ယေနိစ္ဆကန္တိ ယေန ဒိသာဘာဂေန ဣစ္ဆတိ။ ယဒိစ္ဆကန္တိ ယံ ယံ
ဂမနံ ဣစ္ဆတိ။ သာရေယျာတိ ပေသေယျ။ ပစ္စာသာရေယျာတိ ပဋိဝိနိဝတ္တေယျ။
အာရက္ခာယာတိ ရက္ခဏတ္ထာယ။ သံယမာယာတိ ဝေဂနိဂ္ဂဟဏတ္ထာယ။
ဒမာယာတိ နိဗ္ဗိသေဝနတ္ထာယ။ ဥပသမာယာတိ ကိလေသူပသမတ္ထာယ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ယထာ အကုသလဿ သာရထိနော အဒန္တေ
သိန္ဓဝေ ယောဇေတွာ ဝိသမမဂ္ဂေန ရထံ ပေသေန္တဿ စက္ကာနိပိ ဘိဇ္ဇန္တိ၊
အက္ခောပိ သိန္ဓဝါနဉ္စ ခုရာ၊ အတ္တနာပိ အနယဗျသနံ ပါပုဏာတိ၊ န စ
ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတေန ဂမနေန သာရေတုံ သက္ကောတိ၊ ဧဝံ ဆသု ဣန္ဒြိယေသု
အဂုတ္တဒ္ဓါရော ဘိက္ခု န ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတံ သမဏရတိ^၁ အနုဘဝိတုံ သက္ကောတိ။
ယထာ ပန ဆေကော^၂ သာရထိ ဒန္တေ သိန္ဓဝေ ယောဇေတွာ သမေ
ဘူမိဘာဂေ ရထံ ဩတာရေတွာ ရသ္မိယော ဂဟေတွာ သိန္ဓဝါနံ ခုရေသု
သတိ^၃ ဌပေတွာ ပတောဒံ အာဒါယ နိဗ္ဗိသေဝနေ ကတွာ ပေသေန္တော
ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတေန ဂမနေန သာရေတိ၊ ဧဝမေဝ ဆသု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော
ဘိက္ခု ဣမသ္မိ^၄ သာသနေ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတံ သမဏရတိ^၅ အနုဘောတိ၊ သစေ
အနိစ္စာနုပဿနာဘိမုခံ ဉာဏံ ပေသေတုကာမော ဟောတိ၊ တဒဘိမုခံ ဉာဏံ
ဂစ္ဆတိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဘောဇနေ မတ္တညူတိ ဘောဇနမိ ပမာဏညူ၊ တတ္ထ ဒွေ ပမာဏာနိ
ပဋိဂ္ဂဟဏပမာဏဉ္စ ပရိဘောဂပမာဏဉ္စ။ တတ္ထ ပဋိဂ္ဂဟဏပမာဏေ ဒါယကဿ

၁-သဒ္ဓိ^၁ နယသဟဿေဟိ (က) ၂-ပရမဇ္ဈေကော (က)

ဝသော^၁ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဒေယျဓမ္မဿ ဝသော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အတ္တနော
 ထာမော ဇာနိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဟိ ဘိက္ခု သစေ ဒေယျဓမ္မော ဗဟုကော
 ဟောတိ၊ ဒါယကော အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊ ဒါယကဿ ဝသေန အပ္ပံ ဂဏှာတိ။
 ဒေယျဓမ္မော အပ္ပေါ၊ ဒါယကော ဗဟံ ဒါတုကာမော၊ ဒေယျဓမ္မဿ ဝသေန
 အပ္ပံ ဂဏှာတိ။ ဒေယျဓမ္မောပိ ဗဟု၊ ဒါယကောပိ ဗဟံ ဒါတုကာမော၊ အတ္တနော
 ထာမံ ဥတွာ ပမာဏေန ဂဏှာတိ။ သော တာယ ပဋိဂ္ဂဟဏေ မတ္တညုတာယ
 အနုပ္ပန္နဉ္စ လာဘံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ထာဝရံ ကရေတိ ဓမ္မိကတိဿ-
 မဟာရာဇကာလေ သတ္တဝသိကော သာမဏေရော ဝိယ။

ရညော ကိရ ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ ဂုဠံ အာဟရိံသု။ ရာဇာ “မနာပေါ
 ပဏ္ဍာကာရော၊ အယျေဟိ ဝိနာ န ခါဒိဿာမာ”တိ အစုတေယျာနိ သကဋ-
 သတာနိ မဟာဝိဟာရံ ပေသေတွာ သယမ္ပိ ဘုတ္တပါတရာသော အဂမာသိ။
 ဘေရိယာ ပဟဋာယ ဒွါဒသ ဘိက္ခုသဟဿာနိ သန္ဓိပတိံသု။ ရာဇာ ဧကမန္တေ
 ဌိတော အာရာမိကံ ပက္ခောသာပေတွာ အာဟ “ရညော နာမ ဒါနေ
 ပတ္တပူရောဝ ပမာဏံ၊ ဂဟိတဘာဇနံ ပူရေတွာဝ ဒေဟိ၊ သစေ ကောစိ
 မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏေ ဌိတော န ဂဏှာတိ၊ မယံ အာရောစေယျာသိ”တိ။

အထေကော မဟာထေရော “မဟာဗောဓိမဟာစေတိယာနိ ဝဋ္ဌိဿာမီ”တိ
 စေတိယပဗ္ဗတာ အာဂန္တာ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တော မဟာမဏ္ဍပဋ္ဌာနေ ဘိက္ခု။ ဂုဠံ
 ဂဏှန္တေ ဒိဿာ ပစ္စတော အာဂစ္ဆန္တံ သာမဏေရံ အာဟ “နတ္ထိ တေ ဂုဠေန
 အတ္ထော”တိ။ အာမ ဘန္တေ နတ္ထိတိ။ သာမဏေရ မယံ မဂ္ဂကိလန္တာ၊ ဧကေန
 ကပိဋ္ဌဖလမတ္တေန ပိဏ္ဍကေန အမှာကံ အတ္ထောတိ။ သာမဏေရော ထာလကံ
 နိဟရိတွာ ထေရဿ ဝဿဂ္ဂပဋိပင်္ဂါဋိယံ အဋ္ဌာသိ။ အာရာမိကော ဂဟဏမာနံ ၊
 ပူရေတွာ ဥက္ခိပိ၊ သာမဏေရော အင်္ဂလိံ စာလေသိ။ တာတ သာမဏေရ
 ရာဇကုလာနံ ဒါနေ ဘာဇနပူရမေဝ ပမာဏံ၊ ထာလကပူရံ ဂဏှာဟိတိ။
 အာမ ဥပါသက ရာဇာနော နာမ မဟဇ္ဈာသယာ ဟောန္တိ၊ အမှာကံ ပန
 ဥပဇ္ဈာယဿ ဧတ္တကေနောဝ အတ္ထောတိ။

ရာဇာ တဿံ ကထံ သုတွာ “ကိံ ဘော သာမဏေရော ဘဏတိ”တိ
 တဿံ သန္တိကံ ဂတော။ အာရာမိကော အာဟ “သမိ သာမဏေရဿ
 ဘာဇနံ ခုဒ္ဒကံ၊ ဗဟံ န ဂဏှာတိ”တိ။ ရာဇာ အာဟ “အာနိတဘာဇနံ
 ပူရေတွာ ဂဏှထ ဘန္တေ”တိ။ မဟာရာဇ ရာဇာနော နာမ မဟဇ္ဈာသယာ

၁-ဝသေန(သျှာ) ၂-ထာလကံ ဂဟဏပဝံ (သိ၊ သျှာ၊ က)

ရဟော စ ပန နေသံ သညမဒါသိ “ဣမံ သန္တဇ္ဇယမာနာ” နေတွာ သီသမဿ အာဃာတနဘဏ္ဍိကာယံ^၂ ဌပေတွာ အာဂန္တော မယံ အာရောစေထာ”တိ။

တေ တံ အာဃာတနဘဏ္ဍိကာယံ နိပဇ္ဇာပေတွာ တမဿ ကုက္ကုဒ္ဓိ ဟတ္ထေသု ဌပယိံ သု။ သော တံ ဟဒယေ ဌပေတွာ “အဟံ တာတ မမ ဇီဝိတံ တုယံ ဒေမိ၊ တဝ ဇီဝိတံ အဟံ ဂဏှာမိ၊ တံ နိဗ္ဗယော ဂစ္ဆာ”တိ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ကုက္ကုဒ္ဓော ပက္ခေ ပပွေါဋေတွာ အာကာသေန ဂန္တော ဝဋုရက္ခေ နိလိယိ။ တဿ ကုက္ကုဒ္ဓဿ အဘယဒိန္နဌာနံ ကုက္ကုဒ္ဓဂိရိ နာမ ဇာတံ။

ရာဇာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ အမစ္စပုတ္တံ ပက္ခောသာပေတွာ သဗ္ဗာဘရဏေဟိ အလင်္ကရိတွာ အာဟ “တာတ မယာ တံ တေဒတ္ထမေဝ ဝိမံသိတော၊ မယံ တိတ္ထိရမံသံ ခါဒိတုကာမဿ တိဏိ သံဝစ္ဆရာနိ အတိက္ကန္တာနိ၊ သက္ခိဿသိ မေ တိကောဋိပရိသုဒ္ဓံ ကတွာ ဥပဋ္ဌာပေတု”န္တိ။ “ဧတံ နာမ ဒေဝ မယံ ကမ္မ”န္တိ နိက္ခမိတွာ ဒွါရန္တရေ ဌိတော ဧကံ ပုရိသံ ပါတောဝ တယော တိတ္ထိရေ ဂဟေတွာ ပဝိသန္တံ ဒိဿာ ဒွေ ကဟာပဏေ ဒတွာ တိတ္ထိရေ အာဒါယ ပရိသောစေတွာ ဇီရကာဒိဟိ ဝါသေတွာ အင်္ဂါရေသု သုပက္ခေ ပစိတွာ ရညော ဥပဋ္ဌာပေသိ။ ရာဇာ မဟာတလေ သိရိပလ္လင်္ကေ နိသိန္နောဝ ဧကံ ဂဟေတွာ ထောကံ ဆိန္ဒိတွာ မုခေ ပက္ခိပိ၊ တာဝဒေဝဿ သတ္တရသဟရဏီသဟဿာနိ ဖရိတွာ အဋ္ဌာသိ။

တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုသံဃံ သရိတွာ “မာဒိသော နာမ ပထဝိဿရော ရာဇာ တိတ္ထိရမံသံ ခါဒိတုကာမော တိဏိ သံဝစ္ဆရာနိ န လဘိ၊ အပစ္စမာနော ဘိက္ခုသံဃော ကုတော လဘိဿတိ”တိ မုခေ ပက္ခိတ္တက္ခန္တံ ဘူမိယံ ဆဇ္ဇေသိ။ အမစ္စပုတ္တော ဇက္ကုကေဟိ ပတိတွာ မုခေန ဂဏှိ။ ရာဇာ “အပေဟိ တာတ၊ ဇာနာမဟံ တဝ နိဒ္ဒေါသဘာဝံ၊ ဣမိနာ နာမ ကာရဏေန မယာ ဧတံ ဆဒ္ဓိတ”န္တိ ကထေတွာ “သေသကံ တထေဝ သင်္ဂေါပေတွာ ဌပေဟိ”တိ အာဟ။

ပုနဒိဝသေ ရာဇကုလူပကော ထေရော ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ အမစ္စပုတ္တော တံ ဒိဿာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ရာဇဂေဟံ ပဝေသေသိ။ အညတရော ဝုဗုပဗ္ဗဇိတောပိ ထေရဿ ပစ္ဆာသမဏော ဝိယ ဟုတွာ အနုဗန္ဓန္တော ပါဝိသိ။ ထေရော “ရညာ ပက္ခောသာပိတဘိက္ခု ဘဝိဿတိ”တိ ပမဇ္ဇိ။ အမစ္စပုတ္တောပိ “ထေရဿ ဥပဋ္ဌာကော ဘဝိဿတိ”တိ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိ။ တေသံ နိသိဒါပေတွာ ယာဂုံ အဒံသု။ ယာဂုယာ ပိတာယ ရာဇာ တိတ္ထိရေ ဥပနေသိ။ ထေရော ဧကံ ဂဏှိ။

၁-သန္တဇ္ဇယမာနံ (သီ) ၂-အာဃာတနဘဏ္ဍိကာယံ (သီ၊ သျာ)

ဣတရောပိ ဧကံ ဂဏှိ။ ရာဇာ “အနုဘာဂေါ အတ္ထိ၊ အနာပုစ္ဆိတွာ ခါဒိတုံ န ယုတ္တ”န္တိ မဟာထေရံ အာပုစ္ဆိ။ ထေရော ဟတ္ထံ ပိဒဟိ၊ မဟလ္လကတ္ထေရော သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ ရာဇာ အနတ္တမနော ဟုတွာ ကတဘတ္တကိစ္စံ ထေရံ ပတ္တံ အာဒါယ အနုဂစ္ဆန္တော အာဟ “ဘန္တေ ကုလဂေဟံ အာဂစ္ဆန္တေဟိ ဥဂ္ဂဟိတဝတ္တံ ဘိက္ခုံ ဂဟေတွာ အာဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ ထေရော တသ္မိံ ခဏေ အညာသိ “န ဒေသ ရညာ ပက္ခောသာပိတော”တိ။

ပုနဒိဝသေ ဥပဋ္ဌာကသာမဏေရံ ဂဟေတွာ ပါဝိသိ။ ရာဇာ တဒါပိ ယာဂုယာ ပီတာယ တိတ္ထိရေ ဥပနာမေသိ။ ထေရော ဧကံ အဂ္ဂဟေသိ၊ သာမဏေရော အင်္ဂုလိံ စာလေတွာ မဇ္ဈေ ဆိန္ဒာပေတွာ ဧကကောဋ္ဌာသမေဝ အဂ္ဂဟေသိ။ ရာဇာ တံ ကောဋ္ဌာသံ မဟာထေရဿ ဥပနာမေသိ။ မဟာထေရော ဟတ္ထံ ပိဒဟိ၊ သာမဏေရောပိ ပိဒဟိ။ ရာဇာ အဝိဒူရေ နိသီဒိတွာ ခဏှာခဏှံ ဆိန္ဒိတွာ ခါဒန္တော “ဥဂ္ဂဟိတဝတ္ထေ နိဿာယ ဒိယဗုတိတ္ထိရေ ခါဒိတုံ လဘိမှာ”တိ အာဟ။ တဿ မံသေ ခါဒိတမတ္ထေဝ ကဏ္ဍေဟိ ပုဗ္ဗော နိက္ခမိ။ တတော မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ သာမဏေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ပသန္ဓောသ္မိ တာတ၊ အဋ္ဌ တေ ဓုဝဘတ္တာနိ ဒေမိ”တိ အာဟ။ အဟံ မဟာရာဇ ဥပဇ္ဈာယဿ ဒမ္မိတိ။ အပရာနိ အဋ္ဌ ဒေမိတိ။ တာနိ အမှာကံ အာစရိယဿ ဒမ္မိတိ။ အပရာနိပိ အဋ္ဌ ဒေမိတိ။ တာနိ သမာနုပဇ္ဈာယာနံ ဒမ္မိတိ။ အပရာနိပိ အဋ္ဌ ဒေမိတိ။ တာနိ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒမ္မိတိ။ အပရာနိပိ အဋ္ဌ ဒေမိတိ။ သာမဏေရော အဓိဝါသေသိ။ ဧဝံ ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္ထံ ဇာနန္တော အနုပ္ပန္နဉ္စေဝ လာဘံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ထာဝရံ ကရေတိ။ ဣဒံ ပဋိဂ္ဂဟဏပမာဏံ နာမ။ တတ္ထ ပရိဘောဂပမာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏပယောဇနံ၊ “ဣဒမတ္ထိယံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇာမိ”တိ ပန ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂဿေဝ ပယောဇနတ္တာ ပရိဘောဂပမာဏံယေဝ နာမံ၊ တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ တေနေဝ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသောတိ-အာဒိမာဟ၊ ဣတရမ္ပိ ပန ဝဇ္ဇတိယေဝ။

သီဟသေယုန္တိ ဧတ္ထ ကာမဘောဂိသေယျာ ဓပတသေယျာ သီဟသေယျာ တထာဂတသေယျာတိ စတသော သေယျာ။ တတ္ထ “ယောဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂိ ဝါမေန ပဿေန သေန္တိ”တိ၊ အယံ ကာမဘောဂိသေယျာ။ တေသံ ဟိ ယောဘုယျေန ဒက္ခိဏပဿေန သယာနော နာမ နတ္ထိ။

၁-ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါယေဝ ပရိဘောဂပမာဏံ နာမ (သီ၊ သျာ) ၂-အံ ၁-၅၆၇-ပိဋ္ဌေ။

“ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ပေတာ ဥတ္တာနာ သေန္တိ”တိ အယံ ပေတသေယျာ။ ပေတာ ဟိ အပ္ပမံသလောဟိတတ္တာ အဋ္ဌိသင်္ဘာရဇဋ္ဌိတာ ဧကေန ပဿေန သယိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ဥတ္တာနာဝ သယန္တိ။

“ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ နဂံဋ္ဌိ အန္တရသတ္တိမိ အနုပက္ခိပိတွာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သယတိ”တိ အယံ သီဟသေယျာ။ တေဇဿဒတ္တာ ဟိ သီဟော မိဂရာဇာ ဒွေ ပုရိမပါဒေ ဧကသ္မိံ၊ ပစ္ဆိမပါဒေ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဌပေတွာ နဂံဋ္ဌိ အန္တရသတ္တိမိ ပက္ခိပိတွာ ပုရိမပါဒပစ္ဆိမပါဒနဂံဋ္ဌာနံ ဌိတော-ကာသံ သလ္လက္ခေတွာ ဒိန္တံ ပုရိမပါဒါနံ မတ္ထကေသီသံဌပေတွာ သယတိ၊ ဒိဝသမ္ပိ သယိတွာ ပဗုဇ္ဈမာနော န ဥတြသန္တော ပဗုဇ္ဈတိ၊ သီသံ ပန ဥက္ခိပိတွာ ပုရိမပါဒါဒိနံ ဌိတောကာသံ သလ္လက္ခေတိ။ သစေ ကိဉ္စိ ဌာနံ ဝိဇဟိတွာ ဌိတံ ဟောတိ၊ “နယိဒံ တုယံ ဇာတိယာ သူရဘာဝဿ စ အနုရူပ”န္တိ အနတ္တမနော ဟုတွာ တတ္ထေဝါ သယတိ၊ န ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ အဝိဇဟိတွာ ဌိတေ ပန “တုယံ ဇာတိယာ စ သူရဘာဝဿ စ အနုရူပမိဒ”န္တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဥဋ္ဌာယ သီဟဝိဇမ္ဘိတံ ဝိဇမ္ဘိတွာ ကေသရဘာရံ ဝိဇနိတွာ တိက္ခတ္တံ သီဟနာဒံ နဒိတွာ ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။

စတုတ္ထဇ္ဈာနသေယျာ ပန တထာဂတသေယျာတိ ဝုစ္စတိ။ တာသု ဣဓ သီဟသေယျာ အာဂတာ။ အယံ ဟိ တေဇဿဒဇ္ဈရိယာပထတ္တာ ဥတ္တမသေယျာ နာမ။

ပါဒေ ပါဒန္တိ ဒက္ခိဏပါဒေ ဝါမပါဒံ။ **အစ္စာဓာယာတိ** အတိအာဓာယ၊ ဤသကံ အတိက္ကမ္မ ဌပေတွာ။ ဂေါပုကေန ဟိ ဂေါပုကေ၊ ဇာဏုနာ ဝါ ဇာဏုမိ သံသဒ္ဓိယမာနေ အဘိဏ္ဍံ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ န ဟောတိ၊ သေယျာ အဖာသုကာ ဟောတိ။ ယထာ ပန န သံသဒ္ဓေတိ၊ ဧဝံ အတိက္ကမ္မ ဌပိတေ ဝေဒနာ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ သေယျာ ဖာသုကာ ဟောတိ။ တသ္မာ ဧဝံ သေယျံ ကပ္ပေတိ။

သတော သမ္ပဇာနောတိ သတိယာ စေဝ သမ္ပဇညေန စ သမန္နာဂတော။ ကထံ နိဒ္ဒါယန္တော သတော သမ္ပဇာနော ဟောတိတိ? သတိသမ္ပဇညဿ အပ္ပဟာနေန။ အယံ ဟိ ဒိဝသဉ္စေ သကလယာမဉ္စ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတွာ ပဌမယာမာဝသာနေ စင်္ဂမာ ဩရုယု ပါဒေ ဓောဝန္တောပိ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဇဟန္တောဝ ဓောဝတိ၊ တံ အဝိဇဟန္တောဝ

ဒွါရံ ဝိဝရတိ၊ မဇ္ဈေ နိဿိဒတိ၊ အဝိဇဟန္တောဝ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမတိ။ ပဗုဇ္ဈန္တော ပန မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာဝ ပဗုဇ္ဈတိ။ ဧဝံ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တောပိ သတော သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ ဧတံ ပန ဉာဏဓာတုကန္တိ န ရောစယိံသု။

ပုတ္တနယေန ပနေသ စိတ္တံ ပရိသောဓေတွာ ပဌမယာမာဝသာနေ “ဥပါဒိန္နကံ သရီရံ နိဒ္ဒါယ သမဿာသေဿာမီ”တိ စက်မာ ဩရုယ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဇဟန္တောဝ ပါဒေ ဓောဝတိ၊ ဒွါရံ ဝိဝရတိ၊ မဇ္ဈေ ပန နိဿိဒိတွာ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ပဟာယ “ခန္ဓာဝ ခန္ဓေသု၊ ဓာတုယောဝ ဓာတုသု ပဋိဟညန္တိ”တိ သေနာသနံ ပစ္စဝေက္ခန္တော ကမေန နိဒ္ဒံ ဩက္ကမတိ၊ ပဗုဇ္ဈန္တော ပန မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာဝ ပဗုဇ္ဈတိ။ ဧဝံ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တောပိ သတော သမ္ပဇာနော နာမ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗျော။

ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ တိဝဂီကာ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝ ကထိတာ။ ဧတ္တကေနော ပန ဝေါသာနံ အနာပဇ္ဇိတွာ တာနေဝ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာနေတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိတိ။ ဧဝံ ယာဝ အရဟတ္တာ ဒေသနာ ကထေတဗျော။

၃-ကုမ္မောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၀။ တတိယေ ကုမ္မောတိ အဋ္ဌိကုမ္မော။ ကစ္ဆပေါတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အနုနဒီတိရေတိ နဒိယာ အနုတိရေ။ ဂေါစရပသုတောတိ “သစေ ကိဉ္စိ ဖလာဖလံ လဘိဿာမိ၊ ခါဒိဿာမီ”တိ ဂေါစရတ္တာယ ပသုတော ဥသုက္ကော တန္တိဗန္တော။ သမောဒဟိတွာတိ သမုဂ္ဂေ ဝိယ ပက္ခိပိတွာ။ သင်္ခ- သာယတိတိ အတ္တတိ။ သမောဒဟန္တိ သမောဒဟန္တော ဌပေန္တော။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ကုမ္မော အင်္ဂါနိ သကေ ကပါလေ သမောဒဟန္တော သိင်္ဂါလဿ ဩတာရံ န ဒေတိ၊ န စ နံ သိင်္ဂါလော ပသဟတိ၊ ဧဝံ ဘိက္ခု အတ္တနော မနောဝိတက္ကေ သကေ အာရမ္မဏကပါလေ သမောဒဟန္တော ကိလေသမာရဿ ဩတာရံ န ဒေတိ၊ န စ နံ မာရော ပသဟတိ။

အနိဿိတောတိ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယေဟိ အနိဿိတော။ အညမဟေဌ- ယာနောတိ အညံ ကဉ္စိ ပုဂ္ဂလံ အဝိဟေဌေန္တော။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသ- ပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ နူပဝဒေယျ ကဉ္စိတိ အညံ ကဉ္စိ ပုဂ္ဂလံ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ အာစာရဝိပတ္တိယာ ဝါ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေတုကာမတာယ

ဝါ ပရံ ဝမ္ဘေတုကာမတာယ ဝါ န ဥပဝဒေယျ၊ အညဒတ္ထ၊ ပဉ္စ ဓမ္မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ “ကာလေန ဝက္ခာမိ၊ နော အကာလေန၊ ဘူတေန ဝက္ခာမိ၊ နော အဘူတေန၊ သဏှေန ဝက္ခာမိ၊ နော ဖရသေန၊ အတ္ထသံဟိတေန ဝက္ခာမိ၊ နော အနတ္ထသံဟိတေန၊ မေတ္တစိတ္တော ဝက္ခာမိ၊ နော ဒေါသန္တရော”တိ ဧဝံ ဥလ္လုမ္ပနံ သဘာဝသဏ္ဍိတေနော စိတ္တေန ဝိဟရတိ။

၄-ပဌမဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၁။ စတုတ္ထေ အဒ္ဓဿာတိ ဂင်္ဂါတီရေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္ဓော အဒ္ဓဿ။ ဝုပ္ပမာနန္တိ စတုရဿံ တစ္ဆေတွာ ပဗ္ဗတန္တရေ ဌပိတံ ဝါတာတပေန သုပရိသုက္ခံ၊ ပါဝုဿကေ မေသေ ဝဿန္တေ ဥဒကေန ဥပ္ပဝိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတေ ပတိတံ တေန သောတေန ဝုပ္ပမာနံ။ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ “ဣမိနာ ဒါရုက္ခန္ဓေန သဒိသံ ကတွာ မမ သာသနေ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတံ ကုလပုတ္တံ ဒဿေဿာမီ”တိ ဓမ္မံ ဒေသေတုကာမတာယ အာမန္တေသီ။ အမုံ မဟန္တိ ဒါရုက္ခန္ဓံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတေန ဝုပ္ပမာနန္တိ ဣဒံ ပန အဋ္ဌဒေါသဝိမုတ္တတ္တာ သောတပဋိပန္နဿ ဒါရုက္ခန္ဓဿ အပရေ သမုဒ္ဒပတ္တိယာ အန္တရာယကရေ အဋ္ဌ ဒေါသေ ဒဿေတုံ အာရဘိ။

တတြဿ ဧဝံ အဋ္ဌဒေါသဝိမုတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ဧကော ဟိ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ အဝိဒူရေ ပဗ္ဗတတလေ ဇာတော နာနာဝလ္လိဟိ ပလိဝေဋ္ဌိတော ပဏ္ဍုပလာသတံ အာပဇ္ဇိတွာ ဥပစိကာဒိဟိ ခဇ္ဇမာနော တသ္မိံယေဝ ဌာနေ အပဏ္ဍုတ္တိကာဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒါရုက္ခန္ဓော ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ ဝင်္ဂဋ္ဌာနေသု၊ ဝိလာသမာနော သာဂရံ ပတွာ မဏိဝဏ္ဏေ ဦမိပိဋ္ဌေ သောဘိတုံ န လဘတိ။ (၁)

အပရော ဂင်္ဂါတီရေ ဗဟိမူလော အန္တောသာခေါ ဟုတွာ ဇာတော၊ အယံ ကိဉ္ဇာပိ ကာလေန ကာလံ ဩလမ္ဗိနိဟိ သာခါဟိ ဥဒကံ ဖုသတိ၊ ဗဟိမူလတ္တာ ပန ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ ဝင်္ဂဋ္ဌာနေသု၊ ဝိလာသမာနော သာဂရံ ပတွာ မဏိဝဏ္ဏေ ဦမိပိဋ္ဌေ သောဘိတုံ န လဘတိ။ (၂)

အပရော မဇ္ဈေ ဂင်္ဂါယ ဇာတော၊ ဒဠမူလေန ပန သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ဗဟိ စဿ ဂတာ ဝင်္ဂသာခါ နာနာဝလ္လိဟိ အာဗဒ္ဓါ၊ အယမ္ပိ ဒဠမူလတ္တာ ဗဟိဒ္ဓါ ဝလ္လိဟိ အာဗဒ္ဓတ္တာ စ ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ။ပ။ သောဘိတုံ န လဘတိ။ (၃)

၁-ဥလ္လုပန (သီ၊ သျာ) ၂-သုပရိပက္ခံ (က)
၃-ဗဟိဋ္ဌာနေသု (က) ၄-ဂင်္ဂါဋ္ဌာနေသု (က)

အပရော ပတိတဋ္ဌာနေယေဝ ဝါလိကာယ ဩတ္ထဋ္ဌော ပူတိဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယမ္ပိ ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ။ပ။ န လဘတိ။ (၄)

အပရော ဒွိန္ဒံ ပါသာဏာနံ အန္တရေ ဇာတတ္တာ သုနိခါတော ဝိယ နိစ္စလော ဌိတော၊ အာဂတာဂတံ ဥဒကံ ဒွိဓာ ဖာလေတိ၊ အယံ ပါသာဏန္တရေ သုဠု ပတိဋ္ဌိတတ္တာ ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ။ပ။ န လဘတိ။ (၅)

အပရော အပ္ပောကာသဋ္ဌာနေ နဘံ ပူရေတွာ ဝလ္လိဟိ အာဗဒ္ဓေါ ဌိတော။ ဧကံ ဒွေ သံဝစ္ဆရေ အတိက္ကမိတွာ အာဂတေ မဟောဗေ^၁ သင်္ဂံ ဝါ ဒွိက္ခတ္တု၊ ဝါ တေမေတိ၊ အယမ္ပိ နဘံ ပူရေတွာ ဌိတတာယ စေဝ ဧကဿ ဝါ ဒွိန္ဒံ ဝါ သံဝစ္ဆရာနံ အစ္စယေန သင်္ဂံ ဝါ ဒွိက္ခတ္တု၊ ဝါ တေမနတာယ စ ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ။ပ။ န လဘတိ။ (၆)

အပရောပိ မဇ္ဈေ ဂင်္ဂါယ ဒီပကေ ဇာတော မုဒုက္ခန္ဓသာခေါ၊^၂ ဩဗေ အာဂတေ အနုသောတံ နိပဇ္ဇိတွာ ဥဒကေ ဂတေ သီသံ ဥက္ခိပိတွာ နစ္စန္ဓော ဝိယ တိဋ္ဌတိ။ ယဿတ္တာယ သာဂရော ဂင်္ဂံ ဧဝံ ဝိယ ဝဒတိ “ဘောတိ ဂင်္ဂေ တံ မယံ စန္ဒနသာရသလဋ္ဌသာရာဒီနိ နာနာဒါရုနိ အာဟရသိ၊ ဒါရုက္ခန္ဓံ ပန^၃ နာဟရသိ”တိ။ သုလဘော ဧသ ဒေဝ၊ ပုနဝါရေ ဇာနိဿာမိတိ။ ပုနဝါရေ တမ္ပဝဏ္ဏေန ဥဒကေန အာလိင်္ဂမာနာ ဝိယ အာဂစ္ဆတိ။ သောပိ တထေဝ အနုသောတံ နိပဇ္ဇိတွာ ဥဒကေ ဂတေ သီသံ ဥက္ခိပိတွာ နစ္စန္ဓော ဝိယ တိဋ္ဌတိ။ အယံ အတ္တနော မုဒုတာယ ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ။ပ။န လဘတိ။ (၇)

အပရော ဂင်္ဂါယ နဒိယာ တိရိယံ ပတိတော ဝါလိကာယ ဩတ္ထရိတော အန္တရသေတု ဝိယ ဗဟူနံ ပစ္စယော ဇာတော၊ ဥဘောသု တိရေသု ဝေဠုနဠု- ကရဉ္ဇကကုဓာဒယော ဥပ္ပုရိတွာ တတ္ထေဝ လဂ္ဂန္တိ။ တထာ နာနာဝိဓာ ဂစ္ဆာ ဝုယုမာနာ ဘိန္ဒုမုသလဘိန္ဒုသုပ္ပအဟိကုက္ကုရဟတ္ထိအဿာဒိကုဏပါနိပိ တတ္ထေဝ လဂ္ဂန္တိ၊ မဟာဂင်္ဂါပိ နံ အာသဇ္ဇ ဘိဇ္ဇိတွာ ဒွိဓာ ဂစ္ဆတိ၊ မစ္ဆကစ္ဆပကုမ္ဘိလ- မကရာဒယောပိ တတ္ထေဝ ဝါသံ ကပ္ပေန္တိ။ အယမ္ပိ တိရိယံ ပတိတွာ မဟာ- ဇနဿ ပစ္စယတ္တကတဘာဝေန^၄ ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ ဝင်္ဂဋ္ဌာနေသု^၅ ဝိလာသ- မာနော သာဂရံ ပတွာ မဏိဝဏ္ဏေ ဦမိပိဋ္ဌေ သောဘိတုံ န လဘတိ။ (၈)

ဣတိ ဘဂဝါ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ ဒေါသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ သောတပဋိပန္နဿ ဒါရုက္ခန္ဓဿ အပရေ သမုဒ္ဒပတ္တိယာ အန္တရာယကရေ အဋ္ဌ ဒေါသေ ဒသေတုံ

၁-မဟာမေဗေ(က)   ၂-မုဒုဒါရုက္ခန္ဓသာခေါ(က)   ၃-မုဒုဒါရုက္ခန္ဓ(က)
၄-ပစ္စယတ္တကတဘာဝေန(သီ)၊ ပစ္စတ္တိကဘာဝေန(က)   ၅-ပတ္တဋ္ဌာနေသု(က)

အမုံ မဟန္တံ ဒါရုက္ခန္တံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတေန ဝုပ္ပမာနန္တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ န ထလေ ဥဿိဒိဿတိတိ ထလံ နာဘိရုဟိဿတိ။ န မနုဿဂ္ဂါဟော
 ဂဟေဿတိတိ “မဟာ ဝတာယံ ဒါရုက္ခန္ဓော”တိ ဒိသ္မာ ဥဠုမ္ပေန
 တရမာနာ ဂန္ဓာ ဂေါပါနသိအာဒိနံ အတ္ထာယ မနုဿာ န ဂဏှိဿန္တိ။ န
 အမနုဿဂ္ဂါဟော ဂဟေဿတိတိ “မဟဋ္ဌေါ အယံ စန္ဒနသာရော၊ ဝိမာန-
 ဒ္ဓါရေ နံ ဌပေဿာမာ”တိ မညမာနာ န အမနုဿာ ဂဏှိဿန္တိ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ သဒ္ဓိံ ဗာဟိရေဟိ အဋ္ဌဟိ ဒေါသေဟိ ဧဝံ ဩပမ္မ-
 သံသန္ဓနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ဂင်္ဂါယ အဝိဒူရေ ပဗ္ဗတတလေ ဇာတော တတ္ထေဝ
 ဥပစိကာဒိဟိ ခဇ္ဇမာနော အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂတဒါရုက္ခန္ဓော ဝိယ ဟိ
 “နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိအာဒိကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 အယံ ဟိ သာသနဿ ဒူရိဘူတတ္တာ အရိယမဂ္ဂံ ဩရုပ္ပ သမာဓိကုလ္လေ
 နိသိန္ဓော နိဗ္ဗာနသာဂရံ ပါပုဏှိတုံ န သက္ကောတိ။ (၁)

ဂင်္ဂါတိရေ ဗဟိမူလော အန္တောသာခေါ ဟုတွာ ဇာတော ဝိယ အတ္ထိန္ဒ-
 ဂိဟိဗန္ဓနော သမဏကုဋုမ္ပိကပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အယံ ဟိ “စိတ္တံ နာမေတံ
 အနိဗ္ဗံ၊ ‘သမဏောမ္ပိ’တိ ဝဒန္တောဝ ဂိဟိ ဟောတိ ‘ဂိဟိမ္ပိ’တိ ဝဒန္တောဝ
 သမဏော ဟောတိ၊ ဧကော ဇာနိဿတိ ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ မဟလ္လကကာလေ
 ပဗ္ဗဇန္တောပိ ဂိဟိဗန္ဓနံ န ဝိဿဇ္ဇေတိ။ မဟလ္လကပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ သမ္ပတ္တိ နာမ
 နတ္ထိ။ တဿ သစေ စိဝရံ ပါပုဏှာတိ၊ အန္တတ္ထိန္ဒကံ ဝါ ဇိဏ္ဏဒုဗ္ဗဏှံ ဝါ
 ပါပုဏှာတိ။ သေနာသနမ္ပိ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ ပဏ္ဏသာလာ ဝါ မဏ္ဍပေါ ဝါ
 ပါပုဏှာတိ။ ပိဏ္ဏာယ စရန္တေနာပိ ပုတ္တနတ္တကာနံ ဒါရကာနံ ပစ္စတော
 စရိတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ပရိယန္တေ နိသိဒိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တေန သော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော
 အဿုနိ မုဉ္ဇန္တော^၁ “အတ္ထိ မေ ကုလသန္တကံ ဓနံ၊ ကပ္ပတိ န ခေါ တံ
 ခါဒန္တေန^၂ ဇီဝိတု”န္တိ စိန္တေတွာ ဧကံ ဝိနယဓရံ ပုစ္ဆတိ “ကိံ ဘန္တေ အာစရိယ
 အတ္တနော သန္တကံ ဝိစာရေတွာ ခါဒိတုံ ကပ္ပတိ၊ နော ကပ္ပတိ”တိ။ နတ္ထေတ္ထ
 ဒေါသော၊ ကပ္ပတေတန္တိ^၃။ သော အတ္တနော ဘဇမာနကေ ကတိပယေ
 ဒုဗ္ဗစေ ဒုရာစာရေ ဘိက္ခု။ ဂဟေတွာ သာယနသမယေ အန္တောဂါမံ ဂန္ဓာ
 ဂါမမဇ္ဈေ ဌိတော ဂါမိကေ ပက္ကောသာပေတွာ “အမှာကံ ပယောဂတော
 ဥဋ္ဌိတံ အာယံ ကဿ ဒေထာ”တိ အာဟ။ ဘန္တေ တုမေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ မယံ
 ကဿ ဒဿာမာတိ။ ကိံ ပဗ္ဗဇိတာနံ အတ္တနော သန္တကံ န ဝဇ္ဇတိတိ
 ကုဒ္ဓါလပိဋကံ ဂဟေတွာ ခေတ္တမရိယာဒဗန္ဓနာဒိနိ ကရောန္တော နာနပ္ပကာရံ

၁-ပုဉ္ဇန္တော (က)   ၂-ခါဒန္တော (သျှာ၊ က)   ၃-ဝဇ္ဇတေတန္တိ (သီ၊ သျှာ)

ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏဉ္စေဝ ဖလာဖလေ စ သင်္ဂဏိတွာ ဟေမန္တဂိမှဝဿာနေသု
ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ပစာပေတွာ ခါဒန္တော သမဏကုဋုမ္ဘိကော ဟုတွာ
ဇီဝတိ။ ကေဝလမဿ ပဉ္စစူဠကေန ဒါရကေန သဒ္ဓိံ ပါဒပရိစာရိကာဝ
ကော နတ္ထိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော ကိဉ္စာပိ ဩလမ္ဘိနိဟိ သာခါဟိ ဥဒကံ
ဖုသမာနော အန္တောသာခေါ ရုက္ခော ဝိယ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏာဒီသု
ဘိက္ခုနံ ကာယသာမဂ္ဂိံ ဒေတိ၊ ဂိဟိဗန္ဓနဿ ပန အတ္ထိန္ဒတာယ ဗဟိမူလတ္တာ
အရိယမဂ္ဂံ ဩတရိတွာ သမာဓိကုလ္လေ နိသိန္ဓော နိဗ္ဗာနသာဂရံ ပါပုဏိတုံ
န သက္ကောတိ။ (၂)

ဂင်္ဂါယ မဇ္ဈေ ဇာတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝလ္လိဟိ အာဗဒ္ဓဝင်္ကသာခေါ ဝိယ သံဃ-
သန္တကံ နိဿာယ ဇီဝမာနော ဘိန္နာဇီဝပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧကစ္စော ဂိဟိဗန္ဓနံ
ပဟာယ ပဗ္ဗဇန္တောပိ သာရုပ္ပဋ္ဌာနေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ န လဘတိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟိ နာမေသာ
ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏသဒိသာ။ ယထာ မနုဿာ ယတ္ထ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှန္တိ၊ တေသံယေဝ
ကုလာနံ အာစာရံ သိက္ခန္တိ၊ ဧဝံ ဘိက္ခုပိ ယေသံ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေသံ-
ယေဝ အာစာရံ ဂဏှန္တိ။ တသ္မာ ဧကစ္စော အသာရုပ္ပဋ္ဌာနေ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဩဝါဒါနုသာသနိဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိ ပရိဗာဟိရော ဟုတွာ ပါတောဝ
မုဏ္ဍာသဋ္ဌံ ဂဟေတွာ ဥဒကတိတ္ထံ ဂစ္ဆတိ၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ ဘတ္တတ္တာယ
ခန္ဓေ ပတ္တံ ကတွာ ဘတ္တသာလံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒုဗ္ဗစသာမဏေရေဟိ သဒ္ဓိံ
နာနာကီဠံ ကိဠတိ၊ အာရာမိကဒါရကေဟိ သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ။

သော ဒဟရဘိက္ခုကာလေ အတ္တနော အနုရူပေဟိ ဒဟရဘိက္ခုဟိ စေဝ
အာရာမိကေဟိ စ သဒ္ဓိံ သံဃဘောဂံ ဂန္ဓာံ “အယံ ဒီဏာသဝေဟိ အသုက-
ရညော သန္တိကာ ပဋိဂ္ဂဟိတသံဃဘောဂေါ၊ တုမှေ သံဃဿ ဣဒဗ္ဗိဒဉ္စ န
ဒေထ၊ န ဟိ တုမှာကံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ ရာဇာ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ အတ္တမနာ
ဘဝိဿန္တိ၊ ဧထ ဒါနိ ဣဒဗ္ဗိဒဉ္စ ကရောထာ”တိ ကုဒ္ဓါလပိဋကာနိ ဂါဟာပေတွာ
ဟေဋ္ဌာ တဋ္ဌာကမာတိကာသု ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနိ ကာရာပေတွာ ဗဟံ ပုဗ္ဗဏ္ဏာ-
ပရဏ္ဏံ ဝိဟာရံ ပဝေသေတွာ အာရာမိကေဟိ အတ္တနော ဥပကာရဘာဝံ
သံဃဿ အာရောစာပေတိ။ သံဃော “အယံ ဒဟရော ဗဟူပကာရော၊ ဣမဿ
သတံ ဝါ ဒွိသတံ ဝါ ဒေထာ”တိ ဒါပေတိ။ ဣတိ သော ဣတော စိတော စ
သံဃသန္တကေနေဝ ဝမုန္တော ဗဟိဒ္ဓါ ဧကဝိသတိဝိဓာဟိ အနေသနာဟိ ဗဒ္ဓေါ
အရိယမဂ္ဂံ ဩတရိတွာ သမာဓိကုလ္လေ နိသိန္ဓော နိဗ္ဗာနသာဂရံ ပါပုဏိတုံ န
သက္ကောတိ။ (၃)

၁-ပတွာ (သီ)၊ ကတွာ (သျှ၊ကံ)

ပတိတဋ္ဌာနေယေဝ ဝါလိကာယ ဩတ္တရိတွာ ပုတိဘာဝံ အာပါဒိတရက္ခော
 ဝိယ အာလသိယမဟဂ္ဂသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပံ ဟိ ပုဂ္ဂလံ အာမိသစက္ခံ
 ပစ္စယလောလံ ဝိဿဋ္ဌအာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တံ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာယောနိသော-
 မနသိကာရဝဇ္ဇိတံ သန္ဓာယ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ အတ္ထတော ဧဝံ ဝဒန္တိ “ဘော
 ကဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆာမာ”တိ။ အထ ထိနမိဒ္ဓံ ဥဋ္ဌာယ ဧဝမာဟ “ကိ” န
 ပဿထ၊ ဧသော အသုကဝိဟာရဝါသီ ကုသိတပုဂ္ဂလော အသုကံ နာမ ဂါမံ
 ဂန္ဓာ ယာဂုမတ္ထကေ ယာဂံ၊ ပူဝမတ္ထကေ ပူဝံ၊ ဘတ္တမတ္ထကေ ဘတ္တံ အဇ္ဈော-
 ဟရိတွာ ဝိဟာရံ အာဂမ္မ ဝိဿဋ္ဌသဗ္ဗဝတ္တော ဥဒ္ဓေသာဒိဝိရဟိတော မဉ္စ
 ဥပဂစ္ဆန္တော မယံ ဩကာသံ ကရောတိ”တိ။

တတော ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ ဥဋ္ဌာယာဟ “ဘော တဝ ဩကာသေ ကတေ
 မယံ ကတောဝ ဟောတိ၊ ဣဒါနေဝ သော နိဒ္ဒါယိတွာ ကိလေသာနုရဋ္ဌိတောဝ
 ပဗုဇ္ဈိတွာ ကာမဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတိ”တိ။ တတော ဗျာပါဒနိဝရဏံ ဥဋ္ဌာ-
 ယာဟ “တုမှာကံ ဩကာသေ ကတေ မယံ ကတောဝ ဟောတိ၊ ဣဒါနေဝ
 နိဒ္ဒါယိတွာ ဝုဋ္ဌိတော ‘ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကရောဟိ’တိ ဝုစ္စမာနော ‘ဘော ဣမေ
 အတ္တနော ကမ္မံ အကတွာ အမှေသု ဗျာဝဋ္ဌာ’တိ နာနပ္ပကာရံ ဖရူသဝစနံ
 ဝဒန္တော အက္ခိနိ နိဟရိတွာ ဝိစရိဿတိ”တိ။ တတော ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏံ ဥဋ္ဌာ-
 ယာဟ “တုမှာကံ ဩကာသေ ကတေ မယံ ကတောဝ ဟောတိ၊ ကုသိတော
 နာမ ဝါတာဟတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ ဥဒ္ဓတော ၂ ဟောတိ”တိ။ အထ
 ကုက္ကုစ္စနိဝရဏံ ဥဋ္ဌာယာဟ “တုမှာကံ ဩကာသေ ကတေ မယံ ကတောဝ
 ဟောတိ၊ ကုသိတော နာမ ကုက္ကုစ္စပကတောဝ ဟောတိ၊ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယ-
 သညံ၊ ကပ္ပိယေ စ အကပ္ပိယသညံ ဥပ္ပါဒေတိ”တိ။ အထ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ
 ဥဋ္ဌာယာဟ “တုမှာကံ ဩကာသေ ကတေ မယံ ကတောဝ ဟောတိ။ ဧဝရူပေါ
 ဟိ အဋ္ဌသု ဋ္ဌာနေသု မဟာဝိစိကိစ္ဆံ ဥပ္ပါဒေသိ”တိ။ ဧဝံ အာလသိယမဟဂ္ဂသံ
 ပဉ္စ နိဝရဏာနိ စက္ခာသုနခါဒယော ဝိယ သိင်္ဂစ္ဆိန္နံ^၁ ဇရဂ္ဂံ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ
 ဂဏန္တိ။ သောပိ အရိယမဂ္ဂသောတံ ဩတရိတွာ သမာဓိကုလ္လေ နိသိန္ဓော
 နိဗ္ဗာနသာဂရံ ပါပုဏိတံ န သက္ကောတိ။ (၄)

ဒွိန္နံ ပါသာဏာနံ အန္တရေ နိခါတမူလာကာရေန^၂ ဋ္ဌိတရက္ခော ဝိယ ဒိဋ္ဌိံ
 ဥပ္ပါဒေတွာ ဋ္ဌိတော ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဟိ “အရူပဘဝေ ရူပံ
 အတ္ထိ၊ အသညိဘဝေ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ၊ ဗဟုစိတ္တက္ခဏိကော လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊

၁-ဂစ္ဆထာတိ (က)	၂-ဥဒ္ဓိတော (သီ၊ သျာ)
၃-ဗဟိစ္ဆိန္နံ (သျာ၊ က)	၄-နိခါတသုလာကာရေန (က)

တမ္ပိ သော န ဇာနာတိ။ ရတ္တိကထိကော သာဂရံ ခေါဘောန္တော ဝိယ ရတ္တိ^၀
 ကထေတွာ ဥဋ္ဌိတော၊ တမ္ပိ သော န ဇာနာတိ။ ပစ္စုသကထိကော ကထေတွာ
 ဥဋ္ဌာသိ၊ တမ္ပိ သော န ဇာနာတိ။ ပါတောဝ ပန ဥဋ္ဌာယ မုခံ ခောဝိတွာ
 ထေရာနံ ပတ္တစိဝရာနိ ဥပနာမေတွာ ဘိက္ခာစာရံ ဥပဂစ္ဆန္တော မဟာထေရံ
 အာဟ “ဘန္တေ ဒိဝါကထိကော ကတရံ ဇာတကံ နာမ ကထေသိ၊
 သရဘာဏကော ကတရံ သုတ္တံ နာမ ဘဏိ၊ ရတ္တိကထိကော ကတရံ ဓမ္မ-
 ကထံ နာမ ကထေသိ၊ ပစ္စုသကထိကော ကတရံ ဇာတကံ နာမ ကထေသိ၊
 ခန္ဓာ နာမ ကတိ၊ ဓာတုယော နာမ ကတိ၊ အာယတနာ နာမ ကတိ”တိ။
 ဧဝရူပေါ ဧကံ ဒွေ သံဝစ္ဆရာနိ အတိက္ကမိတွာ ဘိက္ခုဒဿနံ စေဝ ဓမ္မဿဝနဉ္စ
 လဘန္တောပိ ဩဃေ အာဂတေ ဥဒကေန သကိ^၀ ဝါ ဒွိက္ခတ္တံ ဝါ တေမိတ-
 ရုက္ခသဒိသော ဟောတိ။ သော ဧဝံ သံဃဒဿနတော စ ဓမ္မဿဝနတော
 စ ပဋိက္ကမ္မ ဒူရေ ဝသန္တော အရိယမဂ္ဂံ ဩတရိတွာ သမာဓိကုလ္လေ နိသိန္တော
 နိဗ္ဗာနသာဂရံ ပါပုဏိတုံ န သက္ကောတိ။ (၆)

မဇ္ဈေ ဂင်္ဂါယ ဒီပကေ ဇာတော မုဒုရုက္ခော ဝိယ မရုဿံရဘာဏက-
 ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဟိ အဘိညာတာနိ အဘိညာတာနိ ဝေဿန္တရာဒီနိ
 ဇာတကာနိ ဥဂ္ဂဏိတွာ ဒုလ္လဘဘိက္ခုဒဿနံ ပစ္စန္တံ ဂန္ဓာ တတ္ထ ဓမ္မကထာယ
 ပသာဒိတဟဒယေန ဇနေန ဥပဋ္ဌိယမာနော အတ္တာနံ ဥဒ္ဓိဿ ကတေ သမ္ပန္န-
 ပုပ္ဖုဖလရုက္ခေ နန္ဒနဝနာဘိရာမေ ဝိဟာရေ ဝသတိ။ အထဿ ဘာရဟာရ-
 ဘိက္ခု တံ ပဝတ္တိ^၀ သုတွာ “အသုကော ကိရ ဧဝံ ဥပဋ္ဌာကေသု ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော
 ဝိဟရတိ၊ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခု ပဋိဗလော ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝါ ဥဂ္ဂဏိတုံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ
 မနသိကာတုံ၊ အာနေတွာ တေန သဒ္ဓိ^၀ အသုကတ္ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ
 ဥဂ္ဂဏိဿာမ၊ အသုကတ္ထေရဿ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာန”န္တိ တတ္ထ ဂစ္ဆန္တိ။

သော တေသံ ဝတ္တံ ကတွာ သာယနသမယံ ဝိဟာရစာရိကံ နိက္ခန္တေဟိ
 တေဟိ “ဣမံ အာဝုသော စေတိယံ တယာ ကာရိတ”န္တိ ပုဋ္ဌော “အာမ
 ဘန္တေ”တိ ဝဒတိ။ အယံ ဗောဓိ၊ အယံ မဏ္ဍပေါ၊ ဣဒံ ဥပေါသထာဂါရံ၊
 သော အဂ္ဂိသာလာ၊ အယံ စက်မော တယာ ကာရိတော၊ ဣမေ ရုက္ခေ
 ရောပါပေတွာ တယာ နန္ဒနဝနာဘိရာမော ဝိဟာရော ကာရိတောတိ။ အာမ
 ဘန္တေတိ ဝဒတိ။

သော သာယံ ထေရုပဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဌိတွာ ပုစ္ဆတိ “ကသ္မာ ဘန္တေ
 အာဂတတ္တာ”တိ။ “အာဝုသော တံ အာဒါယ ဂန္ဓာ အသုကတ္ထေရဿ

သန္တိကေ ဓမ္မံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ အသုကံတ္ထေရဿ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ အသု-
ကသ္မိံ နာမ အရညေ သမဂ္ဂါ သမဏဓမ္မံကရိဿာမာတိ ဣမိနာ ကာရဏေန
အာဂတမှာ”တိ။ သာဓု ဘန္တေ တုမေ နာမ မယံ အတ္ထာယ အာဂတာ၊ အဟမ္ပိ
စိရနိဝါသေန ဣဓ ဥက္ကဏှိတော ဂစ္ဆာမိ၊ ပတ္တစီဝရံ ဂဏှာမိ ဘန္တေတိ။
အာဝုသော သာမဏေရဒဟရာ မဂ္ဂကိလန္တာ၊ အဇ္ဇေ ဝသိတွာ သွေ ပစ္ဆာဘတ္တံ
ဂမိဿာမာတိ။ သာဓု ဘန္တေတိ ပုနဒိဝသေ တေဟိ သဒ္ဓိံ ပိဏှာယ
ပဝိသတိ၊ ဂါမဝါသိနော “အမှာကံ အယျော ဗဟူ အာဂန္တုကေ ဘိက္ခု။
ဂဟေတွာ အာဂတော”တိ အာသနာနိ ပညာပေတွာ ယာဂံ ပါယေတွာ
သုခနိသိန္ဓကထံ^၁ သုတွာ ဘတ္တံ အဒံသု။ ထေရာ “တံ အာဝုသော အနုမောဒနံ
ကတွာ နိက္ခမ၊ မယံ ဥဒကဗာသုကဋ္ဌာနေ ဘတ္တကိစ္စံ ကရိဿာမာ”တိ နိက္ခန္တာ။

ဂါမဝါသိနော အနုမောဒနံ သုတွာ ပုစ္ဆိံသု^၂ “ကုတော ဘန္တေ ထေရာ
အာဂတာ”တိ။ ဧတေ အမှာကံ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ သမာနုပဇ္ဈာယာ
သန္တိဋ္ဌာ သမ္ပတ္တတိ။ ကသ္မာ အာဂတာတိ။ မံ ဂဟေတွာ ဂန္တုကာမ-
တာယာတိ။ တုမေ ပန ဂန္တုကာမာတိ။ အာမာဝုသောတိ။ ကိံ ဝဒေထ ဘန္တေ၊
အမေဟိ ကဿ ဥပေါသထာဂါရံ ကာရိတံ၊ ကဿ ဘောဇနသာလာ၊
ကဿ အဂ္ဂိသာလာဒယော ကာရိတာ၊ မယံ မင်္ဂလာမင်္ဂလေသု ကဿ
သန္တိကံ ဂမိဿာမာတိ။ မဟာဥပါသိကာယောပိ တတ္ထေဝ နိသိဒိတွာ
အဿုနိ ပဝတ္တယိံသု။ ဒဟရော “တုမေသု ဧဝံ ဒုက္ခိတေသု အဟံ ဂန္တော
ကိံ ကရိဿာမိ၊ ထေရေ ဥယျောဇေဿာမီ”တိ ဝိဟာရံ ဂတော။

ထေရာပိ ကတဘတ္တကိစ္စာ ပတ္တစီဝရာနိ ဂဟေတွာ နိသိန္ဓာ တံ ဒိသ္မာဝ
“ကိံ အာဝုသော စိရာယသိ၊ ဒိဝါ ဟောတိ၊ ဂစ္ဆာမာ”တိ အာဟံသု။ အာမ
ဘန္တေ၊ တုမေ သုခိတာ၊ အသုကဂေဟဿ ဣဋ္ဌကာမူလံ ဌိတသဏှာနေနေဝ
ဌိတံ၊ အသုကဂေဟာဒိနံ စိတ္တကမ္မမူလာဒိနိ အတ္ထိ၊ ဂတဿာပိ မေ စိတ္တဝိက္ခေပေါ
ဘဝိဿတိ၊ တုမေ ပုရတော ဂန္တော အသုကဝိဟာရေ စီဝရဓောဝနရဇနာဒိနိ
ကရောထ၊ အဟံ တတ္ထ သမ္မာပုဏိဿာမီတိ။ တေ တဿ ဩသက္ကိတုကာမတံ
ဥတွာ တံ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆေယျာသိတိ ပက္ကမိံသု။

သော ထေရေ အနုဂန္တော နိဝတ္တော ဝိဟာရမေဝ အာဂန္တော ဘောဇန-
သာလာဒိနိ ဩလောကေန္တော ဝိဟာရံ ရာမဏေယျကံ^၃ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ
“သာဓု ဝတမ္ပိ န ဂတော၊ သစေ အဂမိဿံ၊ ကောစိ ဒေဝ ဓမ္မကထိကော

၁-သုခံ နိသိန္ဓာဝဓမ္မကထံ (သိ၊ သျာ)   ၂-ပုစ္ဆန္တိ (သိ)   ၃-ရာမဏေယျာရာမံ (က)
သံ-၄   ၃-၆

အာဂန္တော သဗ္ဗေသံ မနံ ဘိန္ဒိတွာ ဝိဟာရံ အတ္တနေော နိကာယသန္တကံ^၁ ကရေယျ၊ အထ မယာ ပစ္စာ အာဂန္တော ဧတဿ ပစ္စတော လဒ္ဓပိဏ္ဍိ ဘုဉ္ဇန္တေန စရိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ^၂”တိ။

သော အပရေန သမယေန သုဏာတိ “တေ ကိရ ဘိက္ခု ဂတဠာနေ ဧကနိကာယဒွေနိကာယဧကပိဋကဒွေပိဋကာဒိဝသေန ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏိတွာ အဋ္ဌကထာစရိယာ ဇာတာ ဝိနယဓရာ ဇာတာ သတပရိဝါရာပိ သဟဿ-ပရိဝါရာပိ စရန္တိ၊ ယေ ပနေတ္ထ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ ဂဟာ၊ တေ ဘဉ္ဇန္တော ဝါယမန္တော သောတာပန္နော ဇာတာ၊ သကဒါဂါမိနေော အနာဂါမိနေော အရဟန္တော ဇာတာ၊ မဟာသက္ကာရေန ပရိနိဗ္ဗုတာ”တိ။ သော စိန္တေသိ “သစေ အဟမ္မိ အဂမိဿံ၊ မယုဗ္ဗေသာ သမ္ပတ္တိ အဘဝိဿ၊ ဣမံ ပန ဌာနံ မုဉ္ဇိတုံ အသက္ကောန္တော အတိဝိယ ပရိဟီနမ္မိ^၃”တိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော အတ္တနေော မုဒုတာယ တံ ဌာနံ အမုဉ္ဇန္တော အရိယမဂ္ဂံ ဩတရိတွာ သမာဓိကုလ္လေ နိသိန္တော နိဗ္ဗာနသာဂရံ ပါပုဏိတုံ န သက္ကောတိ။ (၇)

ဂင်္ဂါယ နဒိယာ တိရိယံ ပတိတွာ ဝါလိကာယ ဩတ္တဋ္ဌဘာဝေန အန္တရ-သေတု ဝိယ ဟုတွာ ဗဟူနံ ပစ္စယော ဇာတရက္ခော ဝိယ ရထဝိနိတမဟာ-အရိယဝံသစန္ဒောပမာဒိပဋိပဒါသု အညတရံ ပဋိပဒံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဌိတော ဩလီနဝုတ္တိကော ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဟိ တံ ပဋိပတ္တိနိဿိတံ ဓမ္မံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပကတိယာ မဇ္ဈဿရော စိတ္တလပဗ္ဗတာဒိသဒိသံ မဟန္တံ ဌာနံ ဂန္တော စေတိယင်္ဂဏဝတ္တာဒိနိ ကရေတိ။ အထ နံ ဓမ္မဿဝနဂ္ဂံ ပတ္ထံ^၄ အာဂန္တုကာ ဒဟရာ “ဓမ္မံ ကထေဟိ”တိ ဝဒန္တိ။ သော သမ္မာ ဥဂ္ဂဟိတံ ဓမ္မံ ပဋိပဒံ ဒိပေတွာ ကထေတိ။ အထဿ ပံသုကုလိကပိဏ္ဍာပါတိကာဒယော သဗ္ဗေ ထေရနဝမဇ္ဈိမာ ဘိက္ခု။ “အဟော သပ္ပရိသော”တိ အတ္တမနာ ဘဝန္တိ။

သော ကဿစိ နိဒါနမတ္တံ၊ ကဿစိ ဥပခုဂါထံ၊ ကဿစိ ဂါထံ ဥပ-ဋ္ဌာပေန္တော^၄ အယပဋ္ဌကေန အာဗန္ဓန္တော^၅ ဝိယ ဒဟရသာမဏေရေ သင်္ဂဏိတွာ မဟာထေရေ ဥပသင်္ဂမိတွာ “ဘန္တေ အယံ ပေါရာဏက-ဝိဟာရေ အတ္ထိ၊ ဧတ္ထ ကောစိ တတြုပ္ပါဒေါ”တိ ပုစ္ဆတိ။ ထေရာ “ကိ” ဝဒေသိ အာဝုသော၊ စတုဝိသတိ ကရိသသဟဿာနိ တတြုပ္ပါဒေါ”တိ။ ဘန္တေ တုမေ ဧဝံ ဝဒေထ၊ ဥဒ္ဓနေပံန အဂ္ဂိပိ န ဇလတိတိ။ အာဝုသော မဟာဝိဟာရဝါသီဟိ

၁-သန္တကံ (သီ)၊ ကာယသန္တကံ (သျှာ) ၂-ဓမ္မဿဝနတ္ထံ ပတ္တာ (သီ)
၃-ဥပဒဟန္တော (သီ၊ သျှာ) ၄-အာဗန္ဓော (သျှာ)

လဒ္ဓါ နာမ ဧဝမေဝ နဿန္တိ၊ န ကောဓိ သဏ္ဌပေတိတိ။ ဘန္တေ ပေါရာဏ-
ကရာဇူဟိ ဒိန္နံ ဒီဏာသဝေဟိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကသ္မာ ဧတေ နာသေန္တိတိ။ အာဝုသော
တာဒိသေန ဓမ္မကထိကေန သက္ကာ ဘဝေယျ လဒ္ဓန္တိ။ ဘန္တေ မာ ဧဝံ ဝဒေထ၊
အမှေ ပဋိပတ္တိဒီပကဓမ္မကထိကာ နာမ၊ တုမှေ မံ “သံဃကုဋုမ္ပိကော
ဝိဟာရုပဋ္ဌာကော”တိ မညမာနာ ကာတုကာမာတိ။ ကိံ န ခေါ အာဝုသော
အကပ္ပိယမေတံ၊ တုမှာဒိသေဟိ ပန ကထိတေ အမှာကံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ။ တေန
ဟိ ဘန္တေ အာရာမိကေသု အာဂတေသု အမှာကံ ဘာရံ ကရောထ၊ ဧကံ
ကပ္ပိယဒ္ဓါရံ ကထေဿာမာတိ။

သော ပါတောဝ ဂန္ဓာ သန္ဓိပါတသာလာယံ^၁ ဌတွာ အာရာမိကေသု
အာဂတေသု “ဥပါသကာ အသုကခေတ္တေ ဘာဂေါ ကုဟိ^၂၊ အသုကခေတ္တေ
ကဟာပဏံ ကုဟိ”^၃န္တိအာဒိနိ ဝတွာ အညဿ ခေတ္တံ ဂဟေတွာ အညဿ
ဒေတိ^၄။ ဧဝံ အနုက္ကမေန တံ တံ ပဋိသေဓေန္တော တဿ တဿ ဒေန္တော
တထာ အကာသိ၊ ယထာ ယာဂဟတ္တာ ပူဝဟတ္တာ ဘတ္တဟတ္တာ တေလမရ-
ဇာဏိတဃတာဒိဟတ္တာ စ အတ္တနောဝ သန္တိကံ အာဂစ္ဆန္တိ။ သကလဝိဟာရော
ဧကကောလာဟလော ဟောတိ၊ ပေသလာ ဘိက္ခု နိဗ္ဗိဇ္ဇ အပက္ကမိ^၅သု။

သောပိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ ဝိဿဋ္ဌကာနံ^၆ ဗဟူနံ ဒုဗ္ဗစပုဂ္ဂလာနံ ဥပဇ္ဈိ
ဒေန္တော ဝိဟာရံ ပူရေသိ။ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခု ဝိဟာရဒ္ဓါရေ ဌတွာဝ
“ဝိဟာရေ ကေ ဝသန္တိ”^၇တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဧဝရူပါ နာမ ဘိက္ခု”^၈တိ သုတွာ
ဗာဟိရေနေဝ ပက္ကမန္တိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော သာသနေ တိရိယံ နိပန္နတာယ
မဟာဇနဿ ပစ္စယဘာဝံ ဥပဂတော အရိယမဂ္ဂံ ဩတရိတွာ သမာဓိကုလ္လေ
နိသိန္ဓော နိဗ္ဗာနသာဂရံ ပါပုဏိတုံ န သက္ကောတိ။ (၈)

ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစာတိ “နိဗ္ဗာနပဗ္ဗာရာ”^၉တိ ပဒေန ဩသာပိတံ
ဓမ္မဒေသနံ ဥတွာ အနုသန္တိကုသလတာယ ဧတံ “ကိံ န ခေါ ဘန္တေ”^{၁၀}တိ-
အာဒိဝစနံ အဝေါစ။ တထာဂတောပိ ဟိ ဣမိဿံ ပရိသတိ နိသိန္ဓော
“အနုသန္တိကုသလော ဘိက္ခု အတ္ထိ၊ သော မံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿတိ”^{၁၁}တိ တဿေဝ
ဩကာသကရဏတ္ထာယ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

ဣဒါနိ ဩရိမံ တိရန္တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တေသု အဇ္ဈတ္တိကာယတနာဒိသု
ဧဝံ ဥပဂမနာနုပဂမနာဒိနိ^{၁၂} ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ “မယံ စက္ခု ပသန္တိ”^{၁၃}၊ အဟံ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ

၁-သန္ဓိပါတလောယံ (သီ၊ သျာ) ၂-အညဿ ဟတ္တာ ဂဟေတွာ အညဿ ဟတ္တေ ဒေတိ (သီ)
၃-အနုတ္တိကာနံ (သီ) ၄-ဥပဂစ္ဆမာနာနုဂစ္ဆမာနာဒိနိ (က) ၅-စက္ခု သမ္ပန္နံ (က)

ရူပါရမ္မဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သက္ကောမီ”တိ ဧတံ နိဿာယ စက္ခု အဿာဒေန္တောပိ တိမိရကဝါတာဒီဟိ ဥပဟတပသာဒေါ “အမနာပံ မယံ စက္ခု၊ မဟန္တမ္ပိ ရူပါရမ္မဏံ ဝိဘာဝေတုံ န သက္ကောမီ”တိ ဒေါမနသံ အာပဇ္ဇန္တောပိ စက္ခာယတနံ ဥပဂစ္ဆတိ နာမ။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ တိဏ္ဏံ လက္ခဏာနံ ဝသေန ဝိပဿန္တော ပန န ဥပဂစ္ဆတိ နာမ။ သောတာဒီသုပိ ဒေသေ နယော။

မနာယတနေ ပန “မနာပံ ဝတ မေ မနော၊ ကိဉ္စိ ဝါမတော အဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗံ ဒက္ခိဏတောဝ ဂဏှာတိ”တိ ဝါ “မနေန မေ စိန္တိတစိန္တိတဿ အလာဘော နာမ နတ္ထိ”တိ ဝါ ဧဝံ အဿာဒေန္တောပိ, “ဒုစိန္တိတစိန္တိတဿ မေ မနော အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ”တိ ဧဝံ ဒေါမနသံ ဥပ္ပါဒေန္တောပိ မနာယတနံ ဥပဂစ္ဆတိ နာမ။ ဣဋ္ဌေ ပန ရူပေ ရာဂံ, အနိဋ္ဌေ ပဋိသံ ဥပ္ပါဒေန္တော ရူပါယတနံ ဥပဂစ္ဆတိ နာမ။ သဒ္ဓါယတနာဒီသုပိ ဒေသေ နယော။

နန္ဒိရာဂဿေတံ အဓိဝစနန္တိ ယထာ ဟိ မဇ္ဈေ သံသီဒိတွာ^၁ ထလံ ပတ္တံ ဒါရုက္ခန္တံ သဏှထူလဝါလိကာ ပိဒဟတိ၊ သော ပုန သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဧဝံ နန္ဒိရာဂေန အာဗဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော စတူသု မဟာအပါယေသု ပတိတော မဟာဒုက္ခေန ပိဓိယတိ^၂၊ သော အနေကေဟိပိ ဝဿသဟဿေဟိ ပုန သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န သက္ကောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “နန္ဒိရာဂဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ။

အသ္မိမာနဿေတံ အဓိဝစနန္တိ ယထာ ဟိ ထလေ အာရုဋ္ဌော ဒါရုက္ခန္တော ဟေဋ္ဌာ ဂင်္ဂေါဒကေန စေဝ ဥပရိ ဝသေန စ တေမေန္တော အနုက္ကမေန သေဝါလပရိယောနဒ္ဓေါ “ပါသာဏော န ခေါ ဒေ ခါဏှကော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝ အသ္မိမာနေန ဥန္တတော ပုဂ္ဂလော ပံသုကူလိကဋ္ဌာနေ ပံသုကူလိကော ဟောတိ၊ ဓမ္မကထိကဋ္ဌာနေ ဓမ္မကထိကော၊ ဘဏှနကာရကဋ္ဌာနေ ဘဏှနကာရကော^၃၊ ဝေဇ္ဇဋ္ဌာနေ ဝေဇ္ဇော၊ ပိသုဏဋ္ဌာနေ ပိသုဏော။ သော နာနပ္ပကာရံ အနေသနံ အာပဇ္ဇန္တော တာဟိ တာဟိ အာပတ္တိဟိ ပလိဝေဋ္ဌိတော “အတ္ထိ န ခေါ အဿ အပ္ပန္နရေ ကိဉ္စိ သီလံ, ဥဒါဟု နတ္ထိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အသ္မိမာနဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ။

ပဉ္စန္ဓေတံ ကာမဂုဏာနံ အဓိဝစနန္တိ ယထာ ဟိ အာဝဇ္ဇေ ပတိတ-ဒါရုက္ခန္တော အန္တောယေဝ^၄ ပါသာဏာဒီသု အာဟတသမဗ္ဗာဟတော ဘိဇ္ဇိတွာ စုဏှဝိစုဏှံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပဉ္စကာမဂုဏာဝဇ္ဇေ ပတိတပုဂ္ဂလော

၁-နိသီဒိတွာ (သျှာ) ၂-ပိဋိယတိ (သီ၊ သျှာ)
၃-ဘဏှာဂါရိကဋ္ဌာနေ ဘဏှာဂါရိကော (က) ၄-ဒါရုက္ခန္တောယေဝ (က)

စတုသု အပါယေသု ကမ္မကာရဏခုပ္ပိပါသာဒိဒုက္ခေဟိ အာဟတသမဗ္ဗာ-
ဟတော ဒီသရတ္တံ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏတံ အာပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပဉ္စန္ဓေတံ ကာမဂုဏာနံ
အဓိဝစန”န္တိ။

ဒုဿိလောတိ နိဿိလော။ ပါပဓမ္မောတိ လာမကဓမ္မော။ အသုစိတိ န
သုစိ။ သင်္ကဿရသမာစာရောတိ “ဣမဿ မညေ ဣမဿ မညေ ဣဒံ ကမ္မ”န္တိ
ဧဝံ ပရေဟိ သင်္ကာယ သရိတဗ္ဗသမာစာရော။ သင်္ကာယ ဝါ ပရေသံ သမာ-
စာရံ သရတိတိပိ^၁ သင်္ကဿရသမာစာရော။ တဿ ဟိ ဒွေ တယော ဇနေ
ကထေန္တေ ဒိသွာ “မမ ဒေါသံ မညေ ကထေန္တိ”တိ တေသံ သမာစာရံ
သင်္ကဿရတိ ဓာဝတိတိ^၂ သင်္ကဿရသမာစာရော။

သမဏပဋိညောတိ သလာကဂ္ဂဟဏာဒိသု “ကိတ္တကာ ဝိဟာရေ သမ-
ဏာ”တိ ဂဏနာယ အာရဒ္ဓါယ “အဟမ္ဘိ သမဏော, အဟမ္ဘိ သမဏော”တိ
ပဋိညံ ဒေတိ၊ သလာကဂ္ဂဟဏာဒိနိ ကရောတိ။ မြဟ္မစာရိပဋိညောတိ
ဥပေါသထပဝါရဏာဒိသု “အဟမ္ဘိ မြဟ္မစာရိ”တိ ပဋိညာယ တာနိ ကမ္မာနိ
ပဝိသတိ။ အန္တောပူတိတိ ဝက္ကဟဒယာဒိသု အပူတိကဿပိ ဂုဏာနံ ပူတိ-
ဘာဝေန အန္တောပူတိ။ အဝဿုတောတိ ရာဂေန တိန္တော။ ကသမ္ပုဇာတောတိ
ရာဂါဒိဟိ ကိလေသေဟိ ကစဝရဇာတော။

တေဒဝေါစာတိ ဂေါဂဏံ ဂင်္ဂါတိရာဘိမုခံ ကတွာ ပရိသပရိယန္တေ
ဌိတော အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ
“သတ္ထာ ဩရိမတိရာဒိနံ အနုပဂစ္ဆန္တာဒိဝသေန သက္ကာ ပဋိပတ္တိံ ပူရေတုန္တိ
ဝဒတိ။ ယဒိ ဧဝံ ပူရေတုံ သက္ကာ၊ အဟံ ပဗ္ဗဇိတွာ ပူရေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ
ဧတံ “အဟံ ခေါ ဘန္တေ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။

ဝစ္ဆဂိဒ္ဓိနိယောတိ ဝစ္ဆေသု သဿေဟာ ထနေဟိ^၃ ဒီရံ ပဋ္ဌရန္တေဟိ ဝစ္ဆက-
သ္မေဟေန သယမေဝ ဂမိဿန္တိတိ။ နိယျာတေဟေဝါတိ နိယျာတေဟိယေဝ။
ဂါဝိသု ဟိ အနိယျာတိတာသု ဂေါသာမိကာ အာဂန္တာ “ဧကာ ဂါဝိ န
ဒိဿတိ၊ ဧကာ ဂေါဏော, ဧကာ ဝစ္ဆကော န ဒိဿတိ”တိ တုယံ ပိဋ္ဌိတော
ပိဋ္ဌိတော ဝိစရိဿန္တိ၊ ဣတိ တေ အဖာသုကံ ဘဝိဿတိ။ ပဗ္ဗဇော စ နာမေသာ
သဇ္ဇဏဿ န ရူဟတိ၊^၄ အဏဏာ ပဗ္ဗဇော စ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ သံဝဏ္ဏိတာတိ^၅ ဒဿနတ္ထံ
ဧဝမာဟ။ နိယျာတာတိ နိယျာတိတာ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ။

၁-စရတိတိပိ (သိ၊ သျာ)   ၂-ဓာဝတိတိပိ (သိ၊ သျာ)   ၃-သကထနေဟိ (က)
၄-၄-အနဏဿေဝ ရူဟတိ၊ အနနုဇော စ ဝိညုနံ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ သံဝဏ္ဏိတာတိ (သိ)

၅-ဒုတိယဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၂။ ပဉ္စမေ ကိမ္ဗိလာယန္တိ ကိမ္ဗိလာနာမကေ^၁ နဂရေ။ သံကိလိဋ္ဌန္တိ ပဋိစ္စန္ဓကာလတော ပဠာယ အသံကိလိဋ္ဌာ နာမ အာပတ္တိ နတ္ထိ။ ဧဝရူပံ သံကိလိဋ္ဌံ အာပတ္တိံ။ န ဝုဠာနံ ပညာယတီတိ ပရိဝါသမာနတ္တအပ္ပာနေဟိ ဝုဠာနံ န ဒိဿတိ။

၆-အဝသုတပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၃။ ဆဋ္ဌေ နဝံ သန္တာဂါရန္တိ အရုနာ ကာရိတံ သန္တာဂါရံ။ ဧကာ မဟာသာလာတိ အတ္ထော။ ဥယျောဂကာလာဒိသု^၂ ဟိ ရာဇာနော တတ္ထ ဌတွာ “တ္ထကာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထကာ ပစ္စာ၊ တတ္ထကာ ဥဘောဟိ ပဿေဟိ၊ တတ္ထကာ ဟတ္ထိ အဘိရုဟန္တိ၊ တတ္ထကာ အဿေ၊ တတ္ထကာ ရထေသု တိဋ္ဌန္တိ။”တိ ဧဝံ သန္တိ^၃ ကရောန္တိ၊ မရိယာဒံ ဗန္ဓန္တိ၊ တသ္မာ တံ ဌာနံ သန္တာဂါရန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဥယျောဂဌာနတော စ^၄ အာဂန္တာ ယာဝ ဂေဟေသု အလ္လဂေါမယပရိဘဏ္ဍာ- ဒိနိ ကာရေန္တိ၊ တာဝ ဒွေ တိဏိ ဒိဝသာနိ တေ ရာဇာနော တတ္ထ သန္တရန္တိ- တိပိ^၅ သန္တာဂါရံ။ တေသံ ရာဇုနံ သဟ အတ္တာနုသာသနံ အဂါရန္တိပိ သန္တာဂါရံ။ ဂဏရာဇာနော ဟိ တေ၊ တသ္မာ ဥပ္ပန္နံ ကိစ္စံ ဧကဿ ဝသေန ဇ န ဆိဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေသံ ဆန္ဒောပိ လဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေ တတ္ထ သန္တိပတိတွာ အနုသာသန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဟ အတ္တာနုသာသနံ အဂါရန္တိပိ သန္တာဂါရ”န္တိ။ ယသ္မာ ပန တေ တတ္ထ သန္တိပတိတွာ “ဣမသ္မိံ ကာလေ ကသိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣမသ္မိံ ကာလေ ဝပိတု”န္တိ ဧဝမာဒိနာ နယေန ဃရာဝါသကိစ္စာနိ သမ္ပန္နယန္တိ၊ တသ္မာ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ ဃရာဝါသံ တတ္ထ သန္တရန္တိတိပိ သန္တာဂါရံ။ အစိရကာရိတံ ဟောတီတိ ဣဋ္ဌကကမ္မသုခာကမ္မစိတ္တကမ္မာဒိဝသေန သုသဇ္ဇိတံ ဒေဝဝိမာနံ ဝိယ အရုနာ နိဋ္ဌာပိတံ။ သမဏေန ဝါတိ တတ္ထ ယသ္မာ ဃရဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟဏ- ကာလေယေဝ ဒေဝတာ အတ္တနော ဝသနဌာနံ ဂဏန္တိ၊ တသ္မာ “ဒေဝေန ဝါ”တိ အဝတွာ “သမဏေန ဝါ ပြာဟ္မဏေန ဝါ ကေနစိ ဝါ မနုဿ- ဘူတေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

၁-ကိမ္ဗိလာယန္တိ ကိမ္ဗိလနာမကေ (သီ)၊ ကိမ္ဗိလာယန္တိ ကိမ္ဗိလနာမကေ (သျာ)
၂-ဥယျောဂကာလာဒိသု (သီ) ၃-သဗ္ဗံ (သဗ္ဗတ္ထ) မ-ဋ္ဌ ၃-၁၁-ပိဋကေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။
၄-ဥယျောဂဌာနတော စ (သီ) ၅-သန္တန္တိတိပိ (သီ၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၁၁-ပိဋကေ စ)
၆-ဝစနေန (က)

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ သူတိ သန္တာဂါရံ နိဋ္ဌိတန္တိ သုတွာ “ဂစ္ဆာမ နံ ပဿိဿာမာ”တိ ဂန္တာ ဒွါရကောဋ္ဌကတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗံ ဩလောကေတွာ “ဣဒံ သန္တာဂါရံ အတိဝိယ မနောရမံ သဿိရိကံ၊ ကေန ပဋ္ဌမံ ပရိဘုတ္တံ အမှာကံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ အဿာ”တိ စိန္နေတွာ “အမှာကံ ဉှတိ- သေဋ္ဌဿ ပဋ္ဌမံ ဒိယျမာနေပိ သတ္ထုနောဝ အနုစ္စဝိကံ၊ ဒက္ခိဏေယျဝသေန ဒိယျမာနေပိ သတ္ထုနောဝ အနုစ္စဝိကံ၊ တသ္မာ သတ္တာရံ ပဋ္ဌမံ ပရိဘုဉ္ဇာပေဿာမ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ စ အာဂမနံ ကရိဿာမ၊ ဘိက္ခုသံဃေ အာဂတေ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ အာဂတမေဝ ဘဝိဿတိ၊ သတ္တာရံ တိယာမရတ္တိံ အမှာကံ ဓမ္မကထံ ကထာပေဿာမ၊ ဣတိ တီဟိ ရတနေဟိ ပရိဘုတ္တံ ပစ္စာ မယံ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမ၊ ဧဝံ နော ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဥပသင်္ကမိံ သု။

ယေန နဝံ သန္တာဂါရံ တေနုပသင်္ကမိံ သူတိ တံဒိဝသံ ကိရ သန္တာဂါရံ ကိဉ္ဇာပိ ရာဇကုလာနံ ဒဿနတ္ထာယ ဒေဝဝိမာနံ ဝိယ သုသဇ္ဇိတံ ဟောတိ သုပဋိဇဂ္ဂိတံ၊ ဗုဒ္ဓါရဟံ ပန ကတွာ အပညတ္တံ။ ဗုဒ္ဓါ ဟိ နာမ အရညဇ္ဈာသယာ အရညာရာမာ အန္တောဂါမေ ဝသေယျံ ဝါ နော ဝါ၊ တသ္မာ “ဘဂဝတော မနံ ဇာနိတွာဝ ပညာပေဿာမာ”တိ စိန္နေတွာ တေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိံ သု၊ ဣဒါနိ ပန မနံ လဘိတွာ ပညာပေတုကာမာ ယေန သန္တာဂါရံ တေနုပ- သင်္ကမိံ သု။

သဗ္ဗသန္တရိံ သန္တာဂါရံ သန္တရိတွာတိ ယထာ သဗ္ဗမေဝ သန္တတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ တံ သန္တရာပေတွာ။ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ တာဝ “ဂေါမယံ နာမ သဗ္ဗမင်္ဂလေသု ဝဋ္ဋတိ”တိ သုခာပရိကမ္မကတမ္ပိ ဘူမိံ အလ္လဂေါမယေန ဩပုဉ္ဇာပေတွာ ပရိ- သုက္ခဘာဝံ ဥတွာ ယထာ အက္ကန္တဋ္ဌာနေ ပဒံ ပညာယတိ၊ ဧဝံ စတုဇ္ဇာတိယ- ဂန္ဓေဟိ လိမ္မာပေတွာ ဥပရိ နာနာဝဏ္ဏကဋ္ဌသာရကေ သန္တရိတွာ တေသံ ဥပရိ မဟာပိဋကကောဇဝေ အာဒိံ ကတွာ ဟတ္ထတ္ထရအဿတ္ထရသီဟတ္ထရဗျုတ္တရစန္ဒ- ထရကသုရိယတ္ထရကစိတ္တတ္ထရကာဒီဟိ ၂ နာနာဝဏ္ဏေဟိ အတ္ထရကေဟိ သန္တရိ- တဗ္ဗယုတ္တကံ သဗ္ဗောကာသံ သန္တရာပေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗသန္တရိံ သန္တာဂါရံ သန္တရိတွာ”တိ။

အာသနာနိ ပညာပေတွာတိ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ တာဝ မင်္ဂလထမ္ပံ နိဿာယ မဟာရဟံ ဗုဒ္ဓါသနံ ပညာပေတွာ၊ တတ္ထ တတ္ထ ယံ ယံ မုဒုကဉ္စ မနောရမဉ္စ

၁-သန္တရိတွာ (သီ၊ သျာ)   ၂-ဗျုတ္တရကဉ္စနတ္ထရသုရိယတ္ထရစိတ္တတ္ထရကာဒီဟိ (သီ)

ပစ္စတ္တရဏံ၊ တံ တံ ပစ္စတ္တရိတွာ ဥဘတောလောဟိတကံ မနုညဒဿနံ ဥပဓာနံ ဥပဒဟိတွာ^၁ ဥပရိ သုဝဏ္ဏရဇတတာရကဝိစိတ္တဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ ဂန္ဓဒါမပုပ္ဖ-ဒါမပတ္တဒါမာဒီဟိ^၂ အလင်္ကာရိတွာ သမန္တာ ဒွါဒသဟတ္ထေ ဌာနေ ပုပ္ဖဇာလံ ကာရေတွာ တိံသဟတ္ထမတ္တံ ဌာနံ ပဋိသင်္ကာယာ ပရိက္ခိပါပေတွာ ပစ္ဆိမဘိတ္တိ^၃ နိဿာယ ဘိက္ခုသံဃဿ ပလ္လင်္ကဝိဋ္ဌအပဿယဝိဋ္ဌမုဏ္ဍဝိဋ္ဌာနိ ပညာပေတွာ ဥပရိ သေတပစ္စတ္တရဏေဟိ ပစ္စတ္တရာပေတွာ^၄ ပါစိနဘိတ္တိ^၅ နိဿာယ အတ္တနော အတ္တနော မဟာပိဋ္ဌကကောဇဝေ ပညာပေတွာ မနောရမာနိ ဟံသလော-မာဒီပူရိတာနိ ဥပဓာနာနိ^၆ ဌာပါပေသုံ “ဧဝံ အင်္ဂါလမမာနာ သဗ္ဗရတ္တိ^၇ ဓမ္မံ သုဏိဿာမာ”တိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အာသနာနိ ပညာပေတွာ”တိ။

ဥဒကမဏိကံ ပတိဋ္ဌာပေတွာတိ မဟာကုမ္ဘိကံ ဥဒကစာဋီ^၈ ပတိဋ္ဌာပေတွာ။ “ဧဝံ ဘဂဝါ စ ဘိက္ခုသံဃော စ ယထာရုစိယာ ဟတ္ထေ ဝါ ဓောဝိဿန္တိ ပါဒေ ဝါ၊ မုခံ ဝါဝိက္ခာလေဿန္တိ”တိ တေသု တေသု ဌာနေသု မဏိဝဏ္ဏဿ ဥဒကဿ ပူရာပေတွာ ဝါသတ္ထာယ နာနာပုပ္ဖါနိ စေဝ ဥဒကဝါသဝုဏ္ဏာနိ စ ပက္ခိပိတွာ ကဒလိပဏ္ဍေဟိ ပိဒဟိတွာ ပတိဋ္ဌာပေသုံ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဥဒကမဏိကံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ”တိ။

တေလပ္ပဒီပံ အာရောပေတွာတိ ရဇတသုဝဏ္ဏာဒိမယဒဏ္ဍဒီပိကာသု ယောနကရူပကိရာတရူပကာဒီနံ^၁ ဟတ္ထေ ဌာပိတသုဝဏ္ဏရဇတဒိမယကပလ္လိ-ကာသု စ တေလပ္ပဒီပံ ဇာလာပေတွာတိ အတ္ထော။ **ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ** သူတိ ဧတ္ထ ပန တေ သကျရာဇာနော န ကေဝလံ သန္တာဂါရမေဝ၊ အထ ခေါယောဇနာဝဋ္ဋေ^၂ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ^၃ နဂရဝိထိယောပိ သမ္မဇ္ဇာပေတွာ ဓဇေ ဥဿာပေတွာ ဂေဟဒွါရေသု ပုဏ္ဏဃဋ္ဌေ စ ကဒလိယော စ ဌာပါပေတွာ သကလနဂရံ ဒီပမာလာဒီဟိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏတာရကံ ဝိယ ကတွာ “ဒီရူပဂေ^၄ ဒါရကေ ဒီရံ ပါယေထ၊ ဒဟရေ ကုမာရေ လဟုံ လဟုံ ဘောဇေတွာ သယာပေထ၊ ဥစ္စာသဒ္ဓံ^၅ မာ ကရိတ္ထ၊ အဇ္ဇေ ဧကရတ္တိ^၆ သတ္တာ အန္တောဂါမေ ဝသိဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါ နာမ အပ္ပသဒ္ဓကာမာ ဟောန္တိ”တိ ဘေရိ^၇ စရာပေတွာ သယံ ဒဏ္ဍဒီပိကာ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ သု။

၁-ဩဒဟိတွာ (က)	၂-....ဝတ္တဒါမာဒီဟိ (သီ၊ သျာ)
၃-ပတ္တရာပေတွာဝ (သီ၊ သျာ)	၄-တူလိယာနိ ဥပဓာနာနိ (က)
၅-....ဝိလာသရူပကာဒီနံ (သီ၊ သျာ)	၆-ယောဇနပထေ (သီ၊ သျာ)
၇-ဒီရူပကေ (သီ)၊ ဒီရဝိတေ (သျာ)	၈-ဥဒ္ဓာရသဒ္ဓံ (သီ၊ သျာ)

အထ ခေါ် ဘဂဝါ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန
ယေန နဝံ သန္တာဂါရံ တေနပသင်္ကမိတိ “ယဿ ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ
မညတိ”တိ ဧဝ ကိရ ကာလေ အာရောစိတေ ဘဂဝါ လာခါရသတိန္တရတ္ထ-
ကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖဝဏ္ဏံ ရတ္တဒုပဋ္ဌံ^၁ ကတ္တရိယာ ပဒုမံ ကန္တေန္တော ဝိယ၊ သံဝိဓာယ
တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော နိဝါသေတွာ သုဝဏ္ဏပါမင်ေန ပဒုမကလာပံ
ပရိက္ခိပန္တော ဝိယ၊ ဝိဇ္ဇုလတာသဿိရိကံ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ရတ္တကမ္မလေန
ဂဇကုမ္ဘိ^၂ ပရိယောနန္တေန္တော ဝိယ၊ ရတနသတုဗ္ဗေဓေ သုဝဏ္ဏသိကေ ပဝါဋ္ဌဇာလံ
ခိပမာနော ဝိယ၊ သုဝဏ္ဏစေတိယေ ရတ္တကမ္မလကဉ္စကံ ပဋိမုဉ္ဇန္တော ဝိယ၊
ဂစ္ဆန္တံ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ရတ္တဝဏ္ဏဝလာဟကေန ပဋိစ္ဆာဒယမာနော ဝိယ၊ ကဉ္စနပဗ္ဗတ-
မတ္တကေ သုပက္ကလာခါရသံ ပရိသိဉ္ဇန္တော ဝိယ၊ စိတ္တကုဋ္ဌပဗ္ဗတမတ္တကံ ဝိဇ္ဇု-
လတာယ ပရိက္ခိပန္တော ဝိယ စ သစက္ကဝါဋ္ဌသိနေရယုဂန္ဓရံ မဟာပထဝိံ^၃
သဉ္ဇာလေတွာ ဂဟိတံ နိဂြောဓပလ္လဝသမာနဝဏ္ဏံ ရတ္တဝရပံသုကူလံ ပါရုပိတွာ
ဂန္ဓကုဋ္ဌါရတော နိက္ခမိ ကဉ္စနဂဟတော သီဟော ဝိယ ဥဒယပဗ္ဗတကုဋ္ဌတော
ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ စ။ နိက္ခမိတွာ ပန ဂန္ဓကုဋ္ဌိပမုဓေ အဋ္ဌာသိ။

အထဿ ကာယတော မေဃမုဓေဟိ ဝိဇ္ဇုကလာပါ ဝိယ ရသ္မိယော
နိက္ခမိတွာ သုဝဏ္ဏရသဓာရာပရိသေကပိဉ္စရပတ္တပုပ္ဖလဝိဋ္ဌပေ ဝိယ အာရာမ-
ရုက္ခေ ကရိံသု။ တာဝဒေဝ စ အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တစိဝရမာဒါယ မဟာ-
ဘိက္ခုသံဃော ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေသိ။ တေ ပန ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ ဘိက္ခု။
ဧဝရူပါ အဟေသုံ—အပ္ပိစ္ဆာ သန္တုဋ္ဌာ ပဝိဝိတ္တာ အသံသဋ္ဌာ အာရဒ္ဓဝိရိယာ
ဝတ္တာရော ဝစနက္ခမာ စောဒကာ ပါပဂရဟိနော သီလသမ္ပန္နာ သမာဓိသမ္ပန္နာ
ပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉ္ဇာဏဒဿနသမ္ပန္နာ။ တေဟိ ပရိဝါရိတော ဘဂဝါရတ္တကမ္မလ-
ပရိက္ခိတ္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏက္ခန္တော၊ ရတ္တပဒုမသဏ္ဍမဇ္ဈဂတာ ဝိယ သုဝဏ္ဏနာဝါ၊
ပဝါဋ္ဌဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏပါသာဒေါ ဝိရောစိတ္ထ။ သာရိပုတ္တ-
မောဂ္ဂလ္လာနာဒယော မဟာထေရာပိ နံ^၃ မေဃဝဏ္ဏံ ပံသုကူလံ ပါရုပိတွာ
မဏိဝမ္မဝမ္ဗိကာ ဝိယ မဟာနာဂါ ပရိဝါရယိံသု ဝန္တရာဂါ ဘိန္ဒကိလေသာ
ဝိဇဋိတဇဋ္ဌာ ဆိန္ဒုဗန္ဓနာ ကုလေ ဝါဂဏေ ဝါ အလဂ္ဂါ။

ဣတိ ဘဂဝါ သယံ ဝိတရာဂေါ ဝိတရာဂေဟိ၊ ဝိတဒေါသော ဝိတဒေါသေဟိ၊
ဝိတမောဟော ဝိတမောဟေဟိ၊ နိတ္တဏှော နိတ္တဏှေဟိ၊ နိက္ခိလေသော
နိက္ခိလေသေဟိ၊ သယံ ဗုဒ္ဓေါ ဗဟုဿုတဗုဒ္ဓေဟိ ပရိဝါရိတော ပတ္တပရိဝါရိတံ

၁-သုရတ္တဒုပဋ္ဌံ (က)   ၂-ရဇတကုဋ္ဌံ (သီ၊ သျာ)   ၃-မဟာထေရာ ပန (သီ၊ သျာ)

ဝိယ ကေသရံ, ကေသရပရိဝါရိတာ ဝိယ ကဏ္ဍိကာ, အဠာနာဂသဟဿပရိဝါရိ-
တော ဝိယ ဆဒ္ဒန္တော နာဂရာဇာ, နဂုတိဟံသသဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ
ဓတရဠော ဟံသရာဇာ, သေနင်္ဂပရိဝါရိတော ဝိယ စက္ကဝတ္တိရာဇာ, မရဂဏ-
ပရိဝါရိတော ဝိယ သက္ကော ဒေဝရာဇာ, မြဟ္မဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ ဟာရိတ-
မဟာမြဟ္မာ, တာရာဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္ဒော အသမေန ဗုဒ္ဓဝေသေန
အပရိမာဏေန ဗုဒ္ဓဝိလာသေန ကပိလဝတ္ထုဂါမိမဂ္ဂံ^၁ ပဋိပဇ္ဇိ။

အထဿ ပုရတ္ထိမကာယတော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ရသ္မိ ဥဠာဟိတွာ အသီတိ-
ဟတ္ထဠာနံ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပစ္စိမကာယတော၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထတော၊ ဝါမဟတ္ထတော
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ရသ္မိ ဥဠာဟိတွာ အသီတိဟတ္ထဠာနံ အဂ္ဂဟေသိ။ ဥပရိ ကေသန္တ-
တော ပဠာယ သဗ္ဗကေသာဝဇ္ဇေဟိ မောရဂီဝဝဏ္ဏာ ရသ္မိ ဥဠာဟိတွာ
ဂဂနတလေ အသီတိဟတ္ထဠာနံ အဂ္ဂဟေသိ။ ဟေဠာ ပါဒတလေဟိ ပဝါဠဝဏ္ဏာ
ရသ္မိ ဥဠာဟိတွာ သနပထဝိ^၂ အသီတိဟတ္ထဠာနံ အဂ္ဂဟေသိ။ ဧဝံ သမန္တာ
အသီတိဟတ္ထဠာနံ ဆဗ္ဗဏ္ဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဇ္ဇောတမာနာ ဝိပုန္ဒမာနာ
ကဉ္စနဒဏ္ဍဒီပိကာဟိ နိစ္ဆရိတွာ အာကာသံ ပက္ခန္ဓဇာလာ ဝိယ စာတုဒ္ဓိပိက-
မဟာမေဃတော နိက္ခန္တဝိဇ္ဇုလတာ ဝိယ ဝိဓာဝိ^၃ သု။ သဗ္ဗဒိသာဘာဂါ သုဝဏ္ဏ-
စမ္ပကပုပ္ဖေဟိ ဝိကိရိယမာနာ ဝိယ, သုဝဏ္ဏသဋ္ဌတော နိက္ခန္တသုဝဏ္ဏရသဓာရာဟိ
သိဉ္စမာနာ ဝိယ, ပသာရိတသုဝဏ္ဏပဋ္ဌပရိက္ခိတ္တာ ဝိယ, ဝေရန္တဝါတသမုဠိတ^၄-
ကိ^၅ သုကကဏိကာရပုပ္ဖုဏ္ဏသမောကိဏ္ဏာ ဝိယ ဝိပုဘာသိ^၆ သု။

ဘဂဝတောပိ အသီတိအနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာဒ္ဒတ္တိ^၁ သဝရလက္ခဏသမုဇ္ဇလသရိရံ
သမုဂ္ဂတတာရကံ ဝိယ ဂဂနတလံ, ဝိကသိတမိဝ ပဒုမဝနံ, သဗ္ဗပါလိဖုလ္လော^၂
ဝိယ ယောဇနသတိကော ပါရိစ္ဆတ္တကော, ပဋိပါဠိယာ ဌပိတာနံ ဒုတ္တိ^၃ သ-
စန္ဒာနံ ဒုတ္တိ^၄ သသူရိယာနံ ဒုတ္တိ^၅ သစက္ကဝတ္တိနံ ဒုတ္တိ^၆ သဒေဝရာဇာနံ ဒုတ္တိ^၇ သ-
မဟာမြဟ္မာနံ သိရိယာ သိရိ^၈ အဘိဘဝမာနံ ဝိယ ဝိရောစိတ္ထ၊ ယထာ တံ
ဒသဟိ ပါရမီဟိ ဒသဟိ ဥပပါရမီဟိ ဒသဟိ ပရမတ္ထပါရမီဟိ သမ္ပဒေဝ
ပူရိတာဟိ^၉ သမတိ^{၁၀} သပါရမီတာဟိ အလင်္ကံတံ။ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ
စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ဒိန္နဒါနံ ရက္ခိတံသီလံ ကတကလျာဏကမ္မံ ဧကသ္မိ^{၁၁}
အတ္တဘာဝေ ဩသရိတွာ ဝိပါကံ ဒါတုံ ဌာနံ အလဘမာနံ သမ္မာပေတ္တံ ဝိယ
အဟောသိ။ နာဝါသဟဿဘဏ္ဍိ ဧကနာဝံ အာရောပနကာလော ဝိယ,
သကဋ္ဌသဟဿဘဏ္ဍိ ဧကသကဋ္ဌံ အာရောပနကာလော ဝိယ, ပဉ္စဝိသတိယာ

၁-ကပိလဝတ္ထုဂါမိနံ မဂ္ဂံ (သီ၊ သျာ)   ၂-ဝေရန္တဝါတသမုဒ္ဒတ (သီ၊ သျာ)   ၃-ဝိပုကိရိသု (က)
၄-သဗ္ဗဗာလိဖုလ္လော (သျာ၊ က)   ၅-ပရိပူရိတာဟိ (က)

မဟာသာလောဝ သမ္ဗုလ္လော၊ နေရုရာဇာဝ'လင်္ကာတော။
 သုဝဏ္ဏယူပသင်္ကာသော၊ ပဒုမော ကောကနဒေါ' ယထာ။
 ဇလန္တော ဒီပရက္ခောဝ၊ ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ယထာ သိဒ္ဓိ။
 ဒေဝါနံ ပါရိစ္ဆတ္တောဝ၊ သဗ္ဗဖုလ္လော ဝိရောစတိ"တိ။

ကာဝိလဝတ္ထဝေ သကျေ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိ' ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ ဣတ္ထ
 ဓမ္မကထာ နာမ သန္တာဂါရာနုမောဒနာပဋိသံယုတ္တာ ပကိဏ္ဏကကထာ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တဒါ ဟိ ဘဂဝါ အာကာသဂံ' ဩတာရေန္တော ဝိယ ပထဝေါဇိ
 အာကမုန္တော ဝိယ မဟာဇမ္ဗု မတ္တကေ ဂဟေတွာ စာလေန္တော ဝိယ
 ယောဇနိကံ မရုဘဏ္ဍံ စက္ကယန္တေန ဝိဇ္ဇေတွာ မရုပါနံ ပါယမာနော' ဝိယ
 ကဝိလဝတ္ထုဝါသိနံ သကျာနံ ဟိတသုခါဝဟံ ပကိဏ္ဏကကထံ ကထေသိ။
 “အာဝါသဒါနံ နာမေတံ မဟာရာဇ မဟန္တံ၊ တုမှာကံ အာဝါသော မယာ
 ပရိဘုတ္တော၊ ဘိက္ခုသံဃေန စ ပရိဘုတ္တော၊ မယာ စ ဘိက္ခုသံဃေန စ
 ပရိဘုတ္တော ပန ဓမ္မရတနေန ပရိဘုတ္တောယေဝါတိ တီဟိ ရတနေဟိ ပရိဘုတ္တော
 နာမ ဟောတိ။ အာဝါသဒါနသ္မိ' ဟိ ဒိန္နေ သဗ္ဗဒါနံ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ။
 ဘူမဋ္ဌကပဏ္ဏသာလာယ ဝါ သာခါမဏ္ဍပဿ ဝါ အာနိသံသော နာမ
 ပရိစ္ဆိန္ဒိတုံ န သက္ကာ။ အာဝါသဒါနာနုဘာဝေန ဟိ ဘဝေ ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တဿာပိ
 သမ္ဗာမိတဂဗ္ဘဝါသော' န ဟောတိ၊ ဒွါဒသဟတ္ထော ဩဝရကော ဝိယ
 မာတုကုတ္တိ အသမ္ဗာဓောဝ ဟောတိ"တိ ဧဝံ နာနာနယဝိစိတ္တံ ဗဟုံ ဓမ္မိ' ကထံ
 ကထေတွာ—

“သီတံ ဥဏှံ ပဋိဟန္တိ၊ တတော ဝါဠုမိဂါနိ စ။
 သရီသပေ စ မကသေ၊ သိသိရေ စာပိ ဝုဠိယော။
 တတော ဝါတာတပေါ ဃောရော၊ သဇ္ဇာတော' ပဋိဟညတိ။
 လေဏတ္ထဉ္စ သုခတ္ထဉ္စ၊ ဈာယိတုဉ္စ ဝိပဿိတုံ။
 ဝိဟာရဒါနံ သံဃဿ၊ အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေန' ဝဏ္ဏိတံ။
 တဿ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော၊ သမ္ဗဿံ အတ္ထမတ္တနော။
 ဝိဟာရေ ကာရယေ ရမ္မေ၊ ဝါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေ။
 တေသံ အန္ဓဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။

၁-ကောကာသကော (သီ)၊ ကောသကော (သျှာ)   ၂-ပါယေန္တော (သီ)
 ၃-သံဝိဇ္ဇိတဂဗ္ဘဝါသော (သီ၊ သျှာ)   ၄-ဝါတာတပေ ဃောရော သဇ္ဇာတေ (က)
 ၅-ဗုဒ္ဓေဟိ (သီ၊ သျှာ)

ဒဒေယျ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
တေ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပနုဒနံ။
ယံ သော ဓမ္မံ ဣဗျောယ၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ အနာသဝေါ”တိ—

ဧဝံ “အယမ္ပိ အာဝါသေ အာနိသံသော, အယမ္ပိ အာဝါသေ အာနိသံ-
သော”တိ ဗဟုဒေဝ ရတ္ထိံ အတိရေကတရံ ဒိယဗုဒ္ဓါမံ အာဝါသာနိသံသကထံ
ကထေသိ။ တတ္ထ ဣမာ တာဝ ဂါထာဝ သင်္ဂဟံ အာရုဠာ၊ ပကိဏ္ဏကဓမ္မဒေသနာ
ပန သင်္ဂဟံ နာရောဟတိ။ သန္ဓသေတွာတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။

အဘိက္ကန္တာတိ အတိက္ကန္တာ ဒွေ ယာမာ ဂတာ။ ယဿ ဒါနိ ကာလံ
မညထာတိ ယဿ တုမေ ဂမနဿ ကာလံ မညထ၊ ဂမနကာလော တုမှာကံ၊
ဂစ္ဆထာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ တေ ဥယျောဇေသိတိ?
အနုကမ္ပာယ။ သုခုမာလာ ဟိ တေ၊ တိယာမရတ္ထိံ နိသီဒိတွာ ဝိတိနာမေန္တာနံ
သရီရေ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဘိက္ခုသံဃောပိ မဟာ၊ တဿ ဌာနနိသဇ္ဇာနံ
ဩကာသော လဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိတိ ဥဘယာနုကမ္ပာယ ဥယျောဇေသိ။

ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါတိ တတြ ကိရ ဘိက္ခု။ ယာမဒ္ဓယံ ဌိတာပိ နိသိန္ဓာပိ
အစာလယိံသု၊ ပစ္စိမယာမေ ပန အာဟာရော ပရိဏာမတိ၊ တဿ ပရိဏာ-
တတ္တာ ဘိက္ခုသံဃော ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဇာတောတိ အကာရဏမေတံ။ ဗုဒ္ဓါနံ
ဟိ ကထံ သုဏန္တဿ ကာယိကစေတသိကဒရထာ န ဟောန္တိ၊ ကာယစိတ္တ-
လဟုတာဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တေန တေသံ ဒွေ ယာမေ ဌိတာနမ္ပိ နိသိန္ဓာနမ္ပိ ဓမ္မံ
သုဏန္တာနံ ထိနမိဒ္ဓံ ဝိဂတံ၊ ပစ္စိမယာမေပိ သမ္ပတ္တေ တထာ ဝိဂတမေဝ ဇာတံ။
တေနာဟ “ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ”တိ။

ဝိဇ္ဇိ မေ အာဂိလာယတိတိ ကသ္မာ အာဂိလာယတိ? ဘဂဝတော ဟိ
ဆဗ္ဗဿာနိ မဟာပဓာနံ ပဒဟန္တဿ မဟန္တံ ကာယဒုက္ခံ အဟောသိ၊ အထဿ
အပရဘာဂေ မဟလ္လကကာလေ ဝိဇ္ဇိဝါတော? ဥပ္ပဇ္ဇိတိ။ အကာရဏံ ဝါ ဧတံ၊
ပဟောတိ ဟိ ဘဂဝါ ဥပ္ပန္နံ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ပေတွာ ဧကမ္ပိ ဒွေပိ သတ္တာဟာနိ
ဧကပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတုံ။ သန္တာဂါရသာလံ ပန စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပရိ-
ဘုဉ္ဇိတုကာမော အဟောသိ။ တတ္ထ ပါဒဓောဝနဋ္ဌာနတော? ယာဝ ဓမ္မာသနာ
အဂမာသိ၊ ဧတ္တကေ ဌာနေ ဂမနံ နိပ္ပန္နံ။ ဓမ္မာသနံ ပတ္တော ထောကံ ဌာတွာ
နိသီဒိ၊ ဧတ္တကေ ဌာနေ ဌာနံ နိပ္ပန္နံ။ ဒွေယာမံ ဓမ္မာသနေ နိသီဒိ၊ ဧတ္တကေ

၁-ဝိ ၄-၂၉၁-ပိဋကေ။
၂-အာလသိံသု (သီ၊ သျာ)
၃-ဝိဇ္ဇိရောဂေါ (သီ၊ သျာ)
၄-ဟတ္ထပါဒဓောဝနဋ္ဌာနတော (သီ၊ သျာ)

ဌာနေ နိသဇ္ဇာ နိပ္ပန္နာ။ ဣဒါနိ ဒက္ခိဏေန ပဿေန ထောက် နိပဇ္ဇေ သယနံ နိပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ ဧဝံ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမော အဟောသိ။ ဥပါဒိန္နကသရိရဉ္စ နာမ “နော အာဂိလာယတိ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ စိရနိသဇ္ဇာယ သဇ္ဇာတံ အပ္ပကမ္ပိ အာဂိလာယနံ ဂဟေတွာ ဧဝမာဟ။

သင်္ခါဒိံ ပညာပေတွာတိ သန္တာဂါရဿ ကိရ ဧကပဿေ တေ ရာဇာနော ပဋိသာဏိံ^၁ ပရိက္ခိပါပေတွာ ကပ္ပိယမဉ္စကံ ပညာပေတွာ ကပ္ပိယပစ္စတ္တရ-
ဏေန အတ္ထရိတွာ ဥပရိ သုဝဏ္ဏတာရကဂန္ဓမာလာဒိဒါမပဋိမဏ္ဍိတံ ဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ ဂန္ဓတေလပ္ပဒိပံ အာရောပယိံသု “အပ္ပေဝ နာမ သတ္တာ ဓမ္မာသနတော ဝုဋ္ဌာယ ထောက် ဝိဿမန္တော ဣမ နိပဇ္ဇေယျ၊ ဧဝံ နော ဣမံ သန္တာဂါရံ ဘဂဝတာ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပရိဘုဉ္ဇိံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ”တိ။ သတ္တာပိ တဒေဝ သန္ဓာယ တတ္ထ သင်္ခါဒိံ ပညာပေတွာ နိပဇ္ဇိ။ ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိ ကရိတွာတိ “ဧတ္တကံ ကာလံ အတိက္ကမိတွာ ဝုဋ္ဌ-
ဟိဿာမိ”တိ ဝုဋ္ဌာနသညံ စိတ္တေ ဌပေတွာ၊ တဉ္စ ခေါ အနိဒ္ဒါယန္တောဝ ထေရဿ ဓမ္မကထံ သုဏမာနော။

အဝဿုတပရိယာယန္တိ အဝဿုတဿ ပရိယာယံ၊ အဝဿုတဿ ကာရဏန္တိ အတ္ထော။ အဓိမုစ္စတိတိ ကိလေသာဓိမုစ္စနေန အဓိမုစ္စတိ၊ ဂိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဗျာပဇ္ဇတိတိ ဗျာပါဒဝသေန ပူတိစိတ္တော ဟောတိ။ စက္ခုတောတိ စက္ခုဘာဝေန။ မာရောတိ ကိလေသမာရောပိ ဒေဝပုတ္တမာရောပိ။ ဩတာရန္တိ ဝိဝရံ။ အာရမ္မဏန္တိ ပစ္စယံ။ နဋ္ဌာဂါရတိဏာဂါရံ ဝိယ ဟိ သဝိသေဝနာနိ အာယတနာနိ၊ တိဏုက္ကာ ဝိယ ကိလေသုပ္ပတ္တိရဟံ အာရမ္မဏံ၊ တိဏုက္ကာယ ဌပိဘဌပိတဋ္ဌာနေ အင်္ဂါရဿုဇ္ဇလနံ ဝိယ အာရမ္မဏေ အာပါထမာဂတေ ကိလေသာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ တေန ဝုတ္တံ လဘေထ မာရော ဩတာရန္တိ။

သုက္ကပက္ခေ ဗဟလမတ္တိကပိဏ္ဍာဝလေပနံ၊ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဝိယ နိဗ္ဗိသေဝနာနိ အာယတနာနိ၊ တိဏုက္ကာ ဝိယ ဝုတ္တပကာရာရမ္မဏံ၊ တိဏုက္ကာယ ဌပိတဌပိ-
တဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗာပနံ ဝိယ နိဗ္ဗိသေဝနာနံ အာယတနာနံ အာရမ္မဏေ အာပါထ-
မာဂတေ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟဿ အနုပ္ပတ္တိ။ တေန ဝုတ္တံ နေဝ လဘေထ မာရော ဩတာရန္တိ။

၁-သတ္တ သာဏိယော (သီ၊ သျာ) ၂-ဗဟလမတ္တိကံ အဇ္ဇာဝလေပနံ (က)

၇-ဒုက္ခဓမ္မသုတ္တံ

၂၄၄။ သတ္တမေ ဒုက္ခဓမ္မာနန္တိ ဒုက္ခသမ္ဘဝဓမ္မာနံ။ ပဉ္စသု ဟိ ခန္ဓေသု သတိ
ဆေဒန^၁ဝဓမ္မန္နာဒိဘေဒံ ဒုက္ခံ သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ တေ ဒုက္ခသမ္ဘဝဓမ္မတ္တာ
ဒုက္ခဓမ္မာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တထာ ခေါ ပနဿာတိ တေနာကာရေနဿ။
ယထာဿ ကာမေ ပဿတောတိ ယေနာကာရေနဿ ကာမေ ပဿန္တဿ။
ယထာ စရန္တိန္တိ ယေနာကာရေန စာရဉ္စ ဝိဟာရဉ္စ အနုဗန္ဓိတွာ^၂ စရန္တိ။
အင်္ဂါရကာသုပမာ ကာမာ ဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိတိ ပရိယေဋ္ဌိမူလကဿ စေဝ
ပဋိသန္ဓိမူလကဿ စ ဒုက္ခဿ ဝသေန အင်္ဂါရကာသု ဝိယ မဟာပရိဋ္ဌာဟာတိ
ဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ကာမေ ပရိယေသန္တာနံ ဟိ နာဝါယ မဟာသမုဒ္ဒေါဂါဟန-
အပထသင်္ကပထပဋိပဇ္ဇနဉ္စဘတောဗျူဠသင်္ဂါမပက္ခန္ဓာဒိဝသေန ပရိယေဋ္ဌိ-
မူလကမ္ပိ^၃၊ ကာမေ ပရိဘုဉ္စန္တာနံ ကာမပရိဘောဂစေတနာယ စတုသု
အပါယေသု ဒိန္နပဋိသန္ဓိမူလကမ္ပိ မဟာပရိဋ္ဌာဟဒုက္ခံ ဉ္စပုဇ္ဇတိ။ ဧဝမေတဿ
ဒုဝိဿံာပိ ဒုက္ခဿ ဝသေန အင်္ဂါရကာသု ဝိယ မဟာပရိဋ္ဌာဟာတိ ဒိဋ္ဌာ
ဟောန္တိ။

ဒါယန္တိ အဋ္ဌဝိ^၄။ ပုရတောပိ ကဏ္ဍကောတိ ပုရိမပသေဝိ ဝိဇ္ဇိတုကာမော ဝိယ
အာသန္နဋ္ဌာနေယေဝ ဌိတကဏ္ဍကော။ ပစ္ဆိတောတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။
ဟေဋ္ဌာ ပန ပါဒေဟိ အက္ကန္တဋ္ဌာနဿ သန္တိကေ၊ န အက္ကန္တဋ္ဌာနေယေဝ^၅။
ဧဝံ သော ကဏ္ဍကဂပ္ပံ ပဝိဋ္ဌော ဝိယ ဘဝေယျ။ မာ မံ ကဏ္ဍကောတိ မာ မံ
ကဏ္ဍကော ဝိဇ္ဇိတိ ကဏ္ဍကဝေဓံ ရက္ခမာနော။

ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါတိ သတိယာ ဉ္စပပါဒေါယေဝ ဒန္ဓော၊ ဉ္စပန္န-
မတ္တာယ ပန တာယ ကာစိ ကိလေသာ နိဂ္ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ၊ န သဏ္ဍာတုံ
သက္ကောန္တိ။ စက္ခုဒ္ဒါရသ္မိ^၆ ဟိ ရာဂါဒိသု ဉ္စပန္နေသု ဒုတိယဇဝနဝါရေန^၇
“ကိလေသာ မေ ဉ္စပန္နာ”တိ ဉ္စပတ္တာ တတိယေ ဇဝနဝါရေ သံဝရဇဝနံယေဝ
ဇဝတိ။ အနစ္ဆရိယဇ္ဇေတံ၊ ယံ ဝိပဿကော တတိယဇဝနဝါရေ ကိလေသေ
နိဂ္ဂဏှေယျ။ စက္ခုဒ္ဒါရေ ပန ဣဋ္ဌာရမ္ပဏေ အာပါထဂတေ ဘဝင်္ဂ^၈
အာဝဇ္ဇေတွာ အာဝဇ္ဇနာဒိသု ဉ္စပန္နေသု ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာနန္တရံ သမ္ပတ္တကိလေသ-
ဇဝနဝါရံ နိဝတ္တေတွာ ကုသလမေဝ ဉ္စပပါဒေတိ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကာနံ ဟိ
အယမာနိသံသော ဘာဝနာပဋိသင်္ခါနေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝဿ။

၁-သန္တိစ္ဆေဒန (က)   ၂-အနုဗန္ဓိတွာ (သိ)   ၃-ပရိယေဋ္ဌိဒါယဇ္ဇမူလကမ္ပိ (သိ၊ သျာ)
၄-အက္ကန္တဋ္ဌာနေယေဝ ဝါ (သိ၊ သျာ)   ၅-ဒုတိယဇဝနဝါရေ (က)

အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျန္တိ သုဒိန္နတ္ထေရဿံ ဝိယ ရဋ္ဌပါလကုလပုတ္တဿ
ဝိယ စ ကာယေန ဝါ သတ္တ ရတနာနိ အဘိဟရိတွာ ဝါစာယ ဝါ “အမှာကံ
နေတော ယတ္ထကံ ဣစ္ဆယိ၊ တတ္ထကံ ဂဏှာ”တိ ဝဒန္တာ ပဝါရေယျံ။
အနုဒဟန္တိတိ သရိရေ ပလိဝေဋ္ဌိတတ္တာ ဥဏှပရိဋ္ဌာဟံ ဇနေတွာ အနုဒဟန္တိ၊
သဗ္ဗာတသေဒေ ဝါ သရိရေ လဂ္ဂန္တာ အနုသေန္တိတိပိ အတ္ထော။ ယံ ဟိ တံ
ဘိက္ခဝေ စိတ္တန္တိ ဣဒံ ယသ္မာ စိတ္တေ အနာဝဇ္ဇန္တေ ပုဂ္ဂလဿ အာဝဇ္ဇနံ နာမ
နတ္ထိ။ ဝေရူပဉ္စိ စိတ္တံ အနာဝဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝိပဿနာ-
ဗလမေဝ ဒီပိတံ။

ဂ-ကိသုကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၅။ အဋ္ဌမေ ဒဿနန္တိ ပဋ္ဌမမဂ္ဂဿေတံ အဓိဝစနံ။ ပဋ္ဌမမဂ္ဂေါ ဟိ
ကိလေသပဟာနကိစ္စံ သာဓေန္တော ပဋ္ဌမံ နိဗ္ဗာနံ ပဿတိ၊ တသ္မာ ဒဿနန္တိ
ဝုစ္စတိ။ ဂေါတြဘုဉာဏံ ပန ကိဉ္စာပိ မဂ္ဂတော ပဋ္ဌမတရံ ပဿတိ၊ ပဿိတွာ ပန
ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဿ ကိလေသပဟာနဿ အဘာဝေန န ဒဿနန္တိ ဝုစ္စတိ။ အပိစ
စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ ဒဿနမေဝ။ ကသ္မာ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနံ
ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ဖလက္ခဏေ ဝိသုဒ္ဓိံ။ သကဒါဂါမိအနာဂါမိအရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ
ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ဖလက္ခဏေ ဝိသုဒ္ဓိန္တိ ဧဝံ ကထေန္တာနံ ဘိက္ခုနံ သုတွာ သော
ဘိက္ခု “အဟမ္ဘိ ဒဿနံ ဝိသောဓေတွာ အရဟတ္တဖလေ ပတိဋ္ဌိတော ဒဿန-
ဝိသုဒ္ဓိကံ နိဗ္ဗာနံ သန္တိကတွာ ဝိဟရိဿာမိ”တိ တံ ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ
ပုစ္ဆိ။ သော ဖဿာယတနကမ္မဋ္ဌာနိကော ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ ဝသေန
ရူပါရူပဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော။ ဧတ္ထ ဟိ ပုရိမာနိ ပဉ္စ
အာယတနာနိ ရူပံ၊ မနာယတနံ အရူပံ။ ဣတိ သော အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂမေဝ
ကထေသိ။

အသန္တုဋ္ဌောတိ ပဒေသသင်္ခါရေသု ဌတွာ ကထိတတ္တာ အသန္တုဋ္ဌော။ ဧဝံ
ကိရဿ အဟောသိ “အယံ ပဒေသသင်္ခါရေသု ဌတွာ ကထေသိ၊ သက္ကာ န
ခေါ ပဒေသသင်္ခါရေသု ဌတွာ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကံ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိတု”န္တိ။ တတော
နံ ပုစ္ဆိ “အာဝုသော တံယေဝ န ခေါ ဣဒံ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကံ နိဗ္ဗာနံ ဇာနာသိ၊
ဥဒါဟု အညေပိ ဇာနန္တာ အတ္ထိ”တိ။ အတ္တာဝုသော အသုကဝိဟာရေ
အသုကတ္ထေရော နာမာတိ။ သော တမ္ဘိ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ၊ ဧတေနပါယေန
အညမ္ဘိ အညမ္ဘိတိ။

၁-ဝေရူပဉ္စိ စိတ္တံ န ဝတ္တတိ (သီ၊ သျာ)

တ္ထေ စ ဒုတိယော ပဉ္စကန္ဒကမ္မဋ္ဌာနိကော ရူပကန္ဒဝသေန ရူပံ၊ သေသကန္ဒ-
 ဝသေန နာမန္တိ နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတွာ အနုက္ကမေန အရဟတ္တံ ပတ္တော၊
 တသ္မာ သောပိ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂမေဝ ကထေသိ။ အယံ ပန “ဣမေသံ
 အညမညံ န သမေတိ၊ ပဌမေန သပ္ပဒေသသင်္ခါရေသု ဌတွာဝ ကထိတံ၊ ဣမိနာ
 နိပ္ပဒေသေသု”တိ အသန္တုဋ္ဌော ဟုတွာ တထေဝ တံ ပုစ္ဆိတွာ ပက္ကာမိ။

တတိယော မဟာဘူတကမ္မဋ္ဌာနိကော စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ သင်္ခေပတော
 စ ဝိတ္တာရတော စ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော၊ တသ္မာ အယမ္ပိ အတ္တနာ
 အဓိဂတမဂ္ဂမေဝ ကထေသိ။ အယံ ပန “ဣမေသံ အညမညံ န သမေတိ၊ ပဌမေန
 သပ္ပဒေသသင်္ခါရေသု ဌတွာ ကထိတံ၊ ဒုတိယေန နိပ္ပဒေသေသု၊ တတိယေန
 အတိသပ္ပဒေသေသု”တိ အသန္တုဋ္ဌော ဟုတွာ တထေဝ တံ ပုစ္ဆိတွာ ပက္ကာမိ။

စတုတ္ထော တေဘူမကမ္မဋ္ဌာနိကော။ တဿ ကိရ သမပ္ပဝတ္တာ ဓာတုယော
 အဟေသံ၊ ကလ္လသရီရံ^၂ ဗလပတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာနိပိဿ သဗ္ဗာနေဝ သပ္ပါယာနိ၊
 အတိတာ ဝါ သင်္ခါရာ ဟောန္တု အနာဂတာ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နာ ဝါ ကာမဒုစရာ ဝါ
 ရူပါဝစရာ ဝါ အရူပါဝစရာ ဝါ၊ သဗ္ဗေပိ သပ္ပါယာဝ။ အသပ္ပါယကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ
 နတ္ထိ။ ကာလေသုပိ ပုရောဘတ္တံ ဝါ ဟောတု ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ပဌမယာမာ-
 ဒယော ဝါ၊ အသပ္ပါယော ကာလော နာမ နတ္ထိ။ ယထာ နာမ စာရိဘူမိ^၃
 ဩတိဏ္ဏော မဟာဟတ္ထိ ဟတ္ထေန ဂဟေတဗ္ဗံ ဟတ္ထေနေဝ လုဋ္ဌိတွာ ဂဏှာတိ၊
 ပါဒေဟိ ပဟရိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ ပါဒေဟိ ပဟရိတွာ ဂဏှာတိ၊ ဧဝမေဝ
 သကလေ တေဘူမကဓမ္မေ ကလာပဂ္ဂါဟေန ဂဟေတွာ သမ္မသန္တော အရဟတ္တံ
 ပတ္တော၊ တသ္မာ သောပိ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂမေဝ ကထေသိ။ အယံ ပန
 “ဣမေသံ အညမညံ န သမေတိ။ ပဌမေန သပ္ပဒေသသင်္ခါရေသု ဌတွာ ကထိတံ၊
 ဒုတိယေန နိပ္ပဒေသေသု၊ ပုန တတိယေန သပ္ပဒေသေသု၊ စတုတ္ထေန
 နိပ္ပဒေသေသုယေဝါ”တိ အသန္တုဋ္ဌော ဟုတွာ တံ ပုစ္ဆိ “ကိံ န ခေါ အာဝုသော
 ဣဒံ ဒဿံနဝိသုဒ္ဓိကံ နိဗ္ဗာနံ တုမှေဟိ အတ္တနောဝ ဓမ္မတာယ ဉ္ဇတံ၊ ဥဒါဟု
 ကေနစိ ဝေါ အက္ခာတ”န္တိ။ အာဝုသော မယံ ကိံ ဇာနာမ၊ အတ္ထိ ပန
 သဒေဝကေ လောကေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တံ နိဿာယေတံ အမှေဟိ ဉ္ဇတန္တိ။
 သော စိန္တေသိ “ဣမေ ဘိက္ခု မယံ အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတွာ ကထေတံ န
 သက္ကာန္တိ၊ အဟံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမေဝ ပုစ္ဆိတွာ နိက္ကင်္ခေါ ဘဝိဿာမိ”တိ ယေန
 ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။

၁-အရူပကန္ဒဝသေန (က) ၂-ကန္တံ သရီရံ (သီ၊ သျာ)

ဘဂဝါ တဿ ဝစနံ သုတွာ “ယေဟိ တေ ပဉ္စော ကထိတော၊ တေ စတ္တာရောပိ ဒီဏာသဝါ၊ သုကထိတံ တေဟိ၊ တံ ပန အတ္တနော အန္ဓဗာလ-
တာယ တံ န သလ္လက္ခေသိ”တိ န ဧဝံ ဝိဟေသေသိ။ ကာရကဘာဝံ ပနဿ
ဥတွာ “အတ္တဂဝေသကော ဧသ၊ ဓမ္မဒေသနာယ ဧဝ နံ ဗုဇ္ဈာပေဿာမိ”တိ
ကိသုကောပမံ အာဟရိ။ တတ္ထ ဘူတံ ဝတ္ထုံ ကတွာ ဧဝမတ္ထော ဝိဘာဝေ-
တဗ္ဗော—ဧကသ္မိံ ကိရ မဟာနဂရေ ဧကော သဗ္ဗဂန္ထရော မြာဟ္မဏဝေဇ္ဇော
ပဏ္ဍိတော ပဋိဝသတိ။ အထေကော နဂရဿ ပါစီနဒ္ဓါရဂါမဝါသိ ပဏ္ဍု-
ရောဂပုရိသော တဿ သန္တိကံ အာဂန္တာ တံ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဝေဇ္ဇ-
ပဏ္ဍိတော တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိတွာ “ကေနတ္ထေန အာဂတောသိ ဘဒြိ-
မုခါ”တိ ပုစ္ဆိ။ ရောဂေနမိ အယျ ဥပဒ္ဓုတော၊ ဘေသဇ္ဇံ မေ ကထေဟိတိ။
တေန ဟိ ဘော ဂစ္ဆ၊ ကိသုကရက္ခံ ဆိန္တိတွာ သောသေတွာ ဈာပေတွာ တဿ
ခါရောဒကံ ဂဟေတွာ ဣမိနာ စိမိနာ စ ဘေသဇ္ဇေန ယောဇေတွာ အရိဋ္ဌံ
ကတွာပိဝ၊ တေန တေ ဖာသုကံ ဘဝိဿတိတိ။ သော တထာ ကတွာ နိရောဂေါ
ဗလဝါ ပါသာဒိကော ဇာတော။

အထညော ဒက္ခိဏဒ္ဓါရဂါမဝါသိ ပုရိသော တေနော ရောဂေန အာတုရော
“အသုကော ကိရ ဘေသဇ္ဇံ ကတွာ အရောဂေါ ဇာတော”တိ သုတွာ တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ “ကေန တေ သမ္မ ဖာသုကံ ဇာတ”န္တိ။ ကိသုကာရိဋ္ဌေန
နာမ၊ ဂစ္ဆ တွမ္ပိ ကရောဟိတိ။ သောပိ တထာ ကတွာ တာဒိသောဝ ဇာတော။

အထညော ပစ္ဆိမဒ္ဓါရဂါမဝါသိ။ပ။ ဥတ္တရဒ္ဓါရဂါမဝါသိ ပုရိသော
တေနော ရောဂေန အာတုရော “အသုကော ကိရ ဘေသဇ္ဇံ ကတွာ အရောဂေါ
ဇာတော”တိ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ “ကေန တေ သမ္မ ဖာသုကံ ဇာတ”န္တိ။
ကိသုကာရိဋ္ဌေန နာမ၊ ဂစ္ဆ တွမ္ပိ ကရောဟိတိ။ သောပိ တထာ ကတွာ
တာဒိသောဝ ဇာတော။

အထညော ပစ္စန္ဒဝါသိ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကိသုကော ဧကော ပုရိသော တေနော
ရောဂေန အာတုရော စိရံ တာနိ တာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ ကတွာ ရောဂေ
အဂူပသမမာနေ “အသုကော ကိရ နဂရဿ ပါစီနဒ္ဓါရဂါမဝါသိ ပုရိသော
ဘေသဇ္ဇံ ကတွာ အရောဂေါ ဇာတော”တိ သုတွာ “ဂစ္ဆာမဟမ္ပိ၊ တေန
ကတဘေသဇ္ဇံ ကရိဿာမိ”တိ ဒဏ္ဍမောလုပ္ပ အနုပုဗ္ဗေန တဿ သန္တိကံ
ဂန္တာ “ကေန တေ သမ္မ ဖာသုကံ ဇာတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ကိသုကာရိဋ္ဌေန သမ္မာတိ။

ကိဒိသော ပန သော ကိံသုကောတိ။ ဈာပိတဂါမေ ဌိတဈာမထူဏော
ဝိယာတိ။ ဣတိ သော ပုရိသော အတ္တနာ ဒိဋ္ဌာကာရေနော ကိံသုကံ အာစိန္တိ။
တေန ဟိ ဒိဋ္ဌကာလေ ကိံသုကော ပတိတပတ္တော ခါဏုကကာလေ ဒိဋ္ဌတ္တာ
တာဒိသောံ ဟောတိ။

သော ပန ပုရိသော သုတမင်္ဂလိကတ္တာ “အယံ ‘ဈာပိတဂါမေ ဈာမထူဏော
ဝိယာ’တိ အာဟ၊ အမင်္ဂလမေတံ။ ဧတသ္မိံ ဟိ မေ ဘောသဇ္ဇေ ကတေပိ
ရောဂေါ န ဝူပသမိဿတိ”တိ တဿ ဝေယျာကရဏေန အသန္နုဋ္ဌော တံ
ပုစ္ဆိ “ကိံ န ခေါ ဘော တွညေဝ ကိံသုကံ ဇာနာယိ၊ ဥဒါဟု အညောပိ
အတ္ထိ”တိ။ အတ္ထိ ဘော ဒက္ခိဏဒွါရဂါမေ အသုကော နာမာတိ။ သော တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ၊ သွာဿိ^၁ ပုပ္ဖိတကာလေ ဒိဋ္ဌတ္တာ အတ္တနော ဒဿနာ-
နရူပေန “လောဟိတကော ကိံသုကော”တိ အာဟ။ သော “အယံ ပုရိမေန
ဝိရုဒ္ဓံ အာဟ၊ ကာဠကော လောဟိတကတော သုဝိဒူရဒူရေ”တိ^၂ တဿပိ
ဝေယျာကရဏေန အသန္နုဋ္ဌော “အတ္ထိ ပန ဘော အညောပိ ကောစိ
ကိံသုကဒဿာဝိ၊ ယေန ကိံသုကော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အတ္ထိ
ပစ္ဆိမဒွါရဂါမေ အသုကော နာမာ”တိ ဝုတ္တေ တမ္ပိ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ။
သွာဿိ^၁ ဖလိတကာလေ ဒိဋ္ဌတ္တာ အတ္တနော ဒဿနာနရူပေန “ဩစိရက-
ဇာတော အာဒိန္နသိပါဠိကော”တိ အာဟ။ ဖလိတကာလသ္မိံ ဟိ ကိံသုကော
ဩလမ္မမာနစီရကော ဝိယ အဓောမုခံ ကတွာ ဂဟိတအသိကောသော ဝိယ စ
သိရိသရက္ခော ဝိယ စ လမ္မမာနဖလော ဟောတိ။ သော “အယံ ပုရိမေဟိ ဝိရုဒ္ဓံ
အာဟ၊ န သက္ကာ ဣမဿ ဝစနံ ဂဟေတု”န္တိ တဿပိ ဝေယျာကရဏေန
အသန္နုဋ္ဌော “အတ္ထိ ပန ဘော အညောပိ ကောစိ ကိံသုကဒဿာဝိ၊ ယေန
ကိံသုကော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အတ္ထိ ဥတ္တရဒွါရဂါမေ အသုကော
နာမာ”တိ ဝုတ္တေ တမ္ပိ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ။ သော အဿ သဉ္စန္ဒပတ္တကာလေ
ဒိဋ္ဌတ္တာ အတ္တနော ဒဿနာနရူပေန “ဗဟလပတ္တပလာသော သန္တုက္ခာယော”တိ
အာဟ။ သန္တုက္ခာယော နာမ သံသန္တိတွာ ဌိတုက္ခာယော^၃။

သော “အယမ္ပိ ပုရိမေဟိ ဝိရုဒ္ဓံ အာဟ၊ န သက္ကာ ဣမဿ ဝစနံ
ဂဟေတု”န္တိ တဿပိ ဝေယျာကရဏေန အသန္နုဋ္ဌော တံ အာဟ “ကိံ န
ခေါ ဘော တုမှေ အတ္တနောံ ဓမ္မတာယ ကိံသုကံ ဇာနာထ၊ ဥဒါဟု ကေနစိ
ဝေါ^၄ အက္ခာတော”တိ။ ကိံ ဘော မယံ ဇာနာမ၊ အတ္ထိ ပန မဟာနဂရဿ

၁-သွာယံ (က)	၂-သုဝိဒူရဒူရေတိ (က)
၃-ဒိဋ္ဌန္တုက္ခာယော (သီ၊ သျာ)	၄-တေ (သျာ)

မဇ္ဈေ အမှာကံ အာစရိယော ဝေဇ္ဇပဏ္ဍိတော၊ တံ နိဿာယ အမေဟိ ဣတန္တိ။
“တေန ဟိ အဟမ္ဘိ အာစရိယမေဝ ဥပသင်္ကမိတွာ နိက္ကင်္ခါ ဘဝိဿာမိ”တိ
တဿ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဝေဇ္ဇပဏ္ဍိတော တေန
သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိတွာ “ကေနတ္ထေန အာဂတောသိ ဘဒြမုခါ”တိ ပုစ္ဆိ။ ရောဂေနမ္ဘိ
အယျ ဥပဒ္ဓါတော၊ ဘေသဇ္ဇံ မေ ကထေထာတိ။ တေန ဟိ ဘော ဂစ္ဆ၊
ကိသုကရုက္ခံ ဆိန္ဒိတွာ သောသေတွာ ဈာပေတွာ တဿ ခါရောဒကံ ဂဟေတွာ
ဣမိနာ စိမိနာ စ ဘေသဇ္ဇေန ယောဇေတွာ အရိဋ္ဌံ ကတွာ ပိဝ၊ ဧတေန တေ
ဖာသုကံ ဘဝိဿတိတိ။ သော တထာ ကတွာ နိရောဂေါ ဗလဝါ ပါသာဒိကော
ဇာတော။

တတ္ထ မဟာနဂရံ ဝိယ နိဗ္ဗာနနဂရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဇ္ဇပဏ္ဍိတော ဝိယ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပုတ္တမ္ဘိ စေ တံ “ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တောတိ ခေါ သုနက္ခတ္တ
တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ။ စတုသု
ဒ္ဓါရဂါမေသု၊ စတ္တာရော ဝေဇ္ဇန္တေဝါသိကာ ဝိယ စတ္တာရော ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တာ
ဒိဏာသဝါ။ ပစ္စန္တေဝါသိ ပဌမပုရိသော ဝိယ ပဉ္စပုစ္ဆကော ဘိက္ခု။ ပစ္စန္တ-
ဝါသိနော စတုန္တံ ဝေဇ္ဇန္တေဝါသိကာနံ ကထာယ အသန္တုဋ္ဌဿ အာစရိယမေဝ
ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆနကာလော ဝိယ ဣမဿ ဘိက္ခုနော စတုန္တံ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ-
ပတ္တာနံ ဒိဏာသဝါနံ ကထာယ အသန္တုဋ္ဌဿ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ပုစ္ဆနကာလော။

ယထာ ယထာ အဓိမုတ္တာနန္တိ ယေန ယေနာကာရေန အဓိမုတ္တာနံ။ ဒဿနံ
သုဝိသုဒ္ဓန္တိ နိဗ္ဗာနဒဿနံ သုဋ္ဌာ ဝိသုဒ္ဓိံ။ တထာ တထာ ခေါ တေဟိ သပ္ပုရိသေဟိ
ဗျာကတန္တိ တေန တေနောဝါကာရေန တုယံ တေဟိ သပ္ပုရိသေဟိ ကထိတံ။
ယထာ ဟိ “ကာဋကော ကိသုကော”တိ ကထေန္တော န အညံ ကထေသိ၊
အတ္တနာ ဒိဋ္ဌနယေန ကိသုကမေဝ ကထေသိ၊ ဧဝမေဝ ဆဖဿာယတနာနံ
ဝသေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တဒိဏာသဝေါပိ ဣမံ ပဉ္စံ ကထေန္တော န အညံ
ကထေသိ၊ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကံ နိဗ္ဗာနမေဝ ကထေသိ။

ယထာ စ “လောဟိတကော ဩစိရကဇာတော မဟလပတ္တပလာသော
ကိသုကော”တိ ကထေန္တောပိ န အညံ ကထေသိ၊ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌနယေန
ကိသုကမေဝ ကထေသိ၊ ဧဝမေဝ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓဝသေန စတုမဟာဘူတ-
ဝသေန တေဘူမကဓမ္မဝသေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တဒိဏာသဝေါပိ ဣမံ ပဉ္စံ

၁-မ ၃-၄၇-ဝိဇ္ဇံ သုနက္ခတ္တသုတ္တေ။ ၂-ဒါရေသု (က) ၃-ဆေကေဟိ (သိ၊ သျာ)

ကထေန္တော န အညံ ကထေသိ၊ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကံ နိဗ္ဗာနမေဝ ကထေသိ။

တတ္ထ ယထာ ကာဠကကာလေ ကိံသုကဒဿာဝိနောပိ တံ ဒဿနံ ဘူတံ တံန္တံ၊ န တေန အညံ ဒိဋ္ဌံ၊ ကိံသုကောဝ ဒိဋ္ဌော၊ ဧဝမေဝ ဆဖဿာယတန-ဝသေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တဿာပိ ဝိဏာသဝဿ ဒဿနံ ဘူတံ တံန္တံ၊ န တေန အညံ ကထိတံ၊ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကံ နိဗ္ဗာနမေဝ ကထိတံ။ ယထာ စ လောဟိတကာလေ ဩစိရကဇာတကာလေ ဗဟလပတ္တပလာသ-ကာလေ ကိံသုကဒဿာဝိနောပိ တံ ဒဿနံ ဘူတံ တံန္တံ၊ န တေန အညံ ဒိဋ္ဌံ၊ ကိံသုကောဝ ဒိဋ္ဌော၊ ဧဝမေဝ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓဝသေန စတုမဟာဘူတဝသေန တေဘူမကဓမ္မဝသေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တဿာပိ ဝိဏာသဝဿ ဒဿနံ ဘူတံ တံန္တံ၊ န တေန အညံ ကထိတံ၊ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကံ နိဗ္ဗာနမေဝ ကထိတံ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခု ရညော ပစ္စန္နိမံ နဂရန္တိ ဣဒံ ကဿာ အာရဒ္ဓံ? သစေ တေန ဘိက္ခုနာ တံ သလ္လက္ခိတံ၊ အထဿ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ သစေ န သလ္လက္ခိတံ၊ အထဿ ဣမိနာ နဂရောပမေန တဿေဝတ္ထဿ ဒီပနတ္ထာယ အာဝိဘာဝနတ္ထာယ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယသ္မာ မဇ္ဈိမပဒေသေ နဂရဿ ပါကာရာဒိနိ ထိရာနိ ဝါ ဟောန္တု ဒုဗ္ဗလာနိ ဝါ၊ သဗ္ဗသော ဝါ မာ ဟောန္တု၊ စောရာသင်္ကာ န ဟောန္တု၊ တသ္မာ တံ အဂ္ဂဟေတွာ “ပစ္စန္နိမံ နဂရ”န္တိ အာဟ။ **ဒဋ္ဌုဒ္ဓါပန္တိ** ထိရပါကာရံ။ **ဒဋ္ဌုပါကာရတောရဏန္တိ** ထိရပါကာရဇ္ဇေဝ ထိရတောရဏဉ္စ။ တောရဏာနိ နာမ ဟိ ပုရိသုဗ္ဗေဓာနိ နဂရဿ အလင်္ကာ-ရတ္ထံ ကရိယန္တိ၊ စောရနိဝါရဏတ္ထာနိပိ ၂ ဟောန္တိယေဝ။ အထ ဝါ တောရဏန္တိ ပိဋ္ဌသင်္ဘာဝဿေတံ နာမံ၊ ထိရပိဋ္ဌသင်္ဘာဝဋ္ဌိပိ အတ္ထော။ **ဆဒ္ဓါရန္တိ** နဂရဒ္ဓါရံ နာမ ဧကမ္ပိ ဟောတိ ဒွေပိ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ၊ ဣဓ ပန သတ္ထာ ဆဒ္ဓါရိကနဂရံ ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။ **ပဏ္ဍိတော**တိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္ဓာဂတော။ **ဗျတ္တော**တိ ဝေယျတ္တိယေန သမန္ဓာဂတော ဝိသဒဉ္ဇာဏော။ **မေဓာဝီ**တိ ဌာနုပ္ပတ္တိကပညာ-သင်္ခါတာယ မေဓာယ သမန္ဓာဂတော။

ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယာတိအာဒိမ္ပိ ဘူတမတ္ထံ ကတွာ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိ-တဗ္ဗော—သမိဒ္ဓေ ကိရ မဟာနဂရေ သတ္တရတနသမ္ပန္နော ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ရဇံ အနုသာသဘိ၊ တဿေတံ ပစ္စန္နနဂရံ ရာဇာယုတ္တဝိရဟိတံ၊ အထ ပုရိသာ

၁-တဿေဝ ဝတ္ထုဿ (သိ၊ သျာ) ၂-စရနိဝါရဏတ္ထာနိပိ (သိ၊ သျာ)

အာဂန္ဓာ “အမှာကံ ဒေဝ နဂရေ အာယုတ္တကော နတ္ထိ၊ ဒေဟိ နော ကိဉ္စိ အာယုတ္တက” န္တိ အာဟံသု။ ရာဇာ ဧကံ ပုတ္တံ ဒေတွာ “ဂစ္ဆထ၊ ဧတံ အာဒါယ တတ္ထ အဘိသိဉ္စိတွာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာဒီနိ ကတွာ ဝသထာ” တိ။ တေ တထာ အကံသု။ ရာဇပုတ္တော ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေန ကတိပါဟေယေဝံ သုရာသောဏ္ဍော ဟုတွာ သဗ္ဗာနိ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာဒီနိ ဟာရေတွာ နဂရမဇ္ဈေ ဓုတ္တေဟိ ပရိဝါရိတော သုရံ ပိဝန္တော နစ္စဂိတာဒိရတိယာ ဝိတိနာမေတိ။ အထ ရညော အာဂန္ဓာ အာရောစယိံသု။

ရာဇာ ဧကံ ပဏ္ဍိတံ အမစ္စံ အာဏာပေသိ “ဂစ္ဆ ကုမာရံ ဩဝဒိတွာ ဝိနိစ္ဆယ-ဋ္ဌာနာဒီနိ ကာရေတွာ ပုန အဘိသေကံ ကတွာ ဧဟိ” တိ။ န သက္ကာ ဒေဝ ကုမာရံ ဩဝဒိတုံ၊ စဏ္ဍော ကုမာရော ဃာတေယျာပိ မန္တိ။ အထေကံ ဗလသမ္ပန္နံ ယောဓံ အာဏာပေသိ “တံ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ ဂန္ဓာသစေ သော ဩဝါဒေ န တိဋ္ဌတိ၊ သီသ-မဿ ဆိန္ဒာဟိ” တိ။ ဣတိ သော အမစ္စော ယောဓော စာတိ ဣဒံ သီဃံ ဒူတယုဂံ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဒေါဝါရိကံ ပုစ္ဆိ “ကဟံ ဘော နဂရဿ သာမိ ကုမာရော” တိ။ ဧသ မဇ္ဈေသိဃံသုဂ္ဂေ သုရံ ပိဝန္တော ဓုတ္တပရိဝါရိတော ဂိတာဒိရတိံ အနုဘောန္တော နိသိန္တောတိ။ အထ တံ ဒူတယုဂံ ဂန္ဓာ အမစ္စော တာဝေတ္ထ “သာမိ ဝိနိစ္ဆယ-ဋ္ဌာနာဒီနိ ကိရ ကာရေတွာ သာဓုကံ ရဇံ အနုသာသာ” တိ အာဟ။ ကုမာရော အသုဏန္တော ဝိယ နိသိဒိ။ အထ နံ ယောဓော သီသေ ဂဟေတွာ “သစေ ရညော အာဏံ ကရောသိ၊ ကရ၊ နော စေ၊ ဧတ္ထေဝ တေ သီသံ ပါတေသာ-မိ” တိ ခဂ္ဂံ အဗ္ဗာဟိ။ ပရိစာရကာ ဓုတ္တာ တာဝဒေဝ ဒိသာသု ပလာယိံသု။ ကုမာရော ဘိတော သာသနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ အထဿ တေ တတ္ထေဝ အဘိသေကံ ကတွာ သေတစ္ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ “သမ္မာ ရဇံ အနုသာသာဟိ” တိ ရညာ ဝုတ္တံ ယထာဘူတဝစနံ နိယျာတေတွာ ယထာဂတမဂ္ဂမေဝ ပဋိပဇ္ဇိံသု။ ဣမမတ္တံ အာဝိကရောန္တော ဘဂဝါ “ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယာ” တိ အာဟ။

တကြိဒံ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ—သမိဒ္ဓမဟာနဂရံ ဝိယ ဟိ နိဗ္ဗာနနဂရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သတ္တရတနသမန္ဓာဂတော ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဝိယ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂရတနသမန္ဓာ-ဂတော ဓမ္မရာဇာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စန္နိမနဂရံ ဝိယ သက္ကာယနဂရံ၊ တသ္မိံ နဂရေ ကုဋ္ဌရာဇပုတ္တော ဝိယ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ကုဋ္ဌစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ကုဋ္ဌရာဇ-ပုတ္တဿ ဓုတ္တေဟိ ပရိဝါရိတကာလော ဝိယ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ သမဂ္ဂိကာလော၊ ဒွေ သီဃဒူတာ ဝိယ သမထကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ၊ မဟာယောဓေန သီသေ ဂဟိတကာလော ဝိယ

ဥပ္ပန္နပဌမဇ္ဈာနသမာဓိနာ နိစ္စလံ ကတွာ စိတ္တဂုဟိတကာလော၊ ယောဓေန သီသေ ဂဟိတမတ္ထေ ခုတ္တာနံ ဒိသာသု ပလာယိတွာ ဒုရိဘာဝေါ ဝိယ ပဌမဇ္ဈာနမိ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ နိဝရဏာနံ ဒုရိဘာဝေါ၊ “ကရိဿာမိ ရညော သာသန”န္တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတမတ္ထေ ဝိဿဋ္ဌကာလော ဝိယ ဈာနတော ဝုဋ္ဌိတ- ကာလော၊ အမစ္စေန ရညော သာသနံ အာရောစိတကာလော ဝိယ သမာဓိနာ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ကတွာ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနဿ ဝဗ္ဗိတကာလော၊ တတ္ထေဝဿ တေဟိ ဒ္ဓိဟိ ဒုတေဟိ ကတာဘိသေကဿ သေတစ္ဆတ္တဥဿာပနံ ဝိယ သမထဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ နိဿံယ အရဟတ္တပ္ပတ္တဿ ဝိမုတ္တိသေတစ္ဆတ္တ- သံာပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နဂရန္တိ ခေါ ဘိက္ခု၊ ဣမသေတံ စတုမဟာဘူတိကဿ ကာယဿ အဓိဝစနန္တိအာဒိသု ပန စတုမဟာဘူတိကဿာတိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတောဝ။ ကေဝလံ ပန ဝိညာဏရာဇပုတ္တဿ နိဝါသဋ္ဌာနတ္တာ ဧတ္ထ ကာယော “နဂရ”န္တိ ဝုတ္ထော၊ တဿေဝ ဒွါရဘူတတ္တာ ဆ အာယတနာနိ “ဒွါရာနိ”တိ၊ တေသု ဒွါရေသု နိစ္စံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတတ္တာ သတိ “ဒေါဝါရိကော”တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခန္ဓေန ဓမ္မရာဇေန ပေသိတတ္တာ သမထဝိပဿနာ “သီဃံ ဒူတယုဂ”န္တိ။ ဧတ္ထ မဟာယောဓော ဝိယ သမထော၊ ပဏှိတာမစ္စော ဝိယ ဝိပဿနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

မဇ္ဈေ သိဃံာဋ္ဌကောတိ နဂရမဇ္ဈေ သိဃံာဋ္ဌကော။ မဟာဘူတာနန္တိ ဟဒယဝတ္ထုဿ နိဿယဘူတာနံ မဟာဘူတာနံ။ ဝတ္ထုရူပဿ ဟိ ပစ္စယ- ဒဿနတ္ထမေဝေတံ စတုမဟာဘူတဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ နဂရမဇ္ဈေ ပန သော ရာဇကုမာရော ဝိယ သရိရမဇ္ဈေ ဟဒယရူပသိဃံာဋ္ဌကေ နိသိန္ဓော သမထ- ဝိပဿနာဒူတေဟိ အရဟတ္တာဘိသေကေန အဘိသိဋ္ဌိတဗ္ဗော ဝိပဿနာ- ဝိညာဏရာဇပုတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နိဗ္ဗာနံ ပန ယထာဘူတသဘာဝံ အကုပ္ပံ အဓိကာရိတိ? ကတွာ ယထာဘူတံ ဝစနန္တိ ဝုတ္တံ။ အရိယမဂ္ဂေါပန ယာဒိသောဝ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာမဂ္ဂေါ၊ အယမ္ပိ အဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတတ္တာ တာဒိသောယေဝါတိ ကတွာ ယထာဂတမဂ္ဂေါတိ ဝုတ္ထော။ ဣဒံ တာဝေတ္ထ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ အာဘ- တာယ ဥပမာယ သံသန္ဓနံ။

တဿေဝတ္ထဿ ပါကဋီကရဏတ္ထံ အာဘတပက္ခေ ပန ဣဒံ သံသန္ဓနံ—တ္ထေ ဟိ ဆဒွါရူပမာ ဆဖဿာယတနဝသေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တံ ဒီဏာသဝံ

၁-အဓိကာရိတိ (သီ)၊ အဘိကာရိတိ (သျှာ)

ဒဿေတုံ အာဘတော၊ နဂရသာမိဥပမာ ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန၊ သိဃိာဋကူပမာ စတုမဟာဘူတဝသေန၊ နဂရူပမာ တေဘူမကဓမ္မဝသေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တိံ ခိဏာသဝံ ဒဿေတုံ အာဘတော။ သင်္ခေပတော ပနိမသ္မိံ သုတ္တေ စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ။ သကလေနပိ ဟိ နဂရသမ္ဘာရေန ဒုက္ခသစ္စမေဝ ကထိတံ၊ ယထာဘူတဝစနေန နိရောဓသစ္စံ၊ ယထာဂတမဂ္ဂေန မဂ္ဂသစ္စံ၊ ဒုက္ခဿ ပန ပဘာဝိကာ^၁ တဏှာ သမုဒယသစ္စံ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပဥပုစ္ဆကော ဘိက္ခု သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတောတိ။

၉-ဝိဏောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ နဝမေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါတိ ဣဒံ သတ္တာ ယထာ နာမ မဟာကုဋုမ္ဘိကော မဟန္တံ ကသိကမ္ပံ ကတွာ နိပ္ပန္နသဿော ဃရဒ္ဓါရေ မဏှပံ ကတွာ ဥဘတောသံဃဿ ဒါနံ ပဝတ္တေယျ။ ကိဉ္ဇာပိ ဘေန ဥဘတောသံဃဿ ဒါနံ ပဋ္ဌပိတံ၊ ဒွိသု ပန ပရိသာသု သန္တပိတာသု သေသဇနမ္ပိ သန္တပေတိယေဝ၊ ဧဝမေဝ ဘဂဝါ သမဓိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတွာ ဗောဓိမဏှော သဗ္ဗညုတညာဏံ အဓိဂန္ဓာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ နိသိန္ဓော ဘိက္ခုပရိသာယ စေဝ ဘိက္ခုနိပရိသာယ စ မဟာဓမ္မယာဂံ ယဇန္တော ဝိဏောပမသုတ္တံ အာရဘိ။ တံ ပနေတံ ကိဉ္ဇာပိ ဒွေ ပရိသာ သန္ဓာယ အာရဒ္ဓိံ၊ စတုန္တမ္ပိ ပန ပရိသာနံ အဝါရိတံ။ တသ္မာ သဗ္ဗေဟိပိ သောတဗ္ဗဇ္ဇေဝ သဒ္ဓါတဗ္ဗဇ္ဇ၊ ပရိယောဂါဟိတွာ စဿ အတ္တရသော ဝိန္ဒိတဗ္ဗောတိ။

တတ္ထ ဆန္ဒောတိအာဒိသု ဆန္ဒော နာမ ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိကာ ဒုဗ္ဗလတဏှာ၊ သောရဇ္ဇေတုံ န သက္ကောတိ။ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ပန ဗလဝတဏှာ ရာဂေါ နာမ၊ သောရဇ္ဇေတုံ သက္ကောတိ။ ဒဏှာဒါနာဒီနိ ကာတုံ အသမတ္ထော ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိကော ဒုဗ္ဗလကောဓော ဒေါသော နာမ။ တာနိ ကာတုံ သမတ္ထော အပရာပရုပ္ပတ္တိကော ဗလဝကောဓော ပဋိဃံ နာမ။ မောဟော ပန မောဟနသမ္မောဟနဝသေန ဥပ္ပန္နံ အညာဏံ။ ဧဝမေတ္ထ ပဉ္စဟိပိ ပဒေဟိ တီဏိ အကုသလမူလာနိ ဂဟိတာနိ။ တေသု ဂဟိတေသု သဗ္ဗေပိ တဗ္ဗုလကာ ကိလေသာ ဂဟိတာဝဟောန္တိ။ “ဆန္ဒော ရာဂေါ” တိဝါပဒဒ္ဓယေန အဋ္ဌလောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ။

“ဒေါသောပဋိဃ”န္တိ ပဒဒ္ဒယေန ဒွေ ဒေါမနဿသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ မောဟ-
ပဒေန လောဘဒေါသရဟိတာ ဒွေ ဥဒ္ဓစ္စဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ
ဂဟိတာတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒါ ဒဿိတာဝ ဟောန္တိ။

သဘယောတိ ကိလေသစောရာနံ နိဝါသဋ္ဌာနတ္တာ သဘယော။ သပ္ပဋိ-
ဘယောတိ ဝခဗန္ဓနာဒီနံ ကာရဏတ္တာ သပ္ပဋိဘယော။ သကဏ္ဍကောတိ
ရာဂါဒီဟိ ကဏ္ဍကေဟိ သကဏ္ဍကော။ သဂဟနောတိ ရာဂဂဟနာဒီဟိ
သဂဟနော။ ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ဒေဝလောကံ ဝါ မနုဿလောကံ ဝါ နိဗ္ဗာနံ ဝါ
ဂစ္ဆန္တဿ အမဂ္ဂေါ။ ကုမ္မဂ္ဂေါတိ ကုစ္ဆိတဇေဂုစ္ဆိဘူတဋ္ဌာနဂမနဧကပဒိက-
မဂ္ဂေါ ဝိယ အပါယသမ္မာပကတ္တာ ကုမ္မဂ္ဂေါ။ ဒုဟိတိကောတိ ဧတ္ထ ဣဟိတိတိ
ဣရိယနာ၊ ဒုက္ခာ ဣဟိတိ ဧတ္တာတိ ဒုဟိတိကော။ ယသ္မိံ ဟိ မဂ္ဂေ မူလဖလာဒိ-
ခါဒနိယံ ဝါ သာယနိယံ ဝါ နတ္ထိ၊ တသ္မိံ ဣရိယနာ ဒုက္ခာ ဟောတိ၊ န
သက္ကာ တံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဂန္တု။ ကိလေသမဂ္ဂမ္ပိ ပဋိပဇ္ဇိတွာ န သက္ကာ
သမ္ပတ္တိဘဝံ ဂန္တုန္တိ ကိလေသမဂ္ဂေါ ဒုဟိတိကောတိ ဝုတ္တော။ ဒွိဟိတိကောတိပိ
ပါဌော၊ ဧသေဝတ္တော။ အသပ္ပုရိသသေဝိတောတိ ကောကာလိကာဒီဟိ
အသပ္ပုရိသေဟိ သေဝိတော။

တတော စိတ္တံ နိဝါရယေတိ တေဟိ စက္ခုဝိညေယျေဟိ ရူပေဟိ တံ
ဆန္ဒာဒိဝသေန ပဝတ္တစိတ္တံ အသုဘာဝဇ္ဇနာဒီဟိ ဥပါယေဟိ နိဝါရယေ။
စက္ခုဒွါရသ္မိံ ဟိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ ရာဂေ ဥပ္ပန္ဓေ အသုဘတော အာဝဇ္ဇန္တဿ
စိတ္တံ နိဝတ္တတိ၊ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေ ဒေါသေ ဥပ္ပန္ဓေ မေတ္တတော အာဝဇ္ဇန္တဿ
စိတ္တံ နိဝတ္တတိ၊ မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေ မောဟေ ဥပ္ပန္ဓေ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆံ ဂရုဝါသံ
အာဝဇ္ဇန္တဿ စိတ္တံ နိဝတ္တတိ။ ဧဝံ အသက္ကောန္တေန ပန သတ္တုမဟတ္တတံ
ဓမ္မဿ သွာက္ခာတတာ သံဃဿ သုပ္ပဋိပတ္တိံ စ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ သတ္တု-
မဟတ္တတံ ပစ္စဝေက္ခတောပိ ဟိ ဓမ္မဿ သွာက္ခာတတံ သံဃဿ သုပ္ပဋိပတ္တိံ
ပစ္စဝေက္ခတောပိ စိတ္တံ နိဝတ္တတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အသုဘာဝဇ္ဇနာဒီဟိ ဥပါယေဟိ
နိဝါရယေ”တိ။

ကိဋ္ဌန္တိ ကိဋ္ဌဋ္ဌာနေ ဥပ္ပန္နသဿံ။ သမ္ပန္နန္တိ ပရိပုဏ္ဏံ သုနိပ္ပန္နံ။ ကိဋ္ဌာဒေါတိ
သဿခါဒကော။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ သမ္ပန္နကိဋ္ဌံ ဝိယ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကိဋ္ဌာဒေါ ဂေါဏော ဝိယ ကူဠစိတ္တံ၊ ကိဋ္ဌာရက္ခဿ ပမာဒကာလော
ဝိယ ဘိက္ခုနော ဆသု ဒွါရေသု သတိံ ပဟာယ ဝိစရဏကာလော၊ ကိဋ္ဌာ-
ရက္ခဿ ပမာဒမာဂမ္ပ ဂေါဏေန ဂဟိတဂမ္ဘဿ ကိဋ္ဌဿ ခါဒိတတ္တာ

သဿသာမိနော သဿဖလာနမိဂမော ဝိယ ဆဒ္ဓါရရက္ခိကာယ သတိယာ
ဝိပုဝါသမာဂမ္မ ပဉ္စကာမဂုဏံ အဿာဒေန္တေန စိတ္တေန ကုသလပက္ခဿ
နာသိတတ္တာ ဘိက္ခုနော သာမညဖလာမိဂမာဘာဝေါ ဝေဒိတဗျော။

ဥပရိသဋ္ဌာယန္တိ ခြိန္တံ သိင်္ဂါနံ အန္တရေ။ သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဏေယျာတိ သဋ္ဌာယံ
ပတိဋ္ဌိတေ နာသာရဇ္ဇုကေ သုဋ္ဌု နိဂ္ဂဟိတံ ကတွာ နိဂ္ဂဏေယျ။ ဒဏ္ဍေနာတိ
မုဂ္ဂရသဒိသေန ထူလဒဏ္ဍကေန။ ဧဝံ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဂေါဏောတိ ဧဝံ
သော ကိဋ္ဌာရက္ခဿ ပမာဒမန္ဓာယ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ခဏေ ကိဋ္ဌံ ဩတရိ-
တုကာမော ဟောတိ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ခဏေ ဧဝံ နိဂ္ဂဏိတွာ တာဠေတွာ
ဩသဇ္ဇနေန ဝိဗ္ဗိသေဝနဘာဝံ ဥပနိတော ဂေါဏော။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဣဓာပိ သမ္ပန္နကိဋ္ဌမိဝ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ဒဋ္ဌဗျာ၊
ကိဋ္ဌာဒေါ ဝိယ ကုဋ္ဌစိတ္တံ၊ ကိဋ္ဌာရက္ခဿ အပ္ပမာဒေါ ဝိယ ဣမဿ ဘိက္ခုနော
ဆသု ဒ္ဓါရေသု သတိယာ အဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဒဏ္ဍော ဝိယ သုတ္တန္တော၊ ဂေါဏဿ
ကိဋ္ဌာဘိမုခကာလေ ဒဏ္ဍေန တာဠနံ ဝိယ စိတ္တဿ ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္မဏာ-
ဘိမုခကာလေ အနမတဂ္ဂိယဒေဝဒူတအာဒိတ္တအာသိဝိသုပမအနာဂတဘယာ-
ဒိသု တံ တံ သုတ္တံ အာဝဇ္ဇေတွာ စိတ္တုပ္ပါဒဿ ပုထုတ္တာရမ္မဏတော
နိဝါရေတွာ မူလကမ္မဋ္ဌာနေ ဩတာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“သုဘာသိတံ သုတွာ မနော ပသိဒတိ၊
ဒမေတိ၊ နံ ပီတိသုခဉ္စ ဝိန္ဒတိ။
တဒဿ အာရမ္မဏေ တိဋ္ဌတေ မနော၊
ဂေါဏောဝ ကိဋ္ဌာဒကော ဒဏ္ဍတဇ္ဇိတော”တိ။

ဥဒုဇိတန္တိ တဇ္ဇိတံ။ သုဒုဇိတန္တိ သုတဇ္ဇိတံ၊ သုဇိတန္တိပိ အတ္ထော။ ဥဒု၊ သုဒုတိ
ဣဒံ ပန နိပါတမတ္တမေဝ။ အဇ္ဈတ္တန္တိ ဂေါစရဇ္ဈတ္တံ။ သန္တိဋ္ဌတိတိအာဒိသု
ပဋ္ဌမဇ္ဈာနဝသေန သန္တိဋ္ဌတိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနဝသေန သန္တိသိဒတိ၊ တတိယဇ္ဈာန-
ဝသေန ဧကောဒိ ဟောတိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန သမာဓိယတိ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဝါ
ဧတံ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန သမထာ-
နရက္ခဏဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ နာမ ကထိတံ။

ရညော ဝါတိ ကဿစိဒေဝ ပစ္စန္နရညော ဝါ။ သဒ္ဓံ သုဏေယျာတိ
ပစ္စုသကာလေ ပဗုဒ္ဓေါ ကုသလေန ဝိဏာဝါဒကေန ဝါဒိယမာနာယ မရရ-
သဒ္ဓံ သုဏေယျ။ ရဇနိယောတိအာဒိသု စိတ္တံ ရဇ္ဇေတိတိ ရဇနိယော။

၁-ဩသဇ္ဇနေ (သျှာ၊က) ၂-သမေတိ (သိ၊သျှာ)

ကာမေတဗ္ဗတာယ ကမနိယော။ စိတ္တံ မဒယတိတိ မဒနိယော။ စိတ္တံ မုတ္တိတံ
ဝိယ ကရဏတော မုတ္တိယတိတိ မုတ္တိနိယော။ အာဗန္ဓိတွာ ဝိယ ဂဟဏတော
ဗန္ဓတိတိ ဗန္ဓနိယော။ အလံ မေ ဘောတိ ဝိဏာယ သဏ္ဍာနံ ဒိသ္မာ တံ
အနိစ္ဆန္တော ဝေမာဟ။ ဥပဓာရဏေတိ ဝေဠုကေ။ ကောဏန္တိ စတုရသံ
သာရဒဏ္ဍကံ။

သော တံ ဝိဏန္တိ သော ရာဇော “အာဟရထ နံ ဝိဏံ၊ အဟမဿံ သဒ္ဓိ
ပဿိဿာမိ”တိ တံ ဝိဏံ ဂဟေတွာ။ ဒသဓာ ဝါတိအာဒိသု ပဌမံတာဝ ဒသဓာ
ဖာလေယျ။ အထဿာ သဒ္ဓိ အပဿန္တော သတဓာ ဖာလေယျ။ တထာပိ
အပဿန္တော သကလိကံ သကလိကံ ကရေယျ။ တထာပိ အပဿန္တော
“သကလိကာ ဈာယိဿန္တိ၊ သဒ္ဓေါ ပန နိက္ခမိတွာ ပလာယိဿတိ၊ တဒါ နံ
ပဿိဿာမိ”တိ အဂ္ဂိနာ ခုဟေယျ။ တထာပိ အပဿန္တော “သလ္လဟုကာနိ
မသိစုဏ္ဍာနိ ဝါတေန ဘဿိဿန္တိ၊ သဒ္ဓေါ သာရဓညံ ဝိယ ပါဒမူလေ ပတိဿတိ၊
တဒါ နံ ပဿိဿာမိ”တိ မဟာဝါတေ ဝါ ဩဗုနေယျ။ တထာပိ အပဿန္တော
“မသိစုဏ္ဍာနိ ယထောဒကံ ဂမိဿန္တိ၊ သဒ္ဓေါ ပန ပါရံ ဂစ္ဆန္တော ပုရိသော ဝိယ
နိက္ခမိတွာ တရိဿတိ၊ တဒါ နံ ပဿိဿာမိ”တိ နဒိယာ ဝါ သီဃသောတာယ
ပဝါဟေယျ။

ဧဝံ ဝဒေယျာတိ သဗ္ဗေဟိပိမေဟိ ဥပါယေဟိ အပဿန္တော တေ မနုဿေ
ဧဝံ ဝဒေယျ။ အသတိ ကိရုယန္တိ အသတိ ကိရ အယံ ဝိဏာ၊ လာမိကာတိ
အတ္ထော။ အသတိတိ လာမကာမိဝစနမေတံ။ ယထာဟ—

“အသာ လောကိတ္ထိယော နာမ၊ ဝေလာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
သာရတ္တာ စ ပဂဗ္ဘာ စ၊ သိဒ္ဓိ သဗ္ဗသသော ယထာ”တိ ၇။

ယထေဝံ ယံ ကိန္တိ ဝိဏာ နာမာတိ န ကေဝလဉ္စ ဝိဏာယေဝ လာမိကာ၊
ယထေဝ ပန အယံ ဝိဏာ နာမ၊ ဧဝံ ယံ ကိန္တိ အညမ္ဘိ တန္တိဗဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗံ တံ လာမက-
မေဝါတိ အတ္ထော။ ဧဝေမေ ခေါတိ ဧတ္ထ ဝိဏာ ဝိယ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒဋ္ဌဗျာ၊
ရာဇော ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ ယထာ သော ရာဇော တံ ဝိဏံ ဒသဓာ
ဖာလနတော ပဋ္ဌာယ ဝိစိနန္တော သဒ္ဓိ အဒိသ္မာ ဝိဏာယ အနတ္ထိကော
ဟောတိ၊ ဧဝံ ယောဂါဝစရော ပဉ္စက္ခန္ဓေ သမ္ပသန္တော အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ
ဂဟေတဗ္ဗံ အပဿန္တော ခန္ဓေဟိ အနတ္ထိကော ဟောတိ။ တေနဿ တံ

၁-ဝေဒိကေ (သီ၊ သျာ) ၂-ဩဗုနေယျ (သီ) ၃-ပတိဿတိ (သီ၊ သျာ)၊ ပဝါဟိဿတိ (က)
၄-ခု ၅-၁၅-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။ ၅-ယထေဝ (သီ)

ခန္ဓသမ္ပသနံ ဒဿေန္တော ရူပံ သမန္ဓေသတိ ယာဝတာ ရူပဿ ဂတိတိအာဒိ-
မာဟ။

တတ္ထ သမန္ဓေသတိတိ ပရိယေသတိ။ ယာဝတာ ရူပဿ ဂတိတိ ယတ္ထကာ
ရူပဿ ဂတိ။ တတ္ထ ဂတိတိ ဂတိဂတိ သဉ္ဇာတိဂတိ သလက္ခဏဂတိ ဝိဘဝ-
ဂတိ ဘေဒဂတိတိ ပဉ္စဝိဓာ^၁ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဣဒံ ရူပံ နာမ ဟေဋ္ဌာ
အဝိစိပရိယန္တံ ကတော ဥပရိ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မလောကံ အန္တော ကတော ဧတ္ထန္တရေ
သံသရတိ ဝတ္တတိ၊ အယမဿ ဂတိဂတိ နာမ။

အယံ ပန ကာယော နေဝ ပဒုမဂဗ္ဗေ, န ပုဏ္ဏရိကနိလုပ္ပလာဒီသု သဉ္ဇာ-
ယတိ၊ အာမာသယပက္ကာသယာနံ ပန အန္တရေ ဗဟလန္ဓကာရေ ဒုဂ္ဂန္ဓပဝန-
ဝိစရိတေ ပရမဇေဂုစ္ဆေ ဩကာသေ ပူတိမစ္ဆာဒီသု ကိမိ ဝိယ သဉ္ဇာယတိ၊
အယံ ရူပဿ သဉ္ဇာတိဂတိ နာမ။

ဒုဝိဓံ ပန ရူပဿ လက္ခဏံ, “ရူပတိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တသ္မာ ရူပ”န္တိ^၂ ဧဝံ
ဝုတ္တံ ရူပနသင်္ခါတံ ပစ္စတ္တလက္ခဏန္တ အနိစ္စာဒိဘေဒံ သာမညလက္ခဏန္တ၊ အယမဿ
သလက္ခဏဂတိ နာမ။

“ဂတိ ဝိဂါနံ ပဝနံ၊ အာကာသော ပက္ခိနံ ဂတိ။
ဝိဘဝေါ ဂတိ ဓမ္မာနံ၊ နိဗ္ဗာနံ အရဟတော ဂတိ”တိ^၃—

ဧဝံ ဝုတ္တော ရူပဿ အဘာဝေါ ဝိဘဝဂတိ နာမ။ ယော ပနဿ ဘေဒေါ၊
အယံ ဘေဒဂတိ နာမ။ ဝေဒနာဒီသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ကေဝလံ ဟေတ္ထ
ဥပရိ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ တေသံ သဉ္ဇာတိဂတိ၊ သလက္ခဏဂတိယံ စ ဝေဒယိတ-
သဉ္ဇာနနအဘိသင်္ခရဏဝိဇာနနဝသေန ပစ္စတ္တလက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တမ္ပိ တဿ န ဟောတိတိ ယဒေတံ ရူပါဒီသု အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ အသ္မိတိ
ဝါ ဧဝံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌိတဏှာမာနဂ္ဂါဟတ္တယံ၊ တမ္ပိ တဿ ဝိဏာသဝဿ န
ဟောတိတိ ယထာနုသန္ဓိနာဝ သုတ္တာဂတံ^၄။ တေန ဝုတ္တံ မဟာအဋ္ဌကထာယံ—

“အာဒိမိ သီလံ ကထိတံ၊ မဇ္ဈေ သမာဓိဘာဝနာ။
ပရိယောသာနေ စ နိဗ္ဗာနံ၊ ဒေသာ ဝိဏောပမာ ကထာ”တိ^၅။

၁-ဗဟုဝိဓာ (သျှာ၊ က)   ၂-သံ ၂-၇၁-ပိဋ္ဌေ။   ၃-ဝိ ၅-၂၆၃-ပိဋ္ဌေ။
၄-ယထာနုသန္ဓိ နာမ သုတ္တံ (သီ၊ သျှာ)   ၅-ကတာတိ (သီ၊ သျှာ)

၁၀-ဆပ္ပါဏကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ ဒသမေ အရုဂတ္ထောတိ ဝဏသရီရော။ တေသံယေဝ အရူနံ ပက္ခတ္တာ ပက္ခဂတ္ထော။ သရဝနန္တိ ကဏ္ဍဝနံ^၁။ ဧဝမေဝ ခေါတိ အရုဂတ္ထော ပုရိသော ဝိယ ဒုဿီလပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဿ ကုသကဏ္ဍကေဟိ ဝိဒ္ဓဿ သရပတ္ထေဟိ စ အသိဓာရူပမေဟိ ဝိလိခိတဂတ္တဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဒုက္ခဒေါမနဿံ ဝိယ တတ္ထ တတ္ထ သဗြဟ္မစာရီဟိ “အယံ သော ဣမေသဉ္စ ဣမေသဉ္စ ကမ္မာနံ ကာရကော”တိ ဝုစ္စမာနဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဒုက္ခံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

လဘတိ ဝတ္တာရန္တိ လဘတိ စောဒကံ။ ဧဝံကာရီတိ ဧဝရူပါနံ ဝေဇ္ဇကမ္မ- ဒူတကမ္မာဒိနံ ကာရကော။ ဧဝံသမာစာရောတိ ဝိဝေပါဂေါစရာဒိဝသေန ဧဝရူပဂေါစရော။ အသုစိဂါမကဏ္ဍကောတိ အသုဒ္ဓဋ္ဌေန အသုစိ၊ ဂါမဝါသိနံ ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန ကဏ္ဍကောတိ ဂါမကဏ္ဍကော။

ပက္ခိန္တိ ဟတ္ထိသောဏ္ဍသကုဏံ။ ဩဿဇ္ဇေယျာတိ ဝိဿဇ္ဇေယျ။ အာဝိဇ္ဇေ- ယျန္တိ အာကဗေယျ။ ပဝေက္ခာမိတိ ပဝိသိဿာမိ။ အာကာသံ ခေဿာမိတိ အာကာသံ ဥပ္ပတိဿာမိ။

ဧတေသု ပန အဟိ “ဘောဂေဟိ မဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာ သုပိဿာမီ”တိ ဝမ္ပိကံ ပဝိသိတုကာမော ဟောတိ။ သုသုမာရော “ဒူရေ ဗိလံ ပဝိသိတွာ နိပဇ္ဇိဿာမီ”တိ ဥဒကံ ပဝိသိတုကာမော ဟောတိ။ ပက္ခိ “အဇဇာကာသေ သုခံ ဝိစရိဿာမီ”တိ အာကာသံ ခေတုကာမော ဟောတိ။ ကုက္ကုရော “ဥဒ္ဓနဋ္ဌာနေ ဆာရိကံ ဗျူဟိတွာ^၂ ဥသုမံ ဂဏ္ဍန္တော နိပဇ္ဇိဿာမီ”တိ ဂါမံ ပဝိသိတုကာမော ဟောတိ။ သိင်္ဂါလော “မနုဿမံသံ ခါဒိတွာ ပိဋ္ဌိံ ပဿာရေတွာ သယိဿာမီ”တိ အာမကသုသာနံ ပဝိသိတုကာမော ဟောတိ။ မက္ခဇော “ဥစ္စေ ရုက္ခေ အဘိရုဟိတွာ ဒိသာဒိသံ ပက္ခန္တိဿာမီ”တိ ဝနံ ပဝိသိတုကာမော ဟောတိ။

အနုဝိဓာယေယျန္တိ အနုဂစ္ဆေယျ။ အနုဝိဓိယေယျန္တိပိ ပါဌော၊ အနုဝိဓာနံ အာပဇ္ဇေယျန္တိ အတ္ထော။ ယတ္ထ သော ယာတိ၊ တတ္ထေဝ ဂစ္ဆေယျန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝါတိ ဧတ္ထ ဆ ပါဏကာ ဝိယ ဆာယတနာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ဒဋ္ဌရဇ္ဇ၊ ဝိယ တဏှာ၊ မဇ္ဈေ ဂဏ္ဍိ^၄ ဝိယ အဝိဇ္ဇာ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဒွါရေ အာရမ္မဏံ ဗလဝံ ဟောတိ၊ တံ တံ အာယတနံ တသ္မိံ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ အာဝိဋ္ဌတိ။

၁-ကဏ္ဍကဝနံ (သီ)၊ ကဏ္ဍဝနံ (က) ၂-တိဝိဓ (သီ၊ သျာ)
၃-ဝိယူဟိတွာ (သီ) ၄-တန္တိ (သီ၊ သျာ)

ဣမံ ပန ဥပမံ ဘဂဝါ သရိက္ခကေန ဝါ အာဟရေယျ အာယတနာနံ ဝါ နာနတ္တဒဿနဝသေန။ တတ္ထ သရိက္ခကေန တာဝ ဝိသုံ အပ္ပနာကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ပါဠိယံယေဝ အပ္ပိတာ။ အာယတနာနံ နာနတ္တဒဿနေန ပန အယံ အပ္ပနာ— အဟိ နာမေသ ဗဟိ သိတ္တသမ္ပဋ္ဌေ ဌာနေ နာဘိရမတိ၊ သင်္ကာရဋ္ဌာနတိဏ- ပဏ္ဏဂဟနဝမ္ဘိကာနိယေဝ ပန ပဝိသိတွာ နိပန္နကာလေ အဘိရမတိ၊ ဧကဂ္ဂတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝမေဝ စက္ခုပေတံ ဝိသမဇ္ဈာသယံ၊ မဋ္ဌာသု သုဝဏ္ဏဘိတ္တိအာဒိသု နာဘိရမတိ၊ ဩလောကေတုမ္ဘိ န ဣစ္ဆတိ၊ ရူပစိတ္တပုပ္ဖလတာဒိဝိစိတ္တေသုယေဝ ပန အဘိရမတိ။ တာဒိသေသု ဟိ ဌာနေသု စက္ခုမ္ဘိ အပ္ပဟောန္တေ မုခမ္ဘိ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေတုကာမော ဟောတိ။

သုသုမာရောပိ ဗဟိ နိက္ခန္ဓော ဂဟေတဗ္ဗံ န ပဿတိ၊ အက္ခိံ နိဗ္ဗိလေတွာ စရတိ။ ယဒါ ပန ဗျာမသတမတ္တံ ဥဒကံ၊ ဩဂါဟိတွာ ဗိလံ ပဝိသိတွာ နိပန္နော ဟောတိ၊ တဒါ တဿ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ သုခံ သုပတိ။ ဧဝမေဝ သောတမ္ပေတံ ဗိလဇ္ဈာသယံ^၁ အာကာသသန္ဓိသိတံ၊ ကဏ္ဍစိဒ္ဓိကူပကေယေဝ အဇ္ဈာသယံ ကရောတိ၊ ကဏ္ဍစိဒ္ဓါကာသောယေဝ^၂ တဿ သဒ္ဓသဝနေ ပစ္စယော ဟောတိ။ အဇ္ဈာကာသောပိ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ အန္တောလေဏသ္မိံ ဟိ သဇ္ဈာယေ ကယိရမာနေ န လေဏန္တဒနံ ဘိန္ဒိတွာ သဒ္ဓေါ ဗဟိ နိက္ခမတိ၊ ဒွါရဝါတပါနဆိဒ္ဓေဟိ ပန နိက္ခမိတွာ ဓာတုပရမ္ပရာ ဃဇ္ဇေန္တော အာဂန္တော သောတပသာဒံ ဃဇ္ဇေတိ။ အထ တသ္မိံ ကာလေ “အသုကံ နာမ သဇ္ဈာယ- တိ”တိ လေဏပိဋ္ဌေ နိသိန္ဓာ ဇာနန္တိ။

ဧဝံ သန္တေ သမ္ပတ္တဂေါစရတာ ဟောတိ၊ ကိံ ပနေတံ သမ္ပတ္တဂေါစရန္တိ? အာမ သမ္ပတ္တဂေါစရံ။ ယဒိ ဧဝံ ဒူရေ ဘေရိအာဒိသု ဝဇ္ဇမာနေသု “ဒူရေ သဒ္ဓေါ”တိ ဇာနနံ န ဘဝေယျာတိ?။ နော န ဘဝတိ။ သောတပသာဒသ္မိံ ဟိ ဃဇ္ဇိတေ “ဒူရေ သဒ္ဓေါ၊ အာသန္တေ သဒ္ဓေါ၊ ပရတိရေ ဩရိမတိရေ”တိ တထာ တထာ ဇာနနာကာရော ဟောတိ၊ ဓမ္မတာ သောတိ။ ကိံ ဧတာယ ဓမ္မတာယ၊ ယတော ယတော ဆိဒ္ဓံ၊ တတော တတော သဝနံ ဟောတိ စန္ဒိမသုရိယာဒိနံ ဒဿနံ ဝိယာတိ အသမ္ပတ္တဂေါစရမေဝေတံ။

ပက္ခိပိ ရုက္ခေ ဝါ ဘူမိယံ ဝါ န ရမတိ။ ယဒါ ပန ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ လေဉ္စပါတေ အတိက္ကမ္မ အဇ္ဈာကာသံ ပက္ခန္ဓော ဟောတိ၊ တဒါ ဧကဂ္ဂစိတ္တတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝမေဝ ဃာနမ္ဘိ အာကာသဇ္ဈာသယံ ဝါတူပနိဿယဂန္ဓဂေါစရံ။

၁-ဝိသမဇ္ဈာသယံ (သိ) ၂-ကဏ္ဍစိဒ္ဓါဝါသောယေဝ (သိ၊ သျာ) ၃-ဇာနနံ ဘဝေယျာတိ (သိ၊ သျာ)

တထာ ဟိ ဂါဝေါ နဝုဋ္ဌေ ဒေဝေ ဘူမိံ ဃာယိတွာ ဃာယိတွာ အာကာ-
သာဘိမုခေါ ဟုတွာ ဝါတံ အာကမုန္တိ။ အင်္ဂုလီဟိ ဂန္ဓပိဏ္ဍိံ ဂဟေတွာပိ စ
ဥပသိဃ်နကာလေ ဝါတံ အနာကမုန္တော နေဝ တဿ ဂန္ဓံ ဇာနာတိ။

ကုက္ကုရောပိ ဗဟိ စရန္တော ခေမဋ္ဌာနံ န ပဿတိ၊ လေဇ္ဈဒဏ္ဍာဒီဟိ
ဥပဒ္ဓုတော ဟောတိ။ အန္တောဂါမံ ပဝိသိတွာ ဥဒ္ဓနဋ္ဌာနေ ဆာရိကံ ဗျူဟိတွာ
နိပန္ဓဿ ပနဿ ဖာသု ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ဇိဝှါပိ ဂါမဇ္ဈာသယာ အာပေါ-
သန္ဓိဿိတရသာရမ္မဏာ။ တထာ ဟိ တိယာမရတ္ထိံ သမဏဓမ္မံ ကတွာပိ
ပါတောဝ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဂါမံ ပဝိသိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ သုက္ခခါဒနိယဿ စ
န သက္ကာ ခေဋ္ဌေန အတေမိတဿ ရသံ ဇာနိတုံ။

သိင်္ဂါလောပိ ဗဟိ စရန္တော ရတိံ န ဝိန္ဒတိ၊ အာမကသုသာနေ မနုဿမံသံ
ခါဒိတွာ နိပန္ဓဿေဝ ပနဿ ဖာသု ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ကာယောပိ
ဥပါဒိဏ္ဍကဇ္ဈာသယော ပထဝီသန္ဓိဿိတဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏော။ တထာ ဟိ အညံ
ဥပါဒိဏ္ဍကံ အလဘမာနာ သက္ကာ အတ္တနောဝ ဟတ္တတလေ သီသံ ကတွာ
နိပဇ္ဇန္တိ။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာ စဿ ပထဝီ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေ ပစ္စယော
ဟောတိ။ သုသန္တတဿာပိ ဟိ သယနဿ ဟေဋ္ဌာဋ္ဌိတာနမ္ပိ ဝါ ဖလကာနံ န
သက္ကာ အနိသီဒန္တေန ဝါ အနုပိဋ္ဌန္တေန ၂ ဝါ ထဒ္ဓမုဒုဘာဝေါ ဇာနိတုန္တိ
အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာ ပထဝီ ဧတဿ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာနနေ ပစ္စယော ဟောတိ။

မက္ကဋ္ဌောပိ ဘူမိယံ ဝိစရန္တော နာဘိရမတိ၊ ဟတ္ထသတုဗ္ဗေဓံ ပနဿ ရုက္ခံ
အာရုယု ဝိဋ္ဌပပိဋ္ဌေ နိသီဒိတွာ ဒိသာဝိဒိသာ ဩလောကေန္တဿေဝ ဖာသုကော
ဟောတိ။ ဧဝံ မနောပိ နာနဇ္ဈာသယော ဘဝင်္ဂပစ္စယော၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေပိ နာနာ-
ရမ္မဏဇ္ဈာသယံ ကရောတိယေဝ၊ မူလဘဝင်္ဂံ ပနဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ
အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရေန ပန အာယတနာနံ နာနတ္ထံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
အာယတနနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တမေဝ။

တံ စက္ခု နာဝိဋ္ဌတိတိ တံဏှာရဇ္ဈကံာနံ အာယတနပါဏကာနံ ကာယ-
ဂတာသတိထမ္ပေ ဗဒ္ဓါနံ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝံ အာပန္နတ္တာ နာကမုတိတိ ဣမသ္မိံ
သုတ္တေ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝ ကထိတာ။

၁-ဟေဋ္ဌာ ဋ္ဌိတာနမ္ပိ ဝါ (သီ၊ သျာ)၊ ဟတ္ထေ ဋ္ဌိတာနမ္ပိ ဝါ ဖလာနံ (က)၊ ဟတ္ထေ ဋ္ဌိပိတာနမ္ပိ
ဝါ ဖလာနံ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၅၂-ပိဋ္ဌေ) ၂-အနုပပိဋ္ဌန္တေန (သီ)

၁၁-ယဝကလာပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၈။ ဧကောဒသမေ ယဝကလာပီတိ လာယိတွာ ဌပိတယဝပုဇ္ဇော။
ဗျာဘဂီဟတ္တာတိ ကာဇဟတ္တာ။ ဆဟိ ဗျာဘဂီဟိ ဟနေယျုန္တိ ဆဟိ
ပုထုလကာဇဒဏ္ဍကေဟိ ပေါထေယျံ။ သတ္တမောတိ တေသု ဆသု ဇနေသု
ယဝေ ပေါထေတွာ^၁ ပသိဗ္ဗကေ ပူရေတွာ အာဒါယ ဂတေသု အညော
သတ္တမော အာဂစ္ဆေယျ။ သုဟတတရာ အဿာတိ ယံ တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ အတ္ထိ
ဘုသပလာပမတ္တမ္ပိ၊ တဿ ဂဟဏတ္ထံ သုဋ္ဌုတရံ ဟတာ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ စတုမဟာပထော ဝိယ ဆ အာယတနာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊
စတုမဟာပထေ နိက္ခိတ္တယဝကလာပိ ဝိယ သတ္တော၊ ဆ ဗျာဘဂီယော ဝိယ
ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တဝသေန အဋ္ဌာရသ အာရမ္မဏာနိ၊ သတ္တမာ ဗျာဘဂီ ဝိယ
ဘဝပတ္တနာ ကိလေသာ။ ယထာ စတုမဟာပထေ ဌပိတာ ယဝကလာပိ ဆဟိ
ဗျာဘဂီဟိ ဟညတိ၊ ဧဝိမေ သတ္တာ အဋ္ဌာရသဟိ အာရမ္မဏဒဏ္ဍကေဟိ
ဆသု အာယတနေသု ဟညန္တိ။ ယထာ သတ္တမေန သုဟတတရာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ
သတ္တာ ဘဝပတ္တနကိလေသေဟိ သုဟတတရာ ဟောန္တိ ဘဝမူလကံ ဒုက္ခံ
အနုဘဝမာနာ။

ဣဒါနိ နေသံ တံ ဘဝပတ္တနကိလေသံ ဒဿေတုံ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေတိ-
အာဒိမာဟ။ တတြာတိ သုဓမ္မာယံ ဘုမ္မံ၊ သုဓမ္မာယ ဒေဝသဘာယ ဒွါရေတိ
အတ္ထော^၂။ ဓမ္မိကာ ခေါ ဒေဝါတိ ဓမ္မိကာ ဧတေ ဒေဝါ နာမ၊ ယေဟိ မာဒိသံ
အသုရာဓိပတိ^၃ ဂဟေတွာ မယံ ဘေဒနမတ္တမ္ပိ န ကတန္တိ သန္ဓာယ ဝဒတိ။
အဓမ္မိကာ ဒေဝါတိ အဓမ္မိကာ ဧတေ ဒေဝါ နာမ၊ ယေ မာဒိသံ အသုရာဓိ-
ပတိ^၃ နဝဂူထသူကရံ ဝိယ ကဏ္ဍပဉ္စမေဟိ ဗန္ဓနေဟိ ဗန္ဓိတွာ နိသီဒါပေန္တိ။
ဧဝံ သုရမံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေပစိတ္ထိဗန္ဓနန္တိ တံ ကိရ ပဒုမနာဋ္ဌသုတ္တံ ဝိယ
မက္ကဋ္ဌဇာလသုတ္တံ ဝိယ စ သုရမံ ဟောတိ၊ ဆေတ္တု ပန နေဝ ဝါသိယာ န
ဖရသုနာ သက္ကာ။ ယသ္မာ ပန စိတ္တေနေဝ ဗဇ္ဈတိ၊ စိတ္တေန မုစ္စတိ၊ တသ္မာ
“ဝေပစိတ္ထိဗန္ဓန”န္တိ ဝုတ္တံ။

တတော သုရမတရံ မာရဗန္ဓနန္တိ ကိလေသဗန္ဓနံ ပနေတံ တတောပိ
သုရမတရံ၊ နေဝ စက္ခုဿ အာပါထံ ဂစ္ဆတိ၊ န ဣရိယာပထံ နိဝါရေတိ။
တေန ဟိ ဗဒ္ဓါ သတ္တာ ပထဝိတလေပိ အာကာသေပိ ယောဇနသတမ္ပိ

၁-လာယိတွာ (သီ၊ သျာ)၊ သာဝေတွာ (ဋီကာ) ၂-တတြ သုဓမ္မံ ဒေဝသဘန္တိ ဘုမ္မံ (သီ၊ သျာ)
သံ-ဋ ၃-ဂ

ယောဇနသဟဿမ္ပိ ဂစ္ဆန္တိပိ အာဂစ္ဆန္တိပိ။ ဆိဇ္ဇမာနံ ပနေတံ ဉာဏေနောဝ
ဆိဇ္ဇတိ၊ န အညေနာတိ “ဉာဏမောက္ခံ ဗန္ဓန”န္တိပိ ဝုစ္စတိ။

မညမာနောတိ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနာနံ ဝသေန ခန္ဓေ မညန္တော။ ဗဒ္ဓေါ
မာရဿာတိ မာရဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ။ ကရဏတ္ထေ ဝါ ဧတံ သာမိဝစနံ၊
ကိလေသမာရေန ဗဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။ မုတ္တော ပါပိမတောတိ မာရဿ
ဗန္ဓနေန မုတ္တော။ ကရဏတ္ထေယေဝ ဝါ ဣဒံ သာမိဝစနံ၊ ပါပိမတာ ကိလေသ-
ဗန္ဓနေန မုတ္တောတိ အတ္ထော။

အသ္မိတိ ပဒေန တဏှာမညိတံ ဝုတ္တံ။ အယမဟမသ္မိတိ ဒိဋ္ဌိမညိတံ။ ဘဝိဿန္တိ
သဿတဝသေန ဒိဋ္ဌိမညိတမေဝ။ န ဘဝိဿန္တိ ဥစ္ဆေဒဝသေန။ ဂူပီတိအာဒိနိ
သဿတဿေဝ ပဘေဒဒီပနာနိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ မညိတံ အာဗာဓံ အန္တော-
ဒေါသနိကန္တနဝသေန ရောဂေါ စေဝ ဂဏှော စ သလ္လဉ္စ၊ တသ္မာ။ ဣဒိတန္တိ-
အာဒိနိ ယသ္မာ ဣမေဟိ ကိလေသေဟိ သတ္တာ ဣဒန္တိ စေဝ ဖန္တန္တိ စ ပပဉ္စိတာ
စ ဟောန္တိ ပမတ္တာကာရပတ္တာ၊ တသ္မာ တေသံ အာကာရဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ။

မာနဂတဝါရေ ပန မာနဿ ဂတံ မာနဂတံ၊ မာနပဝတ္တိတိ အတ္ထော။
မာနောယေဝ မာနဂတံ ဂူထဂတံ မုတ္တဂတံ ဝိယ။ တတ္ထ အသ္မိတိ ဣဒံ
တဏှာယ သမ္ပယုတ္တမာနဝသေန ဝုတ္တံ။ အယမဟမသ္မိတိ ဒိဋ္ဌိဝသေန။ နန စ
ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တော နာမ မာနော နတ္ထိတိ? အာမ နတ္ထိ၊ မာနဿ ပန အပ္ပဟိနတ္တာ
ဒိဋ္ဌိ နာမ ဟောတိ။ မာနမူလကံ ဒိဋ္ဌိ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အာသိဝိသဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။
စတုတ္ထော ပဏ္ဍာသကော။

သဠာယတနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝေဒနာသံယုတ္တ

၁-သဂါထာဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၉။ ဝေဒနာသံယုတ္တေ သဂါထာဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သမာဟိတောတိ ဥပစာရေန ဝါ အပ္ပနာယ ဝါ သမာဟိတော။ ဝေဒနာ စ ပဇာနာတိတိ ဝေဒနာ ဒုက္ခသစ္စဝသေန ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာနဉ္စ သမ္ဘဝန္တိ တာသံယေဝ သမ္ဘဝံ သမုဒယသစ္စဝသေန ပဇာနာတိ။ ယတ္ထ စေတောတိ ယတ္ထေတာ ဝေဒနာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တံ နိဗ္ဗာနံ နိရောဓသစ္စဝသေန ပဇာနာတိ။ ခယဂါမိနန္တိ တာသံ-ယေဝ ဝေဒနာနံ ခယဂါမိနံ မဂ္ဂံ မဂ္ဂသစ္စဝသေန ပဇာနာတိ။ နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတောတိ နိတ္တဏှော ဟုတွာ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ ဧဝမေတ္ထ သုတ္တေ သမ္မသနစာရဝေဒနာ ကထိတာ။ ဂါထာသု ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ သမထဝိပဿနာ ကထိတာ၊ သေသေဟိ စတုသစ္စံ ကထိတံ။ ဧဝမေတ္ထ သဗ္ဗ-သင်္ဂါဟိကော စတုဘူမကဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ဝုတ္တော။

၂-သုခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၀။ ဒုတိယေ အဒုက္ခမသုခံ သဟာတိ အဒုက္ခမသုခဉ္စ သုခဒုက္ခေဟိ သဟ။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စာတိ အတ္တနော စ ပရဿ စ။ မောသဓမ္မန္တိ နဿနသဘာဝံ။ ပလောကီနန္တိ ပလုဇ္ဇနကံ ဘိဇ္ဇနသဘာဝံ။ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿန္တိ ဉ္စဏေန ဖုယိတွာ ဖုယိတွာ ဝယံ ပဿန္တော။ ဧဝံ တတ္ထ ဝိရဇ္ဇတိတိ ဧဝံ တာသု ဝေဒနာသု ဝိရဇ္ဇတိ။ ဣဓာပိ သုတ္တေ သမ္မသနစာရဝေဒနာ ကထိတာ၊ ဂါထာသု ဉ္စဏဖုသနံ။

၃-ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၁။ တတိယေ အစ္ဆေန္တိ တဏှန္တိ သဗ္ဗမ္ပိ တဏှံ ဆိန္တိ သမုတ္တိန္တိ။ ဝိဝတ္တယိ သံယောဇနန္တိ ဒသဝိဓမ္ပိ သံယောဇနံ ပရိဝတ္တယိ နိဗ္ဗုလမကာသိ။ သမ္မာတိ ဟေတုနာ ကာရဏေန။ မာနာဘိသမယာတိ မာနဿ ဒဿနာဘိသမယာ ပဟာနာဘိသမယာ စ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဟိ ကိစ္စဝသေန မာနံ သမ္ပဿတိ။

အယမဿ ဒဿနာဘိသမယော။ တေန ဒိဋ္ဌော ပန သော တာဝဒေဝ ပဟိယတိ ဒိဋ္ဌဝိသေန ဒိဋ္ဌသတ္တာနံ ဇီဝိတံ ဝိယ၊ အယမဿ ပဟာနာဘိသမယော။

အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာတိ ဧဝံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန မာနဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ စ ပဟိနတ္တာ စ ယေ ဣမေ “ကာယဗန္ဓနဿ အန္တော ဇီရတိ” ဟရိတန္တံ ဝါ”တိ၂ ဧဝံ ဝုတ္တအန္တိမမရိယာဒန္တော စ, “အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာန”န္တိ? ဧဝံ ဝုတ္တလာမကန္တော စ, “သက္ကာယော ဧကော အန္တော”တိ၃ ဧဝံ ဝုတ္တကောဋ္ဌာသန္တော စ, “ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿ သဗ္ဗပစ္စယသင်္ခယာ”တိ၄ ဧဝံ ဝုတ္တကောဋ္ဌန္တော၆ စာတိ စတ္တာရော အန္တာ၊ တေသု သဗ္ဗဿေဝ ဝဋ္ဌဒုက္ခဿ အဒုံ စတုတ္ထကောဋ္ဌိသင်္ခါတံ အန္တမကာသိ၊ ပရိစ္ဆေဒံ ပရိဝဋ္ဌမံ အကာသိ၊ အန္တိမသမုဿယမတ္တာဝသေသံ ဒုက္ခမကာသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သဗ္ဗဇညံ န ရိဉ္စတိတိ သဗ္ဗဇညံ န ဇဟတိ။ သင်္ချံ နောပေတိတိ ရတ္တော ဒုဋ္ဌော မူဋ္ဌောတိ ပညတ္တိံ န ဥပေတိ၊ တံ ပညတ္တိံ ပဟာယ ဒိဏာသဝေါ နာမ ဟောတိတိ အတ္တော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အာရမ္မဏာနုသယော ကထိတော။

၄-ပါတာလသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၅၂။ စတုတ္ထေ ပါတာလောတိ ပါတဿ အလံ ပရိယတ္တော, နတ္ထိ ဧတ္ထ ပတိဋ္ဌာတိ ပါတာလော။ အသန္တံ အဝိဇ္ဇမာနန္တိ အသမ္ဘူတတ္ထံ အပညာယမာနတ္ထံ။ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိတိ အတ္ထိ မဟာသမုဒ္ဒေ ပါတာလောတိ ဧဝံ ဝါစံ။ သော ဟိ ယံ တံ ဗလဝါမုခံ မဟာသမုဒ္ဒဿ ဥဒကံ ဝေဂေန ပက္ခန္ဓိတွာ စက္ကဝါဠိ ဝါ သိနေရုံ ဝါ အာဟစ္စ ယောဇနဒ္ဓိယောဇနဒသယောဇနပမာဏမ္ပိ ဥဂန္ဓာ ပုန မဟာသမုဒ္ဒေ ပတတိ၊ ယဿ ပတိတဋ္ဌာနေ မဟာနရကပပါတော ဝိယ ဟောတိ၊ ယံ လောကေ ဗလဝါမုခန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဧဝံ ဝဒတိ။

ယသ္မာ ပန တတ္ထ တထာရူပါနံ မစ္ဆကစ္ဆပဒေဝဒါနဝါနံ ပတိဋ္ဌာပိ ဟောတိ သုခနိဝါသောပိ၊ တသ္မာ အသန္တံ အသံဝိဇ္ဇမာနံ တံ တံ ဝါစံ ဘာသတိ နာမ။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗပုထုဇ္ဇနာ သာရိရိကာယ ဒုက္ခဝေဒနာယ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တသ္မာ ပါတဿ အလန္တိ အတ္တေန အယမေဝ ပါတာလောတိ ဒဿေန္တော သာရိရိကာနံ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။

၁-ဝိ ၄-၂၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၁-၂၄၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-ခု ၁-၂၅၅၊ သံ ၂-၇၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-အံ ၂-၃၅၁၊ ခု ၈-၄၄-ပိဋ္ဌေသု။
၅-သံ ၁-၃၁၁၊ သံ ၂-၂၇၀၊ ခု ၁-၁၇၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-ဝုတ္တကောဏန္တော(သီ)

ပါတာလေ န ပစ္စုဒ္ဓာသီတိ ပါတာလသ္မိံ န ပတိဋ္ဌာသိ။ ဂါဓန္တိ ပတိဋ္ဌိ။
 အတ္တန္တတိ အနိဗ္ဗန္တံ ဝိပုလာပံ ဝိလပန္နော ကန္တတိ။ ဒုဗ္ဗလောတိ ဒုဗ္ဗလဉာဏော။
 အပ္ပထာမကောတိ ဉာဏထာမဿ ပရိတ္တတာယ ပရိတ္တထာမကော။ ဣမသ္မိံ
 သုတ္တေ အရိယသာဝကောတိ သောတာပန္နော။ သောတာပန္နော ဟိ ဧတ္ထ ဓုရံ၊
 ဗလဝဝိပဿကော ပန တိက္ခဗုဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နံ ဝေဒနံ အနနုတ္တိတွာ ပတိဋ္ဌာတုံ
 သမတ္ထော ယောဂါဝစရောပိ ဝဇ္ဇတိ။

၅-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၃။ ပဉ္စမေ ဒုက္ခတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ဝိပရိဏာမနဝသေန ဒုက္ခတော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သလ္လတောတိ ဒုက္ခာပနဝိနိဝိဇ္ဇနဋ္ဌေန သလ္လာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အနိစ္စတောတိ
 အဒုက္ခမသုခါ ဟုတွာ အဘာဝါကာရေန အနိစ္စတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အဒ္ဓါတိ
 အဒ္ဓသ။ သန္တန္တိ သန္တသဘာဝံ။

၆-သလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၄။ ဆဋ္ဌေ တတြာတိ တေသု ဒ္ဓိသု ဇနေသု။ အနုဝေဓံ ဝိဇ္ဈေယျာတိ
 တဿေဝ ဝဏမုခဿ အင်္ဂုလန္တရေ ဝါ ဒွင်္ဂုလန္တရေ ဝါ အာသန္နပဒေသေ
 အနဂတဝေဓံ။ ဧဝံ ဝိဒ္ဓဿ ဟိ သာ အနုဝေဓာ ဝေဒနာ ပဌမဝေဒနာယ
 ဗလဝတရာ ဟောတိ၊ ပစ္စာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဒေါမနဿဝေဒနာပိ ဝေမေဝ
 ပုရိမဝေဒနာယ ဗလဝတရာ ဟောတိ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ နိဿရဏန္တိ
 ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဟိ သမာဓိမဂ္ဂဖလာနိ နိဿရဏံ၊ တံ သော န ဇာနာတိ၊
 ကာမသုခမေဝ နိဿရဏန္တိ ဇာနာတိ။ တာသံ ဝေဒနာနန္တိ တာသံ
 သုခဒုက္ခဝေဒနာနံ။ သညုတ္တော နံ ဝေဒယတိတိ ကိလေသေဟိ သမ္ပယုတ္တောဝ
 ဟုတွာ တံ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ၊ န ဝိပုယုတ္တော။ သညုတ္တော ဒုက္ခသ္မာတိ
 ကရဏတ္ထ နိဿက္ကံ၊ ဒုက္ခေန သမ္ပယုတ္တောတိ အတ္ထော။ သင်္ခါတဓမ္မဿာတိ
 ဝိဒိတဓမ္မဿ တုလိတဓမ္မဿ။ ဗဟုဿုတဿာတိ ပရိယတ္တိဗဟုဿုတဿ
 ပဋိဝေဓဗဟုဿုတဿ စ။ သမ္မာ ပဇာနာတိ ဘဝဿ ပါရဂူတိ ဘဝဿ ပါရံ
 နိဗ္ဗာနံ ဂတော တဒေဝ နိဗ္ဗာနံ သမ္မာ ပဇာနာတိ။ ဣမသ္မိမ္မိ သုတ္တေ
 အာရမ္မဏာနုသယောဝ ကထိတော။ အရိယသာဝကေသု စ ဒိဏာသဝေါ
 ဧတ္ထ ဓုရံ၊ အနာဂါမိပိ ဝဇ္ဇတိတိ ဝဒန္တိ။

၇-ပဌမဂေလညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၅။ သတ္တမေ ယေန ဂိလာနသာလာ တေနုပသင်္ကမီတိ “သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော တထာဂတောပိ ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗ-ယုတ္တကာ နာမ ဂိလာနာတိ ဘိက္ခု။ သဒ္ဓဟိတော ဩကပေတော ဂိလာနေ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗေ မညိဿန္တိ”တိ စ “ယေ တတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနသပ္ပါယာ၊ တေသံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဿာမီ”တိ စ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမီ။ ကာယေ ကာယာနုပဿီတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရတော ဝက္ခာမ။ အနိစ္စာနုပဿီတိ အနိစ္စတံ အနုပဿန္တော။ ဝယာနုပဿီတိ ဝယံ အနုပဿန္တော။ ဝိရာဂါနုပဿီတိ ဝိရာဂံ အနုပဿန္တော။ နိရောဓာနုပဿီတိ နိရောဓံ အနုပဿန္တော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီတိ ပဋိနိဿဂ္ဂံ အနုပဿန္တော။

ဧတ္တာဝတာ ကိံ ဒဿိတံ ဟောတိ? ဣမဿ ဘိက္ခုနော အာဂမနိယ-ပဋိပဒါ၊ သတိပဋ္ဌာနာပိ ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂါယေဝ၊ သမ္ပဇညေပိ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝယာနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာတိ စ ဣမာပိ တိဿော အနုပဿနာ ပုဗ္ဗဘာဂါယေဝ၊ နိရောဓာနုပဿနာပိ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာပိ ဣမာ ဒွေ မိဿကာ။ ဧတ္တာဝတာ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာကာလော ဒဿိတောတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၈-၉-ဒုတိယဂေလညသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၂၅၆-၂၅၇။ အဋ္ဌမေ ဣမမေဝ ဖဿံ ပဋိစ္စာတိ ဝုတ္တေ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ၊ အတ္ထတော ပနေတံ နိန္ဒာနာကရဏံ။ ကာယောဝ ဟိ ဧတ္ထ ဖဿောတိ ဝုတ္တော။ နဝမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၁၀-ဖဿမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၈။ ဒဿမေ သုခဝေဒနိယန္တိ သုခဝေဒနာယ ပစ္စယဘူတံ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အနုပဒဝဏ္ဏနာ ပနေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတာဝ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တဒ္ဓယေ သမ္ပသနစာရဝေဒနာ ကထိတာ။

သဂါထာဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ရဟောဂတဝဂ္ဂ

၁-ရဟောဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ ရဟောဂတဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ တံ ဒုက္ခသ္မိန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။ သင်္ခါရာနံယေဝ အနိစ္စတန္တိအာဒိသု ယာ ဧသာ သင်္ခါရာနံ အနိစ္စတာ ခယဓမ္မတာ ဝယဓမ္မတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မတာ၊ ဧတံ သန္ဓာယယံ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ တံ ဒုက္ခန္တိ မယာ ဘာသိတန္တိ ဒီပေတိ။ ယာ ဟိ သင်္ခါရာနံ အနိစ္စတာ၊ ဝေဒနာနမ္ပိ သာ အနိစ္စတာ ဧဝ။ အနိစ္စတာ စ နာမေသာ မရဏံ၊ မရဏတော ဥတ္တရိ ဒုက္ခံ နာမ နတ္ထိတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန သဗ္ဗာဝေဒနာ ဒုက္ခာတိ ဝုတ္တာ။ အထ ခေါ ပန ဘိက္ခု မယာတိ ဣဒံ န ကေဝလံ အဟံ ဝေဒနာနံယေဝ နိရောဓံ ပညာပေမိ၊ ဣမေသမ္ပိ ဓမ္မာနံ နိရောဓံ ပညာပေမိတိ ဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ ဝူပသမော စ ပဿဒ္ဓိယော စ ဧဝရူပါယ ဒေသနာယ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တာ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓ- ဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ စတ္တာရော အာရပ္ပိ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂-၃-ပဌမအာကာသသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၂၆၀-၂၆၁။ ဒုတိယေ ပုဏ္ဏ ဝါယန္တိ မာလုတာတိ ဗဟူ ဝါတာ ဝါယန္တိ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။ တတိယံ ဝိနာ ဂါထာဟိ ဗုဇ္ဈန္တာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။

၄-အဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၂။ စတုတ္ထေ ပုရတ္ထိမာတိ ပုရတ္ထိမာယ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ သာမိသာပိ သုခါ ဝေဒနာတိအာဒိသု သာမိသာ သုခါ နာမ ကာမာမိသပဋိသံယုတ္တာ ဝေဒနာ၊ နိရုမိသာ သုခါ နာမ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝေသေန ဝိပဿနာဝေသေန အနုဿတိ- ဝေသေန စ ဥပ္ပန္နာ ဝေဒနာ။ သာမိသာ ဒုက္ခာ နာမ ကာမာမိသေနေဝ သာမိသာ ဝေဒနာ၊ နိရုမိသာ ဒုက္ခာ နာမ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော ဝိဟပစ္စယာ ဥပ္ပန္နဒေါမနဿဝေဒနာ။ သာမိသာ အဒုက္ခမသုခါ နာမ ကာမာမိသေနေဝ သာမိသာ ဝေဒနာ၊ နိရုမိသာ အဒုက္ခမသုခါ နာမ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝေသေန ဥပ္ပန္နာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။

၅-ဂ-ပဌမအာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၆၃-၂၆၆။ ပဉ္စမာဒိနိ စတ္တာရိ ဟေဋ္ဌာ ကထိတနယာနေဝ။ ပုရိမာနိ ပနေတ္ထ ဒွေ ပရိပုဏ္ဏပဿဒ္ဓိကာနိ၊ ပစ္ဆိမာနိ ဥပခုပဿဒ္ဓိကာနိ။ ဒေသနာယ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တာနိ။

၉-၁၀-ပဉ္စကင်္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၆၇-၂၆၈။ နဝမေ ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိတိ ပဉ္စကင်္ဂါတိ တဿ နာမံ၊ ဝါသိဖရသုနိခါဒနဒဏ္ဍမဂ္ဂရကာဠသုတ္တနာဠိသင်္ခါတေဟိ ဝါ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတတ္တာ သော ပဉ္စကင်္ဂါတိ ပညာတော။ ထပတိတိ ဝခုကိဇေဋ္ဌကော။ ဥဒါယိတိ ပဏ္ဍိတဥဒါယိတ္ထေရော။ ပရိယာယန္တိ ကာရဏံ။ ဒွေပါနန္ဒာတိ ဒွေပိ အာနန္ဒ။ ပရိယာယေနာတိ ကာရဏေန။ ဧတ္ထ စ ကာယိကစေတသိက-ဝသေန ဒွေ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သုခါဒိဝသေန တိဿောပိ၊ ဣန္ဒြိယဝသေန သုခိန္ဒြိ-ယာဒိကာ ပဉ္စ၊ ဒွါရဝသေန စက္ခုသမ္ပဿဇာဒိကာ ဆ၊ ဥပဝိစာရဝသေန “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ သောမနဿဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ”တိအာဒိကာ အဋ္ဌာရသ၊ ဆ ဂေဟသိတာနိ သောမနဿာနိ၊ ဆ နေက္ခမ္ပသိတာနိ၊ ဆ ဂေဟသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ၊ ဆ နေက္ခမ္ပသိတာနိ၊ ဆ ဂေဟသိတာ ဥပေက္ခာ၊ ဆ နေက္ခမ္ပသိတာတိ ဧဝံ ဆတ္ထိံသ။ တာ အတိတေ ဆတ္ထိံသ၊ အနာဂတေ ဆတ္ထိံသ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆတ္ထိံသတိ ဧဝံ အဋ္ဌသတံ ဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဉ္စိမေ အာနန္ဒ ကာမဂုဏာတိ အယံ ပါဠိယေက္ကော အနုသန္တိ။ န ကေဝလဉ္စိ ဒွေ အာဒိံ ကတွာ ဝေဒနာ ဘဂဝတာ ပညတ္တာ၊ ပရိယာယေန ဧကာပိ ဝေဒနာ ကထိတာ၊ တံ ဒဿေန္တော ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိနော ဝါဒိ ဥပတ္ထမ္ဘေတုံ ဣမံ ဒေသနံ အာရဘိ။ အဘိက္ကန္တတရန္တိ သုန္ဒရတရံ။ ပဏီတ-တရန္တိ အတပ္ပကတရံ။ ဧတ္ထ စ စတုတ္ထဇ္ဈာနတော ပဋ္ဌာယ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ၊ သာပိ သန္တဋ္ဌေန ပဏီတဋ္ဌေန စ သုခန္တိ ဝုတ္တာ။ နိရောဓော အဝေဒယိတသုခဝသေန သုခံ နာမ ဇာတော။ ပဉ္စကာမဂုဏဝသေန ဟိ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန စ ဥပ္ပန္နံဝေဒယိတံ သုခံ နာမ၊ နိရောဓော အဝေဒယိတ-သုခံ နာမ။ ဣတိ ဝေဒယိတသုခံ ဝါ ဟောတု အဝေဒယိတသုခံ ဝါ၊ နိဒ္ဒါက္ခဘာဝသင်္ခါတေန သုခဋ္ဌေန ဧကန္တသုခမေဝ ဇာတံ။

ယတ္ထ ယတ္တာတိ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဌာနေ။ သုခံ ဥပလဗ္ဘတိတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ အဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဥပလဗ္ဘတိ။ တံ တံ တထာဂတော သုခသ္မိံ ပညပေတိ၊ တံ သဗ္ဗံ တထာဂတော နိဒ္ဒါက္ခဘာဝံ သုခသ္မိံယေဝ ပညပေတိတိ

ဣဓ ဘဂဝါ နိရောဓသမာပတ္တိံ သီသံ ကတွာ နေယျပုဂ္ဂလဿ ဝသေန အရဟတ္တ-
နိက္ခဏေန ဝေဒနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ ဒသမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ရဟောဂတဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ္ဂ

၁-သီဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၉။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ မောဠိယသီဝကောတိ သီဝကောတိ တဿ
နာမံ။ စူဠာ ပနဿ အတ္ထိ၊ တသ္မာ မောဠိယသီဝကောတိ ဝုစ္စတိ။ ပရိဗ္ဗာ-
ဇကောတိ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော။ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာနီတိ ပိတ္တပစ္စယာနိ။ ဝေဒ-
ယိတာနီတိ ဝေဒနာ။ တတ္ထ ပိတ္တပစ္စယာ တိဿော ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကထံ?
ဧကစ္စော ဟိ “ပိတ္တံ မေ ကုပိတံ၊ ဒုဇ္ဇာနံ ခေါ ပန ဇီဝိတ”န္တိ ဒါနံ ဒေတိ၊
သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရေတိ၊ ဝေမဿ ကုသလဝေဒနာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧကစ္စော “ပိတ္တဘောသဇ္ဇံ ကရိဿာမိ”တိ ပါဏံ ဟနတိ၊ အဒိန္နံ
အာဒိယတိ၊ မုသာ ဘဏတိ၊ ဒသ ဒုဿီလျကမ္မာနိ ကရေတိ၊ ဝေမဿ
အကုသလဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧကစ္စော “တ္ထေကေနပိ မေ ဘောသဇ္ဇကရဏေန
ပိတ္တံ န ဝူပသမ္ပတိ၊ အလံ ယံ ဟောတိ၊ တံ ဟောတူ”တိ မဇ္ဈတ္ထော ကာယိက-
ဝေဒနံ အဓိဝါသေန္တော နိပဇ္ဇတိ၊ ဝေမဿ အဗျာကတဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သာမဗ္ဗိ ခေါ ဧတန္တိ တံ တံ ပိတ္တဝိကာရံ ဒိသ္မာ အတ္တနာပိ ဧတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
သစ္စသမ္ပတန္တိ ဘူတသမ္ပတံ။ လောကောပိ ဟိဿ သရိရေ သဗလဝဏ္ဏတာဒိ-
ပိတ္တဝိကာရံ ဒိသ္မာ “ပိတ္တမဿ ကုပိတ”န္တိ ဇာနာတိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ
သာမဗ္ဗ ဝိဒိတံ လောကဿ စ သစ္စသမ္ပတံ အတိဓာဝန္တိ၊ တသ္မာ။ သေမ္ပ-
သမုဋ္ဌာနာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ ပန သန္တိပါတိကာနီတိ တိဏ္ဏမ္ပိ
ပိတ္တာဒိနံ ကောပေန သမုဋ္ဌိတာနိ။ ဥတုပရိဏာမဇာနီတိ ဝိသဘာဂဥတုတော
ဇာတာနိ။ ဇင်္ဂလဒေသဝါသိနံ ဟိ အနုပဒေသေ^၁ ဝသန္တာနံ ဝိသဘာဂေါ
ဥတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အနုပဒေသဝါသိနဉ္စ ဇင်္ဂလဒေသေတိ ဧဝံ မလယသမုဒ္ဒ-
တိရာဒိဝသေနာပိ^၂ ဥတုဝိသဘာဂတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ တတော ဇာတာတိ
ဥတုပရိဏာမဇာတာနိ နာမ။

၁-အာနုပဒေသေ (သိ)၊ အနုပဒေသေ (သျာ) ၂-မဏိသမုဒ္ဒတိရာဒိဝသေန (သိ၊ သျာ)

ဝိသမပရိဟာရဇာနီတိ မဟာဘာရဝဟနသုခာကောဋ္ဌနာဒိတော^၁ ဝါ အဝေလာယ စရန္တဿ သပ္ပဉံသကူပပါတာဒိတော ဝါ ဝိသမပရိဟာရတော ဇာတာနိ။ **ဩပက္ကမိကာနီတိ** “အယံ စောရော ဝါ ပါရဒါရိကော ဝါ”တိ ဂဟေတွာ ဇက္ကုကကပ္ပရမုဂ္ဂရာဒိဟိ နိပျေထနဥပက္ကမံ ပစ္စယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နာနိ။ ဧတံ ဗဟိ ဥပက္ကမံ လဘိတွာ ကောစိ ဝုတ္တနယေနေဝ ကုသလံ ကရောတိ၊ ကောစိ အကုသလံ၊ ကောစိ အဓိဝါသေန္တော နိပဇ္ဇတိ။ **ကမ္မဝိပါကဇာနီတိ** ကေဝလံ ကမ္မဝိပါကတောဝ ဇာတာနိ။ တေသုပိ ဟိ ဥပ္ပန္နေသု ဝုတ္တနယေနေဝ ကောစိ ကုသလံ ကရောတိ၊ ကောစိ အကုသလံ၊ ကောစိ အဓိဝါသေန္တော နိပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗဝါရေသု တိဝိဓာဝ ဝေဒနာ ဟောန္တိ။

တတ္ထ ပုရိမေဟိ သတ္တဟိ ကာရဏေဟိ ဥပ္ပန္နာ သာရိရိကာ ဝေဒနာ သက္ကာ ပဋိဗာဟိတုံ၊ ကမ္မဝိပါကဇာနံ ပန သဗ္ဗဘေသဇ္ဇာနိပိ သဗ္ဗပရိတ္တာနိပိ နာလံ ပဋိဗာတာယ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ လောကဝေါဟာရော နာမ ကထိတောတိ။

၂-၁၀-အဋ္ဌသတသုတ္တာဒိဝက္ကနာ

၂၇၀-၂၇၈။ ဒုတိယေ အဋ္ဌသတပရိယာယန္တိ အဋ္ဌသတဿ ကာရဏဘူတံ။ **ဓမ္မပရိယာယန္တိ** ဓမ္မကာရဏံ။ **ကာယိကာ စ စေတသိကာ စာတိ** ဧတ္ထ ကာယိကာ ကာမာဝစရေယေဝ လဗ္ဘန္တိ၊ စေတသိကာ စတုဘူမိကာပိ။ **သုခါတိအာဒိသု** သုခါ ဝေဒနာ အရူပါဝစရေ နတ္ထိ၊ သေသာသု တီသု ဘူမိသု လဗ္ဘန္တိ၊ ဒုက္ခာ ကာမာဝစရာဝ၊ ဣတရာ စတုဘူမိကာ။ ပဉ္စကေ သုခိန္ဒြိယ-ဒုက္ခိန္ဒြိယဒေါမနဿိန္ဒြိယာနိ ကာမာဝစရာနေဝ၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ တေဘူမကံ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ စတုဘူမကံ။ ဆက္ကေ ပဉ္စသု ဒွါရေသု ဝေဒနာ ကာမာဝစရာဝ၊ မနောဒွါရေ စတုဘူမိကာ၊ အဋ္ဌာရသကေ ဆသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေသု သောမနဿေန သဟ ဥပဝိစရန္တိတိ **သောမနဿုပဝိစာရာ**။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ အယံ ဒေသနာ ဝိစာရဝသေန အာဂတာ၊ တံသမ္ပယုတ္တာနံ ပန သောမနဿာဒိနံ ဝသေန ဣဓ အဋ္ဌာရသ ဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဆ ဂေဟသိတာနိ သောမနဿာနီတိအာဒိသု “စက္ခုဝိညေယျာနံ ရူပါနံ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ မနောရမာနံ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ ပဋိလာဘံ ဝါ ပဋိလာဘတော သမနုပဿတော ပုဗ္ဗေ ဝါ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ အတိတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ သမနုဿရတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ သောမနဿံ။

၁-မဟာဘာရဝဟနေသု အာကောဋ္ဌနာဒိတော (သီ၊ သျှာ)

ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂေဟသိတံ သောမနဿ”န္တိ” ဧဝံ ဆသု ဒွါရေသု ဝုတ္တကာမဂုဏ-
နိဿိတာနိ သောမနဿာနိ ဆ ဂေဟသိတသောမနဿာနိ နာမ။

“ရူပါနံ တွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ ‘ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပါ
ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ ရူပါ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ’တိ ဧဝမေတံ
ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ
သောမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မသိတံ သောမနဿ”န္တိ” ဧဝံ ဆသု ဒွါရေသု
ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ အနိစ္စတာဒိဝေနေ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဥဿုက္ကာ-
ပေတုံ သက္ကောန္တဿ “ဥဿုက္ကိတာ မေ ဝိပဿနာ”တိ သောမနဿဇာတဿ
ဥပ္ပန္နသောမနဿာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတသောမနဿာနိ နာမ။

“စက္ခုဝိညေယျာနံ ရူပါနံ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ မနောရမာနံ
လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ အပ္ပဋိလာဘံ ဝါ အပ္ပဋိလာဘတော သမနုပဿ-
တော ပုဗ္ဗေ ဝါ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ အတိတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ သမနုဿရတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဒေါမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ ဒေါမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂေဟသိတံ ဒေါမနဿ”န္တိ” ဧဝံ
ဆသု ဒွါရေသု “ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ နာနဘဝိဿာမိ နာနဘဝါမိ”တိ ဝိတက္ကယတော
ဥပ္ပန္နာနိ ကာမဂုဏနိဿိတဒေါမနဿာနိ ဆ ဂေဟသိတဒေါမနဿာနိ နာမ။

“ရူပါနံ တွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ ‘ပုဗ္ဗေ စေဝ
ရူပါ ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ ရူပါ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ’တိ ဧဝမေတံ
ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသွာ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊
‘ကုဒါဿု နာမာဟံ တဒါယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိဿာမိ၊ ယဒရိယာ ဧတရဟိ
အာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရန္တိ’တိ။ ဣတိ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ
ဥပဋ္ဌာပယတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိဟပစ္စယာ ဒေါမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ ဒေါမနဿံ၊
ဣဒံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မသိတံ ဒေါမနဿ”န္တိ” ဧဝံ ဆသု ဒွါရေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ
အာပါထဂတေ အနုတ္တရဝိမောက္ခသင်္ခါတအရိယဖလဓမ္မေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ
တဒဓိဂမာယ အနိစ္စတာဒိဝေနေ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဥဿုက္ကာပေတုံ
အသက္ကောန္တဿ “ဣမမ္ဗိ ပက္ခံ ဣမမ္ဗိ မာသံ ဣမမ္ဗိ သံဝစ္ဆရံ ဝိပဿနံ
ဥဿုက္ကာပေတွာ အရိယဘူမိံ ပါပုဏိတုံ နာသက္ခိ”န္တိ” အနုသောစတော
ဥပ္ပန္နာနိ ဒေါမနဿာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတဒေါမနဿာနိ နာမ။

“စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ ဗာလဿ မူဠဿ ပုထုဇ္ဇနဿ
အနောမိဇိနဿ အဝိပါကဇိနဿ အနာဒိနဝဒဿာဝိနော အဿုတဝတော

ပုထုဇ္ဇန်ဿ။ ယာ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ၊ ရူပံ သာ နာတိဝတ္တတိ၊ တသ္မာ သာ ဥပေက္ခာ ဂေဟသိတာတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဧဝံ ဆဿ ဒွါရေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ ဂုဠပိဏ္ဍကေ နိလိနမက္ခိကာ ဝိယ ရူပါဒီနိ အနတိဝတ္တမာနာ တတ္ထေဝ လဂ္ဂါ လဂ္ဂိတာ ဟုတွာ ဥပ္ပန္နကာမဂုဏနိဿိတာ ဥပေက္ခာ ဆ ဂေဟသိတဥပေက္ခာ နာမ။

“ရူပါနံ တွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ ‘ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပါ ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ ရူပါ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ။ ယာ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ၊ ရူပံ သာ အတိဝတ္တတိ၊ တသ္မာ သာ ဥပေက္ခာ နေက္ခမ္မသိတာတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဧဝံ ဆဿ ဒွါရေသု ဣဋ္ဌာဒိအာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ ဣဋ္ဌေ အရဇ္ဇန္တဿ အနိဋ္ဌေ အဒုဿန္တဿ အသမပေက္ခနေ အမုယုန္တဿ ဥပ္ပန္နာ ဝိပဿနာဉာဏသမ္ပယုတ္တာ ဥပေက္ခာ နေက္ခမ္မသိတဥပေက္ခာ နာမ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကော စတုဘူမကဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ကထိတော။ တတိယာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

၁၁-နိရာမိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇၉။ ဧကာဒသမေ သာမိသာတိ ကိလေသာမိသေန သာမိသာ။ နိရာမိသတရာတိ နိရာမိသာယပိ ဈာနပီတိယာ နိရာမိသတရာဝ။ နနု စ ဒ္ဓိသု ဈာနေသု ပီတိ မဟဂ္ဂတာပိ ဟောတိ လောကုတ္တရာပိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏပီတိ လောကိယာဝ၊ သာ ကသ္မာ နိရာမိသတရာ ဇာတာတိ? သန္တပဏီတဓမ္မပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ။ ယထာ ဟိ ရာဇဝလ္လဘော စူဠပဋ္ဌာကော အပ္ပဋိဟာရိကံ ယထာသုခံ ရာဇကုလံ ပဝိသန္တော သေဋ္ဌိသေနာပတိအာဒယော ပါဒေန ပဟရန္တောပိ န ဂဏေတိ။ ကသ္မာ? ရညော အာသန္တပရိစာရကတ္တာ။ ဣတိ သော တေဟိ ဥတ္တရိတရော ဟောတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ သန္တပဏီတဓမ္မပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ လောကုတ္တရပီတိတောပိ ဥတ္တရိတရာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသဝါရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဝိမောက္ခဝါရေ ပန ရူပပဋိသံယုတ္တော ဝိမောက္ခော အတ္တနော အာရမ္မဏဘူတေန ရူပါမိသဝသေနေဝ သာမိသော နာမ၊ အရူပပဋိသံယုတ္တော ရူပါမိသာဘာဝေန နိရာမိသော နာမာတိ။

ဝေဒနာသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မာတုဂါမသံယုတ္တ

၁-ပဌမပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-၂-မာတုဂါမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၀-၂၀၁။ မာတုဂါမသံယုတ္တဿ ပဌမေ အင်္ဂေဟိတိ အဂုဏဂေဟိ။ န စ ရူပဝါတိ န ရူပသမ္ပန္နော^၁ ဝိရူပေါ ဒုဒ္ဒသိကော။ န စ ဘောဂဝါတိ န ဘောဂသမ္ပန္နော နိဒ္ဒနော။ န စ သီလဝါတိ န သီလသမ္ပန္နော^၂ ဒုဿိလော။ အလသော စာတိ ကန္တနပစနာဒီနိ ကမ္မာနိ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ ကုသိတော အာလသိယော နိသိန္နဋ္ဌာနေ နိသိန္နောဝံ၊ ဌိတဌာနေ ဌိတောဝံ နိဒ္ဒါယတိ ဝေ။ ပဇ္ဇေဿ န လဘတိတိ အဿ ပုရိသဿ ကုလဝံသပတိဋ္ဌာပကံ ပုတ္တံ န လဘတိ။ ဝဠိတ္ထိ နာမ ဟောတိ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗျော။ ဒုတိယံ ပဌမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗံ။

၃-အာဝေဏိကဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၂။ တတိယေ အာဝေဏိကာနိတိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာနိ ပုရိသေဟိ အသာ-ဓာရဏာနိ။ ပါရိစရိယန္တိ ပရိစာရိကဘာဝံ။

၄-တိဟိဓမ္မေဟိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၃-၃၀၃။ စတုတ္ထေ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေနာတိ ပုဗ္ဗဏှသမယသ္မိ^၁ ဟိ မာတုဂါမော ဒီရဒမိသင်္ဂေါပနရန္တနပစနာဒီနိ ကာတုံ အာရဒ္ဓေါ ပုတ္တ-ကေဟိပိ ယာစိယမာနော ကိဉ္ဇိ ဒါတုံ န ဣစ္ဆတိ။ တေနတံ ဝုတ္တံ “ပုဗ္ဗဏှသမယံ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ”တိ။ မဇ္ဈိန္ဒိကသမယေ ပန မာတုဂါမော ကောဓာဘိဘူတောဝံ ဟောတိ။ အန္တောဃရေ ကလဟံ အလဘန္တော ပဋိဝိဿံကဃရမ္ပိ ဂန္တော ကလဟံ ကရောတိ။ သာမိကဿ စ ဌိတနိသိန္နဋ္ဌာနာနိ ဝိလောကေန္တော ဝိစရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “မဇ္ဈိန္ဒိကသမယံ ဣဿာပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ”တိ။ သာယနေ ပနဿာ အသဒ္ဓမ္မပဋိသေဝနာယ စိတ္တံ နမတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သာယနသမယံ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ”တိ။ ပဉ္စမာဒီနိ ဥတ္တာနုတ္တာနေဝ။

၁-ရူပဝိပန္နော (သီ၊ သျာ) ၂-သီလဝိပန္နော (သီ၊ သျာ)

၃-ဗလဝဂ္ဂ

၁-ဝိသာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀၄။ ဒသမေ ဂူပဗလန္တိအာဒိသု ဂူပသမ္ပတ္တိ ဂူပဗလံ၊ ဘောဂသမ္ပတ္တိ ဘောဂဗလံ၊ ဣတိသမ္ပတ္တိ ဣတိဗလံ၊ ပုတ္တသမ္ပတ္တိ ပုတ္တဗလံ၊ သီလသမ္ပတ္တိ သီလဗလံ။ ပဉ္စသီလဒသသီလနိ အခဏ္ဍာနိ ကတွာ ရက္ခန္တဿ ဟိ သီလ- သမ္ပတ္တိယေဝ သီလဗလံ နာမ ဟောတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဗလာနိတိ ဣမာနိ ပဉ္စ ဥပတ္တန္တနဋ္ဌေန ဗလာနိ နာမ ဝုစ္ဆန္တိ။

၂-၁၀-ပသယုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၀၅-၃၁၃။ ပသယုတိ အဘိဘဝိတွာ။ အဘိဘုယျ ဝတ္တတိတိ အဘိ- ဘဝတိ အဇ္ဈောတ္တရတိ။ နေဝ ဂူပဗလံ တာယတိတိ နေဝ ဂူပဗလံ တာယိတုံ ရက္ခိတုံ သက္ကောတိ။ နာသေန္တေဝ နံ၊ ကုလေ န ဝါသေန္တိတိ “ဒုဿီလာ သံဘိန္နာစာရာ အတိက္ကန္တမရိယာဒါ”တိ ဂိဝါယံ ဂဟေတွာ နိဟရန္တိ၊ န တသ္မိံ ကုလေ ဝါသေန္တိ။ ဝါသေန္တေဝ နံ ကုလေ၊ န နာသေန္တိတိ “ကိံ ဂူပေန ဘောဂါဒိဟိ ဝါ၊ ပရိသုဒ္ဓသီလာ ဧသာ အာစာရသမ္ပန္နာ”တိ ဥတွာ ဣတကာ တသ္မိံ ကုလေ ဝါသေန္တိယေဝ၊ န နာသေန္တိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မာတုဂါမသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဇမ္ဗုခါဒကသံယုတ္တ

၁-နိဗ္ဗာနပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁၄။ ဇမ္ဗုခါဒကသံယုတ္တ ဇမ္ဗုခါဒကော ပရိဗ္ဗာဇကောတိ ဧဝံ-
နာမော ထေရဿ ဘာဂိနေယျော ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော။ ယော ခေါ
အာရုသော ရာဂက္ခယောတိ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ ရာဂေါ ဒိယတိ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ
ရာဂက္ခယောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ဒေါသမောဟက္ခယေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ယော ပန ဣမိနာဝ သုတ္တေန ကိလေသက္ခယမတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝဒေယျ။ သော
ဝတ္ထဗ္ဗော “ကဿ ကိလေသာနံ ခယော၊ ကိံ အတ္တနော၊ ဥဒါဟု ပရေသ”န္တိ။
အဒ္ဓါ “အတ္တနော”တိ ဝက္ခတိ။ တတော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော “ဂေါတြဘုဉ္ဇာဏဿ ကိံ
အာရမ္မဏ”န္တိ။ ဇာနမာနော “နိဗ္ဗာန”န္တိ ဝက္ခတိ။ ကိံ ပန ဂေါတြဘုဉ္ဇာဏက္ခ-
ဏေ ကိလေသာ ဒိဏာ ဒိယန္တိ ဒိယိဿန္တိတိ။ “ဒိဏာ”တိ ဝါ “ဒိယန္တိ”တိ ဝါ
န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ “ဒိယိဿန္တိ”တိ ပန ဝတ္ထဗ္ဗာတိ။ ကိံ ပန တေသု အဒိဏေသုယေဝ
ကိလေသေသု ဂေါတြဘုဉ္ဇာဏံ ကိလေသက္ခယံ အာရမ္မဏံ ကရေတိတိ။ အဒ္ဓါ
ဧဝံ ဝုတ္တေ နိရုတ္တရော ဘဝိဿတိ။

မဂ္ဂဉ္ဇာဏေနာပိ စေတံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ မဂ္ဂက္ခဏေပိ ဟိ ကိလေသာ
“ဒိဏာ”တိ ဝါ “ဒိယိဿန္တိ”တိ ဝါ န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ “ဒိယန္တိ”တိ ပန ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ န စ
အဒိဏေသုယေဝ ကိလေသေသု ကိလေသက္ခယော အာရမ္မဏံ ဟောတိ၊
တသ္မာ သမ္ပုဋ္ဌိတဗ္ဗမေတံ။ ယံ အာဂမ္မ ရာဂါဒယော ဒိယန္တိ၊ တံ နိဗ္ဗာနံ။ တံ
ပနေတံ “ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနော ဓမ္မာ”တိ အာဒိသု၊ ဒုကေသု အရူပိနော
ဓမ္မာတိ သင်္ဂဟိတတ္တာ န ကိလေသက္ခယမတ္တမေဝါတိ။

၂-အရဟတ္တပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁၅။ အရဟတ္တပဉ္စာဗျာကရဏေ ယသ္မာ အရဟတ္တံ ရာဂဒေါသမောဟာနံ
ဒိဏန္တေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခယော မောဟက္ခယော”တိ
ဝုတ္တံ။

၁-မဂ္ဂက္ခဏေပိ ဟိ ကိလေသာ ဒိယန္တိတိ န ဝုစ္ဆန္တိ၊ န စ အဒိဏေသုယေဝ ကိလေသေသု (သိ)
၂-အဘိ ၁-၅-ပိဋေ။

၃-၁၅-ဓမ္မဝါဒီပဉ္စာသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၁၆-၃၂၈။ တေ လောကေ သုဂတာတိ တေ ရာဂါဒယော ပဟာယ
ဂတတ္တာ သုဠု ဂတာတိ သုဂတာ။ ဒုက္ခဿ ခေါ အာရုသော ပရိညတ္တန္တိ
ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ ပရိဇာနနတ္ထံ။ ဒုက္ခတာတိ ဒုက္ခသဘာဝေါ။ ဒုက္ခဒုက္ခတာတိ-
အာဒိသု ဒုက္ခသင်္ခါတော ဒုက္ခသဘာဝေါ ဒုက္ခဒုက္ခတာ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ
ဧသေဝ နယော။

၁၆-ဒုက္ခရပဉ္စာသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၃၂၉။ အဘိရတိတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အနုက္ကဏ္ဍနတာ။ နစိရံ အာရုသောတိ
အာရုသော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဘိက္ခု “ပါတော အနုသိဋ္ဌော သာယံ
ဝိသေသမဓိဂမိဿတိ၊ သာယံ အနုသိဋ္ဌော ပါတော ဝိသေသမဓိဂမိဿတိ”တိ
ဝုတ္တတ္တာ ဃဋ္ဌေန္တော ဝါယမန္တော နစိရဿံ လဟုယေဝ အရဟံ အဿ၊
အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟေယျာတိ ဒေသေတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဇမ္ဗုခါဒကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သာမဏ္ဍကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃၀-၃၃၁။ သာမဏ္ဍကသံယုတ္တေပိ ဣဒိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သာမဏ္ဍကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မောဂ္ဂလ္လာနသံယုတ္တ

၁-၈-ပဌမဇ္ဈာနပဉ္စာသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃၂-၃၃၉။ မောဂ္ဂလ္လာနသံယုတ္တေ ကာမသဟဂတာတိ ပဉ္စနိဝရဏသဟဂတာ။ တဿ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနဝုဠိတဿ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ သန္တတော ဥပဋ္ဌဟိံသု။ တေနဿ တံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဟာနဘာဂိယံ နာမ အဟောသိ။ တံ ပမာဒံ ဥတွာ သတ္တာ “မာ ပမာဒေါ”တိ ဩဝါဒံ အဒါသိ။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိသုပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာရမ္မဏသဟဂတမေဝ ဟေတ္ထ “သဟဂတ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၉-အနိမိတ္တပဉ္စာသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ အနိမိတ္တံ စေတောသမာဓိန္တိ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနိ ပဟာယ ပဝတ္တံ ဝိပဿနာသမာဓိယေဝ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တန္တိ။ နိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတီတိ ဧဝံ ဣမိနာ ဝိပဿနာသမာဓိဝိဟာရေန ဝိဟရတော ဝိပဿနာဉာဏေ တိက္ခေ သူရေ ဝဟမာနေ။ ယထာ နာမ ပုရိသဿ တိခိဏေန ဖရသုနာ ရုက္ခံ ဆိန္ဒန္တဿ “သုဠု ဝတ မေ ဖရသု ဝဟတီ”တိ ခဏေ ခဏေ ဖရသုဓာရံ ဩလောကေန္တဿ ဆေဇ္ဇကိစ္စံ န နိပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ထေရဿာပိ “သုရံ ဝတ မေ ဟုတွာ ဉာဏံ ဝဟတီ”တိ ဝိပဿနံ အာရဗ္ဗ နိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အထ ဝိပဿနာကိစ္စံ သာဓေတုံ နာသက္ခိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “နိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတီ”တိ။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အမနသိကာရာ အနိမိတ္တံ စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိန္တိ သဗ္ဗေသံ နိစ္စသုခအတ္တနိမိတ္တာနံ အမနသိကာရေန အနိမိတ္တံ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တံ စေတောသမာဓိံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဥပရိမဂ္ဂဖလသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ။

၁၀-၁၁-သက္ကသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၁-၃၄၂။ အဝေစ္စပ္ပသာဒေနာဘိ အစလပ္ပသာဒေန။ ဒသဟိ ဌာနေဟိတိ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ။ အဓိဂဏ္ဍန္တိတိ အဘိဘဝန္တိ၊ အတိက္ကမိတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မောဂ္ဂလ္လာနသံယုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-စိတ္တသံယုတ္တ

၁-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၃။ စိတ္တသံယုတ္တဿ ပဋ္ဌမေ မန္တိကာသဏ္ဍေတိ ဧဝံနာမကေ ဝနသဏ္ဍေ။
အယမန္တရာကထာ ဥဒပါဒီတိ ပေါရာဏကတ္ထေရာ အတိရစ္ဆာနကထာ
ဟောန္တိ၊ နိသိန္နနိသိန္နဋ္ဌာနေ ပဉ္စိ သမုဋ္ဌာပေတွာ အဇာနန္တာ ပုစ္ဆန္တိ၊
ဇာနန္တာ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ တေန နေသံ အယံ ကထာ ဥဒပါဒိ။ ဖိဂပထကန္တိ
ဧဝံနာမကံ အတ္တနော ဘောဂဂါမံ။ သော ကိရ အဗ္ဗာဋကောရာမဿ ပိဋ္ဌိ-
ဘာဂေ ဟောတိ။ တေနုပသင်္ဂီတိ “ထေရာနံ ပဉ္စိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဖာသု-
ဝိဟာရံ ကတွာ ဒဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ဂမိ။ ဂန္တိရေ ပုဒ္ဓဝစနေတိ
အတ္တဂန္တိရေ စေဝ ဓမ္မဂန္တိရေ စ ပုဒ္ဓဝစနေ။ ပညာစက္ခု၊ ကမတိတိ ဣဏာစက္ခု၊
ဝဟတိ ပဝတ္တတိ။

၂-ပဋ္ဌမဇ္ဈသိဒ္ဓတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၄။ ဒုတိယေ အာယသ္မန္တိ ထေရန္တိ တေသု ထေရေသု ဇေဋ္ဌကံ မဟာ-
ထေရံ။ တုဏှိ အဟောသီတိ ဇာနန္တာပိ အဝိသာရဒတ္တာ န ကိဉ္စိ ဗျာဟရိ။
ဗျာကရောမဟံ ဘန္တေတိ “အယံ ထေရော နေဝ အတ္တနာ ဗျာကရေတိ၊ န
အညေ အဇ္ဈေသတိ၊ ဥပါသကောပိ ဘိက္ခုသံသံ ဝိဟေသေတိ၊ အဟမေတံ
ဗျာကရိတွာ ဖာသုဝိဟာရံ ကတွာ ဒဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အာသနတော
ဝုဋ္ဌာယ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ဧဝံ ဩကာသမကာသိ၊ ကတာဝကာသော
ပန အတ္တနော အာသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ ဗျာကာသိ။

သဟတ္တာတိ သဟတ္တေန။ သန္တပေသီတိ ယာဝဒိစ္ဆကံ ဒေန္တော သုဋ္ဌ၊
တပေသိ။ သမ္ပဝါရေသီတိ “အလံ အလ”န္တိ ဟတ္ထသညာယ စေဝ ဝါစာယ
စ ပဋိက္ခိပါပေသိ။ ဩနိတပတ္တပါဏိနောတိ ပါဏိတော အပနိတပတ္တာ
ခေဝိတွာ ထဝိကာယ ဩသာပေတွာ အံသေ လဂ္ဂိတပတ္တာတိ အတ္ထော။

၃-ဒုတိယဇ္ဈသိဒ္ဓတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၅။ တတိယေ အဝန္တိယာတိ ဒက္ခိဏာပထေ အဝန္တိရဋ္ဌေ။ ကလျာဏံ
ဝုစ္စတိတိ “စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ”တိ ဝစနံ နိဒ္ဒေါသံ အနဝဇ္ဇံ
ဝုစ္စတိ တယာ ဥပါသကာတိ အဓိပ္ပာယ်ေန ဝဒတိ။

ဘိက္ခု အာဂစ္ဆန္တံ ဩဒါတကံ တနကံ တုဂ်နာသိက”န္တိ အတ္တနော ဒိဋ္ဌေန ကထေသိ။ အယံ ပန နယဂ္ဂါဟေန “အရဟတော ဧတံ အဓိဝစန”န္တိ အာဟ။

၆-ဒုတိယကမဘူသုတ္တံ၂၀ဏ္ဍနာ

၃၄၈။ ဆဋ္ဌေ ကတိ န ခေါ ဘန္တေ သင်္ခါရာတိ အယံ ကိရ ဂဟပတိ နိရောဓံ ဝလဉ္ဇေတိ။ တသ္မာ “နိရောဓပါဒကေ သင်္ခါရေ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဧဝမာဟ။ ထေရောပိဿ အဓိပ္ပါယ် ဥတွာ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိသု အနေကေသု သင်္ခါရေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ကာယသင်္ခါရာဒယောဝ အာစိက္ခန္တော တယော ခေါ ဂဟပတိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ကာယေန သင်္ခရိယတိ နိဗ္ဗတ္တိယတိတိ ကာယသင်္ခါရော။ ဝါစာယ သင်္ခရောတိ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ? ဝစိ- သင်္ခါရော။ စိတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ စိတ္တေန သင်္ခရိယတိ နိဗ္ဗတ္တိယတိတိ စိတ္တသင်္ခါရော။

ကတမော ပန ဘန္တေတိ ဣဓ ကိံ ပုစ္ဆတိ? “ဣမေ သင်္ခါရာ အညမညံ မိဿာ အာလုဋ္ဌိတာ အဝိဘူတာ ဒုဒ္ဓိပနာ။ တထာ ဟိ ကာယဒွါရေ အာဒါ- နဂ္ဂဟဏမုဉ္ဇနစောပနာနိ ပါပေတွာ ဥပ္ပန္နာ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ ဒွါဒသ အကုသလစေတနာတိ ဧဝံ ကုသလာကုသလာ ဝိသတိ စေတနာပိ၊ အဿာသပဿာသာပိ ကာယသင်္ခါရောတွေဝ ဝုစ္စန္တိ။ ဝစိဒွါရေ ဟနုသဉ္ဇောပနံ ဝစိဘေဒံ ပါပေတွာ ဥပ္ပန္နာ ဝုတ္တပ္ပကာရာဝ ဝိသတိ စေတနာပိ ဝိတက္က- ဝိစာရာပိ ဝစိသင်္ခါရောတွေဝ ဝုစ္စန္တိ။ ကာယဝစိဒွါရေသု စောပနံ အပတွာ ရဟော နိသိန္ဓဿ စိန္တယတော ဥပ္ပန္နာ ကုသလာကုသလာ ဧကေနတိံသ- စေတနာပိ၊ သညာစ ဝေဒနာစာတိ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာပိ စိတ္တသင်္ခါရောတွေဝ ဝုစ္စန္တိ။ ဧဝံ ဣမေ သင်္ခါရာ အညမညံ မိဿာ အာလုဋ္ဌိတာ အဝိဘူတာ ဒုဒ္ဓိပနာ၊ တေ ပါကဋေ ဝိဘူတေ ကတွာ ကထာပေဿာမိ”တိ ပုစ္ဆိ။

ကသ္မာ ပန ဘန္တေတိ ဣဓ ကာယသင်္ခါရာဒိနာမဿ ပဒတ္တံ ပုစ္ဆတိ။ တဿ ဝိဿဇ္ဇနေ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓါတိ ကာယနိဿိတာ။ ကာယေ သတိ ဟောန္တိ၊ အသတိ န ဟောန္တိ။ စိတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓါတိ စိတ္တနိဿိတာ။ စိတ္တေ သတိ ဟောန္တိ၊ အသတိ န ဟောန္တိ။

၁-သံ ၁-၄၇၁-ပိဋ္ဌေ။

၂-အဋ္ဌကထာသု ဝေဒလ္လင်္ဂပွကာသနဋ္ဌာနေ “သင်္ခါရဘာဇနိယ”န္တိ ဣမဿ နာမံ ဂဟိတံ။
(ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၂၅၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၇-ပိဋ္ဌေသု)
၃-သင်္ခရိယတိ နိဗ္ဗတ္တိယတိတိ (သီ) မ-ဋ္ဌ ၂-၂၆၃-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတမ္ပံ။

ဣဒါနိ “ကိ” န ခေါ ဣ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဝလဉ္ဇေတိ၊ နော ဝလဉ္ဇေတိ၊ စိဏ္ဏဝသီ ဝါ တတ္ထံ နော စိဏ္ဏဝသီ”တိ ဇာနနတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော ကထံ ပန ဘန္တေ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ ဟောတီတိ အာဟ။ တဿ ဝိဿဇ္ဇနေ သမာပဇ္ဇိဿန္တိ ဝါ သမာပဇ္ဇာမီတိ ဝါ ပဒဒ္ဒယေန နေဝ- သညာနာသညာယတနသမာပတ္တိကာလော ကထိတော။ သမာပဇ္ဇောတိ ပဒေန အန္တောနိရောဓော။ တထာ ပုရိမေဟိ ဒွိဟိ ပဒေဟိ သစိတ္တကကာလော ကထိတော၊ ပစ္စိမေန အစိတ္တကကာလော။

ပုဗ္ဗေ တထာ စိတ္တံ ဘာဝိတံ ဟောတီတိ နိရောဓသမာပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒကာလေယေဝ “တ္ထေကံ ကာလံ အစိတ္တကော ဘာဝိဿာမီ”တိ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ စိတ္တံ ဘာဝိတံ ဟောတိ။ ယံ တံ တထတ္တာယ ဥပနေတီတိ ယံ ပန ဧဝံ ဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ တထတ္တာယ အစိတ္တကဘာဝါယ ဥပနေတိ။ ဝစီသင်္ခါရော ပဌမံ နိရုဇ္ဈတီတိ သေသသင်္ခါရေဟိ ပဌမံ ဒုတိယဇ္ဈာနေယေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ တတော ကာယသင်္ခါရေတိ တတော ပရံ ကာယသင်္ခါရော စတုတ္ထဇ္ဈာနေ နိရုဇ္ဈတိ။ တတော စိတ္တသင်္ခါရေတိ တတော ပရံ စိတ္တသင်္ခါရော အန္တောနိရောဓေ နိရုဇ္ဈတိ။ အာယူတိ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ ဝိပရိဘိန္ဒာနီတိ ဥပဟတာနိ ဝိနဋ္ဌာနိ။

တတ္ထ ကေစိ “နိရောဓသမာပန္နဿ ‘စိတ္တသင်္ခါရော စ နိရုဒ္ဓေါ’တိ ဝစနတော စိတ္တံ အနိရုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ တသ္မာ သစိတ္တကာပိ အယံ သမာပတ္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ တေ ဝတ္တဗ္ဗာ—“ဝစီသင်္ခါရောပိဿ နိရုဒ္ဓေါ”တိ ဝစနတော ဝါစာ အနိရုဒ္ဓါ ဟောတိ၊ တသ္မာ နိရောဓသမာပန္နေန ဓမ္မဗြိကထေန္တေန သဇ္ဈာယမ္ပိ ကရောန္တေန နိသီဒိတဗ္ဗံ သိယာ။ ယော စာယံ မတော ကာလင်္ကတော၊ တဿာပိ စိတ္တသင်္ခါရော နိရုဒ္ဓေါတိ ဝစနတော စိတ္တံ အနိရုဒ္ဓံ ဘဝေယျ၊ တသ္မာ ကာလင်္ကတေ မာတာပိတရော ဝါ အရဟန္တေ ဝါ ဈာပေန္တေန အာနန္တရိယကမ္ပံ ကတံ ဘဝေယျ။ ဣတိ ဗျဉ္ဇနေ အဘိနိဝေသံ အကတွာ အာစရိယာနံ နယေ ဌတွာ အတ္ထော ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။ အတ္ထော ဟိ ပဋိသရဏံ၊ န ဗျဉ္ဇနံ။

ဣန္ဒြိယာနိ ဝိပ္ပသန္တာနီတိ ကိရိယမယပဝတ္တသ္မိံ ဟိ ဝတ္တမာနေ ဗဟိဒ္ဓါ- ရမ္မဏေသု ပသာဒေ ဃန္တေသု ဣန္ဒြိယာနိ ကိလမန္တိ၊ ဥပဟတာနိ မက္ခိတာနိ ဝိယံ ဟောန္တိ ဝါတာဒီဟိ ဥဋ္ဌိတရဇေန စတုမဟာပထေ ဌပိတအာဒါသော ဝိယ။ ယထာ ပန ထဝိကာယ ပက္ခိပိတွာ မဇ္ဈသာဒီသု ဌပိတော အာဒါသော

၁-စိဏ္ဏဝသီ တတ္ထ (သီ၊ သျာ) ၂-ပက္ခိတ္တာနိ ဝိယ (က)

အန္တောယေဝ ဝိရောစတိ၊ ဧဝံ နိရောဓသမာပန္နဿ ဘိက္ခုနော အန္တော-
နိရောဓေ ပဉ္စ ပသာဒါ အတိဝိယ ဝိရောစန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣန္ဒြိယာနိ
ဝိပုသန္နာနိ”တိ။

ဝုဠ္ဗဟိဿန္တိ ဝါ ဝုဠ္ဗဟာဓီတိ ဝါ ပဒဒ္ဒယေန အန္တောနိရောဓကာလော
ကထိတော၊ ဝုဠ္ဗိတောတိ ပဒေန ဖလသမာပတ္တိကာလော။ တထာ ပုရိမေဟိ
ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ အစိတ္တကကာလော ကထိတော၊ ပစ္စိမေန သစိတ္တကကာလော။
ပုဗ္ဗေဝ တထာ စိတ္တံ ဘာဝိတံ ဟောတိတိ နိရောဓသမာပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ
အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒကာလေယေဝ “တ္ထေကံ ကာလံ အစိတ္တကော ဟုတွာ တတော
ပရံ သစိတ္တကော ဘာဝိဿာမိ”တိ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ စိတ္တံ ဘာဝိတံ ဟောတိ။
ယံ တံ တထတ္တာယ ဥပနေတိတိ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ တထတ္တာယ
သစိတ္တကဘာဝါယ ဥပနေတိ။ ဣတိ ဟေဋ္ဌာ နိရောဓသမာပန္နကာလော
ဂဟိတော၊ ဣဓ နိရောဓတော ဝုဠ္ဌာနကာလော။

ဣဒါနိ နိရောဓကထံ ကထေတုံ ကာလောတိ နိရောဓကထာ ကထေတဗ္ဗာ
သိယာ။ သာ ပနေသာ “ဒ္ဓိဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ တယော စ၂ သင်္ခါရာနံ
ပဋိပဿဒ္ဓိယာ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ
ဝသီဘာဝတာပညာ နိရောဓသမာပတ္တိယံ ဉာဏ”န္တိ မာတိကံ ဌပေတွာ
သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ကထိတာ၊ တသ္မာ တတ္ထ ကထိတနယေနော
ဂဟေတဗ္ဗာ။ ကော ပနာယံ နိရောဓောနာမ? စတုန္တံ ခန္ဓာနံ ပဋိသင်္ခါ အပ္ပဝတ္တိ။
အထ ကိမတ္ထမေတံ သမာပဇ္ဇန္တိတိ? သင်္ခါရာနံ ပဝတ္ထေ ဥက္ကဏ္ဍိတာ သတ္တာဟံ
အစိတ္တကာ ဟုတွာ သုခံ ဝိဟရိဿာမ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ နာမေတံ ယဒိဒံ
နိရောဓောတိ ဧတဒတ္တံ သမာပဇ္ဇန္တိ။

စိတ္တသင်္ခါရော ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဘိက္ခုနောဝ ဝုဠ္ဌဟန္တဿ ဟိ ဖလသမာပတ္တိစိတ္တံ
ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံသမ္ပယုတ္တံ သညဉ္စ ဝေဒနဉ္စ သန္ဓာယ “စိတ္တသင်္ခါရော ပဌမံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ အာဟ။ တတော ကာယသင်္ခါရောတိ တတော ပရံ ဘဝဂံသမယေ
ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ကိံ ပန ဖလသမာပတ္တိ အဿာသပဿာသေ န သမုဠာပေတိတိ?
သမုဠာပေတိ။ ဣမဿ ပန စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာ ဖလသမာပတ္တိ၊ သာ န သမုဠာ-
ပေတိ။ ကိံ ဝါ ဧတေန၊ ဖလသမာပတ္တိ ပဌမဇ္ဈာနိကာ ဝါ ဟောတု ဒုတိယ-
တတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနိကာ ဝါ၊ သန္ဓာသမာပတ္တိတော ဝုဠ္ဌိတဿ ဘိက္ခုနော

၁-အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒစိတ္တံ (သီ) ၂-တိတ္ထံ (သီ၊ သျာ၊ က) ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၆ ၂၆-ဝိဇ္ဇေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

အသံသယပသံသယ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဟောန္တိ၊ တေသံ အဗ္ဗောဟာရိက-
 ဘာဝေါ သန္ဓိဝတ္ထေရဝတ္ထုနာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သန္ဓိဝတ္ထေရဿ ဟိ သမာပတ္တိ-
 တော' ဝုဠာယ ကိ' သုကပုပ္ဖသဒိသေ ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရေ မဒ္ဒမာနဿ ဂစ္ဆတော
 စိဝရေ အံသုမတ္တမ္ပိ န ဈာယိ၊ ဥသ္မာကာရမတ္တမ္ပိ နာဟောသိ။ သမာပတ္တိဗလံ
 နာမေတန္တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝမေဝ သန္ဓာယ ဖလသမာပတ္တိယာ ဝုဠိတဿ ဘိက္ခုနော
 အသံသယပသံသယ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဟောန္တိတိ'၊ ဘဝင်္ဂသမယေနဝေတံ
 ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတော ဝစီသင်္ခါရောတိ တတော ပရံ ကိရိယမယပဝတ္တဝလဉ္စနကာလေ
 ဝစီသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကိ' ဘဝင်္ဂ' ဝိတက္ကဝိစာရေ န သမုဠာပေတိတိ?
 သမုဠာပေတိ။ တံသမုဠာနာ ပန ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝါစံ အဘိသင်္ခါတုံ န
 သက္ကောန္တိတိ ကိရိယမယပဝတ္တဝလဉ္စနကာလေနဝေတံ ကထိတံ။

သုညတော ဖဿောတိအာဒယော သဂုဏေနာပိ အာရမ္မဏေနာပိ ကထေ-
 တဗ္ဗော။ သဂုဏေန တာဝ သုညတာ နာမ ဖလသမာပတ္တိ၊ တာယ သဟဇာတ-
 ဖဿံ သန္ဓာယ “သုညတော ဖဿော”တိ ဝုတ္တံ။ အနိမိတ္တပ္ပဏိဟိတေသုပိ
 ဧသေဝ နယော။ အာရမ္မဏေန ပန နိဗ္ဗာနံ ရာဂါဒိဟိ သုညတ္တာ သုညတာ နာမ၊
 ရာဂနိမိတ္တာဒိနံ အဘာဝါ အနိမိတ္တံ၊ ရာဂဒေါသမောဟပ္ပဏိမိနံ အဘာဝါ
 အပ္ပဏိဟိတံ၊ သုညတံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပန္နဖလသမာပတ္တိသမ္ပဿော
 သုညတော နာမ။ အနိမိတ္တပ္ပဏိဟိတေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အပရာ အာဂမနိယကထာ နာမ ဟောတိ။ သုညတအနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတာတိ
 ဟိ ဝိပဿနာပိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု သင်္ခါရေ အနိစ္စတော ပရိဂ္ဂဟေတွာ
 အနိစ္စတော ဒိသ္မာ အနိစ္စတော ဝုဠာတိ၊ တဿ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာ
 အနိမိတ္တာ နာမ ဟောတိ။ ယော ဒုက္ခတော ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဒုက္ခတော ဒိသ္မာ
 ဒုက္ခတော ဝုဠာတိ၊ တဿ အပ္ပဏိဟိတာ နာမ။ ယော အနတ္တတော ပရိဂ္ဂ-
 ဟေတွာ အနတ္တတော ဒိသ္မာ အနတ္တတော ဝုဠာတိ၊ တဿ သုညတာ နာမ။
 တတ္ထ အနိမိတ္တဝိပဿနာယ မဂ္ဂေါ အနိမိတ္တော နာမ၊ အနိမိတ္တမဂ္ဂဿ ဖလံ
 အနိမိတ္တံ နာမ၊ အနိမိတ္တဖလသမာပတ္တိသဟဇာတေ ဖဿေ ဖုသန္တေ
 “အနိမိတ္တော ဖဿော ဖုသတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ အပ္ပဏိဟိတသုညတေသုပိ၊ ဧသေဝ
 နယော။ အာဂမနိယေန ကထိတေ ပန သုညတော ဝါ ဖဿော အနိမိတ္တော
 ဝါ ဖဿော အပ္ပဏိဟိတော ဝါ ဖဿောတိ ဝိကပ္ပေါ အာပဇ္ဇေယျ၊ တသ္မာ

၁-ပဌသမာပတ္တိတော (သီ၊ သျှာ) ၂-ဟောန္တိ (သီ၊ သျှာ)

သိဂုဏေန စေဝ အာရမ္မဏေန စ ကထေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဟိ တယော ဖဿံ ဖုသန္တိတိ သမေတိ။

ဝိဝေကနိဇ္ဇန္တိအာဒိသု နိဗ္ဗာနံ ဝိဝေကော နာမ၊ တသ္မိံ ဝိဝေကေ နိဇ္ဇံ ဩနတန္တိ ဝိဝေကနိဇ္ဇံ။ ဝိဝေကပေါဏန္တိ အညတော အဂန္တာ ယေန ဝိဝေကော၊ တေန ဝက်ံ ဝိယ ဟုတွာ ဌိတန္တိ ဝိဝေကပေါဏံ။ ယေန ဝိဝေကော၊ တေန ပတမာနံ ဝိယ ဌိတန္တိ ဝိဝေကပဗ္ဗာရံ။

၇-ဂေါဒတ္တသုတ္တဝံဏ္ဏနာ

၃၄၉။ သတ္တမေ နာနတ္တာ စေဝ နာနာဗျူဇနာ စာတိ ဗျူဇနမ္ပိ နေသံ နာနံ၊ အတ္ထောပိ။ တတ္ထ ဗျူဇနဿ နာနတာ ပါကဋ္ဌာ။ အတ္ထောံ ပန အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိ ဘူမန္တရတော မဟဂ္ဂတာ ဟောတိ ရူပါဝစရာ၊ အာရမ္မဏတော သတ္တပဏ္ဏတ္တိအာရမ္မဏာ။ အာကိဉ္ဇညာ ဘူမန္တရတော မဟဂ္ဂတာ အရူပါဝစရာ၊ အာရမ္မဏတော နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ။ သုညတာ ဘူမန္တရတော ကာမာဝစရာ၊ အာရမ္မဏတော သင်္ခါရာရမ္မဏာ။ ဝိပဿနာ ဟိ ဧတ္ထ သုညတာတိ အဓိပ္ပေတာ။ အနိမိတ္တာ ဘူမန္တရတော လောကုတ္တရာ၊ အာရမ္မဏတော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ။

ရာဂေါ ခေါ ဘန္တေ ပမာဏကရဏောတိအာဒိသု ယထာ ပဗ္ဗတပါဒေ ပူတိပဏ္ဏကသဋ္ဌဥဒကံ နာမ ဟောတိ ကာဠဝဏ္ဏံ၊ ဩလောကေန္တာနံ ဗျာမသတဂန္တိရံ ဝိယ ခါယတိ၊ ယဋ္ဌိံ ဝါ ရဇ္ဇံ ဝါ ဂဟေတွာ မိနန္တဿ ပိဋ္ဌိပါဒေါတ္ထရဏမတ္တမ္ပိ န ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ယာဝ ရာဂါဒယော နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တာဝ ပုဂ္ဂလံ သဇ္ဇာနိတုံ န သက္ကာ ဟောတိ၊ သောတာပန္နော ဝိယ သကဒါဂါမီ ဝိယ အနာဂါမီ ဝိယ စ ခါယတိ။ ယဒါ ပနဿ ရာဂါဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဒါ ရတ္ထော ဒုဋ္ဌော မူဋ္ဌောတိပညာယတိ။ ဣတိ တေ “တ္ထေကော အယ”န္တိ ပုဂ္ဂလဿ ပမာဏံ ဒဿေန္တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပမာဏကရဏာ နာမ ဝုတ္တာ။

ယာဝတာ ခေါ ဘန္တေ အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိယောတိ ယတ္ထကာ အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိယော။ ကိတ္ထကာ ပန တာ? စတ္တာရော မြဟ္မဝိဟာရာ စတ္တာရော မဂ္ဂါ စတ္တာရိ ဖလာနိတိ ဒွါဒဿ။ တတြ မြဟ္မဝိဟာရာ ဖရဏအပ္ပမာဏတာယ အပ္ပမာဏာ၊ သေသာ ပမာဏကာရကာနံ ကိလေသာနံ အဘာဝေန နိဗ္ဗာနမ္ပိ အပ္ပမာဏမေဝ၊ စေတောဝိမုတ္တိ ပန န ဟောတိ၊ တသ္မာ န ဂဟိတံ။ အကုပ္ပာတိ အရဟတ္တဖလစေတောဝိမုတ္တိ။ သာ ဟိ တာသံ သဗ္ဗဇေဋ္ဌိကာ၊

၁-အတ္ထတော (?)

တသ္မာ “အဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိ ဝုတ္တာ။ ရာဂေါ ခေါ ဘန္တေ ကိဉ္ဇနန္တိ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပုဂ္ဂလံ ကိဉ္ဇတိ မဒ္ဒတိ ပလိပုန္နတိ၊ တသ္မာ ကိဉ္ဇနန္တိ ဝုတ္တာ။ မနုဿာ ကိရ ဂေါဏေဟိ ခလံ မဒ္ဒါပေန္တာ “ကိဉ္ဇေဟိ ကပိလကိဉ္ဇေဟိ ကာဠကာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ မဒ္ဒနဋ္ဌော ကိဉ္ဇနဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗျော။ ဒေါသမောဟေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အာကိဉ္ဇညာ စေတောဝိမုတ္တိယော နာမ နဝ ဓမ္မာ အာကိဉ္ဇညာယတနံ မဂ္ဂဖလာနိ စ။ တတ္ထ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ကိဉ္ဇနံ အာရမ္မဏံ အဿ နတ္ထိတံ **အာကိဉ္ဇညံ**။ မဂ္ဂဖလာနိ ကိဉ္ဇနာနံ မဒ္ဒနပလိပုန္နနကိလေသာနံ နတ္ထိတာယ အာကိဉ္ဇညာနိ၊ နိဗ္ဗာနမ္ပိ အာကိဉ္ဇညံ၊ စေတောဝိမုတ္တိ ပန န ဟောတိ၊ တသ္မာ န ဂဟိတံ။

ရာဂေါ ခေါ ဘန္တေ နိမိတ္တကရဏောတိအာဒိသု ယထာ နာမ ဒွိန္ဒံ ကုလာနံ သဒိသာ ဒွေ ဝစ္ဆကာ ဟောန္တိ။ ယာဝ တေသံ လက္ခဏံ န ကတံ ဟောတိ၊ တာဝ “အယံ အသုကကုလဿ ဝစ္ဆကော၊ အယံ အသုကကုလဿာ”တိ န သက္ကာ ဟောတိ ဇာနိတုံ။ ယဒါ ပန တေသံ တိသုလာဒိသု အညတရံ လက္ခဏံ ကတံ ဟောတိ၊ တဒါ သက္ကာ ဟောတိ ဇာနိတုံ။ ဧဝမေဝ ယာဝ ပုဂ္ဂလဿ ရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ န သက္ကာ ဟောတိ ဇာနိတုံ “အရိယော ဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဝါ”တိ။ ရာဂေါ ပနဿ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ “သရာဂေါ နာမ အယံ ပုဂ္ဂလော”တိ သဇ္ဇာနနနိမိတ္တံ^၂ ကရောန္တော ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ နိမိတ္တကရဏောတိ ဝုတ္တာ။ ဒေါသမောဟေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အနိမိတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိယော နာမ တေရသ ဓမ္မာ ဝိပဿနာ၊ စတ္တာရော အာရုပ္ပါ၊ စတ္တာရော မဂ္ဂါ၊ စတ္တာရိ ဖလာနိ။ တတ္ထ ဝိပဿနာ နိစ္စနိမိတ္တံ သုခနိမိတ္တံ အတ္တနိမိတ္တံ ဥဿါဋ္ဌေတိတိ **အနိမိတ္တာ** နာမ။ စတ္တာရော အာရုပ္ပါ ရူပနိမိတ္တဿ အဘာဝါ အနိမိတ္တာ နာမ။ မဂ္ဂဖလာနိ နိမိတ္တကရာနံ ကိလေသာနံ အဘာဝေန အနိမိတ္တာနိ၊ နိဗ္ဗာနမ္ပိ အနိမိတ္တမေဝ၊ တံ ပန စေတောဝိမုတ္တိ န ဟောတိ၊ တသ္မာ န ဂဟိတံ။ အထ ကသ္မာ သုညတာ စေတောဝိမုတ္တိ န ဂဟိတာတိ? သာ “သုညာ ရာဂေနာ”တိအာဒိဝစနတော သဗ္ဗတ္ထ အနုပဝိဋ္ဌာဝ၊ တသ္မာ ဝိသုံ န ဂဟိတာတိ။

၁-ကာပိလာတိ (သီ) ၂-သဇ္ဇာနိတုံ နိမိတ္တံ (သီ)

ကေတ္တာတိ အာရမ္မဏဝသေန ကေတ္တာ “အပ္ပမာဏံ အာကိဉ္ဇညံ သုညတံ အနိမိတ္တ”န္တိ ဟိ သဗ္ဗာနေတာနိ နိဗ္ဗာနဿေဝ နာမာနိ။ ဣတိ ဣမိနာ ပရိယာယေန ကေတ္တာ။ အညသ္မိံ ပန ဌာနေ အပ္ပမာဏာပိ ဟောတိ၊ အညသ္မိံ အာကိဉ္ဇညာ၊ အညသ္မိံ သုညတာ၊ အညသ္မိံ အနိမိတ္တာတိ ဣမိနာ ပရိယာယေန နာနာဗျဉ္ဇနာတိ။

၈-နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၀။ အဋ္ဌမေ တေနုပသင်္ကမိတိ သယံ အာဂတာဂမော ဝိညာတသာသနော အနာဂါမိ အရိယသာဝကော သမာနော ကဿ နဂ္ဂဘောဂံ နိဿိရိကံ နိဂဏ္ဌံ ဥပသင်္ကမိတိ? ဥပဝါဒမောစနတ္ထဇ္ဇေဝ ဝါဒါရောပနတ္ထဇ္ဇ။ နိဂဏ္ဌာ ကိရ “သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကာ ထဒ္ဓခဒိရခါဏုကသဒိသာ၊ ကေနစိ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရမ္ပိ န ကရောန္တိ”တိ ဥပဝဒန္တိ၊ တဿ ဥပဝါဒဿ မောစနတ္ထဇ္ဇ၊ “ဝါဒဉ္ဇဿ အာရောပေဿာမိ”တိ ဥပသင်္ကမိ။ န ခွါဟံ ဧတ္ထ ဘန္တေ ဘဂဝတော သဒ္ဓါယ ဂစ္ဆာမိတိ ယဿ ဉာဏေန အသမ္ဘိကတံ ဟောတိ၊ သော “ဧဝံ ကိရေတ”န္တိ အညဿ သဒ္ဓါယ ဂစ္ဆေယျ၊ မယာ ပန ဉာဏေနတံ သမ္ဘိကတံ၊ တသ္မာ နာဟံ ဧတ္ထ ဘဂဝတော သဒ္ဓါယ ဂစ္ဆာမိတိ ဒီပေန္တော ဧဝမာဟ။

ဥလ္လောကေတွာတိ ကာယံ ဥန္နာမေတွာ ကုစ္ဆိံ နိဟရိတွာ ဂိဝံ ပဂ္ဂယ သဗ္ဗံ ဒိသံ၊ ပေက္ခမာနော ဥလ္လောကေတွာ။ ဗာဓေတဗ္ဗံ မညေယျာတိ ယထာ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ န နိက္ခမတိ၊ ဧဝံ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ မညေယျ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ ဝါ။ သဟဓမ္မိကာတိ သကာရဏာ။ အထ မံ ပဋိဟရေယျာသိ သဒ္ဓိံ နိဂဏ္ဌပရိသာယာတိ ဧတေသံ အတ္ထေ ဉာတေ အထ မေ နိဂဏ္ဌပရိသာယ သဒ္ဓိံ အဘိဂစ္ဆေယျာသိ၊ ပတိဟာရဿ မေ သန္တိကံ အာဂန္တာ အတ္တနော အာဂတာဘာဝံ ဇာနာပေယျာသိတိ အတ္ထော။ ဧကော ပဉ္စောတိ ဧကော ပဉ္စမဂ္ဂေါ၊ ဧကံ ပဉ္စဂဝေသနန္တိ အတ္ထော။ ဧကော ဥဒ္ဓေသောတိ ဧကံ နာမ ကိန္တိ အယံ ဧကော ဥဒ္ဓေသော။ ဧကံ ဝေယျာကရဏန္တိ “သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ? ဣဒံ ဧကံ ဝေယျာကရဏံ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-ဩလောကေတွာတိ (သီ၊ သျာ) ၂-သဗ္ဗဒိသာသု (သီ၊ သျာ)
 ၃-၃၁-၁၊ အံ ၃-၂၉၇-ပိဋေသု။

၉-အစေလကဿပသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၃၅၁။ နဝမေ ကိဝစိရံ ပဗ္ဗဇိတဿာတိ^၁ ကိဝစိရော ကာလော ပဗ္ဗဇိ-
တဿာတိ အတ္ထော။ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာတိ မနုဿဓမ္မော နာမ ဒသကုသလ-
ကမ္မပထာ၊ တတော မနုဿဓမ္မတော ဥတ္တရိ။ အလမရိယဉာဏဒဿန-
ဝိသေသောတိ အရိယဘာဝံ ကာတုံ သမတ္တတာယ အလမရိယောတိ သင်္ခါတော
ဉာဏဒဿနဝိသေသော။ နဂ္ဂေယျာတိ နဂ္ဂဘာဝတော။ မုဏ္ဍေယျာတိ
မုဏ္ဍဘာဝတော။ ပါဝဠနိပ္ပေါဠနာယာတိ ပါဝဠနိပ္ပေါဠနတော၊ ဘူမိယံ
နိသီဒန္တဿ အာနိသဒဠာနေ^၂ လဂ္ဂါနံ ပံသုရဇဝါလိကာနံ ဖောဠနတ္ထံ ဂဟိတ-
မောရပိဉ္စမတ္တတောတိ အတ္ထော။

၁၀-ဂီလာနဒဿနသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၃၅၂။ ဒသမေ အာရာမဒေဝတာတိ ပုပ္ဖါရာမဖလာရာမေသု အဓိဝတ္ထာ
ဒေဝတာ။ ဝနဒေဝတာတိ ဝနသဏ္ဍေသု အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ။ ရုက္ခဒေဝတာတိ
မတ္တရာဇကာလေ ဝေဿဝဏော စ ဒေဝတာတိ ဧဝံ တေသု တေသု ရုက္ခေသု
အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ။ ဩသဓိတိဏဝနပ္ပတိသူတိ ဟရိတကာမလင်္ကီအာဒီသု
မုဉ္ဇပဗ္ဗဇာဒီသု ဝနဇေဠရုက္ခေသု စ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ။ သံဂမ္မာတိ သန္ဓိ-
ပတိတွာ။ သမာဂမ္မာတိ တတော တတော သမာဂန္တော။ ပဏိဓေဟိတိ ပတ္တနာ-
ဝသေန ဌပေဟိ။ ဣန္ဒြိယတိ သီလဝတော စေတောပဏိဓိတိ သမိဇ္ဈိယတိ
သီလဝန္တဿ စိတ္တပတ္တနာ^၄။ ဓမ္မိကောတိ ဒသကုသလဓမ္မသမန္တာဂတော
အဂတိဂမနရဟိတော။ ဓမ္မရာဇာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ၊ ဓမ္မေန ဝါ လဒ္ဓရဇ္ဇတ္တာ
ဓမ္မရာဇာ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ “တေန ဟိ အယျပုတ္တ အမှေပိ ဩဝဒါဟိ”တိ
ဝဒထာ၊ တသ္မာ။ အပ္ပဒ္ဓိဝိဘတ္တန္တိ “ဣဒံ ဘိက္ခုနံ ဒဿာမ၊ ဣဒံ အတ္တနာ
ဘုဒ္ဓိဿာမာ”တိ ဧဝံ အဝိဘတ္တံ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သာဓာရဏမေဝ ဘဝိဿတိတိ။

စိတ္တသံယုတ္တံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပဗ္ဗဇိတောတိ (သိ၊ သျှာ)   ၂-ဝါဠနိပ္ပေါဠနာယာတိ ဝါဠနိပ္ပေါဠနတော (သိ၊ သျှာ)
၃-အာသနဠာနေ (သိ)   ၄-စိတ္တထပနာ (သိ၊ သျှာ)
   ၅-ယသ္မာ အယျပုတ္တ အမှေ ဩဝါဒါဟိ ဩဝဒထ (သိ၊ သျှာ)

ဂ-ဂါမဏိသံယုတ္တ

၁-စန္ဒေသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၃။ ဂါမဏိသံယုတ္တဿ ပဌမေ စန္ဒော ဂါမဏိတိ ဓမ္မသင်္ဂါဟ-
ကတ္ထေရေဟိ စန္ဒောတိ ဂဟိတနာမော ဧကော ဂါမဏိ။ ပါတုကရေတိတိ
ဘဏ္ဍန္တံ ပဋိဘဏ္ဍန္တော အက္ခောသန္တံ ပစ္စက္ခောသန္တော ပဟရန္တံ ပဋိပဟ-
ရန္တော ပါကဋံ ကရေတိတိ ဒဿေတိ။ န ပါတုကရေတိတိ အက္ခုဋ္ဌောပိ
ပဟဋ္ဌောပိ ကိဉ္စိ ပစ္စနိကံ အကရေန္တောတိ ဒဿေတိ။

၂-တာလပုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၄။ ဒုတိယေ တာလပုဋ္ဌောတိ ဧဝံနာမကော။ တဿ ကိရ ဗန္ဓနာ
ပမုတ္တတာလပက္ကဝဏ္ဏော ဝိယ မုခဝဏ္ဏော^၁ ဝိပ္ပသန္တော အဟောသိ၊ တေနဿ
တာလပုဋ္ဌောတိ နာမံ အကံသု။ သွာယံ အဘိနိဟာရသမ္ပန္နော ပစ္စိမဘဝိက-
ပုဂ္ဂလော။ ယသ္မာ ပန ပဋိသန္တိ နာမ အနိယတာ အာကာသေ ဒိတ္တဒဏ္ဍ-
သဒိသာ^၂၊ တသ္မာ ဧသ နဋကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝုဗ္ဗိပ္ပတ္တော ပန နဋသိပ္ပေ အဂ္ဂေါ
ဟုတွာ သကလဇမ္ပဒီပေ ပါကဋော ဇာတော။ တဿ ပဉ္စ သကဋသတာနိ
ပဉ္စ မာတုဂါမသတာနိ ပရိဝါရော၊ ဘရိယာယဝိဿ တာဝတကာဝါတိ
မာတုဂါမသဟဿေန စေဝ သကဋသဟဿေန စ သဒ္ဓိံ ယံ ယံ နဂရံ ဝါနိဂမံ ဝါ
ပဝိသတိ၊ တတ္ထဿ ပုရေတရမေဝ သတသဟဿံ ဒေန္တိ။ သမဇ္ဇေဝသံ ဂဏှိတွာ
ပန မာတုဂါမသဟဿေန သဒ္ဓိံ ကိဋံ ကရေန္တဿ ယံ ဟတ္ထုပဂပါဒူပဂါဒိ-
အာဘရဏဇာတံ ဒိပန္တိ၊ တဿ ပရိယန္တော နတ္ထိ။ သော တံဒိဝသံ
မာတုဂါမသဟဿပရိဝါရိတော ရာဇဂဟေ ကိဋံ ကတွာ ပရိပက္ကဉ္စုဏတ္တာ
သပရိဝါရောဝ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။

သစ္စာလိကေနာတိ သစ္စေန စ အလိကေန စ။ တိဋ္ဌတေတန္တိ တိဋ္ဌတု ဧတံ။
ရဇနိယာတိ ရာဂပ္ပစ္စယာ မုခတော ပဉ္စဝဏ္ဏသုတ္တနိဟရဏဝါတဝုဋ္ဌိဒဿနာ-
ဒယော အညေ စ ကာမဿာဒသံယုတ္တာကာရဒဿနကာ အဘိနယာ။
ဘိယျောသော မတ္တာယာတိ အဓိကပ္ပမာဏတ္တာယ။ ဒေါသနိယာတိ ဒေါသ-
ပ္ပစ္စယာ ဟတ္ထပါဒစ္စေဒါဒိဒဿနာကာရာ။ မောဟနိယာတိ မောဟပ္ပစ္စယာ
ဥဒကံ ဂဟေတွာ တေလကရဏံ၊ တေလံ ဂဟေတွာ ဥဒကကရဏန္တိ ဝေ-
မာဒယော မာယာပဘေဒါ။

၁-ပမုတ္တဿ တာလပက္ကဿ ဝိယ ဝဏ္ဏော (သိ၊ သျှာ)   ၂-ဒိတ္တဂေဏှုသဒိသာ (သိ)

ပဟာသော နာမ နိရယောတိ ဝိသုံ ပဟာသနာမကော နိရယော နာမ
နတ္ထိ၊ အဝိစိဿေဝ ပန ဧကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ နစ္စန္ဒာ ဝိယ ဂါယန္တာ ဝိယ
စ နဋ္ဌဝေသံ ဂဟေတွာဝ ပစ္စန္ဓိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ နာဟံ ဘန္ဓေ ဧတံ
ရောဒါဒိတိ အဟံ ဘန္ဓေ ဧတံ ဘဂဝတော ဗျာကရဏံ န ရောဒါဒိတိ ဧဝံ
သကမ္မကဝသေနတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော၊ န အသုဝိမောစနမတ္ထေန။
“မတံ ဝါ အဗ္ဗရောဒန္တိ”တိအာဒယော စေတ္ထ အညေပိ ဝေါဟာရာ ဝေဒိတဗျော။

၃-၅-ယောဓာဇိဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၅၅-၃၅၇။ တတိယေ ယောဓာဇိဝေါတိ ယုဒ္ဓေန ဇီဝိကံ ကပ္ပနကော
ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ ဧဝံ ဂဟိတနာမော။ ဥဿဟတိ ဝါယမတိတိ
ဥဿာဟံ ဝါယာမံ ကရေတိ။ ပရိယာပါဒေန္တိတိ မရဏံ ပဋိပဇ္ဇာပေန္တိ။
ဒုက္ခန္တိ ဒုဋ္ဌ၊ ကတံ။ ဒုပ္ပဏိဟိတန္တိ ဒုဋ္ဌ၊ ဌပိတံ။ ပရဇိတော နာမ နိရယောတိ
အယမ္ပိ န ဝိသုံ ဧကော နိရယော၊ အဝိစိဿေဝ ပန ဧကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ
ပဉ္စာဝုဓသန္ဓဒ္ဓါ ဖလကဟတ္တာ ဟတ္ထိအဿရထေ အာရုယု သင်္ဂါမေ ယုဇ္ဈန္တာ
ဝိယ ပစ္စန္ဓိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထပဉ္စမေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၆-အသိဗန္ဓကပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၈။ ဆဋ္ဌေ ပစ္ဆာဘူမကာတိ ပစ္ဆာဘူမိဝါသိနော။ ကာမဏ္ဍလုကာတိ
သကမဏ္ဍလုနော။ သေဝါလမာလိကာတိ ပါတောဝ ဥဒကတော သေဝါ-
လဉ္စေဝ ဥပ္ပလာဒိနိ စ ဂဟေတွာ ဥဒကသုဒ္ဓိကဘာဝဇာနနတ္ထာယ မာလံ
ကတွာ ပိဋန္ဓနကာ။ ဥဒကောရောဟကာတိ သာယံပိတံ ဥဒကံ ဩရော-
ဟနကာ။ ဥယျာပေန္တိတိ ဥပရိယာပေန္တိ။ သညာပေန္တိတိ သမ္မာ ဉ္ဈပေန္တိ။
သဂ္ဂံ နာမ ဩက္ကာမေန္တိတိ ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ “ဂစ္ဆ ဘော မြဟ္မလောကံ၊
ဂစ္ဆ ဘော မြဟ္မလောက”န္တိ ဝဒန္တာ သဂ္ဂံ ပဝေသေန္တိ။ အနုပရိသက္ကေယျာတိ
အနုပရိဂစ္ဆေယျ။ ဥမ္မုဇ္ဇာတိ ဥမ္မုဇ္ဇေ ဥဋ္ဌဟ။ ထလမုပ္ပေါတိ ထလမာဝိရုဟ။
တတြ ယာဿာတိ တတြ ယံ ဘဝေယျ။ သက္ခရာ ဝါ ကဋ္ဌလာ ဝါတိ သက္ခရာ စ
ကဋ္ဌလာ စ။ သာ အဓောဂါဒိ အဿာတိ သာ အဓော ဂစ္ဆေယျ၊ ဟေဋ္ဌာဂါဒိ
ဘဝေယျ။ အဓောဂစ္ဆာတိ ဟေဋ္ဌာ ဂစ္ဆ။

၁-သရဇိတော (သိ၊ သျာ)

၇-ခေတ္တပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၉။ သတ္တမေ ဇင်္ဂလန္တိ ထဒ္ဓံ န မုဒု။ ဦးသရန္တိ သဠာတလောဏံ။ ပါပဘူမိတိ လာမကဘူမိဘာဂံ။ မံဒီပါတိအာဒိသု အဟံ ဒီပေါ ပတိဋ္ဌာ ဧတေသန္တိ မံဒီပါ။ အဟံ လေဏော အလ္လိယနဋ္ဌာနံ ဧတေသန္တိ မံလေဏာ။ အဟံ တာဏံ ရက္ခာ ဧတေသန္တိ မံတာဏာ။ အဟံ သရဏံ ဘယနာသနံ ဧတေသန္တိ မံသရဏာ။ ဝိဟရန္တိတိ မံ ဧဝံ ကတွာ ဝိဟရန္တိ။

ဂေါဘတ္တဒ္ဓိတိ ခညေဖလဿ အဘာဝေန လာယိတွာ ကလာပကလာပံ ဗဒ္ဓိတွာ ဌပိတံ ဂိမှကာလေ ဂုန္ဒမ္ပိ ခါဒနံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ ဥဒကမဏိကောတိ ကုန္တိယံ မဏိကမေခလာယ ဧဝံ လဒ္ဓနာမော ဘာဇနဝိသေသော။ အဟာရီ အပရိဟာရီတိ ဥဒကံ န ဟရတိ န ပရိဟရတိ၊ န ပရိယာဒိယတိတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သက္ကစ္စဓမ္မဒေသနာဝ ကထိတာ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ အသက္ကစ္စဓမ္မဒေသနာ နာမ နတ္ထိ။ သီဟသမာနဝုတ္တိနော ဟိ ဗုဒ္ဓါ၊ ယထာ သီဟော ပဘိန္ဒဝရဝါရဏဿပိ သသဗိဋ္ဌာရာဒိနမ္ပိ ဂဟဏတ္ထာယ ဧကသဒိသမေဝ ဝေဂံ ကရေတိ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါပိ ဧကဿ ဒေသေန္တာပိ ဒွိန္ဒံ ဗဟူနံ ဘိက္ခုပရိသာယ ဘိက္ခုနိဥပါသကဥပါသိကာပရိသာယပိ တိတ္ထိယာနမ္ပိ ဒေသေန္တာ သက္ကစ္စမေဝ ဒေသေန္တိ။ စတဿေဝ ပန ပရိသာ သဒ္ဓဟိတွာ ဩကပ္ပေတွာ သုဏန္တိတိ တာသံ ဒေသနာ သက္ကစ္စဒေသနာ နာမ ဇာတာ။

၈-သင်္ခမေသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၀။ အဋ္ဌမေ ယံမဟုလံ ယံမဟုလန္တိ ဣမိနာ နိဂဏ္ဍော အတ္တနာဝ အတ္တနော ဝါဒံ ဘိန္ဒတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ဧဝံ သန္တေ န ကောဓိ အာပါယိကောတိအာဒိမာဟ။ ပုရိမာနိ ပန စတ္တာရိ ပဒါနိ ဒိဋ္ဌိယာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တေသုပိ အာဒိနဝံ ဒေသေန္တာ ဣဓ ဂါမဏိ ကေစ္စော သတ္တာ ဧဝံဝါဒီ ဟောတိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဟမ္ပမ္ပိတိ အဟမ္ပိ အမိ။

မေတ္တာသဟဂတေနာတိအာဒိသုယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ သဒ္ဓိံ ဘာဝနာနယေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တမေဝ။ သေယျထာပိ ဂါမဏိ ဗလဝါ သင်္ခမေတိအာဒိပန ဣဓ အပုဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဗလဝါတိ ဗလသမ္ပန္နော။ သင်္ခမေတိ သင်္ခမေကော။ အပ္ပကသိရေနာတိ အကိစ္ဆေန အဒုက္ခေန။ ဒုဗ္ဗလော ဟိ သင်္ခမေ သင်္ခံ

၁-ဩသရန္တိ (သီ၊ သျာ)

မမန္တောပိ န သက္ကောတိ စတဿော ဒိသာ သရေန ဝိညာပေတုံ၊ နာဿ သင်္ခသဒ္ဓေါသဗ္ဗတော ဖရတိ၊ ဗလဝတော ပန ဝိပ္ပုရိကော^၁ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဗလဝါ”တိ အာဟ။

မေတ္တာယ စေတောမုတ္တိယာတိ ဧတ္ထ “မေတ္တာ”တိ ဝုတ္တေ ဥပစာရောပိ အပ္ပနာပိ ဝဇ္ဇတိ၊ “စေတောပိမုတ္တိ”တိ ဝုတ္တေ ပန အပ္ပနာဝ ဝဇ္ဇတိ။ ယံ ပမာဏကတံ ကမ္မန္တိ ပမာဏကတံ ကမ္မံ နာမ ကာမာဝစရံ ဝုစ္စတိ၊ အပ္ပမာဏကတံ ကမ္မံ နာမ ရူပါဝစရံ။ တံ ဟိ ပမာဏံ အတိက္ကမိတွာ ဩဓိသက- အနောဓိသက^၂ဒိသာဖရဏဝသေန ဝဇ္ဇေတွာ ကတတ္တာ အပ္ပမာဏကတန္တိ ဝုစ္စတိ။

န တံ တတြာဝသိဿတိ၊ န တံ တတြာဝတိဋ္ဌတိတိ တံ ကာမာဝစရကမ္မံ တသ္မိံ ရူပါရူပါဝစရကမ္မေ န ဩဟိယတိ န တိဋ္ဌတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? တံ ကာမာဝစရကမ္မံ တဿ ရူပါရူပါဝစရကမ္မဿ အန္တရာ လဂ္ဂိတုံ ဝါ ဌာတုံ ဝါ ရူပါရူပါဝစရကမ္မံ ဖရိတွာ ပရိယာဒိယိတွာ အတ္တနော ဩကာသံ ဂဟေတွာ ပတိဋ္ဌာတုံ ဝါ န သက္ကောတိ၊ အထ ခေါ ရူပါရူပါဝစရကမ္မမေဝ ကာမာဝစရံ မဟောဿော ဝိယ ပရိတ္တံ ဥဒကံ ဖရိတွာ ပရိယာဒိယိတွာ အတ္တနော ဩကာသံ ကတွာ တိဋ္ဌတိ၊ တဿ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟိတွာ သယမေဝ မြဟ္မသဟဗျတံ ဥပနေတိတိ။ ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ အာဒိမိ ကိလေသဝသေန ဝုဋ္ဌာယ အဝသာနေ မြဟ္မဝိဟာရဝသေန ဂဟိတတ္တာ ယထာနုသန္ဓိနာဝ ဂတံ။

၉-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၁။ နဝမေ ဒုန္တိက္ခာတိ ဒုလ္လဘဘိက္ခာ။ ဒွိဟိတိကာတိ “ဇိဝိဿာမ န ခေါ န န ခေါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တဤဟိတိကာ။ “ဒုဟိတိကာ”တိပိ ပါဠော။ အယမေဝ အတ္ထော။ ဒုက္ခာ ဤဟိတိ? ဧတ္ထ န သက္ကာ ကောစိ ပယောဂေါ သုခေန ကာတုန္တိ ဒုဟိတိကာ။ တတ္ထ တတ္ထ မတမနုဿာနံ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာနိ သေတာနိ အဋ္ဌိကာနိ ဧတ္ထာတိ သေတဋ္ဌိကာ။ သလာကာဝုတ္တာတိ သလာကမတ္တဝုတ္တာ၊ ယံ တတ္ထ ဝုတ္တံ ဝါပိတံ၊ တံ သလာကမတ္တမေဝ အဟောသိ၊ ဖလေ န ဇနယတိတိ အတ္ထော။

၁-ဒိပ္ပဖရဏော (သီ)၊ ဝိပ္ပကာရကော (သျှာ)၊ ဒိပ္ပကာရကော (က)
၂-ဩဓိသကအနောဒိသက (သီ၊ သျှာ) ၃-ဒုက္ခံ ဤဟတိ (သီ)၊ ဒုက္ခံ ဤဟာမိတိ (သျှာ)

ဥဂ္ဂိလိတုန္တိ ဒွေ အန္တေ မောစေတွာ ကထေတုံ အသက္ကောန္တော ဥဂ္ဂိလိတုံ ဗဟိ နိဟရိတုံ န သက္ခိတိ။ ဩဂ္ဂိလိတုန္တိ ပုစ္ဆာယ ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဟာရေတုံ အသက္ကောန္တော ဩဂ္ဂိလိတုံ အန္တော ပဝေသေတုံ န သက္ခိတိ။

ဣတော သော ဂါမဏိ ဧကနဂုတိကပ္ပေတိ ဘဂဝါ ကထယမာနောဝ ယာဝ နိက္ခန္တော နာသိကဝါတော န ပုန ပဝိသတိ၊ တာဝတကေန ကာလေန ဧကနဂုတိကပ္ပေ အနုဿရိ “အတ္ထိ န ခေါ ကိဉ္စိ ကုလေ ပက္ကဘိက္ခာဒါနေန ဥပဟတပုဗ္ဗ”န္တိ^၁ ပရိဇာနနတ္ထံ။ အထေကမ္ပိ အပဿန္တော “ဣတော သော ဂါမဏိ”တိအာဒိမာဟ။ ဣဒါနိ ဒါနာဒိနံ အာနိသံသံ ကထေန္တော အထ ခေါ ယာနိ တာနိ ကုလာနိ အဇာနိတိ ဓမ္မဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ ဒါနသမ္ဘူတာနိတိ ဒါနေန သမ္ဘူတာနိ နိဗ္ဗတ္တာနိ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣတ္ထ ပန သစ္စံ နာမ သစ္စဝါဒိတာ။ သာမညံ နာမ^၂ သေသသီလံ။ ဝိကိရတိတိ အယောဂေန ဝဠုဇ္ဇေန္တော ဝိပုကိရတိ။ ဝိမေတိတိ ဓမေန္တော ဝိယ နာသေတိ။ ဝိဒ္ဓံသေတိတိ နာသေတိ။ အနိစ္စတာတိ ဟုတွာ အဘာဝေါ^၃ ဗဟုနာပိ ကာလေန သင်္ဂတာနံ^၄ ခဏေနေဝ အန္တရဓာနံ။

၁၀-မဏိဂုဠကသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၆၂။ ဒသမေ တံ ပရိသံ တေဒဝေါစာတိ တဿ ကိရ ဧဝံ အဟောသိ “ကုလပုတ္တာ ပဗ္ဗဇန္တော ပုတ္တဒါရဇ္ဇေဝ ဇာတရူပရဇတဉ္စ ပဟာယေဝ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ န စ သက္ကာယံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တံ တေဟိ ဂဟေတု”န္တိ နယဂ္ဂါဟေ ဌတွာ “မာ အယျော”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ ဧကံသေနေတန္တိ ဧတံ ပဉ္စကာမဂုဏကပ္ပနံ အဿမဏဓမ္မော အသကျုပ္ပတ္တိယဓမ္မောတိ ဧကံသေန ဓာရေယျာသိ။

တိဏန္တိ သေနာသနစ္စဒနတိဏံ။ ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ တိဏန္တဒနေ ဝါ ဣဋ္ဌကစ္စဒနေ ဝါ ဂေဟေ ပလုဇန္တေ ယေဟိ တံ ကာရိတံ၊ တေသံ သန္တိကံ ဂန္တော “တုမေဟိ ကာရိတသေနာသနံ ဩဝဿတိ”^၁၊ န သက္ကာ တတ္ထ ဝသိတု”န္တိ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ မနုဿာ သက္ကောန္တော ကရိဿန္တိ၊ အသက္ကောန္တော “တုမေ ဝဇုကိ” ဂဟေတွာ ကာရာပေထ၊ မယံ တေ သညာပေဿာမာ”တိ ဝက္ခန္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကာရေတွာ တေသံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ မနုဿာ ဝဇုကိနံ ဒါတဗ္ဗံ ဒဿန္တိ။ သစေ အာဝါသသာမိကာ နတ္ထိ၊ အညေသမ္ပိဘိက္ခာစာရဝတ္တေန အာရောစေတွာ ကာရေတုံ ဝဇုတိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ “ပရိယေသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၁-ဥပဂတပုဗ္ဗန္တိ (သိ)   ၂-သညမံ နာမ (သိ၊ သျာ)   ၃-အဘာဝေ ဝါ (သိ၊ သျာ)
၄-သမ္ဘူတာနံ (သိ)၊ သမ္ဘတ္တာနံ (သျာ)   ၅-ဩဝဿိဿတိ (သိ၊ သျာ)

ဒါရုန္တိ သေနာသနေ ဂေါပါနသိအာဒိသု ပလုဇ္ဇမာနေသု တဒတ္တာယ ဒါရုံ။ သကဋုန္တိ ဂိဟိဝိကတံ ကတွာ တာဝကာလိကသကဋုံ။ န ကေဝလဗ္ဗ သကဋုမေဝ၊ အညဗ္ဗိ ဝါသိဖရသုကုဒ္ဒါလာဒိဥပကရဏံ ဧဝံ ပရိယေသိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ပုရိသောတိ ဟတ္ထကမ္မဝသေန ပုရိသော ပရိယေသိတဗ္ဗော။ ယံကိဉ္စိ ဟိ ပုရိသံ “ဟတ္ထကမ္မံ အာဝုသော ကတွာ ဒဿသိ”တိ ဝတွာ “ဒဿာမိ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ “ဣဒဉ္စိဒဗ္ဗ ကရောဟိ”တိ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ကာရေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ န တွေဝါဟံ ဂါမဏိ ကေနစိ ပရိယာယေနာတိ ဇာတရူပရဇတံ ပနာဟံ ကေနစိပိ ကာရဏေန ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ န ဝဒါမိ။

၁၁-ဘဒြကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၃။ ဧကာဒသမေ မလ္လေသုတိ ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ။ ဝဇ္ဇေနာတိ မာရဏေန။ ဇာနိယာတိ ဓနဇာနိယာ။ အကာလိကေန ပတ္တေနာတိ န ကာလန္တရေန ပတ္တေန၊ ကာလံ အနတိက္ကမိတွာဝ ပတ္တေနာတိ အတ္ထော။ စိရဝါသီ နာမ ကုမာရောတိ ဧဝံနာမကော တဿ ပုတ္တော။ ဗဟိ အာဝသထေ^၁ ပဋိဝသတိတိ ဗဟိနဂရေ ကိဉ္စိဒေဝ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှန္တော ဝသတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇဒုက္ခံ ကထိတံ။

၁၂-ရာသီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၄။ ဒွါဒသမေ ရာသီယောတိ ရာသိံ ကတွာ ပဉ္စဿ ပုစ္ဆိတတ္တာ ရာသီယောတိ ဧဝံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ ဂဟိတနာမော။ တပဿိန္တိ တပနိဿိတကံ။ လူခဇိဝိန္တိ လူခဇိဝိကံ။ အန္တာတိ ကောဋ္ဌာသာ။ ဂါမောတိ ဂါမော။ ဂမ္ဘောတိပိ ပါဋ္ဌော၊ ဂါမဝါသိနံ ဓမ္မောတိ အတ္ထော။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါတိ အတ္တနော ကိလမထာနုယောဂေါ၊ သရိရဒုက္ခကရဏန္တိ အတ္ထော။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ ဂဟိတော၊ ကသ္မာ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ၊ ကသ္မာ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါတိ? ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ တာဝ ကာမဘောဂီနံ၂ ဒဿနတ္ထံ ဂဟိတော၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ တပနိဿိတကာနံ၊ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တိဏ္ဏံ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနံ ဒဿနတ္ထံ ဂဟိတာ။ ကိံ ဧတေသံ ဒဿနေ ပယောဇနန္တိ? ဣမေ ဒွေ အန္တေ ပဟာယ တထာဂတော မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ သမ္မာသမ္မောမိံ ပတ္တော၊ သော ကာမဘောဂိနောပိ န သဗ္ဗေ ဂရဟတိ န ပသံသတိ၊ တပနိဿိတကေပိ န သဗ္ဗေ ဂရဟတိ

၁-အာဝါသကေ (သိ)၊ အာဝါသထေ (သျှာ)

၂-ဇနာနံ ကာမဘောဂီနံ (သိ၊ သျှာ)

န ပသံသတိ၊ ဂရဟိတဗ္ဗယုတ္တကေယေဝ ဂရဟတိ၊ ပသံသိတဗ္ဗယုတ္တကေ ပသံသတိတိ ဣမဿတ္ထဿ ပကာသနံ ဧတေသံ ဒဿနေ ပယောဇနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော တယော ခေါမေ ဂါမဏိ ကာမ-
ဘောဂိနောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သာဟသေနာတိ သာဟသိကကမ္မေန။
န သံဝိဘဇာတိတိ မိတ္တသဟာယသန္တိဋ္ဌသမ္ပတ္တာနံ သံဝိဘာဂံ န ကရေတိ။ န
ပုညာနိ ကရေတိတိ အနာဂတဘဝဿ ပစ္စယဘူတာနိ ပုညာနိ န ကရေတိ။
ဓမ္မာဓမ္မေနာတိ ဓမ္မေန စ အဓမ္မေန စ။ ဌာနေဟိတိ ကာရဏေဟိ။ သန္တိ-
ကရေတိတိ ကထံ အတ္တာနံ အာတာပေန္တော ပရိတာပေန္တော သမ္ဘိကရေတိ?
စတုရင်္ဂဝိရိယဝသေန စ ဓုတင်္ဂဝသေန စ။ တိဿော သန္တိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာတိ ဧတ္ထ
ဧကောပိ မဂ္ဂေါ တိဏ္ဍံ ကိလေသာနံ နိဇ္ဇရဏတာယ တိဿော နိဇ္ဇရာတိ
ဝုတ္တောတိ။

၁၃-ပါဠိလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၅။ တေရသမေ ဒူတေယျာနိတိ ဒူတကမ္မာနိ ပဏ္ဏာနိ စေဝ မုခ-
သာသနာနိ စ။ ပါဏာတိပါတဉ္ဇာဟန္တိ ဣဒံ ကဿ အာရဒ္ဓံ? န ကေဝလံ
အဟံ မာယံ ဇာနာမိ၊ အညဗ္ဗိ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဇာနာမိတိ သဗ္ဗညုဘာဝဒဿနတ္ထံ
အာရဒ္ဓံ။ သန္တိ ဟိ ဂါမဏိ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ ဣဒံ သေသသမဏ-
ဗြာဟ္မဏာနံ လဒ္ဓိံ ဒဿေတွာ တဿံ ပဇဟာပနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။

မာလီ ကုဏ္ဍလီတိ မာလာယ မာလီ၊ ကုဏ္ဍလေဟိ ကုဏ္ဍလီ။ ဣတ္ထိကာ-
မေဟိတိ ဣတ္ထိဟိ သဒ္ဓိံ ကာမာ ဣတ္ထိကာမာ၊ တေဟိ ဣတ္ထိကာမေဟိ။ အာဝသ-
ထာဂါရန္တိ ကုလသရဿ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဧကေကဿေဝ သုခနိဝါသတ္ထာယ
ကတံ ဝါသာဂါရံ။ တေနာဟံ ယထာသတ္ထိ ယထာမလံ သံဝိဘဇာမိတိ
တဿာဟံ အတ္တနော သတ္ထိအနုရူပေန စေဝ ဗလာနုရူပေန စ သံဝိဘာဂံ
ကရေမိ။ အလန္တိ ယုတ္တံ။ ကင်္ခနိယေ ဌာနေတိ ကဒ္ဓိတဗ္ဗေ ကာရဏေ။ စိတ္တ-
သမာဓိန္တိ တသ္မိံ ဓမ္မသမာဓိသ္မိံ ဌာတော တံ သဟ ဝိပဿနာယ စတုန္တံ မဂ္ဂါနံ
ဝသေန စိတ္တသမာဓိံ သစေ ပဋိလဘေယျာသိတိ ဒဿေတိ။ အပဏ္ဏကတာယ
မယျန္တိ အယံ ပဋိပဒါ မယံ အပဏ္ဏကတာယ အနုပရာမေကတာယ ဧဝ
သံဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ ကဋ္ဌဂ္ဂါဟောတိ ဇယဂ္ဂါဟော။

အယံ ခေါ ဂါမဏိ ဓမ္မသမာဓိ၊ တတြ စေ တံ စိတ္တသမာဓိံ ပဋိလဘေ-
ယျာသိတိ ဧတ္ထ ဓမ္မသမာဓိတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မာ၊ စိတ္တသမာဓိတိ သဟ

ဝိပဿနာယ စတ္တာရော မဂ္ဂါ။ အထ ဝါ “ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ဝီတိ ဇာယတိ”တိ^၁ ဧဝံ ဝုတ္တာ ပါမောဇ္ဇဝီတိပဿဒ္ဓိသုခသမာဓိသင်္ခါတာ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မသမာဓိ နာမ၊ စိတ္တသမာဓိ ပန သဟ ဝိပဿနာယ စတ္တာရော မဂ္ဂါ။ အထ ဝါ ဒသကုသလကမ္မပထာ စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရာ စာတိ အယံ ဓမ္မသမာဓိ နာမ၊ တံ ဓမ္မသမာဓိ^၂ ပူရေန္တဿ ဥပ္ပန္နာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စိတ္တသမာဓိ နာမ။ ဧဝံ တံ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇာဟေယျာသီတိ ဧဝံ တံ ဣမသ္မိ^၃ ဝုတ္တပ္ပဘောဒေ ဓမ္မသမာဓိသ္မိ^၄ ဌိတော သစေ ဧဝံ စိတ္တသမာဓိ^၅ ပဋိလဘောယျာသီ၊ ဧကံသေနတံ ကင်္ခါ^၆ ပဇာဟေယျာသီတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ဂါမဏိသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အံ ၂-၁၈-ပိဋေ။

၉-အသစ်တသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-၁၁-ကာယဂတာသတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၆၆-၃၇၆။ အသစ်တသံယုတ္တ^၁ အသစ်တန္တိ အကတံ။ ဟိတေသိနာတိ ဟိတံ ဒေသန္တေန။ အနုကမ္မကေနာတိ အနုကမ္မမာနေန။ အနုကမ္မံ ဥပါဒါ-
 ယာတိ အနုကမ္မံ စိတ္တေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ပဋိစ္စာတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကတံ ဝေါ-
 တံ မယာတိ တံ မယာ ဣမံ အသစ်တဉ္စ အသစ်တမဂ္ဂဉ္စ ဒေသေန္တေန တုမှာကံ
 ကတံ။ ဧတ္တကမေဝ ဟိ အနုကမ္မကဿ သတ္ထု ကိစ္စံ၊ ယဒိဒံ အဝိပရိတဓမ္မ-
 ဒေသနာ။ ဣတော ပရံ ပန ပဋိပတ္တိ နာမ သာဝကာနံ ကိစ္စံ။ တေနာဟ
 တောနိ ဘိက္ခဝေ ရုက္ခမူလာနိ။ ပ။ အမှာကံ အနုသာသနီတိ။ ဣမိနာ ရုက္ခမူလ-
 သေနာသနံ ဒဿေတိ၊ သုညာဂါရာနီတိ ဣမိနာ ဇနဝိဝိတ္တံ ဌာနံ။ ဥဘယေန စ
 ယောဂါနုရူပံ သေနာသနံ အာစိက္ခတိ၊ ဒါယဇ္ဇံ နိယျာတေတိ။

ဈာယထာတိ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန အဋ္ဌတိ^၂ သာရမ္မဏာနိ၊ လက္ခဏူပ-
 နိဇ္ဈာနေန စ အနိစ္စာဒိတော ခန္ဓာယတနာဒိနိ ဥပနိဇ္ဈာယထ၊ သမထဉ္စ
 ဝိပဿနဉ္စ ဝဇေထာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မာ ပမာဒတ္တာတိ မာ ပမဇ္ဇိတ္ထ။
 မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋိသာရိနော အဟုဝတ္တာတိ ယေ ဟိ ပုဗ္ဗေ ဒဟရ-
 ကာလေ အရောဂကာလေ သတ္တသပ္ပါယာဒိသမ္ပတ္တိကာလေ သတ္ထု သမ္ပဒိ-
 ဘာဝကာလေ စ ယောနိသောမနသိကာရရဟိတာ ရတ္တိန္ဒိဝံ မင်္ဂုလဘတ္တိ^၂
 ဟုတွာ သေယျသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနုဘောန္တာ ပမဇ္ဇန္တိ၊ တေ ပစ္ဆာ ဇရာကာလေ
 ရောဂကာလေ မရဏကာလေ ဝိပတ္တိကာလေ သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗုတကာလေ စ တံ
 ပုဗ္ဗေ ပမာဒဝိဟာရံ အနုဿရန္တာ သပ္ပုဋိသန္ဓိကာလကိရိယဉ္စ ဘာရိယံ
 သမ္ပဿမာနာ ဝိပုဋိသာရိနော ဟောန္တိ၊ တုမှေ ပန တာဒိသာ မာ အဟု-
 ဝတ္တာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋိသာရိနော အဟုဝတ္တာ”တိ။

အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီတိ အယံ အမှာကံ သန္တိကာ “ဈာယထ
 မာ ပမာဒတ္တာ”တိ တုမှာကံ အနုသာသနိ၊ ဩဝါဒေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁-အသစ်တသံယုတ္တဿ ပဌမေ (သီ) ၂-မင်္ဂုဏဘတ္တိ (သီ၊ သျာ)

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၃၃-အသင်္ခတသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၇၇-၄၀၉။ ကာယေ ကာယာနုပဿိတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရတော ဝက္ခာမ။

အနတန္တိအာဒိသု တဏှာနတိယာ^၁ အဘာဝေန အနတံ။ စတုန္တံ အာသဝါနံ အဘာဝေန အနာသဝံ။ ပရမတ္ထသစ္စတာယ သစ္စံ။ ဝဇ္ဇဿ ပရဘာဂဋ္ဌေန ပါရံ။ သဏှဋ္ဌေန နိပုဏံ။ သုဠု ဒုဒ္ဒသတာယ သုဒုဒ္ဒသံ။ ဇရာယ အဇရိတတ္တာ အဇဇရံ^၂။ ထိရဋ္ဌေန ဓူဝံ။ အပလုဇ္ဇနတာယ အပလောကိတံ။ စက္ခုဝိညာဏေန အပဿိတဗ္ဗတ္တာ အနိဒဿနံ။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပပဉ္စာနံ အဘာဝေန နိပ္ပပဉ္စံ။

သန္တဘာဝဋ္ဌေန သန္တံ။ မရဏာဘာဝေန အမတံ။ ဥတ္တမဋ္ဌေန ပဏီတံ။ သဿိရိကဋ္ဌေန သိဝံ။ နိရူပဒ္ဒဝတာယ ခေမံ။ တဏှက္ခယဿ ပစ္စယတ္တာ တဏှက္ခယံ။

ဝိမ္မာပနိယဋ္ဌေန အစ္ဆရံ ပဟရိတဗ္ဗယုတ္တကန္တိ အစ္ဆရိယံ။ အဘူတမေဝ ဘူတံ^၃၊ အဇာတံ ဟုတွာ အတ္ထိတိ^၄ အဗ္ဗုတံ။ နိဒ္ဒါက္ခတ္တာ အနိတိကံ။ နိဒ္ဒါက္ခသဘာဝတ္တာ အနိတိကဓမ္မံ။ ဝါနာဘာဝေန နိဗ္ဗာနံ။ ဗျာဗဇ္ဈာဘာဝေနော အဗျာဗဇ္ဈံ။ ဝိရာဂါဓိဂမဿ ပစ္စယတော ဝိရာဂံ။ ပရမတ္ထသုဒ္ဓိတာယ သုဒ္ဓိ။ တိဟိ ဘဝေဟိ မုတ္တတာယ မုတ္တိ။ ကာမာလယာနံ အဘာဝေန အနာလယံ။ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ဒီပံ။ အလ္လိယိတဗ္ဗယုတ္တဋ္ဌေန လေဏံ။ တာယနဋ္ဌေန တာဏံ။ ဘယသရဏဋ္ဌေန သရဏံ။ ဘယနာသနန္တိ အတ္ထော။ ပရံ အယနံ ဂတိ ပတိဋ္ဌာတိ ပရာယဏံ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

အသင်္ခတသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-တဏှာရတိယာ (သီ၊ သျာ)   ၂-အဇဇရိတတ္တာ အဇရံ (သီ)၊ အဇဇရိတတ္တာ အဇဇရံ (သျာ)
၃-အဘူတံ (သီ၊ သျာ)   ၄-အတ္ထိတိ ဝါ (သီ)

၁၀-အဗျာကတသံယုတ္တ

၁-ခေမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၀။ အဗျာကတသံယုတ္တဿ ပဌမေ ခေမာတိ ဂိဟိကာလေ ဗိမ္ဗိသာရဿ ဥပါသိကာ^၁ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာ မဟာထေရိ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ ခေမာ”^၂ တိ^၂ ဧဝံ ဘဂဝတာ မဟာပညတာယ တေဒဂ္ဂေ ဌပိတာ။ ပဏ္ဍိတောတိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္ဓာဂတာ။ ဝိယတ္တာတိ^၃ ဝေယျတ္တိယေန သမန္ဓာဂတာ။ မေဓာဝိနိတိ မေဓာယ ပညာယ သမန္ဓာဂတာ။ ဗဟုဿုတာတိ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စေနပိ ပဋိဝေဓောဟုသစ္စေနပိ သမန္ဓာဂတာ။

ဂဏကောတိ အတ္ထိဒ္ဓကဂဏနာယ^၄ ကုသလော။ မုဒ္ဓိကောတိ အင်္ဂုလိမုဒ္ဓါယ ဂဏနာယ ကုသလော။ သင်္ခါယကောတိ ပိဏ္ဏဂဏနာယ ကုသလော။ ဂန္တိ-
ရောတိ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿဂန္တိရော။ အပ္ပမေယျောတိ အာဠက-
ဂဏနာယ အပ္ပမေယျော။ ဒုပ္ပရိယောဂါဟောတိ အာဠကဂဏနာယ ပမာဏ-
ဂဟဏတ္ထံ ဒုရောဂါဟော။ ယေန ရူပေန တထာဂတန္တိ ယေန ရူပေန ဒီဃော
ရဿော သာမော ဩဒါတောတိ သတ္တသင်္ခါတံ တထာဂတံ ပညပေယျ။ တံ ရူပံ
တထာဂတဿ ပဟိနန္တိ တံ ဝုတ္တပ္ပကာရရူပံ သမုဒယပ္ပဟာနေန သဗ္ဗညုတထာ-
ဂတဿ ပဟိနံ။ ရူပသင်္ခါယ ဝိမုတ္တောတိ^၅ အာယတိံ ရူပဿ အနုပ္ပတ္တိယာ^၆
ရူပါရူပကောဠာဠာသေနပိ ဧဝရူပေါ နာမ ဘဝိဿတိတိ ဝေါဟာရဿပိ
ပဋိပဿဒ္ဓတ္တာ ရူပပဏ္ဏတ္တိယာပိ ဝိမုတ္တော။ ဂန္တိရောတိ အဇ္ဈာသယဂန္တိရတာယ
စ ဂုဏဂန္တိရတာယ စ ဂန္တိရော။ တဿ ဧဝံ ဂုဏဂန္တိရဿ သတော
သဗ္ဗညုတထာဂတဿ ယံ ဥပါဒါယ သတ္တသင်္ခါတော တထာဂတောတိ ပညတ္တိ
ဟောတိ၊ တဒဘာဝေန တဿာ ပညတ္တိယာ အဘာဝံ ပဿန္တဿ အယံ
သတ္တသင်္ခါတော ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဣဒံ ဝစနံ န ဥပေတိ
န ယုဇ္ဇတိ၊ န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိအာဒိဝစနမ္ပိ န ဥပေတိ
န ယုဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။

သံသန္တိဿတိတိ ဧကံ ဘဝိဿတိ။ သမေဿတိတိ နိရန္တရံ ဘဝိဿတိ။ န
ဝိရောဓယိဿတိတိ န ဝိရုဒ္ဓံ ပဒံ^၇ ဘဝိဿတိ။ အဂ္ဂပဒသ္မိန္တိ ဒေသနာယ။ ဒေသနာ
ဟိ ဣဓ အဂ္ဂပဒန္တိ အဓိပေတော။

၁-မဟေသီ ဥပါသိကာ (သီ)   ၂-အံ ၁-၂၆-ဝိဇ္ဇေ။   ၃-ဗျတ္တာတိ (သီ၊ သျာ)
၄-အတ္ထိဒ္ဓကဿ ဂဏနာယ (က)   ၅-ရူပသင်္ခါယာ ဝိမုတ္တောတိ (သီ၊ သျာ)
၆-အနုမတိယာ (သီ၊ သျာ)   ၇-န ဝိဟာယိဿတိတိ န ဝိရုဒ္ဓသဒ္ဓံ (သီ၊ သျာ)

၂-အနုရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၁။ ဒုတိယံ ခန္ဓိယဝဂ္ဂေ ဝိတ္ထာရိတမေဝ၊ အဗျာကတာမိကာရတော ပန ဣမ ဝုတ္တံ။

၃-ဂ-ပဌမသာရိပုတ္တကောဠိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၁၂-၄၁၇။ တတိယေ ရူပဂတမေတန္တိ ရူပမတ္တမေတံ။ ဧတ္ထ ရူပတော အညော ကောစိ သတ္တော နာမ န ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရူပေ ပန သတိ နာမမတ္တံ ဧတံ ဟောတိတိ ဒဿတိ။ ဝေဒနာဂတမေတန္တိ အာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။ အယံ ခေါ အာရုသော ဟေတူတိ အယံ ရူပါဒိနိ မုဉ္ဇိတွာ အနုပလမ္ဘိယ- သဘာဝေါ ဟေတု၊ ယေနေတံ အဗျာကတံ ဘဂဝတာတိ။ စတုတ္ထာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၉-ကုတူဟလသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၈။ နဝမေ ကုတူဟလသာလာယန္တိ ကုတူဟလသာလာ နာမ ပစ္စေက- သာလာ နတ္ထိ၊ ယတ္ထ ပန နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ နာနာဝိဓံ ကထံ ပဝတ္တေန္တိ၊ သာ ဗဟူနံ “အယံ ကိံ ဝဒတိ၊ အယံ ကိံ ဝဒတိ”တိ ကုတူဟလုပ္ပတ္တိ- ဌာနတော ကုတူဟလသာလာတိ ဝုစ္စတိ။ ဒူရဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိတိ ယာဝ အာဘဿရ- ဗြဟ္မလောကာ ဂစ္ဆတိ။ ဣမဉ္ဇ ကာယံ နိက္ခိပတိတိ စုတိစိတ္တေန နိက္ခိပတိ။ အနုပပန္နော ဟောတိတိ စုတိက္ခဏေယေဝ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ အနုပန္နတ္တာ အနုပပန္နော ဟောတိ။

၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၉။ ဒသမေ တေသမေတံ သဒ္ဓိံ အဘဝိဿာတိ တေသံ လဒ္ဓိယာ သဒ္ဓိံ ဧတံ အဘဝိဿ။ အနုလောမံ အဘဝိဿ ဉာဏဿ ဥပ္ပါဒါယ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ ယံဧတံ “သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ ဝိပဿနာဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အပိ န မေ တဿ အနုလောမံ အဘဝိဿာတိ ။ အတ္ထော။

၁၁-သဘိယကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂၀။ ဧကောဒသမေ တေမေတ္တကေန ဧတ္တကမေဝါတိ အာဝုသော ယဿာပိ ဧတံ ဧတ္တကေန ကာလေန “ဟေတုမှိ သတိ ရူပိတိအာဒိ ပညာပနာ ဟောတိ, အသတိ န ဟောတိ” တိ ဗျာကရဏံ ဘဝေယျ၊ တဿ ဧတ္တကမေဝ ဗဟု။ ကော ပန ဝါဒေါ အတိက္ကန္တေတိ အတိက္ကန္တေ ပန အတိမနာပေ ဓမ္မဒေသနာနယေ ဝါဒေါယေဝ ကော၊ နတ္ထိ ဝါဒေါ, ဆိန္ဒူ ကထာတိ။

အဗျာကတသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

သဠာယတနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂ ဝ သံယုတ္တဋ္ဌကထာ တြိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-မဂ္ဂသံယုတ္တ

၁-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂ

၁-၂-အဝိဇ္ဇာသုတ္တံ - အဏ္ဏနာ

၁-၂။ မဟာဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ သဟဇာတဝသေန စ ဥပနိဿယ-
ဝသေန စာတိ ဒွိဟာကာရေဟိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ။ သမာပတ္တိမာတိ သမာပဇ္ဇနာယ
သဘာဝပဋိလာဘာယ၊ ဥပ္ပတ္တိယာတိ အတ္ထော။ ဝိယံ နေဒေဝ အဟိရိကံ
အနောတ္တပ္ပန္နိ သာ ပနေသာ ယဒေတံ အလဇ္ဇနာကာရသဏ္ဍိကံ အဟိရိကံ၊
အဘာယနာကာရသဏ္ဍိတဉ္စ အနောတ္တပ္ပံ၊ ဧတံ အနုဒေဝ သဟေဝ ဧကတောဝ၊
န ဝိနာ တေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာဂတဿာတိ အဝိဇ္ဇာယ
ဥပဂတဿ သမန္နာဂတဿ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ အယာထာဝဒိဋ္ဌိ အနိယျာနိကဒိဋ္ဌိ။
ပဟောတိ ဣဟောတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဒိသုပိ အယာထာဝအနိယျာနိက-
ဝသေနေဝ မိစ္ဆာဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ဣမာနိ အဋ္ဌပိ အကုသလဓမ္မ-
သမာပတ္တိယာ မိစ္ဆတ္တအင်္ဂါနိ နာမ ဟောန္တိ။ တာနိ ပန န ဧကက္ခဏေ သဗ္ဗာနိ
လတ္တန္တိ၊ နာနက္ခဏေ လတ္တန္တိ။

ကထံ? ယဒါ ဟိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ ကာယဝိညတ္တိံ သမုဋ္ဌာပေန္တံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာဝါယာမော မိစ္ဆာသတိ

မိစ္ဆာသမာဓိ မိစ္ဆာကမ္မန္တောတိ ဆ အင်္ဂါနိ ဟောန္တိ။ ယဒါ ဒိဋ္ဌိဝိပုယုတ္တံ၊
 တဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝဇ္ဇာနိ ပဉ္စ။ ယဒါ တာနေဝ ဒွေ ဝစီဝိညတ္တိံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊
 တဒါ မိစ္ဆာကမ္မန္တဋ္ဌာနေ မိစ္ဆာဝါစာယ သဒ္ဓိံ တာနေဝ ဆ ဝါ
 ပဉ္စ ဝါ။ အယံ အာဇီဝေါ နာမ ကုပ္ပမာနော ကာယဝစီဒ္ဓါရေသုယေဝ
 အညတရသ္မိံ ကုပ္ပတိ၊ န မနေောဒ္ဓါရေ။ တသ္မာ ယဒါ အာဇီဝသီသေန
 တာနေဝ စိတ္တာနိ ကာယဝစီဝိညတ္တိယော သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ တဒါ ကာယကမ္မံ
 မိစ္ဆာဇီဝေါ နာမ ဟောတိ၊ တထာ ဝစီကမ္မန္တိ မိစ္ဆာဇီဝဿ ဝသေန တာနေဝ
 ဆ ဝါ ပဉ္စ ဝါ။ ယဒါ ပန ဝိညတ္တိံ အသမုဋ္ဌာပေတွာ တာနိ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 တဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပမိစ္ဆာဝါယာမမိစ္ဆာသတိမိစ္ဆာသမာဓိဝသေန ပဉ္စ
 ဝါ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဒိဝသေန စတ္တာရိ ဝါ ဟောန္တိတိ ဧဝံ န ဧကက္ခဏေ
 သဗ္ဗာနိ လဗ္ဘန္တိ၊ နာနက္ခဏေ လဗ္ဘန္တိတိ။

သုက္ကပက္ခေ ဝိဇ္ဇာတိ ကမ္မဿကတာဉာဏံ။ ဣဟာပိ သဟဇာတဝသေန စ
 ဥပနိဿယဝသေန စာတိ ဒွိဟာကာရေဟိ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဟိရောတ္တပ္ပန္တိ
 ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ တတ္ထ လဇ္ဇနာကာရသဏ္ဍိတာ ဟိရိ၊ ဘာယနာကာရသဏ္ဍိတံ
 ဩတ္တပ္ပံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တောဝ။
 ဝိဇ္ဇာဂံတဿာတိ ဝိဇ္ဇာယ ဥပဂတဿ သမန္နာဂတဿ။ ဝိဒ္ဓသုနောတိ ဝိဒုနော
 ပဏ္ဍိတဿ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ယာထာပဒိဋ္ဌိ နိယျာနိကဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာကမ္မန္တာဒိသုပိ
 ဧသေဝ နယော။ ဣတိ ကုသလဓမ္မသမာပတ္တိယာ ဣမာနိ အဋ္ဌင်္ဂါနိ ဟောန္တိ၊
 တာနိ လောကိယမဂ္ဂက္ခဏေ န ဧကတော သဗ္ဗာနိ လဗ္ဘန္တိ၊ လောကုတ္တရ-
 မဂ္ဂက္ခဏေ ပန လဗ္ဘန္တိ တာနိ စ ခေါ ပဌမဇ္ဈာနိကမဂ္ဂေ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာဒိသု
 ပန သမ္မာသင်္ကပ္ပဝဋ္ဋေ သတ္တေဝ ဟောန္တိ။

တတ္ထ ယော ဧဝံ ဝဒေယျ “ယသ္မာ မဇ္ဈိမနိကာယမိ မဟာသဋ္ဌာယတနိက-
 သုတ္တေ” ‘ယာ တထာဘူတဿ ဒိဋ္ဌိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ယော
 တထာဘူတဿ သင်္ကပ္ပေါ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ ယော
 တထာဘူတဿ ဝါယာမော၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။ ယာ
 တထာဘူတဿ သတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာသတိ။ ယော တထာဘူတဿ
 သမာဓိ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာသမာဓိ။ ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ
 ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ စ သုပရိသုဒ္ဓေါ’တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ပဉ္စင်္ဂိကောပိ လောကုတ္တရ-
 မဂ္ဂေါ ဟောတိ”တိ။ သော ဝတ္တဗ္ဗော—တသ္မိံယေဝ သုတ္တေ “ဝေမဿာယံ
 အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဝစ္ဆတိ”တိ? ဣဒံ ကသ္မာ န

၁-မိစ္ဆာဝါစာယ သဏ္ဍိတာနေဝ (သီ၊ သျာ) ၂-အဋ္ဌပိ (သီ၊ သျာ) ၃-မ ၃-၃၃၇-ပိဋ္ဌေ။

ပဿသိ။ ယံ ပနေတံ “ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ပရိသုဒ္ဓဘာဝဒဿနတ္ထံ။ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဟိ ပရိသုဒ္ဓါနိ ကာယကမ္မာဒိနိ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ အတိပရိသုဒ္ဓါနိ ဟောန္တိတိ အယမတ္ထော ဒီပိတော။

ယမ္ပိ အဘိဓမ္မေ ဝုတ္တံ “တသ္မိ” ခေါ ပန သမယေ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ ဟောတိ”တိ၊ တံ ဧကံ ကိစ္စန္တရံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိ ဟိ ကာလေ မိစ္ဆာကမ္မန္တံ ပဟာယ သမ္မာကမ္မန္တံ ပူရေတိ၊ တသ္မိ ကာလေ မိစ္ဆာဝါစာ ဝါ မိစ္ဆာဇီဝေါ ဝါ န ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပေါ ဝါယာမော သတိ သမာဓိတိ ဣမေသုယေဝ ပဉ္စသု ကာရကင်္ဂေသု သမ္မာကမ္မန္တော ပူရေတိ။ ဝိရတိဝသေန ဟိ သမ္မာကမ္မန္တော ပူရေတိ နာမ။ သမ္မာဝါစာသမ္မာအာဇီဝေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ ဣမံ ကိစ္စန္တရံ ဒဿေတုံ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ လောကီယမဂ္ဂက္ခဏေ စ ပဉ္စေဝ ဟောန္တိ၊ ဝိရတိ ပန အနိယတာ။ တသ္မာ “ဆအဂီကော”တိ အဝတွာ “ပဉ္စဂီကော”တွေဝ ဝုတ္တံ။ “ယာ စ ဘိက္ခဝေ အရိယစိတ္တဿ အနာသဝစိတ္တဿ အရိယမဂ္ဂသမဂီနော အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝယတော တိဟိ ကာယဒုစ္စရိတေဟိ အာရတိ ဝိရတိ ပဋိဝိရတိ ဝေရမဏီ အကိရိယာ အကရဏံ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော အရိယော အနာသဝေါ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ”တိ၊ ဧဝံ ပန မဟာစတ္တာလီသကသုတ္တာဒိသု အနေကေသု သုတ္တေသု သမ္မာကမ္မန္တာဒိနဉ္စ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ အင်္ဂဘာဝသိဒ္ဓိတော အဋ္ဌဂီကောဝ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ ဣမသ္မိ သုတ္တေ အယံ အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကောဝ ကထိတော။ ဒုတိယံ ကောသလသံယုတ္တေ ဝုတ္တမေဝ။

၃-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ တတိယေ သကလမိဒံ ဘန္တေတိ အာနန္ဒတ္ထေရော သာဝကပါရမီဉာဏဿ မတ္တကံ အပ္ပတ္တတာယ သကလမ္ပိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ ကလျာဏမိတ္တသန္ဓိဿယေန လမ္ဘတိတိ န အညာသိ၊ ဓမ္မသေနာပတိ ပန သာဝကပါရမီဉာဏဿ မတ္တကေ ဌိတတ္တာ အညာသိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ တေနေဝဿ ဘဂဝါ သာရ သာရုတိ သာရုကာရမဒါသိ။

၁-အဘိ ၂-၁၁၇-ပိဋကေ။ ၂-မ ၃-၁၁၉-ပိဋကေ။

၄-ဇာဏုသောဏိမြာဟုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ စတုတ္ထေသဗ္ဗသေတေန ဝဋ္ဌဝါဘိရထေနာတိ သကလသေတေန စတုဟိ ဝဋ္ဌဝါဟိ ယုတ္တရထေန။ သော ကိရ သဗ္ဗော သစက္ကပဉ္စရကုဗ္ဗရော^၁ ရဇတ- ပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ။ ရထော စ နာမေသ ဒုဝိဓော ဟောတိ ယောဓရထော အလင်္ကာရရထောတိ။ တတ္ထ ယောဓရထော စတုရဿသဏ္ဍာနော ဟောတိ နာတိမဟာ ဒိန္နံ တိဏ္ဍံ ဝါ ဇနာနံ ဂဟဏသမတ္တော၊ အလင်္ကာရရထော မဟာ ဟောတိ ဒီဃတော ဒီသော ပုထုလတော ပုထုလော စ၊ တတ္ထ ဆတ္တဂ္ဂါ- ဟကော ဝါလဗိဇနိဂ္ဂါဟကော တာလဝဏ္ဏဂ္ဂါဟကောတိ^၂ ဧဝံ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ သုခေနော ဌာတုံ ဝါ နိသီဒိတုံ ဝါ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ သက္ကောန္တိ၊ အယမ္ပိ အလင်္ကာရရထောယေဝ။

သေတာ သုဒ္ဓံ အဿာတိ တာ ဝဋ္ဌဝါ ပကတိယာ သေတဝဏ္ဏာဝ။ သေတာလင်္ကာရာတိ ပသာဓနံ တာသံ ရဇတမယံ အဟောသိ။ သေတော ရထောတိ ရထောပိ ဝုတ္တနယေနော ရဇတပရိက္ခိတ္တတ္တာ တတ္ထ တတ္ထ ဒန္တ- ကမ္မခဗိတတ္တာ စ သေတောဝ။ သေတပရိဝါရောတိ ယထာ အညေ ရထာ သီဟစမ္ပပရိဝါရာပိ ဟောန္တိ၊ ဗျဉ္စစမ္ပပရိဝါရာပိ ပဏ္ဍုကမ္မလပရိဝါရာပိ ဟောန္တိ၊ န ဧဝံ ဧသ။ ဧသ ပန ဃနဒုကူလေန ပရိဝါရိတော အဟောသိ။ သေတာ ရသ္မိယောတိ ရသ္မိယောပိ ရဇတပနာဋ္ဌိသုပရိက္ခိတ္တာ^၃။ သေတာ ပတောဒလဋ္ဌိတိ ပတောဒလဋ္ဌိပိ ရဇတပရိက္ခိတ္တာ။

သေတံ ဆတ္တန္တိ ရထမဇ္ဈေ ဥဿာပိတဆတ္တမ္ပိ သေတမေဝ အဟောသိ။ သေတံ ဥဏ္ဍိသန္တိ အဋ္ဌဂံလဝိတ္တာရော ရဇတမယော ဥဏ္ဍိသပဋ္ဌော သေတော။ သေတာနိ ဝတ္တာနိတိ ဝတ္တာနိပိ သေတာနိ ဖေဏပုဉ္စဝဏ္ဏာနိ။ တေသု နိဝါသနံ ပဉ္စသတဂ္ဂနကံ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ သဟဿဂ္ဂနကော။ သေတာ ဥပါဟနာတိ ဥပါဟနာ နာမ မဂ္ဂါရဋ္ဌဿ ဝါ ဟောန္တိ အဋ္ဌဝိ^၄ ဝါ ပဝိသန္တဿ။ အယံ ပန ရထံ အဘိရဋ္ဌော၊ တေနဿ တဒနုစ္ဆဝိကော ရဇတပဋိသေဝိတော ပါဒါ- လင်္ကာရော နာမ ဧသ ဧဝံ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေတာယ သုဒ္ဓံ ဝါလဗိဇနိယာတိ ဖလိကမယဒဏ္ဍာယ သေတစမရဝါလဗိဇနိယာ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတ္တကမေဝဿ သေတံ အဟောသိ၊ သော ပန မြာဟုဏော သေတဝိလေပနံ ဝိလိမ္ပိ၊ သေတမာလံ ပိဋန္တိ၊ ဒသသု အင်္ဂုလီသု အင်္ဂုလီမုဒ္ဒိကာ ကဏ္ဍေသု ကုဏ္ဍလာနိတိ ဧဝမာဒိ အလင်္ကာရောပိဿံ ရဇတမယောဝ

၁-သကဋပဉ္စရကုဗ္ဗရော (က) ၂-တာလပဏ္ဍဂါဟကောတိ (သီ၊ သျာ)
၃-ရဇတနာဋ္ဌိပရိက္ခိတ္တာ (သီ)၊ ရဇတပဝါဋ္ဌာသု ပရိက္ခိတ္တာ (သျာ)

အဟောသိ။ ပရိဝါရဗြာဟ္မဏာဝိဿ ဒသသဟဿမတ္တာ တထေဝ သေတ-
ဝတ္ထဝိလေပနမာလာလင်္ကာရာ အဟောသုံ။

ယံ ပနေတံ သာဝတ္ထိယာ နိယျာယန္တန္တိ ဝုတ္တံ၊ တတြာယံ နိယျာယန-
ဝိဘာဝနာ—သော ကိရ ဆန္တံ ဆန္တံ မာသာနံ ဧကဝါရံ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောတိ၊
“ဣတော ဧတ္ထကေဟိ ဒိဝသေဟိ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရိဿတိ”တိ ပုရေတရမေဝ
သောသနာ ကယိရတိ။ တံ သုတွာ ယေ နဂရတော န ပက္ကန္တာ၊ တေ
န ပက္ကမန္တိ။ ယေပိ ပက္ကန္တာ၊ တေပိ “ပုညဝတော သိရိသမ္ပတ္တိ” ပဿိဿာ-
မာ”တိ အာဂစ္ဆန္တိ။ ယံ ဒိဝသံ ဗြာဟ္မဏော နဂရံ အနုဝိစရတိ၊ တဒါ ပါတောဝ
နဂရဝိထိယော သမ္ပဇ္ဇိတွာ ဝါလိကံ ဩကိရိတွာ လာဇပဉ္စမေဟိ ပုပ္ဖေဟိ
ဝိပ္ပကိရိတွာ ပုဏ္ဏသဋ္ဌေ ဌပေတွာ ကဒလိယော စ ဓဇေ စ ဥဿာပေတွာ
သကလနဂရံ ဝူပိတဝါသိတံ ကရောန္တိ။

ဗြာဟ္မဏော ပါတောဝ သီသံ နှာယိတွာ ပုရောဘတ္တံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ သေတဝတ္ထာဒီဟိ အတ္တာနံ အလင်္ကာရိတွာ ပါသာဒါ ဩရုယု ရထံ
အဘိရူဟတိ။ အထ နံ တေ ဗြာဟ္မဏာ သဗ္ဗသေတဝတ္ထဝိလေပနမာလာလင်္ကာရာ
သေတစ္ဆတ္တာနိ ဂဟေတွာ ပရိဝါရေန္တိ။ တတော မဟာဇနဿ သန္ဓိပါတတ္ထံ
ပဌမံယေဝ တရုဏဒါရကာနံ ဖလာဖလာနိ ၂ ဝိကိရန္တိ၊ တဒနန္တရံ မာသက-
ရူပါဒီနိ ၃၊ တဒနန္တရံ ကဟာပဏေ ဝိကိရန္တိ။ မဟာဇနော သန္ဓိပတတိ၊
ဥက္ကဋ္ဌိယော စေဝ စေလုက္ခေပါ စ ဝတ္တန္တိ။ အထ ဗြာဟ္မဏော မင်္ဂလိက-
သောဝတ္ထိကာဒိသု မင်္ဂလာနိ စေဝ သုဝတ္ထိယော စ ကရောန္တေသု မဟာ-
သမ္ပတ္တိယာ နဂရံ အနုဝိစရတိ။ ပုညဝန္တာ မနုဿာ ဧကဘူမိကာဒိပါသာဒေ
အာရုယု သုကပတ္တသဒိသာနိ ဝါတပါနကဝါဠာနိ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေန္တိ။
ဗြာဟ္မဏောပိ အတ္တနော ယသသိရိသမ္ပတ္တိယာ နဂရံ အဇ္ဈောတ္ထရန္တော ဝိယ
ဒက္ခိဏဒွါရာဘိမုခေါ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

တမေနံ ဇနော ဒိသွာတိ မဟာဇနော တံ ရထံ ဒိသွာ။ ဗြဟ္မန္တိ
သေဋ္ဌာဝိဝစနမေတံ။ ဗြဟ္မံ ဝတ ဘော ယာနန္တိ သေဋ္ဌယာနသဒိသံ ဝတ ဘော
ယာနန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဣမသေဝ ခေါ တေန္တိ အာနန္တ မနုဿာ
နာမ ၄ ဝဏ္ဏဘာဏကာနံ ဓနံ ဒတွာ အတ္တနော ဒါရိကာနံ ၄ ဝဏ္ဏဂီတံ ဂါယာ-
ပေန္တိ “အဘိရူပေါ ဟောတိ ဒဿနိယော မဟဒ္ဒနော မဟာဘောဂေါ”တိ၊
န စ တေန ဝဏ္ဏဘာဏနမတ္တေန အဘိရူပါ ဝါ ဟောန္တိ မဟဒ္ဒနာ ဝါ၊ ဧဝမေဝ

၁-တေဥပသင်္ကမန္တိ (က) ၂-မာလာမူလဖလာနိ (က)
၃-မာသကရူပိယာဒီနိ (သီ) ၄-၄-ဝဏ္ဏဘာဏနဋ္ဌာနံ ပတွာ အတ္တနော ဒါယကာနံ (သီ)

မဟာဇနော ပြာဟူဏဿ ရထံ ဒိသ္မာ “ဗြဟ္မံ ဝတ ဘော ယာန” နှိ ကိဉ္ဇာပိ
 ဧဝံ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ၊ န ပနေတံ ယာနံ ဝဏ္ဏဘဏနမထွေနေဝ ဗြဟ္မယာနံ နာမ
 ဟောတိ။ လာမကံ ဟိ ဧတံ ဆဝံ။ ပရမထွေန ပန ဣမသေဝ ခေါ ဧတံ
 အာနန္တ အရိယဿ အဋ္ဌဂီကဿ မဂ္ဂဿ အဓိဝစနံ။ အယံ ဟိ သဗ္ဗဒေါသ-
 ဝိဂမေန သေဋ္ဌော၊ ဣမိနာ စ အရိယာ နိဗ္ဗာနံ ယန္တိတိ ဗြဟ္မယာနံ ဣတိပိ၊
 ဓမ္မဘူတတ္တာ ယာနတ္တာ စ ဓမ္မယာနံ ဣတိပိ၊ အနုတ္တရတ္တာ ကိလေသသင်္ဂါမဿ
 စ ဝိဇိတတ္တာ အနုတ္တရော သင်္ဂါမဝိဇယော ဣတိပိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။

ဣဒါနိဿ နိဒ္ဒေါသဘာဝဉ္စေဝ သင်္ဂါမဝိဇယဘာဝဉ္စ ဒေသေန္တော ရာဂ-
 ဝိနယပရိယောသာနာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ရာဂံ ဝိနယမာနာ ပရိယောသာ-
 ပေတိ ပရိယောသာနံ ဂစ္ဆတိ နိပ္ပဇ္ဇတိတိ ရာဂဝိနယပရိယောသာနာ။ ဒေသ
 နယော သဗ္ဗတ္ထ။

ယဿ သဒ္ဓါ စ ပညာ စာတိ ယဿ အရိယမဂ္ဂယာနဿ^၁ သဒ္ဓါနုသာရိ-
 ဝသေနသဒ္ဓါ၊ ဓမ္မာနုသာရိဝသေန ပညာတိ ဣမေ ဒွေဓမ္မာ သဒါ ဓုရံ ယုတ္တာ၊
 တတြမဇ္ဈတ္တတာယုဂေ ယုတ္တာတိ အတ္ထော။ ဟိရီ ဤသတိ အတ္တနာ သဒ္ဓိ^၂
 အဓိဝိဋ္ဌေန^၃ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနေန ဩတ္တပ္ပေန သဒ္ဓိ^၄ အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဟိရီ ယဿ
 မဂ္ဂရထဿ ဤသ။ မနော ယောတ္တန္တိ ဝိပဿနာစိတ္တဉ္စ မဂ္ဂစိတ္တဉ္စ ယောတ္တံ။
 ယထာ ဟိ ရထဿ ဝါကာဒိမယံ ယောတ္တံ ဂေါဏေ ဧကာဗဒ္ဓေ ကရောတိ
 ဧကသင်္ဂဟိတေ၊ ဧဝံ မဂ္ဂရထဿ လောကိယဝိပဿနာစိတ္တံ အတိရေကပညာသ၊
 လောကုတ္တရဝိပဿနာစိတ္တံ အတိရေကသဋ္ဌိ ကုသလဓမ္မေ ဧကာဗဒ္ဓေ ဧက-
 သင်္ဂဟေ ကရောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “မနော ယောတ္တ” နှိ။ သတိ အာရက္ခသာရထိတိ
 မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သတိ အာရက္ခသာရထိ။ ယထာ ဟိ ရထဿ အာရက္ခော
 သာရထိ နာမ ယောဂ္ဂိယော။ ဓုရံ ဝါဟေတိ ယောဇေတိ^၅ အက္ခံ အဟ္မဉ္စတိ
 ရထံ ပေသေတိ ရထယုတ္တကေ နိဗ္ဗိသေဝနေ ကရောတိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂရထဿ သတိ။
 အယံ ဟိ အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ စေဝ ကုသလာကုသလာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဂတိယော
 သမန္ဓေသတိတိ ဝုတ္တာ။

ရထောတိ အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂရထော။ သီလပရိက္ခာရောတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိ-
 သီလာလင်္ကာရော။ ဈာနက္ခောတိ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာနံ ပဉ္စန္ဒံ ဈာနင်္ဂါနံ
 ဝသေန ဈာနမယအက္ခော။ စက္ကဝိရိယောတိ ဝီရိယစက္ကာ၊ ကာယိက-
 စေတသိကသင်္ခါတာနိ ဒွေ ဝီရိယာနိ အဿ စက္ကာနိတိ အတ္ထော။ ဥပေက္ခာ

၁-အရိယမဂ္ဂဉ္ဇာဏဿ (က)
 ၃-အနုယုတ္တေန (သီ၊ သျာ)

၂-သဒ္ဓါရရယုတ္တာ (သီ၊ သျာ)၊ သဒ္ဓါရရယုတ္တာ (က)
 ၄-ယော ရရဂါဟေ ယောဇေတိ (သီ၊ သျာ)

ဓုရသမာဓိတိ ဓုရဿ သမာဓိ^၁၊ ဥန္တတောနတကာရဿ အဘာဝေန ဒိန္နမ္ပိယုဂပဒေသာနံ သမတာတိ အတ္ထော။ အယံ ဟိ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ စိတ္တုပ္ပါဒဿ လီနုဒ္ဓစ္စဘာဝံ ဟရိတွံ ပယောဂမဇ္ဈတ္ထေ စိတ္တံ ဌပေတိ၊ တသ္မာ ဣမဿ မဂ္ဂရထဿ “ဓုရသမာဓိ”တိ ဝုတ္တာ။ **အနိစ္ဆာ ပရိဝါရဏန္တိ** ဗာဟိရကရထဿ သီဟစမ္မာဒိနိ ဝိယ ဣမဿာပိ အရိယမဂ္ဂရထဿ အလောဘသင်္ခါတာ အနိစ္ဆာ ပရိဝါရဏံ နာမ။

အဗျာပါဒေါတိ မေတ္တာ စ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂေါ စ။ **အဝိဟိံသာ**တိ ကရုဏာ စ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေါ စ။ **ဝိဝေကော**တိ ကာယဝိဝေကောဒိ တိဝိဝေဝေကော။ **ယဿ အာဝုဓန္တိ** ယဿ အရိယမဂ္ဂရထေ ဌိတဿ ကုလပုတ္တဿ ဧတံ ပဉ္စဝိမံ အာဝုဓံ။ ယထာ ဟိ ရထေ ဌိတော ပဉ္စဟိ အာဝုဓေဟိ သပတ္တေ ဝိဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ ယောဂါဝစရောပိ ဣမသ္မိံ လောကီယလောကုတ္တရမဂ္ဂရထေ ဌိတော မေတ္တာယ ဒေါသံ ဝိဇ္ဈတိ၊ ကရုဏာယ ဝိဟိံသံ၊ ကာယဝိဝေကေန ဂဏသင်္ဂဏိကံ၊ စိတ္တဝိဝေကေန ကိလေသသင်္ဂဏိကံ၊ ဥပမိဝိဝေကေန သဗ္ဗာကုသလံ ဝိဇ္ဈတိ။ တေနဿေတံ ပဉ္စဝိမံ “အာဝုဓ”န္တိ ဝုတ္တံ။ **တိတိက္ခာ**တိ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ အဓိဝါသနက္ခန္တိ။ **စမ္မသန္တာဟော**တိ သန္ဓုဒ္ဓစမ္မော။ ယထာ ဟိ ရထေ ဌိတော ရထိကော ပဋိမုက္ကစမ္မော အာဂတာဂတေ သရေ ခမတိ၊ န နံ တေ ဝိဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝံ အဓိဝါသနက္ခန္တိသမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အာဂတာဂတေ ဝစနပထေ ခမတိ၊ န နံ တေ ဝိဇ္ဈန္တိ။ တသ္မာ “**တိတိက္ခာ စမ္မသန္တာဟော**”တိ ဝုတ္တာ။ **ယောဂက္ခေမာယ ဝတ္တတိ**တိ စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမာယ နိဗ္ဗာနာယ ဝတ္တတိ၊ နိဗ္ဗာနာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိယေဝ၊ န တိဌတိ န ဘိဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။

တေဒတ္တနိ သမ္ဘူတန္တိ ဧတံ မဂ္ဂယာနံ အတ္တနော ပုရိသကာရံ နိဿာယ လဒ္ဓတ္တာ အတ္တနိ သမ္ဘူတံ နာမ ဟောတိ။ **ဗြဟ္မယာနံ အနုတ္တရန္တိ** အသဒိသံ သေဌယာနံ။ **နိယုန္တိ** ဓီရာ လောကမှာတိ ယေသံ ဧတံ ယာနံ အတ္ထိ၊ တေ ဓီရာ ပဏ္ဍိတပုရိသာ လောကမှာ နိယုန္တိ ဂစ္ဆန္တိ။ **အညဒတ္တ**တိ ဧကံသေန။ **ဇယံ ဇယန္တိ** ရာဂါဒယော သပတ္တေ ဇိနန္တာ ဇိနန္တာ။

၅-၆-ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒီဝဏ္ဏနာ

၅-၆။ ပဉ္စမေ **အယမေဝါ**တိ ဧဝသဒ္ဓေါ နိယမတ္ထော၊ တေန အညံ မဂ္ဂံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇဒုက္ခဉ္စေ မိဿကမဂ္ဂေါ စ ကထိတော။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

၁-ဓုရဿ သမာဓိ ဓုရသမာဓိ (သီ၊ သျာ)

၇-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝတ္ထနာ

၇။ သတ္တမေ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခု အဓိဝစနန္တိ အသင်္ခတာယ အမတာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အာသဝါနံ ခယော တေန ဝုစ္စတီတိ အပိစ တေန ရာဂါဒိဝိနယေန အာသဝါနံ ခယောတိပိ ဝုစ္စတိ။ အာသဝက္ခယော နာမ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဿာပိ ဧတံ ရာဂဝိနယောတိအာဒိ နာမမေဝါတိ ဒီပေတိ။ ဧတဒဝေါစာတိ “သတ္ထာရာ နိဗ္ဗာနဓာတုတိ” ဝဒန္တေန အမတံ၊ နိဗ္ဗာနံ ကထိတံ၊ မဂ္ဂေါပနဿ န ကထိတော။ တံ ကထာပေဿာမိ” တိ အနုသန္ဓိကုသလတာယ ပုစ္ဆန္တော ဧတံ အဝေါစ။

၈-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝတ္ထနာ

၈။ အဋ္ဌမေ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဧကေန ပရိယာယေန အဋ္ဌကိကမဂ္ဂံ ဝိဘဇိတွာ ပုန အပရေန ပရိယာယေန ဝိဘဇိတုကာမော ဣဒံ ဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ ဒုက္ခေ ဉာဏန္တိ သဝနသမ္မသနပဋိဝေဓပစ္စဝေက္ခဏ- ဝသေန စတုဟာကာရေဟိ ဥပ္ပန္နံ ဉာဏံ။ သမုဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ သေသေသု ပန ဒွိသု သမ္မသနဿ အဘာဝါ တိဝိဓမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝမေတံ “ဒုက္ခေ ဉာဏ” န္တိအာဒိနာ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ ဒဿိတံ။

တတ္ထ ပုရိမာနိ ဒွေ သစ္စာနိ ဝဋ္ဋံ၊ ပစ္စိမာနိ ဝိဝဋ္ဋံ။ တေသု ဘိက္ခုနော ဝဋ္ဋေ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသော ဟောတိ၊ ဝိဝဋ္ဋေ နတ္ထိ အဘိနိဝေသော။ ပုရိမာနိ ဟိ ဒွေ သစ္စာနိ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခံ၊ တဏှာ သမုဒယော” တိ ဧဝံ သင်္ခေပေန စ, “ကတမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော” တိအာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရေန စ အာစရိယသန္တိကေ ဥဂ္ဂဏိတွာ ဝါစာယ ပုနပ္ပုနံ ပရိဝတ္ထေန္တော ယောဂါဝစရော ကမ္မံ ကရေတိ။ ဣတရေသု ပန ဒွိသု သစ္စေသု “နိရောဓသစ္စံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပံ၊ မဂ္ဂသစ္စံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပံ” န္တိ ဧဝံ သဝနေနေဝ ကမ္မံ ကရေတိ။ သော ဧဝံ ကရောန္တော စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ဧကာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။ ဒုက္ခံ ပရိညာပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သမုဒယံ ပဟာနပဋိ- ဝေဓေန၊ နိရောဓံ သစ္စိကိရိယပဋိဝေဓေန၊ မဂ္ဂံ ဘာဝနာပဋိဝေဓေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဒုက္ခံ ပရိညာဘိသမယေန။ပ။ မဂ္ဂံ ဘာဝနာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။

ဧဝမဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဒွိသု သစ္စေသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာသဝနဓာရဏသမ္မသန- ပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ ဒွိသု သဝနပဋိဝေဓောယေဝ။ အပရဘာဂေ

၁-ဓာတုတိ (သီ၊ သျာ) ၂-မယံ (သီ၊ သျာ)

တီသု ကိစ္စတော ပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ နိရောဓေ အာရမ္မဏပဋိဝေဓော။
 ပစ္စဝေက္ခဏာ ပန ပတ္တသစ္စဿ ဟောတိ။^၁ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ
 ပရိဂ္ဂဟတော “ဒုက္ခံ ပရိဇာနာမိ၊ သမုဒယံ ပဇဟာမိ၊ နိရောဓံ သစ္စိ-
 ကရောမိ၊ မဂ္ဂံ ဘာဝေမိ”^၂ တိ အဘောဂဿမန္တာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ
 နတ္ထိ၊ ပရိဂ္ဂဟတော ပဋ္ဌာယ ဟောတိ။ အပရဘာဂေ ပန ဒုက္ခံ ပရိညာတ-
 မေဝ။^၃ မဂ္ဂေါ ဘာဝိတောဝ ဟောတိ။

တတ္ထ ဒွေ သစ္စာနိ ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂမ္ဘိရာနိ၊ ဒွေ ဂမ္ဘိရတ္တာ ဒုဒ္ဒသာနိ။ ဒုက္ခ-
 သစ္စံ ဟိ ဥပ္ပတ္တိတော ပါကဋံ၊ ခါဏုကဏုကပဟာရာဒိသု “အဟော ဒုက္ခ”^၄ န္တိ
 ဝတ္တဗ္ဗတမ္ဘိ အာပဇ္ဇတိ။ သမုဒယမ္ဘိ ခါဒိတုကာမတာဘုဒ္ဓိတုကာမတာဒိ-
 ဝသေန ဥပ္ပတ္တိတော ပါကဋံ။ လက္ခဏပဋိဝေဓတော ပန ဥဘယမ္ဘိ ဂမ္ဘိရံ။
 ဣတိ တာနိ ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂမ္ဘိရာနိ။ ဣတရေသံ ဒွိန္ဒံ ဒဿနတ္ထာယ ပယောဂေါ
 ဘဝဂ္ဂဂဟဏတ္ထံ ဟတ္ထပသာရဏံ ဝိယ အဝိစိဗုသနတ္ထံ ပါဒပသာရဏံ ဝိယ
 သတဓာ ဘိန္နဿ ဝါလဿ ကောဋိယာ ကောဋိံ ပဋိပါဒနံ^၅ ဝိယ
 စ ဟောတိ။ ဣတိ တာနိ ဂမ္ဘိရတ္တာ ဒုဒ္ဒသာနိ။ ဧဝံ ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂမ္ဘိရေသု
 ဂမ္ဘိရတ္တာ စ ဒုဒ္ဒသေသု စတုသု သစ္စေသု ဥဂ္ဂဟာဒိဝသေန ဣဒံ “ဒုက္ခေ
 ဉာဏ”^၆ န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဋိဝေဓက္ခဏေ ပန ဧကမေဝ^၇ တံ ဉာဏံ ဟောတိ။

နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒိသု ကာမပစ္စနိကဋ္ဌေန ကာမတော နိဿဋ္ဌဘာဝေန ဝါ၊
 ကာမံ သမ္မသန္တဿ ဥပ္ပန္နောတိ ဝါ၊ ကာမပဒဃာတံ ကာမဂူပသမံ ကရောန္တော
 ဥပ္ပန္နောတိ ဝါ၊ ကာမဝိဝိတ္တန္တေ ဥပ္ပန္နောတိ ဝါ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ။^၈ သေသပဒ-
 ဒ္ဒယေဝိ ဧသေဝ နယော။ သဗ္ဗေဝိ စ တေ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒယော ကာမ-
 ဗျာပါဒဝိဟိံသာဝိရမဏသညာနံ^၉ နာနတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ
 ပန ဣမေသု တီသု ဌာနေသု ဥပ္ပန္နဿ အကုသလသင်္ကပ္ပဿ ပဒစ္ဆေဒတော
 အနုပ္ပတ္တိသာဓနဝသေန မဂ္ဂံ^{၁၀} ပူရယမာနော ဧကောဝ ကုသလသင်္ကပ္ပေါ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ နာမ။

မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီအာဒယောဝိ မုသာဝါဒါဒိဟိ ဝိရမဏသညာနံ^၉
 နာနတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဣမေသု စတုသု ဌာနေသု

၁-ပစ္စဝေက္ခဏေန ပန စတုသစ္စဿ ပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ နော ပုဗ္ဗေ ပရိဂ္ဂဟော (သီ၊ သျှာ)
 ၂-ကောဋိယာ ကောဋိပါတနံ (သီ၊ သျှာ) ၃-ဧဝေမေဝ (သီ၊ သျှာ) ၄-....ဝိရမဏပညာနံ (က)
 သံ-ဋ္ဌ ၃-၁၁

ဥပ္ပန္နာယ အကုသလဒုဿီလျစေတနာယ ပဒစ္ဆေဒတော အနုပ္ပတ္တိသာဓန-
ဝသေန မဂ္ဂံ ပူရယမာနာ ဧကာဝ ကုသလဝေရမဏီ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ
သမ္မာဝါစာ နာမ။

ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီအာဒယောပိ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ ဝိရ-
မဏသညာနံ နာနတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဣမေသု တီသု
ဌာနေသု ဥပ္ပန္နာယ အကုသလဒုဿီလျစေတနာယ အင်္ဂါရိယတော ပဒစ္ဆေ-
ဒတော အနုပ္ပတ္တိသာဓနဝသေန မဂ္ဂံ ပူရယမာနာ ဧကာဝ ကုသလဝေရ-
မဏီ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာကမ္မန္တော နာမ။

မိစ္ဆာအာဇီဝန္တိ ခါဒနိယဘောဇနိယာဒိနံ အတ္တာယ ပဝတ္တိတံ ကာယ-
ဝစီဒုစ္စရိတံ။ ပဟာယာတိ ဝဇ္ဇေတွာ။ သမ္မာအာဇီဝေနာတိ ဗုဒ္ဓပသတ္ထေန
အာဇီဝေန။ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိတိ ဇီဝိတဂုတ္တိံ ပဝတ္တေတိ။ သမ္မာဇီဝေါပိ
ကုဟနာဒိဟိ ဝိရမဏသညာနံ နာနတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန
ဣမေသုယေဝ သတ္တသု ဌာနေသု ဥပ္ပန္နာယ မိစ္ဆာဇီဝဒုဿီလျစေတနာယ
ပဒစ္ဆေဒတော အနုပ္ပတ္တိသာဓနဝသေန မဂ္ဂံ ပူရယမာနာ ဧကာဝ ကုသလ-
ဝေရမဏီ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာအာဇီဝေါ နာမ။

အနုပ္ပန္နာနန္တိ ဧကသ္မိံ ဘဝေ တထာရူပေ ဝါ အာရမ္မဏေ အတ္တနော
န ဥပ္ပန္နာနံ၊ ပရဿ ပန ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ ဒိသ္မာ “အဟော ဝတ မေ ဧဝရူပါ
ပါပကာ ဓမ္မာ န ဥပ္ပဇ္ဇေယျ”န္တိ ဧဝံ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ။ ဆန္ဒန္တိ တေသံ အကုသလာနံ အနုပ္ပါဒကပဋိပတ္တိသာဓကံ
ဝိရိယန္တန္တံ ဇနေတိ။ ဝါယမတိတိ ဝါယာမံ ကရေတိ။ ဝိရိယံ အာရဘတိတိ
ဝိရိယံ ပဝတ္တေတိ။ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိတိ ဝိရိယေန စိတ္တံ ပဂ္ဂဟိတံ ကရေတိ။
ပဒဟတိတိ “ကာမံ တစော စ နှာရ စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတူ”တိ? ပဓာနံ
ပဝတ္တေတိ။ ဥပ္ပန္နာနန္တိ သမုဒါစာရဝသေန အတ္တနော ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာနံ။ ဣဒါနိ
တာဒိသေ န ဥပ္ပါဒေဿာမီတိ တေသံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ။

အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနန္တိ အပဋိလဒ္ဓါနံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ။ ဥပ္ပန္နာနန္တိ တေသံ-
ယေဝ ပဋိလဒ္ဓါနံ။ ဌိတိယာတိ ပုနပျာနံ ဥပ္ပတ္တိပဗန္ဓဝသေန ဌိတတ္ထံ။ အသမ္မော-
သာယာတိ အဝိနာသတ္ထံ။ ဘိယျောဘာဝါယာတိ ဥပရိဘာဝါယ။ ဝေပုဗ္ဗာ-
ယာတိ ဝိပုလဘာဝါယ။ ပါရိပူရိယာတိ ဘာဝနာယ ပရိပူရဏတ္ထံ။ အယမ္ပိ

၁-အကုသလဝေရမဏီ (သိ)   ၂-ဇီဝိတံ (က)   ၃-မ ၂-၁၄၆-ပိဋေ။

သမ္မာဝါယာမော အနုပုန္ဓာနံ အကုသလာနံ အနုပ္ပါဒနာဒိစိတ္တနာနတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဣမေသုယေဝ စတုသု ဌာနေသု ကိစ္စ- သာဓနဝဒေသန မဂ္ဂံ ပူရယမာနံ ဧကမေဝ ကုသလဝီရိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာဝါယာမော နာမ။

သမ္မာသတိပိ ကာယာဒိပရိဂ္ဂါဟကစိတ္တာနံ နာနတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဣမေသု စတုသု ဌာနေသု ကိစ္စသာဓနဝဒေသန မဂ္ဂံ ပူရယ- မာနာ ဧကာ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သမ္မာသတိ နာမ။

ဈာနာဒိနိ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ မဂ္ဂက္ခဏေပိ နာနာ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ သမာပတ္တိဝဒေသန နာနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ နာနာမဂ္ဂဝဒေသန။ ဧကဿ ဟိ ပဌမမဂ္ဂေါ ပဌမဇ္ဈာနိကော ဟောတိ၊ ဒုတိယမဂ္ဂါဒယောပိ ပဌမဇ္ဈာနိကာ ဝါ ဒုတိယာဒိသု အညတရဇ္ဈာ- နိကာ ဝါ။ ဧကဿ ပဌမမဂ္ဂေါ ဒုတိယာဒိနံ အညတရဇ္ဈာနိကော ဟောတိ၊ ဒုတိယာဒယောပိ ဒုတိယာဒိနံ အညတရဇ္ဈာနိကာ ဝါ ပဌမဇ္ဈာနိကာ ဝါ။ ဧဝံ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါဈာနဝဒေသန သဒိသာ ဝါ အသဒိသာ ဝါ ဧကစွသဒိသာ ဝါ ဟောန္တိ။

အယံ ပနဿံ ဝိသေသော ပါဒကဇ္ဈာနနိယမေန ဟောတိ။ ပါဒကဇ္ဈာန- နိယမေန ဟိ ပဌမဇ္ဈာနလာဘိနော ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဠာယ ဝိပဿန္တဿ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါ ပဌမဇ္ဈာနိကော ဟောတိ၊ မဂ္ဂံဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ ၂ ပနေတ္ထ ပရိပုဏ္ဏာနေဝ ဟောန္တိ။ ဒုတိယဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ ဝိပဿန္တဿ ဥပ္ပန္နော ဒုတိယဇ္ဈာနိကော ဟောတိ၊ မဂ္ဂံနိ ပနေတ္ထ သတ္တ ဟောန္တိ။ တတိယဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ ဝိပဿန္တဿ ဥပ္ပန္နော တတိယဇ္ဈာနိကော၊ မဂ္ဂံနိ ပနေတ္ထ သတ္တ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ ဆ ဟောန္တိ။ ဒေ နယော စတုတ္ထဇ္ဈာနတော ပဠာယ ယာဝ နေဝသညာ- နာသညာယတနာ။

အာရုပ္ပေ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ လောကုတ္တရံ၊ နော လောကီယန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧတ္ထိ ကထန္တိ? ဧတ္ထာပိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု ယတော ဝုဠာယ သောတာ- ပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘိတွာ အရူပသမာပတ္တိံ ဘာဝေတွာ သော အာရုပ္ပေ ဥပ္ပန္နော၊ တံဈာနိကာဝဿ တတ္ထ တယော မဂ္ဂါဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံပါဒကဇ္ဈာနမေဝ နိယမေတိ။ ဧကစိ ပန ထေရာ “ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာ ခန္ဓာ နိယမေန္တိ”တိ

၁-ဈာနာဒိသု (သီ၊ သျာ)   ၂-မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ (သီ၊ သျာ)   ၃-တတ္ထ (သီ၊ သျာ)

ဝဒန္တိ။ ကေစိ “ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော နိယမေတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ကေစိ “ဝုဠာနဂါမိနိ-
ဝိပဿနာ နိယမေတိ”တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ ဝါဒဝိနိစ္ဆယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာမိကာရေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိတိ အယံ ပုဗ္ဗဘာဂေ လောကိယော၊ အပရဘာဂေ
လောကုတ္တရော သမ္မာသမာဓိတိ ဝုစ္စတိ။

၉-သုကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ မိစ္ဆာပဏိဟိတန္တိ သူကံ နာမ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ ကတော ဌပိတံ ဟတ္ထံ ဝါ
ပါဒံ ဝါ ဘိန္ဒတိ၊ တထာ အဠပိတံ ပန မိစ္ဆာပဏိဟိတံ နာမ။ မိစ္ဆာ-
ပဏိဟိတာယ ဒိဋ္ဌိယာတိ မိစ္ဆာဌပိတာယ ကမ္မဿကတပညာယ။ အဝိဇ္ဇံ
ဘိန္ဒိဿတိတိ^၁ စတုသစ္စပဋိစ္စာဒကံ အဝိဇ္ဇံ ဘိန္ဒိဿတိ။ ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ
အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေဿတိ။ မိစ္ဆာပဏိဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိယာတိ
ကမ္မဿကတပညာယ စေဝ မဂ္ဂဘာဝနာယ စ မိစ္ဆာ ဌပိတတ္တာ၊ အပ္ပဝတ္ထိ-
တတ္တာတိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ကမ္မဿကတဉာဏံ မဂ္ဂနိဿိတံ ကတော
မိဿကမဂ္ဂေါ ကထိတော။

၁၀-နန္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒသမေ ပရိဗ္ဗာဇကောတိ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာန-
မေဝါတိ။

အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဝိဟာရဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဣစ္ဆာမဟံ ဘိက္ခဝေ အခုမာသံ ပဋိသလ္လိယိ-
တုန္တိ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဧကံ အခုမာသံ ပဋိသလ္လိယိတုံ နိလိယိတုံ ဧကောဝ
ဟုတွာ ဝိဟာရိတုံ ဣစ္ဆာမိတိ အတ္ထော။ နမ္မိ ကေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြ
ဧကေန ဝိဏ္ဏုပါတနိဟာရကေနာတိ ယော အတ္တနာ ပယုတ္တဝါစံ အကတွာ

၁-ဆေဇ္ဇတိတိ (သိ၊ သျှာ)

မမတ္တာယ သဒ္ဓေသု ကုလေသု ပဋိယတ္တံ ပိဏ္ဏပပါတံ နိဟရိတွာ မယံ ဥပနာ-
မေယျ၊ တံ ပိဏ္ဏပပါတနိဟာရကံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဌပေတွာ နမိ အညေန ကေနစိ
ဘိက္ခုနာ ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗောတိ။

ကသွာ ပန ဧဝမာဟာတိ? တသ္မိံ ကိရ အမုမာသေ ဝိနေတံဗ္ဗော သတ္ထော
နာဟောသိ။ အထ သတ္ထာ “ဣမံ အမုမာသံ ဖလသမာပတ္တိသုခေနေဝ
ဝိတိနာမေသံသမိ၊ ဣတိ မယုဇ္ဇေဝ သုခဝိဟာရော ဘဝိဿတိ၊ အနာဂတေ စ
ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ‘သတ္ထာပိ ဂဏံ ဝိဟာယ ဧကကော ဝိဟာသိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန
မယ’န္တိ ဒိဋ္ဌာနဂတိ” အာပဇ္ဇိဿတိ၊ တဒဿာ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ
သုခါယာ”တိ ဣမိနာ ကာရဏေန ဧဝမာဟ။ ဘိက္ခုသံသောပိ သတ္ထု ဝစနံ
သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ ဧကံ ဘိက္ခုံ အဒါသိ၊ သော ပါတောဝ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏသမ္ပုဇ္ဇန-
မုခေါဒကဒန္တကဋ္ဌဒါနာဒိနိ သဗ္ဗကိစ္စာနိ တသ္မိံ ခဏေ ကတွာ အပဂစ္ဆတိ။

ယေန သွာဟန္တိ ယေန သော အဟံ။ ပဌမာဘိသမ္ပုဒ္ဓေါတိ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ
ဟုတွာ ပဌမံယေဝ ဧကေနပညာသဒိဝသဗ္ဗန္တရေ။ ဝိဟရာမီတိ ဣဒံ အတိတတ္ထေ
ဝတ္တမာနဝစနံ။ တဿ ပဒေသေန ဝိဟာသိန္တိ တဿ ပဌမာဘိသမ္ပုဒ္ဓဝိဟာ-
ရဿ ပဒေသေန။ တတ္ထ ပဒေသော နာမ ခန္ဓပဒေသော အာယတနဓာတုသစ္စ-
ဣန္ဒြိယပစ္စယာကာရသတိပဋ္ဌာနဗျာနနာမရူပပဒေသော ဓမ္မပဒေသောတိ
နာနာဝိဓော၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ သန္ဓာယ “တဿ ပဒေသေန ဝိဟာသိ”န္တိ အာဟ။
ဘဂဝါ ဟိ ပဌမဗောဓိယံ ဧကေနပညာသဒိဝသဗ္ဗန္တရေ ယထာ နာမ
ပတ္တရဇော ရာဇာ အတ္တနော ဝိဘဝသာရဒဿနတ္ထံ တံ တံ ဂဗ္ဘံ ဝိဝရာပေတွာ
သုဝဏ္ဏရဇတမုတ္တာမဏိအာဒိနိ ရတနာနိ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော ဝိဟရေယျ၊ ဧဝမေဝ
ပဉ္စက္ခန္ဓေ နိပ္ပဒေသေ ကတွာ သမ္ပသန္ဓော ပစ္စဝေက္ခန္ဓော ဝိဟာသိ။ ဣမသ္မိံ ပန
အမုမာသေ တေသံ ခန္ဓာနံ ပဒေသံ ဝေဒနာက္ခန္ဓမေဝ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော ဝိဟာသိ။
တဿ “ဣမေ သတ္ထာ ဧဝရူပံ နာမ သုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဧဝရူပံ ဒုက္ခ”န္တိ
ဩလောကယတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ပဝတ္တာ သုခဝေဒနာ၊ ယာဝ အဝီစိတော
ပဝတ္တာ ဒုက္ခဝေဒနာ သဗ္ဗာ သဗ္ဗာကာရေန ဥပဋ္ဌာသိ။ အထ နံ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-
ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတ”န္တိအာဒိနာ နယေန ပရိဂ္ဂဏှန္ဓော ဝိဟာသိ။

တထာ ပဌမဗောဓိယံ ဒွါဒသာယတနာနိ နိပ္ပဒေသာနေဝ ကတွာ ဝိဟာသိ၊
ဣမသ္မိံ ပန အမုမာသေ တေသံ အာယတနာနံ ပဒေသံ ဝေဒနာဝသေန
ဓမ္မာယတနေကဒေသံ၊ ဓာတုနံ ပဒေသံ ဝေဒနာဝသေန ဓမ္မဓာတုဧကဒေသံ၊
သစ္စာနံ ပဒေသံ ဝေဒနာက္ခန္ဓဝသေန ဝေဒနာသစ္စကဒေသံ၊ ပစ္စယာနံ ပဒေသံ

ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာဝသေန ပစ္စယေကဒေသံ၊ ဈာနာနံ ပဒေသံ ဝေဒနာဝသေ-
 နေဝ ဈာနင်္ဂေကဒေသံ၊ နာမရူပါနံ ပဒေသံ ဝေဒနာဝသေနေဝ နာမေက-
 ဒေသံ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော ဝိဟာသိ။ ပဌမဗောဓိယဉ္စိ ကျေနပညာသဒိဝသဗ္ဗန္တရေ
 ကုသလာဒိဓမ္မေ နိပ္ပဒေသေ ကတွာ အနန္တနယာနိ သတ္တ ပကရဏာနိ
 ပစ္စဝေက္ခန္ဓော ဝိဟာသိ၊ ဣမသ္မိံ ပန အဗုမာသေ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ပဒေသံ
 ဝေဒနာတ္တိကမေဝ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော ဝိဟာသိ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ သာ သာ
 စ ဝိဟာရသမာပတ္တိ ဝေဒနာနုဘာဝေန ဇာတာ။

ဣဒါနိ ယေနာကာရေန ဝိဟာသိ၊ တံ ဒဿေန္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာဝီတိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာဝီတိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာပိ ဝဇ္ဇတိ၊
 ဒိဋ္ဌိံ ဥပနိဿယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နာ ကုသလာကုသလဝေဒနာပိ ဝဇ္ဇတိ ဝိပါက-
 ဝေဒနာပိ။ တတ္ထ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ အကုသလာဝ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိံ ပန
 ဥပနိဿာယ ကုသလာပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အကုသလာပိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဟိ ဒိဋ္ဌိံ
 ဥပနိဿာယ ပက္ခဒိဝသေသု ယာဂုဘတ္တာဒိနိ ဒေန္တိ၊ အဒ္ဓိကာဒိနံ ဝဇ္ဇံ
 ပဋ္ဌပေန္တိ၊ စတုမဟာပထေ သာလံ ကရေန္တိ၊ ပေါက္ခရဏိဉ္စ ခဏာပေန္တိ၊
 ဒေဝကုလာဒိသု မာလာဂစ္ဆံ ရောပေန္တိ၊ နဒိဝိဒုဂ္ဂါဒိသု သေတုံ အတ္တရန္တိ၊
 ဝိသမံ သမံ ကရေန္တိ၊ ဣတိ နေသံ ကုသလဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ
 ပန နိဿာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိကေ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ၊ ဝဗန္ဓနာဒိနိ
 ကရေန္တိ၊ ပါဏံ ဝဓိတွာ ဒေဝတာနံ ဥပဟာရံ ဥပဟရန္တိ၊ ဣတိ နေသံ
 အကုသလဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိပါကဝေဒနာ ပန ဘဝန္တရဂတာနံယေဝ
 ဟောတိ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာဝီတိ ဧတ္ထာပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာပိ ဝဇ္ဇတိ၊
 သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဥပနိဿယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နာ ကုသလာကုသလဝေဒနာပိ ဝိပါက-
 ဝေဒနာပိ။ တတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ ကုသလာဝ ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပန
 ဥပနိဿာယ ဗုဒ္ဓပူဇံ ဒီပမာလံ မဟာဓမ္မဿဝနံ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ ဒိသာဘာဂေ
 စေတိယပတိဋ္ဌာပနန္တိ ဝေမာဒိနိ ပုညာနိ ကရေန္တိ၊ ဣတိ နေသံ ကုသလာ
 ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ နိဿာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေ အက္ခောသန္တိ
 ပရိဘာသန္တိ၊ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေန္တိ၊ ပရံ ဝဗ္ဗေန္တိ၊ ဣတိ နေသံ အကုသလ-
 ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိပါကဝေဒနာ ပန ဘဝန္တရဂတာနံယေဝ ဟောတိ။
 မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာဝီတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဆန္ဒပစ္စယာဝီတိအာဒိသု ပန
 ဆန္ဒပစ္စယာ အဋ္ဌလောဘသဟဂတစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊

ဝိတက္ကပစ္စယာ ပဌမဇ္ဈာနဝေဒနာဝ။ သညာ ပစ္စယာ ဌပေတွာ ပဌမဇ္ဈာနံ သေသာ ဆ သညာသမာပတ္တိဝေဒနာ။

ဆန္ဒော စ အရူပသန္တောတိအာဒိသု တိဏ္ဏံ အရူပသမေ အဋ္ဌလောဘသဟ-
ဂတစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဟောတိ။ ဆန္ဒမတ္တဿ ရူပသမေ ပဌမဇ္ဈာန-
ဝေဒနာဝ။ ဆန္ဒဝိတက္ကာနံ ရူပသမေ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဝေဒနာ အဓိပ္ပေတာ။
တိဏ္ဏမ္ပိ ရူပသမေ နေဝသညာနာသညာယတနဝေဒနာ။ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာတိ
အရဟတ္တဖလဿ ပတ္တတ္တာယ။ အတ္ထိ အာယာမန္တိ^၁ အတ္ထိ ဝီရိယံ။ တသ္မိမ္ပိ
ဌာနေ အနုပ္ပတ္တေတိ တဿ ဝီရိယာရမ္ဘဿ ဝသေန တဿ အရဟတ္တဖလဿ
ကာရဏေ အနုပ္ပတ္တေ။ တပ္ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတန္တိ အရဟတ္တဿ ဌာနပစ္စယာ
ဝေဒယိတံ။ ဧတေန စတုမဂ္ဂသဟဇာတာ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရဝေဒနာဝ
ဂဟိတာ။

၂-ဒုတိယဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ ပဋိသလ္လာနကာရဏံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-
ရူပသမပစ္စယာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရူပသမော နာမ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ တသ္မာ ယံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
ပစ္စယာ ဝေဒယိတံ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရူပသမပစ္စယာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ
ပန သုတ္တေ ဝိပါကဝေဒနံ အတိဒ္ဓုရေတိ^၂ မညမာနာ န ဂဏ္ဍန္တိတိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ
နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယဿ ယဿ ဟိ ရူပသမပစ္စယာတိ
ဝုစ္စတိ၊ တဿ တဿ ပဋိပက္ခမ္ပပစ္စယာဝ တံ တံ ဝေဒယိတံ အဓိပ္ပေတံ။
ဆန္ဒရူပသမပစ္စယာတိအာဒိသု ပန ဆန္ဒရူပသမပစ္စယာ တာဝ ပဌမဇ္ဈာန-
ဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝိတက္ကရူပသမပစ္စယာ ဒုတိယဇ္ဈာနဝေဒနာ၊ သညာ-
ပစ္စယာ ဆသမာပတ္တိဝေဒနာ၊ သညာရူပသမပစ္စယာ နေဝသညာနာသညာ-
ယတနဝေဒနာ။ ဆန္ဒော စ ရူပသန္တောတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။

၃-၇-သေက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃-၁၇။ တတိယေ သေက္ခောတိ သိက္ခနသီလော။ ကိံ သိက္ခတိတိ?
တိဿော သိက္ခာ။ သေက္ခာယာတိ တိဟိ ဖလေဟိ စတူဟိ စ မဂ္ဂေဟိ သဒ္ဓိံ
ဥပ္ပန္နာယ။ သာပိ ဟိ အနိဋ္ဌိတကိစ္စတ္တာ အတ္တနော ကိစ္စံ သိက္ခတေဝါတိ
သေက္ခာ။ စတုတ္ထပဉ္စမဆဋ္ဌသတ္တမာနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝါတိ။

၁-ဝါယာမန္တိ (သီ၊ သျှာ) ၂-အတိဒ္ဓုရေ (သီ၊ သျှာ)

၈-၁၀-ပဌမကုက္ကုဒ္ဓါရာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈-၂၀။ အဋ္ဌမေ ဥမ္မင်္ဂါတိ ပညာဥမ္မင်္ဂါ၊ ပညာဝိမံသနံ ပညာဂဝေသနန္တိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဟိ တုံ အာရုသောတိ ဣဒံ တဿ ပုစ္ဆာပတိဋ္ဌာပနတ္ထာယ အာဟ။ နဝမဒသမာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝါတိ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၃-မိစ္ဆတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၁-၃၀။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ မိစ္ဆတ္တန္တိ မိစ္ဆာသဘာဝံ။ သမ္ပတ္တန္တိ သမ္မာ- သဘာဝံ။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တာမိကရဏဟေတုတိ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိကရဏဟေတု။ ယသ္မာ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ ကရေတိ၊ တသ္မာတိ အတ္ထော။ နာရာဇကောတိ န သမ္မာဒကော။ ဉာယံ ဓမ္မန္တိ အရိယမဂ္ဂဓမ္မံ။ မိစ္ဆာဉာဏီတိ မိစ္ဆာဝိညာဏော^၁ မိစ္ဆာပစ္စ- ဝေက္ခဏော။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိတိ အယာထာဝဝိမုတ္တိ အနိယျာနိကဝိမုတ္တိ။ ဣမေသု တတိယာဒိသု စတုသု သုတ္တေသု ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ၊ ပစ္စိမေသု ပနေတ္ထ ဒ္ဓိသု ပုဂ္ဂလော ပုစ္ဆိတော ဓမ္မော ဝိဘတ္ထော၊ ဧဝံ ဓမ္မေန ပုဂ္ဂလော ဒဿိတောတိ။ သုပ္ပဝတ္တိယောတိ သုပ္ပဝတ္တနိယော။ ယထာ ဣတ္ထိတိတ္ထိတံ ဒိသံ ပဝတ္ထေန္တော ဓာဝတိ၊ ဧဝံ ပဝတ္ထေတုံ သက္ကာ၂ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သဉ္စပနိသံ သပရိက္ခာရန္တိ သပ္ပစ္စယံ သပရိဝါရံ။ သေသံ သမ္ပတ္တ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

တတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၄-ပဋိပတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၁-၄၀။ စတုတ္ထေ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိန္တိ အယာထာဝပဋိပတ္တိ။ မိစ္ဆာ- ပဋိပန္နန္တိ အယာထာဝပဋိပန္နံ။ ဣတိ ဧကံ သုတ္တံ ဓမ္မဝသေန ကထိတံ၊ ဧကံ ပုဂ္ဂလဝသေန။ အပါရာ ပါရန္တိ ဝဋ္ဋတော နိဗ္ဗာနံ။ ပါရဂါမိနောတိ ဣတ္ထ ယေပိ ပါရဂံတာ၊ ယေပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယေပိ ဂမိဿန္တိ၊ သဗ္ဗေ ပါရဂါမိနောတွေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တိရမေဝါနုဓာဝတိတိ ဝဋ္ဋမေဝ အနုဓာဝတိ၊ ဝဋ္ဋေ ဝိစရတိ။ ကဏ္ဍန္တိ အကုသလဓမ္မံ။ သုက္ကန္တိ ကုသလဓမ္မံ။ ဩကာ အနောကန္တိ ဝဋ္ဋတော နိဗ္ဗာနံ။

၁-မိစ္ဆာဉာဏော (သိ၊ သျှာ) ဋီကာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။ ၂-သတ္ထော (သိ၊ သျှာ)

အာဂမ္မာတိ အာရဗ္ဗ သန္ဓာယ ပဋိစ္စ။ ပရိယောဒပေယျာတိ ပရိသုဒ္ဓိံ ကရေယျ။
စိတ္တက္ခေသေဟိတိ စိတ္တံ ကိလိဿာပေန္တေဟိ နိဝရဏေဟိ။ သမ္မောဓိယဇ်သျှတိ
သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။

သာမညတ္တန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ တံ ဟိ သာမညေန ဥပဂန္တဗ္ဗတော သာမညတ္ထောတိ
ဝုစ္စတိ။ မြဟ္မညန္တိ သေဋ္ဌဘာဝံ။ မြဟ္မညတ္တန္တိ နိဗ္ဗာနံ မြဟ္မညေန ဥပ-
ဂန္တဗ္ဗတော။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပန ဟေဋ္ဌာ စ ဣမေသု စ တိသု သုတ္တေသု “ရာဂက္ခ-
ယော”တိ အာဂတံ၊ တတ္ထ တတ္ထ အရဟတ္တမ္ပိ ဝဇ္ဇတိယေဝါတိ ဝဒန္တိ။

စတုတ္ထော ဝဂ္ဂေါ။

၅-အညတိတ္ထိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၁-၄၈။ အညတိတ္ထိယပေယျာလေ အဒ္ဓါနပရိညတ္တန္တိ သံသာရဒ္ဓါနံ နိဗ္ဗာနံ
ပတွာ ပရိညာတံ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ “အဒ္ဓါနပရိညာ”တိ ဝုစ္စတိ၊
တဒတ္တန္တိ အတ္ထော။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္တန္တိ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနတ္တိ။ ဣတိ
ဣမသ္မိံ ပေယျာလေ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလေန အရဟတ္တံ ကထိတံ၊ ဉာဏဒဿနေန
ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သေသေဟိ နိဗ္ဗာနန္တိ။

အညတိတ္ထိယပေယျာလဝဂ္ဂေါ။

၆-သူရိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၉-၆၂။ သူရိယပေယျာလေ အရုဏုဂ္ဂံ ဝိယ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ကလျာ-
ဏမိတ္တတာယဋ္ဌတွာ နိဗ္ဗတ္တိတော သဝိပဿနအရိယမဂ္ဂေါ သူရိယပါတုဘာဝေါ
ဝိယာတိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သီလသမ္ပဒါတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိ-
သီလံ။ ဆန္ဒသမ္ပဒါတိ ကုသလကတ္တုကမ္ပတာဆန္ဒော။ အတ္တသမ္ပဒါတိ
သမ္ပန္နစိတ္တတာ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါတိ ဉာဏသမ္ပတ္တိ။ အပ္ပမာဒသမ္ပဒါတိ ကာရာ-
ပကအပ္ပမာဒသမ္ပတ္တိ။ ယောနိသောမနသိကာရသမ္ပဒါတိ ဥပါယမနသိ-
ကာရသမ္ပတ္တိ။ ပုန ကလျာဏမိတ္တတာတိအာဒိနိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနိ အညေနပိ

၁-ကတ္တုကမ္ပတာကုသလစ္စန္ဒော (သိ)

အာကာရေန ဘာဝဒဿနတ္ထံ^၁ ဝုတ္တာနိ။ သဗ္ဗာနေဝ စေတနိ သုတ္တာနိ ပါဠိယေက္ကံ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေန ဝုတ္တာနိတိ။

သုရိယပေယျာလဝဂ္ဂေါ။

၇-ဧကဓမ္မပေယျာလဝဂ္ဂါဒိဝဏ္ဏနာ

၆၃-၁၃၈။ ဧကဓမ္မပေယျာလောပိ ဂင်္ဂါပေယျာလောပိ ပါဠိယေက္ကံ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေနဝ တထာ တထာ ဝုတ္တေ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ကထိတော။

၅-အပ္ပမာဒပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-တထာဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၉။ အပ္ပမာဒပေယျာလေ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ယထာ သဗ္ဗသတ္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဂ္ဂေါ။ ဧဝံ သဗ္ဗေသံ ကုသလဓမ္မာနံ ကာရာပကအပ္ပမာဒေါ အဂ္ဂေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နနု စေသ လောကိယောဝ၊ ကုသလဓမ္မာ ပန လောကုတ္တရာပိ။ အယဉ္စ ကာမာဝစရောဝ၊ ကုသလဓမ္မာ ပန စတုဘူမကာ၊ ကထမေသ တေသံ အဂ္ဂေါတိ? ပဋိလာဘကဋ္ဌေန။ အပ္ပမာဒေန ဟိ တေ ပဋိလဗ္ဘန္တိ၊ တသ္မာ သော တေသံ အဂ္ဂေါ။ တေနတံ ဝုတ္တံ သဗ္ဗေ တေ အပ္ပမာဒမူလကာတိအာဒိ။

၂-ပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၀။ ဇင်္ဂလာနန္တိ ပထဝီတလဝါသိနံ^၂။ ပါဏာနန္တိ သပါဒကပါဏာနံ။ ပဒဇာတာနိတိ ပဒါနိ။ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဩဓာနံ ဥပက္ခေပံ ဂစ္ဆန္တိ။ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ သေဋ္ဌံ အက္ခာယတိ။ ယဒိဒံ မဟန္တတ္တေနာတိ မဟန္တဘာဝေန အဂ္ဂမက္ခာယတိ၊ န ဂုဏဝသေနာတိ အတ္ထော။

၃-၁၀-ကုဋသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၁-၁၄၈။ ဝသိကန္တိ သုမနပုပ္ဖံ။ ဣမံ ကိရ သုတ္တံ သုတ္တာ ဘာတိယမဟာရာဇာ ဝိမံသိတုကာမတာယ ဧကသ္မိံ ဂဗ္ဘေ စတုဇာတိဂန္ဓေဟိ ပရိဘဏ္ဍံ

၁-ဘာဝနာဒဿနတ္ထံ (က)

၂-ဇင်္ဂမာနန္တိ ပဋဝီတလေ ဝိစရန္တာနံ (သီ)၊ ဇင်္ဂလာနန္တိ ပဋဝီတလဝိစရန္တာနံ (သျှာ)

ကားရေတွာ သုဂန္ဓာနိ ပုပ္ဖါနိ အာဟရပေတွာ ဧကဿ သမုဂ္ဂဿ မဇ္ဈေ သုမနပုပ္ဖမုဋ္ဌိံ ဌပေတွာ သေသာနိ တဿ သမန္တတော မုဋ္ဌိမုဋ္ဌိံ ကတွာ ဌပေတွာ ဒွါရံ ပိဓာယ ဗဟိ နိက္ခန္တော၊ အထဿ မုဟုတ္တံ ဝီတိနာမေတွာ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ ပဝိသန္တဿ သဗ္ဗပဌမံ သုမနပုပ္ဖဂန္တော ဃာနံ ပဟရီ။ သော မဟာတလသ္မိံယေဝ မဟာစေတိယာဘိမုခေါ နိပဇ္ဇိတွာ “ဝဿိကံ တေသံ အဂ္ဂန္တိ ကထေန္တေန သုကထိတံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနာ”တိ စေတိယံ ဝဇ္ဇိ။ ကုဋ္ဌရာဇာနောတိ ခုဒ္ဒကရာဇာနော။ “ခုဒ္ဒရာဇာနော”တိပိ^၁ ပါဌော။ တန္တာ-
ဝုတာနန္တိ တန္တေ အာဝုတာနံ၊ တန္တံ အာရောပေတွာ ဝါယိတာနန္တိ အတ္ထော။ ဣဒဉ္စ ပစ္စတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ယာနိ ကာနိဗိ တန္တာဝုတာနိ ဝတ္တာနိတိ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော။ အထ ဝါ တန္တာဝုတာနံ ဝတ္တာနံ^၂ ယာနိ ကာနိဗိ ဝတ္တာနိတိ ဧဝံ သာဝသေသပါဌနယေနပေတ္ထ အတ္ထော ဒဌဗ္ဗော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနံ မေဝါတိ။

အပ္ပမာဒဝဂ္ဂေါ။

၆-ဗလကရဏီယဝဂ္ဂ
၁-ဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။ ဗလကရဏီယဝဂ္ဂေ ဗလကရဏီယာတိ ဦရုဗလဗာဟုဗလေန ကတ္တဗ္ဗာ ဓာဝနလဗန်နတာပနဝဟနာဒယော^၁ ကမ္မန္တာ။ သီလေ ပတိဋ္ဌာ-
 ယာတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ ဌတွာ။ အဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂန္တိ သဟဝိပဿနံ အရိယမဂ္ဂံ။

၂-ဗိဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ ဗိဇဂါမဘူတဂါမာတိ ဧတ္ထ ပဉ္စဝိမေဗိဗိဇံ ဗိဇဂါမော နာမ၊ တဒေဝ ပဏ္ဏသမ္ပန္နံ^၂ နိလဘာဝတော ပဋ္ဌာယ ဘူတဂါမောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၁။ မလံ ဂါဟေန္တိတိ မလံ ဂဏျန္တိ၊ ဂဟိတဗလာ ထိရသရိရာ ဟောန္တိ။ ကုသောဗ္ဗေ ဩတရန္တိတိအာဒိသု အယမနုပုဗ္ဗိကထာ—နာဂိနိယော ကိရ

၁-ကုဋ္ဌရာဇာနောတိပိ (သိ)	၂-တန္တာဝုတာနံ အာဝုတာနိ (သိ၊ သျှာ)
၃-ဗာနေလဗန်နဟာသနဝသနာဒယော (က)	၄-ပလာသသမ္ပန္နံ (က)၊ သမ္ပန္နံ (ဋီကာ)

ဥတုသမယေ ပတိဋ္ဌိတဂဗ္ဘာ စိန္တေန္တိ “သစေ မယံ ဣဓ ဝိဇာယိဿာမ၊ ဧဝံ နော ဒါရကာ ဦမိဝေဂဉ္စ” သုပဏ္ဏဿ စ ပက္ခန္ဓိတွာ အာဂတဿ ဝေဂံ သဟိတုံ န သက္ခိဿန္တိ” တိ တာ မဟာသမုဒ္ဒေ နိမုဇိတွာ သမ္ပဇေမုဒ္ဒါရံ ပတွာ ပဉ္စ မဟာနဒိယော ပဝိသိတွာ ဟိမဝန္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ သုပဏ္ဏေဟိ အပက္ခန္ဓနိယာသု သုဝဏ္ဏရဇတမဏိဂုဟာသု ဝသမာနာ^၂ ဝိဇာယိတွာ နာဂပေါတကေ ဂေါပ္ပ- ကာဒိပမာဏေသု ဥဒကေသု ဩတာရေတွာ ဥဒကတရဏံ သိက္ခာပေန္တိ။

အထ ယဒါ အနုက္ကမေန တေ နာဂါ ဂင်္ဂါဒီနံ နဒီနံ ဩရိမတီရတော ပရတီရံ၊ ပရတီရတော ဩရိမတီရန္တိ တရဏပဋိတရဏံ ကာတုံ သက္ခောန္တိ၊ တဒါ “ဣဒါနိ နော ဒါရကာ ဦမိဝေဂဉ္စ ဂရုဠဝေဂဉ္စ သဟိတုံ သက္ခိဿန္တိ” တိ ဥတွာ အတ္ထနော အာနုဘာဝေန မဟာမေဃံ သမုဠာပေတွာ သကလဟိမဝန္တံ^၃ ဧကောဒကံ ဝိယ ကုရုမာနာ ဒေဝံ ဝဿာပေတွာ သုဝဏ္ဏရဇတဒိမယာ နာဂါ မာပေတွာ ဥပရိ သုဝဏ္ဏတာရကဝိစိတ္တံ သမောသရိတဂန္ဓပုပ္ဖဒါမံ စေလဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ သုရဘိစန္ဒနဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ^၄ အာဒါယ တာဟိ နာဂါဟိ ပဉ္စ မဟာနဒိယော ဩဂါဟိတွာ အနုက္ကမေန မဟာသမုဒ္ဒံ ပါပုဏန္တိ။ တတ္ထ စ ဝသန္တာ ဒသဗျာမသတဗျာမသဟဿဗျာမသတသဟဿဗျာမပမာဏတံ အာပဇ္ဇန္တာ မဟန္တတ္ထံ ဝေပုလ္လတ္ထံ အာပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတော ဝိယ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဒဠဗ္ဗံ၊ နာဂပေါတကာ ဝိယ ယောဂါဝစရာ၊ ကုသောဗ္ဘာဒယော ဝိယ အရိယမဂ္ဂေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒေါ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ။ ယထာ နာဂပေါတကာ ဟိမဝန္တေ ပတိဋ္ဌာယ ကုသောဗ္ဘာဒီဟိ မဟာသမုဒ္ဒံ ပတွာ ကာယမဟန္တတ္ထံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ ယောဂိနော သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ အရိယမဂ္ဂေန နိဗ္ဗာနံ ပတွာ အရဟတ္တမဂ္ဂေနဝ အာဂတေသု ဆသု အဘိညာဓမ္မေသု ဂုဏသရီရမဟန္တတ္ထံ ပါပုဏန္တိတိ။

၅-ကုမ္ဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ ကုမ္ဘောတိ ဥဒကဿဇော။ နော ပစ္စာဝမတီတိ န ပတိအာဝမတိ၊ န အန္တော ပဝေသေတီတိ အတ္ထော။

၁-ဦမိဝေဂဿ စ (သီ၊ သျာ)	၂-ပဝိသမာနာ (က)
၃-ဟိမဝန္တံ (က)	၄-သုရာဘတ္တဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ (သီ၊ သျာ)

၇-အာကာသသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၁၅၅။ ပုရတ္ထိမာတိ ပုရတ္ထိမဒိသတော အာဂတဝါတာ။ ပန္နိမဒိသာဒိသုပိ
ဇေသေ နယော။ စတ္တာရောပိ သတိပဋ္ဌာနာတိ ယထေဝ ဟိ ဧတေသံ
ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒါနံ ဝါတာနံ သန္ဓိပါတော အာကာသေ ဣဇ္ဈတိ။ ဧဝံ ဣဓာပိ
“စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ
သဟဝိပဿနဿ အရိယမဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ ဣဇ္ဈန္တိ၊ တေနေတံ ဝုတ္တံ။

၈-၉-ပဌမမေသသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၆-၁၅၇။ ဂိမ္မာနံ ပန္နိမေ မာသေတိ အာသာဠမာသေ။ ဦးဟတန္တိ
ဒွိပဒစတုပ္ပဒါနံ ပါဒပ္ပဟာရေန^၁ ပထဝီတလေ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဥဒ္ဓံ ဂတံ ဝဋ်ဝဋ်
ဟုတွာ အာကာသေ ပက္ခန္တိ။ ရဇောဇလ္လန္တိ ပံသုရဇောဇလ္လံ။

၁၀-နာဝါသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၁၅၈။ သာမုဒ္ဓိကာယ နာဝါယာတိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဝါဏိဇကောပမေ
ဝိတ္တာရိတမေဝ။

၁၁-၁၂-အာဂန္တုကသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၉-၁၆၀။ အာဂန္တုကာဂါရန္တိ ပုညတ္ထိကေဟိ နဂရမဇ္ဈေ ကတံ
အာဂန္တုကသရံ၊ ယတ္ထ ရာဇရာဇမဟာမတ္တေဟိပိ သက္ကာ ဟောတိ နိဝါသံ
ဥပဂန္တု။ အဘိညာ ပရိညေယျာတိ ယထေဝ ဟိ တေသံ ပုရတ္ထိမဒိသာဒိဟိ
အာဂတာနံ ခတ္ထိယာဒိနံ ဝါသော အာဂန္တုကာဂါရေ ဣဇ္ဈတိ။ ဧဝံ ဣမေသံ
အဘိညာပရိညေယျာတိအာဒိနံ ဓမ္မာနံ အဘိညာပရိဇာနနာဒိဟိ သဟ-
ဝိပဿနဿ အရိယမဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ ဣဇ္ဈန္တိ၊ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ နဒိသုတ္တံ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ဗလကရဏီယဝဂ္ဂေါ။

၇-သေနာဝဂ္ဂ

၁-သေနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၁။ သေနာဝဂ္ဂေ ကာမေသနာတိ ကာမာနံ သေနာ ဂဝေသနာ မဂ္ဂနာ ပတ္တနာ။ ဘဝေသနာတိ ဘဝါနံ သေနာ။ မြဟ္မစရိယေသနာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ- သင်္ခါတဿ မြဟ္မစရိယဿ သေနာ။

၂-၁၁-ဝိဓာသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၂-၁၇၁။ ဝိဓာတိ မာနကောဋ္ဌာသာ မာနဌပနာ ဝါ။ သေယျော- ဟမသ္မိတိ ဝိဓာတိ အဟမသ္မိ သေယျောတိ ဧဝံ မာနကောဋ္ဌာသော မာနဌပနာ ဝါ။ နိဃာတိ ဒုက္ခာ။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တံ ပုရိသံ နိဟနန္တိတိ နိဃာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သေနာဝဂ္ဂေါ။

၈-ဩဃဝဂ္ဂ

၁-၂-ဩဃသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၂-၁၇၃။ ဩဃဝဂ္ဂေ ကာမောယောတိ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဆန္ဒ- ရာဂေါ။ ဘဝေါယောတိ ရူပါရူပဘဝေသု ဆန္ဒရာဂေါ။ ဒိဋ္ဌောယောတိ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော။ အဝိဇ္ဇောယောတိ စတုသု သစ္စေသု အညာဏံ။ ကာမယောဂါ- ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

၃-၄-ဥပါဒါနသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၄-၁၇၅။ ကာမုပါဒါနန္တိ ကာမဂ္ဂဟဏံ။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဂန္ထာတိ ဂန္ထနာ ဃဋ္ဌနာ။ ကာယဂန္ထောတိ နာမကာယဿ ဂန္ထော ဂန္ထနဃဋ္ဌနကိလေသော။ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသောတိ အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိ- ဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇော “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ဧဝံ အဘိနိဝေသော။

၅-၁၀-အနုသယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၆-၁၈၁။ ကာမရာဂါနုသယောတိ ထာမဂတဋ္ဌေန ကာမရာဂေါ
အနုသယော ကာမရာဂါနုသယော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဩရန္တာ-**
ဂိယာနိတိ ဟေဋ္ဌာကောဋ္ဌာသိယာနိ။ **သံယောဇနာနိတိ** ဗန္ဓနာနိ။ **ဥဒ္ဓန္တာ-**
ဂိယာနိတိ ဥပရိကောဋ္ဌာသိယာနိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနုတ္ထမေဝါတိ။

ဩစဝဂ္ဂေါ။

မဂ္ဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

၂-ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တ

၁-ပဗ္ဗတဝဂ္ဂ

၁-ဟိမဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တဿ ပဌမေ နာဂါတိ ဣမေပိ မဟာသမုဒ္ဒပိဋေ ဣမိအန္တရဝါသိနောဝ၊ န ဝိမာနဋ္ဌကနာဂါ။ တေသံ ဟိမဝန္တံ နိဿာယ ကာယဝခုနာဒိသဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂတိ ဧတ္ထ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိဿ ဝါအင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယာဟိ အယံ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ၊ ယာယ လောကီယလောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ လိနုဒ္ဒစ္စ-ပတိဋ္ဌာနာယူဟန ကာမသုခတ္ထ ကိလမထာနယောဂ ဥစ္ဆေဒသဿတာဘိနိဝေ-သာဒိနံ အနေကေသံ ဥပဒ္ဒဝါနံ ပဋိပက္ခဘူတာယ သတိဓမ္မဝိစယ ဝီရိယ ပီတိ-ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသင်္ခါတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ အရိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတီတိ ကတွာ ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ ဗုဇ္ဈတီတိ ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ ဥဋ္ဌဟတိ၊ စတ္တာရိဝါ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ သမ္ဘိကရောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာဟ “သတ္ထ ဗောဇ္ဈင်္ဂ ဘာဝေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိ-သမ္မုဒ္ဓေါ”တိ။ တဿာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါတာယ ဗောဓိယာ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါဒယော ဝိယ။ ယောပေသ၂ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဧတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ ဗုဇ္ဈတီတိ ကတွာ အရိယသာဝကော ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ ဗောဓိဿ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သေနင်္ဂရထင်္ဂါဒယော ဝိယ။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ “ဗုဇ္ဈနကဿ ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ။

အပိစ “ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ကေနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ? ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗုဇ္ဈန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အနုဗုဇ္ဈန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပဋိဗုဇ္ဈန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သမ္မုဇ္ဈန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”ဣစ္စာဒိနာ? ပဋိသမ္ဘိဒါနယေနာပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂန္တိအာဒိသု ပန ပသတ္ထော သုန္ဒရော စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတိယေဝ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘာဝေတီတိ ဝဇေတိ၊

၁-သံ ၃-၁၃၉၊ ဒိ ၃-၈၃-ပိဋေသု။ ၂-ယော စ (သိ၊ သျာ)၊ ယော ပနေသ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၉၆-ပိဋေ။) ၃-၃ ၉-၃၀၂-ပိဋေ။

အတ္တနော စိတ္တသန္တာနေ ပုနပ္ပုနံ ဇနေတိ၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိတိ အတ္ထော။
ဝိဝေကနိဿိတန္တိအာဒိနိ ကောသလသံယုတ္တေ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” ဘာဝေတိ
ဝိဝေကနိဿိတ”န္တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အယံ ပန ဝိသေသော—တတ္ထ တဒဂ်ဝိဝေကနိဿိတံ သမုစ္ဆေဒဝိဝေက-
နိဿိတံ နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတန္တိ ဝိဝေကတ္တယမေဝ ဝုတ္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနံ
ပတွာ ပန ပဉ္စဝိဝေကနိဿိတမ္ပိ ဧကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ တေ ဟိ န ကေဝလံ
ဗလဝဝိပဿနာမဂ္ဂဖလက္ခဏေသု ဧဝ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ ဝိပဿနာပါဒက-
ကသိဏဇ္ဈာနအာနာပါနာသုဘဗြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာနေသုပိ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ န စ ပဋိ-
သိဒ္ဓါ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ။ တသ္မာ တေသံ မတေန ဧတေသံ ဈာနာနံ
ပဝတ္ထိက္ခဏေ ကိစ္စတော ဧဝ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကနိဿိတံ။ ယထာ စ ဝိပဿ-
နာက္ခဏေ “အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ပဋိ-
ပဿဒ္ဓိဝိဝေကနိဿိတမ္ပိ ဘာဝေတိတိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယမေဝ။

၂-ကာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၃။ ဒုတိယေ အာဟာရဋ္ဌိတိကောတိ ပစ္စယဋ္ဌိတိကော။ အာဟာရံ
ပဋိစ္စာတိ ပစ္စယံပဋိစ္စ။ သုဘနိမိတ္တန္တိ သုဘမ္ပိ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘဿ အာရမ္မဏမ္ပိ
သုဘနိမိတ္တံ။ အယောနိသောမနသိကာရောတိ အနုပါယမနသိကာရော ဥပ္ပ-
ထမနသိကာရော အနိစ္စေ “နိစ္စ”န္တိ ဝါ ဒုက္ခေ “သုခ”န္တိ ဝါ အနတ္တနိ
“အတ္တာ”တိဝါ အသုဘေ “သုဘ”န္တိ ဝါ မနသိကာရော၊ တံ တသ္မိ သုဘာရမ္မဏေ
ဗဟုလံ ပဝတ္တယတော ကာမစ္ဆန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ
သုဘနိမိတ္တ”န္တိအာဒိ။ ဧဝံ သဗ္ဗနိဝရဏေသု ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဋိဗနိမိတ္တန္တိအာဒိသု ပန ပဋိသောပိ ပဋိဗနိမိတ္တံ ပဋိဗာရမ္မဏမ္ပိ။
အရတိတိ ဥက္ကဏ္ဍိတာ^၁၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တတ္ထ ကတမာ အရတိ၊ ပန္နေသု
ဝါ သေနာသနေသု အညတရညတရေသု ဝါ အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု အရတိ
အရတိတာ အနဘိရတိ အနဘိရမနာ ဥက္ကဏ္ဍိတာ ပရိတသိတာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ
အရတိ”တိ၂။

တန္တိတိ အတိသိတာဒိပစ္စယာ ဥပ္ပန္နံ အာဂန္တုကကာယာလသိယံ၊ ယသ္မိ
ဥပ္ပန္နေ “အတိသိတံ အတိဥက္ကံ အတိစ္ဆာတောသ္မိ အတိဓာတောသ္မိ၊
အတိဒူရမဂ္ဂံ ဂတောသ္မိ”တိ ဝဒတိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တတ္ထ ကတမာ

၁-ဥက္ကဏ္ဍိကာ (သိ၊ သျာ)   ၂-အဘိ ၂-၃၆၅-ပိဋ္ဌေ။   ၃-အတိပါတောသ္မိ (သျာ၊ က)
သံ-၅ ၃-၁၂

တန္တိ၊ ယာ တန္တိ တန္တိယနာ တန္တိမနကတာ အာလသျံ အာလသျာယနာ အာလ-
သျာယိတတ္တံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ တန္တိ”တိ”။

ဝိဇေဋ္ဌိတာတိ ကိလေသဝသေန ကာယဝိနမနာ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တတ္ထ
ကတမာ ဝိဇေဋ္ဌိတာ၊ ယာ ကာယဿ ဇမ္ဘနာ ဝိဇမ္ဘနာ အာနမနာ ဝိနမနာ
သန္ဓမနာ ပဏမနာ ဗျာဓိယကံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိဇေဋ္ဌိတာ”တိ”။

ဘတ္တသမ္ပဒေါတိ ဘတ္တပရိဋ္ဌာဟော၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တတ္ထ ကတမော
ဘတ္တသမ္ပဒေါ၊ ယာ ဘုတ္တာဝိဿ ဘတ္တမုစ္ဆာ ဘတ္တကိလမထော ဘတ္တပရိ
ဋ္ဌာဟော ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘတ္တသမ္ပဒေါ”တိ”။

စေတသော စ လိနတ္တန္တိ စိတ္တဿ လီယနာကာရော၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
“တတ္ထ ကတမံ စေတသော လိနတ္တံ၊ ယာ စိတ္တဿ အကလျတာ အကမ္ပဉတာ
ဩလီယနာ သလ္လီယနာ လိနံ လီယနာ လီယိတတ္တံ ထိနံ ထိယနာ ထိယိတတ္တံ
စိတ္တဿ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ စေတသော လိနတ္တ”န္တိ”။

စေတသော အဂ္ဂပသမောတိ ယထာ နာမ ဝိတစ္ဆိကောပိ အင်္ဂါရော နေဝ
တာဝ သန္တိသီဒတိ ပတာပံ ကရောတိယေဝ၊ ယထာ စ ပတ္တပစနဋ္ဌာနေ နေဝ
တာဝ သန္တိသီဒတိ ပတာပံ ကရောတိယေဝ၊ ဧဝံ စိတ္တဿ အဂ္ဂပသန္တာ-
ကာရော၊ အတ္ထတော ပနေတံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမေဝ ဟောတိ။

ဝိစိကိစ္ဆဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာတိ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာရမ္မဏဓမ္မာ။ **အယောနိ-**
သောမနသိကာရော သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယောဝ။ ဧဝမေတ္ထ ကာမစ္ဆန္ဓော ဝိစိ-
ကိစ္ဆာတိ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ အာရမ္မဏေန ကထိတာ၊ ဗျာပါဒေါ
အာရမ္မဏေန စ ဥပနိဿယေန စ၊ သေသာ သဟဇာတေန စ ဥပနိဿယေန
စာတိ။

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာတိ သတိယာ အာရမ္မဏဓမ္မာ သတ္တတိံသ
ဗောဓိပက္ခိယာ စ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ စ။ **တတ္ထ ယောနိသောမနသိကာရ-**
မဟုလီကာရောတိ တတ္ထ ဥပါယမနသိကာရဿ ပုနပ္ပုနံ ကရဏံ။

ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာတိအာဒိသု **ကုသလာ**တိ ကောသလ္လသမ္ဘူတာ
အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကာ။ **အကုသလာ**တိ အကောသလ္လသမ္ဘူတာ သာဝဇ္ဇဒုက္ခ-
ဝိပါကာ။ **သာဝဇ္ဇာ**တိ အကုသလာ။ **အနဝဇ္ဇာ**တိ ကုသလာ။ **ဟိနပဏိတကဏ္ဍ-**
သုက္ကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **သပ္ပဋိဘာဂါ**တိ ကဏ္ဍသုက္ကာယေဝ။ ကဏ္ဍာ ဟိ

ကဏ္ဍဝိပါကဒါနတော၊ သုက္ကာ စ သုက္ကဝိပါကဒါနတော သပ္ပဋိဘာဂါ နာမ၊ သဒိသဝိပါကကောဋ္ဌာသာတိ အတ္ထော။ ပဋိပက္ခဘူတဿ ဝါ ဘာဂဿ အတ္ထိတာယ သပ္ပဋိဘာဂါ။ ကဏ္ဍာနဉ္စိ သုက္ကာ ပဋိပက္ခဘာဂါ၊ သုက္ကာနဉ္စ ကဏ္ဍာ ပဋိပက္ခဘာဂါတိ ဧဝမ္ပိ သပ္ပဋိဘာဂါ။ သပ္ပဋိဗာဟိတဋ္ဌေန ဝါ သပ္ပဋိဘာဂါ။ အကုသလဉ္စိ ကုသလံ ပဋိဗာဟိတွာ အတ္တနော ဝိပါကံ ဒေတိ၊ ကုသလဉ္စ အကုသလံ ပဋိဗာဟိတွာတိ ဧဝမ္ပိ ကဏ္ဍသုက္ကာ သပ္ပဋိဘာဂါ။

အာရမ္မဓာတုတိ ပဌမာရမ္မဝီရိယံ^၁။ နိက္ခမဓာတုတိ ကောသဇ္ဇတော နိက္ခန္တတ္တာ တတော ဗလဝတရံ။ ပရက္ခမဓာတုတိ ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ခမနတာယ တတောပိ ဗလဝတရန္တိ တိဟိပိ ပဒေဟိ ဝီရိယမေဝ ကထိတံ။

ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာတိ ဝီတိယာ အာရမ္မဏဓမ္မာ။ ကာယပဿဒ္ဓိတိ တိက္ကံ ခန္ဓာနံ ဒရထပဿဒ္ဓိ၂။ စိတ္တပဿဒ္ဓိတိ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဒရထပဿဒ္ဓိ၂။ သမထနိမိတ္တန္တိ သမထောပိ သမထနိမိတ္တံ၊ အာရမ္မဏမ္ပိ။ အဗျဂ္ဂနိမိတ္တန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။

ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာတိ ဥပေက္ခာယ အာရမ္မဏဓမ္မာ၊ အတ္ထတော ပန မဇ္ဈတ္တာကာရော ဥပေက္ခာဌာနိယာ မ္မာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝမေတ္ထ သတိဓမ္မဝိစယဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ အာရမ္မဏေန ကထိတာ၊ သေသာ အာရမ္မဏေနပိ ဥပနိဿယေနပိ။

၃-သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၄။ တတိယေ သီလသမ္ပန္နာတိ ဧတ္ထ ဒိဏာသဝဿံ လောကီယ-လောကုတ္တရသီလံ ကထိတံ၊ တေန သမ္ပန္နာတိ အတ္ထော။ သမာဓိပညာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝိမုတ္တိ ပန ဖလဝိမုတ္တိယေဝ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ပစ္စဝေက္ခဏ-ဉာဏံ။ ဧဝမေတ္ထ သီလာဒယော တယော လောကီယံလောကုတ္တရာ၊ ဝိမုတ္တိ လောကုတ္တရာဝ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ လောကီယမေဝ။

ဒဿနမ္ပာဟန္တိ ဒဿနမ္ပိ အဟံ။ တံ ပနေတံ ဒဿနံ စက္ခုဒဿနံ ဉာဏဒဿနန္တိ ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ ပသန္ဓေဟိ စက္ခုဟိ အရိယာနံ ဒဿနံ ဩလောကနံ စက္ခုဒဿနံ နာမ။ အရိယေဟိ ပန ဒိဋ္ဌဿ လက္ခဏဿ ဒဿနံ၊ ပဋိဝိဒ္ဓဿ စ ပဋိဝိဇ္ဈနံ ဈာနေန ဝါ ဝိပဿနာယ ဝါ မဂ္ဂဖလေဟိ ဝါ ဉာဏဒဿနံ နာမ။ ဣမသ္မိံ ပနေတ္ထ စက္ခုဒဿနံ အဓိပေတံ။ အရိယာနံ ဟိ ပသန္ဓေဟိ စက္ခုဟိ

၁-ပဌမဝီရိယံ (သီ၊ သျှာ) ၂-ပဋိပဿဒ္ဓိ (သီ၊ သျှာ)

ဩလောကနမ္ပိ ဗဟုကာရမေဝ။ သဝနန္တိ “အသုကော နာမ ဒိဏာသဝေါ အသုကသ္မိံ နာမ ရဋ္ဌေ ဝါ ဇနပဒေ ဝါ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဝိဟာရေ ဝါ လေဏေ ဝါဝသတိ”တိ ကထေန္တာနံ သောတေန သဝနံ၊ ဧတမ္ပိ ဗဟုကာရမေဝ။ ဥပသင်္ကမနန္တိ “ဒါနံ ဝါ ဒဿာမိ၊ ပဉ္စံ ဝါ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ ဓမ္မံ ဝါ သောဿာမိ၊ သက္ကာရံ ဝါ ကရိဿာမိ”တိ ဝေရူပေန စိတ္တေန အရိယာနံ ဥပသင်္ကမနံ။ ပယိရူပါသနန္တိ ပညာပယိရူပါသနံ။ အရိယာနံ ဂုဏေ သုတွာ တေ ဥပသင်္ကမိတွာ နိမန္တေတွာ ဒါနံ ဒတွာ “ကိံ ဘန္တေ ကုသလ”န္တိအာဒိနာ နယေန ပဥပုစ္ဆနန္တိ အတ္ထော။

အနုဿတိန္တိ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသု နိသိန္ဓဿ “ဣဒါနိ အရိယာ လေဏဂုဟ-မဏ္ဍပါဒီသု ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလသုခေဟိ ဝိတိနာမေန္တိ”တိ အနုဿရဏံ။ ယော ဝါ တေသံ သန္တိကေ ဩဝါဒေါ လဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ တံ အာဝဇ္ဇိတွာ “ဣမသ္မိံ ဋ္ဌာနေ သီလံ ကထိတံ၊ ဣမသ္မိံ သမာဓိ၊ ဣမသ္မိံ ဝိပဿနာ၊ ဣမသ္မိံ မဂ္ဂေါ၊ ဣမသ္မိံ ဖလ”န္တိ ဧဝံ အနုဿရဏံ။ အနုပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ အရိယေသု စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ဃရာ နိက္ခမ္မ တေသံ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ။ အရိယာနံ ဟိ သန္တိကေ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ တေသံယေဝ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ တေသံယေဝ ဩဝါဒါ-နုသာသနိံ ပစ္စာသီသမာနဿ စရတောပိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အနုပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ။ အရိယေသု ပသာဒေန အညတ္ထ ပဗ္ဗဇိတွာ အရိယာနံ သန္တိကေ ဩဝါဒါနုသာသနိံ ပစ္စာ-သီသမာနဿ စရတော ပဗ္ဗဇ္ဇာပိ အနုပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ။ အညေသု ပန ပသာဒေန အညေသံယေဝ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ အညေသံယေဝ ဩဝါဒါနုသာသနိံ ပစ္စာ-သီသမာနဿ စရတော ပဗ္ဗဇ္ဇာ အနုပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ န ဟောတိ။

ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတေသု ပန မဟာကဿပတ္ထေရဿ တာဝ အနုပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတာ သတသဟဿမတ္တာ အဟေသုံ၊ တထာ ထေရဿေဝ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ စ စန္ဒဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ တဿာပိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ သူရိယဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ တဿာပိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ အဿဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ တဿာပိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ ယောနကဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရဿ၊ တဿ ပန သဒ္ဓိဝိဟာရိကော အသောကရညော ကနိဋ္ဌဘာတာ တိဿတ္ထေရော နာမ အဟောသုံ၊ တဿ အနုပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတာ အစုတေယျကောဋီသင်္ခါ အဟေသုံ။ မဟိန္ဒတ္ထေရဿ အနုပဗ္ဗဇိတာနံ ဂဏန-ပရိစ္ဆေဒေါ^၁ နတ္ထိ၊ ယာဝဇ္ဇဒိဝသာ လင်္ကာဒိပေ သတ္တရိ ပသာဒေန ပဗ္ဗဇန္တာ မဟိန္ဒတ္ထေရဿေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုပဗ္ဗဇန္တိ နာမ။

၁-ပမာဏပရိစ္ဆေဒေါ (က)

တံ ဓမ္မန္တိ တံ တေသံ ဩဝါဒါနုသာသနိဓမ္မံ။ အနုဿရုတိတိ သရတိ။
 အနုဝိတက္ကေတိတိ ဝိတက္ကာဟတံ ကရေတိ။ အာရဒ္ဓေါ ဟောတိတိ ပရိပုဏ္ဏော
 ဟောတိ။ ပဝိစိနတိတိအာဒိ သဗ္ဗံ တတ္ထ ဉာဏစာရဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ
 ပဝိစိနတိတိ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ လက္ခဏံ ဝိစိနတိ။ ပဝိစရတိတိ တတ္ထ ဉာဏံ
 စရာပေတိ။ ပရိဝိမံသမာပဇ္ဇတိတိ ဝိမံသနံ ဩလောကနံ ဂဝေသနံ အာပဇ္ဇတိ။

သတ္တ ဖလာ သတ္တာနိသံသာတိ ဥဘယဓမ္မတံ အတ္တတော ဧကံ။ ဒိဋ္ဌေဝ
 ဓမ္မေ ပဋိကစ္စ အညံ အာရာဓေတိတိ အရဟတ္တံ အာရာဓေန္တော ဣမသ္မိံယေဝ
 အတ္တဘာဝေ အာရာဓေတိ၊ တဉ္စ ခေါ ပဋိကစ္စ၊ အသမ္ပတ္တေယေဝ မရဏကာ-
 လေတိ အတ္တော။ အထ မရဏကာလေတိ အထ မရဏဿ အာသန္ဓကာလေ။

အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီတိ ယော အာယုဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊
 သော တိဝိဓော ဟောတိ။ ကပ္ပသဟဿာယုကေသု တာဝ အဝိဟေသု
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကော နိဗ္ဗတ္တိဒိဝသေယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ နော စေ
 နိဗ္ဗတ္တိဒိဝသေ ပါပုဏာတိ၊ ပဌမဿ ပန ကပ္ပသတဿ မတ္တကေ ပါပုဏာတိ။
 အယမေကော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ။ အပရော ဧဝံ အသက္ကောန္တော ဒိန္နံ
 ကပ္ပသတာနံ မတ္တကေ ပါပုဏာတိ၊ အယံ ဒုတိယော။ အပရော ဧဝံဗြူ
 အသက္ကောန္တော စတုန္နံ ကပ္ပသတာနံ မတ္တကေ ပါပုဏာတိ၊ အယံ တတိယော
 အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ။

ပဉ္စမံ ပန ကပ္ပသတံ အတိက္ကမိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ
 နာမ ဟောတိ။ အတပ္ပါဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဥပ္ပန္နော ပန
 သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန အရဟတ္တံ ပတ္တော သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ၊
 အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန ပတ္တော အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ။ အဝိဟာဒိသုပိ
 နိဗ္ဗတ္တော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဥပရူပရိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အကနိဋ္ဌံ ပတ္တော
 ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ နာမ။

ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ အဋ္ဌစတ္တာရိသ အနာဂါမိနော ကထေတဗ္ဗာ။
 အဝိဟေသု ဟိ တယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဧကော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ၊
 ဧကော ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိတိ ပဉ္စ ဟောန္တိ၊ တေ အသင်္ခါရပရိ-
 နိဗ္ဗာယိနော ပဉ္စ၊ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိနော ပဉ္စာတိ ဒသ ဟောန္တိ၊ တထာ
 အတပ္ပါဒိသု။ အကနိဋ္ဌေသု ပန ဥဒ္ဓံသောတော နတ္ထိ၊ တသ္မာ တတ္ထ စတ္တာရော
 သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ စတ္တာရော အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီတိ အဋ္ဌာတိ ဧဝံ အဋ္ဌ-
 စတ္တာလိသ ဟောန္တိ။ တေသံ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ သဗ္ဗဇေဋ္ဌော စေဝ

ဟောတိ သဗ္ဗကနိဋ္ဌော စ။ ကထံ? သော ဟိ သောဋ္ဌသကပ္ပသဟဿာယုကတ္တာ အာယုနာ သဗ္ဗေသံ ဇေဋ္ဌော၊ သဗ္ဗပစ္စာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ သဗ္ဗေသံ ကနိဋ္ဌော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အပုပ္ဖံ အစရိမံ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ နာနာလက္ခဏာ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ။

၄-ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၅။ စတုတ္ထေ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ဣတိ စေ မေ ဟောတိတိ သတိ- သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဧဝံ စေ မယံ ဟောတိ။ အပ္ပမာဏောတိ မေ ဟောတိတိ အပ္ပမာဏောတိ ဧဝံ မေ ဟောတိ။ သုသမာရဒ္ဓေါတိ သုပရိပုဏ္ဏော။ တိဋ္ဌတိတိ^၁ ဧတ္ထ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ တိဋ္ဌတိ—ဥပ္ပါဒံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ အနုပ္ပါဒံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ တိဋ္ဌတိ၊ ပဝတ္တံ၊ အပ္ပဝတ္တံ၊ နိမိတ္တံ၊ အနိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရေ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ၊ ဝိသင်္ခါရံ^၂ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ တိဋ္ဌတိတိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ တိဋ္ဌတိတိ ထေရော ဇာနာတိ၊ ဝုတ္တာကာရဝိပရိတေဟေဝ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ စဝန္တံ စဝတိတိ? ပဇာနာတိ။ သေသဗောဇ္ဈင်္ဂေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ထေရဿ ဖလဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ။ ယဒါ ဟိ ထေရော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ သီသံ ကတွာ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တဒါ ဣတရေ ဆ တဒန္တယာ ဟောန္တိ။ ယဒါ မေဝိစယာဒီသု အညတရံ၊ တဒါပိ သေသာ တဒန္တယာ ဟောန္တိတိ ဧဝံ ဖလသမာပတ္တိယံ အတ္တနော စိဏ္ဏဝသိတံ ဒသေန္တော ထေရော ဣမံ သုတ္တံ ကထေသိတိ။

၅-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၆။ ပဉ္စမေ ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကိ^၁ ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ? မဂ္ဂေန အသင်္ခံတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ကတကိစ္စတံ၊ မဂ္ဂေန ဝါ ကိလေသနိဒ္ဒါတော? ပဗုဇ္ဈနတ္ထာယ၊ ဖလေန ပဗုဇ္ဈနဘာဝတ္ထာယာတိပိ^၂ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနဝေတ္ထ နိဗ္ဗာနသမ္ဘိကိရိယာ ကိလေသပဟာနပစ္စဝေက္ခဏာတိ သပ္ပံ ဒသိတံ။

၁-တိဋ္ဌန္တိ (သီ၊ သျာ)	၂-အသင်္ခါရေ (သီ၊ သျာ)
၃-စရန္တံ စရတိတိ (သီ၊ သျာ)	၄-ကိလေသန္တိန္နနတော စ (သီ၊ သျာ)
၅-ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယာတိပိ (သီ၊ သျာ)	

၆-၇-ကုဏ္ဍလိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၇-၁၈၈။ ဆဋ္ဌေ အာရာမနိဿယီတိ^၁ အာရာမံ နိဿာယ ဝသန-
 ဘာဝေန အာရာမနိဿယီ။ ပရိသာဝစရောတိ ပရိသာယ အဝစရော။ ပရိသံ
 နာမ ဗာလာပိ ပဏ္ဍိတာပိ ဩသရန္တိ၊ ယော ပန ပရပ္ပဝါဒံ မဒ္ဓိတွာ အတ္တနော
 ဝါဒံ ဒီပေတုံ သက္ကောတိ၊ အယံ ပရိသာဝစရော နာမ။ အာရာမေန အာရာမန္တိ
 အာရာမနေဝ အာရာမံ အနုစက်မာမိ၊ န ဗာဟိရေနာတိ အတ္ထော။ ဥယျာနေန
 ဥယျာနန္တိ ဧတ္တာပိ ဒေသဝ နယော။ အညေန ဝါ အာရာမေန ပဝိသိတွာ
 အညံ အာရာမံ၊ အညေန ဥယျာနေန အညံ ဥယျာနန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။
 ဣတိဝါဒပ္ပမောက္ခာနိသံသန္တိ “ဧဝံ ပုစ္ဆာ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဧဝံ ဂဟဏံ၊
 ဧဝံ နိဗ္ဗေဋ္ဌန”န္တိ ဣမိနာ နယေန ဣတိဝါဒေါ ဟောတိ ဣတိဝါဒပ္ပမောက္ခောတိ
 ဧတံ အာနိသံသံ။ ဥပါရုက္ခာနိသံသန္တိ “အယံ ပုစ္ဆာယ ဒေါသော၊ အယံ
 ဝိဿဇ္ဇနေ”တိ ဧဝံ ဝါဒဒေါသာနိသံသံ။

ကထံ ဘာဝိတော စ ကုဏ္ဍလိယ ဣန္ဒြိယသံဝရောတိ သတ္တာ “ဧတ္တကံ ဌာနံ
 ပရိဗ္ဗာဇကေန ပုစ္ဆိတံ၊ ဣဒါနိ ပုစ္ဆိတုံ န သက္ကောတိ”တိ ဥတွာ “န တာဝ အယံ
 ဒေသနာ ယထာနုသန္တိ^၂ ဂတာ၊ ဣဒါနိ နံ ယထာနုသန္တိ^၃ ပါပေဿာမီ”တိ
 သယမေဝ ပုစ္ဆန္တော ဣမံ ဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ မနာပံ နာဘိဇ္ဈတိတိ^၂
 ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ နာဘိဇ္ဈာယတိ။ နာဘိဟံသတိတိ န သာမိသာယ တုဋ္ဌိယာ
 အဘိဟံသတိ။ တဿ ဌိတော စ ကာယော ဟောတိ၊ ဌိတံ စိတ္တံ အဇ္ဈတ္တန္တိ
 တဿ နာမကာယော စ စိတ္တဉ္စ ဂေါစရဇ္ဈတ္ထေ ဌိတံ ဟောတိ။ သုသဏ္ဍိတန္တိ
 ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန သုဋ္ဌ၊ သဏ္ဍိတံ။ သုဝိမုတ္တန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိမုတ္တိယာ သုဝိမုတ္တံ။
 အမနာပန္တိ အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ။ န မက္ခံ ဟောတိတိ တသ္မိံ န မက္ခံ ဟောတိ။
 အပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တောတိ ကိလေသဝသေန အပ္ပိတစိတ္တော။ အဒိနမာနသောတိ^၄
 ဒေါမနဿဝသေန အဒိနစိတ္တော^၅။ အဗျာပန္နစေတသောတိ ဒေါသဝသေန
 အပူတိစိတ္တော^၅။

ဧဝံ ဘာဝိတော ခေါ ကုဏ္ဍလိယ ဣန္ဒြိယသံဝရော ဧဝံ ဗဟုလိကတော
 တိဏိ သုစရိတာနိ ပရိပူရေတိတိ ဧတ္ထ ဧဝံ သုစရိတပူရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ဣမေသု
 တာဝ ဆသု ဒွါရေသု အဋ္ဌာရသ ဒုစ္စရိတာနိ ဟောန္တိ။ ကထံ? စက္ခုဒွါရေ

၁-အာရာမနိသာဒိတိ (သီ)၊ အာရာမနိသာဒိတိ (သျှာ)   ၂-နာဘိဇ္ဈာယတိတိ (သီ၊ သျှာ)
 ၃-အာဒိနမာနသောတိ (သျှာ)   ၄-အာဒိနစိတ္တော (သျှာ)
 ၅-အပဒုဋ္ဌစိတ္တော (သီ)၊ အပ္ပတိဋ္ဌစိတ္တော (သျှာ)

တာဝ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိ အစောပေတွာ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ လောဘံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ မနောဒုစ္စရိတံ ဟောတိ၊ လောဘသဟဂတေန စိတ္တေန “အဟော ဝတိဒံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပ”န္တိ ဘဏန္တဿ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ တဒေဝ ဟတ္ထေန ပရာမသန္တဿ ကာယဒုစ္စရိတံ။ သေသဒ္ဓါရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

အယံ ပန ဝိသေသော—သောတဒ္ဓါရသ္မိံ ဟိ သဒ္ဓါရမ္မဏဿ ဝတ္ထုဘူတံ သင်္ခပဏဝါဒိတူရိယဘဏ္ဍံ အနာမာသံ အာမသန္တဿ၊ ဃာနဒ္ဓါရေ ဂန္ဓာရမ္မဏဿ ဝတ္ထုဘူတံ ဂန္ဓမာလာဒိံ၊ ဇိဝှါဒ္ဓါရေ ရသာရမ္မဏဿ ဝတ္ထုဘူတံ မစ္ဆမံသာဒိံ၊ ကာယဒ္ဓါရေ ဇောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏဿ ဝတ္ထုဘူတံ ဝတ္ထုတူလကပါဝါရာဒိံ၊ မနောဒ္ဓါရေ ပညတ္တိဝသေန ဓမ္မာရမ္မဏဘူတံ သပ္ပိတေလမရုဇာဏိတာဒိံ အာမသန္တဿ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သင်္ခပတော ပနေတ္ထ ဆသု ဒ္ဓါရေသု ကာယဝီတိက္ကမော ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ဝစီဝီတိက္ကမော ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ မနောဝီတိက္ကမော မနောဒုစ္စရိတန္တိ တိဏေဝ ဒုစ္စရိတာနိ ဟောန္တိ။

အယံ ပန ဘိက္ခု အတ္တနော ဘာဝနာပဋိသင်္ခါနေ ဌိတော ဣမာနိ ဒုစ္စရိတာနိ၂ သုစရိတံ ကတွာ ဝိပရိဏာမေတိ?။ ကထံ? စက္ခုဒ္ဓါရေ တာဝ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိ အစောပေတွာ ရူပါရမ္မဏံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌာပယတော မနောသုစရိတံ ဟောတိ၊ ဝိပဿနာသဟဂတေန စိတ္တေန ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မန္တိ ဘဏန္တဿ ဝစီသုစရိတံ၊ “အနာမာသဘဏ္ဍံ ဧတ”န္တိ အနာမသန္တဿ ကာယသုစရိတံ။ သေသဒ္ဓါရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဧဝံ ဣမာနိ ဝိတ္ထာရတော အဋ္ဌာရသ သုစရိတာနိ ဟောန္တိ။ သင်္ခပတော ပနေတ္ထာပိ ဆသု ဒ္ဓါရေသု ကာယသံဝရော ကာယသုစရိတံ၊ ဝစီသံဝရော ဝစီသုစရိတံ၊ မနောသံဝရော မနောသုစရိတန္တိ တိဏေဝ သုစရိတာနိ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ဣန္ဒြိယသံဝရော တိဏိ သုစရိတာနိ ပရိပူရေတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္တာဝတာ သီလာနုရက္ခိတံ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ ကထိတံ။

ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယာတိအာဒိသု တိဝိဓံ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ စတုဗ္ဗိဓံ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ တိဝိဓံ မနောဒုစ္စရိတံ။ တဿ ပဋိပက္ခဝသေန ကာယသုစရိတာဒိနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧတ္တာဝတာ ကာယသံဝရဝစီသံဝရေဟိ ပါတိမောက္ခသီလံ၊ မနောသံဝရေန တိဏိ သီလာနိတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ကထိတံ ဟောတိ။ သကလေ ပန ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သုစရိတမူလကာ သတိပဋ္ဌာနာ လောကုတ္တရမိဿကာ၊ သတ္တန္တံ

၁-စိဝရာဒိံ (သီ၊ သျာ)   ၂-သုစရိတာနိ (သီ၊ သျာ)   ၃-စရတိ (သီ၊ သျာ)

ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ မူလဘူတာ သတိပဋ္ဌာနာ ပုဗ္ဗဘာဂါ၊ တေပိ သတိပဋ္ဌာနမူလကာ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ပုဗ္ဗဘာဂါ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိမူလကာ ပန လောကုတ္တရာဝ ကထိတာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၈-ဥပဝါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ အဋ္ဌမေ ဗစ္စတ္တန္တိ အတ္တနာဝ။ ယောနိသောမနသိကာရာတိ
ယောနိသော မနသိကာရေန။ အာရဗ္ဗမာနောဝါတိ ကုရုမာနောယေဝ။
သုဝိမုတ္တန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိမုတ္တိယာ သုဠု ဝိမုတ္တံ။ အဋ္ဌိကတွာတိ အတ္ထံ ကရိတွာ၊
အတ္ထိကော ဟုတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၉-ပဌမဥပဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၀။ နဝမေ နာညတြိ တထာဂတဿ ပါတုဘာဝါတိ တထာဂတဿ
ပါတုဘာဝံ ဝိနာ၊ န အညသ္မိံ ကာလေ ဥပုဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။

၁၀-ဒုတိယဥပဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၁။ ဒဿမေ နာညတြိ သုဂတဝိနယာတိ သုဂတောဝါဒံ ဝိနာ န
ဥပုဇ္ဇန္တိတိ။

ပဗ္ဗတဝဂ္ဂေါ။

၂-ဂိလာနဝဂ္ဂ

၁-၃-ပါဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၉၂-၁၉၄။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ စတ္တာရော ဣရိယာပထေ ကပ္ပေန္တိတိ
ယေသံ စတ္တာရော ဣရိယာပထာ အတ္ထိ၊ တေသံယေဝ ဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ သီလံ
နိဿာယာတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နိဿယံ ကတွာ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေတိ
သဟဝိပဿနကေ မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂေ။ ဒုတိယတတိယာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၄-၁၀-ပဌမဂိလာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၉၅-၂၀၁။ စတုတ္ထေ တထာ ပဟိနော စာယသ္မတော မဟာကဿပဿ
သော အာဗာဓော အဟောသီတိ ထေရဿ ကိရ ဣမံ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနံ

သာဓုကံ သုဏန္တဿ တေဒဟောသိ “မယံ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော သတ္တံမေ ဒိဝသေ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ ဣမေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ပါတုဘူတာ”တိ။ အထဿ “နိယျာနိကံဝတ သတ္ထုသာသန”န္တိ စိန္တယတော လောဟိတံ ပသီဒိ၊ ဥပါဒါရူပံ ဝိသုဒ္ဓိံ အဟောသိ၊ ပေါက္ခရပတ္တေ ပတိတဥဒကမိန္ဒု၊^၁ ဝိယ သရီရတော ရောဂေါ ဝိနိဝတ္တိတွာ ဂတော။ တေန ဝုတ္တံ “တထာ ပဟီနော စာယသ္မတော မဟာ- ကဿပဿ သော အာဗာဓော အဟောသိ”တိ။ ပဉ္စမဆဋ္ဌေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣမေသံ ပန တိဏ္ဏုမ္ပိ ဇနာနံ ပဗ္ဗတပါဒေ ပုပ္ဖိတဝိသရုက္ခဝါတသမ္ပဿေန ဥပ္ပန္နော မဒ္ဒသီတဇရော၊^၂ အာဗာဓောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဝိလာနဝဂ္ဂေါ။

၃-ဥဒါယိဝဂ္ဂ

၁-၂-ဗောဓာယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၂-၂၀၃။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဝုစ္စန္တိတိ ဘန္တေ ကိတ္တကေန န ခေါ ဗုဇ္ဈနကအင်္ဂါ နာမ ဝုစ္စန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ သံဝတ္တန္တိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ မိဿကဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ။ ဒုတိယေ ဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ကထိတော။

၃-၅-ဌာနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၄-၂၀၆။ တတိယေ ကာမရာဂဌာနိယာနန္တိ ကာမရာဂဿ ကာရဏ- ဘူတာနံ အာရမ္မဏခမ္မာနံ။ ဗျာပါဒဌာနိယာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သကလဗြူ ဣဒံ သုတ္တံ အာရမ္မဏေနဝ ကထိတံ။ ပဌမဝဂ္ဂဿ ဒုတိယ- သုတ္တေ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒေါပေတ္တ လတ္တတေဝ။ စတုတ္ထေ မိဿကဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ။ ပဉ္စမေ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေတိ အပရိဟာနိကရေ သဘာဝဓမ္မေ၊^၃

၆-၇-တဏှက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၇-၂၀၈။ ဆဋ္ဌေ တေဒဝေါစာတိ “ဣမိဿံ ပရိသတိ နိသိန္နော ဥဒါယိတ္ထေရော နာမ အနုသန္ဓိကုသလော ဘိက္ခု အတ္ထိ၊ သော မံ ပုစ္ဆိဿတိတိ

၁-ပက္ခိတ္တဥဒကမိန္ဒု(က)   ၂-မဒ္ဒသီတဇရော(သီ၊ သျာ)   ၃-သတ္တ ဓမ္မေ(က)

ဘဂဝတာ ဩသာပိတဒေသနံ ဥတွာ ဒေသနာနသန္ဓိံ ဘဒ္ဒေသယံာမီ”တိ ပုစ္ဆန္တော ဧတံ အဝေါစ။ ဝိပုလန္တိအာဒိ သဗ္ဗံ သုဘာဝိတတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သုဘာဝိတော ဟိ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝိပုလော စ မဟဂ္ဂတော စ အပ္ပမာဏော စ အဗျာပဇ္ဇော စ နာမ ဟောတိ။ သော ဟိ ပတ္ထဂုတ္တာ ဝိပုလော၊ မဟန္တဘာဝံ ဂတတ္တာ မဟဂ္ဂတော၊ ဝဗိုပမာဏတ္တာ အပ္ပမာဏော၊ နိဝရဏာနံ ဒုရိဘာဝေန ဗျာပါဒရဟိတတ္တာ အဗျာပဇ္ဇော နာမ ဟောတိ။ တဏှာယ ပဟာနာ ကမ္မံ ပဟိယတိတိ ယံ တဏှာမူလကံ ကမ္မံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တံ တဏှာပဟာနေန ပဟိယတိ။ ကမ္မဿ ပဟာနာ ဒုက္ခန္တိ ယမ္ပိ ကမ္မမူလကံ ဝဇ္ဇဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တံ ကမ္မပဟာနေန ပဟိယတိ။ တဏှက္ခယာဒယော တဏှာဒိနံယေဝ ခယာ၊ အတ္ထတော ပနေတေဟိ နိဗ္ဗာနံ ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၈-နိဗ္ဗေဘာဂိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၉။ အဋ္ဌမေ နိဗ္ဗေဘာဂိယန္တိ နိဗ္ဗိဇ္ဈနကောဋ္ဌာသိယံ။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝိတေနာတိ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂနံ ဘာဝိတေန၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဝါ ဘာဝေတွာ ဌိတေန၊ ဧဝမေတ္ထ မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါ မိဿကာ။ တေဟိ ဘာဝိတံ၊ တေ ဝါ ဘာဝေတွာ ဌိတံ စိတ္တံ နိဗ္ဗတ္တိဘလောကုတ္တရမေဝ။ တမ္ပိ ပန မဂ္ဂနိဿိတံ ကတွာ မိဿကမေဝ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

၉-ကေဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၀။ နဝမေ သံယောဇနဝိနိဗန္ဓာတိ သံယောဇနသင်္ခါတာ ဝိနိဗန္ဓာ။ အဇ္ဈောသာနာတိ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဂဟဏာ။

၁၀-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၁။ ဒသမေ အမဟုကတောတိ အကတဗဟုမာနော။ ဥက္ကါဇ္ဇာဝကုဇ္ဇန္တိ ဧတ္ထ ဥက္ကါဇ္ဇံ ဝုစ္စတိ ဥဒယော၊ အဝကုဇ္ဇံ ဝယောတိ ဥဒယဗ္ဗယဝသေန ပရိဝတ္ထေန္တော သမ္ပဿန္တောတိ ဒီပေတိ။ ဓမ္မော စ မေ ဘန္တေ အဘိသမိတောတိ ဝိပဿနာဓမ္မော အဘိသမာဂတော။ မဂ္ဂေါတိ ဝိပဿနာမဂ္ဂေါ။ သစေ ဟိ ထေရော တသ္မိံ သမယေ သောတာပန္နော၊ ဥပရိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ အတ္ထာယ၊

၁-သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ (က)

၂-ဌိတံ စိတ္တံ နိဗ္ဗတ္တိတံ စိတ္တံ (က)

သစေ အနာဂါမိ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဿံ အတ္ထာယ အယံ ဝိပဿနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
တထာ တထာ ဝိဟရန္တန္တိ တေန တေနာကာရေန ဝိဟရန္တံ။ တထတ္တာယာတိ
တထာဘာဝါယံ။ ဒီဏာ ဇာတိတိအာဒီဟိ တထတ္တာယာတိ အဓိပ္ပေတံ
တထာဘာဝံ ဒဿေတိ။ ပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ ဥပနိယတိတိ ဟိတ္ထေ အဓိပ္ပေါယော၊
တံ ဒဿေန္တော ဝေမာဟ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဥဒါယိဝဂ္ဂေါ။

၄-နိဝရဏဝဂ္ဂ

၃-၄-ဥပတ္တိလေသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၄-၂၁၅။ စတုတ္ထဝဂ္ဂဿ တတိယေ န စ ပဘဿရန္တိ န စ ပဘာဝန္တံ။
ပဘင်္ဂံ စာတိ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝံ။ အယောတိ ကာဠုလောဟံ။ ဋ္ဌပေတွာ ဣမ
ဝုတ္တာနိ စတ္တာရိ အဝသေသံ လောဟံ နာမ။ သဗ္ဗန္တိတိ ရဇတံ။ စိတ္တဿာတိ
စတုဘူမကစိတ္တဿ။ လောကီယဿ၊ တာဝ ဥပတ္တိလေသော ဟောတု၊
လောကုတ္တရဿ ကထံ ဟောတိတိ? ဥပုဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေန။ ယဒဂ္ဂေန ဟိ
ဥပုဇ္ဇိတုံ န ဒေန္တိ၊ တဒဂ္ဂေနဝ တေ လောကီယဿာပိ လောကုတ္တရဿာပိ
ဥပတ္တိလေသာ နာမ ဟောန္တိ။ ပဘင်္ဂံ စာတိ အာရမ္မဏေ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘာဝုပ-
ဂမနေန ဘိဇ္ဇနသဘာဝံ။ အနာဝရဏာ အနိဝရဏာတိ ကုသလဓမ္မေ န
အာဝရန္တိတိ အနာဝရဏာ၊ န နိဝရန္တိ န ပဋိစ္စာဒေန္တိတိ အနိဝရဏာ။
စေတသော အနုပတ္တိလေသာတိ စတုဘူမကစိတ္တဿ အနုပတ္တိလေသာ။

၈-အာဝရဏနိဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၉။ အဋ္ဌမေ ပညာယ ဒုပ္ပလီကရဏာတိ ပညာယ မန္ဒဘာဝကရာ။
နိဝရဏာနဋ္ဌိ အဘိဏ္ဍုပ္ပါဒေ သတိ အန္တရန္တရာ ဥပုဇ္ဇမာနာ ပညာ ဒုပ္ပလာ
ဟောတိ မန္ဒာ အဝိသဒါ။

ပဉ္စ ၇ နိဝရဏာ တသ္မိံ သမယေ န ဟောန္တိ။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ တသ္မိံ
သမယေ ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂန္ထန္တိတိ အရိယသာဝကဿ ဟိ သပ္ပါယဓမ္မဿဝနံ

၁-တထဘာဝါယ (က) ၂-စတုဘူမိကကုသလစိတ္တဿ (သီ၊ သျာ)
၃-တေဘူမိကဿ (သျာ) ၄-ပဉ္စဿ (သီ၊ သျာ)

သုဏန္တဿ ပဉ္စ နိဝရဏာ ဒုရေ ဟောန္တိ။ သော သစေ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ
 ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ သက္ကောတိ၊ ဝေမဿ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာပါရိပုရိံ
 ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေ သက္ကောတိ၊ တတော ဝုဋ္ဌာယ^၁ ရတ္တိဌာနဒိဝါဌာနံ ဂတော
 တမေဝ ပီတိံ အဝိဇဟန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေဿတိ၊
 တတ္ထ အသက္ကောန္တောပိ ယာဝ သတ္တဒိဝသဗ္ဗန္တရာ တမေဝ ပီတိံ အဝိဇဟန္တော
 နိဝရဏေ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေဿတိတိ ဣဒံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။
 ဓမ္မဿဝနဝသေန သင်္ကံ ပီတိပါမောဇပက္ခိယာ ပဋိလဒ္ဓဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဟိ ကမ္မာရာမ-
 တာဒိနိ အာဂမ္မ နဿန္တိ၊ တထာရူပံ ပန ဥတုသပ္ပုယာဒိံ လဘိတွာ ပုန
 ဥပ္ပဇန္တာပိ တသ္မိံ သမယေ ဘာဝနာပါရိပုရိံ ဂစ္ဆန္တိ ဣစ္စေဝ ဝုစ္စတိ။

၉-ရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၀။ နဝမေ အဇ္ဈာရုဟာတိ အဘိရုဟနကာ။ ကစ္ဆကောတိ အဋ္ဌိ-
 ကစ္ဆကော။ ကပိတ္တနောတိ မက္ကဋထနသဒိသဖလော ဝိဇာတပိလက္ခော။

၁၀-နိဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၁။ ဒသမေ အန္ဓကရဏာတိ အန္ဓဘာဝကရဏာ။ အစက္ခု-
 ကရဏာတိ ပညာစက္ခုဿ အကရဏာ။ ပညာနိရောဓိကာတိ ပညာယ
 နိရောဓနာ။ ဝိဃာတပက္ခိယာတိ ဒုက္ခပက္ခိကာ။ အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကာတိ
 နိဗ္ဗာနတ္ထာယ အသံဝတ္တနိကာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ သကလေပိ
 ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေ မိဿကဗောဇ္ဈင်္ဂါဝ ကထိတာတိ။

နိဝရဏဝဂ္ဂေ။

၅-စက္ကဝတ္ထိဝဂ္ဂ

၁-ဝိဓာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၂။ ပဉ္စမဝဂ္ဂဿ ပဌမေ တိဿော ဝိဓာတိ တယော မာနကောဋ္ဌာသာ၊
 မာနောယေဝ ဝါ။ တထာ တထာ ဝိဒဟနတော ဟိ မာနောဝ ဝိဓာတိ
 ဝုစ္စတိ။

၁-ပဋ္ဌာယ (သီ၊ ညှာ)

၂-စက္ကဝတ္တိသုတ္တံ

၂၂၃။ ဒုတိယေ ရညော ဘိက္ခုဝေ စက္ကဝတ္တိဿာတိ ဧတ္ထ အတ္တနော သိရိသမ္ပတ္တိယာ ရာဇတိံ၊ စတုဟိ ဝါ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ လောကံ ရဇ္ဇေတိတိ ရာဇာ၊ တဿ ရညော။ “ပဝတ္တတု ဘဝံ စက္ကရတန”န္တိ ပုညာနဘာဝေန အပ္ပဂ္ဂတာယ ဝါစာယ စောဒေန္တော စက္ကံ ဝတ္ထေတိတိ စက္ကဝတ္တိ၊ တဿ စက္ကဝတ္တိဿ။ ပါတုဘာဝေါတိ ပါတုဘာဝေန။ သတ္တန္တန္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ ရတနာနန္တိ ပရိစ္ဆန္တအတ္ထဒဿနံ။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ ရတိဇနနဋ္ဌေန ရတနံ။ အပိစ—

စိတ္တိကတံ မဟန္တု၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။
အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ ရတနံ တေန ဝုစ္စတိတိ။

စက္ကရတနဿ စ နိဗ္ဗတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ အညံ ဒေဝဋ္ဌာနံ နာမ န ဟောတိ၊ သဗ္ဗေဝ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိဟိ တဿေဝ ပူဇေ အဘိဝါဒနာဒိနိ စ ကရောန္တိတိ စိတ္တိကတဋ္ဌေန ရတနံ။ စက္ကရတနဿ စ “တ္ထေကံ နာမ ခနံ အဂ္ဂတိ”တိ အဂ္ဂေါ နတ္ထိ၊ ဣတိ မဟန္တုဋ္ဌေနာပိ ရတနံ။ စက္ကရတနဉ္စ အညေဟိ လောကေ ဝိဇ္ဇမာနရတနေဟိ အသဒိသန္တိ အတုလဋ္ဌေန ရတနံ။ ယသ္မာ ပန ယသ္မိံ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇန္တိ၊ တသ္မိံယေဝ စက္ကဝတ္တိနော၊ ဗုဒ္ဓါ စ ကဒါစိ ကရဟစိ ဥပ္ပဇန္တိ၊ တသ္မာ ဒုလ္လဘဒဿနဋ္ဌေန ရတနံ။ တဒေတံ ဇာတိရူပ- ကုလဇ္ဇဿရိယာဒိဟိ အနောမဿ ဥဋ္ဌာရသတ္တဿေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န အညဿာတိ အနောမသတ္တပရိဘောဂဋ္ဌေနာပိ ရတနံ။ ယထာ စ စက္ကရတနံ၊ ဧဝံ သေသာနိပိတိ။ တေန ဝုတ္တိ—

“စိတ္တိကတံ မဟန္တု၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။
အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ ရတနံ တေန ဝုစ္စတိ”တိ။

ပါတုဘာဝေါ ဟောတိတိ နိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ တတြာယံ ယောဇနာ— စက္ကဝတ္တိဿ ပါတုဘာဝါ သတ္တန္တံ ရတနာနံ ပါတုဘာဝေါတိ အယုတ္တံ။ ဥပ္ပန္တံ ဟိ စက္ကံ ဝတ္ထေတွာ သော စက္ကဝတ္တိ နာမ ဟောတိတိ နာယုတ္တံ၊ ကသ္မာ? စက္ကဝတ္တနိယမာပေက္ခတာယ၊ ယော ဟိ နိယမေန စက္ကံ ဝတ္ထေဿတိ၊ သော ပဋိသန္ဓိတော ပဘုတိ “စက္ကဝတ္တိ ပါတုဘူတော”တိ ဝတ္ထဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ လဒ္ဓနာမဿ စ ပုရိသဿ မူလုပ္ပတ္တိဝစနတောပိ ယုတ္တမေဝေတံ။ ယော ဟိ သေ

၁-ရဇ္ဇတိ (သီ၊ သျှာ)   ၂-ယုတ္တံ (သီ၊ သျှာ)   ၃-စက္ကဝတ္တိနိယမာပေက္ခတာယ (သီ၊ သျှာ)

စက္ကဝတ္ထိတိ လဒ္ဒနာမော သတ္တဝိသေသော၊ တဿ ပဋိသန္ဓိသင်္ခါတော ပါတု-
 ဘာဝေါတိ အယမေတ္ထ အတ္တော။ တဿ ဟိ ပါတုဘာဝေါ ရတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ။
 ပါတုဘူတေဟိ ပန တေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိပက္ခေ ပုညသမ္ဘာရေ သော သံယုဇ္ဇတိ၊
 တဒါ လောကဿ တေသု ပါတုဘာဝစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဗဟုလဝစနတော
 စာပိ ယုတ္တမေဝေတံ။ ယဒါ ဟိ လောကဿ တေသု ပါတုဘာဝသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 တဒါ ဧကမေဝ ပဌမံ၊ ပစ္ဆာ ဣတရာနိ ဆ ပါတုဘဝန္တိတိ ဗဟုလဝစနတော
 စာပိ ဧတံ ယုတ္တံ။ ပါတုဘာဝဿ စ အတ္တဘေဒတောပိ ယုတ္တမေဝေတံ။ န
 ကေဝလံ ဟိ ပါတုဘူဘမေဝံ ပါတုဘာဝေါ၊ ပါတုဘာဝယတိတိ ပါတုဘာဝေါ။
 အယံ ပါတုဘာဝဿ အတ္တဘေဒေါ။ ယသ္မာ ယော သော ပုညသမ္ဘာရော
 ရာဇာနံ စက္ကဝတ္ထိံ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပါတုဘာဝယတိ၊ တသ္မာ ရညော
 စက္ကဝတ္ထိဿ ပါတုဘာဝေါ။ န ကေဝလံ ဟိ စက္ကဝတ္ထိယေဝ၊ ဣမာနိ ပန သတ္တ
 ရတနာနိပိ ပါတုဘဝန္တိတိ အယမေတ္ထ အတ္တော။ ယထေဝ ဟိ သော
 ပုညသမ္ဘာရော ရညော ဇနကဟေတု၊ ဧဝံ ရတနာနမ္ပိ ပရိယာယေန ဥပ-
 နိဿယဟေတုတိ ယုတ္တမေဝေတံ “ရညော ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္ထိဿ ပါတုဘာဝါ
 သတ္တန္တံ ရတနာနံ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ”တိ။

ဣဒါနိ တေသံ ရတနာနံ သရူပဝသေန ဒဿနတ္ထံ ကတမေသံ သတ္တန္တံ
 စက္ကရတနဿာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စက္ကရတနဿာတိအာဒိသု အယံ သင်္ခေ-
 ပါပိပ္ပါယော—ဒွိသဟဿဒိပပရိဝါရာနံ စတုန္တံ မဟာဒီပါနံ သိရိဝိဘဝံ
 ဂဟေတွာ ဒါတုံ သမတ္ထဿ စက္ကရတနဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ တထာ
 ပုရောဘတ္တမေဝ သာဂရပရိယန္တံ ပထဝိံ အနုပရိယာယနသမတ္ထဿ၊ ဝေဟာ-
 သင်္ဂမဿ ဟတ္ထိရတနဿ၊ တာဒိသဿေဝ အဿရတနဿ၊ စတုရင်္ဂသမန္တာ-
 ဂတေပိ အန္ဓကာရေ ယောဇနပ္ပမာဏံ အန္ဓကာရံ ဝိဓမိတွာ အာလောက-
 ဒဿနသမတ္ထဿ မဏိရတနဿ၊ ဆဗ္ဗိဓံ ဒေါသံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ မနာပစာရိနော
 ဣတ္ထိရတနဿ၊ ယောဇနပ္ပမာဏေ ပဒေသေ အန္ဓောပထဝိဂတာနံ နိဓိနံ
 ဒဿနသမတ္ထဿ ဂဟပတီရတနဿ၊ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 သကလရဇ္ဇာနုသာသနသမတ္ထဿ ဇေဋ္ဌပုတ္တသင်္ခါတဿ ပရိကာယကရတနဿ
 စ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပန တေသံ
 စက္ကရတနာဒီနံ ပါတုဘာဝဝိဓာနံ မဟာသုဒဿနာဒီသု သုတ္တေသု အာဂတ-
 မေဝ၊ အတ္ထောပိဿ တေသံ ဝဏ္ဏနာယ သံဝဏ္ဏိတောယေဝ။

၁-ပါတုဘာဝမေဝ (သီ၊ သျှာ) ၂-အနုယာယနသမတ္ထဿ (သီ၊ သျှာ)

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂရတနသဘာဝိအာဒိသု သရိက္ခကတော ဧဝံ ဝေဒိတဗျာ—
 ယထေဝ ဟိ စက္ကဝတ္တိနော စက္ကရတနံ သဗ္ဗရတနာနံ ပုရေစရံ၊ ဧဝံ သတိ-
 သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂရတနံ သဗ္ဗေသံ စတုဘူမကဓမ္မာနံ ပုရေစရန္တိ^၁ ပုရေစရဏဋ္ဌေန
 စက္ကဝတ္တိရညော စက္ကရတနသဒိသံ ဟောတိ။ စက္ကဝတ္တိနော စ ရတနေသု
 မဟာကာယူပပန္နံ အစ္စဂ္ဂတံ ဝိပုလံ မဟန္တံ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဣဒမ္ပိ ဓမ္မဝိစယသမ္ပော-
 ဇ္ဈင်္ဂရတနံ မဟန္တံ ဓမ္မကာယူပပန္နံ အစ္စဂ္ဂတံ ဝိပုလံ မဟန္တန္တိ ဟတ္ထိရတနသဒိသံ
 ဟောတိ။ စက္ကဝတ္တိနော အဿရတနံ သီသံ လဟု ဇဝံ၊ ဣဒမ္ပိ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ-
 ရတနံ သီသံ လဟု ဇဝန္တိ ဣမာယ သီသလဟုဇဝတာယ အဿရတနသဒိသံ
 ဟောတိ။ စက္ကဝတ္တိနော မဏိရတနံ အန္ဓကာရံ ဝိမေတိ၊ အာလောကံ ဒဿေတိ၊
 ဣဒမ္ပိ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂရတနံ တာယ^၂ ဧကန္တကုသလတ္တာ ကိလေသန္ဓကာရံ
 ဝိမေတိ၊ သဟဇာတပစ္စယာဒိဝသေန ဉာဏာလောကံ ဒဿေတိတိ ဣမိနာ
 အန္ဓကာရဝိမေနအာလောကဒဿနဘာဝေန မဏိရတနသဒိသံ ဟောတိ။

စက္ကဝတ္တိနော ဣတ္ထိရတနံ ကာယစိတ္တဒရထံ ပဋိပဿမ္ပေတိ၊ ပရိဋ္ဌာဟံ
 ဝူပသမေတိ၊ ဣဒမ္ပိ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂရတနံ ကာယစိတ္တဒရထံ ပဋိပဿမ္ပေတိ၊
 ပရိဋ္ဌာဟံ ဝူပသမေတိတိ ဣတ္ထိရတနသဒိသံ ဟောတိ။ စက္ကဝတ္တိနော ဂဟပတိ-
 ရတနံ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ ခနဒါနေန ဝိက္ခေပံ ပစ္ဆိန္ဒိတွာ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ကရေတိ၊
 ဣဒမ္ပိ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂရတနံ ယထိစ္ဆိတာဒိဝသေန အပ္ပနံ သမ္မာဒေတိ၊
 ဝိက္ခေပံ ပစ္ဆိန္ဒိတွာ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ကရေတိတိ ဂဟပတိရတနသဒိသံ ဟောတိ။
 စက္ကဝတ္တိနော စ ပရိဏာယကရတနံ သဗ္ဗတ္ထကိစ္စသမ္မာဒနေန အပ္ပေါဿုက္ကတံ
 ကရေတိ၊ ဣဒမ္ပိ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂရတနံ စိတ္တုပ္ပါဒံ လီနုဒ္ဓစ္စတော
 မောစေတွာ ပယောဂမဇ္ဈတ္ထေ ဌပယမာနံ အပ္ပေါဿုက္ကတံ ကရေတိတိ
 ပရိဏာယကရတနသဒိသံ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္ထေ စတုဘူမကော
 သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ကထိတောတိ ဝေဒိတဗျော။

၄-၁၀-ဒုပ္ပညသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၂၅-၂၃၁။ စတုတ္ထေ ဋေမူဂေါတိ မုခေန ဝါစံ နိစ္ဆာရေတုံ သက္ကောန္တောပိ
 ဒေါသေဟိ မူဂေါ အသမ္ပန္နဝစနော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။
 စက္ကဝတ္တိဝဂ္ဂေါ။

၁-ပုရေ စရတိ (သျှာ) ၂-မဟန္တံ ဓမ္မကာယူပပန္နံ (သီ၊ သျှာ)

၆-သာကစ္ဆဝဂ္ဂ

၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၂။ ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ သတိ-
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယာတိအာဒိသု အယံ ပုရိမနယတော ဝိသေသော။
 န ကေဝလဋ္ဌိ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဧတေ ဝုတ္တပ္ပကာရာဝ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဥပ္ပန္နာနံ
 ဝါ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ အညေပိ ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 အပရေပိ ဟိ စတ္တာရော ဓမ္မာ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ
 သတိသမ္ပဇညံ မုဋ္ဌဿတိပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇေနတာ ဥပဋ္ဌိတဿတိပုဂ္ဂလသေဝေနတာ
 တဒဓိမုတ္တတာတိ။ အဘိက္ကန္တာဒိသု ဟိ သတ္တသု ဌာနေသု သတိသမ္ပဇညေန၊
 ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကသဒိသေ မုဋ္ဌဿတိပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇနေန၊ တိဿဒတ္တတ္ထေရ-
 အဘယတ္ထေရာဒိသဒိသေ ဥပဋ္ဌိတဿတိပုဂ္ဂလေ သေဝနေန၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု
 သတိသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တတာယ စ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 ဧဝံ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ဥပ္ပန္နဿ ပနဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပူရိ
 ဟောတိ။

သတ္တ ဓမ္မာ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ—ပရိပုစ္ဆကတာ
 ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ ပညဝန္တ-
 ပုဂ္ဂလသေဝနာ ဝိန္ဒိရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာ တဒဓိမုတ္တတာတိ။ တတ္ထ
 ပရိပုစ္ဆကတာတိ ခန္ဓဓာတုအာယတနဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနာနာသမထ-
 ဝိပဿနာနံ အတ္ထသန္နိဿိတပရိပုစ္ဆာဗဟုလတာ။

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာတိ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနံ ဝတ္ထုနံ ဝိသဒဘာဝကရဏံ။
 ယဒါဟိဿ ကေသနခလောမာနိ ဒိဿာနိ ဟောန္တိ၊ သရိရံ ဝါ ဥဿန္တဒေါသဉ္စေဝ
 သေဒမလမက္ခိတဉ္စ၊ တဒါ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထု အဝိသဒံ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓံ။ ယဒါ
 ပန စိဝရံ ဇိဏ္ဏံ ကိလိဋ္ဌံ ဒုဂ္ဂန္တံ ဟောတိ၊ သေနာသနံ ဝါ ဥက္ကာပံ၊ တဒါ
 ဗာဟိရဝတ္ထု အဝိသဒံ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓံ။ တသ္မာ ကေသာဒိဆေဒနေန
 ဥဒ္ဓံဝိရေစနအဓောဝိရေစနာဒိဟိ သရိရသလ္လဟုကဘာဝကရဏေန ဥစ္စာဒန-
 နဟာပနေန စ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထု ဝိသဒံ ကာတဗ္ဗံ။ သူစိကမ္မဓောဝနရဇနပရိဘဏ္ဍ-
 ကရဏာဒိဟိ ဗာဟိရဝတ္ထု ဝိသဒံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧတသ္မိံ ဟိ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေ
 ဝတ္ထုမိ အဝိသဒေ ဥပ္ပန္နဿ သု စိတ္တစေတသိကေသု ဉာဏမိ အဝိသဒံ အပရိသုဒ္ဓံ
 ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓါနိ ဒိပကပလ္လကဝဋ်တေလာနိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နဒိပသိခါယ

ဩဘာသော ဝိယ။ ဝိသဒေ ပန အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေ ဝတ္ထုမိ ဥပ္ပန္နေသု စိတ္တ-
 စေတသိကေသု ဉာဏမ္ပိ ဝိသဒံ ဟောတိ ပရိသုဒ္ဓါနိ ဒီပကပလ္လကဝင်္ဂိတေလာနိ
 နိဿာယ ဥပ္ပန္နဒီပသိခါယ ဩဘာသော ဝိယ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ
 ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တတိ” တိ။

ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ နာမ သဒ္ဓါဒီနံ ဣန္ဒြိယာနံ သမဘာဝကရဏံ။
 သစေ ဟိဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဟောတိ၊ ဣတရာနိ မန္တာနိ၊ တတော ဝိရိယိန္ဒြိယံ
 ပဂ္ဂဟကိစ္စံ၊ သတိန္ဒြိယံ ဥပဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ အဝိက္ခေပကိစ္စံ၊ ပညိန္ဒြိယံ
 ဒဿနကိစ္စံ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ တသ္မာ တံ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဝါ၊
 ယထာ ဝါ မနသိကရောတော ဗလဝံ ဇာတံ၊ တထာ အမနသိကရဏေန
 ဟာပေတဗ္ဗံ။ **ဝတ္ထုလိတ္တေရဝတ္ထု** စေတ္ထ နိဒဿနံ။ သစေ ပန ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဗလဝံ
 ဟောတိ၊ အထ နေဝ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခကိစ္စံ ကာတုံ သက္ကောတိ၊ န ဣတရာနိ
 ဣတရကိစ္စဘေဒံ။ တသ္မာ တံ ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ ဟာပေတဗ္ဗံ။ တတ္ထာပိ
သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ဒဿေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ဧကဿ ဗလဝဘာဝေ
 သတိ ဣတရေသံ အတ္တနော ကိစ္စေသု အသမတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝိသေသတော ပနေတ္ထ သဒ္ဓါမညာနံ သမာဓိဝိရိယာနဉ္စ သမတံ ပသံသန္တိ။
 ဗလဝသဒ္ဓေါ ဟိ မန္တပညော မုဓပ္ပသန္ဓော^၁ ဟောတိ၊ အဝတ္ထုသ္မိံ ပသီဒတိ။
 ဗလဝပညော ပန မန္တသဒ္ဓေါ ကေရာဋိကပက္ခံ ဘဇတိ၊ ဘေသဇ္ဇသမုဋ္ဌိတော
 ဝိယ ရောဂေါ အတေကိစ္စော ဟောတိ။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနဝ ကုသလံ
 ဟောတိတိ အတိဓာဝိတွာ ဒါနာဒီနိ အကရောန္တော နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 ဥဘိန္တံ သမတာယ ဝတ္ထုသ္မိံယေဝ ပသီဒတိ။ ဗလဝသမာဓိံ ပန မန္တဝိရိယံ
 သမာဓိဿ ကောသဇ္ဇပက္ခတ္တာ ကောသဇ္ဇံ အဘိဘဝတိ။ ဗလဝဝိရိယံ
 မန္တသမာဓိံ ဝိရိယဿ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စံ အဘိဘဝတိ။ သမာဓိ ပန ဝိရိယေန
 သံယောဇိတော ကောသဇ္ဇေ ပတိတုံ န လဘတိ၊ ဝိရိယံ သမာဓိနာ
 သံယောဇိတံ ဥဒ္ဓစ္စေ ပတိတုံ န လဘတိ။ တသ္မာ တဒုဘယံ သမံ ကာတဗ္ဗံ။
 ဥဘာယသမတာယ ဟိ အပ္ပနာ ဟောတိ။

အပိ စ သမာဓိကမ္ပိကဿံ ဗလဝတိပိ သဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သဒ္ဓဟန္တော
 ဩကပ္ပေန္တော အပ္ပနံ ပါပုဏိဿတိ။ သမာဓိပညာသု ပန သမာဓိကမ္ပိကဿ
 ဧကဂ္ဂတာ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဟိ သော အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။ ဝိပဿနာကမ္ပိ-
 ကဿ ပညာ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဟိ သော လက္ခဏပဋိဝေဓံ ပါပုဏာတိ။

၁-မုဒ္ဒပ္ပသန္ဓော (သီ၊ သျာ)

ဥဘိန္တံ ပန သမတာယပိ အပ္ပနာ ဟောတိယေဝ။ သတိ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ။ သတိ ဟိ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ သဒ္ဓါဝီရိယပညာနံ ဝသေန ဥဒ္ဓစ္စ- ပါတတော၊ ကောသဇ္ဇပက္ခိကေန စ သမာဓိနာ ကောသဇ္ဇပါတတော ရက္ခတိ။ တသ္မာ သာ လောဏာရူပနံ ဝိယ သဗ္ဗဗျူနေသု၊ သဗ္ဗကမ္မိကအမစ္စော ဝိယ စ သဗ္ဗရာဇကိစ္စေသု သဗ္ဗတ္ထ ဣန္ဒြိယဗျူဟာ။ တေနာဟ “သတိ စ ပန သဗ္ဗတ္ထိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ ကိံ ကာရဏာ? စိတ္တံ ဟိ သတိပဋိသရဏံ၊ အာရက္ခ- ပစ္စုပဋ္ဌာနာ စ သတိ၊ န ဝိနာ သတိယာ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟော ဟောတိ”တိ။

ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ နာမ ခန္ဓာဒိဘေဒေ အနောဂါဠပညာနံ ဒုမ္မေဓ- ပုဂ္ဂလာနံ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇနံ။ **ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ** နာမ သမပညာသ- လက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာယ ဥဒယဗ္ဗယပညာယ သမန္ဓာဂတပုဂ္ဂလသေဝနာ။ **ဂန္တိရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာ** နာမ ဂန္တိရေသု ခန္ဓာဒိသု ပဝတ္တာယ ဂန္တိရပညာယ ပဘေဒပစ္စဝေက္ခဏာ။ **တဒဓိမုတ္တတာ** နာမ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တတာ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နဿ ပနဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ။

ဧကာဒသ ဓမ္မာ **ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ** ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ—အပါယဘယ- ပစ္စဝေက္ခဏတာ အာနိသံသဒဿာဝိတာ ဂမနဝိထိပစ္စဝေက္ခဏတာ ပိဏ္ဏ- ပါတာပစာယနတာ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ သတ္ထုမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏ- တာ ဇာတိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ သဗြဟ္မစာရိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ ကုသိတ- ပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ အာရဒ္ဓဝီရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာ တဒဓိမုတ္တတာတိ။

တတ္ထ “နိရယေသု ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနကမ္မကာရဏတော ပဋ္ဌာယ မဟာဒုက္ခံ အနဘဝနကာလေပိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိယံ ဇာလဒိပနကုမီနာဒိဟိ ဂဟိတ- ကာလေပိ၊ ပါဇနကဏ္ဍကာဒိပ္ပဟာရတုန္ဓဿ ပန သကဋဝဟနာဒိကာလေပိ၊ ပေတ္တိဝိသယေ အနေကာနိပိ ဝဿသဟဿာနိ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရမ္ဘိ ခုပ္ပိပါသာဟိ အာတုရိဘူတကာလေပိ၊ ကာလကဋိကအသုရေသု သဋ္ဌိဟတ္တအသိတိဟတ္တ- ပုမာဏေန အဋ္ဌိစမ္မမတ္တေနေဝ အတ္တဘာဝေန ဝါတာတပါဒိဒုက္ခာနုဘဝန- ကာလေပိ န သက္ကာ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ အယမေဝ တေ ဘိက္ခု- ကာလော”တိ ဧဝံ **အပါယဘယံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ** ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

“န သက္ကာ ကုသိတေန နဝလောကုတ္တရဓမ္မံ လဒ္ဓုံ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယေနေဝ သက္ကာ အယမာနိသံသော ဝီရိယဿာ”တိ ဧဝံ **အာနိသံသဒဿာဝိနောပိ** ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

“သဗ္ဗဗုဒ္ဓံ^၁ပစ္စေကဗုဒ္ဓမဟာသာဝကေဟေဝ ဂတမဂ္ဂေါ တေ ဂန္တဗ္ဗော၊ သော စ န သက္ကာ ကုသိတေန ဂန္တ၊”^၂န္တိ ဧဝံ ဂမနဗီထိံ^၃ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

“ယေ တံ ပိဏ္ဍပါတာဒီဟိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဣမေ တေ မနုဿာ နေဝ ဉာတကာ၊ န ဒါသကမ္မကရာ၊ နာပိ ‘တံ နိဿာယ ဇီဝိဿာမာ’တိ တေ ပဏီတာနိ ပိဏ္ဍပါတာဒီနိ ဒေန္တိ။ အထ ခေါ အတ္တနော ကာရာနံ မဟပ္ပလတံ ပစ္စာသိသမာနာ ဒေန္တိ။ သတ္တာရာပိ ‘အယံ ဣမေ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ကာယဒဠိ-ဗဟုလော သုခံ ဝိဟရိဿတိ’တိ န ဧဝံ သမ္ပဿတာ တုယံ ပစ္စယာ အနုညာတာ၊ အထ ခေါ ‘အယံ ဣမေ ပရိဘုဉ္ဇမာနောဝ သမဏဓမ္မံ ကတွာ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော မုစ္စိဿတိ’တိ တေ ပစ္စယာ အနုညာတာ၊ သော ဒါနိ တံ ကုသိတော ဝိဟရန္တော န တံ ပိဏ္ဍံ အပစာယိဿသိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယသေဝ ဟိ ပိဏ္ဍပါတာပစာယနံ နာမ ဟောတိ”တိ ဧဝံ ပိဏ္ဍပါတာပစာယနံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မဟာပိတ္တတ္ထေရုဿ ဝိယ။

ထေရော ကိရ ကဿကလေဏေ နာမ ပဋိဝသတိ။ တသေဝ ဂေါစရဂါမေ ကော မဟာဥပါသိကာ ထေရံ ပုတ္တံ ကတွာ ပဋိဇဂ္ဂတိ။ သာ ဧကဒိဝသံ အရညံ ဂစ္ဆန္တိ ဓိတရံ အာဟ “အဗ္ဗ အသုကသ္မိံ^၄ ဌာနေ ပုရာဏတဏှုလာ၊ အသုကသ္မိံ^၅ ဒိရံ၊ အသုကသ္မိံ^၆ သပ္ပိ၊ အသုကသ္မိံ^၇ ဖာဏိတံ၊ တဝ ဘာတိကဿ အယုမိတ္တဿ အာဂတကာလေ ဘတ္တံ ပစိတွာ ဒီရသပ္ပိဖာဏိတေဟိ သဒ္ဓိံ^၈ ဒေဟိ၊ တုဉ္စ ဘုဉ္ဇေယျာသိ၊ အဟံ ပန ဟိယျော ပတ္တံ ပါရိဝါသိကဘတ္တံ ကဉ္စိယေန ဘုတ္တာမိ”တိ။ ဒိဝါကိံ^၉ ဘုဉ္ဇိဿသိ အဗ္ဗာတိ။ သာကပဏှံ ပက္ခိပိတွာ ကဏတဏှုလေဟိ အဓိလယာဂံ ပစိတွာ ဌပေဟိ အဗ္ဗာတိ။

ထေရော စိဝရံ ပါရုပိတွာ ပတ္တံ နိဟရန္တောဝ တံ သဒ္ဓိံ သုတွာ အတ္တာနံ ဩဝဒိ “မဟာဥပါသိကာ ကိရ ကဉ္စိယေန ပါရိဝါသိကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဒိဝါပိ ကဏပဏှုဓိလယာဂံ^၁ ဘုဉ္ဇိဿတိ၊ တုယံ အတ္တာယ ပန ပုရာဏတဏှုလာဒီနိ အာစိက္ခတိ၊ တံ နိဿာယ ခေါ ပနေသာ နေဝ ခေတ္တံ န ဝတ္ထုံ န ဘတ္တံ န ဝတ္ထုံ ပစ္စာသိသတိ၊ တိဿော ပန သမ္ပတ္တိယော ပတ္တယမာနာ ဒေတိ၊ တံ ဧတိဿာ တာ သမ္ပတ္တိယော ဒါတံ သက္ခိဿသိ၊ န သက္ခိဿသိတိ၊ အယံ ခေါ ပန ပိဏ္ဍပါတော တယာ သရာဂေန သဒေါသေန သမောဟေန န သက္ကာ ဂဏှိတု”^၂န္တိ^၃ ပတ္တံ ထဝိကာယ ပက္ခိပိတွာ ဂဏှိကံ မုဉ္ဇိတွာ နိဝတ္တိတွာ ကဿကလေဏမေဝ ဂန္တော ပတ္တံ ဟေဋ္ဌာမဉ္စေ၊ စိဝရံ စိဝရဝံသေ ဌပေတွာ

၁-သဗ္ဗညုဒုဒ္ဓ (က)   ၂-သာကပဏှုဓိလယာဂံ (သိ၊ သျာ)   ၃-ဘုဉ္ဇိတုန္တိ (က)

“အရဟတ္တံ အပါပုဏိတွာ န နိက္ခမိဿာမီ”တိ ဝီရိယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ နိဿိဒိ။ ဒီဃရတ္တံ အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ နိဂုတ္တဘိက္ခု ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ပုရောဘတ္တမေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ ဝိကသမာနမိဝ^၁ ပဒုမံ မဟာဒီဏာသဝေါသိတံ ကရောန္တောဝ နိက္ခမိ။ လေဏဒွါရေ ရုက္ခမိ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ—

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ အာသဝါ ဒီဏာ၊ ဒက္ခိဏေယျာသိ မာရိသာတိ—

ဥဒါနံ ဥဒါနေတွာ “ဘန္တေ ပိဏ္ဏာယ ပဝိဋ္ဌာနံ တုမှာဒိသာနံ အရဟန္တာနံ ဘိက္ခံ ဒတွာ မဟလ္လကိတ္တိယော ဒုက္ခာ မုစ္စိဿန္တိ”တိ အာဟ။ ထေရော ဥဋ္ဌဟိတွာ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ ကာလံ ဩလောကေန္တော “ပါတော-ယေဝါ”တိ ဥတွာ ပတ္တစိဝရံ အာဒါယ ဂါမံ ပါဝိသိ။

ဒါရိကာပိ ဘတ္တံ သမ္မာဒေတွာ “ဣဒါနိ မေ ဘာတာ အာဂမိဿတိ၊ ဣဒါနိ အာဂမိဿတိ”တိ ဒွါရံ ဩလောကယမာနာ နိဿိဒိ။ သာ ထေရေ ဃရဒွါရံ သမ္ပတ္တေ ပတ္တံ ဂဟေတွာ သပ္ပိဇာဏိတယောဇိတဿ ဒီရပိဏ္ဏပါတဿ ပူရေတွာ ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ ထေရော “သုခံ ဟောတူ”တိ အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သာပိ တံ ဩလောကယမာနာဝ အဋ္ဌာသိ။ ထေရဿ ဟိ တဒါ အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော အဟောသိ၊ ဝိပ္ပသန္ဓာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ မုခံ ဗန္ဓနာ မုတ္တတာလပက္ကံ ဝိယ အတိဝိယ ဝိရောစိတ္ထ။

မဟာဥပါသိကာ အရညတော အာဂန္တာ “ကိံ အမ္မ ဘာတိကော တေ အာဂတော”တိ ပုစ္ဆိ။ သာ သဗ္ဗံ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ ဥပါသိကာ “အဇ္ဇ မေ ပုတ္တဿ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ မတ္တကံ ပတ္တ”န္တိ ဥတွာ “အဘိရမတိ တေ အမ္မ ဘာတာ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ န ဥက္ကဏ္ဍတိ”တိ အာဟ။

“မဟန္တံ ခေါ ပနေတံ သတ္တုဒါယဇ္ဇံ၊ ယဒိဒံ သတ္တ အရိယဓနာနိ နာမ၊ တံ န သက္ကာ ကုသိတေန ဂဟေတုံ။ ယထာ ဟိ ဝိပ္ပဋိပန္နံ ပုတ္တံ မာတာပိတရော ‘အယံ အမှာကံ အပုတ္တော’တိ ပရိဗာဟိရံ ကရောန္တိ၊ သော တေသံ အစ္စယေန ဒါယဇ္ဇံ န လဘတိ၊ ဧဝံ ကုသိတောပိ ဣဒံ အရိယဓနဒါယဇ္ဇံ န လဘတိ၊ အာရဒ္ဓ-ဝီရိယောဝ လဘတိ”တိ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တံ ပစ္စဝေက္ခတောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၁-ဝိကသိတမိဝ (က)

“မဟာ ခေါ် ပန တေ သတ္တာ၊ သတ္တုနော ဟိ တေ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ”
 ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလေပိ အဘိနိက္ခမနေပိ အဘိသမ္မောဓိယမ္ပိ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန-
 ယမကပါဋိဟာရိယဒေဝေါရောဟနအာယုသင်္ခါရဝေါသဇ္ဇနေသုပိ ပရိနိဗ္ဗာန-
 ကာလေပိ ဒသသဟသိလောကဓာတု အကမ္ပိတ္ထ၊ ယုတ္တံ န ခေါ တေ ဝေရူပဿ
 သတ္တု သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကုသိတေန ဘဝိတု” နှိ ဧဝံ သတ္တုမဟတ္တံ ပစ္စဝေက္ခ-
 တောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

“ဇာတိယာပိ တံ ဣဒါနိ န လာမကဇာတိကော၊ အသမ္ဘိန္နာယ မဟာသမ္ပတ-
 ပဝေဏိယာ အာဂတဥက္ကာကရာဇဝံသေ ဇာတောသိ၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာ-
 ရာဇဿ စ မဟာမာယာဒေဝိယာ စ နတ္တာ၊ ရာဟုလဘဒ္ဒဿ ကနိဋ္ဌော၊ တယာ
 နာမ ဝေရူပေန ဇိနပုတ္တေန ဟုတွာ န ယုတ္တံ ကုသိတေန ဝိဟရိတု” နှိ ဧဝံ
 ဇာတိမဟတ္တံ ပစ္စဝေက္ခတောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

“သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ စေဝ အသိတိ မဟာသာဝကာ စ ဝီရိယေနဝ
 လောကုတ္တရဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဇိံသု၊ တံ ပန ဧတေသံ သဗြဟ္မစာရိနံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇသိ၊
 န ပဋိပဇ္ဇသိ” တိ ဧဝံ သဗြဟ္မစာရိမဟတ္တံ ပစ္စဝေက္ခတောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ကုစ္ဆိံ ပူရေတွာ ဌိတအဇဂရသဒိသေ ဝိဿဋ္ဌကာယိကစေတသိကဝီရိယေ
 ကုသိတပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇေန္တဿာပိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယေ ပဟိတတ္ထေ ပုဂ္ဂလေ
 သေဝန္တဿာပိ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ဝီရိယုပ္ပါဒနတ္ထံ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တဿာပိ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နဿ ပနဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ။

ဧကာဒသ ဓမ္မာ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ—ဗုဒ္ဓါနုဿတိ
 ဓမ္မ၊ သံဃ၊ သီလ၊ စာဂ၊ ဒေဝတာနုဿတိ ဥပသမာနုဿတိ လူခပုဂ္ဂလ-
 ပရိဝဇ္ဇနတာ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလသေဝနတာ ပသာဒနိယသုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏတာ
 တဒဓိမုတ္တတာတိ။

ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿရန္တဿာပိ ဟိ ယာဝ ဥပစာရာ သကလသရီရံ
 ဖရမာနော ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဓမ္မသံဃဂုဏေ အနုဿရန္တဿာပိ၊
 ဒီဃရတ္တံ အခဏ္ဍံ ကတွာ ရက္ခိတံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊
 ဂိဟိနော ဒသသီလပဉ္စသီလာနိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဒုဗ္ဗိက္ခဘယာဒိသု ပဏီတံ
 ဘောဇနံ သဗြဟ္မစာရိနံ ဒတွာ “ဧဝံ နာမ အဒမ္မာ” တိ စာဂံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊
 ဂိဟိနောပိ ဝေရူပေ ကာလေ သီလဝန္တာနံ ဒိန္ဒဒါနံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ယေဟိ
 ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာ ဒေဝတ္တံ ပတ္တာ၊ တထာရူပါနံ အတ္တနိ အတ္ထိတံ
 ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ ကိလေသာ သဋ္ဌိပိ သတ္တတိပိ

ဝဿာနိ န သမုဒါစရန္တိတိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ စေတိယဒဿနဗောဓိဒဿန-
 ထေရဒဿနေသု အသက္ကစ္ဆကိရိယာယ သံသုစိတလူခဘာဝေ^၁ ဗုဒ္ဓါဒိသု ပသာ-
 ဒသိနေဟာဘာဝေန ဂဗြဘဝိဋ္ဌရဇသဒိသေ လူခပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇေန္တဿာပိ၊
 ဗုဒ္ဓါဒိသု ပသာဒဗဟုလေ မုဒုစိတ္တေ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလေ သေဝန္တဿာပိ၊ ရတနတ္တယ-
 ဂုဏပရိဒိပကေ ပသာဒနိယေ သုတ္တန္တေ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု
 ဝိတိဥပ္ပါဒနတ္ထံ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တဿာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နဿ ပနဿ
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ။

သတ္တ ဓမ္မာ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ—ပဏီတဘောဇန-
 သေဝနတာ ဥတုသုခသေဝနတာ ဣရိယာပထသေဝနတာ မဇ္ဈတ္တပယော-
 ဂတာ သာရဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ ပဿဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလသေဝနတာ
 တဒဓိမုတ္တတာတိ။

ပဏီတံ ဟိ သိနိဒ္ဓံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တဿာပိ၊ သီတုဏှေသု ဥတုသု ဌာနာဒိသု
 စ ဣရိယာပထေသု သပ္ပါယံ ဥတုဉ္ဇ ဣရိယာပထဉ္ဇ သေဝန္တဿာပိ ပဿဒ္ဓိ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယော ပန မဟာပုရိသဇာတိကော သဗ္ဗဥတုဣရိယာပထက္ခမောဝ
 ဟောတိ၊ န တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ယဿ သဘာဂဝိသဘာဂတာ အတ္ထိ၊
 တဿေဝ ဝိသဘာဂေ ဥတုဣရိယာပထေ ဝဇ္ဇေတွာ သဘာဂေ သေဝန္တဿ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မဇ္ဈတ္တပယောဂေါ ဝုစ္စတိ အတ္တနော စ ပရဿ စ ကမ္မဿကတ-
 ပစ္စဝေက္ခဏာ။ ဣမိနာ မဇ္ဈတ္တပယောဂေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယော လေဒျဒဏှာဒိဟိ
 ပရံ ဝိဟေဌယမာနောဝ ဝိစရတိ၊ ဧဝရူပံ သာရဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလံ ပရိဝဇ္ဇေန္တဿာပိ၊
 သံယတပါဒပါဏိံ ပဿဒ္ဓကာယံ ပုဂ္ဂလံ သေဝန္တဿာပိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု
 ပဿဒ္ဓိဥပ္ပါဒနတ္ထာယ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တဿာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နဿ
 ပနဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ။

ဒသ ဓမ္မာ ၂ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ—ဝတ္ထုဝိသဒ-
 ကိရိယတာ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနတာ နိမိတ္တကုသလတာ သမယေ စိတ္တဿ
 ပဂ္ဂဏှနတာ သမယေ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဏှနတာ သမယေ သမ္ပဟံသနတာ သမယေ
 အဇ္ဈုပေက္ခနတာ အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတာ
 တဒဓိမုတ္တတာတိ။ တတ္ထ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယတာ စ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနတာ
 စ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗျာ။

၁-သံသပ္ပိတလူခဘာဝေ (သျှာ) ၂-ကောဒသ ဓမ္မာ(သိ၊ သျှာ၊ က၊ ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၃၊ မ-ဋီ ၁-၃၀၁-ပိဋေသု)
 ၃-ဈာနဝိမောက္ခပစ္စဝေက္ခဏတာ တဒဓိမုတ္တတာတိ (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၃၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၃၀၁-ပိဋေသု)

နိမိတ္တကုသလတာ နာမ ကသိဏနိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဟဏကုသလတာ။ သမယေ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဏှနတာတိ ယသ္မိံ သမယေ အတိသိထိလဝီရိယတာဒီဟိ လိနံ စိတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မဝိစယဝီရိယဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသမုဋ္ဌာပနေန တဿ ပဂ္ဂဏှနံ။ သမယေ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဏှနတာတိ ယသ္မိံ သမယေ အစွာရဒ္ဓဝီရိယတာဒီဟိ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မိံ သမယေ ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသမုဋ္ဌာပနေန တဿ နိဂ္ဂဏှနံ။ သမယေ သမ္မဟံသနတာတိ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပညာပယောဂမန္တတာယ ဝါ ဥပသမသုခါနံ ဝိဂမေန ဝါ နိရဿာဒံ ဟောတိ။ တသ္မိံ သမယေ အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုပစ္စဝေက္ခဏေန သံဝေဇေတိ။ အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုနိ နာမ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာနိ စတ္တာရိ၊ အပါယဒုက္ခံ ပဉ္စမံ၊ အတိတေ ဝဋ္ဋမူလကံ ဒုက္ခံ၊ အနာဂတေ ဝဋ္ဋမူလကံ ဒုက္ခံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ အာဟာရပရိယေဋ္ဌမူလကံ ဒုက္ခန္တိ။ ရတနတ္တယဂုဏာနုဿရဏေန စ ပဿာဒံ ဇနေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ “သမယေ သမ္မဟံသနတာ”တိ။

သမယေ အဇ္ဈုပေက္ခနတာ နာမ ယသ္မိံ သမယေ သမ္မာပဋိပတ္တိံ အာဂမ္မ အလိနံ အနုဒ္ဓတံ အနိရဿာဒံ အာရမ္မဏေ သမပ္ပဝတ္တံ သမထဝီထိပဋိပန္နံ စိတ္တံ ဟောတိ။ တဒါဿ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္မဟံသနေသု န ဗျာပါရံ အာပဇ္ဇတိ သာရထိဝိယ သမပ္ပဝတ္တေသု အသေသု။ အယံ ဝုစ္စတိ “သမယေ အဇ္ဈုပေက္ခနတာ”တိ။ အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ နာမ ဥပစာရံ ဝါ အပ္ပနံ ဝါ အပ္ပတ္တာနံ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇနံ။ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတာ နာမ ဥပစာရေန ဝါ အပ္ပနာယ ဝါ သမာဟိတစိတ္တာနံ သေဝနာ ဘဇနာ ပယိရပါသနာ။ တဒဓိမုတ္တတာ နာမ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု သမာဓိဥပ္ပါဒနတ္ထမေဝ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တတာ။ ဧဝံ ဟိ ပဋိပဇ္ဇတော ဒေ ပပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နဿ ပနဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ။

ပဉ္စ ဓမ္မာ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ—သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတာ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ သတ္တသင်္ခါရမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလသေဝနတာ တဒဓိမုတ္တတာတိ။ တတ္ထ ဒွိဟာကာရေဟိ သတ္တမဇ္ဈတ္တံ သမုဋ္ဌာပေတိ “တံ အတ္တနောဝ ကမ္မေန အာဂန္တော အတ္တနောဝ ကမ္မေန ဂမိဿသိ၊ ဒေသောပိ အတ္တနော ကမ္မေန အာဂန္တော အတ္တနောဝ ကမ္မေန ဂမိဿတိ၊ တံ ကံ ကေလာယသိ”တိ ဧဝံ ကမ္မဿကတပစ္စဝေက္ခဏေန စ၊ “ပရမတ္ထတော သတ္တောယေဝ နတ္ထိ၊ သော တံ ကံ ကေလာယသိ”တိ ဧဝံ နိဿတ္တပစ္စဝေက္ခဏေန စ။ ဒွိဟေဝါကာရေဟိ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တံ သမုဋ္ဌာပေတိ

၁-နိရဿာဒံ (သီ၊ သျာ)

“ဣဒံ စီဝရံ အနုပုဗ္ဗေန ဝဏ္ဏဝိကာရတဉ္စေ ဇိဏ္ဏဘာဝဉ္စ ဥပဂန္တာ ပါဒပုဉ္စန-
စောဋ္ဌကံ ဟုတွာ ယဋ္ဌိကောဋီယာ ဆဒ္ဓနိယံ ဘဝိဿတိ။ သစေ ပနဿ
သာမိကော ဘဝေယျ။ နာယံ ဧဝံ ဝိနဿိတုံ ဒဒေယျာ”တိ ဧဝံ အဿာမိက-
ဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန စ, “အနဒ္ဓနိယံ ဣဒံ တာဝကာလိက”န္တိ ဧဝံ တာဝ-
ကာလိကဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန စ။ ယထာ စ စီဝရေ၊ ဧဝံ ပတ္တာဒိသုပိ
ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာတိ ဧတ္ထ ယော ပုဂ္ဂလော ဂိဟိ
ဝါ အတ္တနော ပုတ္တဓိတာဒိကေ, ပဗ္ဗဇိတော ဝါ အတ္တနော အန္တေဝါသိက-
သမာနုပဇ္ဈာယကာဒိကေ မမာယတိ။ သဟတ္တာဝ နေသံ ကေသန္တေဒနသုစိကမ္မ-
စီဝရဓောဝနရဇနပတ္တပစနာဒိနိ ကရောတိ။ မုဟုတ္တိမ္ပိ အပဿန္တော “အသုကော
သာမဏေရော ကုဟိ”, အသုကော ဒဟရော ကုဟိ”န္တိ ဘန္တမိဂေါ ဝိယ ဣတော
စိတော စ အာလောကေတိ။ အညေန ကေသန္တေဒနာဒိနံ အတ္တာယ “မုဟုတ္တံ
တာဝ အသုကံ ပေသေထာ”တိ ယာစိယမာနောပိ “အမှေပိ တံ အတ္တနော ကမ္မံ
န ကာရေမ၊ တုမှေ နံ ဂဟေတွာ ကိလမေဿထာ”တိ န ဒေတိ။ အယံ
သတ္တကေလာယနော နာမ။ ယော ပန စီဝရပတ္တထာလကကတ္တရယဋ္ဌိအာဒိနိ
မမာယတိ။ အညဿ ဟတ္ထေန ပရာမသိတုမ္ပိ န ဒေတိ။ တာဝကာလိကံ
ယာစိတောပိ “မယမ္ပိ ဣမံ ဓနာယန္တာ န ပရိဘုဉ္ဇာမ၊ တုမှာကံ ကိ” ဒဿာမာ”တိ
ဝဒတိ။ အယံ သင်္ခါရကေလာယနော နာမ။ ယော ပန တေသု ဒ္ဓိသုပိ ဝတ္ထုသု
မဇ္ဈတ္တော ဥဒါသိနော၊ အယံ သတ္တသင်္ခါရမဇ္ဈတ္တော နာမ။ ဣတိ အယံ ဥပေက္ခာ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဧဝရူပံ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလံ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇန္တ-
ဿာပိ, သတ္တသင်္ခါရမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလံ သေဝန္တဿာပိ, ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု တဒုပ္ပါဒနတ္ထံ
နိန္ဒပေါဏပတ္တာရစိတ္တဿာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နဿ ပနဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေန
ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ။

အသုဘနိမိတ္တန္တိ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိဘေဒါ ဒသ အသုဘာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။
ယောနိသောမနသိကာရမဟုလိကာရောတိ ဧတ္ထ ပန ယောနိသောမနသိ-
ကာရော နာမ ဥပါယမနသိကာရော ပထမနသိကာရော ဥပ္ပါဒကမနသိကာရော။
အပိစ ဆ ဓမ္မာ ကာမစ္ဆန္တဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ—အသုဘနိမိတ္တဿ
ဥဂ္ဂဟော, အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ, ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ, ဘောဇနေ
မတ္တညုတာ, ကလျာဏမိတ္တတာ, သပ္ပါယကထာတိ။

ဒသဝိဓဉ္စိ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တဿာပိ ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိ။ ဘာ-
ဝေန္တဿာပိ, ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရဿာပိ, စတုန္တံ ပဉ္စန္တံ အာလောပါနံ

ဩကာသေ သတိ ဥဒကံ ပိဝိတွာ ယာပနသီလတာယ ဘောဇနေ မတ္တညူနောပိ။
တေနတံ ဝုတ္တံ—

“စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ အဘုတွာ ဥဒကံ ပိဝေ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော”တိ။

အသုဘကမ္ပိကတိဿတ္ထေရသဒိသေ အသုဘဘာဝနာရတေ ကလျာဏမိတ္ထေ
သေဝန္တဿာပိ ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟိယတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ဒသအသုဘနိမိတ္တာယ
သပ္ပါယကထာယပိ ပဟိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဆ ဓမ္မာ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟာနာယ
သံဝတ္တန္တိ”တိ။ ဣမေဟိ ပန ဆဟိ ဓမ္မေဟိ ပဟိနဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ အရဟတ္တ-
မဂ္ဂေန အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။

မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိတိ ဧတ္ထ မေတ္တာတိ ဝုတ္တေ အပ္ပနာပိ ဥပစာရောပိ
ဝဇ္ဇတိ၊ စေတောဝိမုတ္တိတိ အပ္ပနာယေဝ။ ယောနိသောမနသိကာရော ဝုတ္တ-
လက္ခဏောဝ။ အပိစ ဆ ဓမ္မာ ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ—မေတ္တာ-
နိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဟော မေတ္တာဘာဝနာနုယောဂေါကမ္မဿကတပစ္စဝေက္ခဏတာ
ပဋိသင်္ခါနဗဟုလတာ ကလျာဏမိတ္တတာ သပ္ပါယကထာတိ။

ဩဒိဿကအနောဒိဿကဒိသာဖရဏာနဉ္စိ အညတရဝသေန မေတ္တံ ဥဂ္ဂ-
ဏန္တဿာပိ ဗျာပါဒေါ ပဟိယတိ၊ တထာ ဩမိသောအနောမိသောဒိသာ-
ဖရဏဝသေန မေတ္တံ ဘာဝေန္တဿာပိ၊ “တံ ဧတဿ ကုဒ္ဓေါ ကိံ ကရိဿသိ၊
ကိမဿ သီလာဒီနိ နာသေတံ သက္ခိဿသိ၊ နန တံ အတ္တနော ကမ္မေန
အာဂန္တော အတ္တနော ကမ္မေနေဝ ဂမိဿသိ၊ ပရဿ ကုဇျနံ နာမ ဝိတစ္ဆိ-
ကင်္ဂါရတတ္တအယသလာကဂူထာဒီနိ ဂဟေတွာ ပရံ ပဟရိတုကာမတာသဒိသံ
ဟောတိ။။ ဧသောပိ တဝ ကုဒ္ဓေါ ကိံ ကရိဿတိ၊ ကိံ တေသီလာဒီနိ ဝိနာသေတံ
သက္ခိဿတိ၊ ဧသ အတ္တနော ကမ္မေန အာဂန္တော အတ္တနော ကမ္မေနေဝ
ဂမိဿတိ၊ အပ္ပဋိစ္ဆိတပဟေဏကံ၊ ဝိယ ပဋိဝါတံ ခိတ္တရဇောမုဋ္ဌိ ဝိယ စ ဧတသေ-
ဝေသ ကောဓော မတ္တကေ ပတိဿတိ”တိ ဧဝံ အတ္တနော စ ပရဿ စ
ကမ္မဿကတံ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ ဥဘယကမ္မဿကတံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပဋိသင်္ခါနေ
ဋ္ဌိတဿာပိ၊ အဿဂုတ္တတ္ထေရသဒိသေ မေတ္တာဘာဝနာရတေ ကလျာဏမိတ္ထေ
သေဝန္တဿာပိ ဗျာပါဒေါ ပဟိယတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု မေတ္တာနိဿိတ-
သပ္ပါယကထာယပိ ပဟိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဆ ဓမ္မာ ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယ

၁-၃ ၂-၃၄၃-ပိဋေ ထေရဂါထာယံ။ ၂-ဟောတိ၊ ပဋိဝါတံ ခိတ္တရဇောဝ၊ (က)
၃-အပ္ပဋိစ္ဆိတပဟေဏကံ (သိ၊ သျာ)

သံဝတ္တန္တိ”တိ။ ဣမေဟိ ပန ဆဟိ ဓမ္မေဟိ ပဟိနဿ ဗျာပါဒဿ အနာဂါမိ-
မဂ္ဂေန အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။

အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အရတိတိအာဒိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ အပိ စ ဆ ဓမ္မာ ထိနမိဒ္ဓဿ
ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ—အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော ဣရိယာပထသမ္ပရိ-
ဝတ္တနတာ အာလောကသညာမနသိကာရော အဗ္ဘောကာသဝါသော ကလျာ-
ဏမိတ္တတာ သပ္ပါယကထာတိ။

အာဟာရဟတ္ထကဘုတ္တဝမိတက တတြဝဋ္ဌက အလံသာဋ္ဌက ကာက မာသက-
ဘောဇနံ ဘုဋ္ဌိတွာ ရတ္ထိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္ဓဿ ဟိ သမဏဓမ္မံ ကရောတော
ထိနမိဒ္ဓံ မဟာဟတ္ထိ ဝိယ ဩတ္ထရန္တံ အာဂစ္ဆတိ။ စတုပဉ္စအာလောပဩကာသံ^၁
ပန ဌပေတွာ ပါနီယံ ပိဝိတွာ ယာပနသီလဿ ဘိက္ခုနော တံ န ဟောတိတိ
ဧဝံ အတိဘောဇနေ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တဿပိ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟိယတိ။ ယသ္မိံ ဣရိယာ-
ပထေ ထိနမိဒ္ဓံ ဩက္ကမတိ။ တတော အညံ ပရိဝတ္ထေန္တဿာပိ, ရတ္ထိံ စန္ဒာ-
လောကဒီပါလောကဥက္ကာလောကေ ဒိဝါ သူရိယာလောကံ မနသိကာရေန္တ-
ဿာပိ, အဗ္ဘောကာသေ ဝသန္တဿာပိ, မဟာကဿပတ္ထေရသဒိသေ ပဟိန-
ထိနမိဒ္ဓေ ကလျာဏမိတ္တေ သေဝန္တဿာပိ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟိယတိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု
ရတင်္ဂနိသိတသပ္ပါယကထာယပိ ပဟိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဆ ဓမ္မာ ထိနမိဒ္ဓဿ
ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။ ဣမေဟိ ပန ဆဟိ ဓမ္မေဟိ ပဟိနဿ ထိနမိဒ္ဓဿ
အရဟတ္ထမဂ္ဂေန အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။

အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ စေတသော ဂူပသမောတိအာဒိ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ အပိစ
ဆ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ—ဗဟုသုတတာ ပရိပုစ္ဆ-
ကတာ ဝိနယေ ပကတညုတာ ဝုဒ္ဓသေဝိတတာ ကလျာဏမိတ္တတာ သပ္ပါယ-
ကထာတိ။

ဗဟုသစ္စေနပိ ဟိ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ စတ္တာရော ဝါ
ပဉ္စ ဝါ နိကာယေ ပါဠိဝသေန စ အတ္ထဝသေန စ ဥဂ္ဂဏှန္တဿာပိ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ
ပဟိယတိ။ ကပ္ပိယာကပ္ပိယပရိပုစ္ဆာဗဟုလဿာပိ, ဝိနယပညတ္တိယံ^၂ စိဏ္ဏဝသိ-
ဘာဝတာယ ပကတညုနောပိ, ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကတ္ထေရေ ဥပသင်္ဂမန္တဿာပိ,
ဥပါလိတ္ထေရသဒိသေ ဝိနယဓရေ ကလျာဏမိတ္တေ သေဝန္တဿာပိ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ
ပဟိယတိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ကပ္ပိယာကပ္ပိယနိသိတသပ္ပါယကထာယပိ ပဟိ-
ယတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဆ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။

၁-စတုပဉ္စအာလောပကောဋ္ဌာသံ (က) ၂-ဝိနယပကတိယံ (က)

ဣမေဟိ ပန ဆဟိ ဓမ္မေဟိ ပဟိနေ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စေ ဥဒ္ဓစ္စဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊
ကုက္ကုစ္စဿ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိတိ။

ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာတိအာဒိနိပိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ အပိစ ဆ ဓမ္မာ
ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ—ဗဟုဿုတတာ ပရိပုစ္ဆကတာ ဝိနယေ
ပကတညုတာ အဓိမောက္ခဗဟုလတာ ကလျာဏမိတ္တတာ သပ္ပါယကထာတိ။

ဗဟုသစ္စေနပိ ဟိ ဧကံ ဝါ။ ပ။ ပဉ္စ ဝါ နိကာယေ ပါဠိဝသေန စ အတ္ထ-
ဝသေန စ ဥဂ္ဂဏန္တဿာပိ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ။ တိဏိ ရတနာနိ အာရဗ္ဗ
ပရိပုစ္ဆာဗဟုလဿာပိ၊ ဝိနယေ စိဏ္ဏဝသိဘာဝဿာပိ၊ တီသု ရတနေသု
ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါသင်္ခါတအဓိမောက္ခဗဟုလဿာပိ၊ သဒ္ဓါမိမုတ္တေ ဝက္ကလိတ္တေရ-
သဒိသေ ကလျာဏမိတ္တေ သေဝန္တဿာပိ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု
တိဏ္ဏံ ရတနာနံ ဂုဏနိဿိတသပ္ပါယကထာယပိ ပဟိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဆ
ဓမ္မာ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။ ဣမေဟိ ပန ဆဟိ ဓမ္မေဟိ
ပဟိနာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။
ဣတိ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဒေသနံ တိဟိ ဘဝေဟိ နိဝတ္တေတွာံ အရဟတ္တေန
ကုဋံ ဂဏှိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပါပုဏှိံသု။

၂-ပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ ဒုတိယေ သမ္မဟုလာတိ ဝိနယပရိယာယေန တယော ဇနာ သမ္မဟု-
လာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တတော ပရံ သံသော။ သုတ္တန္တပရိယာယေန တယော တယော
ဧဝ၊ တတော ဥဒ္ဓံ သမ္မဟုလာ။ ဣဓ သုတ္တန္တပရိယာယေန သမ္မဟုလာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိဏ္ဏာယ ပဝိသိံ သူတိ ဝိဏ္ဏာယ ပဝိဋ္ဌာ။ တေ ပန န တာဝ ပဝိဋ္ဌာ၊
“ပဝိသိဿာမာ”တိ နိက္ခန္တတ္တာ ပန ပဝိသိံ သူတိ ဝုတ္တာ။ ယထာ ကိံ? ယထာ
“ဂါမံ ဂမိဿာမိ”တိ နိက္ခန္တပုရိသော တံ ဂါမံ အပတ္တောပိ “ကဟံ ဣတ္ထန္ဓာ-
မော”တိ ဝုတ္တေ “ဂါမံ ဂတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ။ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ အာရာမောတိ
ဇေတဝနဿ အဝိဒူရေ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ အာရာမော အတ္ထိ၊
တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သမဏော အာဝုသောတိ အာဝုသော တုမှာကံ သတ္တာ
သမဏော ဂေါတမော။

မယမ္ပိ ခေါ အာဝုသော သာဝကောနံ ဧဝံ ဓမ္မံ ဒေသေမာတိ တိတ္ထိယာနံ
သမယေ “ပဉ္စ နိဝရဏာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိ ဧတံ

၁-ဌာနေဟိ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ (သီ၊ သျာ)

နတ္ထိ။ တေ ပန အာရာမံ ဂန္ဓာ ပရိသပရိယန္တေ ဌတွာ အညံ ဩလောကေန္တာ
 ဝိယ အညုဝိဟိတကာ ဝိယ ဟုတွာ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုဏန္တိ။
 တတော “သမဏော ဂေါတမော ‘ဣဒံ ပဇဟထ ဣဒံ ဘာဝေထာ’တိ
 ဝဒတိ”တိ သလ္လက္ခေတွာ အတ္တနော အာရာမံ ဂန္ဓာ အာရာမမဇ္ဈေ အာသနံ
 ပညာပေတွာ ဥပဋ္ဌာယကဥပဋ္ဌာယိကာဟိ ပရိဝုတာ သီသံ ဥက္ခိပိတွာ ကာယံ
 ဥန္တာမေတွာ^၁ အတ္တနော သယမ္ပဉ္ဇဏေန ပဋိဝိဒ္ဓါကာရံ ဒေသေန္တာ “ပဉ္စ
 နိဝရဏာ နာမ ပဟာတဗ္ဗာ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နာမ ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိ
 ကထေန္တိ။

ဣဓ နော အာဂုသောတိ ဧတ္ထ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ ပညာပနေ။ ကော
 ဝိသေသောတိ ကိံ အဓိကံ။ ကော အဓိပ္ပယာသောတိ ကော အဓိကပ္ပယောဂေါ။
 ကိံ နာနာကရဏန္တိ ကိံ နာနတ္ထံ။ ဓမ္မဒေသနာယ ဝါ ဓမ္မဒေသနန္တိ ယဒိဒံ
 သမဏဿ ဝါ ဂေါတမဿ ဓမ္မဒေသနာယ သဒ္ဓိံ အမှာကံ ဓမ္မဒေသနံ၊
 အမှာကံ ဝါ ဓမ္မဒေသနာယ သဒ္ဓိံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဓမ္မဒေသနံ အာရဗ္ဗ
 နာနာကရဏံ ဝုစ္စေယျ၊ တံ ကိန္ဓာမာတိ ဝဒန္တိ။ ဒုတိယပဒေပိ ဒေသေဝ နယော။

နေဝ အဘိနန္ဒိံ သူတိ “ဝေမေဝ”န္တိ န သမ္ပုဋိန္ဒိံ သူ။ နပုဋိက္ခောသိံ သူတိ
 “နယိဒံ ဝေ”န္တိ န ပဋိသေမိံ သူ။ ကိံ ပန တေ ပဟောန္တာ ဧဝံ အကံ သု၊
 ဥဒါဟု အပ္ပဟောန္တာတိ? ပဟောန္တာ။ န ဟိ တေ ဧတ္တကံ ကထံ ကထေတုံ
 န သက္ခောန္တိ “အာဂုသော တုမှာကံ သမယေ ပဉ္စ နိဝရဏာ ပဟာတဗ္ဗာ
 နာမ နတ္ထိ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝေတဗ္ဗာ နာမ နတ္ထိ”တိ။ ဧဝံ ပန တေသံ
 အဟောသိ “အတ္ထိ နော ဧတံ ကထာပါဘတံ၊ မယံ ဧတံ သတ္ထု အာရော-
 စေဿာမ၊ အထ နော သတ္တာ မဓုရဓမ္မဒေသနံ ဒေသေဿတိ”တိ။

ပရိယာယောတိ ကာရဏံ။ န စေဝ သမ္ပာယိသန္တိတိ သမ္ပာဒေတွာ
 ကထေတုံ န သက္ခိယန္တိ။ ဥတ္တရိဉ္စ ဝိသာတန္တိ အသမ္ပာယနတော ဥတ္တရိဗ္ဗိ
 ဒုက္ခံ အာပဇ္ဇိယန္တိ။ သမ္ပာဒေတွာ ကထေတုံ အသက္ခောန္တာနံ ဟိ ဒုက္ခံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယထာ တံ ဘိက္ခဝေ အဝိသယသ္မိန္တိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္ထံ၊
 ယထာတိ ကာရဏဝစနံ၊ ယသ္မာ အဝိသယေ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတောတိ အတ္ထော။
 သဒေဝကေတိ သဟ ဒေဝေဟိ သဒေဝကေ။ သမာရကာဒိသုပိ ဒေသေဝ
 နယော။ ဧဝံ တိဏိ ဌာနာနိ လောကေ ပက္ခိပိတွာ ဒွေ ပဇာယာတိ
 ပဉ္စဟိပိ သတ္တလောကမေဝ ပရိယာဒိယိတွာ ဧတသ္မိံ သဒေဝကာဒိဘေဒေ

၁-ပဏာမေတွာ (သိ)၊ ဥပဏာမေတွာ (သျှာ)

လောကေ ဒေဝံ ဝါ မနုဿံ ဝါ န သမနုပဿာမီတိ ဒီပေတိ။ ဣတော ဝါ ပန သုတွာတိ ဣတော ဝါ ပန မမ သာသနတော သုတွာ။ ဣတော သုတွာ ဟိ တထာဂတော^၁ တထာဂတသာဝကောပိ အာရာဓေယျ၊ ပရိတောသေယျ၊ အညထာ အာရာဓနာ နာမ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ အတ္တနော တေသံ ပဉ္စာနံ ဝေယျာကရဏေန စိတ္တာရာဓနံ ဒဿေန္တော ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိယာယောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္တောတိ အတ္တနော ပဉ္စက္ခန္ဓေ အာရပ္ပ ဥပ္ပန္နဆန္ဒရာဂေါ။ ဗဟိဒ္ဓါ ကာမစ္ဆန္တောတိ ပရေသံ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အာရပ္ပ ဥပ္ပန္နဆန္ဒရာဂေါ။ ဥဒ္ဒေသံ ဂစ္ဆတိတိ ဂဏနံ ဂစ္ဆတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ပျာပါဒေါတိ အတ္တနော ဟတ္ထပါဒါဒိသု ဥပ္ပန္နပဋိသော။ ဗဟိဒ္ဓါ ပျာပါဒေါတိ ပရေသံ တေသု ဥပ္ပန္နပဋိသော။ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မေသု ဝိစိကိစ္ဆာတိ အတ္တနော ခန္ဓေသု ဝိမတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မေသု ဝိစိကိစ္ဆာတိ ဗဟိဒ္ဓါ အဋ္ဌသု ဌာနေသု မဟာဝိစိကိစ္ဆာ။ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မေသု သတိတိ အဇ္ဈတ္တိကေ သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ 'ဥပ္ပန္နာ သတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မေသု သတိတိ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ ဥပ္ပန္နာ သတိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံပိ ဒေသေဝ နယော။

ကာယိကန္တိ စက်မံ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ ဥပ္ပန္နဝီရိယံ။ စေတသိကန္တိ “န တာဝါဟံ ဣမံ ပလ္လက်ံ” ဘိန္ဒိဿာမိ၊ ယာဝ မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိဿ-တိ” တိ ဧဝံ ကာယပယောဂံ ဝိနာ ဥပ္ပန္နဝီရိယံ။ ကာယပ္ပဿန္နိတိ တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ ဒရထပဿဒ္ဓိ။ စိတ္တပ္ပဿန္နိတိ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဒရထပဿဒ္ဓိ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။

ဣမသ္မိံ သုတ္တေ မိဿကသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ။ ဧတေသု ဟိ အဇ္ဈတ္တ-ဓမ္မေသု သတိ၊ ပဝိစယော၊ ဥပေက္ခာတိ ဣမေ အတ္တနော ခန္ဓာရမ္မဏတ္တာ လောကီယာဝ ဟောန္တိ၊ တထာ မဂ္ဂံ အပတ္တံ ကာယိကဝီရိယံ။ အဝိတက္ကအဝိ-စာရာ ပန ဝီတိသမာဓိ ကိဉ္စာပိ ရူပါဝစရာ ဟောန္တိ၊ ရူပါဝစရေ^၂ ပန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ န လတ္တန္တိတိ လောကုတ္တရာဝ ဟောန္တိ။ ယေ စ ထေရာ ဗြဟ္မဝိဟာရဝိပဿနာ-ပါဒကဇ္ဈာနာဒိသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ တေသံ မတေန ရူပါဝစရာပိ အရူပါ-ဝစရာပိ ဟောန္တိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ဟိ အရူပါဝစရေ ဝီတိယေဝ ကေန္တေန န လတ္တတိ၊ သေသာ ဆ မိဿကာဝ ဟောန္တိတိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ကေစိ ဘိက္ခု။ သောတာပန္နာ ဇာတာ၊ ကေစိ သကဒါဂါမိ၊ ကေစိ အနာဂါမိ၊ ကေစိ အရဟန္တောတိ။

၁-အတထာဂတောပိ (သီ)၊ တထာဂတောပိ (သျှာ)   ၂-အရူပါဝစရေ (သီ၊ သျှာ)

၃-အင်္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ တတိယေ သတိံ စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိတိ လောဏ-
ရူပနံ ဝိယ သဗ္ဗကမ္မိကာမစ္စံ ဝိယ စ သဗ္ဗတ္ထ ဣန္ဒြိယတဗ္ဗံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။
ယထာ ဟိ လောဏရူပနံ သဗ္ဗဗျူဟေသုပိ နိဝိသတိ။ ယထာ စ သဗ္ဗကမ္မိကော
အမစ္စော ယောဓကမ္မမ္ပိ ကရောတိ မန္တကမ္မမ္ပိ^၁ ပဋိဟာရကမ္မမ္ပိတိ သဗ္ဗကိစ္စာနိ
သာဓေတိ။ ဧဝံ ဥဒ္ဓတဿ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဏှနံ၊ လိနဿ ပဂ္ဂဏှနန္တိ သဗ္ဗမေတံ
သတိယာ ဣဇ္ဈတိ။ န သက္ကာ ဝိနာ သတိယာ ဧတံ သမ္ပာဒေတုံ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။
ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဝ ကထိတာ။

၄-မေတ္တာသဟဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ စတုတ္ထေ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသတိအာဒိ သဗ္ဗံ သဗ္ဗာ-
ကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဝိတ္ထာရိတမေဝ။ မယမ္ပိ ခေါ အာရုသော သာဝကာနံ
ဧဝံ ဓမ္မံ ဒေသေမာတိ ဣဒမ္ပိ တေ ပုရိမနယေနေဝ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ
ဝဒန္တိ။ တိတ္ထိယာနဉ္စိ သမယေ ပဉ္စနိဝရဏပ္ပဟာနံ ဝါ မေတ္တာဒိဗြဟ္မဝိဟာရ-
ဘာဝနာ ဝါ နတ္ထိ။ ကိံဂတိကာ ဟောတိတိ ကိံနိပူတ္ထိ ဟောတိ။ ကိံ-
ပရမာတိ ကိံဥတ္တမာ။ ကိံဖလောတိ ကိံအာနိသံသာ။ ကိံပရိယောသာနာတိ
ကိံနိဋ္ဌာ။ မေတ္တာသဟဂတန္တိ မေတ္တာယ သဟဂတံ သံသဋ္ဌံ သမ္ပယုတ္တံ။
ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဝိဝေကနိသိတာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။

အပ္ပဋိကူလန္တိ ဒုဝိဓံ အပ္ပဋိကူလံ သတ္တအပ္ပဋိကူလဉ္စ သင်္ခါရအပ္ပဋိကူလဉ္စ။
တသ္မိံ အပ္ပဋိကူလေ ဣဋ္ဌေ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ အတ္ထော။ ပဋိကူလသညီတိ အနိဋ္ဌသညီ။
ကထံ ပနေတ္ထိ^၃ ဧဝံ ဝိဟရတိ? အသုဘဖရဏံ ဝါ အနိစ္စန္တိ မနသိကာရံ ဝါ
ကရောန္တော။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ပဋိသတ္တိဒါယံ “ကထံ အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသညီ
ဝိဟရတိ။ ဣဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ အသုဘာယ ဝါ ဖရတိ၊ အနိစ္စတော ဝါ
ဥပသံဟရတိ”တိ^၄။ ပဋိကူလေ ပန အနိဋ္ဌေ ဝတ္ထုသ္မိံ မေတ္တာဖရဏံ ဝါ ဓာတု-
မနသိကာရံ ဝါ ကရောန္တော အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ နာမ။ ယထာဟ
“ကထံ ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ။ အနိဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ မေတ္တာယ
ဝါ ဖရတိ၊ ဓာတုတော ဝါ ဥပသံဟရတိ”တိ^၅။ ဥဘယမိဿကပဒေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ အပ္ပဋိကူလပဋိကူလေသု ဟိ တဒေဝ အသုဘဖရဏံ ဝါ အနိစ္စန္တိ

၁-မန္တကမ္မမ္ပိ (သီ၊ သျာ) ၂-ဟလိဒ္ဓဝသနသုတ္တ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၁၇-ပိဋေ။) ၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၇-ပိဋေ။
၄-ပနေသ (သီ)၊ ပနေတံ (သျာ) ၅-၃ ၉-၃၉၁-ပိဋေ။

မနုဿိကာရံ ဝါ ကရောန္တော ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ နာမ။ ပဋိကူလာ-
 ပဋိကူလေသု စ တဒေဝ မေတ္တာဖရဏံ ဝါ ဓာတုမနုဿိကာရံ ဝါ ကရောန္တော
အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ နာမ။ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေဝ သုမနော
 ဟောတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ ပန ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခံ ပဝတ္တယမာနော “အပ္ပဋိ-
 ကူလေ စ ပဋိကူလေ စ ၂ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော တတ္ထ
 ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော”တိ ဝေဒိတဗျော။

တ္ထောဝတာ စ ဣမဿ ဘိက္ခုနော မေတ္တာယ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ
 တဒေဝ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ သဟ
 ဝိပဿနာယ မဂ္ဂသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနံ အရိယိဒ္ဓိယာ စ ဒဿိတတ္တာ ဒေသနာ
 ဝိနိဝဇ္ဇေတဗျာ သိယာ။ ဣဒံ ပန မေတ္တာဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ
 သမ္ပသန္တောပိ ယော အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုံ န သက္ကောတိ၊ ယသွာ တဿ
 အရဟတ္တပရမာ မေတ္တာ န ဟောတိ။ ယံပရမာ ပန ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတဗ္ဗံ။
 တသွာ တဿ ဒဿနတ္ထံ အယံ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။ ပရတော **သဗ္ဗသော ဝါ**
ပန ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိအာဒိသုပိ ဣမိနာ နယေန ပုန ဒေသနာရမ္ဘ-
 ပယောဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သုဘပရမန္တိ သုဘနိဋ္ဌံ သုဘကောဋိကံ သုဘနိပ္ပတ္တိံ။ ဣဓပညဿာတိ ဣဓေဝ
 ပညာ အဿ၊ နယိမံ လောကံ အတိက္ကမတိတိ ဣဓပညော၊ တဿ ဣဓ-
 ပညဿ၊ လောကိယပညဿာတိ အတ္ထော။ **ဥတ္တရိဝိမုတ္တိံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈတောတိ**
 လောကုတ္တရဓမ္မံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ။ ယော ပန ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သက္ကောတိ၊ တဿ
 အရဟတ္တပရမာဝ မေတ္တာ ဟောတိတိ အတ္ထော။ **ကရုဏာဒိသုပိ** ဧသေဝ
 နယော။

ကသွာ ပနေတာသံ မေတ္တာဒိနံ သုဘပရမာဒိတာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာတိ?
 သဘာဂဝသေန တဿ တဿ ဥပနိဿယတ္တာ။ မေတ္တာဝိဟာရိဿ ဟိ
 သတ္တာ အပ္ပဋိကူလာ ဟောန္တိ၊ အထဿ အပ္ပဋိကူလပရိစယာ အပ္ပဋိကူလေသု
 ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသု နီလာဒိသု စိတ္တံ ဥပသံဟရတော အပ္ပကသိရေနေဝ တတ္ထ
 စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ၊ ဣတိ မေတ္တာ သုဘဝိမောက္ခဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ၊ န
 တတော ပရံ၊ တသွာ **သုဘပရမာတိ** ဝုတ္တာ။

ကရုဏာဝိဟာရိဿ ဥဏှာဘိဿာတာဒိရူပနိမိတ္တံ သတ္တဒုက္ခံ သမနု-
 ပဿန္တဿ ကရုဏာယ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော ရူပေ အာဒိနဝေါ ပရိဝိဒိတော?

၁-ခု ၉-၃၉၀-ပိဋက။ ၂-အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလေဝါ (သီ၊ သျာ) ၃-ပရိဝိတော (က)

ဟောတိ၊ အထဿ ပရိဝိဒိတရူပါဒိနဝတ္တာ ပထဝီကသိဏာဒီသု^၁ အညတရံ ဥဠါဋေတွာ ရူပနိဿရဏေ အာကာသေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတော အပ္ပကသိရေ-
နေဝ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ၊ ဣတိ ကရဏာ အာကာသာနဉ္စာယတနဿ
ဥပနိဿယော ဟောတိ၊ န တတော ပရံ၊ တသ္မာ အာကာသာနဉ္စာယတန-
ပရမာတိ ဝုတ္တာ။

မုဒိတာဝိဟာရိဿ ပန တေန တေန ပါမောဇ္ဇကာရဏေန ဥပ္ပန္နပါမောဇ္ဇ-
သတ္တာနံ ဝိညာဏံ သမနုပဿန္တဿ မုဒိတာယ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော ဝိညာဏ-
ဂ္ဂဟဏပရိစိတံ ဟောတိ၊ အထဿ အနုက္ကမာဓိဂတံ အာကာသာနဉ္စာယတနံ
အတိက္ကမ္မ အာကာသနိမိတ္တဂေါစရေ ဝိညာဏေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတော အပ္ပ-
ကသိရေနေဝ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ၊ ဣတိ မုဒိတာ ဝိညာဏဉ္စာယတနဿ
ဥပနိဿယော ဟောတိ၊ န တတော ပရံ၊ တသ္မာ ဝိညာဏဉ္စာယတနပရမာတိ
ဝုတ္တာ။

ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ ပန “သတ္တာ သုခိတာ ဝါ ဟောန္တ၊ ဒုက္ခတော ဝါ
ဝိမုစ္ဆန္တ၊ သမ္ပတ္တသုခတော ဝါ မာ ဝိဂစ္ဆန္တ။”^၂ အာဘောဂါဘာဝတော
သုခဒုက္ခာဒိပရမတ္တဂါဟဝိမုခသမ္ဘဝတော အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခစိတ္တံ^၃ ဟောတိ၊
အထဿ ပရမတ္တဂါဟတော ဝိမုခဘာဝပရိစိတစိတ္တဿ^၄ ပရမတ္တတော အဝိဇ္ဇ-
မာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခစိတ္တဿ^၅ စ အနုက္ကမာဓိဂတံ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ
သမ္ဘဝတော အဝိဇ္ဇမာနေ ပရမတ္တဘူတဿ ဝိညာဏဿ အဘာဝေ စိတ္တံ ဥပ-
သံဟရတော အပ္ပကသိရေနေဝ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ၊ ဣတိ ဥပေက္ခာ အာကိဉ္စ-
ညာယတနဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ၊ န တတော ပရံ၊ တသ္မာ အာကိဉ္စညာ-
ယတနပရမာတိ ဝုတ္တာ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ
ပတ္တာတိ။

၅-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၆။ ပဉ္စမေ ပဂေဝါတိ ပဌမညေဝ။ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေနာတိ
ကာမရာဂဂဟိတေန။ ကာမရာဂပရေတေနာတိ ကာမရာဂါနဂတေန။ နိဿရ-
ဏန္တိ တိဝိဓံ ကာမရာဂဿ နိဿရဏံ ဝိက္ခမ္ဘနနိဿရဏံ တဒင်္ဂနိဿရဏံ

၁-ပရိဝိဒိတရူပါဒိနဝဿ စတုသု ပထဝီကသိဏာဒီသု (သီ)၊ ပရိဝိဒိတရူပါဒိနံ စတုသု ပထဝီ-
ကသိဏာဒီသု (သျာ) ၂-ဝိယုဋ္ဌိသုတိ (သီ၊ သျာ)
၃-အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏေန မုတ္တံ စိတ္တံ (သီ)၊ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏေန ဒုက္ခစိတ္တံ (က)
၄-ပရမတ္တဂါဟဝိမုခဘာဝတော ပရိစိတ္တစိတ္တဿ (သီ) ၅-....မုတ္တစိတ္တဿ (သီ)

သမုစ္ဆေဒနိဿရဏန္တိ။ တတ္ထ အသုဘေ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိက္ခမ္ဘနနိဿရဏံ နာမ၊
 ဝိဖဿနာ တဒဂ်နိဿရဏံ နာမ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ သမုစ္ဆေဒနိဿရဏံ နာမ။
 တံ တိဝိဓမ္မိ နပ္ပဇာနာတိတိ အတ္ထော။ အတ္တတ္ထမ္ဘိတိအာဒိသု အရဟတ္တသင်္ခါတော
 အတ္တနော အတ္ထော အတ္တတ္ထော နာမ၊ ပစ္စယဒါယကာနံ အတ္ထော ပရတ္ထော
 နာမ၊ သွေဝ ဒုဝိဓောပိ ဥဘယတ္ထော နာမ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝါရေသု
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ပန ဝိသေသော—**ဗျာပါဒဿ နိဿရဏန္တိ**အာဒိသု ဟိ ဒွေဝ
 နိဿရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘနနိဿရဏဉ္စ သမုစ္ဆေဒနိဿရဏဉ္စ။ တတ္ထ ဗျာပါဒဿ
 တာဝ မေတ္တာယ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိက္ခမ္ဘနနိဿရဏံ၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ သမုစ္ဆေဒ-
 နိဿရဏံ။ ထိနမိဒ္ဓဿ အာလောကသညာ ဝိက္ခမ္ဘနနိဿရဏံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ
 သမုစ္ဆေဒနိဿရဏံ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ယော ကောစိ သမထော ဝိက္ခမ္ဘန-
 နိဿရဏံ၊ ဥဒ္ဓစ္စဿ ပနေတ္ထ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ ကုက္ကုစ္စဿ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ
 သမုစ္ဆေဒနိဿရဏံ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဓမ္မဝဝတ္တာနံ ဝိက္ခမ္ဘနနိဿရဏံ၊ ပဌမမဂ္ဂေါ
 သမုစ္ဆေဒနိဿရဏံ။

ယာ ပနေတ္ထ **သေယျထာပိ မြာဟုဏ ဥဒပတ္တော သံသဋ္ဌော လာခါယ**
ဝါတိအာဒိကာ ဥပမာ ဝုတ္တာ၊ တာသု ဥဒပတ္တောတိ ဥဒကာဘရိတာ ပါတိ။
သံသဋ္ဌောတိ ဝဏ္ဏဘေဒကရဏဝသေန သံသဋ္ဌော။ **ပတ္တုထိတော**တိ ကုထိတော။
ဥသ္မုဒကဇာတောတိ^၁ ဥသုမဇာတော။ **သေဝါလပဏကပရိယောနဒ္ဓေါ**တိ
 တိလဗိဇကာဒိဘေဒေန သေဝါလေန ဝါ နိလမဏ္ဍုကပိဋ္ဌိဝဏ္ဏေန ဝါ^၂ ဥဒကပိဋ္ဌိ^၃
 ဆာဒေတွာ နိဗ္ဗတ္တပဏကေန ပရိယောနဒ္ဓေါ။ **ဝါတေရိတော**တိ ဝါတေန
 ရေိတော ကမ္မိတော။ **အာဝိလော**တိ အပ္ပသန္ဓော။ **လုဋ္ဌိတော**တိ အသန္ဓိသိန္ဓော။
ကလင်္ဂါဘူတောတိ ကဒ္ဓမိဘူတော။ **အန္ဓကာရေ နိက္ခိတ္တော**တိ ကောဋ္ဌန္တရာဒိ-
 ဘေဒေ အနာလောကဋ္ဌာနေ ဌပိတော။ ဣမသ္မိ^၄ သုတ္တေ ဘဂဝါ တိဟိ
 ဘဝေဟိ^၅ ဒေသနံ နိဝတ္တေတွာ အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ၊
 မြာဟုဏော ပန သရဏမတ္ထေ ပတိဋ္ဌိတော။

၆-အဘယသုတ္တဝဏ္ဏနံ

၂၃၇။ **ဆဋ္ဌေ အညာဏာယ အဒဿနာယာ**တိ အညာဏတ္တာယ အဒဿ-
 နတ္တာယ။ **တဒ္ဓိ ဘဂဝါ နိဝရဏာ**တိ ဧကံသေန ဘဂဝါ နိဝရဏာ။

၁-ဥဿဒကဇာတောတိ (သိ)၊ ဥသ္မာဒကဇာတောတိ (သျာ)
 ၂-နိလဝဏ္ဏေန ပိတဝဏ္ဏေန ဝါ (သိ) ၃-သစ္စေဟိ (က)

ကာယကိလမထောဘိ ကာယဒရထော။ စိတ္တကိလမထောဘိ စိတ္တဒရထော။
သောပိ မေ ပဋိပ္ပဿဒွေါတိ တဿ ကိရ သတ္ထု သန္တိကေ သီတလံ
ဥတုသပ္ပါယဋ္ဌာနံ ပဝိသိတွာ နိသိန္ဓဿ ကာယဒရထော ပဋိပဿတ္ထိ၊ တသ္မိံ
ပဋိပဿဒွေ တဒန္တယေနော စိတ္တဒရထောပိ။ အပိစ မဂ္ဂေနောဿ ဧတံ
ဥဘယမ္ပိ ပဿဒ္ဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇-အာနာပါနဝဂ္ဂ

၁-အဋ္ဌိကမဟပ္ပလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၃၈။ သတ္တမာဒီသု အဋ္ဌိကသညာတိ အဋ္ဌိကံ အဋ္ဌိကန္တိ ဘာဝေန္တဿ
ဥပ္ပန္နသညာ။ တံ ပနေတံ ဘာဝယတော ယာဝ နိမိတ္တံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ ဆဝိပိ
စမ္မမ္ပိ ဥပဋ္ဌာတိ။ နိမိတ္တေ ပန ဥပ္ပန္နေ ဆဝိစမ္မာနိ နော ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ သင်္ခဝဏ္ဏော
သုဒ္ဓအဋ္ဌိကသင်္ခာဇောဝ ဥပဋ္ဌာတိ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတံ ဓမ္မိကတိဿရာဇာနံ ဩလော-
ကေန္တဿ သာမဏေရဿ ဝိယ၊ ပဋိမဂ္ဂေ ဟသမာနံ ဣတ္ထိံ ဩလောကေန္တဿ
စေတိယပဗ္ဗတဝါသိနော တိဿထေရဿ ဝိယ စာတိ။ ဝတ္ထုနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ဝိတ္ထာရိတာနိ။ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေတိ ဂဟဏသေသေ ဥပါဒါနသေသေ
ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ။

၂-၁၀-ပုဋ္ဌဝကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၃၉-၂၄၇။ ပုဋ္ဌဝကသညာတိ ပုဋ္ဌဝံ ပုဋ္ဌဝန္တိ ဘာဝေန္တဿ ဥပ္ပန္နသညာ။
ဝိနိလကသညာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝိနိစ္ဆယကထာ ပနေတ္ထ သဒ္ဓိံ ဘာဝနာ-
နယေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ၂ ဝုတ္တာ။ မေတ္တာဒယော တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဥပေက္ခာ စတုက္ကဇ္ဈာနဝသေနော။

ဂ-နိရောဓဝဂ္ဂ

၁-၁၀-အသုဘသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄၈-၂၅၇။ အသုဘသညာတိ အသုဘေ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနသညာ။ မရဏ-
သညာတိ “အဝဿံ မရိတဗ္ဗံ၊ မရဏပဋိပဋ္ဌံ မေ ဇီဝိတ”န္တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ

ဥပ္ပန္နသညာ။ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာတိ ဩဒနကုမ္မာသာဒိမိ အဇ္ဈော-
 ဟရဏီယေ^၁ ပဋိကူလသညာ။ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာတိ သကလ-
 လောကသ္မိ^၂ အနဘိရတိ^၃ ဥပ္ပါဒေန္တဿ ဥပ္ပန္နသညာ။ ပဟာနသညာ-
 ဝိရာဂသညာတိ ဒွေ ပုဗ္ဗဘာဂါ၊ နိရောဓသညာ မိဿကာ။ ဧဝမေတာနိ အဋ္ဌိက-
 သညာဒိနိ^၄ ဝိသတိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ တေသံ နဝသု အပ္ပနာ ဟောန္တိ၊
 ဧကောဒသ ဥပစာရဇ္ဈာနိကာ။ သေသာ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂
 အာဂတာဝ။ ဂင်္ဂါပေယျာလာဒယော မဂ္ဂသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဩဒနကုမ္မာသာဒိ^၁ အဇ္ဈောဟရန္တဿေဝ (သီ၊ သျှာ)   ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၃၆-ပိဋေ။

၃-သတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တ

၁-အဗ္ဗပါလိဝဂ္ဂ

၁-အဗ္ဗပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၇။ သတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တဿ ပဌမေ အဗ္ဗပါလိဝနေတိ အဗ္ဗပါလိယာ နာမ ရူပူပဇီဝိနိယာ ရောပိတေ အဗ္ဗဝနေ။ တံ ကံရ တဿာ ဥယျာနံ အဟောသိ၊ သာ သတ္ထု၊ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပသန္တစိတ္တာ တတ္ထ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ တထာ- ဂတဿ နိယျာတေသိ။ တံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။ ကောယန္ဓာယန္တိ ကောယနော အယံ။ တတ္ထ ကောယနောတိ ကေမဂ္ဂေါ။ မဂ္ဂဿ ဟိ—

“မဂ္ဂေါ ပန္နော ပထော ပဇ္ဇော၊ အဗ္ဗသံ ဝဋ္ဋုမာယနံ။
နာဝါ ဥတ္တရသေတု စ၊ ကုလ္လော စ ဘိသိ သင်္ကမော”တိ—

ဗဟူနိ နာမာနိ။ သွာယံ ဣဓ အယနနာမေန ဝုတ္တော။ တသ္မာ ကောယ- န္ဓာယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါတိ ဧတ္ထ ကေမဂ္ဂေါ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ။ န ဒွေဓာပထဘူတောတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော။ မဂ္ဂေါတိ ကေနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ။ နိဗ္ဗာနဂမနဋ္ဌေန^၂၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂနိယဋ္ဌေန စ။

သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ ရာဂါဒီဟိ မလေဟိ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာဒီဟိ စ ဥပတ္တိလေသေဟိ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တာနံ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓတ္တာယ။ သောက- ပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယာတိ သောကဿ စ ပရိဒေဝဿ စ သမတိက္က- မာယ၊ ပဟာနာယာတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယာတိ ကာယိကဒုက္ခဿ စ စေတသိကဒေါမနဿဿ စာတိ ဣမေသံ ဒွိန္တံ အတ္တင်္ဂ- မာယ၊ နိရောဓာယာတိ အတ္ထော။ ဉာယဿ အဓိဂမာယာတိ ဉာယော ဝုစ္စတိ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ တဿ အဓိဂမာယ ပတ္တိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယဉ္စိ ပုဗ္ဗဘာဂေ လောကိယော သတိပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ ဘာဝိတော လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ အဓိဂမာယ သံဝတ္တတိ။ တေနာဟ “ဉာယဿ အဓိဂမာ- ယာ”တိ။ နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယာတိ တဏှာဝါနဝိရဟိတတ္တာ နိဗ္ဗာနန္တိ လဒ္ဓနာမဿ အမတဿ သန္တိကိရိယာယ၊ အတ္တပစ္စက္ခာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယဉ္စိ မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော အနုပုဗ္ဗေန နိဗ္ဗာနသန္တိကိရိယံ သာဓေတိ။ တေနာဟ “နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယာ”တိ။

၁-၃ ဂ-၂၀၁-ပိဋေ စူဠနိဒ္ဒေသေ။ ၂-နိဗ္ဗာနမဂ္ဂနဋ္ဌေန (သိ)၊ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂနဋ္ဌေန (က)

ဧဝံ ဘဂဝတာ သတ္တဟိ ပဒေဟိ ဧကာယနမဂ္ဂဿ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော၊ သော ကသ္မာတိ စေ? ဘိက္ခုနံ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ။ ဝဏ္ဏဘာသနဉ္စိ သုတွာ တေ ဘိက္ခု။ “အယံ ကိရ မဂ္ဂေါ ဟဒယသန္တာပဘူတံ သောကံ၊ ဝါစာ-ဝိပုလာပဘူတံ ပရိဒေဝံ၊ ကာယိကအသာတဘူတံ ဒုက္ခံ၊ စေတသိက-အသာတဘူတံ ဒေါမနဿန္တိ စတ္တာရော ဥပဒ္ဒဝေ ဟရတိ၊ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ ဉ္ဗယံ၊ နိဗ္ဗာနန္တိ တယော ဝိသေသေ အာဝဟတိ”တိ ဥဿာဟဇာတာ ဣမံ ဒေသနံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဣမဉ္စ မဂ္ဂံ ဘာဝေတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ။ ဣတိ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ ဝဏ္ဏံ အဘာသိ ကမ္မလဝါဏိဇာဒယော ကမ္မလာဒိနံ ဝဏ္ဏံ ဝိယ။

ယဒိဒန္တိ နိပါတော၊ ယေ ဣမေတိ အယမဿ အတ္ထော။ စတ္တာရောတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ တေန “န တတော ဟေဋ္ဌာ၊ န ဥဒ္ဓ”န္တိ သတိပဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒံ ဒီပေတိ။ သတိပဋ္ဌာနာတိ တယော သတိပဋ္ဌာနာ သတိဂေါစရောပိ၊ တိဓာ ပဋိပဇ္ဇေသု သာဝကေသု သတ္ထုနော ပဋိဃာနနယဝိတိဝတ္တတာပိ၊ သတိပိ။ “စတုန္တံ ဘိက္ခဝေ သတိပဋ္ဌာနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ၊ ကော စ ဘိက္ခဝေ ကာယဿ သမုဒယော၊ အာဟာရသမုဒယာ ကာယသမုဒယော”တိအာဒိသု^၁ ဟိ သတိဂေါစရော သတိပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တော။ တထာ “ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ၊ နော သတိ၊ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စာ”တိ-အာဒိသုပိ^၂။ တဿ အတ္ထော—ပတိဋ္ဌာတိ အသ္မိန္တိ ပဋ္ဌာနံ။ ကာ ပတိဋ္ဌာတိ? သတိ။ သတိယာ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ပဓာနံ ဋ္ဌာနန္တိ ဝါ ပဋ္ဌာနံ။ သတိယာ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ ဟတ္ထိဋ္ဌာနအဿဋ္ဌာနာဒိနိ ဝိယ။

“တယော သတိပဋ္ဌာနာ၊ ယဒရိယော သေဝတိ၊ ယဒရိယော သေဝမာနော သတ္တာ ဂဏမနုဿာသိတုမရဟတိ”တိ? ဧတ္ထ တိဓာ ပဋိပဇ္ဇေသု သာဝကေသု သတ္ထုနော ပဋိဃာနနယဝိတိဝတ္တတာ သတိပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တော။ တဿတ္ထော—ပဋ္ဌပေတဗ္ဗတော ပဋ္ဌာနံ၊ ပဝတ္တယိတဗ္ဗတောတိ အတ္ထော။ ကေန ပဋ္ဌပေတဗ္ဗောတိ? သတိယာ။ သတိယာ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနန္တိ။

“စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိ-ပူရေန္တိ”တိအာဒိသု^၃ ပန သတိယေဝ သတိပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တော။ တဿတ္ထော—ပတိဋ္ဌာတိတိ ပဋ္ဌာနံ၊ ဥပဋ္ဌာတိ ဩက္ခန္တိတွာ ပက္ခန္တိတွာ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။

၁-သံ ၃-၁၆၁-ပိဋ္ဌေ။
 ၂-မ ၃-၂၆၃-ပိဋ္ဌေ။
 ၃-၃၉-၄၀၆-ပိဋ္ဌေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။
 ၄-မ ၃-၁၂၄၊ သံ ၃-၂၀၇-ပိဋ္ဌေသု။

သတိယေဝ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ။ အထ ဝါ သရဏဋ္ဌေန သတိ၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနံ၊ ဣတိ သတိ စ သာ ပဋ္ဌာနဉ္စာတိပိ သတိပဋ္ဌာနံ။ ဣဒမိမ အဓိပ္ပေတံ။

ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ “သတိပဋ္ဌာနာ”တိ ဗဟုဝစနံ ကတန္တိ? သတိနံ ဗဟုတ္တာ။ အာရမ္မဏဘေဒေန ဟိ ဗဟုကာ သတိယော။ အထ “မဂ္ဂေါ”တိ ကသ္မာ ဧက-ဝစနန္တိ? မဂ္ဂနဋ္ဌေန ဧကတ္တာ။ စတဿောပိ ဟိ ဧတာ သတိယော မဂ္ဂနဋ္ဌေန ဧကတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “မဂ္ဂေါတိ ကေနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂနဋ္ဌေန၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂနိယဋ္ဌေန စာ”တိ။ စတဿောပိ စေတာ အပရဘာဂေ ကာယာဒိသု အာရမ္မဏေသု ကိစ္စံ သာဓယမာနာ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တိ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ စ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂိယန္တိတိ တသ္မာ စတဿောပိ ဧကော မဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တာ။ ဧဝေ သတိ ဝစနာနုသန္ဓိနာ သာနုသန္ဓိကာဝ ဒေသနာ ဟောတိ။

ကတမေ စတ္တာဇောတိ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ ကာယေတိ ရူပကာယေ။ ကာယာနုပဿိတိ ကာယံ အနုပဿနသိလော၊ ကာယံ ဝါ အနုပဿမာနော။ အယံ ဟိ ဘိက္ခု ဣမံ ကာယံ အနိစ္စာနုပဿနာဒီနံ သတ္တန္တံ အနုပဿနာနံ ဝသေန အနိစ္စတော အနုပဿတိ၊ နော နိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ နော သုခတော၊ အနတ္တတော အနုပဿတိ၊ နော အတ္တတော၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နော နန္ဒတိ၊ ဝိရဇ္ဇတိ၊ နော ရဇ္ဇတိ၊ နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ နော အာဒိယတိ။ သော တံ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ၊ ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ၊ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိ ပဇဟတိ၊ ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ၊ နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိတိ ဝေဒိတဗျော။

ဝိဟရတိတိ ဣရိယတိ။ အာတာပီတိ တိသု ဘဝေသု ကိလေသေ အာတ-ပတိတိ အာတာပေါ၊ ဝိရိယဿေတံ နာမံ။ အာတာပေါ အဿ အတ္ထိတိ အာတာပီ။ သမ္ပဇာနောတိ သမ္ပဇညသင်္ခါတေန ဉ္ဗဏေန သမန္ဓာဂတော။ သတိမာတိ ကာယပရိဂ္ဂါဟိကာယ သတိယာ သမန္ဓာဂတော။ အယံ ပန ယသ္မာ သဘိယာ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပညာယ အနုပဿတိ။ န ဟိ သတိ-ဝိရဟိတဿ အနုပဿနာ နာမ အတ္ထိ၊ တေနောဟိ “သတိဉ္စ ချိဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိ”တိ။ တသ္မာ ဧတ္ထ “ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ”တိ ဧတ္တာဝတာ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ ယသ္မာ

အနာတာပိနော အန္တောသင်္ခေပေါ အန္တရာယကရော ဟောတိ၊ အသမ္ပဇာနော ဥပါယပရိဂ္ဂဟေ အနုပါယပရိဝဇ္ဇနေ စ သမ္ပယုတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ ဥပါယာပရိစ္စာဂေ အနုပါယာပရိဂ္ဂဟေ^၁ စ အသမတ္ထော ဟောတိ၊ တေနဿ တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ယေသံ ဓမ္မာနံ အာနုဘာဝေန တံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တေသံ ဒဿနတ္ထံ “အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ” တိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣတိ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ သမ္ပယောဂင်္ဂဉ္ဇဿ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပဟာနင်္ဂံ ဒဿေတုံ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿန္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝိနေယျာတိ တဒင်္ဂဝိနယေန ဝါ ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယေန ဝါ ဝိနယိတွာ။ လောကေတိ တံသ္မိံ ယေဝ ကာယေ။ ကာယော ဟိ ဣဓ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန^၂ လောကောတိ အဓိပ္ပေတော။ ယသ္မာ ပနဿ န ကာယမတ္ထေယေဝ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ ပဟိယတိ၊ ဝေဒနာဒိသုပိ ပဟိယတိ ဧဝ။ တသ္မာ “ပဉ္စပိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကော” တိ ဝိဘင်္ဂေ^၃ ဝုတ္တံ။ လောကသင်္ခါတတ္တာ ဝါ တေသံ ဓမ္မာနံ အတ္ထုဒ္ဓါရနယေနတံ ဝုတ္တံ။ ယံ ပနာဟ “တတ္ထ ကတမော လောကော၊ သွေဝ ကာယော လောကော” တိ^၄၊ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော။ တသ္မိံ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ ဝိနေယျာတိ ဧဝံ သမ္ပန္နော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဝေဒနာယူတိ ဧတ္ထ တိဿော ဝေဒနာ၊ တာ စ^၅ လောကိယာ ဧဝ၊ စိတ္တဗ္ဗိ လောကိယံ၊ တထာ ဓမ္မာ။ ယထာ ပန ဝေဒနာ အနုပဿိတဗ္ဗာ၊ တထာ အနုပဿန္တော ဧသ ဝေဒနာနုပဿိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧသ နယော စိတ္တဓမ္မေသု။ ကထဉ္စ ဝေဒနာ အနုပဿိတဗ္ဗာတိ? သုခါ တာဝ ဝေဒနာ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခာ သလ္လတော၊ အဒုက္ခမသုခါ အနိစ္စတော။ ယထာဟ—

“ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဓ၊ ဒုက္ခမဒ္ဓက္ခိ သလ္လတော။
အဒုက္ခမသုခံ သန္တိ၊ အဒ္ဓက္ခိ နံ အနိစ္စတော။
သ ဝေ သမ္ပဒ္ဓသော ဘိက္ခု၊ ဥပသန္တော စရိဿတိ” တိ^၆။

သဗ္ဗာ ဧဝ စေတာ ဒုက္ခာတိပိ အနုပဿိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ယံကိဉ္စ ဝေဒယိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခသ္မိန္တိ ဝဒါမိ” တိ^၇။ သုခဒုက္ခတောပိ စ အနုပဿိတဗ္ဗာ၊

၁-အနုပါယပရိစ္စာဂေ ဥပါယပရိဂ္ဂဟေ (သီ၊ သျာ)
၂-လုဇ္ဇနဋ္ဌေန (သီ၊ သျာ)
၃-အဘိ ၂-၂၀၂-ပိဋ္ဌေ။
၄-သံ ၂-၄၀၉-ပိဋ္ဌေ။
၅-တာဝ (သီ၊ သျာ)
၆-ပရိဇာနာတိ ဝေဒနာတိ (က)
၇-သံ ၂-၄၁၇-ပိဋ္ဌေ။

ယထာဟ “သုခါ ခေါ အာဂုသော ဝိသာခ ဝေဒနာ ဌိတိသုခါ ဝိပရိဏာမ-
ဒုက္ခာ”တိ^၁ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ အပိစ အနိစ္စာဒိသတ္တအနုပဿနာဝသေနပိ
အနုပဿိတဗ္ဗာ။

စိတ္တဓမ္မေသုပိ စိတ္တံ တာဝ အာရမ္မဏာမိပတိသဟဇာတဘူမိကမ္မဝိပါက-
ကိရိယာဒိနာနတ္တဘေဒါနံ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာနံ သရာဂါဒိနဉ္စ ဘေဒါနံ
ဝသေန အနုပဿိတဗ္ဗံ၊ ဓမ္မာ သလက္ခဏာသာမညလက္ခဏာနံ သုညတဓမ္မဿ
အနိစ္စာဒိသတ္တအနုပဿနာနံ “သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္တံ”န္တိအာဒိနဉ္စ
ပဘေဒါနံ ဝသေန အနုပဿိတဗ္ဗာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အယမေတ္ထ
သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန ဒီဃမဇ္ဈိမဋ္ဌကထာသု^၂ သတိပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာယံ
ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂-သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၈။ ဒုတိယေ သတောတိ ကာယာဒိအနုပဿနာသတိယာ သမန္နာ-
ဂတော။ သမ္ပဇာနောတိ စတုသမ္ပဇညပညာယ သမန္နာဂတော။ အဘိက္ကန္တေ
ပဋိက္ကန္တေတိ ဧတ္ထ အဘိက္ကန္တံ ဝုစ္စတိ ဂမနံ၊ ပဋိက္ကန္တံ နိဝတ္တနံ^၃၊ တဒုဘယမ္ပိ
စတုသု ဣရိယာပထေသု လဗ္ဘတိ။ ဂမနေ တာဝ ပုရတော ကာယံ အဘိဟ-
ရန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ၊ ပဋိနိဝတ္တန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ ဌာနေပိ
ဌိတကောဝ ကာယံ ပုရတော ဩနမန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ၊ ပစ္ဆတော
အပနာမေန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ နိသဇ္ဇာယပိ နိသိန္နကောဝ အာသနဿ
ပုရိမအင်္ဂါဘိမုခေါ သံသရန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ၊ ပစ္စိမအင်္ဂပုဒေသံ ပစ္စာ-
သံသရန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ နိပဇ္ဇနေပိ ဧသေဝ နယော။

သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိတိ သမ္ပဇညေန သမ္ပကိစ္စကာရီ၊ သမ္ပဇညသေဝ
ဝါ ကာရီ။ သော ဟိ အဘိက္ကန္တာဒိသု သမ္ပဇညံ ကရောတေဝ၊ န ကတ္ထမိ
သမ္ပဇညဝိရဟိတော ဟောတိ။

တတ္ထ သာတ္ထကသမ္ပဇညံ သပ္ပာယသမ္ပဇညံ ဂေါစရသမ္ပဇညံ အသမ္မောဟ-
သမ္ပဇညန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ သမ္ပဇညံ။ တတ္ထ အဘိက္ကမနစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ စိတ္တဝသေနေဝ
အဂန္တာ “ကိံ န မေ ဧတ္ထ ဂတေန အတ္ထော အတ္ထိ၊ နတ္ထိ”တိ အတ္ထာနတ္ထံ
ပရိဂ္ဂဏိတွာ အတ္ထပရိဂ္ဂဏှနံ သာတ္ထကသမ္ပဇညံ။ တတ္ထ စ အတ္ထောတိ စေတိယ-
ဒဿနဗောဓိဒဿနသံသဒဿနထေရဒဿနအသုဘဒဿနာဒိဝသေန ဓမ္မတော

၁-မ ၁-၃၇၇-ပိဋေ။ ၂-ဒီ-၄ ၂-၃၃၄၊ မ-၄ ၁-၂၃၁-ပိဋေသု။
၃-ပဋိနိဝတ္တနံ (သိ၊ သျာ)

ဝနီ။ စေတီယံ ဒိသ္မာပိ ဟိ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သံဃဒဿနေန သံဃာရမ္မဏံ ပီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ တဒေဝ ခယတော သမ္မသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ မဟာ-
ဝိဟာရသ္မိံ ဟိ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေ ဌတွာ မဟာစေတီယံ ဩလောကေန္တာ
တိံသသဟဿဘိက္ခု။ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု၊ တထာ ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေ ဥတ္တရဒ္ဓါရေ
ပါစိနဒ္ဓါရေ စ ၁၊ တထာ ပဥမဏ္ဍပဋ္ဌာနေ အဘယဝါပိပါဠိယံ၊ ထူပါရာမဒ္ဓါရေ
နဂရဿ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေ အနုရာဝေါပိပါဠိယံ။

မဟာအရိယဝံသဘာဏကတ္ထေရော ပနာဟ “ကိံ” တုမှေ ဝဒထ၊ မဟာ-
စေတီယဿ သမန္တာ ကုစ္ဆိဝေဒိကာယ ဟေဋ္ဌိမဘာဂတော ပဋ္ဌာယ ပညာယန-
ဋ္ဌာနေ ယတ္ထ ယတ္ထ ဒွေ ပါဒါ သက္ကာဟောန္တိ သမံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တတ္ထ တတ္ထ
ဧကပဒုဒ္ဓါရေ ၂ တိံသ တိံသ ဘိက္ခုသဟဿာနိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသုတိ သက္ကာ
ဝတ္ထု”န္တိ။ အပရော ပန မဟာထေရော အာဟ “မဟာစေတီယတလေ
အာကိဏ္ဍဝါလိကာယ ဗဟုတရာ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပတ္တာ”တိ။ ထေရေ ဒိသ္မာ
တေသံ ဩဝါဒေ ပတိဋ္ဌာယ အသုဘံ ဒိသ္မာ တတ္ထ ပဋ္ဌမံ ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတွာ
တဒေဝ ခယတော သမ္မသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ တသ္မာ ဧတေသံ
ဒဿနံ သာတ္ထံ။ ဧကစိ ပန “အာမိသတောပိ ဝနီ အတ္ထောယေဝ တံ နိဿာယ
မြဟ္မစရိယာနဂ္ဂဟာယ ပဋိပန္နတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။

တသ္မိံ ၃ ပန ဂမနေ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ ပရိဂ္ဂဏိတွာ သပ္ပါယပရိဂ္ဂဏှနံ
သပ္ပါယသမ္ပဇဉံ။ သေယျထိဒံ? စေတီယဒဿနံ တာဝ သာတ္ထံ။ သစေ
ပန စေတီယဿ မဟာပူဇာယ ဒသဒ္ဓါဒသယောဇနန္တရေ ပရိသာ သန္နိပတန္တိ၊
အတ္တနော ဝိဘဝါနုရူပါ ဣတ္ထိယောပိ ပုရိသာပိ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ စိတ္တကမ္မ-
ရူပကာနိ ဝိယ သဗ္ဗရန္တိ။ တတြ စဿ ဣဋ္ဌေ အာရမ္မဏေ လောဘော၊ အနိဋ္ဌေ
ပဋိဗော၊ အသမပေက္ခနေ ၄ မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယသံသဂ္ဂေ ကာယ-
သံသဂ္ဂါပတ္ထိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဇီဝိတမြဟ္မစရိယာနံ ဝါ အန္တရာယော စ ဟောတိ။
ဧဝံ တံ ဌာနံ အသပ္ပါယံ ဟောတိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရအန္တရာယာဘာဝေ သပ္ပါယံ။
သံဃဒဿနမ္ပိ သာတ္ထံ။ သစေ ပန အန္တောဂါမေ မဟာမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ
သဗ္ဗရတ္ထိံ ဓမ္မဿဝနံ ကာရေန္တေသု မနုဿေသု ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ ဇနသန္နိ-
ပါတော စေဝ အန္တရာယော စ ဟောတိ၊ ဧဝံ တံ ဌာနံ အသပ္ပါယံ၊
အန္တရာယာဘာဝေ သပ္ပါယံ။ မဟာပရိဝါရာနံ ထေရာနံ ဒဿနေပိ ဧသေဝ
နယော။

၁-ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေ ပါစိနဒ္ဓါရေ စ (က) ၂-ဧကပဒဝါရေ (က)
၃-တသ္မိံ တသ္မိံ (သိ) ၄-အသမပေက္ခနေန (သိ၊ သျာ)

အသုဘဒဿနမ္ပိ သာတ္ထံ။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထဉ္စ ဣဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ ဒဟရဘိက္ခု သာမဏေရံ ဂဟေတွာ ဒန္တကဋ္ဌတ္တာယ ဂတော၊ သာမဏေရော မဂ္ဂါ ဩက္ကမိတွာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တော အသုဘံ ဒိသ္မာ ပဌမဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တဒေဝ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တော တိဏိ ဖလာနိ သမ္ဘိကတွာ ဥပရိမဂ္ဂတ္တာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဒဟရော တံ အပဿန္တော “သာမဏေရာ”တိ ပက္ခောသိ။ သော “မယာ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဒွေ ကထာ နာမ န ကထိတပုဗ္ဗာ၊ အညသ္မိမ္ပိ ဒိဝသေ ဥပရိဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “ကိံ ဘန္တေ”တိ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ “ဧဟိ”တိ ဝုတ္တေ ဧကဝစနေနေဝ အာဂန္တော “ဘန္တေ ဣမိနာ တာဝ မဂ္ဂေန ဂန္တော မယာ ဌိတောကာသေ မဟုတ္တံ ပုရတ္တာဘိမုခါ ဟုတွာ ဩလောကေထာ”တိ အာဟ။ သော တထာ ကတွာ တေန ပတ္တဝိသေသမေဝ ပါပုဏိ။ ဧဝံ ဧကံ အသုဘံ ဒ္ဓိန္တံ ဇနာနံ အတ္ထာယ ဇာတံ။ ဧဝံ သာတ္ထမ္ပိ ပနေတံ ပုရိသဿ မာတုဂါမာသုဘံ အသပ္ပါယံ၊ မာတုဂါမဿ စ ပုရိသာသုဘံ၊ သဘာဂမေဝ သပ္ပါယန္တိ ဧဝံ သပ္ပါယပရိဂ္ဂဏှနံ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ။

ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထသပ္ပါယဿ ပန အဋ္ဌတိံ သကမ္မဋ္ဌာနေသု အတ္တနော စိတ္တရုစိယံ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတံ ဂေါစရံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဘိက္ခာစာရဂေါစရေ တံ ဂဟေတွာဝ ဂမနံ ဂေါစရသမ္ပဇညံ နာမ။

တဿာဝိဘာဝတ္ထံ ဣဒံ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ဣဓေကစ္စော ဘိက္ခု ဟရတိ န ပစ္စာဟရတိ၊ ဧကစ္စော ပစ္စာဟရတိ န ဟရတိ၊ ဧကစ္စော ပန နေဝ ဟရတိ န ပစ္စာဟရတိ၊ ဧကစ္စော ဟရတိ စ ပစ္စာဟရတိ စ။

တတ္ထ ယော ဘိက္ခု ဒိဝသံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ စ အာဝရဏိယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတွာ တထာ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ မဇ္ဈိမယာမေ သေယျံ၊ ကပ္ပေတွာ ပစ္ဆိမယာမေပိ နိသဇ္ဇာစက်မေဟိ ဝိတိနာမေတွာ ပဂေဝ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္ထံ ကတွာ ဗောဓိရုက္ခေ ဥဒကံ အာသိဋ္ဌိတွာ ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တာဒီနိ သမာဒါယ ဝတ္တတိ၊ သော သရိရပရိကမ္မံ ကတွာ သေနာသနံ ပဝိသိတွာ ဒွေ တယော ပလ္လင်္ဂေ ဥသုမံ ဂါဟာပေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနမနုယုဋ္ဌိတွာ ဘိက္ခာစာရဝေလာယ ဥဋ္ဌဟိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သေနာသနတော နိက္ခမိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တောဝ စေတိယင်္ဂဏံ ဂန္တော သစေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ စေတိယင်္ဂဏံ ပဝိသတိ။ အညံ စေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ သောပါနပါဒမူလေ ဌတွာ ဟတ္ထေန ဂဟိတဘဏှံ ဝိယ တံ ဌပေတွာ

ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ ဂဟေတွာ စေတိယင်္ဂဏံ အာရုယု မဟန္တံ စေတိယံ စေ၊
 တိက္ခတ္တု ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတုသု ဌာနေသု ဝဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ခုဒ္ဒကံ စေ၊ တထေဝ
 ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ စေတိယံ ဝဋ္ဌိတွာ ဗောဓိယင်္ဂဏံ
 ပတ္တေနာပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဝိယ နိပစ္စကာရံ^၁ ဒဿေတွာ ဗောဓိ
 ဝဋ္ဌိတဗ္ဗာ။ သော ဧဝံ စေတိယဉ္စ ဗောဓိဉ္စ ဝဋ္ဌိတွာ ပဋိသမိတဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ
 ပဋိသမိတဘဏ္ဍကံ ဟတ္ထေန ဂဏှန္တော ဝိယ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ
 ဂါမသမိပေ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ စီဝရံ ပါရုပိတွာ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ။

အထ နံ မနုဿာ ဒိသ္မာ “အယျော နော အာဂတော”တိ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ ပတ္တံ
 ဂဟေတွာ အာသနသာလာယ ဝါ ဂေဟေ ဝါ နိသီဒါပေတွာ ယာဂုံ ဒတွာ
 ယာဝ ဘတ္တံ န နိဋ္ဌာတိ၊ တာဝ ပါဒေ ဓောဝိတွာ မက္ခေတွာ ပုရတော နိသီဒိတွာ
 ပဉ္စ ဝါ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဓမ္မံ ဝါ သောတုကာမာ ဟောန္တိ။ သစေပိ န ကထာပေန္တိ၊
 ဇနသင်္ဂဟဏတ္ထံ ဓမ္မကထာ နာမ ကာတဗ္ဗာယေဝါတိ အဋ္ဌကထာစရိယာ
 ဝဒန္တိ။ ဓမ္မကထာ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ
 ဓမ္မံ ကထေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ အနုမောဒနံ
 ကတွာ နိဝတ္တိယမာနေဟိပိ^၂ မနုဿေဟိ အနုဂတောဝ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ
 တတ္ထ တေ နိဝတ္တေတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇတိ။

အထ နံ ပုရေတရံ နိက္ခမိတွာ ဗဟိဂါမေ ကတဘတ္တကိစ္စာ သာမဏေရ-
 ဒဟရဘိက္ခု။^၃ ဒိသ္မာ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ ပတ္တစီဝရမဿ ဂဏှန္တိ။ ပေါရာဏကဘိက္ခု ကိရ န
 “အမှာကံ ဥပဇ္ဈာယော အာစရိယော”တိ မုခံ ဩလောကေတွာ ဝတ္တံ ကရောန္တိ၊
 သမ္ပတ္တပရိစ္ဆေဒေနေဝ ကရောန္တိ။ တေ တံ ပုစ္ဆန္တိ “ဘန္တေ ဧတေ မနုဿာ
 တုမှာကံ ကိံ ဟောန္တိ၊ မာတိပက္ခတော သမ္ပန္နာ ပီတိပက္ခတော”တိ။ ကိံ ဒိသ္မာ
 ပုစ္ဆထာတိ။ တုမှေသု ဧတေသံ ပေမံ ဗဟုမာနန္တိ။ “အာဝုသော ယံ မာတာ-
 ပိတူဟိပိ ဒုက္ကရတရံ၊ တံ ဧတေ အမှာကံ ကရောန္တိ၊ ပတ္တစီဝရမ္ပိ နော ဧတေသံ
 သန္တကမေဝ၊ ဧတေသံ အာနုဘာဝေန နေဝ ဘယေ ဘယံ၊ န ဆာတကေ
 ဆာတကံ ဇာနာမ၊ ဒေသိသာ နာမ အမှာကံ ဥပကာရိနော နတ္ထိ”တိ တေသံ
 ဂုဏေ ကထယန္တော ဂစ္ဆတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဟရတိ န ပစ္စာဟရတိတိ။

ယဿ ပန ပဂေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကရောန္တဿ ကမ္မဇတေဇော
 ပဇ္ဇလတိ၊ အနုပါဒိဏ္ဍကံ မုဉ္ဇိတွာ ဥပါဒိဏ္ဍကံ ဂဏှာတိ၊ သရိရတော သေဒါ
 မုစ္ဆန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ နာရောဟတိ၊ သော ပဂေဝ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဝေဂသာဝ

၁-နိပစ္စကာရံ(သီ)   ၂-အနိဝတ္တယမာနေဟိပိ(က)   ၃-သာမဏေရာဒယော(က)

တထာ အသက္ကောန္တော နိဿိဒတိတိ သော ဧဝ နယော။ အရိယဘူမိံ ဩက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တောပိ တံ ကိလေသံ ဝိက္ခမေတော ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တောဝ ဂစ္ဆတိ။ န ကမ္မဋ္ဌာနဝိပုယုတ္တေန စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရတိ။ ဥဒ္ဓရတိ စေ၊ ပဋိနိဝတ္တိဘွာ ပုရိမပဒေသံယေဝ^၁ ဧတိ အာလိန္ဒကဝါသီ မဟာဗုဿ-ဒေဝတ္ထေရော ဝိယ။

သော ကိရ ဧကုနဝိသတိ ဝဿာနိ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တံ ပူရေန္တော ဧဝ ဝိဟာသိ။ မနုဿာပိ သုဒံ? အန္တရာမဂ္ဂေ ကသန္တာ စ ဝပန္တာ စ မဒ္ဒန္တာ စ ကမ္မာနိ စ ကရောန္တာ ထေရံ တထာ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ “အယံ ထေရော ပုနပ္ပုန် နိဝတ္တိဘွာ ဂစ္ဆတိ။ ကိန္နု ခေါ မဂ္ဂမုဋ္ဌော၊ ဥဒါဟု ကိဉ္စိ ပမုဋ္ဌော”တိ သမုလ္လပန္နိ။ သော တံ အနာဒိယိဘွာ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တစိတ္တေနဝ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဝိသတိဝဿဗ္ဗန္တရေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟတ္တပ္ပတ္တဒိဝသေ စဿ စက်မန-ကောဋိယံ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ အင်္ဂုလီဟိ ဒိပံ ဥဇ္ဇာလေတွာ အဋ္ဌာသိ။ စတ္တာရောပိ မဟာရာဇာနော သက္ကော စ ဒေဝါနမိန္ဒော မြဟ္မာ စ သဟမ္ပတိ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂမံသု။ တဉ္စ ဩဘာသံ ဒိသ္မာ ဝနဝါသီမဟာတိဿတ္ထေရော တံ ဒုတိယဒိဝသေ ပုစ္ဆိ “ရတ္တိဘာဂေ အာယသ္မတော သန္တိကေ ဩဘာသော အဟောသိ။ ကိံ သော ဩဘာသော”တိ။ ထေရော ဝိက္ခေပံ ကရောန္တော “ဩဘာသော နာမ ဒီပေါဘာသောပိ ဟောတိ မဏိဩဘာသောပိ”တိ ဧဝမာဒိမာဟ။ တတော “ပဋိစ္ဆာဒေထ တုမေ”တိ နိဗဒ္ဓေါ? အာမာတိ ပဋိဇာနိတွာ အာရောစေသိ။

ကာဠုဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသီ မဟာနာဂတ္ထေရော ဝိယ စ။ သောပိ ကိရ ဂတပစ္စာ-ဂတိကဝတ္တံ ပူရေန္တော ပဌမံ တာဝ “ဘဂဝတော မဟာပဓာနံ ပူဇေဿာမိ”တိ သတ္တ ဝဿာနိ ဌာနစက်မမေဝ အဓိဋ္ဌာသိ။ ပုန သောဠသ ဝဿာနိ ဂတပစ္စာ-ဂတိကဝတ္တံ ပူရေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သော ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တေနဝ စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိပုယုတ္တေန ဥဒ္ဓရေ ပဋိနိဝတ္တိန္တော ဂါမသမိပံ ဂန္တာ “ဂါဝိ နု ပဗ္ဗဇိတော နူ”တိ အာသင်္ကနိယပဒေသေ ဌတွာ စိဝရံ ပါရုပိတွာ ကစ္ဆကရကတော^၂ ဥဒကေန ပတ္တံ ခောဝိတွာ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ ကရောတိ။ ကိံ ကာရဏာ? “မာ မေ ဘိက္ခံ ဒါတုံ ဝါ ဝန္တိတုံ ဝါ အာဂတေ မနုဿေ ‘ဒိဃာယုကာ ဟောထာ’တိ ဝစနမတ္ထေနာပိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိက္ခေပေါ အဟောသိ”တိ။ “အဇ္ဇ ဘန္တေ ကတိမိ”တိ ဒိဝသံ ဝါဘိက္ခုဂဏနံ ဝါ ပဉ္စံ ဝါ

၁-ပုရိမပါဒေသုယေဝ (က)   ၂-အဂမာသိ (က)   ၃-အဒ္ဓသံသု (သျှာ)
 ၄-နိဗဒ္ဓိတော (သိ၊ သျှာ)၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓေါ (က)   ၅-ကစ္ဆကန္တရတော (က)

ပုစ္ဆိတော ပန ဥဒကံ ဂိလိဘွာ အာရောစေတိ။ သစေ ဒိဝသာဒိပုစ္ဆကာ^၁ န ဟောန္တိ၊ နိက္ခမနဝေလာယံ ဂါမဒ္ဒါရေ နိဋ္ဌုဘိတွာ ယာတိ။

ကလမ္ပတိတ္ထဝိဟာရေ ဝဿူပဂတာ ပညာသ ဘိက္ခု။ ဝိယ စ။ တေ ကိရ အာသာဒိပုစ္ဆမိယံ ကတိကဝတ္တံ အကံသု “အရဟတ္တံ အပတွာ အညမညံ နာလဝိဿာမာ”တိ။ ဂါမဒ္ဒုပိဏ္ဍာယပဝိသန္တာ ဥဒကဂဏ္ဍုသံကတွာ ပဝိသိံသု။ ဒိဝသာဒိသု ပုစ္ဆိတေသု ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိံသု။ တတ္ထ မနုဿာ နိဋ္ဌုဘနံ ဒိသွာ ဇာနိံသု “အဇ္ဇေကော အာဂတော၊ အဇ္ဇေ ဒွေ”တိ။ ဧဝဉ္စ စိန္တေသု “ကိ” န ခေါ ဧတေ အမှေဟေဝ သဒ္ဓိံ န သလ္လပန္တိ၊ ဥဒါဟု အညမညမိ။ ယဒိ အညမညံ န သလ္လပန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဝိဝါဒဇာတာ ဘဝိဿန္တိ။ ဧထ နေ အညမညံ ခမာပေဿာမာ”တိ သဗ္ဗေ ဝိဟာရံ ဂန္တာ ပညာသာယ ဘိက္ခုသု ဒွေပိ ဘိက္ခု ဧကောကာသေ နာဒ္ဒသံသု။ တတော ယော တေသု စက္ခုမာ ပုရိသော၊ သော အာဟ “န ဘော ကလဟကာရကာနံ ဩကာသော ဤဒိသော ဟောတိ၊ သုသမ္ပဋ္ဌံ စေတိယင်္ဂဏံ ဗောဓိယင်္ဂဏံ၊ သုနိက္ခိတ္တာ သမ္ပဇ္ဇနိယော၊ သုပဋ္ဌိတံ ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယ”န္တိ။ တေ တတောဝ နိဝတ္တာ။ တေပိ ဘိက္ခု အန္တော-တေမာသေယေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ မဟာပဝါရဏာယံ ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏံ ပဝါရေသု။

ဧဝံ ကာဠုဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသီ မဟာနာဂတ္ထေရော ဝိယ၊ ကလမ္ပတိတ္ထဝိဟာရေ ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခု။ ဝိယ စ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တေနေဝ စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရန္တော ဂါမသမိပံ ဂန္တာ^၂ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ ကတွာ ဝိထိယော သလ္လက္ခေတွာ ယတ္ထ သုရာသောဏ္ဍုရတ္တာဒယော ကလဟကာရကာ စဏ္ဍဟတ္ထိအဿာဒယော ဝါ နတ္ထိ၊ တံ ဝိထိံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ စ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော န တုရိတတုရိတော ဝိယ ဇဝေန ဂစ္ဆတိ။ န ဟိ ဇဝေန ပိဏ္ဍပါတိကရုတင်္ဂံ^၃ နာမ ကိဉ္စိ အတ္ထိ။ ဝိသမဘူမိဘာဂပတ္တံ ပန ဥဒကသကဋံ ဝိယ နိစ္စလော ဟုတွာ ဂစ္ဆတိ။ အနုဃရံ ပဝိဋ္ဌော စ ဒါတုကာမံ ဝါ အဒါတုကာမံ ဝါ သလ္လက္ခေတုံ တဒနုရူပံ ကာလံ အာဂမေန္တော ဘိက္ခု ဂဟေတွာ အန္တောဂါမေ ဝါ ဗဟိဂါမေ ဝါ ဝိဟာရမေဝ ဝါ အာဂန္တာ ယထာဖာသုကေ ပတိရူပေ ဩကာသေ နိသီဒိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တော အာဟာရေ ပဋိကူလသညံ ဥပဋ္ဌပေတွာ အက္ခန္တန္တနဝဏ္ဏ-လေပနပုတ္တမံသုပမာဝသေန ပစ္စဝေက္ခန္တော အဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတံ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ။ ပ။ ဘုတ္တာဝိ စ ဥဒကကိစ္စံ ကတွာ မုဟုတ္တံ ဘတ္တကိလမထံ ပဋိပဿန္တေတွာ ယထာ

၁-ဒိဝသပုစ္ဆကာ (က) ၂-ပတွာ (သီ၊ သျာ) ၃-ဇဝေနပိဏ္ဍပါတိယရုတင်္ဂံ (သီ၊ သျာ)

ပုရောဘတ္တံ၊ ဧဝံ ပစ္စာဘတ္တံ ပုရိမယာမံ ပစ္စိမယာမဉ္စ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ မနသိကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဟရတိ စ ပစ္စာဟရတိ စာတိ။

ဣမံ ပန ဟရဏပစ္စာဟရဏသင်္ခါတံ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တံ ပူရေန္တော ယဒိ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ပဌမဝယေ ဧဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ နော စေ ပဌမဝယေ ပါပုဏာတိ၊ အထ မဇ္ဈိမဝယေ ပါပုဏာတိ။ နော စေ မဇ္ဈိမဝယေ ပါပုဏာတိ၊ အထ ပစ္စိမဝယေ ပါပုဏာတိ၊ နော စေ ပစ္စိမဝယေ ပါပုဏာတိ၊ အထ မရဏသမယေ။ နော စေ မရဏသမယေ ပါပုဏာတိ၊ အထ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ။ နော စေ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ ပါပုဏာတိ၊ အနုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ နိဗ္ဗုတ္တော ပစ္စေကဗောဓိံ သစ္စိကရောတိ။ နော စေ ပစ္စေကဗောဓိံ သစ္စိကရောတိ၊ အထ ဗုဒ္ဓါနံ သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝေ ဒိပ္ပါဘိညော ဝါ ဟောတိ၊ သေယျထာပိ ထေရော ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယော၊ မဟာပညော ဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော သာရိပုတ္တော၊ မဟိဒ္ဓိကော ဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဓုတဝါဒေါ ဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော မဟာကဿပေါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော ဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဝိနယဓရောဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော ဥပါလိ၊ ဓမ္မကထိကော ဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော ပုဏ္ဏော မန္တာဏိပုတ္တော၊ အာရညိကော ဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော ရေဝတော၊ ဗဟုဿုတော ဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော အာနန္ဒော၊ သိက္ခာကာမော ဝါ၊ သေယျထာပိ ထေရော ရာဟုလော ဗုဒ္ဓပုတ္တောတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ ယွာယံ ဟရတိ ပစ္စာဟရတိ စ၊ တဿ ဂေါစရသမ္ပဇညံ သိခါပတ္တံ ဟောတိ။

အဘိက္ကမာဒိသု ပန အသမ္ပုယုနံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ။ တံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ဣဓ ဘိက္ခု အဘိက္ကမန္တော ဝါ ပဋိက္ကမန္တော ဝါ ယထာ အနုပုထုဇ္ဇနာ အဘိက္ကမာဒိသု “အတ္တာ အဘိက္ကမတိ၊ အတ္တနာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗုတ္တိတော”တိ ဝါ “အဟံ အဘိက္ကမာမိ၊ မယာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗုတ္တိတော”တိ ဝါ သမ္ပုယုန္တိ၊ တထာ အသမ္ပုယုန္တော အဘိက္ကမာမိတိ စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ တေနဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဝါယောဓာတု ဝိညတ္တိံ ဇနယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပျါရဝသေန အယံ ကာယသမ္ပတော အဋ္ဌိသင်္ခာရော အဘိက္ကမတိ။ တဿေဝံ အဘိက္ကမတော ဧကေနပါဒုဒ္ဓရဏေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတုတိ ဒွေဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္ဒာ၊ ဣတရာ ဒွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော၊ တထာ အတိဟရဏဝိတိဟရဏေသု၊ ဝေါသဇ္ဇနေ တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတုတိ ဒွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ

ဟောန္တိ မန္ဒာ၊ ဣတရာ ဒွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော၊ တထာ သန္ဓိက္ခေပနသန္ဓိရုမ္ဘနေသု။

တတ္ထ ဥဒ္ဓရဏေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ အတိဟရဏံ န ပါပုဏန္တိ၊ တထာ အတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝိတိဟရဏံ၊ ဝိတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တာ သန္ဓိက္ခေပနံ၊ သန္ဓိက္ခေပနေ ပဝတ္တာ သန္ဓိရုမ္ဘနံ န ပါပုဏန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗပဗ္ဗံ သန္ဓိသန္ဓိ ဩဓိဩဓိ ဟုတွာ တတ္ထ-ကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာနိ ဝိယ ဘဂ္ဂတဋ္ဌာယန္တာ ဘိဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အဘိက္ကမတိ၊ ကဿ ဝါ ဧကဿ အဘိက္ကမနံ။ ပရမတ္ထတော ဟိ ဓာတုနံယေဝ ဂမနံ ဓာတုနံ ဌာနံ ဓာတုနံ နိသဇ္ဇာ ဓာတုနံ သယနံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဟိ ကောဋ္ဌာသေ သဒ္ဓိံ ရူပေန—

အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ။
အဝိစိမနုသမ္ပန္နော၊ နဒိသောတောဝ ဝတ္တတိတိ။

ဧဝံ အဘိက္ကမာဒိသု အသမ္ပယုနံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ နာမာတိ။
နိဋ္ဌိတော “အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ
ဟောတိ” တိပဒဿ အတ္ထော။

အာလောကိတေ ဝိလောကိတေတိ ဧတ္ထ ပန အာလောကိတံ နာမ ပုရတော ပေက္ခနံ၊ ဝိလောကိတံ နာမ အနုဒိသာပေက္ခနံ။ အညာနိပိ ဟေဋ္ဌာ ဥပရိ ပစ္ဆဘော အနုပေက္ခနဝသေန ဩလောကိတဥလ္လောကိတာပလောကိ-တာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တာနိ ဣဓ န ဂဟိတာနိ၊ သာရုပ္ပဝသေန ပန ဣမာနေဝ ဒွေ ဂဟိတာနိ။ ဣမိနာ ဝါ မုခေန သဗ္ဗာနိပိ တာနိ ဂဟိတာ-နေဝါတိ။

တတ္ထ “အာလောကေသံဘိ” တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ စိတ္တဝသေနဝ အနော-လောကေတွာ အတ္ထပရိဂ္ဂဏှနံ သာတ္ထကသမ္ပဇညံ။ တံ အာယသ္မန္တံ နန္တံ ကာယ-သက္ခိံ ကတွာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“သစေ ဘိက္ခဝေ နန္ဒဿ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ အာလောကေတဗ္ဗာ
ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ စေတသာ သမန္ဓာဟရိတွာ နန္ဒော ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ
အာလောကေတိ ‘ဧဝံ မေ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ အာလောကယတော

၁-....သန္ဓိရုမ္ဘနေသု (က)

နာဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာသ-
ဝိဿန္တိ'တိ။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ
နန္ဒဿ ပစ္ဆိမာ ဒိသာ၊ ဥတ္တရာ ဒိသာ၊ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ၊ ဥဒ္ဓံ၊
အဓော၊ အနုဒိသာ အာလောကေတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ စေတသာ
သမန္နာဟရိတွာ နန္ဒော အနုဒိသံ အာလောကေတိ 'ဧဝံ မေ
အနုဒိသံ အာလောကယတော။ပ။ သမ္ပဇာနော ဟောတိ'တိ။

အပိစ ဣဓာပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တစေတိယဒဿနာဒိဝသေနေဝ သာတ္တကတာ စ
သပ္ပါယတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပန အဝိဇ္ဇာဟနမေဝ ဂေါစရသမ္ပဇညံ၊
တသ္မာ ခန္ဓဓာတုအာယတနကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ အတ္တနော ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနေဝ
ကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ ဝါ ပန ကမ္မဋ္ဌာနသိသေနေဝ အာလောကန-
ဝိလောကနံ ကာတဗ္ဗံ။

“အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ အာလောကေတာ ဝါ ဝိလောကေတာ ဝါ နတ္ထိ၊
'အာလောကေသာမိ'တိ ပန စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ တေနေဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဝါယောဓာတု ဝိညတ္ထိံ ဇနယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ စိတ္တ-
ကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရဝသေန ဟေဋ္ဌိမံ အက္ခိဒလံ အဓော သိဒတိ၊ ဥပရိမံ
ဥဒ္ဓံ လဃေတိ၊ ကောစိ ယန္တကေန ဝိဝရန္တော နာမ နတ္ထိ၊ တတော စက္ခု-
ဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ သာဓေန္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဧဝံ ပဇာနနံ ပနေတ္ထ အသမ္မောဟ-
သမ္ပဇညံ နာမ။

အပိစ မူလပရိညာအာဂန္တုကတာဝကာလိကဘာဝဝသေနပေတ္ထ အသမ္မော-
ဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မူလပရိညာဝသေန တာဝ—

ဘဝင်္ဂါဝဇ္ဇနဉ္စေဝ၊ ဒဿနံ သမ္ပုဋ္ဌန္တနံ။
သန္တိရဏံ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ ဇဝနံ ဘဝတိ သတ္တမံ။

တတ္ထ ဘဝင်္ဂံ ဥပပတ္တိဘဝဿ အင်္ဂကိစ္စံ သာဓယမာနံ ပဝတ္တတိ၊ တံ
အာဝဇ္ဇေတွာ ကိရိယမနောဓာတု အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာဓယမာနာ၊ တန္တိရောဓာ
စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ သာဓယမာနံ၊ တန္တိရောဓာ ဝိပါကမနောဓာတု
သမ္ပုဋ္ဌန္တနကိစ္စံ သာဓယမာနာ၊ တန္တိရောဓာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု သန္တိ-
ရဏကိစ္စံ သာဓယမာနာ၊ တန္တိရောဓာ ကိရိယမနောဝိညာဏဓာတု ဝေါဋ္ဌဗ္ဗန-
ကိစ္စံ သာဓယမာနာ၊ တန္တိရောဓာ သတ္တက္ခတ္တံ ဇဝနံ ဇဝတိ။ တတ္ထ ပဌမဇဝနေပိ

“အယံ ဣတ္ထိ၊ အယံ ပုရိသော”တိ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနဝသေန အာလောကိတ-
 ဝိလောကိတံ န ဟောတိ၊ ဒုတိယဇဝနေပိ။ပ။ သတ္တမဇဝနေပိ။ ဧတေသု ပန
 ယုဒ္ဓမဏ္ဍလေ ယောဓေသု ဝိယ ဟေဋ္ဌပရိယဝသေန ဘိဇ္ဇိတွာ ပတိတေသု
 “အယံ ဣတ္ထိ အယံ ပုရိသော”တိ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန အာလောကိတဝိလောကိတံ
 ဟောတိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ မူလပရိညာဝသေန အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စက္ခုဒွါရေ ပန ရူပေ အာပါထမာဂတေ ဘဝဂ်စလနတော ဥဒ္ဓံ သကကိစ္စ-
 နိပ္ပါဒနဝသေန အာဝဇ္ဇနာဒိသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓေသု အဝသာနေ ဇဝနံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နာနံ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ ဂေဟဘူတေ စက္ခုဒွါရေ အာဂန္တုက-
 ပုရိသော ဝိယ ဟောတိ။ တဿ ယထာ ပရဂေဟေ ကိဉ္စိ ယာစိတုံ ပဝိဋ္ဌဿ
 အာဂန္တုကပုရိသဿ ဂေဟသာမိကေသု တုဏှိမာသိနေသု အာဏာကရဏံ
 န ယုတ္တံ၊ ဧဝံ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ ဂေဟဘူတေ စက္ခုဒွါရေ အာဝဇ္ဇနာဒိသုပိ
 အရဇ္ဇန္တေသု အဒုဿန္တေသု အမုယုန္တေသု စ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနံ အယုတ္တန္တိ
 ဧဝံ အာဂန္တုကဘာဝဝသေန အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယာနိ ပနေတာနိ စက္ခုဒွါရေ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနပရိယောသာနာနိ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 တာနိ သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ အညမညံ န ပဿန္တိ၊
 ဣတ္ထရာနိ တာဝကာလိကာနိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ယထာ ဧကသ္မိံ ဃရေ သဗ္ဗေသု
 မာနုသကေသု မတေသု အဝသေသဿ ဧကဿ တံဇ်ဏံယေဝ မရဏဓမ္မဿ
 န ယုတ္တာ နစ္စဂီတာဒိသု အဘိရတိ နာမ၊ ဧဝမေဝံ ဧကဒွါရေ သသမ္ပယုတ္တေသု
 အာဝဇ္ဇနာဒိသု တတ္ထ တတ္ထေဝ မတေသု အဝသေသဿ တံဇ်ဏံယေဝ မရဏ-
 ဓမ္မဿ ဇဝနဿာပိ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနဝသေန အဘိရတိ နာမ န ယုတ္တာတိ
 ဧဝံ တာဝကာလိကဘာဝဝသေန အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိစ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယပစ္စဝေက္ခဏဝသေနပေတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ဟိ
 စက္ခု စေဝ ရူပါစိ ရူပက္ခန္ဓော၊ ဒဿနံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ
 ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ ဖဿာဒိကာ သင်္ခါရာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊
 ဧဝမေတေသံ ပဉ္စန္ဓံ ခန္ဓာနံ သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။
 တတ္ထ ကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ကော ဝိလောကေတိ။ တထာ စက္ခု
 စက္ခာယတနံ၊ ရူပံ ရူပါယတနံ၊ ဒဿနံ မနာယတနံ၊ ဝေဒနာဒယော သမ္ပယုတ္တ-
 ဓမ္မာ ဓမ္မာယတနံ၊ ဧဝမေတေသံ စတုန္ဓံ အာယတနာနံ သမဝါယေ
 အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အာလောကေတိ၊

ကော ဝိလောကေတိ။ တထာ စက္ခု စက္ခုဓာတု၊ ရူပံ ရူပဓာတု၊ ဒဿနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာဒယော ဓမ္မာ ဓမ္မဓာတု၊ ဧဝမေ-
 တေသံ စတုန္ဒံ ဓာတုနံ^၁ သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။
 တတ္ထ ကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ကော ဝိလောကေတိ။ တထာ စက္ခု
 နိဿယပစ္စယော၊ ရူပံ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာဝဇ္ဇနံ အနန္တရသမနန္တရူပ-
 နိဿယနုတ္တိဝိဂတပစ္စယော၊ အာလောကော ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ဝေဒနာ-
 ဒယော သဟဇာတပစ္စယော^၂။ ဧဝမေတေသံ ပစ္စယာနံ သမဝါယေ
 အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ကော ဧကော အာလောကေတိ၊
 ကော ဝိလောကေတိတိ ဧဝမေတ္ထ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယပစ္စဝေက္ခဏ-
 ဝသေနပိ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သမိဋ္ဌိတေ ပသာရိတေတိ ပဗ္ဗာနံ သမိဋ္ဌနပသာရဏေ။ တတ္ထ စိတ္တဝသေနဝ
 သမိဋ္ဌနပသာရဏံ အကတွာ ဟတ္ထပါဒါနံ သမိဋ္ဌနပသာရဏပစ္စယာ အတ္တာနတ္ထံ
 ပရိဂ္ဂဏိတွာ အတ္ထပရိဂ္ဂဏှနံ သာတ္တကသမ္ပဇညံ။ တတ္ထ ဟတ္ထပါဒေ အတိစိရံ
 သမိဋ္ဌိတွာ ဝါပသာရေတွာ ဝါ ဌိတဿ ခဏေ ခဏေ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ စိတ္တံ
 ဧကဂ္ဂံ န လဘတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိပတတိ၊ ဝိသေသံ နာမိဂစ္ဆတိ။ ကာလေ
 သမိဋ္ဌန္တဿ ကာလေ ပသာရေန္တဿ ပန တာ ဝေဒနာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ
 ဟောတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဖာတိ^၁ ဂစ္ဆတိ၊ ဝိသေသမမိဂစ္ဆတိတိ ဧဝံ အတ္တာနတ္ထ-
 ပရိဂ္ဂဏှနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတ္ထေ ပန သတိပိ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ ပရိဂ္ဂဏိတွာ သပ္ပါယပရိဂ္ဂဏှနံ
 သပ္ပါယသမ္ပဇညံ။ တကြာယံ နယော—မဟာစေတိယင်္ဂဏေ ကိရ ဒဟရဘိက္ခု။
 သဇ္ဈာယံ ဂဏှန္တိ၊ တေသံ ပိဋ္ဌိပသေ ဒဟရဘိက္ခုနိယော ဓမ္မံ သုဏန္တိ၊
 တတ္ထေကော ဒဟရော ဟတ္ထံ ပသာရေန္တော ကာယသံသဂ္ဂံ ပတွာ တေနော
 ကာရဏေန ဂိဟိ ဇာတော။ အပရော ဘိက္ခု ပါဒိ ပသာရေန္တော အဂ္ဂိမ္ပိ
 ပသာရေသိ၊ အဋ္ဌိ^၁ အာဟစ္စ ပါဒေါ ဈာယိ။ အပရော ဝမ္ပိကေ ပသာရေသိ၊
 သော အာသီဝိသေန ဒဋ္ဌော။ အပရော စိဝရကုဋိဒဏှကေ ပသာရေသိ၊ တံ
 မဏိသပ္ပေါ ခုံသိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေ အသပ္ပါယေ အပသာရေတွာ သပ္ပါယေ
 ပသာရေတဗ္ဗံ။ ဣဒမေတ္ထ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ။

ဂေါစရသမ္ပဇညံ ပန မဟာထေရဝတ္ထုနာ ဒီပေတဗ္ဗံ—မဟာထေရော ကိရ
 ဒီဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္ဓော အန္တေဝါသိကေဟိ သဒ္ဓိ^၁ ကထယမာနော သဟသာ

၁-စတဿန္တံ ဓာတုနံ (သီ) ၂-သဟဇာတာဒီပစ္စယာ (သီ၊ ညှာ)

ဟတ္ထံ သမိဉ္ဇိတွာ ပုန ယထာဌာနေ ဌပေတွာ သဏိကံ သမိဉ္ဇေသိ။ တံ အန္တေ-
 ဝါသိကာ ပုစ္ဆိံသု “ကသ္မာ ဘန္တေ သဟသာ ဟတ္ထံ သမိဉ္ဇိတွာ ပုန ယထာ-
 ဌာနေ ဌပေတွာ သဏိကံ သမိဉ္ဇိတ္တာ”တိ။ ယတော ပဌာယာဟံ အာဂုသော
 ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကာတုံ အာရဒ္ဓေါ။ န မေ ကမ္မဋ္ဌာနံ မုဉ္ဇိတွာ ဟတ္ထော
 သမိဉ္ဇိတပုဗ္ဗော၊ ဣဒါနိ ပန တုမေဟိ သဒ္ဓိံ ကထယမာနေန ကမ္မဋ္ဌာနံ မုဉ္ဇိတွာ
 သမိဉ္ဇိတော၊ တသ္မာ ပုန ယထာဌာနေ ဌပေတွာ သမိဉ္ဇေသိန္တိ။ သာရ ဘန္တေ
 ဘိက္ခုနာ နာမ ဝေရူပေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ။ ဝေမေတ္တာပိ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနမေဝ
 ဂေါစရသမ္ပဇညန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ သမိဉ္ဇန္တော ဝါ ပသာရေန္တော ဝါ နတ္ထိ၊
 ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပွါရေန ပန သုတ္တာကဗုဒ္ဓဝသေန ဒါရု-
 ယန္တဿ^၁ ဟတ္ထပါဒလဋ္ဌနံ^၂ ဝိယ သမိဉ္ဇနပသာရဏံ ဟောတိတိ ပရိဇာနနံ
 ပနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သင်္ခါပုတ္တစိဝရဓာရဏေတိတ္ထေ သင်္ခါပုတ္တစိဝရနံ နိဝါသနပါရူပနဝသေန၊
 ပတ္တဿ ဘိက္ခာပဋိဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန ပရိဘောဂေါ ဓာရဏံ နာမ။ တတ္ထ
 သင်္ခါပုတ္တစိဝရဓာရဏေ တာဝ နိဝါသေတွာ ပါရူပိတွာ စ ပိဏ္ဍာယ စရတော
 အာမိသလာဘော၊ “သီတဿ ပဋိသဘာတာယာ”တိအာဒိနာ နယေန ဘဂဝတာ
 ဝုတ္တပ္ပကာရောယေဝ စ အတ္ထော အတ္ထော နာမ။ တဿ ဝသေန သာတ္ထက-
 သမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥဏှပကတိကဿ ပန ဒုဗ္ဗလဿ စ စိဝရံ သုခုမံ သပ္ပါယံ၊ သီတာလုကဿ
 သနံ ဒုပဋ္ဌံ။ ဝိပရိတံ အသပ္ပါယံ။ ယဿ ကဿစိ ဇိဏ္ဏံ အသပ္ပါယမေဝ။
 အဂ္ဂဋ္ဌာဒိဒါနေန ဟိဿ တံ ပလိဗောဂေကရံ ဟောတိ။ တထာ ပဋုဏ္ဏဒုကူလာဒိ-
 ဘောဒံ လောဘနိယစိဝရံ။ တာဒိသဗ္ဗိ အရညေ ဧကကဿ နိဝါသန္တရာယကရံ
 ဇီဝိတန္တရာယကရဉ္စာပိ ဟောတိ။ နိပ္ပရိယာယေန ပန ယံ နိမိတ္တကမ္မာဒိမိစ္ဆာ-
 ဇီဝဝသေန ဥပ္ပန္နံ၊ ယဉ္ဇဿ သေဝမာနဿ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုန္တိ၊
 ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ တံ အသပ္ပါယံ။ ဝိပရိတံ သပ္ပါယံ၊ တဿ
 ဝသေနတ္ထ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ စ ဂေါစရသမ္ပဇညံ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ စိဝရံ ပါရူပန္တော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပ-
 ကာရစိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပွါရေနေဝ ပန စိဝရပါရူပနံ ဟောတိ။ တတ္ထ

၁-ရူပယန္တဿ (က)   ၂-ဟတ္ထပါဒါကဗုဒ္ဓံ (သီ၊ သျာ)၊ ဟတ္ထပါဒလောဋ္ဌနံ (က)

စီဝရမ္ပိ အစေတနံ၊ ကာယောပိ အစေတနော။ စီဝရံ န ဇာနာတိ “မယာ ကာယော ပါရုပိတော”တိ။ ကာယောပိ န ဇာနာတိ “အဟံ စီဝရေန ပါရုပိတော”တိ။ ဓာတုယောဝ ဓာတုသမူဟံ ပဋိစ္စာဒေန္တိ ပဋုပိလောတိ- ကာယ ပေါတ္တကရူပပဋိစ္စာဒနေ ဝိယ။ တသ္မာ နေဝ သုန္ဒရံ စီဝရံ လဘိတွာ သောမနဿံ ကာတဗ္ဗံ၊ န အသုန္ဒရံ လဘိတွာ ဒေါမနဿံ။ နာဂဝမ္ပိက- စေတိယရက္ခာဒိသု ဟိ ကေစိ မာလာဂန္ဓရူမဝတ္ထာဒိဟိ သက္ကာရံ ကရေန္တိ၊ ကေစိ ဂူထမုတ္တကဒ္ဒမဒဏ္ဍသတ္တပဟာရာဒိဟိ အသက္ကာရံ။ န တေဟိ နာဂဝမ္ပိက- ရက္ခာဒယော သောမနဿံ ဝါ ကရေန္တိ ဒေါမနဿံ ဝါ။ ဧဝမေဝံ နေဝ သုန္ဒရံ စီဝရံ လဘိတွာ သောမနဿံ ကာတဗ္ဗံ၊ န အသုန္ဒရံ လဘိတွာ ဒေါမနဿန္တိ ဧဝံ ပဝတ္ထပဋိသင်္ခါနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပတ္တဓာရဏေပိ ပတ္တံ သဟသာဝ အဂ္ဂဟေတွာ “ဣမံ ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော ဘိက္ခံ လဘိဿာမီ”တိ ဧဝံ ပတ္တဂ္ဂဟဏပစ္စယာ ပဋိလဘိတဗ္ဗအတ္ထ- ဝသေန သာတ္တကသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကိသဒုဗ္ဗလသရီရဿ ပန ဂရုပတ္တော အသပ္ပါယော။ ယဿ ကဿစိ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော ဒုဗ္ဗိသောဓနိယော အသပ္ပါယော။ ဒုဒ္ဓေါတပတ္တော ဟိ န ဝဇ္ဇတိ၊ တံ ခောဝန္တဿေဝ စဿ ပလိဗောဓော ဟောတိ။ မဏိဝဏ္ဏပတ္တော ပန လောဘနိယော စီဝရေ ဝုတ္တနယေနေဝ အသပ္ပါယော။ နိမိတ္တကမ္မာဒိဝသေန လဒ္ဓေါ၊ ပန ယဉ္ဇဿ သေဝမာနဿ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အယံ ဧကန္တအသပ္ပါယော။ ဝိပရိတော သပ္ပါယော။ တဿ ဝသေနေတ္ထ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ စ ဂေါစရသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ ပတ္တံ ဂဏ္ဍန္တော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တ- ကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရေနေဝ ပတ္တဂ္ဂဟဏံ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ပတ္တောပိ အစေတနော၊ ဟတ္ထာပိ အစေတနာ။ ပတ္တော န ဇာနာတိ “အဟံ ဟတ္ထေဟိ ဂဟိတော”တိ။ ဟတ္ထာပိ န ဇာနန္တိ “ပတ္တော အမေဟိ ဂဟိတော”တိ။ ဓာတုယောဝ ဓာတုသမူဟံ ဂဏ္ဍန္တိ သဏ္ဍာသေန အဂ္ဂိဝဏ္ဏပတ္တဂ္ဂဟဏေ ဝိယာတိ ဧဝံ ပဝတ္ထပဋိသင်္ခါနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိစ ယထာ ဆိန္ဒဟတ္ထပါဒေ ဝဏမုခေဟိ ပဋ္ဌရိတပုဗ္ဗလောဟိတကိမိ- ကုလေ နိလမက္ခိကသမ္ပရိကိဏ္ဏေ အနာထသာလာယ အနာထမနုဿေ ဒိသ္မာ ဒယာလုကာ ပုရိသာ တေသံ ဝဏပဋ္ဌစောဋ္ဌကာနိ စေဝ ကပါလာဒိဟိ ဘောသဇ္ဇာနိ စ ဥပနာမေန္တိ။ တတ္ထ စောဋ္ဌကာနိပိ ကေသဉ္စိ သဏ္ဍာနိ၊ ကေသဉ္စိ ထူလာနိ ပါပုဏန္တိ၊ ဘောသဇ္ဇကပါလာနိပိ ကေသဉ္စိ သုသဏ္ဍာနာနိ

ကေသဉ္စိ ဒုဿဏ္ဍာနာနိ ပါပုဏန္တိ၊ န တေ တတ္ထ သုမနာဝါ ဒုမ္မနာဝါ ဟောန္တိ။
 ဝဏပဋိစ္ဆာဒနမတ္ထေနော ဟိ စောဠကေန ဘောသဇ္ဇပဋိဂ္ဂဟမတ္ထေနော စ
 ကပါလကေန တေသံ အတ္ထော။ ဧဝမေဝ ယော ဘိက္ခု ဝဏစောဠကံ ဝိယ စိဝရံ၊
 ဘောသဇ္ဇကပါလကံ ဝိယ စ ပတ္တံ၊ ကပါလေ ဘောသဇ္ဇမိဝ စ ပတ္ထေ လဒ္ဓဘိက္ခံ
 သလ္လက္ခေတိ၊ အယံ သင်္ခါပတ္တစိဝရဓာရဏေ အသမ္မောဟသမ္ပဇညေန
 ဥတ္တမသမ္ပဇာနကာရိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အသိတာဒိသု အသိတေတိပိဏ္ဍုပါတဘောဇနေ။ ပီတေတိယာဂုအာဒိပါနေ။
 ခါယိတေတိ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိခါဒနေ။ သာယိတေတိ မရုဖာဏိတာဒိသာယနေ။
 တတ္ထ “နေဝ ဒဝါယာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္ထော အဋ္ဌဝိဓောပိ အတ္ထော
 အတ္ထော နာမ၊ တဿ ဝသေန သာတ္ထကသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

လူပပဏိတတိတ္ထမရရာဒိသု ပန ယေန ဘောဇနေန ယဿ အဖာသု
 ဟောတိ၊ တံ တဿ အသပ္ပါယံ။ ယံ ပန နိမိတ္တကမ္မာဒိဝသေန ပဋိလဒ္ဓံ၊ ယဉ္ဇဿ
 ဘုဉ္ဇတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ တံ
 ဧကန္တအသပ္ပါယမေဝ။ ဝိပရိတံ သပ္ပါယံ။ တဿ ဝသေနတ္ထ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ၊
 ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနော စ ဂေါစရသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ ဘုဉ္ဇကော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တကိရိယ-
 ဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရေနေဝ ပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏံ နာမ ဟောတိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယော-
 ဓာတုဝိပ္ပာရေနေဝ ဟတ္ထဿ ပတ္ထေ ဩတာရဏံ နာမ ဟောတိ၊ စိတ္တကိရိယ-
 ဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရေနေဝ အာလောပကရဏံ အာလောပုဋ္ဌရဏံ မုခဝိဝရဏဉ္စ
 ဟောတိ။ န ကောစိ ကုဉ္ဇိကာယ န ယန္တကေန ဟနုကဋ္ဌိနိ ဝိဝရတိ၊ စိတ္တ-
 ကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရေနေဝ အာလောပဿ မုခေ ဌပနံ ဥပရိဒန္တာနံ
 မုသလကိစ္စသာဓနံ ဟေဋ္ဌာဒန္တာနံ ဥဒုက္ခလကိစ္စသာဓနံ ဇိဝှိယ ဟတ္ထကိစ္စ-
 သာဓနဉ္စ ဟောတိ။ ဣတိ နံ တတ္ထ အဂ္ဂဇိဝှိယ တနုကခေဋ္ဌော၊ မူလဇိဝှိယ
 ဗဟလခေဋ္ဌော မက္ခေတိ။ တံ ဟေဋ္ဌာဒန္တဥဒုက္ခလေ ဇိဝှိဟတ္ထပရိဝတ္တိတံ
 ခေဋ္ဌဥဒကတေမိတံ ဥပရိဒန္တမုသလသဉ္စုဏ္ဍိတံ ကောစိ ကဋ္ဌတ္ထနာ ဝါ ဒဗ္ဗိယာ
 ဝါ အန္တော ပဝေသေန္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဝါယောဓာတုယာဝ ပဝိသတိ။ ပဝိဋ္ဌံ
 ပဝိဋ္ဌံ ကောစိ ပလာလသန္တရံ ကတ္တာ ဓာရေန္တော နာမ နတ္ထိ၊
 ဝါယောဓာတုဝသေနော တိဋ္ဌတိ။ ဌိတံ ဌိတံ ကောစိ ဥဒ္ဓနံ ကတ္တာ အဂ္ဂိ
 ဇာလောဘာ ပစန္တော နာမ နတ္ထိ၊ တေဇောဓာတုယာဝ ပစ္စတိ။ ပက္ကံ
 ပက္ကံ ကောစိ ဒဏ္ဍကေန ဝါ ယဋ္ဌိယာ ဝါ ဗဟိ နိဟရကော နာမ နတ္ထိ၊
 ဝါယောဓာတုယေဝ နိဟရတိ။ ဣတိ ဝါယောဓာတု အတိဟရတိ စ ဝိတိဟရတိ

စ ဓာရေတိ စ ပရိဝတ္တေတိ စ သဗ္ဗုဇ္ဈေတိ စ ဝိသောသေတိ စ နိဟရတိ စ၊ ပထဝီဓာတု ဓာရေတိ စ ပရိဝတ္တေတိ စ သဗ္ဗုဇ္ဈေတိ စ ဝိသောသေတိ စ၊ အာပေါဓာတု သိနေဟေတိ စ အလ္လတ္တန္တ အနုပါလေတိ၊ တေဇောဓာတု အန္တောပဝိဋ္ဌံ ပရိပါစေတိ၊ အာကာသဓာတု အဉ္စသော ဟေတိ၊ ဝိညာဏဓာတု တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂမန္ဓာယ အာဘုဇတီတိ ဧဝံ ပဝတ္တပဋိသင်္ခါနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိစ ဂမနတော ပရိယေသနတော ပရိဘောဂတော အာသယတော နိဓာနတော အပရိပက္ကတော ပရိပက္ကတော ဖလတော နိဿန္နတော သမ္ပက္ခနတောတိ ဧဝံ ဒသဝိဓံ ပဋိကူလဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခဏတောပေတ္ထိ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိတ္ထာရကထာ ပနေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ အာဟာရပဋိကူလသညာနိဒ္ဒေသတော ဂဟေတဗ္ဗာ။

ဥစ္စာရပဿာဝကမ္ပေတိ ဥစ္စာရဿ စ ပဿာဝဿ စ ကရဏေ။ တတ္ထ ပတ္တကာလေ ဥစ္စာရပဿာဝံ အကရောန္တဿ သကလသရီရတော သေဒါမုစ္ဆန္တိ၊ အက္ခိနိ ဘမန္တိ၊ စိတ္တံ န ကေဂ္ဂံ ဟေတိ၊ အညေ စ ရောဂါ ဥပ္ပဇန္တိ။ ကရောန္တဿ ပန သဗ္ဗံ တံ န ဟေတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ တဿ ဝသေန သာတ္ထကသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဋ္ဌာနေ ဥစ္စာရပဿာဝံ ကရောန္တဿ ပန အာပတ္တိ ဟေတိ၊ အယသော ဝဗ္ဗတိ၊ ဇီဝိတန္တရာယောပိ ဟေတိ။ ပတိရူပေ ဌာနေ ကရောန္တဿ သဗ္ဗံ တံ န ဟေတိတိ ဣဒမေတ္ထ သပ္ပါယံ၊ တဿ ဝသေန သပ္ပါယသမ္ပဇညံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေန စ ဂေါစရသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္ပံ ကရောန္တော နတ္ထိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရိရေနေဝ ပန ဥစ္စာရပဿာဝကမ္ပံ ဟေတိ။ ယထာ ပန ပက္ခေ ဂဏ္ဍေ ဂဏ္ဍဘေဒေန ပုဗ္ဗလောဟိတံ အကာမတာယ နိက္ခမတိ၊ ယထာ စ အတိဘရိတာ ဥဒကဘာဇနာ ဥဒကံ အကာမတာယ နိက္ခမတိ၊ ဧဝံ ပက္ခာသယမုတ္တဝတ္ထိသု သန္တိစိတာ ဥစ္စာရပဿာဝါ ဝါယုဝေဂသမုပ္ပိဋ္ဌိတာ အကာမတာယပိ နိက္ခမန္တိ။ သော ပနာယံ ဧဝံ နိက္ခမန္တော ဥစ္စာရပဿာဝေါ နေဝ တဿ ဘိက္ခုနော အတ္တနော ဟေတိ န ပရဿ၊ ကေဝလံ သရီရနိဿန္နောဝ ဟေတိ။ ယထာ ကိံ? ယထာ ဥဒကတုမ္ပတော ပုရာဏဥဒကံ ဆဇ္ဇန္တဿ နေဝ တံ အတ္တနော ဟေတိ န ပရေသံ၊ ကေဝလံ ပဋိဇဂ္ဂနမတ္ထမေဝ ဟေတိ။ ဧဝံ ပဝတ္တပဋိသင်္ခါနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂတဒိသု ဂတေတိ ဂမနေ။ ဌိတေတိ ဌာနေ။ နိသိန္ဓေတိ နိသဇ္ဇာယ။ သုတ္တေတိ သယနေ။ ဇာဂရိတေတိ ဇာဂရဏေ။ ဘာသိတေတိ ကထနေ။ တုဏှိဘာဝေတိ အကထနေ။ ဧတ္ထ စ ယော စိရံ ဂန္ဓာ ဝါ စက်မိတွာ ဝါ အပရဘာဂေ ဌိတော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “စက်မနကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ ဂတေ သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။

ယော သဇ္ဈာယံ ဝါ ကရောန္တော ပဉ္စ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ မနသိကရောန္တော စိရံ ဌတွာ အပရဘာဂေ နိသိန္ဓော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “ဌိတကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ ဌိတေ သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။

ယော သဇ္ဈာယာဒိကရဏဝသေနေဝ^၁ စိရံ နိသိဒိတွာ အပရဘာဂေ နိပန္ဓော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “နိသိန္ဓကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ နိသိန္ဓေ သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။

ယော ပန နိပန္ဓကောဝ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ မနသိကရောန္တော နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိတွာ အပရဘာဂေ ဝုဋ္ဌာယ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “သယနကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ သုတ္တေ စ ဇာဂရိတေ စ သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။ ကိရိယမယစိတ္တာနဉ္စိ အပ္ပဝတ္တံ သုတ္တံ နာမ၊ ပဝတ္တံ ဇာဂရိတံ နာမာတိ။

ယော ပန ဘာသမာနော “အယံ သဒ္ဓေါ နာမ ဩဠေ စ ပဋိစ္စ ဒန္တေ စ ဇိဝ္ဗန္တ တာလုဉ္စ ပဋိစ္စ စိတ္တဿ စ တဒနရူပံ ပယောဂံ ပဋိစ္စ ဇာယတိ”တိ သတော သမ္ပဇာနော ဘာသတိ။ စိရံ ဝါ ပန ကာလံ သဇ္ဈာယံ ကတွာ ဓမ္မံ ဝါ ကထေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ ပရိဝတ္ထေတွာ ပဉ္စ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အပရဘာဂေ တုဏှိဘူတော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “ဘာသိတကာလေ ဥပ္ပန္နာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ ဘာသိတေ သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။

ယော တုဏှိဘူတော စိရံ ဓမ္မံ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ မနသိကတွာ အပရဘာဂေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “တုဏှိဘူတကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ ဥပါဒါရူပပဝတ္တိယာ သတိ ဘာသတိ နာမ၊ အသတိ တုဏှိ ဘဝတိ နာမာတိ။ အယံ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရိ နာမာတိ။ ဝေမေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ၊ တဿ ဝသေန သမ္ပဇာနကာရိတာ ဝေဒိတဗျာ။ ဣမသ္မိ^၂ သုတ္တေ သတိပဋ္ဌာနမိဿကသမ္ပဇညံ ပုဗ္ဗဘာဂံ ကထိတံ။

၁-သဇ္ဈာယာဒိဂဟိတဝသေနေဝ (က)

၃-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၉။ တဘိယေ ဝေမေဝ ပနိဓေကဓ္စေတိ သော ကိရ ဘိက္ခု ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ ဣတော စိတော စ အာဟိဏ္ဍတိ၊ ကာယဝိဝေကံ နာနုယုဇ္ဇတိ။ တေန နံ ဘဂဝါ နိဂ္ဂဏှန္တော ဝေမာဟ။ တဿာတိ ယသ္မာ သံခိတ္တေန ဒေသနံ ယာစသိ၊ တသ္မာ။ ဒိဋ္ဌိတိ ကမ္မဿကတာဒိဋ္ဌိ။

၄-သာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၀။ စတုတ္ထေ ဓမ္မဝိနယောတိ ဓမ္မောတိ ဝါ ဝိနယောတိ ဝါ ဥဘယမေတံ သတ္တုသာသနဿေဝ နာမံ။ သမာဒပေတဗ္ဗာတိ ဂဏှာပေတဗ္ဗာ။ ကောဒိဘူတာတိ ခဏိကသမာဓိနာ ဧကဂ္ဂဘူတာ။ သမာဟိတာ ကေဂ္ဂ- ဝိတ္တာတိ ဥပစာရပုနာဝသေန သမ္မာ ဌပိတစိတ္တာ စ ကေဂ္ဂစိတ္တာ စ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ နဝကဘိက္ခုဟိ စေဝ ဒိဏာသဝေဟိ စ ဘာဝိတသတိပဋ္ဌာနာ ပုဗ္ဗဘာဂါ၊ သတ္တဟိ သေခေဟိ ဘာဝိတာ မိဿကာ။

၆-သကုဏန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၂။ ဆဋ္ဌေ သကုဏန္တိတိ သကုဏံ ဟနတိတိ သကုဏန္တိ၊ သေနဿေတံ အဓိဝစနံ။ သဟသာ အဇ္ဈပတ္တာတိ လောဘသာဟသေန ပတ္တာ။ အလက္ခိ- ကာတိ နိဿိရိကာ။ အပ္ပပုညာတိ ပရိတ္တပုညာ။ သစေဇ္ဇ မယန္တိ သစေ အဇ္ဇ မယံ။ နင်္ဂလကဋ္ဌကရဏန္တိ နင်္ဂလေန ကသိကရဏံ၊ အရနာ ကဋ္ဌ ခေတ္တဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ လေဒ္ဓါဋ္ဌာနန္တိ လေဒ္ဓါနံ ဌာနံ။ သံဝဒမာနာတိ သမ္မာ ဝဒမာနာ၊ အတ္တနော ဗလဿ သုဋ္ဌ၊ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနာတိ အတ္ထော။ မဟန္တိ လေဒ္ဓါ အဘိရုဟိတွာတိ ဥဒ္ဓနသဏှာနေန ဌိတေသု တီသု လေဒ္ဓါသု “ဣတော သေန အာဂစ္ဆန္တေ ဣတော နိက္ခမိဿာမိ၊ ဣတော အာဂစ္ဆန္တေ ဣတော”တိ သလ္လက္ခေတွာ တေသု ဧကံ လေဒ္ဓါ အဘိရုဟိတွာ အဋ္ဌာသိ အဝဒမာနော ၂။ သန္ဓယာတိ ခုရပုံ သန္ဓယမာနော? ဝိယ သန္ဓယိတွာ သုဋ္ဌ၊ ဌပေတွာ။ ဗဟု- အာဂတော ခေါ မျာယန္တိ “မယံ အတ္ထာယ အယံ ဗဟုတံ ဌာနံ? အာဂတော၊ အပံ အဝသိဋ္ဌံ၊ ဣဒါနိ မံ ဂဏှိဿတိ”တိ ဥတွာ ဒါရုဂုဋ္ဌော ဝိယ ဝိနိဝတ္တိတွာ တဿေဝ လေဒ္ဓါဿ အန္တရေ ပစ္စုပါဒိ၊ ပဋိပန္နော ပဝိဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ ဥရံ ပစ္စတာဋ္ဌေသီတိ “ဧကပ္ပဟာရေနေဝ လာပဿ သီသံ ဆိန္နိတွာ

၁-လေဒ္ဓါဋ္ဌာနန္တိ ဘေဇ္ဇဋ္ဌာနံ (သီ၊ သျာ) ၂-ဝဒမာနော (က)
၃-သန္ဓဟမာနော (သီ၊ သျာ) ၄-ခုရတရဋ္ဌာနံ (သီ၊ သျာ) ၅-ဒါရုဂုဋ္ဌာယ (က)

ဂဟေသံာမီ”တိ ပက္ခန္ဓတ္တာ ဝေဂံ သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တော တသ္မိံ
လေဉ္စသ္မိံ ဥရံ ပတာဋ္ဌေသိ။ တာဝဒေဝဿ ဟဒယမံသံ ဖာလိယိတ္ထ။ အထ
လာပေါ “ဒိဋ္ဌာ ဝတ သတ္တုနော ပိဋ္ဌိ”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော တဿ ဟဒယေ
အပရာပရံ စက်မိ။

၇-မက္ခဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၃။ သတ္တမေ ဒုဂ္ဂါတိ ဒုဂ္ဂမာ။ စာရိတိ သဗ္ဗာရော။ လေပံ ဩဒ္ဓေန္တိတိ
ဝဋ္ဋရက္ခဒိရာဒိဟိ ယောဇေတွာ လေပံ ကရောန္တိ။ တံ မက္ခဒ္ဓာနံ ဝုဂ္ဂမနဋ္ဌာနန္တိ
သလ္လက္ခေတွာ ရုက္ခသာခါဒိသု ဌပေန္တိ။ ပဉ္စောဒ္ဓိတောတိ ပဉ္စသု ဌာနေသု
ကာဇဒဏ္ဍကံ ပဝေသေတွာ ဂဟေတဗ္ဗာ ကာဇသိက္ကာ ဝိယ ဩဒ္ဓိတော။ ထုနံ
သေတိတိ ထုနန္တော သယတိ။

၈-သုဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၄။ အဋ္ဌမေ သူဒေါတိ ဘတ္တကာရကော။ နာနစ္စယေဟိတိ နာနာ-
စယေဟိ။ နာနာဝိဓေဟိတိ အတ္ထော။ အယမေဝ ဝါ ပါဋ္ဌော။ အဗ္ဗိလဂ္ဂေဟိတိ
အဗ္ဗိလကောဋ္ဌာသေဟိ။ ဒေသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အဘိဟရတိတိ ဂဟဏတ္တာယ
ဟတ္ထံ ပသာရေတိ။ ဗဟံ ဂဏှာတိတိ ဧကဂ္ဂဟဏေန ဗဟံ ဂဏှန္တောပိ ပုနပ္ပုနံ
ဂဏှန္တောပိ ဗဟံ ဂဏှတေဝ။ အဘိဟာရာနန္တိ သတံ ဝါ သဟသံ ဝါ
ဥက္ခိပိတွာ အဘိဟဋ္ဌာနံ ဒါယာနံ။ ဥပက္ခိလေသတိ ပဉ္စ နိဝရဏာ။ နိမိတ္တံ န
ဥဂ္ဂဏှာတိတိ “ဣဒံ မေ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုလောမံ ဝါ ဂေါတြိဘုံ ဝါ အာဟစ္စ
ဋ္ဌိတ”န္တိ န ဇာနာတိ။ အတ္တနော စိတ္တဿ နိမိတ္တံ ဂဏှိတုံ န သက္ကောတိ။
ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ သတိပဋ္ဌာနာဝ ကထိတာ။

၉-ဂိလာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၅။ နဝမေ ဝေဠုဝဂါမကေတိ ဝေသာလိယာ သမိပေ ဧဝံနာမကော
ပါဒဂါမော^၁ အတ္ထိ။ တသ္မိံ။ ယထာမိတ္တန္တိအာဒိသု မိတ္တာတိ မိတ္တာဝ။
သန္တိဋ္ဌာတိ တတ္ထ တတ္ထ သင်္ဂမ္မ ဒိဋ္ဌမတ္တာ နာတိဒဠမိတ္တာ။ သမ္ဘတ္တာတိ သုဠု
ဘတ္တာ သိနေဟဝန္တော ဒဠမိတ္တာ။ ယေသံ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝေရူပါ ဘိက္ခု။ အတ္ထိ။
တေ တတ္ထ တတ္ထ ဝသံ ဥပေထာတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ ဝေမာဟ? တေသံ
ဖာသုဝိဟာရတ္တာယ။ တေသံ ကိရ ဝေဠုဝဂါမကေ သေနာသနံ နပ္ပဟောတိ။

၁-ဒွါရဂါမော (သိ)

ဘိက္ခုာပိ မန္တာ။ သမန္တာ ဝေသာလိယာ ပန ဗဟူနိ သေနာသနာနိ၊ ဘိက္ခုာပိ သုလဘာ။ တသ္မာ ဝေမာဟ။

အထ ကသ္မာ “ယထာသုခံ ဂစ္ဆထာ” တိ န ဝိဿဇ္ဇေသိ? တေသံ အနုကမ္မာယ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “အဟံ ဒသမာသမတ္တံ ဌတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ။ သစေ ဣမေ ဒူရံ ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ မံ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ဒဠှံ န သက္ခိဿန္တိ။ အထ နေသံ ‘သတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော အမှာကံ သတိမတ္တမ္ပိ န အဒါသိ။ သစေ ဇာနေယျာမ၊ န ဧဝံ ဒူရေ ဝသေယျာမာ’ တိ ဝိပုဋ္ဌိသာရော ဘဝေယျ။ ဝေသာလိယာ သမန္တာ ပန ဝဿံ ဝသန္တာ မာသဿ အဋ္ဌ ဝါရေ အာဂန္တာ ဓမ္မံ သုဏီဿန္တိ၊ သုဂတောဝါဒံ လဘိဿန္တိ” တိ န ဝိဿဇ္ဇေသိ။

ခရောတိ ဖရသော။ အာဗာဓောတိ ဝိသဘာဂရောဂေါ။ မာဠာတိ ဗလဝတိယော။ မာရဏန္တိကာတိ မရဏန္တိ မရဏသန္တိကံ ပါပနသမတ္တာ။ သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသီတိ သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ ဉ္ဇဏေန ပရိစ္ဆိန္တိတွာ အဓိဝါသေသိ။ အဝိဟညမာနောတိ ဝေဒနာနုဝတ္တနဝသေန အပရာပရံ ပရိဝတ္တနံ အကရောန္တော အဝိဋ္ဌိယမာနော အဒုက္ခိယမာနော စ^၁ အဓိဝါသေသိ။ အနာမန္တေတွာတိ အဇာနာပေတွာ။ အနပလောကေတွာတိ အဇာနာပေတွာဝ၊ ဩဝါဒါနုသာသနိံ အဒတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝီရိယေနာတိ ပုဗ္ဗဘာဂဝီရိယေန စေဝ ဖလသမာပတ္တိဝီရိယေန စ။ ပဋိပဏာမေတွာတိ ဝိက္ခမ္ပေတွာ။ ဇီဝိတသင်္ခါရန္တိ ဧတ္ထ ဇီဝိတမ္ပိ ဇီဝိတသင်္ခါရော။ ယေန ဇီဝိတံ သင်္ခါရိယတိ ဆိဇ္ဇမာနံ သဋ္ဌေတွာ ဌပိယတိ၊ သော ဖလသမာပတ္တိဓမ္မောပိ ဇီဝိတသင်္ခါရော။ သော ဣဓ အဓိပေတော။ အဓိဋ္ဌာယာတိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပဝတ္တေတွာ^၂ ဇီဝိတဌပနသမတ္တံ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇေယျန္တိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော။

ကိံ ပန ဘဂဝါ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဖလသမာပတ္တိံ န သမာပဇ္ဇတိတိ? သမာပဇ္ဇတိ။ သာ ပန ခဏိကသမာပတ္တိ။ ခဏိကသမာပတ္တိ စ အန္တောသမာပတ္တိယံယေဝ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ပေတိ၊ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတမတ္တဿ ကဋ္ဌပါတေန ဝါ ကဋ္ဌလပါတေန ဝါ ဆိန္ဓသေဝါလော ဝိယ ဥဒကံ၊ ပုန သရီရံ ဝေဒနာ အဇ္ဈောတ္တရတိ။ ယာ ပန ရူပသတ္တကံ အရူပသတ္တကဉ္စ နိဂုမ္ပံ နိဇ္ဇင်္ဂံ ကတွာ မဟာဝိပဿနာဝသေန သမာပန္နာ သမာပတ္တိ၊ သာ သုဠု ဝိက္ခမ္ပေတိ။ ယထာ နာမ ပုရိသေန ပေါက္ခရဏိံ ဩဂါဟေတွာ ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ သုဠု

၁-သုရက္ခိယမာနောဝ(က)

၂-အနာဏာပေတွာ (သိ)၊ န အပလောကေတွာ (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၇-ပိဋ္ဌေ) ၃-ပဝတ္တေ (သိ၊ သျာ)

အပ္ပဒေဝါလော^၁ စိရေန ဥဒကံ ဩတ္ထရတိ၊ ဧဝမေဝ တတော ဝုဋ္ဌိတဿ စိရေန ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ တံဒိဝသံ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂေ အဘိနဝံ၊ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေန္နော ဝိယ ရူပသတ္တကံ အရူပသတ္တကဉ္စ နိဂုမ္မံ နိဇ္ဇင်္ဂံ ကတွာ စုဒ္ဓသဟာကာရေဟိ သန္ဓေတွာ^၂ မဟာဝိပဿနာယ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ “ဒသ မာသေ မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ”တိ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိ၊ သမာပတ္တိဝိက္ခမ္ဘိတာ ဝေဒနာ ဒသ မာသေ န ဥပ္ပဇ္ဇိယေဝ။

ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဂိလာနော ဟုတွာ ပုန ဝုဋ္ဌိတော။ မရုကဇာတော ဝိယာတိ သဉ္စာတဂရဘာဝေါ သဉ္စာတထဒ္ဓဘာဝေါ သူလေ ဥတ္တာသိတပုရိသော ဝိယ^၃။ န ပက္ခာယန္တိတိ န ပကာသန္တိ^၄၊ နာနာကာရတော န ဥပ္ပဋ္ဌဟန္တိ။ ဓမ္မာပိ မံ နပ္ပဋိဘန္တိ^၅တိ သတိပဋ္ဌာနဓမ္မာ မယံ ပါကဋ္ဌာ န ဟောန္တိတိ ဒိပေတိ။ တန္တိဓမ္မာ ပန ထေရဿ သုပ္ပဂုဏာ။ န ဥဒါဟရတိတိ ပစ္စိမဩဝါဒံ န ဒေတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

အနန္တရံ အဗာဟိရန္တိ ဓမ္မဝသေန ဝါ ပုဂ္ဂလဝသေန ဝါ ဥဘယံ အကတွာ။ “တ္ထကံ ဓမ္မံ ပရဿ န ဒေသေဿာမိ”တိ ဟိ စိန္တေန္တော ဓမ္မံ အပ္ပန္တရံ ကရေတိ နာမ၊ “တ္ထကံ ပရဿ ဒေသေဿာမိ”တိ စိန္တေန္တော ဗာဟိရံ ကရေတိ နာမ။ “ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒေသေဿာမိ”တိ စိန္တေန္တော ပန ပုဂ္ဂလံ အပ္ပန္တရံ ကရေတိ နာမ၊ “ဣမဿ န ဒေသေဿာမိ”တိ စိန္တေန္တော ပုဂ္ဂလံ ဗာဟိရံ ကရေတိ နာမ။ ဧဝံ အကတွာ ဒေသိတောတိ အတ္ထော။ အာစရိယ- မုဋ္ဌိတိ ယထာ ဗာဟိရကာနံ အာစရိယမုဋ္ဌိ နာမ ဟောတိ၊ ဒဟရကာလေ ကဿစိ အကထေတွာ ပစ္စိမကာလေ မရဏမဉ္စေ နိပန္နာ ဝိယမနာပဿ အန္တေဝါသိကဿ ကထေန္တိ၊ ဧဝံ တထာဂတဿ “ဣဒံ မဟလ္လကကာလေ ပစ္စိမဋ္ဌာနေ^၆ ကထေဿာမိ”တိ မုဋ္ဌိံ ကတွာ ပရိဟရိတွာ ဌပိတံ ကိဋ္ဌိ နတ္ထိတိ ဒေသေတိ။

အဟံ ဘိက္ခုသံဃန္တိ အဟမေဝ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿာမိတိ ဝါ၊ မမုဒ္ဓေသိကောတိ အဟံ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဥဒ္ဓေသော အဿာတိ မမုဒ္ဓေသိကော၊ မမေဝ ဥဒ္ဓိသိတွာ မံ ပစ္စာသီသမာနော ဘိက္ခုသံဃော ဟောတု၊ မမ အစ္စယေန မာ ဝါ အဟောသိ၊ ယံ ဝါ တံ ဝါ ဟောတူတိ ဣတိ ဝါ ပန ယဿ အဿာတိ အတ္ထော။ န ဧဝံ ဟောတိတိ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေယေဝ ဣဿာမဇ္ဈရာနံ

၁-အပ္ပဒေဝါလော (က) ၂-အဓိဂတံ (သီ)
၃-သန္ဓေတွာ (သီ)၊ သန္ဓိတွာ (သျှာ)၊ သန္ဓယိတွာ (က) ၄-ဥတ္တာသိတသဒိသော ဝိယ (သီ၊ သျှာ)
၅-ပက္ခာယန္တိ (သီ၊ သျှာ) ၆-ပစ္စိမဋ္ဌာနေ (က)

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော အပရဝိသေသော နာမ။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနံ ပုဗ္ဗ-
ဝိသေသော၊ တိလက္ခဏာရောပနံ အပရဝိသေသော နာမ။ ဧဝံ ပုဗ္ဗေနာပရံ
ဥဋ္ဌာရဝိသေသံ ဇာနာတိတိ အတ္ထော။

ကာယာရမ္မဏောတိ ယံ ကာယံ အနုပဿတိ၊ တမေဝ အာရမ္မဏံ ကတွာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တံ ဝိက္ခိပတိတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ပုထုတ္တာရမ္မဏေ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဝိက္ခိပတိ။ ကိသ္ဗိဋ္ဌိဒေဝ ပသာဒနိယေ နိမိတ္တေ
စိတ္တံ ပဏီဒဟိတဗ္ဗန္တိ ဧဝံ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟေ စ လိနတ္ထေ စ ဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပေ စ
ဥပ္ပန္နေ ကိလေသာနုရဋ္ဌိတေန န ဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ ကိသ္ဗိဋ္ဌိဒေဝ ပသာဒနိယေ ပသာဒါ-
ဝဟေ ဗုဒ္ဓါဒိသု အညတရသ္မိံ ဌာနေ ကမ္မဋ္ဌာနစိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ။ စိတ္တံ သမာဓိယ-
တိတိ အာရမ္မဏေ သမ္မာ အာဓိယတိ သုဋ္ဌု ဌပိတံ၊ ဌပိယတိ။ ပဋိသံဟရာမိတိ
ပသာဒနိယဋ္ဌာနတော ပဋိသံဟရာမိ၊ မူလကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံယေဝ နံ ကရောမိတိ
အတ္ထော။ သော ပဋိသံဟရတိ စေဝါတိ မူလကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခန္ဓ ပေသေတိ။
န စ ဝိတက္ကတိ န စ ဝိစာရေတိတိ ကိလေသဝိဘက္ကံ န ဝိတက္ကတိ၊ ကိလေသ-
ဝိစာရံ န ဝိစာရေတိ။ အဝိတက္ကောမှိ အဝိစာရေတိ ကိလေသဝိဘက္က-
ဝိစာရေဟိ အဝိဘက္ကာဝိစာရော။ အဇ္ဈတ္တံ သတိမာ သုခမသ္မိတိ ဂေါစရဇ္ဈတ္ထေ
ပဝတ္တာယ သတိယာ “သတိမာဟမသ္မိ သုခိတော စာ”တိ ပဇာနာတိ။

ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ပဏီဓာယ ဘာဝနာ ဟောတိတိ ဧဝံ အာနန္ဒ ဌပေတွာ
ဘာဝနာ ဟောတိ။ ဣမဿ ဟိ ဘိက္ခုနော ယထာ နာမ ပုရိသဿ မဟန္တံ
ဥစ္ဆုဘာရံ ဥက္ခိပိတွာ ယန္တသာလံ နေန္တဿ ကိလန္တကိလန္တကာလေ ဘူမိယံ
ဌပေတွာ ဥစ္ဆုခဏ္ဍံ ခါဒိတွာ ပုန ဥက္ခိပိတွာ ဂမနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ အရဟတ္တံ
ပါပုဏိတုံ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿ ကာယပရိဋ္ဌာဟာဒိသု ဥပ္ပန္နေသု တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိအနုဿရဏေန စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကမ္မနိယံ ကတွာ
ဘာဝနာ ပဝတ္တာ၊ တသ္မာ “ပဏီဓာယ ဘာဝနာ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပန
ပုရိသဿ တံ ဥစ္ဆုဘာရံ ယန္တသာလံ နေတွာ ပိဋ္ဌေတွာ ရသပါနံ ဝိယ ဣမဿ
ဘိက္ခုနော ကမ္မဋ္ဌာနံ မတ္တကံ ပါပေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ ဖလသမာပတ္တိ-
သုခါနုဘဝနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဗဟိဒ္ဓါတိ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ပဟာယ ဗဟိ အညသ္မိံ အာရမ္မဏေ။ အပ္ပဏိ-
ဓာယာတိ အဋ္ဌပေတွာ။ အထ ပစ္ဆာ ပုရေ အသံခိတ္တံ ဝိမုတ္တံ အပ္ပဏိဟိတန္တိ
ပဇာနာတိတိ ဧတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန ဝါ သရိရဝသေန ဝါ ဒေသနာဝသေန ဝါ
အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနေ တာဝ ကမ္မဋ္ဌာနဿ အဘိနိဝေသော ပုရေ နာမ၊ အရဟတ္တံ ပစ္ဆာ နာမ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ကိလေသ-
 ပရိဋ္ဌာဟဿ ဝါ လီနတ္တဿ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပဿ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ ဩကာသံ
 အဒေန္တော သုဒန္တဂေါဏေ ယောဇေတွာ သာရေန္တော ဝိယ စတုရဿန္တိဒ္ဓေ
 သုတန္တိတံ စတုရဿဗုဒ္ဓိကံ ပက္ခိပန္တော ဝိယဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အတိဋ္ဌန္တော
 အလဂ္ဂန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ သော ပုရေသင်္ခါတဿ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေ-
 သဿ ပစ္ဆာသင်္ခါတဿ အရဟတ္တဿ စ ဝသေန ပစ္ဆာ ပုရေ အသံခိတ္တံ ဝိမုတ္တံ
 အပ္ပဏိဟိတန္တိ ပဇာနာတိ နာမ။

သရိရေ ပန ပါဒဂုံလီနံ အဂ္ဂပဗ္ဗာနိ ပုရေ နာမ၊ သီသကဋ္ဌာဟံ ပစ္ဆာ နာမ။
 တတ္ထ ယော ဘိက္ခု ပါဒဂုံလီနံ အဂ္ဂပဗ္ဗအဋ္ဌိကေသု အဘိနိဝိသိတွာ ဗျာဘင်္ဂိယာ
 ယဝကလာပံ မောစေန္တော ဝိယ^၁ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန
 အဋ္ဌိနိ ပရိဂ္ဂဏှန္တော အန္တရာ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိံ ဝါရေတွာ ယာဝ
 သီသကဋ္ဌာဟာ ဘာဝနံ ပါပေတိ၊ သော ပုရေသင်္ခါတာနံ အဂ္ဂပါဒဂုံလိပဗ္ဗာနံ
 ပစ္ဆာသင်္ခါတဿ သီသကဋ္ဌာဟဿံ စ ဝသေန ပစ္ဆာ ပုရေ အသံခိတ္တံ ဝိမုတ္တံ
 အပ္ပဏိဟိတန္တိ ပဇာနာတိ နာမ။

ဒေသနာယပိ ဒွတ္တိံ သာကာရဒေသနာယ ကေသာ ပုရေ နာမ၊ မတ္ထလုဂ်^၂
 ပစ္ဆာ နာမ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု ကေသေသု အဘိနိဝိသိတွာ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန-
 ဒိသောကာသဝသေန ကေသာဒယောပရိဂ္ဂဏှန္တော အန္တရာ ကိလေသပရိဋ္ဌာ-
 ဟာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိံ ဝါရေတွာ ယာဝ မတ္ထလုဂ်ါ ဘာဝနံ ပါပေတိ၊ သော ပုရေ-
 သင်္ခါတာနံ ကေသာနံ ပစ္ဆာသင်္ခါတဿ မတ္ထလုဂ်ဿ စ ဝသေန ပစ္ဆာ ပုရေ
 အသံခိတ္တံ ဝိမုတ္တံ အပ္ပဏိဟိတန္တိ ပဇာနာတိ နာမ။

ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ အပ္ပဏိဓာယ ဘာဝနာ ဟောတီတိ ဧဝံ အာနန္ဒ
 အဋ္ဌပေတွာ ဘာဝနာ ဟောတိ။ ဣမဿ ဟိ ဘိက္ခုနော ယထာ နာမ
 ပုရိသဿ ဂုဋ္ဌဘာရံ လဘိတွာ အတ္တနော ဂါမံ အတိဟရန္တဿ အန္တရာ
 အဋ္ဌပေတွာဝ ဥစ္စင်္ဂေ ပက္ခိတ္တာနိ ဂုဋ္ဌခဏ္ဍာဒီနိ ခါဒနီယာနိ ခါဒန္တဿ အတ္တနော
 ဂါမေယေဝ ဩတရဏံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုံ အာရဒ္ဓ-
 ဘာဝနဿ ကာယပရိဋ္ဌာဟာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိံ ဝါရေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာ
 ပဝတ္တာ၊ တသ္မာ “အပ္ပဏိဓာယ ဘာဝနာ”တိ ဝုတ္တာ။ တဿ ပန ပုရိသဿ တံ
 ဂုဋ္ဌဘာရံ အတ္တနော ဂါမံ နေတွာ ဉ္ဇတိဟိ သဒ္ဓိံ^၃ ပရိဘောဂေါ ဝိယ ဣမဿ

၁-ဝေဘင်္ဂိယာ ယဝကလာပိံ ပေါထေန္တော ဝိယ (သီ၊ သျာ)

ဘိက္ခုနော ကမ္မဋ္ဌာနံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ ဖလသမာပတ္တိ-
သုခါနဘဝနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ သုဒတ္တ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ကထိတာ။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အပ္ပပါလိဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-နာလန္ဒဝဂ္ဂ

၂-နာလန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၈။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ဒုတိယေ နာလန္ဒာယန္တိ နာလန္ဒာတိ ဧဝံနာမကေ^၁
နဂရေ၊ တံ နဂရံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာ။ ပါဝါရိကမ္မဝနေတိ ဒုဿပါဝါရိက-
သေဋ္ဌိနော အပ္ပဝနေ။ တံ ကိရ တဿ ဥယျာနံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတော
ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဘဂဝတိ ပသန္ဓော တသ္မိံ ဥယျာနေ ကုဋိလေဏမဏ္ဍပါဒိ-
ပဋိမဏ္ဍိတံ ဘဂဝတော ဝိဟာရံ ကတွာ နိယျာတေသိ၊ သော ဝိဟာရော
ဇီဝကမ္မဝနံ ဝိယ ပါဝါရိကမ္မဝနန္ဓေဝ သင်္ခံ ဂတော၊ တသ္မိံ ပါဝါရိကမ္မဝနေ
ဝိဟာရတိတိ အတ္ထော။

ဧဝံပသန္ဓောတိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ၊^၂ ဧဝံ သဒ္ဓဟာမိတိ အတ္ထော။ ဘိယျော-
ဘိညတရောတိ ဘိယျတရော အဘိညာတော ဘိယျတရာဘိညော ဝါ၊^၃ ဥတ္တရိတရ-
ဉ္ဇဏောတိ အတ္ထော။ သမ္ဗောဓိယန္တိ သဗ္ဗညုတညာဏေ အရဟတ္တမဂ္ဂ-
ဉ္ဇဏေ ဝါ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေနဝ ဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏာ နိပ္ပဒေသာ ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊
ဒွေပိ အဂ္ဂသာဝကာ အရဟတ္တမဂ္ဂေနဝ သာဝကပါရမီဉ္ဇဏံ ပဋိလဘန္တိ၊
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗောဓိဉ္ဇဏံ၊ ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္ဇေဝ သကလေ စ
ဗုဒ္ဓဂုဏေ။ သဗ္ဗမ္ပိ နေသံ အရဟတ္တမဂ္ဂေနဝ ဣဇ္ဈတိ။ တသ္မာ အရဟတ္တမဂ္ဂဉ္ဇဏံ
သမ္ဗောဓိ နာမ ဟောတိ။ တေန ဥတ္တရိတရော စ ဘဂဝတာ နတ္ထိ။ တေနာဟ
“ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော၊ ယဒိဒံ သမ္ဗောဓိယ”န္တိ။

ဥဋ္ဌာရာတိ သေဋ္ဌာ။ အယဉ္စိ ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓေါ “ဥဋ္ဌာရာနိ ခါဒနိယာနိ
ခါဒန္တိ”တိအာဒိသု^၄ မဓုရေ အာဂစ္ဆတိ။ “ဥဋ္ဌာရာယ ခလု ဘဝံ ဝစ္ဆာယနော
သမဏံ ဂေါတမံ ပသံသာယ ပသံသတိ”တိအာဒိသု^၅ သေဋ္ဌေ။ “အပ္ပမာဏော

၁-နာလန္ဒာယန္တိ ဧဝံနာမကေ (သိ) ၂-ဧဝံ သမ္ဗန္နသဒ္ဓေါ (သိ၊ သျာ)
၃-ဘိယျော အဘိညာတော ဘိယျတရာဘိညာ ဝါ (သိ၊ သျာ၊ က) ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၆၂-ပိဋေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၄-မ ၁-၃၀၁-ပိဋေ။ ၅-မ ၁-၂၃၃-ပိဋေ။
• သံ-ဋ္ဌ ၃-၁၆

ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော”တိအာဒိသု^၁ ဝိပုလေ။ သွာယမိမ သေဋ္ဌေ အာဂဇံတာ။
 တေန ဝုတ္တံ “ဥဋ္ဌာရာတိ သေဋ္ဌာ”တိ။ အာသင်္ဂီတိ ဥသဘဿ ဝါစာသဒိသီ
 အစလာ အသမ္ပဝေမိ။ ဧကံသော ဂဟိတောတိ အနုဿဝေန ဝါ အာစရိယ-
 ပရမ္ပရာယ ဝါ ဣတိကိရာယ ဝါ ပိဋကသမ္ပဒါနေန ဝါ အာကာရပရိဝိတက္ကေန ဝါ
 ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိယာ ဝါ တက္ကဟေတု ဝါ နယဟေတု ဝါ အကထေတွာ ပစ္စက္ခတော
 ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဝိယ ဧကံသော ဂဟိတော၊ သန္ဓိဋ္ဌာနကထာဝ ကထိတာတိ
 အတ္ထော။ သီဟနာဒေါတိ သေဋ္ဌနာဒေါ၊ ဝနေ ဥန္နာဒယန္တေန^၂ သီဟေန ဝိယ
 ဥတ္တမနာဒေါ နဒိတောတိ အတ္ထော။

ကိံ နု တေ သာရိပုတ္တာတိ ဣမံ ဒေသနံ ကသ္မာ အာရတိ? အနုယောဂဒါပ-
 နတ္ထံ။ ဧကစ္စော ဟိ သီဟနာဒံ နဒိတွာ အတ္တနော သီဟနာဒေ အနုယောဂံ
 ဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ နိဗံသနံ န ခမတိ၊ သီလေသေ ပတိတမက္ကဋ္ဌော ဝိယ
 ဟောတိ။ ယထာ ခမမာနံ အပရိသုဒ္ဓံ လောဟံ ဈာယိတွာ အင်္ဂါရော ဟောတိ၊
 ဧဝံ ဈာမင်္ဂါရော ဝိယ ဟောတိ။ ဧကော သီဟနာဒေ အနုယောဂံ ဒါပိယမာနော
 ဒါတုံ သက္ကောတိ၊ နိဗံသနံ ခမတိ၊ ခမမာနံ နိဒ္ဒေါသဇာတရူပံ ဝိယ
 အဓိကတရံ သောဘတိ၊ တာဒိသော ထေရော။ တေန နံ ဘဂဝါ “အနု-
 ယောဂက္ခမော အယ”န္တိ ဥတွာ သီဟနာဒေ အနုယောဂဒါပနတ္ထံ ဣမံ ဒေသနံ
 အာရတိ။

တတ္ထသဗ္ဗေ တေတိသဗ္ဗေ တေ တယာ။ ဧဝံ သီလာတိ မဂ္ဂသီလေန ဖလသီလေန
 လောကီယလောကုတ္တရသီလေန ဧဝံ သီလာ။ ဧဝံ ဓမ္မာတိ ဧတ္ထ သမာဓိပက္ခာ
 ဓမ္မာ အဓိပ္ပေတာ၊ မဂ္ဂသမာဓိနာ ဖလသမာဓိနာ လောကီယလောကုတ္တရေန
 သမာဓိနာ ဧဝံ သမာဓိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပညာတိ မဂ္ဂပညာဒိဝသေနဝ ဧဝံ ပညာ။
 ဧဝံ ဝိဟာရိနောတိ ဧတ္ထ ပန ဟေဋ္ဌာ သမာဓိပက္ခာနံ ဓမ္မာနံ ဂဟိတတ္ထာ
 ဝိဟာရော ဂဟိတောပိ ပုန ကသ္မာ ဂဟိတမေဝ ဂဏှတိတိ စေ။ ထေရေန
 ဣဒံ ဂဟိတမေဝ။ ဣဒဉ္စိ နိရောဓသမာပတ္တိဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဧဝံ နိရောဓ-
 သမာပတ္တိဝိဟာရိနော တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုန္တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဧဝံ ဝိမုတ္တာတိ ဧတ္ထ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ ပဋိပဿဒ္ဓိ-
 ဝိမုတ္တိ နိဿရဏဝိမုတ္တိတိ ပဉ္စဝိဓာ ဝိမုတ္တိ။ တတ္ထ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော သယံ
 ဝိက္ခမ္ဘိတေဟိ နိဝရဏာဒိဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။

၁-ဒီ ၂-၁၃၊ မ ၃-၁၆၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-နေဝ ဒဝါယန္တေန န တတြာယန္တေန (သီ၊ သျာ)

အနိစ္စာနုပဿနာဒိကာ သတ္တ အနုပဿနာ သယံ တဿ တဿ ပစ္စနိကဝသေန ပရိစ္စတ္တာဟိ နိစ္စသညာဒိဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ တဒင်္ဂိမုတ္တိတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ သယံ သမုစ္ဆန္တေဟိ ကိလေသေဟိ^၁ ဝိမုတ္တတ္တာ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။ စတ္တာရိ သာမညဗလောနိ မဂ္ဂါနဘာဝေန ကိလေသာနံ ပဋိပဿဒ္ဓန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။ နိဗ္ဗာနံ သဗ္ဗကိလေသေဟိ နိဿဋ္ဌတ္တာ အပဂတတ္တာ ဒုရေ ဌိတတ္တာ နိဿရဏဝိမုတ္တိတိ သင်္ခံ ဂတံ။ ဣတိ ဣမာသံ ပဉ္စန္ဒံ ဝိမုတ္တိနံ ဝသေန ဧဝံ ဝိမုတ္တာတိ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကိံ ပန တေ သာရိပုတ္တ ယေ တေ ဘဝိဿန္တိတိ အတိတာ တာဝ နိရုဒ္ဓါ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂတာ ဒီပသိခါ ဝိယ နိဗ္ဗုတာ၊ ဧဝံ နိရုဒ္ဓေ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂတေ တံ ကထံ ဇာနိဿသိ၊ အနာဂတဗုဒ္ဓါနံ ပန ဂုဏာ ကိံ တယာ အတ္တနော စိတ္တေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဝိဒိတာတိ ပုစ္ဆန္တော ဧဝမာဟ။

ကိံ ပန ဘျာဟံ သာရိပုတ္တ တေရဟိတိ အနာဂတာပိ ဗုဒ္ဓါ အဇာတာ အနိဗ္ဗတ္တာ အနုပ္ပန္နာ၊ တေ ကထံ ဇာနိဿသိ။ တေသံ ဟိ ဇာနနံ အပဒေ အာကာသေ ပဒေသနံ ဝိယ ဟောတိ။ ဣဒါနိ မယာ သဒ္ဓိံ ကေဝိဟာရေ ဝသသိ၊ ဧကတော ဘိက္ခာယ စရသိ၊ ဓမ္မဒေသနာကာလေ ဒက္ခိဏပဿေ နိသီဒသိ၊ ကိံ ပန မယံ ဂုဏာ အတ္တနော စေတသာ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဝိဒိတာ တယာတိ အနုယုဉ္ဇန္တော ဧဝမာဟ။ ထေရော ပန ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတေ “နော ဟေတံ ဘန္တေ”တိ ပဋိက္ခိပတိ။

ထေရဿ စ ဝိဒိတမ္ပိ အတ္ထိ၊ အဝိဒိတမ္ပိ၊ ကိံ သော အတ္တနော ဝိဒိတဋ္ဌာနေ ပဋိက္ခေပံ ကရောတိ၊ အဝိဒိတဋ္ဌာနေတိ? ဝိဒိတဋ္ဌာနေ န ကရောတိ၊ အဝိဒိတဋ္ဌာနေယေဝ ကရောတိ။ ထေရော ကိရ အနုယောဂေ အာရဒ္ဓေ ဧဝံ အညာသိ “နာယံ အနုယောဂေါ သာဝကပါရမီဉ္ဇဏေ၊ သဗ္ဗညုတညာဏေ ပန အယံ အနုယောဂေါ”တိ အတ္တနော သာဝကပါရမီဉ္ဇဏေ ပဋိက္ခေပံ အကတွာဝ အဝိဒိတဋ္ဌာနေ သဗ္ဗညုတညာဏေ ပဋိက္ခေပံ ကရောတိ။ တေန ဣဒမ္ပိ ဒီပေတိ— ဘဂဝါ မယံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဗုဒ္ဓါနံ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိကာရဏဇာနနသမတ္ထံ သဗ္ဗညုတညာဏံ နတ္ထိတိ။

တ္ထောတိ ဧတေသု အတိတာဒိဘေဒေသု ဗုဒ္ဓေသု။ အထ ကိဉ္စရဟိတိ အထ ကသ္မာ ဧဝံ ဉ္ဇဏေ အသတိ တယာ ဧဝံ ကထိတန္တိ ဝဒတိ။ ဓမ္မန္တယောတိ ဓမ္မဿ ပစ္စက္ခတော ဉ္ဇဏဿ^၂ အနုယောဂံ အနုဂန္တော ဥပ္ပန္နံ အနုမာနဉ္ဇဏံ

^၁-ပစ္စနိကကိလေသေဟိ (သိ) ^၂-ဉ္ဇတဿ (သိ)

နယဂ္ဂါဟော ဝိဒိတော၊ သာဝကပါရမီဉ္ဇုဏေ ဌတွာဝ ဣမိနာ အာကာရေန ဇာနာမိ ဘဂဝါတိ ဝဒတိ။ ထေရဿ ဟိ နယဂ္ဂါဟော အပ္ပမာဏော အပရိယန္တော။ ယထာ စ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပမာဏံ ဝါ ပရိယန္တော ဝါ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဓမ္မသေနာပတိနော နယဂ္ဂါဟဿ။ တေန သော “ဣမိနာ ဧဝံဝိဓော ဣမိနာ ဧဝံဝိဓော၊ ဣမိနာ အနုတ္တရော ဣမိနာ အနုတ္တရော သတ္တာ”တိ^၁ ဇာနာတိ။ ထေရဿ ဟိ နယဂ္ဂါဟော သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကော ဧဝံ။

ဣဒါနိ တံ နယဂ္ဂါဟံ ပါကဋံ ကာတုံ ဥပမံ ဒဿေန္တော သေယျထာပိ ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ မဇ္ဈိမဒေသေ နဂရဿ ဥဒ္ဓါပပါကာရာဒိနိ ထိရာနိ ဝါ ဟောန္တု ဒုပ္ပလာနိ ဝါ၊ သဗ္ဗသော ဝါ ပန မာ ဟောန္တု၊ စောရာနံ အာသင်္ကာ န ဟောတိ။ တသ္မာ တံ အဂ္ဂဟေတွာ ပစ္စန္နိမံ နဂရန္တိ အာဟ။ ဒဋ္ဌုဒ္ဓါပန္တိ ထိရမူလပါကာရံ။ ဒဋ္ဌပါကာရတောရဏန္တိ ထိရပါကာရဉ္စေဝ ထိရပိဋ္ဌသင်္ဘာဋ္ဌ။ ကေဒ္ဓါရန္တိ ကသ္မာ အာဟ? ဗဟုဒ္ဓါရေ ဟိ နဂရေ ဗဟူဟိ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကေဒ္ဓါရေဝ ဧကော ဝဋ္ဋတိ။ ထေရဿ စ ပညာယ သဒိသော အညော နတ္ထိ၊ တသ္မာ အတ္တနော ပဏ္ဍိတဘာဝဿ ဩပမ္မတ္ထံ ဧကံယေဝ ဒေါဝါရိကံ ဒဿေတုံ “ကေဒ္ဓါရ”န္တိ အာဟ။

ပဏ္ဍိတောတိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတော။ ဗျတ္တောတိ ဝေယျတ္တိယေန သမန္နာဂတော ဝိသဒဉ္ဇုဏော။ မေဓာဝိတိ ဌာနုပ္ပတ္တိကပညာသင်္ခါတာယ မေဓာယ သမန္နာဂတော။ အနုပရိယာယပထန္တိ အနုပရိယာယနာမကံ၊ ပါကာရမဂ္ဂံ။ ပါကာရသန္တိန္တိ ဒိန္တိ ဣဋ္ဌကာနံ အပဂတဋ္ဌာနံ။ ပါကာရဝိဝရန္တိ ပါကာရဿ ဆိန္နဋ္ဌာနံ။ စေတသော ဥပတ္တိလေသေတိ ပဉ္စနိဝရဏာ စိတ္တံ ဥပတ္တိလိယန္တိ ကိလိဋ္ဌံ ကရောန္တိ ဥပတာပေန္တိ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ၊ တသ္မာ “စေတသော ဥပတ္တိလေသာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ပညာယ ဒုပ္ပလိကရဏေတိ နိဝရဏာ ဥပ္ပဇမာနာ အနုပ္ပန္နာယ ပညာယ ဥပ္ပဇိတုံ န ဒေန္တိ၊ တသ္မာ “ပညာယ ဒုပ္ပလိကရဏာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တာတိ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုဋ္ဌု ဌပိတစိတ္တာ ဟုတွာ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတန္တိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာသဘာဝေန ဘာဝေတွာ။ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိန္တိ အရဟတ္တံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဇ္ဇိသုတိ ဒဿေတိ။

အပိစေတ္ထ သတိပဋ္ဌာနာတိ ဝိပဿနာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မဂ္ဂေါ၊ အနုတ္တရ- သမ္မာသမ္ဗောဓိ အရဟတ္တံ။ သတိပဋ္ဌာနာတိ ဝါ ဝိပဿနာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မိဿကာ၊

၁-ဣမိနာ ဧဝံဝိဓော အနုတ္တရော သတ္တာတိ (သီ) ၂-အနုပရိယာယနာမကံ (သီ)

သမ္မာသမ္ဗောဓိ အရဟတ္တမေဝ။ ဒီသဘာဏကမဟာသီဝတ္ထေရော ပနာဟ “သတိပဋ္ဌာနေ ဝိပဿနံ ဂဟေတွာ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ မဂ္ဂေါ စ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စာတိ ဂဟိတေ သုန္ဓရော ပဠော ဘဝေယျ၊ န ပနေဝံ ဂဟိတ”န္တိ။ ဣတိ ထေရော သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ နိဝရဏပ္ပဟာနေ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ သမ္ဗောဓိယဉ္စ မဇ္ဈေ ဘိန္နသုဝဏ္ဏရဇတောနံ^၁ ဝိယ နာနတ္တာဘာဝံ ဒသေတိ။

ဣစ ဌတွာ ဥပမာ သံသန္ဓေတဗ္ဗာ—အာယသ္မာ ဟိ သာရိပုတ္တော ပစ္စန္ဓ-နဂရံ ဒသေသိ၊ ပါကာရံ ဒသေသိ၊ အနုပရိယာယပထံ ဒသေသိ၊ ဒွါရံ ဒသေသိ၊ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကံ ဒသေသိ၊ နဂရံ ပဝိသနကနိက္ခမနကေ သြဋ္ဌာရိကေ ပါဏေ ဒသေသိ၊ ဒေါဝါရိကဿ တေသံ ပါဏာနံ ပါကဋ္ဌ-ဘာဝံ ဒသေသိ။ တတ္ထ ကိံ ကေန သဒိသန္တိ စေ။ နဂရံ ဝိယ ဟိ နိဗ္ဗာနံ၊ ပါကာရော ဝိယ သီလံ၊ အနုပရိယာယပထော ဝိယ ဟိရိ၊ ဒွါရံ ဝိယ အရိယ-မဂ္ဂေါ၊ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကော ဝိယ ဓမ္မသေနာပတိ၊ နဂရံ ပဝိသနကနိက္ခမနကာ သြဋ္ဌာရိကပါဏာ ဝိယ အဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဒေါဝါရိကဿ တေသံ ပါဏာနံ ပါကဋ္ဌဘာဝေါဝိယ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ အဘိတာ-နာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဗုဒ္ဓါနံ သီလသမထာဒီဟိ ပါကဋ္ဌဘာဝေါ။ ဧတ္တာဝတာ ထေရေန ဘဂဝတော “ဝေမဟံ သာဝကပါရမီဉ္စဏေ ဌတွာ ဓမ္မန္ဓယေန နယဂ္ဂါဟေန ဇာနာမိ”တိ အတ္တနော သီဟနာဒဿ အနုယောဂေါ ဒိန္နော ဟောတိ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ “န ခေါ မေတံ ဘန္တေ အဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယဉ္စဏံ အတ္ထိ၊ အပိစ ဓမ္မ-န္ဓယော ဝိဒိတော”တိ ဝဒသိ၊ တသ္မာ။ အဘိက္ခဏံ ဘာသေယျာသီတိ ပုနပ္ပုနံ ဘာသေယျာသိ၊ “ပုဗ္ဗဏှေ မေ ကထိတ”န္တိ မာ မဇ္ဈနိကာဒိသု န ကထယိတ္ထ၊ “အဇ္ဇဝါ မေ ကထိတ”န္တိ မာ ပရဒိဝသာဒိသု^၂ န ကထယိတ္တာတိ အတ္ထော။ သာ ပဟိယိဿတိတိ “သာရိပုတ္တသဒိသောပိ နာမ ဉ္စဏဇဝနသမ္ပန္နော သာဝကော ဗုဒ္ဓါနံ စိတ္တာစာရံ ဇာနိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဧဝံ အပ္ပမေယျာ တထာဂတာ”တိ စိန္တေန္တာနံ ယာ တထာဂတေ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သာ ပဟိယိဿတိတိ။

၃-စုန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၉။ တတိယေ မဂဓေသျှတိ ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ။ နာလကဂါမကေတိ ရာဇဂဟဿ အဝိဒ္ဓရေ အတ္တနော ကုလသန္တကေ ဧဝံနာမကေ ဂါမေ။ စုန္ဒော

၁-ဘိန္နသုဝဏ္ဏရဇတောနိ (သိ၊ သျှာ) ၂-အပရဇ္ဇဒိဝသာဒိသု (က)

သမဏုဒ္ဓေသောတိ အယံ ထေရော ဓမ္မသေနာပတိဿ ကနိဋ္ဌဘာတိကော၊ တံ ဘိက္ခု။ အနုပသမ္ပန္နကာလေ “စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော”တိ သမုဒါစရိတွာ ထေရကာလေပိ တထေဝ သမုဒါစရိံသု။ တေန ဝုတ္တံ “စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော”တိ။ ဥပဋ္ဌာကော ဟောတီတိ မုခေါဒကဒန္တကဋ္ဌဒါနေန စေဝ ပရိဝေဏသမ္ပဇ္ဇနပိဋ္ဌိပရိကမ္မကရဏပတ္တစီဝရဂ္ဂဟဏေန စ ဥပဋ္ဌာနကရော ဟောတိ။ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော။ ကတရသ္မိံ ကာလေတိ? ဘဂဝတော ပရိနိဗ္ဗာနသံဝစ္ဆရေ။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—ဘဂဝါ ကိရ ဝုတ္ထဝသေသံ ဝေဠုဝဂါမကာ နိက္ခမိတွာ “သာဝတ္ထိံ ဂမိဿာမီ”တိ အာဂတမဂ္ဂေနဝ ပဋိနိဝတ္တန္တော အနုပုဗ္ဗေန သာဝတ္ထိံ ပတွာ ဇေတဝနံ ပါရိသိ။ ဓမ္မသေနာပတိ ဘဂဝတော ဝတ္တံ ဒသေသံတွာ ဒိဝါဠာနံ ဂတော၊ သော တတ္ထ အန္တေဝါသိကေသု ဝတ္တံ ဒသေသံတွာ ပဋိက္ကန္တေသု ဒိဝါဠာနံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ စမ္မခဏ္ဍံ ပညာပေတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဖလသမာပတ္တိံ ပါရိသိ။ အထဿ ယထာ ပရိစ္ဆေဒေန တတော ဝုဋ္ဌိတဿ အယံ ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “ဗုဒ္ဓါ န ခေါ ပဋ္ဌမံ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ ၂၊ ဥဒါဟု အဂ္ဂသာဝကတိ၊ တတော “အဂ္ဂသာဝကာ ပဋ္ဌမ”န္တိ ဥတွာ အတ္တနော အာယုသင်္ခါရံ ဩလောကေသိ။ သော “သတ္တာဟမေဝ မေ အာယုသင်္ခါရာ ပဝတ္တိဿန္တိ”တိ ဥတွာ “ကတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမီ”တိ စိန္တေသိ။

တတော “ရာဟုလော တာဝတိံသေသု ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အညာသိ- ကောဏ္ဍညတ္ထေရော ဆဒ္ဒန္တဒဟေ၊ အဟံ ကတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမီ”တိ ပုနပျုနံ စိန္တေန္တော မာတရံ အာရဗ္ဘ သတိံ? ဥပ္ပါဒေသိ “မယံ မာတာ သတ္တန္တံ အရဟန္တာနံ မာတာ ဟုတွာပိ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃေသု အပ္ပသန္နာ၊ အတ္ထိ န ခေါ တဿာ ဥပနိဿယော၊ နတ္ထိ န ခေါ”တိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ဥပနိဿယံ ဒိသ္မာ “ကဿ ဒေသနာယ အဘိသမယော ဘဝိဿတိ”တိ ဩလောကေန္တော “မမေဝ ဓမ္မဒေသနာယ ဘဝိဿတိ၊ န အညဿ။ သစေ ခေါ ပနာဟံ အပ္ပေါဿုက္ကော ဘဝေယံ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္တာရော ‘သာရိပုတ္တတ္ထေရော အဝသေသဇနာနမ္ပိ အဝဿယော ဟောတိ။ တထာ ဟိဿ သမစိတ္တသုတ္တန္တဒေသနာဒိဝေ ၇ ကောဋိသတသဟဿဒေဝတာ အရဟတ္တံ ပတ္တာ၊ တယော မဂ္ဂေ ပဋိဝိဒ္ဓဒေဝတာနံ ဂဏနာ နတ္ထိ၊ အညေသု စ ဌာနေသု အနေကာ

၁-အဒ္ဓါပရိစ္ဆေဒေန (က) ၂-ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ (သိ၊ သျာ)
 ၃-သံဝေဂံ (သိ၊ သျာ) ၄-အံ ၁-၆၄-ပိဋ္ဌေ။

အဘိသမယာ ဒိဿန္တိ၊ ထေရေ စ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တာနေဝ အသီတိ ကုလသဟဿာနိ၊ သော ဒါနိ သကမာတုမိစ္ဆာဒဿနမတ္တမ္ပိ ဟရိတုံ နာသက္ခိ'တိ။ တသ္မာ မာတရံ မိစ္ဆာဒဿနာ မောစေတွာ ဇာတောဝရကေယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ"တိ သန္တိဋ္ဌာနံ ကတွာ "အဇ္ဇေဝ ဘဂဝန္တံ အနုဇာနာပေတွာ နိက္ခမိဿာမိ"တိ စုန္ဒတ္ထေရံ အာမန္တေသိ "အာဝုသော စုန္ဒ အမှာကံ ပဉ္စသတာယ ဘိက္ခုပရိသာယ သညံ ဒေဟိ 'ဂဏှထာဝုသော ပတ္တစီဝရာနိ၊ ဓမ္မသေနာပတိ နာလကဂါမံ ဂန္တုကာမော'တိ"။ ထေရော တထာ အကာသိ။

ဘိက္ခု သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ထေရဿ သန္တိကံ အဂမံသု။ ထေရော သေနာသနံ သံသာမေတွာ ဒိဝါဋ္ဌာနံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ဒိဝါဋ္ဌာန- ဒွါရေ ဌတွာ ဒိဝါဋ္ဌာနံ ဩလောကေတွာ "ဣဒံ ဒါနိ ပစ္ဆိမဒဿနံ၊ ပုန အာဂမနံ နတ္ထိ"တိ ပဉ္စသတဘိက္ခုဟိ ပရိဝုတော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "အနုဇာနာတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ အနုဇာနာတု သုဂတော။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော မေ၊ ဩဿဋ္ဌော မေ အာယုသင်္ခါရော"တိ။ ဗုဒ္ဓါ ပန ယသ္မာ "ပရိနိဗ္ဗာဟိ"တိ ဝုတ္တေ မရဏဝဏ္ဏံ သံဝဏ္ဏေန္တိတိ၊ "မာ ပရိနိဗ္ဗာဟိ"တိ ဝုတ္တေ ဝဋ္ဋဿ ဂုဏံ ကထေန္တိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဒေါသံ အာရောပေဿန္တိ"၊ တသ္မာ တဒုဘယမ္ပိ န ဝဒန္တိ။ တေန နံ ဘဂဝါ "ကတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိဿသိ သာရိပုတ္တာ"တိ ဝတွာ "အတ္ထိ ဘန္တေ မဂဓေသု နာလက- ဂါမေ ဇာတောဝရကော၊ တတ္ထာဟံ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ"တိ ဝုတ္တေ "ယဿ ဒါနိ တံ သာရိပုတ္တ ကာလံ မညသိ၊ ဣဒါနိ ပန တေ ဇေဋ္ဌကနိဋ္ဌဘာတိကာနံ တာဒိသဿ ဘိက္ခုနော ဒဿနံ ဒုလ္လဘံ ဘဝိဿတိ၊ ဒေသေဟိ နေသံ ဓမ္မ"န္တိ အာဟ။

ထေရော "သတ္တာ မယံ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဓမ္မဒေသနံ ပစ္စာသီသတိ"တိ ဥတွာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ တာလပ္ပမာဏံ အာကာသံ အပ္ပဂုန္တာ ဩရုယု ဒသဗလဿ ပါဒေ ဝန္တိ၊ ပုန ဒွိတာလပ္ပမာဏံ အပ္ပဂုန္တာ ဩရုယု ဒသဗလဿ ပါဒေ ဝန္တိ၊ ဧတေနပါယေန သတ္တတာလပ္ပမာဏံ အပ္ပဂုန္တာ အနေကာနိ ပါဂ္ဂိဟာရိယသတာနိ ဒဿေန္တော ဓမ္မကထံ အာရဘိ။ ဒိဿမာနေနပိ ကာယေန ကထေတိ၊ အဒိဿမာနေနပိ။ ဥပရိမေန ဝါ ဟေဋ္ဌိမေန ဝါ ဥပမုကာယေန ကထေတိ အဒိဿမာနေနပိ ဒိဿမာနေနပိ၊ ကာလေန စန္ဒဝဏ္ဏံ ဒဿေတိ၊ ကာလေန သူရိယဝဏ္ဏံ၊ ကာလေန ပဗ္ဗတဝဏ္ဏံ၊ ကာလေန သမုဒ္ဒဝဏ္ဏံ၊ ကာလေန စက္ကဝတ္တိရာဇာ ဟောတိ၊ ကာလေန ဝေဿဝဏမဟာရာဇာ၊ ကာလေန

၁-အာရောပေန္တိ (သီ၊ သျာ)

သက္ကော ဒေဝရာဇာ၊ ကာလေန မဟာဗြဟ္မာတိ ဧဝံ အနေကာနိ ပါဠိဟာရိယ-
သတာနိ ဒဿန္တော ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ သကလနဂရံ သန္ဓိပတိ။ ထေရော
ဩရုယု ဒသဗလဿ ပါဒေ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သတ္တာ အာဟ
“ကော နာမော အယံ သာရိပုတ္တ ဓမ္မပရိယာယော”တိ။ သီဟဝိကီဠိတော နာမ^၁
ဘန္တေတိ။ တဋ္ဌ သာရိပုတ္တ သီဟဝိကီဠိတော တဋ္ဌ သာရိပုတ္တ သီဟဝိကီဠိ-
တောတိ။

ထေရော အလတ္တကဝဏ္ဏေ ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ သတ္တု သုဝဏ္ဏကစ္ဆပ-
သဒိသေ ပါဒေ ဂေါပကေသု ဂဟေတွာ “ဘန္တေ ဣမေသံ ပါဒါနံ
ဝန္တနတ္ထာယ ကပ္ပသတသဟဿာမိကံ အသင်္ချေယျံ ပါရမိယော ပူရိတာ၊
သော မေ မနောရထော မတ္ထကံ ပတ္တော၊ ဣတော ဒါနိ ပဋ္ဌာယ ပဋိသန္ဓိ-
ဝသေန န ပုန ဧကဋ္ဌာနေ သန္ဓိပါတော သမာဂမော အတ္ထိ၊ ဆိန္ဓော
ဇေဝိ သာသော၊ အနေကေဟိ ဗုဒ္ဓသတသဟဿေဟိ ပဝိဋ္ဌံ အဇရံ အမရံ
ခေမံ သုခံ သီတလံ အဘယံ နိဗ္ဗာနပုရံ ပဝိသိဿာမိ၊ သစေ မေ ကိဋ္ဌိ ကာယိကံ
ဝါ ဝါစသိကံ ဝါ န ရောစေထ၊ ခမထ တံ ဘဂဝါ၊ ဂမနကာလော မယျ”န္တိ။
ခမာမိ တေ သာရိပုတ္တ၊ န ခေါ ပန တေ ကိဋ္ဌိ ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါ
မယျံ အရစ္စနကံ အတ္ထိ၊ ယဿ ဒါနိ တံ သာရိပုတ္တ ကာလံ မညသိတိ။

ဣတိ ဘဂဝတာ အနုညာတသမနန္တရံ သတ္တု ပါဒေ ဝန္တိတွာ ဥဋ္ဌိတမတ္ထေ
အာယသ္မန္တေ သာရိပုတ္တေ သိနေရုစက္ကဝါဠဟိမဝန္တပရိဘဏ္ဍပဗ္ဗတေ ဓာရယ-
မာနာပိ “အဇ္ဇ ဣမံ ဂုဏရာသိံ ဓာရေတုံ န သက္ကောမိ”တိ ဝဒန္တိ ဝိယ
ဧကပ္ပဟာရေနော ဝိရဝမာနာ မဟာပထဝီ ယာဝ ဥဒကပရိယန္တာ အကမ္ပိ၊
အာကာသေ ဒေဝဒုန္နုဘိယော ဖလိံ သု၊မဟာမေသော ဥဋ္ဌဟိတွာ ပေါက္ခရဝသံ
ဝသယိ။

သတ္တာ “ဓမ္မသေနာပတိံ ပဋိပါဒေဿာမိ”တိ ဓမ္မာသနာ ဝုဋ္ဌာယ ဂန္ဓ-
ကုဋိအဘိမုခေါ ဂန္ဓာ မဏိဖလကေ အဋ္ဌာသိ။ ထေရော တိက္ခတ္တု ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ စတုသု ဌာနေသု ဝန္တိတွာ “ဘဂဝါ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာ-
မိကဿ အသင်္ချေယျဿ ဥပရိ အနောမဒသီသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဿ ပါဒမူလေ
နိပဇ္ဇိတွာ တုမှာကံ ဒဿနံ ပတ္ထေသိံ၊ သာ မေ ပတ္ထနာ သမိဒ္ဓါ၊ ဒိဋ္ဌာ တုမှေ၊
တံ ပဌမဒဿနံ၊ ဣဒံ ပစ္ဆိမဒဿနံ။ ပုန တုမှာကံ ဒဿနံ နတ္ထိ”တိ ဝတွာ
ဒသနခသမောဓာနသမုဇ္ဇလံ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယု ယာဝ ဒဿနဝိသယာ အဘိမုခေါဝ

၁-သီဟဝိကီဠိတော နာမ (သီ၊ သျာ)

ပဋိက္ခမိတွာ ဝန္တိတွာ ပက္ကာမိ။ ပုန မဟာပထဝီ ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တိ ဥဒက-
ပရိယန္တိ ကတွာ အကမ္ပိ။

ဘဂဝါ ပရိဝါရေတွာ ဌိတေ ဘိက္ခု။ အာဟ “အနုဂစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ တုမှာကံ
ဇေဋ္ဌဘာတိက”န္တိ။ တသ္မိံ ခဏေ စတဿောပိ ပရိသာ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓိ
ဧကကံယေဝ ဇေတဝနေ ဩဟာယ နိရဝသေသာ နိက္ခမိံသု။ သာဝတ္ထိနဂရ-
ဝါသိနောပိ “သာရိပုတ္တတ္ထေရော ကိရ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓိ အာပုစ္ဆိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ-
တုကာမော နိက္ခန္တော၊ ပဿိဿာမ န”န္တိ နဂရဒ္ဓါရာနိ နိရောကာသာနိ
ကရောန္တာ နိက္ခမိတွာ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ ဧကသေ ဝိကိရိတွာ “ဣဒါနိ မယံ
ကဟံ မဟာပညော နိသိန္တော၊ ကဟံ ဓမ္မသေနာပတိ နိသိန္တော”တိ ပုစ္ဆန္တာ
“ကဿ သန္တိကံ ဂမိဿာမ၊ ကဿ ဟတ္ထေ သတ္တာရံ ဌပေတွာ ထေရော
ပက္ကန္တော”တိအာဒိနာ နယေန ပရိဒေဝန္တာ ရောဒန္တာ ထေရံ အနုဗန္တိံသု။

ထေရော မဟာပညာယ ဌိတတ္တာ “သဗ္ဗေသံ အနတိက္ကမနီယော ဒေသ
မဂ္ဂေါ”တိ မဟာဇနံ ဩဝဒိတွာ “တုမှေပိ အာဝုသော တိဋ္ဌထ၊ မာ ဒသဗလေ
ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ”တိ ဘိက္ခုသံဃမ္ပိ နိဝတ္ထေတွာ အတ္တနော ပရိသာယေဝ
သဒ္ဓိံ ပက္ကာမိ။ ယေပိ မနုဿာ “ပုဗ္ဗေ အယျော ပစ္စာဂမနစာရိကံ စရတိ၊
ဣဒံ ဣဒါနိ ဂမနံ န ပုန ပစ္စာဂမနာယာ”တိ ပရိဒေဝန္တာ အနုဗန္တိံသုယေဝ၊
တေပိ “အပ္ပမတ္တာ အာဝုသော ဟောထ၊ ဧဝံဘာဝိနော နာမ သင်္ခါရာ”တိ
နိဝတ္ထေသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သဗ္ဗတ္ထ ဧကရတ္ထိဝါသေန အန္တရာ-
မဂ္ဂေ သတ္တာဟံ မနုဿာနံ သင်္ဂဟံ ကရောန္တော သာယံ နာလကဂါမံ ပတွာ
ဂါမဒ္ဓါရေ နိဂြောဓရုက္ခမူလေ အဋ္ဌာသိ။ အထ ဥပရေဝတော နာမ ထေရဿ
ဘာဝိနေယျော ဗဟိဂါမံ ဂစ္ဆန္တော ထေရံ ဒိသ္မာ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဝန္တိတွာ
အဋ္ဌာသိ။ ထေရော တံ အာဟ “အတ္ထိ ဂေဟေ တေ အယျိကာ”တိ။ အာမ
ဘန္တေတိ။ ဂစ္ဆ အမှာကံ ဣဓာဂဘဘာဝံ အာရောစေဟိ။ “ကသ္မာ
အာဂတော”တိ စ ဝုတ္တေ “အဇ္ဇေ ကိရ ဧကဒိဝသံ အန္တောဂါမေ ဝသိဿတိ၊
ဇာတောဝရကံ ပဋိဇဂ္ဂထ၊ ပဉ္စန္ဒြေ ကိရ ဘိက္ခုသတာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ
ဇာနာထာ”တိ။ သော ဂန္တော “အယျိကေ မယံ မာတုလော အာဂတော”တိ
အာဟ။ ဣဒါနိ ကုဟိန္တိ။ ဂါမဒ္ဓါရေတိ။ ဧကကောဝ၊ အညောပိ ကောစိ
အတ္ထိတိ။ အတ္ထိ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခုတိ။ ကိံကာရဏာ အာဂတောတိ။ သော
တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစေသိ။ ပြာဟ္မဏီ “ကိံ န ခေါ ဧတ္တကာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ

ပဋိဇဉ္ဇါပေတိ၊ ဒဟရကာလေ ပဗ္ဗဇိတွာ မဟလ္လကကာလေ ဂိဟိ ဟောတု-
ကာမော”တိ စိန္တေန္တိ ဇာတောဝရကံ ပဋိဇဉ္ဇါပေတွာ ပဉ္စသတာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ
ကာရေတွာ ဒဏ္ဍဒီပိကာ ဇာလေတွာ ထေရဿ ပါဟေသိ။

ထေရော ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ပါသာဒံ အာရုယ ဇာတောဝရကံ ပဝိသိတွာ
နိသီဒိ၊ နိသီဒိတွာ “တုမှာကံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆထာ”တိ ဘိက္ခု ဥယျောဇေသိ၊
တေသု ဂတမတ္ထေသုယေဝ ထေရဿ ခရော အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ လောဟိတ-
ပံက္ခန္တိကာ မာရဏန္တိကာ ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ။ ဧကံ ဘာဇနံ ပဝိသတိ၊ ဧကံ နိက္ခမတိ။
ဗြာဟ္မဏီ “မမ ပုတ္တဿ ပဝတ္တိ မယံ န ရုစ္စတိ”တိ အတ္တနော ဝသနဂဗ္ဘဒ္ဒါရံ
နိဿာယ အဋ္ဌာသိ။

စတ္တာရော မဟာရာဇာနော “ဓမ္မသေနာပတိ ကုဟိံ ဝိဟရတိ”တိ
ဩလောကေန္တာ နာလကဂါမေ ဇာတောဝရကေ ပရိနိဗ္ဗာနမဉ္ဇေ နိပဇ္ဇော၊
ပစ္စိမဒဿနံ ဂမိဿာမာ”တိ အာဂမ္မ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌံသု။ ဧက တုမှေတိ။
မဟာရာဇာနော ဘန္တေတိ။ ကသ္မာ အာဂတတ္တာတိ။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာ
ဘဝိဿာမာတိ။ “ဟောတု၊ အတ္တိ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော၊ ဂစ္ဆထ တုမှေ”တိ
ဥယျောဇေသိ။ တေသံ ဂတာဝသာနေ တေနေဝ နယေန သက္ကော ဒေဝါန-
မိန္ဒော။ တသ္မိံ ဂတေ မဟာဗြဟ္မာ စ အာဂမိံသု။ တေပိ တထေဝ ထေရော
ဥယျောဇေသိ။

ဗြာဟ္မဏီ ဒေဝတာနံ အာဂမနဉ္စ ဂမနဉ္စ ဒိသ္မာ “ဧက နု ခေါ ဧတေ မမ
ပုတ္တံ ဝန္တိတွာ ဂစ္ဆန္တိ”တိ ထေရဿ ဂဗ္ဘဒ္ဒါရံ ဂန္တော “တာတ စုန္ဒ ကာ
ပဝတ္တိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော တံ ပဝတ္တိံ အာစိန္တိတွာ “မဟာဥပါသိကာ ဘန္တေ
အာဂတာ”တိ အာဟ။ ထေရော “ကသ္မာ အဝေလာယ အာဂတာ”တိ
ပုစ္ဆိ။ သာ “တုယံ တာတ ဒဿနတ္ထာယာ”တိ ဝတွာ “တာတ ပဌမံ ဧက
အာဂတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ဥပါသိကေတိ။ တာတ တံ
စတူဟိ မဟာရာဇေဟိ မဟန္တတရောတိ။ အာရာမိကသဒိသာ ဧတေ ဥပါသိ-
ကေ၊ အမှာကံ သတ္ထု ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ ခဂ္ဂဟတ္ထာ ဟုတွာ
အာရက္ခံ အကံသုတိ။ တေသံ တာတ ဂတာဝသာနေ ဧကော အာဂတောတိ။
သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒောတိ။ ဒေဝရာဇတေပိ တံ တာတ မဟန္တတရောတိ။
ဘဏ္ဍဂ္ဂါဟကသာမဏေရသဒိသော ဧသ ဥပါသိကေ၊ အမှာကံ သတ္ထု
တာဝတိံသတော ဩတရဏကာလေ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတွာ ဩတိဏ္ဍောတိ။
တဿ တာတ ဂတာဝသာနေ ဇောတယမာနောံ ဝိယ ဧကော အာဂတောတိ။
ဥပါသိကေ တုယံ ဘဂဝါ စ သတ္တာ စ မဟာဗြဟ္မာ နာမ ဧသောတိ။ မယံ

ဘဂဝတော မဟာဗြဟ္မတောပိ တံ တာတ မဟန္တတရောတိ။ အာမ ဥပါသိကေ၊
ဧတေ နာမ ကိရ အမှာကံ သတ္ထု ဇာတဒိဝသေ စတ္တာရော မဟာဗြဟ္မာနော
မဟာပုရိသံ သုဝဏ္ဏဇာလေန ပဋိဂ္ဂဏှိံ သူတိ။

အထ ဗြာဟ္မဏိယာ “ပုတ္တဿ တာဝ မေ အယံ အာနုဘာဝေါ၊ ကိဒိသော
ဝတ မယံ ပုတ္တဿ ဘဂဝတော သတ္ထု အာနုဘာဝေါ ဘဝိဿတိ”တိ
စိန္တယန္တိယာ သဟသာ ပဉ္စဝဏ္ဏာ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သကလသရီရံ ဖရိ။ ထေရော
“ဥပ္ပန္နံ မေ မာတု ပီတိသောမနဿံ၊ အယံ ဒါနိ ကာလော ဓမ္မဒေသနာယာ”တိ
စိန္တေတွာ “ကိံ စိန္တေသိ မဟာဥပါသိကေ”တိ အာဟ။ သာ “ပုတ္တဿ တာဝ
မေ အယံ ဂုဏော၊ သတ္ထု ပနဿ ကိဒိသော ဘဝိဿတိတိ ဣဒံ တာတ
စိန္တေမိ”တိ အာဟ။ မဟာဥပါသိကေ မယံ သတ္ထု ဇာတက္ခဏေ မဟာဘိနိက္ခ-
မနေ သမ္မောမိယံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေ စ ဒသသဟဿိလောကဓာတု ကမ္မိတ္ထ။
သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေန သမော နာမ
နတ္ထိ၊ ဣတိပိ သော ဘဂဝတိ ဝိတ္တာရေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မဒေသနံ
ကထေသိ။

ဗြာဟ္မဏိ ပိယပုတ္တဿ ဓမ္မဒေသနာပရိယောသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ
ပတိဋ္ဌာယ ပုတ္တံ အာဟ “တာတ ဥပတိဿ ကဿှာ ဧဝမကာသိ၊ ဧဝရူပံ နာမ
အမတံ မယံ ဧတ္တကံ ကာလံ န အဒါသိ”တိ။ ထေရော “ဒိန္နံ ဒါနိ မေ မာတု
ရူပသာရိယာ ဗြာဟ္မဏိယာ ပေါသာဝနိကမူလံ၊ ဧတ္တကေန ဝဋ်ဿတိ”တိ
စိန္တေတွာ “ဂစ္ဆ မဟာဥပါသိကေ”တိ ဗြာဟ္မဏိံ ဥယျောဇေတွာ “စုန္ဒ ကာ
ဝေလာ”တိ အာဟ။ ဗလဝပစ္စုသကာလော ဘန္တေတိ။ ဘိက္ခုသံဃံ သန္ဓိ-
ပါတေဟိတိ။ သန္ဓိပတိတော ဘန္တေ ဘိက္ခုသံဃောတိ။ “မံ ဥက္ခိပိတွာ
နိသီဒါပေဟိ စုန္ဒာ”တိ ဥက္ခိပိတွာ နိသီဒါပေသိ။

ထေရော ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “အာဂုသော စတုစတ္တာလီသံ ဝေါ ဝဿာနိ
မယာ သဒ္ဓိံ ဝိစရန္တာနံ ယံ မေ ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါ န ရောစေထ၊ တံ
ခမထ အာဂုသော”တိ။ ဧတ္တကံ ဘန္တေ အမှာကံ ဆာယာ ပိယ တုမေ
အမုဉ္ဇိတွာ ဝိစရန္တာနံ အရုစ္စနကံ နာမ နတ္ထိံ ၊ တုမေ ပန အမှာကံ ခမထာတိ။
အထ ထေရော မဟာစီဝရံ သင်္ကံခိုတွာ မုခံ ပိဓာယ ဒက္ခိဏေန ပဿေန
နိပန္နော သတ္တာ ပိယ နဝ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိယော အနုလောမပဋိလောမတော
သမာပဇ္ဇိတွာ ပုန ပဌမဇ္ဈာနံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ

သမာပဋိ၊ တတော ဝုဋ္ဌာယ အနန္တရံယေဝ မဟာပထဝီ ဥန္တာဒေန္တော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

ဥပါသိကာ “ကိံ န ခေါ မေ ပုတ္တော၊ န ကိဉ္စိ ကထေတိ” တိ ဥဋ္ဌာယ ပိဋ္ဌိပါဒေ ပရိမဇ္ဇန္တိ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ဥတွာ မဟာသဒ္ဓိံ ကုရုမာနာ ပါဒေသု နိပတိတွာ “တာတ မယံ ဣတော ပုဗ္ဗေ တဝ ဂုဏံ န ဇာနိမှာ၊ ဣဒါနိ ပန တံ အာဒိံ ကတွာ အနေကသတေ အနေကသဟဿေ အနေကသတသဟဿေ ဘိက္ခူ ဣမသ္မိံ နိဝေသနေ နိသီဒါပေတွာ ဘောဇေတုံ န လဘိမှာ၊ စိဝရေဟိ အစ္စ္စာဒေတုံ န လဘိမှာ၊ ဝိဟာရသတံ ဝိဟာရသဟဿံ ကာရေတုံ န လဘိမှာ” တိ ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ ပရိဒေဝိ။ အရုဏေ ဥဂ္ဂတမတ္တေယေဝ သုဝဏ္ဏကာရေ ပက္ခောသာပေတွာ သုဝဏ္ဏဂစ္ဆံ ဝိဝရာပေတွာ သုဝဏ္ဏသင်္ဃိယော မဟာတုလာယ တုလာပေတွာ “ပဉ္စ ကုဋ္ဌာဂါရသတာနိ ပဉ္စ အဂ္ဂိကသတာနိ ကရောထာ” တိ ဒါပေတိ။

သက္ကောပိ ဒေဝရာဇာ ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေတွာ “တာတ ဓမ္မသေနာပတိ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပဉ္စ ကုဋ္ဌာဂါရသတာနိ ပဉ္စ အဂ္ဂိကသတာနိ စ မာပေဟိ” တိ အာဟ။ ဣတိ ဥပါသိကာယ ကာရိတာနိ စ ဝိဿကမ္မေန နိဗ္ဗိတာနိ စ သဗ္ဗာနိပိ ဒွေသဟဿာနိ အဟေသုံ။ တတော နဂရမဇ္ဈေ သာရမယံ မဟာမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ မဏ္ဍပမဇ္ဈေ မဟာကုဋ္ဌာဂါရံ ဌပေတွာ သေသာနိ ပရိဝါရသင်္ခေပေန ဌပေတွာ သာဓုကိဋ္ဌိကံ အာရဘိံသု။ ဒေဝါနံ အန္တရေ မနုဿာ၊ မနုဿာနံ အန္တရေ ဒေဝါ အဟေသုံ။

ရေဝတိ နာမ ဧကာ ထေရဿ ဥပဋ္ဌာယိကာ “အဟံ ထေရဿ ပူဇံ ကရိဿာမီ” တိ သုဝဏ္ဏပုပ္ဖါနံ တယော ကုမ္ဘေ ကာရေသိ။ “ထေရဿ ပူဇံ ကရိဿာမီ” တိ သက္ကော ဒေဝရာဇာ အခုတေယျကောဋိနာဋကေဟိ ၂ ပရိဝါရိတော ဩတရိ။ “သက္ကော ဩတရတိ” တိ မဟာဇနော ပစ္စာမုခေါ ပဋိက္ကမိ။ တတ္ထ သာပိ ဥပါသိကာ ပဋိက္ကမမာနာ ဂရုဘာရတ္တာ ဧကမန္တံ အပသတ္တိတုံ အသက္ကောန္တိ မနုဿာနံ အန္တရေ ပတိ၊ မနုဿာ အပဿန္တာ တံ မဒ္ဓိတွာ အဂမိံသု၊ သာ တတ္ထေဝ ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသဘဝနေ ကနကဝိမာနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဗ္ဗတ္တက္ခဏေယေဝဿာ ရတနက္ခန္ဓော ဝိယ တိဂါဝုတပ္ပမာဏော အတ္တဘာဝေါ အဟောသိ သဋ္ဌိသကဋ္ဌပူရပ္ပမာဏအလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ အစ္စရာသဟဿပရိဝါရိတာ။ အထဿာ ဒိဗ္ဗံ သဗ္ဗကာယိကာဒါသံ ပုရတော

၁-ပေသေသိ (သီ၊ သျာ) ၂-....နာဋိကာဟိ (သီ)

ဌပယိံသု။ သာ အတ္တနော သိရိသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ “ဥဠာရာ အယံ သမ္ပတ္တိ၊ ကိံ န ခေါ မေ ကမ္မံ ကတ”န္တိ စိန္တယမာနာ အဒ္ဓသ “မယာ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗုတဋ္ဌာနေ တီဟိ သုဝဏ္ဏပုပ္ဖကုမ္ဘေဟိ ပူဇာ ကတာ၊ မဟာဇနော မံ မဒ္ဓိတွာ ဂတော၊ သာဟံ တတ္ထ ကာလံ ကတွာ ဣရူပပန္နာ၊ ထေရံ နိဿာယ လဒ္ဓံ ဣဒါနိ ပုညဝိပါကံ မနုဿာနံ ကထေဿာမိ”တိ သဟ ဝိမာနေနေဝ ဩတရိ။

မဟာဇနော ဒုရတောဝ ဒိသ္မာ “ကိံ န ခေါ ဒွေ သူရိယာ ဥဠိတာ”တိ ဩလောကေန္တော “ဝိမာနေ အာဂစ္ဆန္တေ ကုဋ္ဌာဂါရသဏ္ဌာနံ ပညာယတိ၊ နာယံ သူရိယော၊ ဝိမာနမေတံ ဧက”န္တိ အာဟ။ တမ္ပိ ဝိမာနံ တာဝဒေဝ အာဂန္တာ ထေရဿ ဒါရုစိတကမတ္ထကေ ဝေဟာသံ အဋ္ဌာသိ။ ဒေဝစိတာ ဝိမာနံ အာကာသေယေဝ ဌပေတွာ ပထဝီ ဩတရိ။ မဟာဇနော “ကာ တံ အယျေ”တိ ပုစ္ဆိ။ “န မံ တုမေ ဇာနာထ၊ ရေဝတိ နာမာဟံ၊ တီဟိ သုဝဏ္ဏ- ပုပ္ဖကုမ္ဘေဟိ ထေရံ ပူဇံ ကတွာ မနုဿေဟိ မဒ္ဓိတာ ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ပဿထ မေ သိရိသမ္ပတ္တိံ၊ တုမေပိ ဒါနိ ဒါနာနိ ဒေထ၊ ပုညာနိ ကရောထာ”တိ ကုသလကိရိယာယ ဝဏ္ဏံ ကထေတွာ ထေရဿ စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဝဋ္ဌိတွာ အတ္တနော ဒေဝဋ္ဌာနံယေဝ ဂတာ။

မဟာဇနောပိ သတ္တာဟံ သာဓုကီဠိကံ ကီဠိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓေဟိ စိတကံ အကာသိ၊ စိတကာ ဧကုနရတနသတိကာ အဟောသိ။ ထေရဿ သရီရံ စိတကံ အာရောပေတွာ ဥသီရကလာပကေဟိ အာလိမ္မေသုံ။ အာဠာဟနေ သဗ္ဗရတ္တိံ ဓမ္မဿဝနံ ပဝတ္တိ။ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရော သဗ္ဗဂန္ဓောဒကေန ထေရဿ စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ စုန္ဒတ္ထေရော ဓာတုယော ပရိဿာဝနေ ပက္ခိပိတွာ “န ဒါနိ မယာ ဣဓေဝ သက္ကာ ဌာတုံ”၊ မယံ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ ဓမ္မသေနာပတိ- သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အာရောစေဿာမိ”တိ ဓာတုပရိဿာဝနံ ထေရဿ စ ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ သာဝတ္တိံ အဂမာသိ၊ ဧကဋ္ဌာနေပိ စ ဒွေ ရတ္တိယော အဝသိတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဧကရတ္တိဝါသေနေဝ သာဝတ္တိံ ပါပုဏိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ အထ ခေါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသောတိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒောတိ ယေန အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယော ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ တေနပသင်္ကမိ။ ကသ္မာ ပနေသ

၁-ဥဒိတာတိ (သိ၊ သျာ) ၂-သန္ဓာရေတုံ (က)

ဥဇုကံ သတ္ထု သန္တိကံ အဂန္တာ ထေရဿ သန္တိကံ အဂမာသီတိ? သတ္ထရိ စ ထေရေ စ ဂါရဝေန။ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ ပေါက္ခရဏိယံ ကိရဿ နှတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ သုနိဝတ္ထသုပါရုတဿ ဧတဒဟောသိ “ဗုဒ္ဓါ နာမ မဟာပါသာ-
 ကန္တတ္တံ ဝိယ ဂရုနော, ဖဏကတသပ္ပ” သီဟဗျုပ္ပတ္တဝရဝါရဏာဒယော ဝိယ စ ဒုရာသဒါ၊ န သက္ကာ မယာ ဥဇုကမေဝ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တာ ကထေတုံ၊ ကဿ န ခေါ သန္တိကံ ဂန္တဗ္ဗ” န္တိ။ တတော စိန္တေသိ “ဥပဇ္ဈာယော မေ ဓမ္မ-
 ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဇေဋ္ဌဘာတိကတ္ထေရဿ ဥတ္တမသဟာယော၊ တဿ သန္တိကံ ဂန္တာ တံ အာဒါယ သတ္ထာရာ သဒ္ဓိံ ကထေဿာမိ” တိ၂ သတ္ထရိ စေဝ ထေရေ စ ဂါရဝေန ဥပသင်္ကမိ။

ဣဒမဿ ပတ္တစီဝရန္တိ “အယမဿ ပရိဘောဂပတ္တော, ဣဒံ ဓာတု-
 ပရိဿာဝန” န္တိ ဧဝံ ဧကေကံ အာစိက္ခိ။ ပါဠိယံ ပန “ဣဒမဿ ပတ္တစီဝရ” န္တိ
 ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။ **ကထာပါဘတန္တိ** ကထာမူလံ။ မူလဥပပါဘတန္တိ ဝုစ္စတိ။
 ယထာဟ—

“အပ္ပကေနပိ မေဓာဝိ၊ ပါဘတေန ဝိစက္ခဏော။
 သမုဋ္ဌာပေတိ အတ္တာနံ၊ အဏုံ အဂ္ဂိံဝ သန္ဓမ” န္တိ ၃။

ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယာတိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနတ္ထာယ။ ကိံ ပနိမိနာ ဘဂဝါ
 န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗောတိ? နော န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော။ အယံ ဟိ အာယသ္မာ ဒိဝါ နဝ ဝါရေ,
 ရတ္ထိံ နဝ ဝါရေတိ ဧကာဟံ အဋ္ဌာရသ ဝါရေ ဥပဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ဒိဝသဿ
 ပန သတဝါရံ သဟဿဝါရံ ဝါ ဂန္တုကာမော သမာနောပိ န အကာရဏာ
 ဂစ္ဆတိ၊ ဧကံ ပဉ္စဒ္ဓါရံ? ဂဟေတွာဝ ဂစ္ဆတိ။ သော တံဒိဝသံ တေန ကထာ-
 ပါဘတေန ဂန္တုကာမော ဧဝမာဟ။ **ဣဒမဿ ပတ္တစီဝရန္တိ** ထေရောပိ “ဣဒံ
 တဿ ပတ္တစီဝရံ, ဣဒဉ္စ ဓာတုပရိဿာဝန” န္တိ ပါဠိယေက္ကံယေဝ ဒသေတွာ
 အာစိက္ခိ။

သတ္ထာ ဟတ္တံ ပသာရေတွာ ဓာတုပရိဿာဝနံ ဂဟေတွာ ဟတ္ထတလေ
 ဌပေတွာ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ယော သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပုရိမဒိဝသေ
 အနေကာနိ ပါဠိဟာရိယသတာနိ ကတွာ ပရိနိဗ္ဗာနံ အနုဇာနာပေသိ၊ တဿ
 ဣဒါနိ ဣမာ သင်္ခေဏ္ဍသန္တိဘာ” ဝါ ဓာတုယောဝ ပညာယန္တိ၊ ကပ္ပသတ-
 သဟဿာမိကံ အသင်္ချေယျံ ပုရိတပါရမီ ဒေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ မယာ ပဝတ္တိတံ

၁-ပါဝကပဗ္ဗတ (သီ)	၂-တံ အာဒါယ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိဿာမိတိ (သီ)
၃-ခု ၅-၂-ပိဋ္ဌေ။	၄-ပဉ္စဝါရံ (သီ) ၅-သင်္ခေဏ္ဍပဋိဘာဂါ (သီ၊ သျှာ)

ဓမ္မစက္ကံ အနုပဝတ္တကော^၁ ဧသ ဘိက္ခု၊ ပဋိလဒ္ဓဒုတိယအာသနော^၂ ဧသ ဘိက္ခု၊
 ပူရိတသာဝကသန္ဓိပါတော ဧသ ဘိက္ခု၊ ဌပေတွာ မံ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟ-
 သေသု ပညာယ အသဒိသော ဧသ ဘိက္ခု၊ မဟာပညော ဧသ ဘိက္ခု၊
 ပုထုပညော ဟာသပညော ဇဝနပညော တိက္ခပညော နိဗ္ဗေမိကပညော
 ဧသ ဘိက္ခု၊ အပ္ပိစ္ဆော ဧသ ဘိက္ခု၊ သန္တုဠော ပဝိဝိတ္တော အသံသဠော
 အာရဒ္ဓဝီရိယော စောဒကော ပါပဂရဟိ ဧသ ဘိက္ခု၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ပဋိ-
 လဒ္ဓမဟာသမ္ပတ္တိယော ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတော ဧသ ဘိက္ခု၊ မမ သာသနေ ပထဝီ-
 သမခန္တိကော ဧသ ဘိက္ခု၊ ဆိန္ဒဝိသာဏဥသဘသဒိသော ဧသ ဘိက္ခု၊ စက္ကာလ-
 ပုတ္တသဒိသနိစစိတ္တော ဧသ ဘိက္ခု၊ ပဿထ ဘိက္ခဝေ မဟာပညဿ ဓာတုယော၊
 ပဿထ ဘိက္ခဝေ ပုထုပညဿ ဟာသပညဿ ဇဝနပညဿ တိက္ခပညဿ
 နိဗ္ဗေမိကပညဿ အပ္ပိစ္ဆဿ သန္တုဠဿ ပဝိဝိတ္တဿ အသံသဠဿ အာရဒ္ဓ-
 ဝီရိယဿ စောဒကဿ ပဿထ ဘိက္ခဝေ ပါပဂရဟိဿ ဓာတုယောတိ။

ယော ပဗ္ဗဇိ ဇာတိသတာနိ ပဉ္စ၊
 ပဟာယ ကာမာနိ မနောရမာနိ။
 တံ ဝိတရာဂံ သုသမာဟိတိန္ဒြိယံ၊
 ပရိနိဗ္ဗုတံ ဝန္တထ သာရိပုတ္တံ။

ခန္တိဗလော ပထဝီသမော န ကုပ္ပတိ၊
 န စာပိ စိတ္တဿ ဝသေန ဝတ္တတိ။
 အနုကမ္မကော ကာရုဏိကော စ နိဗ္ဗုတော၊
 ပရိနိဗ္ဗုတံ ဝန္တထ သာရိပုတ္တံ။

စက္ကာလပုတ္တော ယထာ နဂရံ ပဝိဠော၊
 နိစမနော စရတိ ကဠောပိဟတ္ထော^၃။
 တထာ အယံ ဝိဟရတိ^၄ သာရိပုတ္တော၊
 ပရိနိဗ္ဗုတံ ဝန္တထ သာရိပုတ္တံ။

ဥသဘော ယထာ ဆိန္ဒဝိသာဏကော^၅၊
 အဟေဌယန္တော စရတိ ပုရန္တရေ ဝနေ။
 တထာ အယံ ဝိဟရတိ သာရိပုတ္တော၊
 ပရိနိဗ္ဗုတံ ဝန္တထ သာရိပုတ္တံ”န္တိ။

၁-အနုပဝတ္တိတော (က) ၂-ပဋိလဒ္ဓဒုတိယကသာသနော (သီ၊ သျှာ) ၃-ကပါလဟတ္ထော (သီ၊ သျှာ)
 ၄-ဝိစရတိ (သီ) ၅-ဆိန္ဒဝိသာဏသောတော (သျှာ)၊ ဆိန္ဒဝိသာဏသောနေကော (က)

ဣတိ ဘဂဝါ ပဉ္စဟိ ဂါထာသတေဟိ ထေရဿ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ။
 ယထာ ယထာ ဘဂဝါ ထေရဿ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ၊ တထာ တထာ
 အာနန္ဒတ္ထေရော သန္ဓာရေတုံ^၁ န သက္ကောတိ၊ ဗိဠာရမုခေ ပက္ခန္ဓကုက္ကုဋ္ဌော
 ဝိယ ပဝေဓတိ။ တေနာဟ အဝိစ မေ ဘန္တေ မရုကဇာတော ဝိယ
 ကာယောတိ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ မရုကဇာတောတိအာဒိနံ အတ္ထော
 ဝုတ္ထောယေဝ။ ဣမ ပန ဓမ္မာတိ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဓမ္မော အဓိပ္ပေတာ။ တဿ ဟိ
 ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဓမ္မေ အဂဟိတေ ဝါ ဂဟေတုံ၊ ဂဟိတေ ဝါ သဇ္ဈာယံ ကာတုံ
 စိတ္တံ န ပဝတ္တတိ။ အထ သတ္တာ ပဉ္စပသာဒဝိစိတြာနိ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ထေရံ
 ဩလောကေန္တော “အဿာသေဿာမိ န”န္တိ အဿာသေန္တော ကိံ န ခေါ
 တေ အာနန္ဒ သာရိပုတ္တောတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ သီလက္ခန္ဓန္တိ လောကိယလောကုတ္တရသီလံ။ သမာဓိပညာသုပိ
 ဧသေဝ နယော။ ဝိမုတ္တိံ ပန လောကုတ္တရာဝ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ပစ္စဝေက္ခဏ-
 ဉာဏံ၊ တံ လောကိယမေဝ။ ဩဝါဒကောတိ ဩဝါဒဒါယကော။
 ၂-ဩတိဏ္ဏောတိ ဩတိဏ္ဏေသု ဝတ္ထုသု နာနပ္ပကာရေန ဩတရဏသီလော။
 ဝိညာပကောတိ ဓမ္မကထာကာလေ^၂ အတ္ထဉ္စ ကာရဏဉ္စ ဝိညာပေတာ။
 သန္ဓသကောတိ ခန္ဓဓာတုအာယတနဝသေန တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ဒဿေတာ။
 သမာဒပကောတိ “ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဂဏှထာ”တိ ဧဝံ ဂဏှာပကော။ သမုတ္တေ-
 ဇကောတိ အပ္ပုဿာဟကော။ သမ္ပဟံသကောတိ ပဋိလဒ္ဓဂုဏေဟိ မောဒါ-
 ပကော ဇောတာပကော။

အင်္ဂါလာသု ဓမ္မဒေသနာယာတိ ဓမ္မဒေသနံ အာရဘိတွာ “သီသံ ဝါ မေ
 ရုဇ္ဇတိ၊ ဟဒယံ ဝါ ကုစ္ဆိ ဝါ ဝိဋ္ဌိ ဝါ”တိ ဧဝံ ဩသက္ကနာကာရဝိရဟိတော
 နိက္ကိလာသု ဝိသာရဒေါ ကေဿာပိ ဒိန္နမ္ပိ သီဟဝေဂေနေဝ ပက္ခန္ဓတိ။
 အနုဂ္ဂါဟကော သဗြဟ္မစာရီနန္တိပဒဿ အတ္ထော ခန္ဓကဝဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတောဝ။
 ဓမ္မောဇံ ဓမ္မဘောဂန္တိ ဥဘယေနပိ ဓမ္မပရိဘောဂေါ ဟထိတော။ ဓမ္မာနုဂ္ဂ-
 ဟန္တိ ဓမ္မေန အနုဂ္ဂဟဏံ။

သတ္တာ “အတိဝိယ အယံ ဘိက္ခု ကိလမတိ”တိ ပုန တံ အဿာသေန္တော နနု
 တံ အာနန္ဒ မယာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိယေဟိ မနာပေဟိတိ မာတာပိတာ-
 ဘာတာဘဂိနိအာဒိကေဟိ ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါ၊ မရဏေန ဝိနာ-
 ဘာဝေါ၊ ဘဝေန အညထာဘာဝေါ။ တံ ကုတေတ္ထ အာနန္ဒ လဗ္ဘာတိ

၁-သဏ္ဍာတုံ (က) ၂-၂-ဩတိဏ္ဏောတိဏ္ဏေသု ဝတ္ထုသု နာနပ္ပကာရေန ဩဝဒနသီလော (သီ၊ သျာ)
 ၃-ဓမ္မကထာကာလံ (က)

တန္တိ တသ္မာ။ ယသ္မာ သဗ္ဗေဟိ ဝိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ၊ တသ္မာ ဒသ ပါရမိယော ပူရေတွာပိ သမ္မောဓိံ ပတွာပိ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာပိ ယမက- ပါဂ္ဂိဟာရိယံ ဒဿေတွာပိ ဒေဝေါရောဟနံ ကတွာပိယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ တထာဂတဿာပိ သရိရံ မာ ပလုဇ္ဇိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရောဒန္တေနပိ ကန္တန္တေနပိ န သက္ကာ တံ ကာရဏံ လဒ္ဓန္တိ။ သော ပလုဇ္ဇေယျာတိ သော ဘိဇ္ဇေယျ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဣတ္ထ ယောဇနသတုဗ္ဗေဓော မဟာဇမ္ဗုရုက္ခော ဝိယ ဘိက္ခုသံဃော၊ တဿ ဒက္ခိဏဒိသံ ဂတော ပညာသယောဇနိကော မဟာ- ခန္ဓော ဝိယ ဓမ္မသေနာပတိ၊ တသ္မိံ မဟာခန္ဓေ ဘိန္ဓေ တတော ပဋ္ဌာယ၊ အနုပုဗ္ဗေန ဝစိတွာ ပုပ္ဖလောဒီဟိ တံ ဌာနံ ပူရေတုံ သမတ္ထဿ အညဿ ခန္ဓဿ အဘာဝေါ ဝိယ ထေရေ ပရိနိဗ္ဗုတေ သောဋ္ဌသန္တံ ပညာနံ မတ္ထကံ ပတ္တဿ အညဿ ဒက္ခိဏာသနေ နိသီဒနသမတ္ထဿ သာရိပုတ္တသဒိသဿ ဘိက္ခုနော အဘာဝေါ၊ တာယ ပရိဘိန္ဓာယ၊ သော ရုက္ခော ဝိယ ဘိက္ခုသံဃော ခန္ဓောတွေဝ် ဇာတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာတိ ယသ္မာ သဗ္ဗံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ မာ ပလုဇ္ဇိတိ န သက္ကာ လဒ္ဓံ၊ တသ္မာ။

၄-၅-ဥက္ကစေလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၀၀-၃၀၁။ စတုတ္ထေ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေသု သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေသုတိ နစိရပရိနိဗ္ဗုတေသု ဒွိသု အဂ္ဂသာဝကေသု။ တေသဉ္စိ ဓမ္မသေနာပတိ ကတ္တိက- မာသပုဏ္ဏမာယ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တတော အစုမာသံ အတိက္ကမ္မ အမာဝသုပေါသထေ။ သတ္တာ ဒွိသု အဂ္ဂသာဝကေသု ပရိနိဗ္ဗုတေသု မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော မဟာမဏ္ဍလေ စာရိကံ စရမာနော အနုပုဗ္ဗေန ဥက္ကစေလနဂရံ ပတွာ တတ္ထ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဂင်္ဂါပိဋ္ဌေ ရဇတပဋ္ဌဝဏ္ဏ- ဝါလိကာပုလိနေ ဝိဟာသိ။ တေန ပုတ္တံ “အစိရပရိနိဗ္ဗုတေသု သာရိပုတ္တ- မောဂ္ဂလ္လာနေသု”တိ။ ယေ မဟန္တတရာ ခန္ဓာ တေ ပလုဇ္ဇေယျန္တိ ဣဓာပိ ယောဇနသတုဗ္ဗေဓော မဟာဇမ္ဗုရုက္ခော ဝိယ ဘိက္ခုသံဃော၊ တဿ ဒက္ခိဏတော စ ဥတ္တရတော စ ဂတော ပဏ္ဍာသယောဇနိကော ဒွေ မဟာခန္ဓာ ဝိယ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကောတိ။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပဉ္စမေ ဒိဋ္ဌိတိ ကမ္မဿကတဒိဋ္ဌိ။

၁-လမ္ဘာ ယံ တန္တိ ကသ္မာ (သီ) ၂-ဥဋ္ဌာယ (က)
၃-တာယ ပန ဒိသာယ (သီ၊ သျာ) ၄-နဋ္ဌောတွေဝ် (သီ)၊ ခဏ္ဍောတွေဝ် (က)
သံ-၄ ၃-၁၇

၆-ဥတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀၂။ ဆဋ္ဌေ မဇ္ဈိယေယျဿ ပါရန္တိ တေဘူမကဝဋ္ဌဿ ပါရဘူတံ နိဗ္ဗာနံ။

၇-ဗြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀၄။ အဋ္ဌမေ ကာယေ ဝါ ဘိက္ခုတိ တသ္မိံ ကာလေ ဘိက္ခုယေဝ နတ္ထိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ယော သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတိ၊ သော ကိလေသာဘိက္ခနေန ဘိက္ခုယေဝါတိ ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။ ကောယနန္တိ ဧကမဂ္ဂံ။ ဇာတိက္ခယန္တ- ဒဿိတိ ဇာတိယာ ခယောတိ စ အန္တောတိ စ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ပဿတိတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂံ ပဇာနာတိတိ ကောယနသင်္ခါတံ ဧကမဂ္ဂဘူတံ မဂ္ဂံ ပဇာနာတိ။ ကောယနမဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ ပုဗ္ဗဘာဂသတိပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ၊ တံ ပဇာနာတိတိ အတ္ထော။

၉-သေဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀၅။ နဝမေ သုဗ္ဗေသုတိ ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ။ မေဒကထာလိကာတိ ဧဝံ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန လဒ္ဓနာမံ။ မမံ ရက္ခ၊ အဟံ တံ ရက္ခိဿာမီတိ ဧတ္ထ အယံ တဿ လဒ္ဓိ—အာစရိယော ဥက္ခိတ္တဝံသံ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှန္တော၊ အန္တေဝါသိ- ကေန ပက္ခန္တပက္ခန္တဒိသံ ဂဏှန္တော၊ သဗ္ဗကာလဉ္စ ဝံသဂ္ဂံ အနုလ္လောကေန္တော^၁ အန္တေဝါသိကံ န ရက္ခတိ နာမ၊ ဧဝံ အရက္ခိတော အန္တေဝါသိကော ပတိတ္တာ စုဏှဝိစုဏှံ ဟောတိ^၂။ ဝံသံ ပန သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှန္တော၊ တေန ပက္ခန္တပက္ခန္တဒိသံ ဂဏှန္တော၊ သဗ္ဗကာလဉ္စ ဝံသဂ္ဂံ ဥလ္လောကေန္တော^၃ တံ ရက္ခတိ နာမ။ အန္တေဝါသိကောပိ ဣတော စိတော စ ပက္ခန္တိတွာ မိဂေါ ဝိယ ကိဋ္ဌန္တော အာစရိယံ န ရက္ခတိ နာမ။ ဧဝံ သတိ တိဒိဏဝံသကောဂ္ဂိ အာစရိယဿ ဂလဝါဋကေ ဝါ နလာဠေ ဝါ ဌပိတာ ဌိတဋ္ဌာနံ ဘိက္ခိတွာ ဂစ္ဆေယျ။ အာစာရသမ္ပန္နတာယ ပန ယတော ဝံသော နမတိ^၄၊ တတော အနာမေန္တော တံ အာကမေန္တော ဝိယ ဧကတောဘာဂိယံ ကတွာ ဝါတူပထမ္ဘံ ဂါဟာပေတွာ သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ နိစ္စလောဝ နိသီဒန္တော အာစရိယံ ရက္ခတိ နာမာတိ။

တွံ အာစရိယ အတ္တာနံ ရက္ခ၊ အဟံ အတ္တာနံ ရက္ခိဿာမီတိ ဧတ္ထ အယမ- ပိပ္ပေါယော—အာစရိယော ဝံသံ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှန္တော၊ အန္တေဝါသိကေန

၁-အနဝလောကေန္တော (သီ၊ သျာ)

၂-စုဏှံ ဟောတိ (သီ၊ သျာ)

၃-ဩလောကေန္တော (သီ၊ သျာ)

၄-အာကာရသမ္ပန္နတာယ ဝံသော နမတိ (သီ၊ သျာ)

ပက္ခန္တပက္ခန္တဒိသံဂစ္ဆန္တော၊ သဗ္ဗကာလဉ္စ ဝံသဂ္ဂံဥလ္လောကေန္တော အတ္တာနမေဝ ရက္ခတိ၊ န အန္တေဝါသိကံ။ အန္တေဝါသိကောပိ ကာယမ္ပိ ဧကတောဘာဂိယံ ကတွာ ဝါတူပထမ္ဘံ ဂါဟာပေတွာ သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ နိစ္စလောဝ နိသိဒမာနော အတ္တာနံယေဝ ရက္ခတိ နာမ၊ န အာစရိယံ။

သော တတ္ထ ဉာယောတိ ယံ မေဒကထာလိကာ အာဟ၊ သော တတ္ထ ဉာယော၊ သော ဥပါယော၊ တံ ကာရဏန္တိ အတ္ထော။ သတိပဋ္ဌာနံ သေဝိတဗ္ဗန္တိ စတုဗ္ဗိမံ သတိပဋ္ဌာနံ သေဝိတဗ္ဗံ။ အာသေဝနာယာတိ ကမ္မဋ္ဌာနာသေဝနာယ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္တာနံ ရက္ခန္တော ပရံ ရက္ခတိတိ ယော ဘိက္ခု ကမ္မာရာမတာဒိနိ ပဟာယ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသု မူလကမ္မဋ္ဌာနံ အာသေဝန္တော ဘာဝေန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ အထ နံ ပရော ဒိသွာ “ဘဒ္ဒကောဝတာယံ ဘိက္ခု သမ္မာပဋိပန္နော”တိ တသ္မိံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ သဂ္ဂပရာယဏော ဟောတိ၊ အယံ အတ္တာနံ ရက္ခန္တော ပရံ ရက္ခတိ နာမ။

ခန္တိယာတိ အဓိဝါသနခန္တိယာ။ အဝိဟိံသာယာတိ သပုဗ္ဗဘာဂါယ ကရုဏာယ။ မေတ္တစိတ္တတာယာတိ သပုဗ္ဗဘာဂါယ မေတ္တာယ။ အနုဒယတာယာတိ အနုဝဓိယာ၊ သပုဗ္ဗဘာဂါယ မုဒိတာယာတိ အတ္ထော။ ပရံ ရက္ခန္တော အတ္တာနံ ရက္ခတိတိ ဧတ္ထ ယော ဘိက္ခု ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနံ ဂတော တီသု? ဗြဟ္မဝိဟာရေသု တိကစတုက္ကဇ္ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ အယံ ပရံ ရက္ခန္တော အတ္တာနံ ရက္ခတိ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀-ဇနပဒကလျာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ ဒသမေ ဇနပဒကလျာဏီတိ ဇနပဒမိ ကလျာဏီ ဥတ္တမာ ဆသရီရဒေါသရဟိတာ ပဉ္စကလျာဏသမန္နာဂတာ။ သာဟိ ယသ္မာ နာတိဒိဃာ နာတိရဿာ၊ နာတိကိသာ နာတိထူလာ၊ နာတိကာဋ္ဌာ နာစောဒါတာ၊ အတိက္ကန္တာ မာနုသဝဏ္ဏံ အပ္ပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ၊ တသ္မာ ဆသရီရဒေါသရဟိတာ။ ဆဝိကလျာဏံ မံသကလျာဏံ နှာရုကလျာဏံ အဋ္ဌိကလျာဏံ ဝယကလျာဏန္တိ ဣမေဟိ ပန ကလျာဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ ပဉ္စကလျာဏေဟိ သမန္နာဂတာ နာမ။ တဿာဟိ အာဂန္တုကောဘာသကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အတ္တနော သရီရောဘာသေနေဝ ဒွါဒသဟတ္ထဋ္ဌာနေ အာလောကံ ကရောတိ၊ ပိယဂံသာမာ ဝါ ဟောတိ၊ သုဝဏ္ဏသာမာ ဝါ၊ အယမဿာ ဆဝိကလျာဏတာ။ စတ္တာရော ပနဿာ

၁-ကာမရာဂါဒိနိ (သီ၊ သျာ) ၂-အနုဒယတာယာတိ အနုဒယာယ (သီ) ၃-ဣမေသု (က)

ဟတ္ထပါဒါ မုခပရိယောသာနဉ္စ လာခါရသပရိကမ္မကတံ ဝိယ ရတ္ထပဝါဠရတ္ထ-
 ကမ္မလသဒိသံ ဟောတိ၊ အယမဿာ မံသကလျာဏတာ။ ဝိသတိ ပန
 နခပတ္တာနိ မံသတော အမုတ္တဋ္ဌာနေ လာခါရသပူရိတာနိ ဝိယ၊ မုတ္တဋ္ဌာနေ
 ဒီရဓာရာသဒိသာနိ ဟောန္တိ၊ အယမဿာ နှာရုကလျာဏတာ။ ဒုတ္တိံသ ဒန္တာ
 သုဖုသိတာ သုဓောတဝဇိရပန္တိ ဝိယ ခါယန္တိ၊ အယမဿာ အဋ္ဌိကလျာဏတာ။
 ဝိသတိဝဿသတိကာပိ ပန သမာနာ သောဠသဝဿုဒ္ဓေသိကာ ဝိယ ဟောတိ
 နိပ္ပလိတာ၊ အယမဿာ ဝယကလျာဏတာ။

ပရမပါသာဝိနီတိ ဧတ္ထ ပသဝနံ ပသာဝေါ၊ ပဝတ္တိတိ အတ္ထော။ ပသာဝေါ
 ဧဝ ပါသာဝေါ။ ပရမော ပါသာဝေါပရမပါသာဝေါ၊ သော အဿာ အတ္တိတိ
 ပရမပါသာဝိနီ။ နစ္စေ စ ဂိတေ စ ဥတ္တမပဝတ္တိ သေဠကိရိယာ၊ ဥတ္တမမေဝ နစ္စံ
 နစ္စတိ၊ ဂိတံ ဝါ ဂါယတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။
 ဣမေသု ပန ဒွိသု သုတ္တေသု ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝ ကထိတာတိ။

နာလန္ဒဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-သီလဒ္ဓိတိဝဂ္ဂ

၁-၂-သီလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၀၇-၃၀၈။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သီလာနီတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာနိ။
 ဒုတိယေ ဥဗ္ဗင်္ဂေါတိ ပဉ္စမဂ္ဂေါ ပဉ္စဂဝေသနံ^၁။

၃-၅-ပရိဟာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၀၉-၃၉၁။ တတိယေ ပရိဟာနံ ဟောတီတိ ပုဂ္ဂလဝေသေန ပရိဟာနံ
 ဟောတိ။ ယော ဟိ ဗုဒ္ဓေသု ဓရန္တေသုပိ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ န ဘာဝေတိ၊
 တဿ သဒ္ဓမ္မော အန္တရဟိတော နာမ ဟောတိ ဒေဝဒတ္တာဒိနံ ဝိယ။ ဣတိ
 ဣမသ္မိံ သုတ္တေ တဿ ပုဂ္ဂလဝေသေဝ ဓမ္မန္တရဓာနံ ကထိတံ။ စတုတ္ထပဉ္စမေသု
 သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝ။

၁-ဥဗ္ဗင်္ဂေါတိ ပညာနံ မဂ္ဂေါပညာဂဝေသနံ (သီ)

၆-ပဒေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉၂။ ဆဋ္ဌေ ပဒေသံ ဘာဝိတတ္တာတိ ပဒေသတော ဘာဝိတတ္တာ။ စတ္တာရော ဟိ မဂ္ဂေ တိဏိ စ ဖလာနိ နိဗ္ဗတ္တေန္တေန သတိပဋ္ဌာနာ ပဒေသံ ဘာဝိတာ နာမ ဟောန္တိ။

၇-သမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉၃။ သတ္တမေ သမတ္တံ ဘာဝိတတ္တာတိ သမတ္တာ ဘာဝိတတ္တာ။ အရဟတ္တ-ဖလံ ဥပ္ပါဒေန္တေန ဟိ သတိပဋ္ဌာနာ သမတ္တံ ဘာဝိတာ နာမ ဟောန္တိ။

၈-၁၀-လောကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၉၄-၃၉၆။ အဋ္ဌမေ မဟာဘိညတန္တိ^၁ ဆန္တံ အဘိညာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ သဟဿံ လောကံ အဘိဇာနာမီတိ သတတဝိဟာရဝသေနဝ ဝုတ္တံ။ ထေရော ကိရ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ မုခံ ဓောဝိတွာ သေနာသနေ နိဿိန္နော အတီတေ ကပ္ပသဟဿံ၊ အနာဂတေ ကပ္ပသဟဿံ အနုဿရတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေပိ သဟဿံ စက္ကဝါဋ္ဌာနံ တဿာဝဇ္ဇနဿ ဂတိ^၂ အနုဗန္ဓတိ။ ဣတိ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ သဟဿံ လောကံ အဘိဇာနာတိ၊ အယမဿ သတတဝိဟာရော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနုတ္ထမေဝါတိ။

သီလဋ္ဌိတိဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-အနနုဿုတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၀၁-၄၀၆။ စတုတ္ထဝဂ္ဂဿ ပဉ္စမေ ဝိဒိတာ ဝေဒနာတိ ယာ ဝေဒနာ သမ္ဗုသိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော၊ တာဝဿ ဝိဒိတာ ဥပ္ပုဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ နာမ။ ယာ စ ပန ပရိဂ္ဂဟိတေသု ဝတ္တာရမ္မဏေသု ပဝတ္တာ ဝေဒနာ၊ တာပိ ဝိဒိတာ ဥပ္ပုဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ နာမ။ ဝိတက္ကာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနုမေဝါတိ။

အနနုဿုတဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၁-မဟာဘိညာနန္တိ (သီ)၊ မဟာဘိညာတန္တိ (သျှာ)

၅-အမတဝဂ္ဂ

၂-သမုဒယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၀၈။ ပဉ္စမဝဂ္ဂဿ ဒုတိယေ အာဟာရသမုဒယာ ကာယဿ သမုဒယောတိ အာဟာရသမုဒယေန ကာယသမုဒယော။ ဒေဝေ နယော သေသေသု။ မနသိကာရသမုဒယာတိ ဧတ္ထ ပန ယောနိသောမနသိကာရသမုဒယာ ဗောဇ္ဈင်္ဂဓမ္မာနံ သမုဒယော၊ အယောနိသောမနသိကာရသမုဒယာ နိဝရဏဓမ္မာနံ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သာရမ္ပဏသတိပဋ္ဌာနာ ကထိတာ။

၄-သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၀။ စတုတ္ထံ သုဒ္ဓိကံ ကတွာ သမုဒယေ ကထိတေ ဗုဒ္ဓနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။

၆-ပါတိမောက္ခသံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၂။ ဆဋ္ဌေ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ စတုန္တံ သီလာနံ ဇေဋ္ဌကသီလံ ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော ပနာဟ “ပါတိမောက္ခသံဝရောဝ သီလံ၊ ဣတရာနိ တိဏိ သီလန္တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ”တိ။ ဝတွာ တံ အနုဇာနန္တော အာဟ “ဣန္ဒြိယသံဝရော နာမ ဆဒ္ဓါရက္ခဏမတ္တမေဝ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ ဓမ္မေနေဝ သမေန ပစ္စယုပ္ပတ္တိမတ္တကံ၊ ပစ္စယသန္တိသိတံ ပဋိလဒ္ဓပစ္စယေ ဣဒမတ္တန္တိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနမတ္တကံ။ နိပ္ပရိယာယေန ပါတိမောက္ခသံဝရောဝ သီလံ။ ယဿ သော ဟိန္တော၊ အယံ ဆိန္နသီသော ဝိယ ပုရိသော ဟတ္ထပါဒေ၊ သေသာနိ ရက္ခိဿတိတိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ ယဿ ပန သော အရောဂေါ၊ အယံ အစ္စန္တိသီသော ဝိယ ပုရိသော ဇီဝိတံ၊ သေသာနိ ပုန ပါကတိကာနိ ကတွာ ရက္ခိတုမ္ပိ သက္ကောတိ”တိ။ တသ္မာ ပါတိမောက္ခသံဝရောဝ သီလံ၊ တေန ပါတိမောက္ခသံဝရေန သံဝုတောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ ဥပေတော သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။

အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ အာစာရေန စ ဂေါစရေန စ သမ္ပန္နော။ အဏုမတ္တေသုတိ အပ္ပမတ္တကေသု။ ဝဇ္ဇေသုတိ အကုသလဓမ္မေသု။ ဘယဒဿာဝိတိ ဘယဒဿိ။ သမာဒါယာတိ သမ္မာ အာဒိယိတွာ။ သိက္ခသု သိက္ခာပဒေသုတိ သိက္ခာပဒေသု တံ တံ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယိတွာ သိက္ခာ။

၁-ဝတွာ အနုဇာနန္တောဝ (သီ၊ သျာ)

ယံ ယံ ပန ကိဉ္စိ သိက္ခာပဒေသု သိက္ခာကောဠာသေသု သိက္ခိတဗ္ဗံ ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါ။ တံ တံ သဗ္ဗံ သမ္မာ အာဒါယ သိက္ခဿူတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော။ ဝိတ္တာဓော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္ထော။ ဣတိ ဣမသ္မိ^၂ သုတ္ထေ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလမေဝ ကထိတံ။

၇-ဒုစရိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၃။ သတ္တမေ ကာယသုစရိတဝစီသုစရိတာနိ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ၊ မနောသုစရိတံ ဣတရာနိ တိဏိ သီလာနိတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ကထိတံ ဟောတိ။ ဣမိနာ နယေန ပဉ္စသတ္တနဝဒသသု^၂ ကုသလကမ္မပထေသု ပစ္စိမာပိ တယော သီလံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ဆဋ္ဌသတ္တမေသု^၃ ဟေဠာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အမတဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

သတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉-ပိဋေ။   ၂-ပပဉ္စသုတ္ထေ နဝသု (သီ၊ သျာ)   ၃-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂေသု (သီ၊ သျာ)

၄-ဣန္ဒြိယသံယုတ္တ

၁-သုဒ္ဓိကဝဂ္ဂ

၁-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇၁။ ဣန္ဒြိယသံယုတ္တဿ ပဌမေ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယန္တိ ဣမာနိ တိဏိ စတုဘူမကကုသလဝိပါကေသု စေဝ ကိရိယာသု စ လဗ္ဘန္တိ။ ဝီရိယိန္ဒြိယသမာဓိန္ဒြိယာနိ စတုဘူမကကုသလေ အကုသလေ ဝိပါကေ ကိရိယာယာတိ သဗ္ဗတ္ထ လဗ္ဘန္တိ။ ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ စတုဘူမကသဗ္ဗသင်္ဂါဟကဓမ္မပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗျံ။

၇-ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇၇။ သတ္တမေ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ နပ္ပဇာနန္တိတိ ဒုက္ခသစ္စဝသေန န ပဇာနန္တိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသမုဒယံ နပ္ပဇာနန္တိတိ သမုဒယသစ္စဝသေန န ပဇာနန္တိ။ ဧဝံ နိရောဓိ နိရောဓသစ္စဝသေန၊ ပဋိပဒံ မဂ္ဂသစ္စဝသေနာတိ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

သုက္ကပက္ခေ ပန အဓိမောက္ခဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ သဒ္ဓိန္ဒြိယသမုဒယော ဟောတိ။ ပဂ္ဂဟဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ ဝီရိယိန္ဒြိယသမုဒယော၊ ဥပဋ္ဌာနဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ သတိန္ဒြိယသမုဒယော၊ အဝိက္ခေပဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ သမာဓိန္ဒြိယသမုဒယော၊ ဒဿနဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ ပညိန္ဒြိယသမုဒယော ဟောတိ။ တထာ ဆန္ဒဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ သဒ္ဓိန္ဒြိယသမုဒယော ဟောတိ။ ဆန္ဒဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ ဝီရိယသတိသမာဓိပညိန္ဒြိယသမုဒယော ဟောတိ။ မနသိကာရဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ သဒ္ဓိန္ဒြိယသမုဒယော ဟောတိ။ မနသိကာရဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာ ဝီရိယသတိသမာဓိပညိန္ဒြိယသမုဒယော ဟောတိတိ ဧဝံ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ဣမေသု ပဋိပဂ္ဂိယာ ဆသု သုတ္တေသု စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ။

၈-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇၈။ အဋ္ဌမေ ကတ္ထ စ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ စတုသု သောတာပတ္တိယဇ်သုတိအာဒိ ဣမေသံ ဣန္ဒြိယာနံ သဝိသယေ ဇေဋ္ဌကဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ စတ္တာရော သေဋ္ဌိပုတ္တာ ရာဇာတိ ရာဇပဉ္စမေသု သဟာယေသု

“နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိယာမာ”တိ ဝိထိံ ဩတိဏ္ဍေသု ဧကဿ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ ဂေဟံ ဂတကာလေ ဣတရေ စတ္တာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ဂေဟသာမိကောဝံ “ဣမေသံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ဒေထ၊ ဂန္ဓမာလာလင်္ကာရာဒိနိ ဒေထာ”တိ ဂေဟေ ဝိစာရေတိ။ ဒုတိယဿ၊ တတိယဿ၊ စတုတ္ထဿ ဂေဟံ ဂတကာလေ ဣတရေ စတ္တာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ဂေဟသာမိကောဝံ “ဣမေသံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ဒေထ၊ ဂန္ဓမာလာလင်္ကာရာဒိနိ ဒေထာ”တိ ဂေဟေ ဝိစာရေတိ။ အသ သဗ္ဗပစ္စာ ရညော ဂေဟံ ဂတကာလေ ကိဉ္ဇာပိ ရာဇာ သဗ္ဗတ္ထ ဣဿရော၊ ဣမသ္မိံ ပန ကာလေ အတ္တနော ဂေဟေယေဝံ “ဣမေသံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ဒေထ၊ ဂန္ဓမာလာလင်္ကာရာဒိနိ ဒေထာ”တိ ဂေဟေ ဝိစာရေတိ။ ဧဝမေဝ သဒ္ဓါပဉ္စမကေသု ဣန္ဒြိယေသု တေသု သဟာယေသု ဧကတော ဝိထိံ ဩတရန္တေသု ဝိယ ဧကာရမ္ပဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသုပိ ယထာ ပဌမဿ ဂေဟေ ဣတရေ စတ္တာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ဂေဟသာမိကောဝံ ဝိစာရေတိ၊ ဧဝံ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ ပတွာ အဓိမောက္ခလက္ခဏံ သဒ္ဓိန္ဒြိယမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ ဒုတိယဿ ဂေဟေ ဣတရေ စတ္တာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ဂေဟသာမိကောဝံ ဝိစာရေတိ၊ ဧဝံ သမ္ဗုပ္ပဓာနာနိ ပတွာ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ ဝိရိယိန္ဒြိယမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ တတိယဿ ဂေဟေ ဣတရေ စတ္တာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ဂေဟသာမိကောဝံ ဝိစာရေတိ၊ ဧဝံ သတိပဋ္ဌာနာနိ ပတွာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ သတိန္ဒြိယမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ စတုတ္ထဿ ဂေဟေ ဣတရေ စတ္တာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ဂေဟသာမိကောဝံ ဝိစာရေတိ၊ ဧဝံ ဈာန-ဝိမောက္ခေ ပတွာ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ သမာဓိန္ဒြိယမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗပစ္စာ ရညော ဂေဟံ ဂတကာလေ ပန ယထာ ဣတရေ စတ္တာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ရာဇာဝံ ဂေဟေ ဝိစာရေတိ၊ ဧဝမေဝ အရိယသစ္စာနိ ပတွာ ပဇာနနလက္ခဏံ ပညိန္ဒြိယမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိတိ။

၉-၁၀-ပဌမဝိဘင်္ဂသုတ္တံဒီပနီ

၄၇၉-၄၈၀။ နဝမေ သတိနေပက္ခေနာတိ ဧတ္ထ နိပကဿ ဘာဝေါ နေပက္ခံ၊ ပညာယေတံ နာမံ။ ကသ္မာ ပန သတိဘာဇနေ ပညာ ဝုတ္တာတိ? သတိယာ ဗလဝဘာဝဒဿနတ္ထံ။ ဗလဝသတိ ဟိ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။ သာ စ ပညာသမ္ပယုတ္တာဝ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ န ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ပညာသမ္ပယုတ္တသတိံ

ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။ စိရကတန္တိ စိရကာလံ ကတံ ဒါနံ ဝါ သီလံ ဝါ ဥပေါသထကမ္ပံ ဝါ။ စိရဘာသိတန္တိ “အသုကသ္မိ” ဌာနေ အသုကံ နာမ ဘာသိတ”န္တိ ဧဝံ စိရကာလေ ဘာသိတံ။ ဝေါသဂ္ဂါရမ္ပဏံ ကတွာတိ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏံ ကတွာ။ ဥဒယတ္တဂါမိနိယာတိ ဥဒယဉ္စ အတ္တဉ္စ ဂစ္ဆန္တိယာ၊ ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂဟိကာယာတိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိ သုတ္တေ သဒ္ဓါသတိပညိန္ဒြိယာနိ ပုဗ္ဗဘာဂါနိ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယံ မိဿကံ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရမေဝ ကထိတံ။ ဒသမေပိ အယမေဝ ဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါတိ။

သုဒ္ဓိကဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-မုဒုတရဝဂ္ဂ

၁-ပဋိလာဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇၁။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သမ္ပပ္ပဓာနေ အာရဗ္ဘာတိ သမ္ပပ္ပဓာနေ ပဋိစ္စ၊ သမ္ပပ္ပဓာနေ ဘာဝေန္တောတိ အတ္ထော။ သတိန္ဒြိယေပိ ဒေသေဝ နယော။

၂-ပဌမသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇၂။ ဒုတိယေ တတောတိ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလဝသေန နိဿတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမတ္တာနိ ဟိ ပရိပုဏ္ဏာနိ ပဋိန္ဒြိယာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဝိပဿ- နိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ။ တတော မုဒုတရေဟိတိ တေဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယေဟိ မုဒုတရာနိ အနာဂါမိမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ သောတာပတ္တိ- မဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဓမ္မာနုသာရိမဂ္ဂဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ သဒ္ဓါနုသာရိမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ။

တထာ သမတ္တာနိ ပရိပုဏ္ဏာနိ ပဋိန္ဒြိယာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ အနာဂါမိမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ သကဒါဂါမိမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဓမ္မာနုသာရိ- မဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ၊ တတော မုဒုတရာနိ သဒ္ဓါနုသာရိမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ။

သမတ္တာနိ ပရိပုဏ္ဏာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အရဟတ္တဖလိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ အနာဂါမိဖလိန္ဒြိယာနိ၊ တတော မုဒုတရာနိ သကဒါဂါမိ-ဖလိန္ဒြိယာနိ၊ တတော မုဒုတရာနိ သောတာပတ္တိဖလိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ။ ဓမ္မာနုသာရိသဒ္ဓါနုသာရိနော ပန ဒွေပိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂလာ၊ မဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂလ-ဝသေန နေသံ နာနတ္ထံ ဇာတန္တိ အာဂမနေနပိ မဂ္ဂေနပိ။ သဒ္ဓါနုသာရိ ပုဂ္ဂလော ဟိ ဥဒ္ဓါသာပေန္တော ပရိပုစ္ဆန္တော အနုပုဗ္ဗေန မဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ၊ ဓမ္မာနုသာရိ ဧကေန ဝါ ဒ္ဓိဟိ ဝါ သဝနေဟိ။ ဧဝံ တာဝ နေသံ အာဂမနေ နာနတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဓမ္မာနုသာရိဿ ပန မဂ္ဂေါ တိက္ခော ဟောတိ၊ သူရံ ဉာဏံ ဝဟတိ၊ အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန ကိလေသေ ဆိန္ဒုတိ ကဒလိက္ခန္ဓံ ဝိယ တိခိဏာ အသိဓာရာ။ သဒ္ဓါနုသာရိဿ န တဿ ဝိယ မဂ္ဂေါ တိက္ခော ဟောတိ၊ န သူရံ ဉာဏံ ဝဟတိ၊ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလေသေ ဆိန္ဒုတိ ကဒလိက္ခန္ဓံ ဝိယ အတိခိဏာ အသိဓာရာ။ ကိလေသက္ခယေ ပန တေသံ နာနတ္ထံ နတ္ထိ။ အဝသေသာ စ ကိလေသာ ဝိယန္တိ။

၃-ဒုတိယသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈၃။ တတိယေ တတောတိ ဖလဝသေန နိဿက္ကံ^၁ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမတ္တာနိ ဟိ ပရိပုဏ္ဏာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အရဟတ္တဖလိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ အရဟတ္တ-ဖလေန သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော အရဟာ နာမ ဟောတိ။ အရဟတ္တဖလတော မုဒုတရာနိ အနာဂါမိဖလိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ သကဒါဂါမိဖလိန္ဒြိယာနိ၊ တတော မုဒုတရာနိ သောတာပတ္တိဖလိန္ဒြိယာနိ၊ သောတာပတ္တိဖလေန သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော သောတာပန္တော နာမ ဟောတိ။ ဣန္ဒြိယဝေမတ္တတာ ဖလဝေမတ္တတာ ဟောတိတိ ဣန္ဒြိယနာနတ္ထေန ဖလနာနတ္ထံ၊ ဖလနာနတ္ထေန ပုဂ္ဂလနာနတ္ထန္တိ။

၄-တတိယသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈၄။ စတုတ္ထေ ပရိပူရံ ပရိပူရကာရိ အာရာဓေတိတိ ပရိပူရံ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ကရောန္တော အရဟတ္တဖလံ အာရာဓေတိ။ ပဒေသံ ပဒေသကာရိတိ အဝသေသေ တယော ပဒေသမဂ္ဂေ ကရောန္တော ပဒေသံ ဖလတ္တယမတ္တမေဝ အာရာဓေတိ။ ဣတိ ဣမေသု စတုသုပိ သုတ္တေသု မိဿကာနေဝ ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ။

၁-မိဿကံ (သီ၊ သျာ)

၅-၇-ပဌမဝိတ္ထာရသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၄၈၅-၄၈၇။ ပဉ္စမေ တတော မုဒုတရေဟိတိ ဝိပဿနာဝသေန နိဿက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရိပုဏ္ဏာနိ ဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ ဟောန္တိ၊ တတော မုဒုတရာနိ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဥဒ္ဓံသောတ-အကနိဋ္ဌဂါမိဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ။

ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ အရဟတ္တမဂ္ဂေယေဝ ဌတွာ ပဉ္စ နိဿက္ကာနိ၊ နိဟရိတဗ္ဗာနိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဟိ ဝိပဿနိန္ဒြိယေဟိ မုဒုတရာနိ ပဌမအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဒုတိယအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ တတိယအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဥပဟစ္စ-ပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမိဿ ဝိပဿ-နိန္ဒြိယာနိ။ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိနောပိ ဧတေဝ ပဉ္စ ဇနာ ၇။

ဣဒါနိ တီဏိ နိဿက္ကာနိ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဿ ဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ မုဒုတရာနိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေယေဝ ဣန္ဒြိယေဟိ မုဒုတရာနိ ဓမ္မာနုသာရိမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ။ တေဟိပိ မုဒုတရာနိ သဒ္ဓါနုသာရိမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနိ ဝုတ္တနယာနေဝ။ ဣမေသု ပန တီသုပိ သုတ္တေသု ပုဗ္ဗဘာဂ-ဝိပဿနိန္ဒြိယာနေဝ ကထိတာနိ။

၈-ပဋိပန္နသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၄၈၈။ အဋ္ဌမေ တတော မုဒုတရေဟိတိ မဂ္ဂဖလဝသေန နိဿက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ ပါဠိယံ ဝုတ္တမေဝ။ ဗာဟိရောတိ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ ဗဟိဘူတော။ ပုထုဇ္ဇနပက္ခေ ဌိတောတိ ပုထုဇ္ဇနကောဋ္ဌာသေ ဌိတော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ လောကုတ္တရာနေဝ ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ။

၁-မိဿကံ (သီ၊ သျာ)   ၂-မိဿကာနိ (သီ၊ သျာ)   ၃-တောဝ ပဉ္စ ယောဇနာ (သီ)

၉-၁၀-သမ္ပန္နသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၄၇၉-၄၉၀။ နဝမေ ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နောဘိ ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယော။ ဒသမံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တဒ္ဒယေ မိဿကာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိတိ။
မုဒုတရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဆဋ္ဌိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၂-ဇိဝိတိန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉၂။ တတိယဝဂ္ဂဿ ဒုတိယေ ဣတ္ထိန္ဒြိယန္တိအာဒိသု ဣတ္ထိဘာဝေ ဣန္ဒြိယံ ကရောတိတိ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ ပုရိသဘာဝေ ဣန္ဒြိယံ ကရောတိတိ ပုရိသိန္ဒြိယံ။ ဇိဝိတေ ဣန္ဒြိယံ ကရောတိတိ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိကံ ကိရေတံ သုတ္တံ။ သံဃမဇ္ဈသ္မိံ ဟိ “ကတိ န ခေါ ဝဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ”တိ ကထာ ဥဒပါဒိ၊ အထ ဘဂဝါ ဝဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဒဿေန္တော တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။

၃-အညာတဓမ္မာနံ

၄၉၃။ တတိယေ အညာတညဿာဒိတိန္ဒြိယန္တိ “အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ အဇာနိတပုဗ္ဗံ ဓမ္မံ ဇာနိဿာမိ”တိ ပဋိပန္နဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ ဣန္ဒြိယံ။ အညာတဓမ္မာနံ ဘေသံယေဝ ဉာတဓမ္မာနံ အာဇာနနာကာရေန သောတာပတ္တိဖလာဒိသု ဆသု ဌာနေသု ဥပ္ပန္နံ ဣန္ဒြိယံ။ အညာတဘိန္ဒြိယန္တိ အညာတဘိသု အရဟတ္တဖလဓမ္မေသု ဥပ္ပန္နံ ဣန္ဒြိယံ။ တတ္ထ တတ္ထ တေန တေနာကာရေန ဥပ္ပန္နဿ ဉာဏဿေဝေတံ အဓိဝစနံ။ ဣဒမ္ပိ သုတ္တံ အတ္ထုပ္ပတ္တိကမေဝ။ သံဃမဇ္ဈသ္မိံ ဟိ “ကတိ န ခေါ လောကုတ္တရိန္ဒြိယာနိ”တိ ကထာ ဥဒပါဒိ၊ အထ ဘဂဝါ တာနိ ဒဿေန္တော တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိတိအာဒိမာဟ။

၄-ကေဓိဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉၄။ စတုတ္ထေ တတော မုဒုတရေဟိတိ ဝိပဿနတော နိဿက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမတ္တာနိ ဟိ ပဋိန္ဒြိယာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ။

၁-အညာတဓမ္မာနံ (သီ၊ သျာ)

တတော မုဒုတရာနိ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ တတော မုဒုတရာနိ ဥဒ္ဓိသောတ- အကနိဋ္ဌဂါမိဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမ။ ဣဓာပိ ပုရိမနယေနော အရဟတ္တမဂ္ဂေ ဌတွာ ပဉ္စ နိဿက္ကာနိ နိဟရိတဗ္ဗာနိ။

ယထာ ပန ပုရိမနယေ^၁ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ဌတွာ တီဏိ နိဿက္ကာနိ၊ ဝေမိဓ ပဉ္စ နိဟရိတဗ္ဗာနိ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဿ ဟိ ဝိပဿနိန္ဒြိယေဟိ မုဒုတရာနိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ စ တေဟိ ဝိပဿနိန္ဒြိယေဟိ မုဒုတရာနိ ဧကဗီဇိအာဒီနံ မဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ။

တ္ထေ စ ဧကဗီဇိတိအာဒီယု ယော သောတာပန္နော ဟုတွာ ဧကမေဝ အတ္တဘာဝံ ဇနေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ အယံ ဧကဗီဇိ နာမ။ ယထာဟ “ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဧကဗီဇိ၊ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော၊ သော ဧကညေဝ မာနုသကံ ဘဝံ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဧကဗီဇိ”တိ^၂။

ယော ပန ဒွေ တယော ဘဝေ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ၊ အယံ ကောလံကောလော နာမ။ ယထာဟ “ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကောလံ- ကောလော။ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော၊ သော ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနိ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ကောလံကောလော”တိ^၃။ တတ္ထ ကုလာနိတိ ဘဝါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ”တိ ဣဒံ စေတ္ထ ဒေသနာမတ္တမေဝ၊ ယာဝ ဆဋ္ဌဘဝါ သံသရန္တော ပန ကောလံကောလောဝ ဟောတိ။

ယဿ သတ္တက္ခတ္တံ ပရမာ ဥပပတ္တိ၊ အဋ္ဌမံ ဘဝံ နာဒိယတိ၊ အယံ သတ္တက္ခတ္တံ ပရမော နာမ။ ယထာဟ “ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သတ္တက္ခတ္တံ- ပရမော။ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာ- ပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော၊ သော သတ္တက္ခတ္တံ ဒေဝေ စ မနုဿေ စ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သတ္တက္ခတ္တံ ပရမော”တိ^၄။

၁-ပုရိမနယေနော (သီ၊ သျှာ) ၂-အဘိ ၃-၁၁၉-ပိဋေ၊ ၃-အဘိ ၃-၁၁၈-ပိဋေ။

ဘဂဝတာ ဂဟိတနာမဝသေနေဝ စေတာနိ တေသံ နာမာနိ။ ဧတ္ထကံ ဟိ ဌာနံ ဂတော ကေဗိဇီ နာမ ဟောတိ။ “ဧတ္ထကံ ကောလံကောလော၊ ဧတ္ထကံ သတ္တက္ခတ္တုပရမော”တိ ဘဂဝတာ ဧတေသံ နာမံ ဂဟိတံ။ နိယမတော ပန “အယံ ကေဗိဇီ၊ အယံ ကောလံကောလော၊ အယံ သတ္တက္ခတ္တုပရမော”တိ နတ္ထိ။

ကော ပန နေသံ ဧတံ ပဘေဒံ နိယမေတိတိ? ကေဗိ ပန ထေရာ “ပုဗ္ဗဟေတု နိယမေတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ ကေဗိ “ပဌမမဂ္ဂေါ”၊ ကေဗိ “ဥပရိ တယော မဂ္ဂေါ”၊ ကေဗိ “တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ”တိ။ တတ္ထ “ပုဗ္ဗဟေတု နိယမေတိ”တိ ဝါဒေ ပဌမမဂ္ဂဿ ဥပနိဿယော ကတော နာမ ဟောတိ၊ ဥပရိ တယော မဂ္ဂေါ အနုပနိဿယာ ဥပ္ပန္နာတိ ဝစနံ အာပဇ္ဇတိ။ “ပဌမမဂ္ဂေါ နိယမေတိ”တိ ဝါဒေ ဥပရိ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ နိရတ္ထကတာ အာပဇ္ဇတိ။ “ဥပရိ တယော မဂ္ဂေါ နိယမေန္တိ”တိ ဝါဒေ ပဌမမဂ္ဂေ အနုပ္ပန္နော ဥပရိ တယော မဂ္ဂေါ ဥပ္ပန္နာတိ အာပဇ္ဇတိ။ “တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ နိယမေတိ”တိ ဝါဒေါ ပန ယုဇ္ဇတိ။ သစေ ဟိ ဥပရိ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ ကေဗိဇီ နာမ ဟောတိ၊ တတော မန္ဒတရာယ ကောလံကောလော၊ တတော မန္ဒတရာယ သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ။

ကေစ္စော ဟိ သောတာပန္နော ဝဇ္ဇဇ္ဈာသယော ဟောတိ ဝဇ္ဇာဘိရတော၊ ပုနပ္ပုနံ ဝဇ္ဇသ္မိယေဝ ဝိစရတိ သန္တိဿတိ။ အနာထပိဏ္ဍိကော သေဋ္ဌိ၊ ဝိသာခါ ဥပါသိကာ၊ စူဠရထမဟာရထာ ဒေဝပုတ္တာ၊ အနေကဝဏ္ဏော ဒေဝပုတ္တော၊ သက္ကော ဒေဝရာဇာ၊ နာဂဒတ္တော ဒေဝပုတ္တောတိ ဣမေ ဟိ ဧတ္ထကာ ဇနာ ဝဇ္ဇဇ္ဈာသယာ ဝဇ္ဇာဘိရတာ အာဒိတော ပဌာယ ဆ ဒေဝလောကေ သော-မေတွာ အကနိဋ္ဌေ ဌတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ဣမေ ဣဓ န ဂဟိတာ။ န ကေဝလဒ္ဓိမေ၊ ယောပိ မနုဿေသုယေဝ သတ္တက္ခတ္တု သံသရိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ ယောပိ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော ဒေဝေသုယေဝ သတ္တက္ခတ္တု အပရာပရံ သံသရိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ ဣမေပိ ဣဓ န ဂဟိတာ။ ကာလေန ဒေဝေ၊ ကာလေန မနုဿေ သံသရိတွာ ပန အရဟတ္တံ ပါပုဏန္တောဝ ဣဓ ဂဟိတော။ တသ္မာ သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ ဣဒံ ဣဓဌကဝေါကိဏ္ဏသုက္ခ-ဝိပဿကဿ နာမံ ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဓမ္မာနုသာရိ သဒ္ဓါနုသာရိတိ ဧတ္ထ ပန ဣမသ္မိ သာသနေ လောကုတ္တရ-ဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တန္တဿ ဒွေ ဓုရာနိ ဒွေ သီသာနိ ဒွေ အဘိနိဝေသာ—သဒ္ဓါဓုရံ

ပညာရုံ သဒ္ဓါသီသံ ပညာသီသံ သဒ္ဓါဘိနိဝေသော ပညာဘိနိဝေသောတိ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု “သစေ သဒ္ဓါယ သက္ကာ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ လောကုတ္တရမဂ္ဂ”န္တိ သဒ္ဓံ ရုံ ကတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ သော မဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရီ နာမ ဟောတိ။ ဖလက္ခဏေ ပန သဒ္ဓါဝိမုတ္တော နာမ ဟုတွာ ဧကမိဇိ ကောလံကောလော သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဧကေကော ဒုက္ခာပဋိပဒါဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဘောဝံ အာပဇ္ဇတိတိ သဒ္ဓါ- ရုရေန ဒွါဒသ ဇနာ ဟောန္တိ။

ယော ပန “သစေ ပညာယ သက္ကာ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ လောကုတ္တရ- မဂ္ဂ”န္တိ ပညံ ရုံ ကတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ သော မဂ္ဂက္ခဏေ ဓမ္မာနုသာရီ နာမ ဟောတိ။ ဖလက္ခဏေ ပန ပညာဝိမုတ္တော နာမ ဟုတွာ ဧကမိဇိအာဒိဘေဒေန ဒွါဒသဘေဒေါ ဟောတိ။ ဧဝံ ဒွေ မဂ္ဂဋ္ဌာ ဖလက္ခဏေ စတုဝိသတိ သောတာပန္နာ ဟောန္တိတိ။

တိပိဋကုတိဿတ္ထေရော ကိရ “တိဏိ ပိဋကာနိ သောဓေဿာမိ”တိ ပရတိရံ ဂတော၊ တံ ဧကော ကုဋုမ္ဘိကော စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌာသိ။ ထေရော အာဂမနကာလေ “ဂစ္ဆာမိ ဥပါသကာ”တိ အာဟ။ ကဟံ ဘန္တေတိ။ အမှာကံ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တိကန္တိ။ န သက္ကာ ဘန္တေ မယာ ဂန္တု။ ဘဒ္ဒန္တံ ပန နိဿာယ မယာ သာသနဿ ဂုဏော ဣတော၊ တုမှာကံ ပရမ္ပုခါ ကိဒိသံ ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမာမိတိ။ အထ နံ ထေရော အာဟ “ယော ဘိက္ခု စတုဝိသတိ သောတာပန္နေ ဒွါဒသ သကဒါဂါမိ အဋ္ဌစတ္တာလီသ အနာဂါမိ ဒွါဒသ အရဟန္တေ ဒဿေတွာ ဓမ္မကထံ ကထေတုံ သက္ကောတိ။ ဧဝရူပံ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝိပဿနာ ကထိတာတိ။

၅-၁၀-သုဒ္ဓကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၉၅-၅၀၀။ ပဗ္ဗမေ စက္ခု စ တံ စက္ခုဒွါရေ နိဗ္ဗတ္တာနံ ဓမ္မာနံ အာဓိ- ပတေယုသင်္ခါတေန ဣန္ဒြေေန ဣန္ဒြိယဇ္ဇာတိ စက္ခုန္တိယံ။ သောတိန္ဒြိယာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေ ပဌမသုတ္တဉ္စေ ဆဋ္ဌာဒိနိ စ ပဇ္ဇာတိ ဆ သုတ္တာနိ စတုသစ္စဝသေန ကထိတာနိတိ။

ဆဋ္ဌိန္ဒြိယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-သုခိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၁-၅-သုခိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၅၀၁-၅၀၅။ စတုတ္ထဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သုခန္တ တံ သဟဇာတာနံ အာဓိ-
ပတေယျသင်္ခါတေန ဣန္ဒြေေန ဣန္ဒြိယဉ္ဇာတိ သုခိန္ဒြိယံ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယာဒိသုပိ ဒေသေဝ
နယော။ ဧတ္ထ စ သုခိန္ဒြိယဒုက္ခိန္ဒြိယဒေါမနဿိန္ဒြိယာနိ ကာမာဝစရာနေဝ၊
သောမနဿိန္ဒြိယံ ဌပေတွာ အရူပါဝစရံ သေသံ တိဘူမကံ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ
စတုဘူမကံ။ ဒုတိယာဒိနိ စတ္တာရိ စတုသစ္စဝသေနေဝ ကထိတာနိ။

၆-ပဌမဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀၆။ ဆဋ္ဌေ ကာယိကန္တိ ကာယပသာဒဝတ္ထုကံ။ သုခန္တိ အယမဿ
သရူပနိဒ္ဒေသော။ သာတန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ၊ မရုရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ကာယသမ္ပဿန္တိ ကာယသမ္ပဿတော ဇာတံ။ သုခံ သာတန္တိ ဝုတ္တနယမေဝ။
ဝေဒယိတန္တိ အယမဿ သဗ္ဗဝေဒနာသာဓာရဏော အညဓမ္မဝိသိဋ္ဌော
သဘာဝနိဒ္ဒေသော။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ကာယိကံ ဝါ စေတသိကံ ဝါတိ ဧတ္ထ ပန စက္ခာဒယော စတ္တာရော ပသာဒ-
ကာယေ ဝတ္ထု ကတွာ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ကာယိကန္တိ ဝုတ္တံ။ ကာယပသာဒဝတ္ထုကံ
ပန အဒုက္ခမသုခံ နာမ နတ္ထိ။

၉-ကဋ္ဌောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀၉။ နဝမေ ဒွိန္ဒံ ကဋ္ဌာနန္တိ ဒွိန္ဒံ အရဏီနံ။ သံသဋ္ဌနသမောဓာနာတိ
သံသဋ္ဌနေန စေဝ သမောဓာနေန စ။ ဥသ္မာတိ ဥသုမာကာရော။ တေဇောတိ
အဂ္ဂိဓူမော။ ဧတ္ထ စ အဓရာရဏီ ဝိယ ဝတ္တာရမ္မဏံ၊ ဥတ္တရာရဏီ ဝိယ ဖဿော၊
သံသဋ္ဌော ဝိယ ဖဿသံသဋ္ဌနံ၊ အဂ္ဂိ ဝိယ ဝေဒနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝတ္တာရမ္မဏံ ဝါ
ဥတ္တရာရဏီ ဝိယ၊ ဖဿော အဓရာရဏီ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁၀-ဥပ္ပဋိပါဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၀။ ဒသမံ ယထာဓမ္မရသေန ပဋိပါဠိယာ ဝုတ္တမ္ပိ ဣမသ္မိ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂ
သေသသုတ္တာနိ ဝိယ အဒေသိတတ္တာ ဥပ္ပဋိပါဠိကသုတ္တံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
တတ္ထ နိမိတ္တန္တိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ ပစ္စယဝေဝစနာနေဝ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယဉ္ဇ ပဇာနာတိတိ
ဒုက္ခသစ္စဝသေနေဝ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယသမုဒယန္တိ ကဏှကေန ဝါ ဝိဒ္ဓဿ

မင်္ဂလေန ဝါ ဒဋ္ဌဿ ပစ္စတ္ထရဏေ ဝါ ဝလိယာ ဖုဋ္ဌဿ ဒုက္ခသဟဂတံ ကာယဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ တေဿ သမုဒယောတိ ပဇာနာတိ။

ပရတော ဒေါမနသိန္ဒြိယသမုဒယန္တိအာဒိသုပိ တေသံ တေသံ ကာရဏ-ဝသေနေဝ သမုဒယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပတ္တစိဝရာဒိနံ ဝါ ဟိ သင်္ခါရာနံ^၁ သဒ္ဓိ-ဝိဟာရိကာဒိနံ ဝါ သတ္တာနံ ဝိနာသေန ဒေါမနသိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ တေသံ ဝိနာသံ တဿ သမုဒယောတိ ပဇာနာတိ။ သုဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဝရသယနေ နိပန္နဿ ဟတ္ထပါဒသမ္မာဟနတာလဝဏှဝါတာဒိသမ္ပဿေန သုခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဖဿံ တဿ သမုဒယောတိ ပဇာနာတိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ပန သတ္တသင်္ခါရာနံ မနာပါနံ ပဋိလာဘဝသေန သောမနသိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ပဋိလာဘံ တဿ သမုဒယောတိ ပဇာနာတိ။ မဇ္ဈတ္တာကာရေန ပန ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သတ္တသင်္ခါရေသု မဇ္ဈတ္တာကာရံ တဿ သမုဒယောတိ ပဇာနာတိ။

ကတ္ထ ဝုပ္ပန္တံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဣဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိအာဒိသု ပန အယံ ဧကတောဝ ဝိနိစ္ဆယကထာ— ဒုက္ခိန္ဒြိယံ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ နိရုဇ္ဈတိ ပဟိနံ ဟောတိ၊ ဒေါမနဿာဒိနိ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ။ ဧဝံ သန္တေပိ တေသံ အတိ-သယနိရောဓတ္တာ အယံ ဈာနေသုယေဝ နိရောဓော ဝုတ္တော။ အတိသယ-နိရောဓော ဟိ တေသံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု, န နိရောဓောယေဝ၊ နိရောဓောယေဝ ပန ဥပစာရက္ခဏေ, နာတိသယနိရောဓော။ တထာ ဟိ နာနာဝဇ္ဇနေ ပဌမဇ္ဈာနပစာရေ နိရုဒ္ဓဿာပိ ဒုက္ခိန္ဒြိယဿ ခုံသမကသာဒိသမ္ပဿေန ဝါ ဝိသမာသနုပတာပေန ဝါ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တွေဝ အန္တောအပ္ပနာယံ။ ဥပစာရေ ဝါ နိရုဒ္ဓမ္ပေတံ န သုဋ္ဌ၊ နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ ပဋိပက္ခေန အဝိဟတတ္တာ။ အန္တောအပ္ပနာယံပန ပီတိဖရဏေန သဗ္ဗော ကာယော သုခေါက္ကန္တော ဟောတိ၊ သုခေါက္ကန္တ ကာယဿ စ သုဋ္ဌ၊ နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ ပဋိပက္ခေန ဝိဟတတ္တာ။ နာနာဝဇ္ဇနေယေဝ စ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ ပဟိနဿ ဒေါမနသိန္ဒြိယဿ ယသ္မာ ဧတံ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေပိ ကာယကိလမထေ စိတ္တုပသာတေ စ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝေ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယတ္ထ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေ၊ အပ္ပဟိနာ ဧဝ စ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ ဝိတက္ကဝိစာရာတိ တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ။ န တွေဝ ဒုတိယဇ္ဈာနေ, ပဟိနပစ္စယတ္တာ။ တထာ တတိယဇ္ဈာနပစာရေ ပဟိနဿာပိ သုခိန္ဒြိယဿ ပီတိသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဖုဋ္ဌ-ကာယဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တွေဝ တတိယဇ္ဈာနေ။ တတိယဇ္ဈာနေ ဟိ သုခဿ

၁-ဗာဟိရသင်္ခါရာနံ (သီ၊ သျာ)

ပစ္စယဘူတာပီတိ သဗ္ဗသော နိရုဒ္ဓါ။ တထာ စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရေ ပဟိနဿာပိ သောမနသိန္ဒြိယဿ အာသန္နတ္တာ အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ ဥပေက္ခာယ အဘာဝေန သမ္မာ အနတိက္ကန္တတ္တာ စ သိယာ ဥပ္ပတ္တိံ၊ န တွေဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ။ တသ္မာ “ဧတ္ထ စုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ” တိ တတ္ထ တတ္ထ အပရိသေသဂ္ဂဟဏံ ကတံ။

ယံ ပနေတ္ထ တဒတ္တာယ^၁ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိတိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ အလာဘိ သမာနော ဥပ္ပါဒနတ္တာယ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိ၊ လာဘိ သမာနော သမာပဇ္ဇနတ္တာယာတိ ဝေမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမေသု ဒွိသုပိ သုတ္တေသု သမ္မသနဝါရောဝ^၂ ကထိတောတိ။

သုခိန္ဒြိယဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ဇရာဝဂ္ဂ

၁-ဇရာဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၁။ ပဉ္စမဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ပစ္စာတပေတိ^၃ ပါသာဒစ္စာယာယ ပုရတ္ထိမဒိသံ ပဋိစ္စန္တတ္တာ ပါသာဒဿ ပစ္စိမဒိသာဘာဂေ အာတပေါ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဌာနေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္နောတိ အတ္ထော။ ဝိဋ္ဌိံ ဩတာပယမာနောတိ ယသ္မာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿပိ ဥပါဒိန္နကသရိရေ ဥဏှကာလေ ဥဏှံ ဟောတိ၊ သီတကာလေ သီတံ၊ အယဉ္စ ဟိမပါတသီတသမယော၊ တသ္မာ မဟာစီဝရံ ဩတာရေတွာ သူရိယရသ္မိဟိ ဝိဋ္ဌိံ ဩတာပယမာနော နိသိဒိ။

ကိံ ပန ဗုဒ္ဓရသ္မိယော မဒ္ဓိတွာ သူရိယရသ္မိ အန္တော ပဝိသိတုံ သက္ကောတိတိ။ န သက္ကောတိ။ ဧဝံ သန္တေ ကိံ တာပေတိတိ။ ရသ္မိတေဇံ။ ယထေဝ ဟိ ဌိတမဇ္ဈနိကေ ပရိမဏှလာယ ဆာယာယ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နဿ ကိဉ္စာပိ သူရိယရသ္မိယော သရိရံ န ဖုသန္တိ၊ သဗ္ဗဒိသာသု ပန တေဇော ဖရတိ၊ အဂ္ဂိဇာလာဟိ ပရိက္ခိတ္တော ဝိယ ဟောတိ၊ ဧဝံ သူရိယရသ္မိသု ဗုဒ္ဓရသ္မိယော မဒ္ဓိတွာ အန္တော ပဝိသိတုံ အသက္ကုဏန္တိသုပိ သတ္တာ တေဇံ တာပေန္တော နိသိန္နောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အနောမဇ္ဇန္တောတိ ဝိဋ္ဌိပရိကမ္မကရဏဝသေန အနုမဇ္ဇန္တော။ အစ္စရိယံ အန္တောတိ ထေရော ဘဂဝတော ဝိဋ္ဌိတော မဟာစီဝရံ ဩတာရေတွာ နိသိန္နဿ

၁-တထတ္တာယ (သီ၊ သျာ၊ ဋီကာယံ စ)

၂-သမ္မသနဝါရော စ (သျာ)

၃-ပစ္စာတပကေတိ (သီ၊ သျာ)

ဒိန္နံ အံသကုဋ္ဌာနံ အန္တရေ သုဝဏ္ဏာဝဋ္ဌံ ဝိယ ကေသဂ္ဂပ္ပမာဏံ ဝလိယာဝဋ္ဌံ ဒိသ္မာ “ဝေရူပေပိနာမ သရိရေ ဇရာ ပညာယတိ”တိ သဗ္ဗာတသံဝေဂေါ ဇရံ ဂရဟန္တော ဝေမာဟ။ ဂရဟနန္တရိယံ နာမ ကိရေတံ။

န စေဝံ ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော တာဝ ပရိသုဒ္ဓေါတိ ယထာ ပကတိယာ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိသုဒ္ဓေါ၊ န ဝေမေတရဟိတိ ဒီပေန္တော ဝေမာဟ။ တထာဂတဿ ဟိ ဒဟရကာလေ သင်္ကံသတသမဗ္ဗာဟတံ ဥသဘစမ္ပံ ဝိယ^၁ ဝိဟတဝလိကော ကာယော ဟောတိ၊ တသ္မိ^၂ ဌပိတော^၂ ဟတ္ထော ဘဿတေဝ၊ န သန္တိဋ္ဌတိ၊ တေလပုဉ္ဇနာကာရပ္ပတ္တော ဝိယ ဟောတိ။ မဟလ္လကကာလေ ပန သိရာဇာလာ မိလာယန္တိ^၃၊ သန္တိပဗ္ဗာနိ သိထိလာနိ^၄ ဟောန္တိ၊ မံသံ အဋ္ဌိတော မုစ္စိတွာ သိထိလာဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဩလမ္ပတိ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန ဝေရူပံ န ဟောတိ။ အညေသံ အပါကဋ္ဌံ၊ သန္တိကာဝစရတ္တာ အာနန္ဒတ္ထေရဿေဝ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝေမာဟ။

‘သိထိလာနိ စ ဂတ္တာနိတိ အညေသံ မုခေ အံသကုဋ္ဌန္တရေတိ တေသု တေသု ဌာနေသု^၁ ဝလိယော သန္တိဋ္ဌန္တိ၊ သတ္ထု ပနေတံ နတ္ထိ၊ ထေရော စ ဒိန္နံ အံသကုဋ္ဌာနံ အန္တရေ ဝလိယာဝဋ္ဌကံ ဒိသ္မာ ဝေမာဟ။ သဗ္ဗာနိ ဝလိယဇာတာနိတိ ဣဒမ္ပိ အတ္တနော ပါကဋ္ဌဝသေန ဝေမာဟ၊ သတ္ထု ပန အညေသံ ဝိယ ဝလိယော နာမ နတ္ထိ။ ပုရတော ပဗ္ဗာရော စ ကာယောတိ သတ္တာ ဗြဟ္မုဇဂတ္ထော၊ ဒေဝနဂရေ သမုဿိတသုဝဏ္ဏတောရဏံ ဝိယဿ ကာယော ဥဇုကမေဝ ဥဂ္ဂတော။ မဟလ္လကကာလေ ပန ကာယော ပုရတော ဝင်္ဂော ဟောတိ၊ သွာယံ အညေသံ အပါကဋ္ဌော၊ သန္တိကာဝစရတ္တာ ပန ထေရဿေဝ ပါကဋ္ဌော၊ တသ္မာ ဝေမာဟ။ ဒိဿတိ စ ဣန္ဒြိယာနံ အညထတ္တန္တိ ဣန္ဒြိယာနိ နာမ န စက္ခုရိညေယျာနိ။ ယတော ပန ပကတိယာ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော၊ ဣဒါနိ န တထာ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အံသကုဋ္ဌန္တရေ ဝလိ ပညာယတိ၊ ဗြဟ္မုဇကာယော ပုရတော ဝင်္ဂော၊ ဣမိနာဝ ကာရဏေန စက္ခာဒီနံ စ ဣန္ဒြိယာနံ အညထတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ နယဂ္ဂါဟတော ဝေမာဟ။ မိ တံ ဇေဗ္ဗိ ဇရေ အတ္တူတိ လာမကေ ဇရေ မိ တံ တုယံ ဟောတု၊ မိက္ကာရော တံ ဖုသတု။ ဗိဗ္ဗန္တိ အတ္တဘာဝေါ။

၁-ဥသဘစမ္ပံ ဝိယ (သီ) ၂-တသ္မိ^၂ စ ပတိတော (သီ၊ သျာ) ၃-သိရာဇာလာပိ ဇာယန္တိ (သီ)
၄-ဝိရဋ္ဌာနိ (သျာ) ၅-မုခေ စ အံသကုဋ္ဌန္တရာဒိသု စ (က)

၂-ဥက္ကာဘမြာဟုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၂။ ဒုတိယေ ဂေါစရဝိသယန္တိ ဂေါစရဘူတံ ဝိသယံ။ အညမညဿာတိ စက္ခု သောတဿ၊ သောတံ ဝါစက္ခုဿာတိ ဧဝံ ဧကံ ဧကဿ ဂေါစရဝိသယံ န ပစ္စနုဘောတိ။ သစေ ဟိ နီလာဒိဘေဒံ ရူပါရမ္မဏံ သမောဓာနေတွာ သောတိန္ဒြိယဿ ဥပနေယျ—ဣဗ္ဗံ တွံ တာဝ နံ ဝဝတ္ထပေဟိ ဝိဘာဝေဟိ^၁ “ကိန္နာမေတံ အာရမ္မဏ”န္တိ^၂။ စက္ခုဝိညာဏံ ဝိနာပိ မုခေန အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဧဝံ ဝဒေယျ “အရေ အန္ဓဗာလ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ ဝဿသတသဟ- သမ္ပိ ပရိဓာဝမာနော အညတြ မယာ ကုဟိ^၃ ဧတဿ ဇာနနကံ လဘိဿသိ၊ တံ အာဟရ၊ စက္ခုပသာဒေ ဥပနေဟိ၊ အဟမေတံ အာရမ္မဏံ ဇာနိဿာမိ ယဒိ ဝါနီလံ ယဒိ ဝါပီတကံ။ န ဟိ ဧသော အညဿ ဝိသယော၊ မယုမေဝေသော ဝိသယော”တိ။ သေသဒ္ဓါရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမေတာနိ အညမညဿ ဂေါစရဝိသယံ န ပစ္စနုဘောန္တိ နာမ။

ကိ^၁ ပဋိသရဏန္တိ ဧတေသံ ကိ^၂ ပဋိသရဏံ၊ ကိ^၃ ဧတာနိ ပဋိသရန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ မနော ပဋိသရဏန္တိ ဇဝနမနော ပဋိသရဏံ။ မနောဝ နေသန္တိ မနောဒ္ဓါရိကဇဝနမနောဝ ဧတေသံ ဂေါစရဝိသယံ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန အနုဘောတိ။ စက္ခုဝိညာဏံ ဟိ ရူပဒဿနမတ္တမေဝ၊ ဧတ္ထ ရဇ္ဇနံ ဝါ ဒုဿနံ ဝါ မုယုနံ ဝါ နတ္ထိ။ ဧကသ္မိ^၄ ပန ဒ္ဓါရေ ဇဝနံ ရဇ္ဇတိ ဝါ ဒုဿတိ ဝါ မုယုတိ ဝါ။ သောတဝိညာဏာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

တတြာယံ ဥပမာ—ပဉ္စ ကိရ ဒုဗ္ဗလဘောဇကော ရာဇာနံ သေဝိတွာ ကိစ္ဆေန ကသိရေန ဧကသ္မိ^၅ ပဉ္စကုလိကေ ဂါမေ ပရိတ္တကံ အာယံ လဘိ^၆သု။ တေသံ တတ္ထ မစ္ဆဘာဂေါ မံသဘာဂေါ အဒ္ဓကဟာပဏော ဝါ ယောတ္တကဟာပဏော ဝါ မာသကဟာပဏော ဝါ အဋ္ဌကဟာပဏော ဝါသောဠသကဟာပဏော ဝါ စတုသဋ္ဌိကဟာပဏော ဝါ ဒဏ္ဍောတိ ဧတ္တကမတ္တမေဝ ပါပုဏာတိ၊ သတဝတ္ထုကံ ပဉ္စသတဝတ္ထုကံ သဟဿဝတ္ထုကံ မဟာဗလိ^၇ ရာဇာဝ ဂဏှာတိ။

တတ္ထ ပဉ္စကုလိကဂါမာ ဝိယ ပဉ္စပသာဒါ ဒဠပ္ပာ၊ ပဉ္စ ဒုဗ္ဗလဘောဇကော ဝိယ ပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ ရာဇာ ဝိယ ဇဝနံ၊ ဒုဗ္ဗလဘောဇကောနံ ပရိတ္တကအာယ- ပါပုဏနံ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ ရူပဒဿနာဒိမတ္ထံ၊ ရဇ္ဇနာဒိ ပန ဧတေသု

၁-ဝိဘာဝေဟိတိ (က) ၂-ကိန္နာမေတံ အာရမ္မဏန္တိ။ ရူပါရမ္မဏံ နာမေတန္တိ (က)

နတ္ထိ။ ရညော မဟာဗလိဂ္ဂဟဏံ ဝိယ တေသု ဒွါရေသု ဇဝနဿ ရဇ္ဇနာဒီနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝမေတ္ထ မနောတိ ကုသလာကုသလဇဝနံ ဝုတ္တံ။

သတိ ပဋိသရဏန္တိ မဂ္ဂသတိ ပဋိသရဏံ။ ဇဝနမနော ဟိ မဂ္ဂသတိံ ပဋိသရတိ။ ဝိမုတ္တိတိ ဖလဝိမုတ္တိ။ ပဋိသရဏန္တိ ဖလဝိမုတ္တိယာ နိဗ္ဗာနံ ပဋိသရဏံ။ တဗ္ဗိ သာ ပဋိသရတိ။ နာသက္ခိ ပဉ္စဿ ပရိယန္တိ ဂဟေတုန္တိ ပဉ္စဿ ပရိစ္ဆေဒံ ပမာဏံ ဂဟေတုံ နာသက္ခိ။ အပ္ပဋိသရဏံ ဓမ္မံ “သပ္ပဋိသရဏ”န္တိ ပုတ္တိ။ နိဗ္ဗာနံ နာမေတံ အပ္ပဋိသရဏံ။ န ကိဉ္စိ ပဋိသရတိ။ နိဗ္ဗာနောဂေန္တိ နိဗ္ဗာ- နဗ္ဗန္တရံ နိဗ္ဗာနံ အနုပဝိဋ္ဌံ။ မြဟ္မစရိယန္တိ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယံ။ နိဗ္ဗာနပရာယဏန္တိ နိဗ္ဗာနံ ပရံ အယနမဿ ပရာ ဂတိ။ န တတော ပရံ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနံ အဝသာနံ အဿာတိ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ။

မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာတိ မဂ္ဂေန အာဂတသဒ္ဓါ ဝုစ္ဆတိ။ ဣမမ္ပိ စေ ဘိက္ခဝေ သမယေတိ ကိံ သန္ဓာယာဟ? ဈာနအနာဂါမိတံ။ တသ္မိံ ဟိ သမယေ မြာဟ္မဏဿ ပဌမမဂ္ဂေန ပဉ္စ အကုသလစိတ္တာနိ ပဟိနာနိ၊ ပဌမဇ္ဈာနေန ပဉ္စ နိဝရဏာနိတိ ဈာနအနာဂါမိဋ္ဌာနေ ဌိတော၊ သော အပရိဟိနဇ္ဈာနော ကာလံ ကတွာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ။ သစေ ပနဿ ပုတ္တဒါရံ အနုသာ- သန္ဓဿ ကမ္မန္တေ ဝိစာရေန္တဿ ဈာနံ နဿတိ၊ နဋ္ဌေ ဈာနေ ဂတိ အနိဗဒ္ဓါ ဟောတိ၊ အနဋ္ဌေ ပန နိဗဒ္ဓါတိ ဣမံ ဈာနအနာဂါမိတံ သန္ဓာယ ဧဝမာဟ။

၃-သာကေတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၃။ တတိယေ အဉ္စနဝနေတိ အဉ္စနဝဏ္ဏပုပ္ဖါနံ ရုက္ခာနံ ရောပိတဝနေ။ ယံ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ တံ သဒ္ဓါဗလန္တိ တံ ဟိ အဓိမောက္ခလက္ခဏေ ဣန္ဒြေေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္မနေန သဒ္ဓါဗလံ။ ဣတရေသံ ပဂ္ဂဟဥပဋ္ဌာန- အဝိက္ခေပပဇာနနလက္ခဏေသု ဣန္ဒြေေန ဣန္ဒြိယဘာဝေါ၊ ကောသဇ္ဇမုဋ္ဌသစ္စ- ဝိက္ခေပါဝိဇ္ဇာသု အကမ္မနေန ဗလဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝမေဝ ခေါတိ တဿာ နဒိယာ ဧကသောတံ ဝိယ သဒ္ဓါဝိရိယသတိသမာဓိပညာဝသေန ဧတေသံ ၂ နိန္ဒာနာကရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဒွေ သောတာနိ ဝိယ ဣန္ဒြေအကမ္မနဋ္ဌေဟိ ဣန္ဒြိယဗလဝသေန နာနာကရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-နိဗ္ဗာနန္တိ (သိ၊ သျာ) ၂-ကေဿ (က)

၄-ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၄။ စတုတ္ထေ အမတောဂဓန္တိ အမတပ္ပန္နရံ။ အမတပရာယဏန္တိ အမတနိဗ္ဗတ္တိကံ။ အမတပရိယောသာနန္တိ အမတနိဋ္ဌံ။ သာဓု သာဓုတိ ထေရဿ ဗျာကရဏံ ပသံသန္တော သာဓုကာရံ ဒေတိ။

၅-ပဌမပုဗ္ဗာရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၅။ ပဉ္စမေတဒန္တယာတိတံ အနုဂစ္ဆမာနာ၊ အနုဝတ္တမာနာတိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကံ အာဒိံ ကတွာ ပဋိပါဋိယာ ဆသု သုတ္တေသု ဖလိန္ဒိယာနေဝ ကထိတာနိ။

၁၀-အာပဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂၀။ ဒသမေ ဣမေ ခေါ တေ ဓမ္မာတိ ဥပရိသဟ ဝိပဿနာယ တယော မဂ္ဂါ။ ယေ မေ ပုဗ္ဗေ သုတာဝ၊ အဟေသုန္တိ ယေ ဓမ္မာ မယာ ပုဗ္ဗေ “အရဟတ္တ-ဖလိန္ဒိယံ နာမ အတ္ထိ”တိ ကထေန္တာနံယေဝ၊ သုတာ အဟေသုံ။ ကာယေန စ ဖုသိတွာတိ နာမကာယေန စ ဖုသိတွာ ပဋိလဘိတွာ။ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဇာ ပဿာမီတိ ပစ္စဝေက္ခဏပညာယ စ အတိဝိဇ္ဇာတွာ ပဿာမိ။ ယာ ဟိဿ ဘန္တေ သဒ္ဓါတိ အယံ ကတရသဒ္ဓါ? စတူဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ သမ္ပယုတ္တာ သဒ္ဓါ ဟေဋ္ဌာ ကထိတာဝ၊ အယံ ပန ပစ္စဝေက္ခဏသဒ္ဓါ။ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါ ဟိ မိဿကာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏသဒ္ဓါ လောကိယာဝ။ သေသံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဇရာဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-သူကရခေတဝဂ္ဂ

၁-သာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂၁။ ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သူရေနာတိ သူရဘာဝေန။ ဗောဓာယာတိ ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ။

၁-ဆဋ္ဌိန္ဒိယာနေဝ (သီ)၊ ဖလိန္ဒိယာနေဝ (က) ၂-သုတဝါ(က) ၃-ကထေန္တဿေဝ (က)

၂-မဏ္ဍိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၂၂။ ဒုတိယေ မဏ္ဍိကသုတိ^၁ ဝေန်နာမကေ ဇနပဒေ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ မိဿကာနိ၊ အရိယဉာဏံ လောကုတ္တရံ။ တမ္ပိ ပန စတုတ္ထိန္ဒြိယနိဿိတံ^၂ ကတွာ မိဿကန္တိ ဘာဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

၃-သေခသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၂၃။ တတိယေ န ဟေဝ ခေါ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတီတိ န နာမကာယေန ဖုသိတွာ ပဋိလဘိတွာ ဝိဟရတိ၊ ဖုသိတုံ ပဋိလဘိတုံ န သက္ကောတိ။ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဇာ ပဿတီတိ ပစ္စဝေက္ခဏပညာယ ပန “ဥပရိ အရဟတ္တဖလိန္ဒြိယံ နာမ အတ္ထိ”တိ ပဇာနာတိ။ အသေခဘူမိယံ ဖုသိတွာ ဝိဟရတီတိ ပဋိလဘိတွာ ဝိဟရတိ။ ပညာယာတိ ပစ္စဝေက္ခဏပညာယ “အရဟတ္တဖလိန္ဒြိယံ နာမ အတ္ထိ”တိ ပဇာနာတိ။ န ကုဟိန္ဒြိ ကိသ္မိန္ဒြိတိ ဒွေပိ အညမညဝေဝစနာနေဝ၊ ကိသ္မိန္ဒြိ ဘဝေ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိတိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပဋိန္ဒြိယာနိ လောကုတ္တရာနိ၊ ဆ လောကိကာနိ ဝဇ္ဇနိဿိတာနေဝ ကထိတာနိ။

၄-၅-ပဒသုတ္တာဒိဝတ္ထနာ

၅၂၄-၅၂၅။ စတုတ္ထေ ယာနိ ကာနိစိ ပဒါနိ မောဓာယ သံဝတ္တန္တိတိ ယာနိ ကာနိစိ ဓမ္မပဒါနိ ယေ ကေစိ ဓမ္မကောဋ္ဌာသာ ပုဇ္ဈနတ္ထာယ သံဝတ္တန္တိ။ ပဉ္စမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၆-၇-ပတိဋ္ဌိတသုတ္တာဒိဝတ္ထနာ

၅၂၆-၅၂၇။ ဆဋ္ဌေ စိတ္တံ ရက္ခတိ အာသဝေသု စ သာသဝေသု စ ဓမ္မေသုတိ တေဘူမကဓမ္မေ အာရဗ္ဘ အာသဝုပ္ပတ္တိံ ဝါရေန္တော အာသဝေသု စ သာသဝေသု စ ဓမ္မေသု စိတ္တံ ရက္ခတိ နာမ။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၈-သူကရခတသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၂၈။ အဋ္ဌမေ သူကရခတယန္တိ သူကရခတလေဏေ။ ကဿပဗုဒ္ဓ-ကာလေ ကိရ တံ လေဏံ ဧကသ္မိံ ဗုဒ္ဓန္တရေ ပထဝိယာ ဝမုမာနာယ အန္တောဘူမိဂတံ ဇာတံ။ အထေကဒိဝသံ ဧကော သူကရေတ သာ ဆဒနပရိ-ယန္တသမိပေ ပံသုံ ခဏိ။ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ ပံသု ဓောတာ၊ ဆဒနပရိယန္တော

၁-မဏ္ဍိကသုတိ (သိ၊ သျှာ)၊ မဏ္ဍိကသုတိ (က) ၂-စတုတ္ထိန္ဒြိယနိဿိတံ (သိ၊ သျှာ)

ပါကဋော အဟောသိ။ ဧကော ဝနစရကော ဒိသ္မာ “ပုဗ္ဗေ သီလဝန္တေဟိ ပရိဘုတ္တဋ္ဌာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ န” န္တိ သမန္တတော ပံသုံ အပနေတွာ လေဏံ သောဓေတွာ ကုဋိပရိက္ခေပံ ကတွာ ဒွါရဝါတပါနံ ယောဇေတွာ သုပရိနိဋ္ဌိတသုခာကမ္မစိတ္တကမ္မံ ရဇတပဋ္ဌသဒိသာယ ဝါလိကာယ သန္တရိတံ^၁ ပရိဝေဏံ ကတွာ မဇ္ဇပီဋံ ပညာပေတွာ ဘဂဝတော ဝသနတ္ထာယ အဒါသိ၊ လေဏံ ဂမ္ဘီရံ အဟောသိ ဩတရိတွာ အာရဟိတဗ္ဗံ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ပရမနိပစ္စကာရန္တိ ဘာဝနပုံသကံ၊ ပရမနိပစ္စကာရီ^၂ ဟုတွာ ပဝတ္ထမာနော ပဝတ္တတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမန္တိ အရဟတ္တံ။ သပ္ပတိသောတိ သဇေဋ္ဌကော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သုကရခတဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-ဗောဓိပက္ခိယဝဂ္ဂ

၅၃၁-၆၅၀။ သတ္တမဝဂ္ဂေ သတ္တ ဖလာနိ ပုဗ္ဗဘာဂါနိ၊ တေသံ ဟေဋ္ဌာ ဒွေ ဖလာနိ အာဒိ^၁ ကတွာ မိဿကာနိ။ သေသမေတ္ထ ဣတော ပရမ္မ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဣန္ဒြိယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သမ္ဗုဓာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅၁-၇၀၄။ သမ္ဗုဓာနသံယုတ္တေ သကလေပိ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝ ကထိတာတိ။

သမ္ဗုဓာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဗလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀၅-၈၁၂။ ဗလသံယုတ္တေ ဗလာနိ မိဿကာနေဝ ကထိတာနိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဗလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သိဋ္ဌိတံ (သိ)

၂-ယထာ ပရမနိပစ္စကာရကာရီ (သီ၊ သျှာ)

၇-ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တ

၁-စာပါလဝဂ္ဂ

၁-အပါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁၃။ ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တဿ ပဌမေ ဆန္ဒံ နိဿာယ ပဝတ္တော သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိ။ ပဓာနဘူတာ သင်္ခါရာ ပဓာနသင်္ခါရာ။ သမန္နာဂတန္တိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ဥပေတံ။ ဣဒ္ဓိယာ ပါဒံ၊ ဣဒ္ဓိဘူတံ ဝါ ပါဒန္တိ ဣဒ္ဓိပါဒံ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂံ အာဂတောဝ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပနဿ အတ္ထော ဒီပိတော။ တထာ မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂသတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တေသု စေဝ ဣဓ စ ဧကပရိစ္ဆေဒေါ။

၅-ဣဒ္ဓိပဒေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁၇။ ပဉ္စမေ ဣဒ္ဓိပဒေသန္တိ တယော စ မဂ္ဂေ တိဏိ စ ဖလာနိ။

၆-သမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁၈။ ဆဋ္ဌေ သမတ္တံ ဣဒ္ဓိန္တိ အရဟတ္တဖလမေဝ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပန နဝသုပိ သုတ္တေသု ဝိဝုဒ္ဓပါဒကာ ဧဝ ဣဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာ။

၁၀-စေတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂၂။ ဒသမေ နိသီဒနန္တိ စမ္မခဏ္ဍံ အဓိပ္ပေတံ။ ဥဒေနံ စေတိယန္တိ ဥဒေနယက္ခဿ စေတိယဋ္ဌာနေ ကတဝိဟာရော ဝုစ္စတိ။ ဂေါတမကာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဘာဝိတာတိ ဝဓိတာ။ ဗဟုလိကတာတိ ပုနပ္ပုနံ ကတာ။ ယာနိကတာတိ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။ ဝတ္ထုကတာတိ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝတ္ထု ဝိယ ကတာ။ အနုဒ္ဓိတာတိ အဓိဋ္ဌိတာ။ ပရိစိတာတိ သမန္တတော စိတာ သုဝဓိတာ။ သုသမာရဒ္ဓါတိ သုဋ္ဌု သမာရဒ္ဓါ။

ဣတိ အနိယမေန ကထေတွာ ပုန နိယမေတွာ ဒေသေန္တော တထာဂတဿ ခေါတိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထ စ ကပ္ပန္တိ အာယုကပ္ပံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ ယံ

မနုဿာနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ ပရိပုဏ္ဏံ ကရောန္တော တိဋ္ဌေယျ။ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါတိ “အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော”တိ ဝုတ္တဝဿသတတော အတိရေကံ ဝါ။ မဟာသီဝတ္ထေရော ပနာဟ “ဗုဒ္ဓါနံ အဋ္ဌာနေ ဂဇ္ဇိတံ နာမ နတ္ထိ။ ယထေဝ ဟိ ဝေဠုဝဂါမကေ ဥပ္ပန္နံ မာရဏန္တိကဝေဒနံ ဒသ မာသေ ဝိက္ခမ္ဘေသိ၊ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ တံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဒသ ဒသ မာသေပိ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဣမံ ဘဒ္ဒကပ္ပမေဝ တိဋ္ဌေယျာ”တိ။

ကသ္မာပန န ဌိတောတိ? ဥပါဒိဏ္ဏကသရီရံ နာမ ခဏ္ဍိစ္စာဒီဟိ အဘိဘုယျတိ၊ ဗုဒ္ဓါ နာမ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဘာဝံ အပတွာဝ ပဉ္စမေ အာယုကောဋ္ဌာသေ ဗဟုဇနဿ ပိယမနာပကာလေယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေသု စ မဟာသာဝကေသု ပရိနိဗ္ဗုတေသု ဧကကေန ခါဏုကေန ပိယ ဌာတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဒဟရ- သာမဏေရပရိဝါရိတေန ဝါ၊ တတော “အဟော ဗုဒ္ဓါနံ ပရိသာ”တိ ဟိဋ္ဌေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇေယျ၊ တသ္မာ န ဌိတောတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ သော ပန န ရုစ္စတိ၊ “အာယုကပ္ပေါ”တိ ဣဒမေဝ အဋ္ဌကထာယံ နိယမိတံ။

ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တောတိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ ယထာ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော အဇ္ဈောတ္တုစိတ္တော အညောပိ ကောစိ ပုထုဇနော ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န သက္ကုဏေယျ၊ ဧဝမေဝ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုန္တိ အတ္ထော။ မာရော ဟိ ယဿ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဒွါဒသ ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟီနာ၊ တဿ စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိ။ ထေရဿ စ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟီနာ၊ တေနဿ မာရော စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာသိ။ သော ပန စိတ္တပရိယုဋ္ဌာနံ ကရောန္တော ကိံ ကရောတိတိ? ဘေရဝံ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ ဒသေတိ၊ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ သာဝေတိ၊ တတော သတ္တာ တံ ဒိသ္မာ ဝါ သုတွာ ဝါ သတိံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝိဝဋ္ဌမုခါ ဟောန္တိ၊ တေသံ မုခေန ဟတ္ထံ ပဝေသေတွာ ဟဒယံ မဒ္ဒတိ၊ တေ ဝိသညိ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ ထေရဿ ပနေသ မုခေ ဟတ္ထံ ပဝေသေတုံ ကိံ သက္ခိဿတိ၊ ဘေရဝါရမ္မဏံ ပန ဒသေတိ၊ တံ ဒိသ္မာ ထေရော နိမိတ္တောဘာသံ န ပဋိဝိဇ္ဈိ။ ဇာနန္တောယေဝ ဘဂဝါ ကိမတ္ထံ ယာဝတတိယကံ အာမန္တေသိတိ။ ပရတော “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ ယာစိတေ “တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋံ၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဒ”န္တိ ဒေါသာရောပနေန သောကတနုကရဏတ္ထံ။

မာရော ပါဒိမာတိ ဧတ္ထ သတ္ထေ အနတ္ထေ နိယောဇေန္တော မာရေတိတိ မာရော။ ပါဒိမာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သော ဟိ ပါပဓမ္မသမန္နာဂတတ္တာ

၁-ဒဟရသာမဏေရပရိဝါရေန ဂတော (သျှာ၊က)

“ပါပိမာ”တိ ဝုစ္စတိ။ ကဏှော အန္တကော နမုစိ ပမတ္တဗန္ဓုတိပိ တဿေဝ နာမာနိ။ **ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ**တိ အယဉ္ဇိ ဘဂဝတော သမ္မောဓိပတ္တိယာ အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ ဗောဓိမဏ္ဍိယေဝ^၁ အာဂန္တော “ဘဂဝါ ယဒတ္ထံ တုမေဟိ ပါရမိယော ပူရိတာ၊ သော ဝေါ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကိံ ဝေါ လောကဝိစရဏေနာ”တိ ဝတွာ ယထာ အဇ္ဇ၊ ဧဝမေဝ “ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော”တိ ယာစိ။ ဘဂဝါ စဿ “န တာဝါဟ”န္တိအာဒိနိ ဝတွာ ပဋိက္ခိပိ။ တံ သန္ဓာယ “ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဝိယတ္တာတိ မဂ္ဂဝသေန ဗျတ္တာ။ တထေဝ ဝိနိတာ။ တထာ ဝိသာရဒါ။ ဗဟုဿုတာတိ တေပိဋကဝသေန ဗဟု သုတမေတေသန္တိ ဗဟုဿုတာ။ တဒေဝ ဓမ္မံ ဓာရေန္တိတိ ဓမ္မဓရာ။ အထ ဝါ ပရိယတ္တိဗဟုဿုတာ စေဝ ပဋိဝေဓဗဟုဿုတာ စ၊ ပရိယတ္တိပဋိဝေဓဓမ္မာနံယေဝ ဓာရဏတော ဓမ္မဓရာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော။ **ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ**တိ အရိယဓမ္မဿ အနုဓမ္မဘူတံ ဝိပဿနာဓမ္မံ ပဋိပန္နာ။ **သာဓိစိပ္ပဋိပန္နာ**တိ အနုစ္ဆရိကပဋိပဒံ ပဋိပန္နာ။ **အနုဓမ္မစာရိနော**တိ အနုဓမ္မစရဏသီလာ။ သကံ **အာစရိယကန္တိ** အတ္တနော အာစရိယဝါဒံ။ **အာစိက္ခိယန္တိ**တိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ အညမညဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ **သဟဓမ္မနာ**တိ သဟေတုကေန သကာရဏေန ဝစနေန။ **သပ္ပါဒ္ဓိဟာရိယန္တိ** ယာဝ နိယျာနိကံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။

ဗြဟ္မစရိယန္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ သကလံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ။ **ဣဒ္ဓန္တိ** သမိဒ္ဓံ ဈာနဿာဒဝသေန။ **ဒီတန္တိ** ဝုဗ္ဗိပတ္တံ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လံ ဝိယ အဘိညာ- သမ္ပတ္တိဝသေန။ **ဝိတ္တာရိကန္တိ**၂ ဝိတ္တတံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ ပတိဋ္ဌိတ- ဝသေန။ **ဗဟုဇညန္တိ** ဗဟူဟိ ဉှတံ ပဋိဝိဒ္ဓံ မဟာဇနာဘိသမယဝသေန။ **ပုထုဘူတန္တိ** သဗ္ဗာကာရေန ပုထုလဘာဝပတ္တံ။ ကထံ? **ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ**၊ ယတ္ထကာ ဝိညုဇာတိကာ ဒေဝါ စေဝ မနုဿာ စ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေဟိ သုဋ္ဌ၊ ပကာသိတန္တိ အတ္ထော။

အပ္ပေါဿုတ္တာတိ နိရာလယော။ တံ ဟိ ပါပိမ အဋ္ဌမသတ္တာဟတော ပဋ္ဌာယ “ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော”တိ ဝိရဝန္တော အာဟိဏ္ဍိတ္ထ၊ အဇ္ဇ ဒါနိ ပဋ္ဌာယ ဝိဂတုဿာဟော ဟောဟိ၊ မာ မယံ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ ဝါယာမံ ကရေဟိတိ ဝဒတိ။

၁-ဗောဓိမဏ္ဍိယေဝ (က) ၂-ဝိတ္တာရိကန္တိ (က)

သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇီတိ သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အာယုသင်္ခါရံ ဝိဿဇီ ပဇဟိ။ တတ္ထ န ဘဂဝါ ဟတ္ထေန လေဉ္စုံ ဝိယ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇီ၊ တေမာသမတ္တမေဝ ပန ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ တတော ပရံ န သမာပဇ္ဇိဿာမိတိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဩဿဇီ”တိ။ ဥဿဇီတိပိ ပါဌော။ မဟာဘူမိစာလောတိ မဟန္တော ပထဝိကမ္ပော^၁။ တဒါ ကိရ ဒသသဟဿိလောကဓာတု အကမ္ပိတ္ထ။ ဘိသန- ကောတိ ဘယဇနကော။ ဒေဝဒုန္ဒုဘိယော စ ဖလီသုတိ ဒေဝဘေရိယော ဖလီသု၊ ဒေဝေါ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ^၂ ဂဇ္ဇိ၊ အကာလဝိဇ္ဇုလတာ နိစ္ဆရိံသု၊ ခဏိကဝဿိ ဝဿိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ကဿာ ဥဒါနေသိ? ကောစိ နာမ ဝဒေယျ “ဘဂဝါ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော အနုဗန္ဓိတွာ ‘ပရိနိဗ္ဗာယထ ဘန္တေ၊ ပရိနိဗ္ဗာယထ ဘန္တေ’တိ ဥပဒ္ဓုတော ဘယေန အာယုသင်္ခါရံ ဝိဿဇေသီ”တိ။ တဿော- ကာသော မာ ဟောတူတိ။ ဘိကဿ ဟိ ဥဒါနံ နာမ နတ္ထိတိ ပီတိဝေဂ- ဝိဿဋ္ဌံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သဗ္ဗေသံ သောဏသိင်္ဂါလာဒီနမ္ပိ ပစ္စက္ခဘာဝတော တုလိတံ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ တုလံ။ ကိံ တံ? ကာမာဝစရကမ္ပံ။ န တုလံ၊ န ဝါ တုလံ သဒိသမဿ အညံ လောကိယကမ္ပံ အတ္ထိတိ အတုလံ။ ကိံ တံ? မဟဂ္ဂတကမ္ပံ။ အထ ဝါ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရဉ္စ တုလံ၊ အရူပါဝစရံ အတုလံ။ အပ္ပဝိပါကံ တုလံ၊ ဗဟုဝိပါကံ အတုလံ။ သမ္ဘဝန္တိ သမ္ဘဝဟေတုဘူတံ^၃၊ ပိဏ္ဏကာရကံ ရာသိ- ကာရကန္တိ အတ္ထော။ ဘဝသင်္ခါရန္တိ ပုနဗ္ဗဝဿ သင်္ခါရံ။ အဝဿဇီတိ ဝိဿဇေသိ။ မုနီတိ ဗုဒ္ဓမုနိ။ အဇ္ဈတ္တရတောတိ နိယကဇ္ဈတ္တရတော။ သမာဟိ- တောတိ ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိဝသေန သမာဟိတော။ အဘိန္ဒိ ကဝစမိဝါတိ ကဝစံ ဝိယ အဘိန္ဒိ။ အတ္တသမ္ဘဝန္တိ အတ္တနိ ဇာတကိလေသံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သဝိပါကဋ္ဌေန သမ္ဘဝံ၊ ဘဝါဘိသင်္ခါကဋ္ဌေန^၄၊ ဘဝသင်္ခါရန္တိ စ လဒ္ဓနာမံ တုလာတုလသင်္ခါတံ လောကိယကမ္ပဉ္စ ဩဿဇီ၊ သင်္ဂါမသိသေ မဟာ- ယောဓော ကဝစံ ဝိယ အတ္တသမ္ဘဝံ ကိလေသဉ္စ အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော ဟုတွာ အဘိန္ဒိတိ။

အထ ဝါ တုလန္တိ တုလေန္တော တိရေန္တော။ အတုလဉ္စ သမ္ဘဝန္တိ နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ ဘဝဉ္စ။ ဘဝသင်္ခါရန္တိ ဘဝဂါမိကမ္ပံ။ အဝဿဇိ မုနီတိ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ အနိစ္စာ၊

၁-ဘူမိစာလော (က)	၂-သုဂဇ္ဇိတံ (သီ)
၃-တေသံ ဘဝဟေတုဘူတံ (သီ၊ သျာ)	၄-ဘဝကရဏဋ္ဌေန (က)

ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ နိစ္စ”န္တိအာဒိနာ နယေန တုလယန္တော
 ဗုဒ္ဓမုနိ ဘဝေ အာဒိနဝံ နိဗ္ဗာနေ စာနိသံသံ ဒိသ္မာ တံ ခန္ဓာနံ မူလဘူတံ
 ဘဝသင်္ခါရံ “ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေန ကမ္မက္ခယကရေန အရိယ-
 မဂ္ဂေန အဝဿဇိ။ ကထံ? အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော အဘိန္ဒိ ကဝစမိဝတ္တ-
 သမ္ဘဝံ။ သော ဟိ ဝိပဿနာဝသေန အဇ္ဈတ္တရတော, သမထဝသေန သမာဟိ-
 တောတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗဘာဂတော ပဋ္ဌာယ သမထဝိပဿနာဗလေန ကဝစမိဝ
 အတ္တဘာဝံ ပရိယောနန္တိတွာ ဌိတံ, အတ္တနိ သမ္ဘဝတ္တာ အတ္တသမ္ဘဝန္တိ လဒ္ဓနာမံ
 သဗ္ဗံ ကိလေသဇာတံ အဘိန္ဒိ။ ကိလေသာဘာဝေန စ ကမ္မံ အပ္ပုဂ္ဂိသန္တိကတ္တာ
 အဝဿဋ္ဌံ^၁ နာမ ဟောတိတိ ဧဝံ ကိလေသပ္ပဟာနေန ကမ္မံ ဇဟိ။ ပဟိန-
 ကိလေသဿ ဘယံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ အဘိတောဝ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ။
 အဘိတဘာဝဉာပနတ္ထဉ္စ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

စာပါလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ပါသာဒကမ္မနဝဂ္ဂ

၁-၂-ပုဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၂၃-၈၂၄။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ န စ အတိလီနောတိအာဒိနိ ပရတော
 အာဝိ ဘဝိဿန္တိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဆအဘိညာပါဒကာ ဣဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာ၊
 တထာ ဒုတိယေ စ။

၃-ဆန္ဒသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂၅။ တတိယေ ဆန္ဒန္တိ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒံ။ နိဿာယာတိ နိဿယံ
 ကတွာ၊ အဓိပတိံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ပဓာနသင်္ခါရာတိ ပဓာနဘူတာ သင်္ခါရာ၊
 စတုကိစ္စသာဓကသမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဣတိ အယဉ္စ ဆန္ဒောတိ-
 အာဒိသု ဆန္ဒော ဆန္ဒသမာဓိနာ စေဝ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ, ဆန္ဒသမာဓိ ဆန္ဒေန
 စေဝ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ, ပဓာနသင်္ခါရာပိ ဆန္ဒေန စေဝ ဆန္ဒသမာဓိနာ စ
 သမန္ဓာဂတာ။ တသ္မာ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မေ ဧကတော ကတွာ အယံ ဝုစ္စတိ
 တိက္ခဝေ ဆန္ဒသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္ဓာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ ဝုတ္တံ။
 ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂေ^၂ ပန “ယော တထာဘူတဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော”တိအာဒိနာ

၁-အဝသိဋ္ဌံ (သီ၊ သျှာ)

၂-အဘိ ၂-၂၂၇-ပိဋေ။

နယေန ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတာ သေသအရူပိနော ဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဒါတိ ဝုတ္တာ။

အပိစ ဣမေဟိ တယော ဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပိ ဟောန္တိ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ။ ကထံ? ဆန္ဒံ ဟိ ဘာဝယတော ဆန္ဒော ဣဒ္ဓိ နာမ ဟောတိ၊ သမာဓိပုဓာနသင်္ခါရာ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ နာမ။ သမာဓိံ ဘာဝေန္တဿ သမာဓိ ဣဒ္ဓိ နာမ ဟောတိ၊ ဆန္ဒပုဓာနသင်္ခါရာ သမာဓိဒ္ဓိယာ ပါဒေါ နာမ။ ပဓာနသင်္ခါရေ ဘာဝေန္တဿ ပဓာနသင်္ခါရာ ဣဒ္ဓိ နာမ ဟောတိ၊ ဆန္ဒသမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရိဒ္ဓိယာ ပါဒေါ နာမ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ဟိ ဧကသ္မိံ ဣဇ္ဈမာနေ သေသာပိ ဣဇ္ဈန္တိယေဝ။

အပိစ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ပုဗ္ဗဘာဂဝသေနာပိ ဧတေသံ ဣဒ္ဓိပါဒတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဌမဇ္ဈာနံ ဟိ ဣဒ္ဓိ နာမ၊ ပဌမဇ္ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂပရိကမ္မသမ္ပယုတ္တာ ဆန္ဒာဒယော ဣဒ္ဓိပါဒေါ နာမ။ ဧတေနပါယေန ယာဝ နေဝသညာနာသညာ-ယတနာ၊ ဣဒ္ဓိဝိမံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ ဒိဗ္ဗစက္ခအဘိညာ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ နယော နေတဗ္ဗော။ သေသိဒ္ဓိပါဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဧကမိ ပန “အနိဗ္ဗတ္တော” ဆန္ဒော ဣဒ္ဓိပါဒေါ”တိ ဝဒန္တိ။ ဣစ တေသံ ဝါဒမဒ္ဒနတ္ထာယ အဘိဓမ္မေ ဥက္ခရုဇ္ဇဝါရော နာမ အာဂတော—

“စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒေါ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေါ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ။ တတ္ထ ကတမော ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဣစ ဘိက္ခု ယသ္မိံ သမယေ လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတိ နိယျာနိကံ အပစယဂါမိံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယ ပဌမာယ ဘူမိယာ ပတ္တိယာ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ ဒုက္ခပဋိပဒံ ဒန္ဓာဘိညံ၊ ယော တသ္မိံ သမယေ ဆန္ဒော ဆန္ဒိကတာ ကတ္ထုကမ္ပတာ ကုသလော ဓမ္မစ္ဆန္ဒော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ။ အဝသေသာ ဓမ္မာ ဆန္ဒိဒ္ဓိ-ပါဒသမ္ပယုတ္တာ”တိ။

ဣမေ ပန လောကုတ္တရဝသေနော အာဂတာ။

တတ္ထ ရဋ္ဌပါလတ္ထေရော ဆန္ဒံ ဓရံ ကတွာ လောကုတ္တရဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ သောဏတ္ထေရော ဝိရိယံ ဓရံ ကတွာ၊ သမ္ဘုတတ္ထေရော စိတ္တံ ဓရံ ကတွာ၊ အာယသ္မာ မောဃရာဇော ဝိမံသံ ဓရံ ကတွာတိ။ တတ္ထ ယထာ စတုသု

၁-အနိဗ္ဗန္တော (သီ၊ သျာ) ၂-အဘိ ၂-၂၃၂-ပိဋေ။

အတ္ထော။ သုနိခါတောတိ သုဠု နိခါတော၊ ကောဇ္ဇေတွာ သုဠု ဌပိတော။
ဣဓ အဘိညာပါဒကိဒ္ဓိ ကထိတာ။

၅-ဥဏ္ဏာဘမြာဗျဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂၇။ ပဉ္စမေ ဆန္ဒပ္ပဟာနတ္ထန္တိ တဏှာဆန္ဒဿ ပဟာနတ္ထံ။ ဣဓာပိ
ဝိဝဇ္ဇပါဒကိဒ္ဓိ ကထိတာ။

၉-ဣဒ္ဓါဒိဒေသနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃၁။ နဝမေ ယော သော ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါတိ အဘိညာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ
အဓိပ္ပေတံ။

၁၀-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃၂။ ဒသမေ ကောသဇ္ဇသဟဂတောတိ ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ
ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောဇ္ဇော နိသီဒတိ၊ အထဿ စိတ္တေ လိနာကာရော
ဩက္ကမတိ၊ သော “လိနာကာရော မေ ဩက္ကဇ္ဇော”တိ ဥတွာ အပါယဘယေန
စိတ္တံ တဇ္ဇေတွာ ပုန ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောတိ။ အထဿ
ပုန လိနာကာရော ဩက္ကမတိ၊ သော ပုန အပါယဘယေန စိတ္တံ တဇ္ဇေတွာ
ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောတိတိ ဝေမဿ ကောသဇ္ဇေန
ဝေါကိဏ္ဏတ္တာ ဆန္ဒော ကောသဇ္ဇသဟဂတော နာမ ဟောတိ။ ကောသဇ္ဇ-
သမ္ပယုတ္တောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။

ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတောတိ ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ-
ကရောဇ္ဇော နိသီဒတိ၊ အထဿ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ ပတတိ၊ သော ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏေ
အာဝဇ္ဇေတွာ စိတ္တံ ဟာသေတွာ တောသေတွာ ကမ္မနိယံ ကတွာ ပုန ဆန္ဒံ
ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောတိ။ အထဿ ပုန စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ ပတတိ၊
သော ပုန ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ စိတ္တံ ဟာသေတွာ တောသေတွာ
ကမ္မနိယံ ကတွာ ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောတိတိ ဝေမဿ
ဥဒ္ဓစ္စေန ဝေါကိဏ္ဏတ္တာ ဆန္ဒော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော နာမ ဟောတိ။

ထိနမိဒ္ဓသဟဂတောတိ ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ-
ကရောဇ္ဇော နိသီဒတိ၊ အထဿ ထိနမိဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော “ဥပ္ပန္နံ မေ ထိန-
မိဒ္ဓ”န္တိ ဥတွာ ဥဒကေန မုခံ ပုဉ္ဇိတွာ ကဏ္ဏေ အာကမ္ဘိတွာ ပဂုဏံ ဓမ္မံ
သဇ္ဈာယိတွာ ဒိဝါ ဂဟိတံ ဝါ အာလောကသညံ မနသိကရိတွာ ထိနမိဒ္ဓံ

ဝိနောဒေတွာ ပုန ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောတိ။ အထဿ ပုန ထိနမိဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော ဝုတ္တနယေနော ပုန ထိနမိဒ္ဓံ ဝိနောဒေတွာ ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောတိတိ ဧဝမဿ ထိနမိဒ္ဓေန ဝေါက္ခိဏ္ဏတ္တာ ဆန္ဒော ထိနမိဒ္ဓသဟဂတော နာမ ဟောတိ။

အနုဝိက္ခိတ္တောတိ ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တော နိသိဒတိ၊ အထဿ ကာမဂုဏာရမ္မဏေ စိတ္တံ ဝိက္ခိပတိ၊ သော “ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခိတ္တံ မေ စိတ္တံ”န္တိ ဥတွာ အနမတဂ္ဂ^၁ ဒေဝဒူတ^၂ စေလောပမ^၃ အနာဂတဘယ- သုတ္တာဒီနိ^၄ အာဝဇ္ဇေန္တော သုတ္တဒဏ္ဍေန စိတ္တံ တဇ္ဇေတွာ ကမ္မနိယံ ကတွာ ပုန ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောတိ။ အထဿ ပုန စိတ္တံ ဝိက္ခိပတိ၊ သော ပုန သုတ္တဒဏ္ဍေန စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ကတွာ ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောတိတိ ဧဝမဿ ကာမဝိတက္ကဝေါက္ခိဏ္ဏတ္တာ ဆန္ဒော ဗဟိဒ္ဓါ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ အာရဗ္ဗ အနုဝိက္ခိတ္တော အနုဝိသဇ္ဇော ဟောတိ။

ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆိမာတိ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနပိ ဒေသနာဝသေနပိ ပုရိမ- ပစ္ဆိမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကထံ? ကမ္မဋ္ဌာနေ တာဝ ကမ္မဋ္ဌာနဿ အဘိနိဝေသော ပုရေ နာမ၊ အရဟတ္တံ ပစ္ဆိမာ နာမ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု မူလကမ္မဋ္ဌာနေ အဘိ- နိဝိသိတွာ အတိလိနာဒိသု စတုသု ဌာနေသု စိတ္တဿ ဩက္ကမနံ ပဋိသေ- ဓေတွာ ဒုဋ္ဌဂေါဏေ ယောဇေတွာ သာရေန္တော ဝိယ စတုရဿံဃဋီကံ ဩတာရေန္တော ဝိယ စတုန္ဒံ ဌာနာနံ ဧကဋ္ဌာနေပိ အသဇ္ဇန္တော သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ အယမ္ပိ ယထာ ပုရေ တထာပစ္ဆိမာဝိဟရတိ နာမ။ အယံ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန ပုရိမပစ္ဆိမတာ။ ဒေသနာဝသေန ပန ကေသာ ပုရေ နာမ၊ မတ္ထလုဂ်^၁ ပစ္ဆိမာ နာမ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု ကေသေသု အဘိနိဝိသိတွာ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန ကေသာဒယော ပရိဂ္ဂဏ္ဍန္တော စတုသု ဌာနေသု အသဇ္ဇန္တော ယာဝ မတ္ထလုဂ်၊ ဘာဝနံ ပါပေတိ၊ အယမ္ပိ ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆိမာ ဝိဟရတိ နာမ။ ဧဝံ ဒေသနာဝသေန ပုရိမပစ္ဆိမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ ပစ္ဆိမာ တထာ ပုရေတိ ဣဒံ ပုရိမသေဝ ဝေဝစနံ။

ယထာ အဓော တထာ ဥဒ္ဓန္တိ ဣဒံ သရီရဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနောဟ “ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္ထကာ”တိ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု ပါဒတလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကေသမတ္ထကာ ဒုတ္တိ^၁ သာကာရဝသေန ဝါ ပါဒဂုံလိအဂ္ဂ- ပဗ္ဗဋ္ဌိတော ယာဝ သီသကဋ္ဌာဟံ၊ သီသကဋ္ဌာဟတော ယာဝ ပါဒဂုံလိနံ

၁-သံ ၁-၃၀၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-မ ၃-၂၁၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-သံ ၃-၃၀၅-ပိဋ္ဌေ စေလသုတ္တံ၊ အံ ၃-၁၉၅-ပိဋ္ဌေ ဝေလာမသုတ္တံ။ ၄-အံ ၂-၀၀-ပိဋ္ဌေ။

အဂ္ဂပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ တာဝ အဋ္ဌိဝသေန ဝါ ဘာဝနံ ပါပေတိ စတုသု ဌာနေသု
ဧကဌာနေပိ အသဇ္ဇန္တော။ အယံ ယထာ ဥဒ္ဓံ တထာ အဓော၊ ယထာ အဓော
တထာ ဥဒ္ဓံ ဝိဟရတိ နာမ။

ယေဟိ အာကာရေဟိတိ ယေဟိ ကောဌာသေဟိ။ ယေဟိ လိင်္ဂေဟိတိ
ယေဟိ သဏ္ဍာနေဟိ။ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိတိ ယေဟိ ဥပဌာနေဟိ။
အာလောကသညာ သုဂ္ဂဟိတာ ဟောတိတိ ယော ဘိက္ခု အင်္ဂဏေ နိသီဒိတွာ
အာလောကသညံ မနသိ ကရေတိ၊ ကာလေန နိမိလေတိ၊ ကာလေန ဥမ္ဗိလေတိ၊
အထဿ ယဒါ နိမိလေန္တဿာပိ ဥမ္ဗိလေတွာ ဩလောကေန္တဿ ဝိယ
ဧကသဒိသမေဝ ဥပဌာတိ၊ တဒါ အာလောကသညာ ဇာတာ နာမ
ဟောတိ။ “ဒိဝါသညာ”တိပိ တဿေဝ နာမံ။ သာ စ ပန ရတ္ထိံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
သုဂ္ဂဟိတာ နာမ ဟောတိ။ **သွာမိဋ္ဌိတာ**တိပိ တဿေဝ ဝေဝစနံ၊ သုဠု
အမိဋ္ဌိတာ သုဠု ဌာပိတာ သွာမိဋ္ဌိတာ နာမ ဝုစ္စတိ၊ သာ အတ္ထတော သုဂ္ဂဟိတာ-
ယေဝ။ ယော ဝါ အာလောကေန ထိနမိဒ္ဓံ ဝိနောဒေတွာ ဆန္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ
ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရေတိ၊ တဿ ဒိဝါပိ အာလောကသညာ သုဂ္ဂဟိတာ
သွာမိဋ္ဌိတာ နာမ။ ရတ္ထိံ ဝါ ဟောတု ဒိဝါ ဝါ၊ ယေန အာလောကေန ထိနမိဒ္ဓံ
ဝိနောဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရေတိ၊ တသ္မိံ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒေန
အာလောကေ ဥပ္ပန္နာ သညာ သုဂ္ဂဟိတာယေဝ နာမ။ ဝိရိယာဒိသုပိ ဧသေဝ
နယော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဆန္တံ အဘိညာနံ ပါဒကိဒ္ဓိ ကထိတာ။

ပါသာဒကမ္ပနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-အယောဂုဠဝဂ္ဂ

၂-အယောဂုဠသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃၄။ တတိယဝဂ္ဂဿ ဒုတိယေ ဣမိနာ စာတုမဟာဘူတိကေနာတိ ဣမိနာ
စတုမဟာဘူတမယေန ဧဝံ ဘာရိကေန ဂရုကေန သမာနေနာပိ။ **ဩမာ-**
တိတိ ပဟောတိ သက္ကောတိ၊ ဣဒံ တေပိဂ္ဂကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ အသမ္ဘိန္ဒပဒံ။
ကာယမ္ဗိ စိတ္တေ သမောဒဟတိတိ ကာယံ ဂဟေတွာ စိတ္တေ အာရောပေတိ၊
စိတ္တသန္တိဿိတံ ကရေတိ၊ စိတ္တဂတိယာ ပေသေတိ။ စိတ္တံ နာမ မဟဂ္ဂတစိတ္တံ၊
စိတ္တဂတိဂမနံ လဟုကံ ဟောတိ။ **စိတ္တမ္ဗိ ကာယေ သမောဒဟတိတိ** စိတ္တံ

ဂဟေတွာ ကာယေ အာရောပေတိ၊ ကာယသန္ဓိသိတံ ကရေတိ၊ ကာယ-
ဂတိယာ ပေသေတိ၊ ကာယော နာမ ကရဇကာယော၊ ကာယဂတိဂမနံ^၁
ဒန္တံ ဟေတိ။ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စာတိ အဘိညာစိတ္တသဟဇာတသညာ။
သာ ဟိ သန္တသုခသမန္နာဂတတ္တာ သုခသညာ နာမ ဟေတိ၊ ကိလေသ-
ဒန္တာယိတတ္တဿ စ အဘာဝါ လဟုသညာ နာမ။

အယောဂုဋ္ဌော ဒိဝသံ သန္တတ္ထော^၂ လဟုတရော စေဝ ဟေတိတိ သော
ဟိ ဒွိဟိ တိဟိ ဇနေဟိ ဥက္ခိပိတွာ ကမ္မာရုဒ္ဓနေ ပက္ခိတ္ထောပိ ဒိဝသံ ပစ္စမာနော
ဝိဝရာနုပဝိဋ္ဌေန^၃ တေဇေန စေဝ ဝါယေန စ ဝါယောသဟဂတော စ ဥသ္မာ-
သဟဂတော စ တေဇောသဟဂတော စ ဟုတွာ ဧဝံ လဟုကော ဟေတိ၊
ယထာ နံ ကမ္မာရော မဟာသဏ္ဍာသေန ဂဟေတွာ ဧကတော ပရိဝတ္တေတိ^၄
ဥက္ခိပတိ ဗဟိ နိဟရတိ။ ဧဝံ ပန မုဒု စ ဟေတိ ကမ္မနိယော စ၊ ယထာ နံ
သော ခဏ္ဍံ ခဏ္ဍံ ဝိစ္ဆိန္ဒတိ၊ ကုဋေန ဟနန္တော ဒီဃစတုရဿာဒိဘေဒိ
ကရေတိ။ ဣမသ္မိ^၅ သုတ္တေ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ ကထိတာ။

၃-၁၀-ဘိက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

ဂ၃၅-ဂ၄၂။ တတိယေ ဝိဝဋ္ဌပါဒကိဒ္ဓိ ကထိတာ၊ တထာ စတုတ္ထေ။
အပိစ ဒွေ ဖလာနိ အာဒိ^၁ ကတွာ ဟေဋ္ဌာ မိဿကိဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာ၊ သတ္တသု
ဖလေသု ပုဗ္ဗဘာဂါ။ သတ္တမာဒိနိ စတ္တာရိ ဟေဋ္ဌာ ကထိတနယာနေဝ။

၁၁-၁၂-မောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

ဂ၄၃-ဂ၄၄။ ကောဒသမဒ္ဓါဒသမေသု ဆ အဘိညာ ကထိတာ။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကရဇကာယဂတိဂမနံ (က)
၂-စိရာနုပဝိဋ္ဌေန (သိ)

၂-ဒိဝသသန္တတ္ထော (သိ)
၄-ဧကတောဝ သမ္ပရိဝတ္တေတိ (သိ၊ သျှာ)

၈-အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တ

၁-ရဟောဂတဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမရဟောဂတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၉၉-၉၀၀။ အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တဿ ပဌမေ အာရဒ္ဓါတိ ပရိပုဏ္ဏာ။ သင်္ခေပ-
တော ပနေတ္ထ ဆတ္ထိံသာယ ဌာနေသု အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ဝိပဿနာ
ကထိတာ၊ ဒုတိယေ ဒွါဒသသု ဌာနေသု အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ဝိပဿနာ
ကထိတာ။

၃-သုတနုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀၁။ တတိယေ မဟာဘိညတန္တိ ဆအဘိညာဘာဝံ။ ဟိနံ ဓမ္မန္တိအာဒိသု
ဣမာယ ပါဠိယာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော—

“ကတမေ ဓမ္မာ ဟိနာ၊ ဒွါဒသ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ
ဟိနာ။ ကတမေ ဓမ္မာ မဇ္ဈိမာ၊ တီသု ဘူမိသု ကုသလံ၊ တီသု ဘူမိသု
ဝိပါကော၊ တီသု ဘူမိသု ကိရိယာဗျာကတံ သဗ္ဗဉ္စ ရူပံ၊ ဣမေ ဓမ္မာ
မဇ္ဈိမာ။ ကတမေ ဓမ္မာ ပဏီတာ၊ စတ္တာရော မဂ္ဂါ အပရိယာပန္နာ၊
စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ပဏီတာ”တိ။

၄-၇-ပဌမကဏ္ဍကီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၀၂-၉၀၅။ စတုတ္ထေ ကဏ္ဍကီဝနေတိ မဟာကရမန္ဒဝနေ။ ဆဋ္ဌေ
သဟဿံ လောကန္တိ ဣမိနာ ထေရဿ သတတဝိဟာရော ဒဿိတော။
ထေရော ဟိ ပါတောဝ မုခံ ခေဝိတွာ အတိတာနာဂတေ ကပ္ပသဟဿံ
အနုဿရတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ ပန ဒသစက္ကဝါဠသဟဿံ ဧကာဝဇ္ဇနဿ အာပါထ-
မာဂစ္ဆတိ။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၈-သလဋ္ဌာဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀၆။ အဋ္ဌမေ သလဋ္ဌာဂါရေတိ သလဋ္ဌရက္ခမယာယ ပဏ္ဏသာလာယ၊
သလဋ္ဌရက္ခဿ ဝါ ဒွါရေ ဌိတတ္တာ ဧဝံနာမကေ အဂါရေ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
ဝိပဿနာယ သဒ္ဓိံ ဝိပဿကပုဂ္ဂလော ကထိတော။

၉-အဗ္ဗပါလိဝနယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀၇။ နဝမေ အာသင်္ဂိ ဝါစန္ဓိ အတ္တနော အရဟတ္တဘာဝဒီပကံ
ဥတ္တမဝါစံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ရဟောဂတဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၉၀၉-၉၂၂။ ဒုတိယဝဂ္ဂေ ဌာနဉ္စ ဌာနတောတိအာဒီဟိ ထေရော ဒသ-
ဗလဉာဏံ ပဋိဇာနာတိ။ ကိမ္မနေတံ သာဝကာနံ ဟောတီတိ? ဧကဒေသေန
ဟောတိ၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ ပနေတံ နိပ္ပဒေသံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရန္တိ။

အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဈာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၂၃။ ဈာနသံယုတ္တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဈာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အာနာပါနသံယုတ္တ

၁-ကေဓမ္မဝဂ္ဂ

၁-ကေဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၇၇။ အာနာပါနသံယုတ္တဿ ပဌမေ ကေဓမ္မောတိ ဧကော ဓမ္မော။
သေသမေတ္တ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ အာနာ-
ပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တမေဝ။

၆-အရိဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈၂။ ဆဋ္ဌေ ဘာဝေထ နောတိ ဘာဝေထ န။ ကာမစ္ဆန္နောတိ ပဉ္စကာမ-
ဂုဏိကရာဂေါ။ အဇ္ဈတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ စ ဓမ္မေသုတိ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု ဒွါဒသသု
အာယတနဓမ္မေသု။ ပဋိသသညာ သုပ္ပဋိဝိနိတာတိ ပဋိသသမ္ပယုတ္တသညာ
သုဋ္ဌ၊ ပဋိဝိနိတာ၊ သမုစ္ဆိန္နောတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ အတ္တနော အနာဂါမိမဂ္ဂံ
ကထေတိ။ ဣဒါနိ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဝိပဿနံ ဒဿေန္တော သော သတောဝ
အဿသိသာမီတိအာဒိမာဟ။

၇-မဟာကပ္ပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈၃။ သတ္တမေ ဣန္ဒြိယတ္ထံ ဝါ ဖန္ဒြိယတ္ထံ ဝါတိ ဥဘယေနပိ စလနမေဝ
ကထိတံ။

၈-ပဒီပေါပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈၄။ အဋ္ဌမေ နေဝ ကာယောပိ ကိလမတိ န စက္ခုနီတိ အညေသု
ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနေသု ကမ္မံ ကရောန္တဿ ကာယောပိ ကိလမတိ၊ စက္ခုနိပိ ဝိဟညန္တိ။
ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနသ္မိံ ဟိ ကမ္မံ ကရောန္တဿ ကာယော ကိလမတိ၊ ယန္တေ
ပက္ခိပိတွာ ဝိဋ္ဌနာကာရပုတ္တော ဝိယ ဟောတိ။ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနေ ကမ္မံ
ကရောန္တဿ စက္ခုနိ ဖန္ဒြိယန္တိ ကိလမန္တိ၊ နိက္ခမိတွာ ပတနာကာရပုတ္တာနိ ဝိယ
ဟောန္တိ။ ဣမသ္မိံ ပန ကမ္မဋ္ဌာနေ ကမ္မံ ကရောန္တဿ နေဝ ကာယော ကိလမတိ၊
န အက္ခိနိ ဝိဟညန္တိ။ တသ္မာ ဝေမာဟ။

အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ။ပ။ မုတ္တန္တိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ ဗျာမမတ္ထေ ကဋ္ဌေဝရေ သဗ္ဗာကာရေနပိ ဝိစိနန္တော န ကောစိ ကိဋ္ဌိ မုတ္တံ ဝါ မဏိံ ဝါ ဝေဠုရိယံ ဝါ အဂရံ ဝါ စန္ဒနံ ဝါ ကုက္ကံမံ ဝါ ကပ္ပုရံ ဝါ ဝါသစုဏ္ဏာဒိံ ဝါ အဏုမတ္တမ္ပိ သုစိဘာဝံ ပဿတိ၊ အထ ခေါ ပရမဒုဂ္ဂန္တံ ဇေဂုစ္ဆအဿိရိကဒဿနံ ကေသလောမာဒိနာနပ္ပကာရံ အသုစိမေဝ ပဿတိ၊ တသ္မာ န ဧတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ကရဏီယော။ ယေပိ ဥတ္တမဓေံ သိရသိ ဇာတာ ကေသာ နာမ၊ တေပိ အသုဘာ စေဝ အသုစိနော စ ပဋိကူလာ စ။ သော စ နေသံ အသုဘာသုစိပဋိကူလာဘာဝေါ ဝဏ္ဏတောပိ သဏ္ဌာ- နတောပိ ဂန္ဓတောပိ အာသယတောပိ ဩကာသတောပိတိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ လောမာဒိနမ္ပိတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ဘဂဝါ ကေမေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ ပဉ္စပဉ္စပုဘေဒေန အနေကပရိယာယေန အသုဘကထံ ကထေတိ။

အသုဘာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိဝသေန အသုဘမာတိကံ နိက္ခိပိတွာ ပဒဘာဇနိယေန တံ ဝိဘဇန္တော ဝဏ္ဏေန္တော အသုဘာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ **အသုဘဘာဝနာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ** ယာ အယံ ကေသာဒိသု ဝါ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိသု ဝါ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဝတ္ထုသု အသုဘာကာရံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တဿ စိတ္တဿ ဘာဝနာ ဝစုနာ ဖာတိကမ္ပံ၊ တဿာ အသုဘဘာဝနာယ အာနိသံသံ ဒဿေန္တော ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ဂုဏံ ပရိကိတ္တေတိ။ သေယျထိဒံ ? “အသုဘဘာဝနာဘိယုတ္တော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကေသာဒိသု ဝါ ဝတ္ထုသု ဥဒ္ဓါမာတကာဒိသု ဝါ ပဉ္စဂံဝိပုဟိနံ ပဉ္စဂံသမန္ဓာဂတံ တိဝိကေလျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္တံ ပဌမဇ္ဈာနံ ပဋိလဘတိ။ သော တံ ပဌမဇ္ဈာနသင်္ခါတံ စိတ္တမဉ္စူသံ နိဿာယ ဝိပဿနံ ဝစေတွာ ဥတ္တမတ္ထံ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ” တိ။

ဣစ္ဆာမဟံ ဘိက္ခဝေ အစုမာသံ ပဋိသလ္လိယိတုန္တိ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဧကံ အစုမာသံ ပဋိသလ္လိယိတုံ နိလိယိတုံ ဧကကောဝ ဟုတွာ ဝိဟရိတုံ ဣစ္ဆာမိတိ အတ္ထော။ **နာမိံ ကေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြ ကေန ပိဏ္ဍပါတနိဟာရ- ကေနာတိ** ယော အတ္တနာ ပယုတ္တဝါစံ အကတွာ မမတ္တာယ သဒ္ဓေသု ကုလေသု ပဋိယတ္တပိဏ္ဍပါတံ နိဟရိတွာ မယံ ဥပနာမေတိ၊ တံ ပိဏ္ဍပါတ- နိဟာရကံ ဧကံ ဘိက္ခု ဌပေတွာ နာမိံ အညေန ကေနစိ ဘိက္ခုနာ ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗောတိ။

နတ္ထိ၊ သစေ ဇာနေယျ အဒ္ဓါ နိဝါရေယျာ”တိ။ ဣဒံ ပန ဣစ္ဆာမတ္ထံ၊ ပဌမမေ-
ဝေတ္ထ ကာရဏံ။ နာဿုဇာတိ ဧတ္ထ အဿုဇာတိ ပဒပူရဏမတ္ထေ၊ အဝဇာ-
ရဏတ္ထေ ဝါ^၁ နိပါတော၊ နေဝ ကောစိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတိ အတ္ထော။

အနေကေဟိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒီဟိ ကာရဏေဟိ ဝေါကာရော အဿာတိ
အနေကာကာရဝေါကာရော။ အနေကာကာရဝေါကိဏ္ဏော အနေကာကာ-
ရေန သမ္ဗိဿောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကော သော? အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ၊
တံ အနေကာကာရဝေါကာရံ။ အသုဘဘာဝနာနုယောဂမနုယုတ္တာ ဝိဟ-
ရန္တိတိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ အဋ္ဌိယမာနာတိ တေန ကာယေန အဋ္ဌာ
ဒုက္ခိတာ ဟောန္တိ။ ဟရာယမာနာတိ လဇ္ဇမာနာ။ ဇိရုစ္ဆမာနာတိ ဇိရုစ္ဆံ ဥပ္ပါ-
ဒယမာနာ။ သတ္တဟာရကံ ပရိယေသန္တိတိ ဇီဝိတဟရဏကသတ္တံ ပရိယေသန္တိ။
န ကေဝလဉ္စ တေ သတ္တံ ပရိယေသိတွာ အတ္တနာ ဝါ^၂ အတ္တာနံ ဇီဝိတာ
ဝေါရောပေန္တိ၊ မိဂလဏ္ဍိကမ္ပိ ပန သမဏကုတ္တကံ ဥပသင်္ကမိတွာ “သာဓု နော
အာဝုသော ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဟိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧတ္ထ စ အရိယာ နေဝ
ပါဏာတိပါတံ ကရိံသု၊ န သမာဒပေသုံ၊ န သမနုညာ အဟေသုံ။ ပုထုဇနာ
ပန သဗ္ဗမကံသု။

ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ တေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ ဇီဝိတက္ခယပ္ပတ္တ-
ဘာဝံ ဥတွာ တတော ဧကိဘာဝတော ဝုဋ္ဌိတော ဇာနန္တောပိ အဇာနန္တော
ဝိယ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ။ ကိံ န ခေါ
အာနန္တ တနုဘူတော ဝိယ ဘိက္ခုသံသောတိ ဣတော အာနန္တ ပုဗ္ဗေ ဗဟူ ဘိက္ခု။
ဧကတော ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဥဒ္ဓေသံ ပရိပုစ္ဆံ ဂဏှန္တိ၊ သဇ္ဈာယန္တိ၊ ဧကပဇ္ဇော-
တော ဝိယ အာရာမော ဒိဿတိ။ ဣဒါနိ ပန အမုမာသမတ္တဿ အစ္စယေန
တနုဘူတော ဝိယ တနုကော မန္တော အပ္ပကော ဝိရဋ္ဌော ဝိယ ဇာတော
ဘိက္ခုသံသော၊ ကိံ န ခေါ ကာရဏံ၊ ကိံ ဒိသာသု ပက္ကန္တာ ဘိက္ခုတိ။

အထာယသ္မာ အာနန္တော ကမ္မဝိပါကေန တေသံ ဇီဝိတက္ခယပ္ပတ္တိံ အသလ္လ-
က္ခေန္တော အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂပစ္စယာ ပန သလ္လက္ခေန္တော တထာ ဟိ
ပန ဘန္တေ ဘဂဝါတိ အာဒိံ ဝတွာ ဘိက္ခုနံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ အညံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ယာစန္တော သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါတိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—သာဓု
ဘန္တေ ဘဂဝါ အညံ ကာရဏံ အာစိက္ခတု၊ ယေန ဘိက္ခုသံသော အရဟတ္ထေ

၁-အဝဇာရဏမတ္ထေ ဝါ(သီ) ၂-အတ္တနာဝ(သီ)

ပတိဋ္ဌဟေယျ။ မဟာသမုဒ္ဒံဩရောဟဏတိတ္ထာနိ ဝိယ အညာနိပိ ဒသာနုဿတိ-
ဒသကသိဏစတုဓာတုဝဝတ္ထာနဗြဟ္မဝိဟာရအာနာပါနဿတိပဘောဒါနိ ဗဟူနိ
နိဗ္ဗာနောရောဟဏကမ္မဋ္ဌာနာနိ သန္တိ၊ တေသု ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ သမဿာ-
သေတွာ အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခတူတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

အထ ဘဂဝါ တထာ ကာတုကာမော ထေရံ ဥယျောဇေန္တော တေန-
ဟာနန္ဒာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယာတိ ဝေသာလိယံ
ဥပနိဿာယ^၁ သမန္တာ ဂါဝုတေပိ အဗုယောဇနေပိ ယာဝတိကာ ဝိဟရန္တိ၊
တေ သဗ္ဗေ သန္တိပါတေဟိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသလာယံ သန္တိ-
ပါတေတွာတိ အတ္တနာ ဂန္တံ ယုတ္တဋ္ဌာနံ သယံ ဂန္တာ အညတ္ထ ဒဟရဘိက္ခု။
ပဟိဏိတွာ မုဟုတ္တေနော အနဝသေသေ ဘိက္ခု။ ဥပဋ္ဌာနသလာယံ သမူဟံ
ကတွာ။ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိတိတ္ထ အယမဓိပ္ပာယ်ယော—
ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံသော သန္တိပတိတော၊ ဒေ ကာလော^၂ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မကထံ
ကာတုံ၊ အနုသာသနိံ ဒါတုံ၊ ဣဒါနိ ယဿ တုမေ ကာလံ ဇာနာထ၊ တံ
ကာတဗ္ဗန္တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ အယမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ။
အာမန္တေတွာ စ ပန ဘိက္ခုနံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ပုဗ္ဗေ အာစိက္ခိတအသုဘ-
ကမ္မဋ္ဌာနတော အညံ ပရိယာယံ အာစိက္ခန္တော အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ အာနာပါနပရိဂ္ဂါဟိကာယ
သတိယာ သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တော သမာဓိ၊ အာနာပါနဿတိယံ ဝါ သမာဓိ
အာနာပါနဿတိသမာဓိ။ ဘာဝိတောတိ ဥပ္ပါဒိတော ဝဗ္ဗိတော ဝါ။ ဗဟူလိ-
ကတောတိ ပုနပ္ပုနံ ကတော။ သန္တော စေဝ ပဏီတော စာတိ သန္တော စေဝ
ပဏီတော စေဝ။ ဥဘယတ္ထ ဝေသဒ္ဓေန နိယမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—အယံ ဟိ ယထာ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ ကေဝလံ ပဋိဝေဓဝသေန သန္တဉ္စ
ပဏီတဉ္စ၊ ဩဋ္ဌာရိကာရမ္မဏတ္တာ ပန ပဋိကူလာရမ္မဏတ္တာ၊ စ အာရမ္မဏ-
ဝသေန နေဝ သန္တိ န ပဏီတံ၊ န ဧဝံ ကေနစိ ပရိယာယေန အသန္တော ဝါ
အပ္ပဏီတော ဝါ၊ အပိစ ခေါ အာရမ္မဏသန္တတာယပိ သန္တော ဝူပသန္တော
နိဗ္ဗုတော၊ ပဋိဝေဓေခါတာယ အင်္ဂသန္တတာယပိ၊ အာရမ္မဏပဏီတတာယ
ပဏီတော အတိတ္ထိကရော၊ အင်္ဂပဏီတတာယပိတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သန္တော စေဝ
ပဏီတော စာ” တိ။

၁-ဝေသာလိံ နိဿာယ (သိ)၊ ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ (သျှ၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၂-ဂ-ပိဋေ စ။)
၂-ဒေသနာကာလော (သိ၊ သျှ၊ က) ၃-ဥပ္ပတ္တိက္ခဏာရမ္မဏတ္တာ (သိ၊ သျှ)

အသေစနကော စ သုခေါ စ ဝိဟာဓောတိ ဧတ္ထ ပန နာဿ သေစနန္တိ
အသေစနကော၊ အနာသိတ္တကော အဗျောကိဏ္ဍော ပါဠိယေက္ခော အာဝေ-
ဏိကော၊ နတ္ထိ ဧတ္ထ ပရိကမ္မေန ဝါ ဥပစာရေန ဝါ သန္တတော၊ အာဒိသမန္ဓာ-
ဟာရတော^၁ ပဘုတိ အတ္တနော သဘာဝေနော သန္တော စ ပဏီတော စာတိ
အတ္ထော။ ကေဓိ “အသေစနကောတိ အနာသိတ္တကော ဩဇေန္တော၊ သဘာဝေ-
နေဝ မရုဓော”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝမယံ အသေစနကော စ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ
ကာယိကစေတသိကသုဒ္ဓပ္ပင်္ဂုလာဘာယ သံဝတ္တနတော သုခေါ စ ဝိဟာဓောတိ
ဝေဒိတဗျော။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေတိ အဝိက္ခမ္ဘိတေ။ ပါပကေတိ လာမကေ။ အကုသလေ ဓမ္မေတိ
အကောသလ္လသမ္ဘူတေ ဓမ္မေ။ ဌာနသော အန္တရဓာပေတိတိ ခဏေနော
အန္တရဓာပေတိ ဝိက္ခမ္ဘေတိ။ ဂူပသမေတိတိ သုဠု ဥပသမေတိ၊ နိဗ္ဗေဘာဝိ-
ယတ္တာ အနုပုဗ္ဗေန အရိယမဂ္ဂဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော သမုတ္တိန္တတိ၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ ဂိမ္မာနံ ပန္တိမေ မာသေတိ အာသာဠုမာသေ။ ဦဟတံ ရဇောဇလ္လန္တိ
အဠု မာသေ^၂ ဝါတာတပသုက္ခာယ ဂေါမဟိ^၃ သာဒိပါဒပ္ပဟာရသမ္ဘိန္ဓာယ
ပထဝိယာ ဥဒ္ဓိ ဟတံ ဦဟတံ အာကာသေ သမုဠိတံ ရဇေ ချေဏု။
မဟာ အကာလမေဃောတိ သဗ္ဗံ နာံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဥဠိတော အာသာဠု-
ဇုဏှပက္ခေ သကလံ အခုမာသံ ဝဿနကမေဃော။ သော ဟိ အသမ္ပတ္တေ
ဝဿကာလေ ဥပ္ပန္နတ္တာ အကာလမေဃောတိ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ ဌာနသော
အန္တရဓာပေတိ ဂူပသမေတိတိ ခဏေနော အဒဿနံ နေတိ ပထဝိယံ
သန္တိသီဒါပေတိ။ ဧဝမေ ခေါတိ ဩပမ္ဗနိဒဿနမေတံ။ တတော ပရံ
ဝုတ္တနယမေဝ။

၁၀-ကိမ္ဗိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈၆။ ဒသမေ ကိမ္ဗိလာယန္တိ^၄ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ တေဒဂေါစာတိ
ထေရော ကိရ စိန္တေသိ “အယံ ဒေသနာ န ယထာနုသန္တိကာ ကတာ၊
ယထာနုသန္တိ^၅ ဂမေဿာဓိ”တိ^၆ ဒေသနာနုသန္တိ^၇ ဃဒေန္တော ဧတံ အဝေါစ။
ကာယညတရန္တိ ပထဝီအာဒိသု ကာယေသု အညတရံ ဝဒါမိ၊ ဝါယောကာယံ
ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ စက္ခာယတနံ။ပ။ ကဗဠိကာရော အာဟာရောတိ
ပဉ္စဝီသတိ ရူပကောဠာသာ ရူပကာယော နာမ၊ တေသု အာနာပါနံ

၁-အာဒိသမ္ဗသနာဟာရတော (က)
၂-အခုမာသေ (သုာ)
၃-ကိမ္ဗိလာယန္တိ (သီ)
၄-ယထာနုသန္တိကံ ဘဝိဿာဓိတိ (က)

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနေ သင်္ဂဟိတတ္တာ ကာယညတရံ ဟောတိ၊ တသ္မာပိ ဧဝမာဟ။
တသ္မာတိဟာတိ ယသ္မာ စတုသု ကာယေသု အညတရံ ဝါယောကာယံ၊
ပဉ္စဝိသတိ ကောဋ္ဌာသေ ဝါ ရူပကာယေ အညတရံ အာနာပါနံ အနုပဿတိ၊
တသ္မာ ကာယေ ကာယာနုပဿီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝေဒနာညတရန္တိ တီသု ဝေဒနာသု အညတရံ၊ သုခဝေဒနံ
သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

သာဓုကံ မနသိကာရန္တိ ဝီတိပဋိသံဝေဒိတာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နံ^၁ သုန္ဒရံ
မနသိကာရံ။ ကိံ ပန မနသိကာရော သုခါ ဝေဒနာ ဟောတိတိ? န ဟောတိ၊
ဒေသနာသီသံ ပနေတံ။ ယထေဝ ဟိ “အနိစ္စသညာဘာဝနာနုယောဂ-
မနုယုတ္တာ”တိ^၂ ဧတ္ထ သညာနာမေန ပညာ ဝုတ္တာ၊ ဧဝမိဓာပိ မနသိကာရ-
နာမေန ဈာနဝေဒနာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတသ္မိံ^၃ ဟိ စတုက္ကေ ပဌမပဒေ
ဝီတိသီသေန ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ ဒုတိယပဒေ သုခန္တိ သရူပေနေဝ ဝုတ္တာ။
စိတ္တသင်္ခါရပဒဒ္ဒယေ “သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ ဧတေ ဓမ္မာစိတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ
စိတ္တသင်္ခါရ”တိ? ဝစနတော “ဝိတက္ကဝိစာရေ ဌပေတွာ သဗ္ဗေပိ စိတ္တ-
သမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ စိတ္တသင်္ခါရေ သင်္ဂဟိတာ”တိ ဝစနတော စိတ္တသင်္ခါရနာမေန
ဝေဒနာ ဝုတ္တာ။ တံ သဗ္ဗံ မနသိကာရနာမေန သင်္ဂဟေတွာ ဣဓ “သာဓုကံ
မနသိကာရ”န္တိ အာဟ။

ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ ဒေသာ ဝေဒနာ အာရမ္မဏံ န ဟောတိ၊ တသ္မာ
ဝေဒနာနုပဿနာ န ယုဇ္ဇတိတိ။ နော န ယုဇ္ဇတိ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနာဒိသုပိ
ဟိ တံ တံ သုခါဒိနံ ဝတ္ထု၊ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဝေဒနာ ဝေဒယတိ၊ တံ ပန
ဝေဒနာပဝတ္ထိံ ဥပါဒါယ “အဟံ ဝေဒယာမိ”တိ ဝေါဟာရမတ္ထံ ဟောတိ၊
တံ သန္ဓာယ “သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယံာမိ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ အပိစ “ဝီတိပဋိသံဝေဒိ”တိအာဒိနံ အတ္ထဝဏ္ဏနာယမေတဿ ပရိဟာရော
ဝုတ္ထောယေဝ။ ဝုတ္ထဉ္ဇေတံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ—

“ဒွိဟာကာရေဟိ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ အာရမ္မ-
ဏတော စ အသမ္မောဟတော စ။ ကထံ အာရမ္မဏတော
ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ? သပ္ပိတိကေ ဒွေ ဈာနေ သမာပဇ္ဇတိ၊
တဿ သမာပတ္တိက္ခဏေ ဈာနပဋိလာဘေန အာရမ္မဏတော ဝီတိ
ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ အာရမ္မဏဿ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ။ ကထံ

၁-ဥပ္ပန္န၊ပုန္နံ (က) ၂-မ ၃-၁၂၄-ပိဋေ။ ၃-၃ ၉-၁၀၇-ပိဋေ။

အသမ္မောဟတော ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ? သပ္ပိတိကေ ဒွေ
 ဈာနေ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဈာနသမ္ပယုတ္တပီတိံ ခယတော
 ဝယတော သမ္ပသတိ၊ တဿ ဝိပဿနာက္ခဏေ လက္ခဏပုဋ်ဉ္စေနေ
 အသမ္မောဟတော ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပဋိ-
 သမ္ဘိဒါယံ^၁ ‘ဒီသံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ
 ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ တာယ သတိယာ တေန
 ဉာဏေန သာ ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ’တိ။ ဧတေနော နယေန
 အဝသေသပဒါနိပိ အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ။

ဣတိ ယထေဝ ဈာနပဋိလာဘေန အာရမ္မဏတော ပီတိသုခစိတ္တသင်္ခါရာ
 ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ဣမိနာပိ ဈာနသမ္ပယုတ္တေန ဝေဒနာသင်္ခါတ-
 မနသိကာရပဋိလာဘေန အာရမ္မဏတော ဝေဒနာ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။
 တဿ သုဝုတ္တမေတံ “ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ
 ဝိဟရတိ”တိ။

နာဟံ အာနန္ဒ မုဋ္ဌဿတိဿ အသမ္ပဇာနဿာတိ ဧတ္ထ အယမဓိပ္ပာယော—
 ယသ္မာ “စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ”တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တော
 ဘိက္ခု ကိဉ္စာပိ အဿာသပဿာသနိမိတ္တမာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ တဿ ပန
 စိတ္တဿ အာရမ္မဏေ သတိဉ္စ သမ္ပဇညဉ္စ ဥပဋ္ဌာပေတွာ ပဝတ္တနတော စိတ္တေ
 စိတ္တာနုပဿီယေဝ နာမေသ ဟောတိ။ န ဟိ မုဋ္ဌဿတိဿ အသမ္ပဇာနဿ
 အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ^၂ အတ္ထိ၊ တဿ အာရမ္မဏတော စိတ္တပဋိ-
 သံဝိဒိတဝသေန “စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ ဝိဟရတိ”တိ။

သော ယံ တံ ဟောတိ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာနံ ပဟာနံ၊ တံ ပညာယ ဒိသ္မာ
သာရကံ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိတိ ဧတ္ထ အဘိဇ္ဈာ^၃ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏမေဝ၊
 ဒေါမနဿဝသေန ဗျာပါဒနိဝရဏံ ဒဿိတံ။ ဣဒဉ္စိ စတုက္ကံ ဝိပဿနာဝသေနေဝ
 ဝုတ္တံ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ စ နိဝရဏပဗ္ဗာဒိဝသေန ပဉ္စဝိဓာ^၄ ဟောတိ၊ တဿာ
 နိဝရဏပဗ္ဗံ အာဒိ၊ တဿာပိ ဣဒံ နိဝရဏဒွယံ အာဒိ။ ဣတိ ဓမ္မာနုပဿနာယ
 အာဒိံ ဒဿေတုံ **အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာနန္တိ** အာဟ။ **ပဟာနန္တိ** အနိစ္စာ-
 နုပဿနာယ နိစ္စသညံ ပဇဟတိတိ ဧဝံ ပဟာနကရဉာဏံ^၅ အဓိပ္ပေတံ။ **တံ**
ပညာယ ဒိသ္မာတိ တံ အနိစ္စဝိရာဂနိရောဓပဋိနိဿဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတံ ပဟာနဉာဏံ
 အပရာယ ဝိပဿနာပညာယ၊ တမ္ပိ အပရာယာတိ ဧဝံ ဝိပဿနာပရမ္ပရံ

၁-၃ ၉-၁၀၅-ပိဋက။
 ၂-အာနာပါနဿတိဘာဝနာ (သီ၊ သျာ)
 ၃-အဘိဇ္ဈာယ (မ-ဋ ၄-၁၀၀-ပိဋက) ၄-ဆဗ္ဗိဓာ (သျာ၊ က) ၅-ပဟာနကံ ဉာဏံ (သီ၊ သျာ)

ဒဿေတိ။ အဇ္ဈပေက္ခိတာ ဟောတီတိ ယဉ္ဇဿ ပထပဋိပန္နံ^၁ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ ယဉ္ဇ ဧကတော ဥပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈပေက္ခတီတိ ဒွိဓာ အဇ္ဈပေက္ခတိ နာမ၊ တတ္ထ သဟဇာတာနမ္ပိ အဇ္ဈပေက္ခနာ ဟောတိ အာရမ္မဏဿာပိ အဇ္ဈပေက္ခနာ။ ဣဓ အာရမ္မဏအဇ္ဈပေက္ခနာ အဓိပ္ပေတာ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒာတိ ယသ္မာ “အနိစ္စာနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တော န ဧကဝလံ နိဝရဏာဒိဓမ္မေ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿသိသေန ပန ဝုတ္တာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနကရဉ္ဇဏမ္ပိ^၂ ပညာယ ဒိသ္မာ အဇ္ဈပေက္ခိတာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ ဝိဟရတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ စတုမဟာပထော ဝိယ ဆ အာယတနာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ တသ္မိံ ပံသုပုဉ္ဇော ဝိယ ဆသု အာယတနေသု ကိလေသာ။ စတုဟိ ဒိသာဟိ အာဂစ္ဆန္တာ သကဋရထာ ဝိယ စတုသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။ ဧတေန သကဋေန ဝါ ရထေန ဝါ ပံသုပုဉ္ဇဿ ဥပဟနနံ ဝိယ ကာယာနုပဿနာဒိဟိ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပဿာတော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ဧကဓမ္မဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-ဣန္ဒြာနင်္ဂလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၀၇-၉၀၈။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဧဝံ ဗျာကရေယျာထာတိ ကသ္မာ အတ္တနော ဝိဟာရသမာပတ္တိံ အာစိက္ခတိ? ဥပါရမ္ပမောစနတ္ထံ။ သစေ ဟိ တေ “န ဇာနာမာ”တိ ဝဒေယျု၊ အထ နေသံ တိတ္ထိယာ “တုမေ ‘အသုကသမာပတ္တိယာ နာမ နော သတ္တာ တေမာသံ ဝိဟာသိ’တိပိ န ဇာနာထ၊ အထ ကသ္မာ နံ ဥပဋ္ဌဟန္တာ ဝိဟရထာ”တိ ဥပါရမ္ပံ အာရောပေယျု၊ တတော မောစနတ္ထံ ဧဝမာဟ။

အထ ကသ္မာ ယထာ အညတ္ထ “သတောဝ အဿသတိ၊ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တာ”တိ? ဧဝ-ဝါကာရော ဝုတ္တော၊ ဧဝံ ဣဓ န ဝုတ္တောတိ? ဧကန္တသန္တတ္တာ။

၁-ယဉ္ဇ သထပဋိပန္နံ (သီ၊ သျာ၊ မ-၆ ၄-၁၀၀-ပိဋေ စ)   ၂-ပဟာနကံ ဉ္ဇဏမ္ပိ (သီ၊ သျာ)
 ၃-ဒီ ၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀၊ သံ ၃-၂၇၁-ပိဋေသု။

အညေသဉ္စိ အဿာသော ဝါ ပါကဠော ဟောတိ ပဿာသော ဝါ၊ ဘဂဝ-
တော ဥဘယမေတံ ပါကဠမေ နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတဿတိတာယာတိ ဧကန္တသန္တတ္တာ
န ဝုတ္တော။ အယ “သိက္ခာမီ” တိ အဝတွာ ကဿ “အဿာသောမီ” တိ ဧတ္တကမေဝ
ဝုတ္တန္တိ? သိက္ခိတဗ္ဗဘာဝါ။ သတ္တ ဟိ သေခါ သိက္ခိတဗ္ဗဘာဝါ သေခါ^၁ နာမ၊
ဒီဏာသဝါ သိက္ခိတဗ္ဗဘာဝါ အသေခါ^၂ နာမ၊ တထာဂတာ အသိက္ခိတဗ္ဗာ
အသေက္ခာ နာမ နတ္ထိ တေသံ သိက္ခိတဗ္ဗကိစ္စန္တိ သိက္ခိတဗ္ဗဘာဝါ န ဝုတ္တိ။
ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

၃-၁၀-ပဌမအာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၈၉-၉၉၆။ တတိယေ ပဝိစိနတိတိ အနိစ္စာဒိဝသေန ပဝိစိနတိ။ ဣတရံ
ပဒဒ္ဒယံ ဧတသေဝ ဝေဝစနံ။ နိရာမိသတိ နိက္ခိလေသာ ကာယိကစေတသိက-
ဒရထပဋိပဿဒ္ဓိယာ ကာယောပိ စိတ္တဗ္ဗိ ပဿန္တတိ။ သမာဓိယတိတိ သမ္မာ
ဌပိယတိ၊ အပ္ပနာစိတ္တံ^၃ ဝိယ ဟောတိ။ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိတိ
သဟဇာတအဇ္ဈုပေက္ခနာယ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိ။

ဧဝံ စုဒ္ဒသဝိဓေန ကာယပရိဂ္ဂါဟကဿ ဘိက္ခုနော တသ္မိံ ကာယေ^၄
သတိ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တာယ သတိယာ သမ္ပယုတ္တဉာဏံ ဓမ္မဝိစယသမ္မော-
ဇ္ဈင်္ဂါ၊ တံသမ္ပယုတ္တမေဝ ကာယိကစေတသိကဝိရိယံ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊
ဝီတိပဿဒ္ဓိစိတ္တေကဂ္ဂတာ ဝီတိပဿဒ္ဓိသမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဣမေသံ ဆန္ဓံ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ အနောသက္ကနအနတိဝတ္တနသင်္ခါတော မဇ္ဈတ္တာကာရော ဥပေက္ခာ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ ယထေဝ ဟိ သမပ္ပဝတ္တေသု အသေသု သာရထိနော “အယံ
ဩလိယတိ” တိ တုဒနံ ဝါ၊ “အယံ အတိဓာဝတိ” တိ အာကမုနံ ဝါ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ
ဧဝံ ပဿမာနဿ^၅ ဌိတာကာရောဝ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ဣမေသံ ဆန္ဓံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ
အနောသက္ကနအနတိဝတ္တနသင်္ခါတော မဇ္ဈတ္တာကာရော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ
နာမ ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ကိံ ကထိတံ? ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ နာနာသရသ-
လက္ခဏာ ဝိပဿနာဗောဇ္ဈင်္ဂါ^၆ နာမ ကထိတာ။

ဝိဝေကနိဿိတန္တိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ ဧတ္ထ ပန သောဠသက္ခတ္တုကာ?
အာနာပါနဿတိ မိဿကာ ကထိတာ၊ အာနာပါနမူလကာ သတိပဋ္ဌာနာ

၁-သိက္ခိတဗ္ဗသေက္ခာ (သီ၊ သျာ)   ၂-အသိက္ခိတဗ္ဗသေက္ခာ (သီ)၊ အသိက္ခိတဗ္ဗာ အသေက္ခာ (သျာ)
၃-အပ္ပနာပတ္တိ (?)   ၄-သမယေ (က)   ၅-ကေဝလံ ဇေမာနဿ (သီ၊ သျာ)
၆-သလ္လက္ခဏဝိပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ (သီ၊ သျာ)   ၇-သောဠသက္ခတ္တု (သီ၊ သျာ)

ပုဗ္ဗဘာဂါ၊ တေသံ မူလဘူတာ အာနာပါနဿတိ ပုဗ္ဗဘာဂါ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမူလကာ
 သတိပဋ္ဌာနာ ပုဗ္ဗဘာဂါ၊ တေပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ပုဗ္ဗဘာဂါ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိပူရကာ
 ပန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာ၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိယော အရိယဖလသမ္ပယုတ္တာ။
 ဝိဇ္ဇာ ဝါ စတုတ္ထမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝိမုတ္တိ ဖလသမ္ပယုတ္တာတိ။ စတုတ္ထပဉ္စမဆဋ္ဌာ-
 နိပိ ဣမိနာဝ သမာနပရိစ္ဆေဒါနိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အာနာပါနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သောတာပတ္တိသံယုတ္တ

၁-ဝေဠုဒ္ဒါရဝဂ္ဂ

၁-စက္ကဝတ္တိရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉၇။ သောတာပတ္တိသံယုတ္တဿ ပဌမေ ကိဉ္ဇာပီတိ အနုဂ္ဂဟဂရဟဏေသု နိပါတော။ စတုန္ဒံ ဟိ မဟာဒီပါနံ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ ရဇံ အနုဂ္ဂဏှန္တော စတုန္ဒဉ္စ အပါယာနံ အပ္ပဟိနဘာဝံ ဂရဟန္တော သတ္တာ “ကိဉ္ဇာပီ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စတုန္ဒံ ဒီပါနန္တိ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရာနံ စတုန္ဒံ မဟာဒီပါနံ။ ဣဿရိယာဓိပစ္စန္တိ ဣဿရဘာဝေါ ဣဿရိယံ၊ အဓိပတိ-ဘာဝေါ အာဓိပစ္စံ၊ ဣဿရိယံ အာဓိပစ္စံ ဧတသ္မိံ ရဇေ၊ န ဆေဒနဘေဒနန္တိ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ။ ကာရေတွာတိ ဝေရူပံ ရဇံ ပဝတ္တာပေတွာ။ ကိဉ္ဇာပီ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကောတိ ဧတ္ထ အနုဂ္ဂဟပသံသာသု နိပါတော။ ပိဏ္ဍိ-ယာလောပေန ဟိ ယာပနံ အနုဂ္ဂဟန္တော စတုန္ဒဉ္စ အပါယာနံ ပဟိနဘာဝံ ပသံသန္တော သတ္တာ “ကိဉ္ဇာပီ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ နန္ဒကာနီတိ အနန္တကာနိ။ တေရသဟတ္ထောပိ ဟိ ဝတ္ထုသာဠကော ဒသစ္ဆေဒနတော ပဋ္ဌာယ နန္ဒကန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

အဝေစ္စပ္ပသာဒေနာဘိ အစလပ္ပသာဒေန။ သော ပနာယံ ပသာဒေါ ကိံ ဧကော၊ အနေကောတိ? ဧကောဝ၊ သော မဂ္ဂေန အာဂတပ္ပသာဒေါ။ ယေသု ပန ဝတ္ထုသု အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ရဟတိ၊ တေသံ ဝသေန “ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေ-နာ”တိအာဒိနာ နယေန တိဓာ ဝုတ္တော။ ယသ္မာ စ ဧကော၊ တသ္မာဝ နိန္ဒာနာကရဏော ဟောတိ။ အရိယသာဝကဿ ဟိ ဗုဒ္ဓေယေဝ ပသာဒေါ စ ပေမဉ္စ ဂါရဝဉ္စ မဟန္တံ၊ န ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ၊ ဓမ္မေယေဝ ဝါ မဟန္တံ၊ န ဗုဒ္ဓေ ဝါ သံဃေ ဝါ၊ သံဃေယေဝ ဝါ မဟန္တံ၊ န ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါတိ ဧတံ နတ္ထိ။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။

အရိယကန္တေဟိတိ အရိယာနံ ကန္တေဟိ ပိယေဟိ မနာပေဟိ။ ပဉ္စ ဟိ သီလာနိ ဘဝန္တရဂတာပိ အရိယာ န ကောပေန္တိ၊ ဧဝံ တေသံ ပိယာနိ။ တာနိ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ အခဏ္ဍေဟိတိအာဒိ သဒိသဝသေန ဝုတ္တံ။ မုခဝဋ္ဋိယဉ္စိ ဆိန္ဒေကဒေသာ ပါတိ ခဏ္ဍာတိ ဝုတ္တံ၊ မဇ္ဈေ ဘိန္ဒာ ဆိဒ္ဓါတိ၊ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏာ ဂါဝိ သဗလတိ၊ နာနာပိန္ဒုစိတ္တာ' ကမ္မာသတိ၊ ဧဝမေဝ

ပဋိပင်္ဂါယာ အာဒိမ္ပိ ဝါ အန္တေ ဝါ ဘိန္နံ သီလံ ခဏ္ဍံ နာမ၊ မဇ္ဈေ ဘိန္နံ^၁ ဆိဒ္ဓိံ၊
ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဒွိန္နံ ဝါ တိဏ္ဍံ ဝါ ပဋိပင်္ဂါယာ ဘိန္နတ္တာ သဗလံ၊ ဧကန္တရံ ဘိန္နံ
ကမ္မာသံ။ တေသံ ဒေါသာနံ အဘာဝေန အခဏ္ဍာဒိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ဘုဇိဿေဟိတိ ဘုဇိဿဘာဝကရေဟိ။ ဝိညုပ္ပသတ္ထေဟိတိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝိညူဟိ
ပသံသိတေဟိ။ အပရာမဋ္ဌေဟိတိ “ဣဒံ နာမ တယာ ကတံ၊ ဣဒံ ဝိတိက္ကန္တ”န္တိ
ဧဝံ ပရာမသိတုံ အသက္ကုဏေယျေဟိ။ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိတိ အပ္ပနာ-
သမာဓိ^၂ ဥပစာရသမာဓိ^၃ ဝါ သံဝတ္ထေတုံ သမတ္ထေဟိ။

၂-မြဟ္မစရိယောဂဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉၈။ ဒုတိယေ ယေသံ သဒ္ဓါတိ ပဒေန ဗုဒ္ဓေ ပသာဒေါ ဂဟိတော။ သီလန္တိ
ပဒေန အရိယကန္တာနိ သီလာနိ ဂဟိတာနိ။ ပသာဒေါတိ ပဒေန သံဃေ
ပသာဒေါ ဂဟိတော။ ဓမ္မဒဿနန္တိ ပဒေန ဓမ္မေ ပသာဒေါ ဂဟိတောတိ ဧဝံ
စတ္တာရိ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ ဝုတ္တာနိ။ ကာလေန ပစ္စေန္တိတိ ကာလေန
ပါပုဏန္တိ။ မြဟ္မစရိယောဂဓံ သုခန္တိ မြဟ္မစရိယံ ဩဂါဟိတွာ ဌိတံ
ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသမ္ပယုတ္တံ သုခံ။ ယော ပနေသ ဂါထာယ အာဂတော
ပသာဒေါ၊ သော ကတရပသာဒေါ ဟောတိတိ။ တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော
တာဝ “မဂ္ဂပသာဒေါ”တိ အာဟ၊ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော “အာဂတမဂ္ဂဿ
ပစ္စဝေက္ခဏပ္ပသာဒေါ”တိ။ ဥဘောပိ ထေရာ ပဏ္ဍိတာ ဗဟုဿုတာ၊ ဥဘိန္နံ
သုဘာသိတံ။ မိဿံကပ္ပသာဒေါ ဧသောတိ။

၃-ဒိဃာဝုဥပါသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉၉။ တတိယေ တသ္မာတိ ယသ္မာ စတုသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု
သဒ္ဓိဿသိ၊ တသ္မာ။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယေတိ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာသိကေ။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ-
သုတိ သဗ္ဗေသု တေဘူမကသင်္ခါရေသု။ ဧဝမဿ ဥပရိ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ
ကထိတာ။ ဝိဃာတန္တိ ဒုက္ခံ။

၄-၅-ပဋ္ဌမသာရိပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၀-၁၀၀၁။ စတုတ္ထံ ဥတ္တာနမေဝ။ ပဉ္စမေ သောတာပတ္တိယင်္ဂန္တိ
သောတာပတ္တိယာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိလာဘင်္ဂံ။ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒါဒယော ပန

၁-မဇ္ဈေ ဆိန္နံ (သီ၊ သျာ)

ပဋိလဒ္ဓဂုဏာ သောတာပန္နဿ အင်္ဂါ နာမ၊ တေပိ ပန သောတာပတ္တိယင်္ဂန္တိ အာဂတာ။ တကြာယံ ဒွိန္ဒမိ ဝစနတ္ထော—သပ္ပုရိသေ သေဝန္တော ဘဇန္တော ပယိရူပါသန္တော ဓမ္မံ သုဏန္တော ယောနိသော မနသိကရောန္တော မဗ္ဗာနုဓမ္မံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇန္တော သောတာပတ္တိံ ပဋိလဘတိတိ သပ္ပုရိသသံသေဝါဒယော သောတာပတ္တိအတ္ထာယ အင်္ဂန္တိ သောတာပတ္တိယင်္ဂံ နာမ၊ ဣတရေ ပဌမမဂ္ဂသင်္ခါတာယ သောတာပတ္တိယာ အင်္ဂန္တိပိ သောတာပတ္တိယင်္ဂံ၊ ပဋိဝိဒ္ဓသောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အင်္ဂန္တိပိ သောတာပတ္တိယင်္ဂံ။

၆-ထပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၂။ ဆဋ္ဌေ သာဓုကေ ပဋိဝသန္တိတိ သာဓုကနာမကေ^၁ အတ္တနော ဘောဂဂါမကေ ဝသန္တိ။ တေသု ဣသိဒတ္ထော သကဒါဂါမိ၊ ပုရာဏော သောတာပန္နော သဒါရသန္တုဋ္ဌော။ မဂ္ဂေ ပုရိသံ ဌပေသုန္တိ တေသံ ကိရဂါမဒွါရေန ဘဂဝတော ဂမနမဂ္ဂေါ၊ တသ္မာ “ဘဂဝါ ကာလေ ဝါ အကာလေ ဝါ အမှာကံ သုတ္တာနံ ဝါ ပမတ္တာနံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ အထ ပဿိတုံ န လဘေယျာမာ”တိ မဂ္ဂမဇ္ဈေ ပုရိသံ ဌပေသုံ။

အနုဗန္ဓိ^၂ သူတိ န ဒူရတောဝ^၂ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓိ^၂ သု၊ ဘဂဝါ ပန သကဋမဂ္ဂဿ မဇ္ဈေ ဇာန်မဂ္ဂေန အဂမာသိ၊ ဣတရေ ဥဘောသု ပဿေသု အနုဂစ္ဆန္တာ အဂမံသု။ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္ဘာတိ ပုဒ္ဓါနံ ဟိ ကေနစိ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တာနံ-ယေဝ ပဋိသန္တာရံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ကေနစိ သဒ္ဓိံ ဌိတကာနံ၊ ကေနစိ သဒ္ဓိံ ဒိဝသဘာဂံ နိသိန္တာနံ။ တသ္မာ ဘဂဝါ စိန္တေသိ “ဣမေဟိ မေ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တဿ ပဋိသန္တာရံ ကာတုံ အယုတ္တံ၊ ဌိတကေနပိ ကာတုံ န ယုတ္တံ၊ ဣမေ ဟိ မယံ သာသနေ သာမိနော အာဂတဖလာ၊ ဣမေဟိ သဒ္ဓိံ နိသိဒိတွာဝ ဒိဝသဘာဂံ ပဋိသန္တာရံ ကရိဿာမိ”တိ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္ဘ ယေန အညတရံ ရုက္ခမူလံ တေနုပသင်္ကမိ။

ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒိ^၃တိ တေ ကိရ ဆတ္တုပါဟနံ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ပါဒဗ္ဘဉ္ဇနတေလာဒီနိ စေဝ အဠုဝိဓ္ဓေ ပါနကံ သရဘပါဒပလ္လင်္ကံ ဂါဟာပေတွာ အဂမံသု၊ အာဘတံ ပလ္လင်္ကံမိ ပညာပေတွာ အဒံသု၊ သတ္တာ တသ္မိံ နိသိဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိဒိ^၃ သူတိ သေသာနိ ဆတ္တုပါဟနာဒီနိ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒေထာတိ ဝတွာ သယမ္ပိ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ^၃ သု။

၁-သာဓုကေ နာမ (သိ) ၂-ပုရက္ခတောဝ (က)

သာဝတ္ထိယာ ကောသလေသု စာရိကံ ပက္ကမိဿတိတိအာဒိ သဗ္ဗံ မဇ္ဈိမပဒေသဝသေနော ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ? နိယတတ္တာ။ ဘဂဝတော ဟိ စာရိကာ-
 စရဏမ္ပိ အရုဏုဋ္ဌာပနမ္ပိ နိယတံ။ မဇ္ဈိမပဒေသေယေဝ စာရိကံ စရတိ။
 မဇ္ဈိမဒေသေ အရုဏံ ဥဋ္ဌပေတိတိ နိယတတ္တာ မဇ္ဈိမဒေသဝသေန ဝုတ္တံ။
 အာသန္ဓေ နော ဘဂဝါ ဘဝိဿတိတိ ဧတ္ထ န ကေဝလံ အာသန္ဓတ္တာယေဝ
 တေသံ သောမနဿံ ဟောတိ။ အထ ခေါ “ဣဒါနိ ဒါနံ ဒါတုံ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ
 ပူဇံ ကာတုံ ဓမ္မံ သောတုံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုံ လဘိဿာမာ”တိ တေသံ သောမနဿံ
 ဟောတိ။

တသ္မာတိဟ ထပတယော သမ္မာဓော ဃရာဝါသောတိ ထပတယော
 ယသ္မာ တုမှာကံ မယိ ဒုရိဘူတေ အနပ္ပကံ ဒေါမနဿံ။ အာသန္ဓေ
 အနပ္ပကံ သောမနဿံ ဟောတိ။ တသ္မာပိ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ “သမ္မာဓော ဃရာ-
 ဝါသော”တိ။ ဃရာဝါသဿ ဟိ ဒေါသေန တုမှာကံ ဧဝံ ဟောတိ။ သစေ ပန
 ဃရာဝါသံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတာ၊ အထ ဧဝံ ဝေါ မယာ သဒ္ဓိယေဝ
 ဂစ္ဆန္တာနဉ္စ အာဂစ္ဆန္တာနဉ္စ တံ န ဘဝေယျာတိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေန္တော ဧဝမာဟ။
 တတ္ထ သင်္ကဉ္စနသပလိဗောဓဋ္ဌေန သမ္မာဓတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ မဟာဝါသေ
 ဝသန္ဓဿပိ ဟိ သင်္ကဉ္စနသပလိဗောဓဋ္ဌေန ဃရာဝါသော သမ္မာဓောဝ။ ရဇာ-
 ပထောတိ ရာဂဒေါသမောဟရဇာနံ အာပထော၊ အာဂမနဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။
 အပ္ပောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပန အင်္ဂိဉ္စနအပလိဗောဓဋ္ဌေန
 အပ္ပောကာသော။ စတုရတနိကေပိ ဟိ ဂစ္ဆေ ဒိန္နံ ဘိက္ခုနံ ပလ္လင်္ကေန
 ပလ္လင်္ကံ ဃဇေတွာ နိသိန္တာနမ္ပိ အင်္ဂိဉ္စနအပလိဗောဓဋ္ဌေန ပဗ္ဗဇ္ဇာ အပ္ပော-
 ကာသော နာမ ဟောတိ။ အလဉ္စ ပန ဝေါ ထပတယော အပ္ပမာဒါယာတိ
 ဧဝံ သမ္မာဓေ ဃရာဝါသေ ဝသန္ဓာနံ တုမှာကံ အပ္ပမာဒမေဝ ကာတုံ ယုတ္တန္တိ
 အတ္ထော။

ဧကံ ပုရတော ဧကံ ပစ္ဆိတော နိသီဒါပေမာတိ တေ ကိရ ဒွေပိ ဇနာ
 သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတေသု^၁ ဒွိသု နာဂေသု တာ ဣတ္ထိယော ဧဝံ နိသီဒါ-
 ပေတွာ ရညော နာဂံ မဇ္ဈေ ကတွာ ဥဘောသု ပသေသု ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ ဧဝ-
 မာဟံသု။ နာဂေါပိ ရက္ခိတဗ္ဗောတိ ယထာ ကိဉ္စိ ဝိသေဝိတံ^၂ န ကရောတိ။ ဧဝံ
 ရက္ခိတဗ္ဗော ဟောတိ။ တာပိ ဘဂိနိယောတိ? ယထာ ပမာဒံ နာပဇ္ဇန္တိ။
 ဧဝံ ရက္ခိတဗ္ဗော ဟောန္တိ။ အတ္တာပိတိ သိတဟသိတကထိတပိပေက္ခိတာဒီနိ

၁-သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ တေသု (သီ၊ သျာ) ၂-နိသေဝိတံ (က)
 ၃-တထာ တာ ဘဂိနိယောပိ (က)

သံယုတ္တ] ၁-ဝေဠုဒွါရဝဂ္ဂ ၈-၉-ပဌမဂိဇ္ဇကာဝသထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၃၁၁

အကရောန္တေဟိ အတ္တာပိ ရက္ခိတဗ္ဗော ဟောတိ။ (တေဟိ တထာ ကရောန္တေဟိ န အတ္တာပိ ရက္ခိတဗ္ဗော ဟောတိ။) ၁ တထာ ကရောန္တော ဟိ “သမိဒုဗ္ဗော ဧသော” ၂ တိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ဟောတိ။ **တသ္မာတိဟ ထပတယောတိ** ယသ္မာ တုမှေ ရာဇာ နိစ္စံ ရာဇဘဏ္ဍံ ပဋိစ္ဆာပေတိ၊ တသ္မာပိ သမ္မာဓော ဃရာဝါသော ရဇာပထော။ ယသ္မာ ပန ပံသုကူလိကဘိက္ခုံ ဧဝံ ပဋိစ္ဆာပေန္တော နတ္ထိ၊ တသ္မာ အဗ္ဗောကာသော ပဗ္ဗဇော။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္တာပိ အလဉ္စ ပန ဝေါ ထပတယော အပ္ပမာဒါယ အပ္ပမာဒမေဝ ကရောထာတိ ဒသေတိ။

မုတ္တစာဂေါတိ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါ။ **ပယတပါဏီတိ** အာဂတာဂတာနံ ဒါနတ္ထာယ ဓောတဟတ္ထော။ **ဝေါသဂ္ဂရတောတိ** ဝေါသဂ္ဂသင်္ခါတေ စာဂေ ရတော။ **ယာစယောဂေါတိ** ယာစိတဗ္ဗကယုတ္ထော။ **ဒါနသံဝိဘာဂရတောတိ** ဒါနေန စေဝ ၂ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ကိဉ္စိ လဒ္ဓါ ၃ တတောပိ သံဝိဘာဂေ ရတော ၄။ **အပ္ပဋိဝိဘတ္တန္တိ** “ဣဒံ အမှာကံ ဘဝိဿတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခုနံ” ၅ တိ ဧဝံ အကတဝိဘာဂံ၊ သဗ္ဗံ ဒါတဗ္ဗမေဝ ဟုတွာ ဌိတန္တိ အတ္ထော။

၇-ဝေဠုဒွါရေယုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၃။ သတ္တမေ ဝေဠုဒွါရန္တိ ဂါမဒွါရေ ပဝေဏိအာဂတဿ ဝေဠု-ဂစ္ဆဿ အတ္ထိတာယ ဧဝံလဒ္ဓနာမော ဂါမော။ **အတ္တုပနာယိကန္တိ** အတ္တနိ ဥပနေတဗ္ဗံ။ **သမ္မဘာသေနာတိ** အမန္တဘာသေန။ **သမ္မပ္ပလာပဘာသေနာတိ** သမ္မပ္ပလာပသတ္တသေန၊ နိရတ္ထကေန အညာဏဝစနေနာတိ အတ္ထော။

၈-၉-ပဌမဂိဇ္ဇကာဝသထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၄-၅။ အဋ္ဌမေ ဉာတိကေတိ ဧကံ တဋ္ဌာကံ နိဿာယ ဒွိန္ဒံ စူဠပိတိ-မဟာပိတိပုတ္တာနံ ဒွေ ဂါမာ၊ တေသု ၁ ကေသ္မိ ၂ ဂါမကေ။ **ဂိဇ္ဇကာဝသထေတိ** ဣဋ္ဌကာမယေ အာဝသထေ။ **ဩရန္တာဂိယာနန္တိ** ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာနံ၊ ကာမ-ဘဝေယေဝ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂါဟာပကာနန္တိ အတ္ထော။ **ဩရန္တိ** လဒ္ဓနာမေဟိ ဝါ တိဟိ မဂ္ဂေဟိ ပဟာတဗ္ဗာနိတိပိ **ဩရန္တာဂိယာနိ**။ တတ္ထ ကာမစ္ဆန္တော ဗျာပါဒေါတိ ဣမာနိ ဒွေ သမာပတ္တိယာ ဝါ အဝိက္ခမ္ဘိတာနိ မဂ္ဂေန ဝါ အသမုစ္ဆိန္တာနိ နိဗ္ဗတ္တိဝသေန ဥဒ္ဓံ ဘာဂံ ၆ ရူပဘဝံ အရူပဘဝံ ဝါ ဂန္တုံ န ဒေန္တိ။

၁-( ) နတ္ထိ သီ-သျှာပေါတ္ထကေသု။ ၂-ဒါနေယေဝ (သီ၊ သျှာ) ၃-လဒ္ဓံ (သီ၊ သျှာ)
၄-ဒါနသံဝိဘာဂရတောတိ ဒါနေ စေဝ သံဝိဘာဂေ စ ရတော (သံ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၇-ပိဋေ)
၅-ဉာတိကေတိ လဒ္ဓနာမကေ (က) ၆-လဒ္ဓဘာဝံ (က)

သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒိနိ တိဏိ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တဗ္ဗိ အာနေတွာ ပုန ဣဓေဝ နိဗ္ဗတ္တာပေန္တိတိ သဗ္ဗာနိပိ ဩရတ္တဂိယာနေဝ။ အနာဝတ္တိဓမ္မောတိ ပဋိသန္ဓိ-ဝသေန အနာဂမနသဘာဝေါ။

ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာတိ ဧတ္ထ ကံဒါစိ ဥပ္ပတ္တိယာ စ ပရိယုဋ္ဌာန-မန္တတာယ စာတိ ဒွေဓာပိ တနုဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သကဒါဂါမိဿ ဟိ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဝိယ အဘိဏှံ ရာဂါဒယော န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကဒါစိ ကရဟစိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စ န ပုထုဇ္ဇနာနံ ဝိယ ဗဟလဗဟလာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မက္ခိကပတ္တံ ဝိယ တနုကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒီဃဘာဏကတိပိဋကမဟာသီဝတ္ထေရော ပနာဟ “ယသ္မာ သကဒါဂါမိဿ ပုတ္တဓိတရော ဟောန္တိ၊ ဩရောဓာ စ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဗဟလာ ကိလေသာ။ ဣဒံ ပန ဘဝတနုကဝသေန ဘဝိတ”န္တိ။ တံ အဋ္ဌကထာယံ “သောတာပန္နဿ သတ္တ ဘဝေ ဌပေတွာ အဋ္ဌမေ ဘဝေ ဘဝတနုကံ နတ္ထိ၊ သကဒါဂါမိဿ ဒွေ ဘဝေ ဌပေတွာ ပဉ္စသု ဘဝေသု ဘဝတနုကံ နတ္ထိ၊ အနာဂါမိဿ ရူပါရူပဘဝံ ဌပေတွာ ကာမဘဝေ ဘဝတနုကံ နတ္ထိ၊ ဒီဏာသဝဿ ကိသ္ဗိန္ဒိ ဘဝေ ဘဝတနုကံ နတ္ထိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတိ။

ဣမံ လောကန္တိ ဣမံ ကာမာဝစရလောကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—သစေ ဟိ မနုဿေသု သကဒါဂါမိဖလံ ပတ္တော ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အရဟတ္တံ သစ္စိကရောတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ အသက္ကောန္တော ပန အဝဿံ မနုဿလောကံ အာဂန္တော သစ္စိကရောတိ။ ဒေဝေသု သကဒါဂါမိ-ဖလံ ပတ္တောပိ သစေ မနုဿေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အရဟတ္တံ သစ္စိကရောတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ အသက္ကောန္တော ပန အဝဿံ ဒေဝလောကံ ဂန္တော သစ္စိကရောတိတိ။

ဝိနိပတနံ ဝိနိပါတော၊ နာဿ ဝိနိပါတော ဓမ္မောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ စတူသု အပါယေသု အဝိနိပါတနသဘာဝေါတိ အတ္ထော။ နိယတောတိ ဓမ္မနိယာမေန နိယတော။ သမ္မောဓိပရာယဏောတိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတာ သမ္မောဓိ ပရံ အယနံ အဿ ဂတိ ပဋိသရဏံ အဝဿံ ပတ္တဗ္ဗာတိ သမ္မောဓိ-ပရာယဏော။ ဝိဟေသာဝေသာတိ တေသံ တေသံ ဉာဏဂတိ ဉာဏူပပတ္တိ ဉာဏာဘိသမ္ပရာယံ ဩလောကေန္တဿ ကာယကိလမထောဝ သေ အာနန္ဒ တထာဂတဿာတိ ဒီပေတိ။ စိတ္တဝိဟေသာ ပန ဗုဒ္ဓါနံ နတ္ထိ။

၁-ဘဝဝသေန (သီ၊ သျာ)

ဓမ္မာဒါသန္တိ ဓမ္မမယံ အာဒါသံ။ ယေနာတိ ယေန ဓမ္မာဒါသေန သမန္ဓာ-
ဂတော။ ဒီဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတောတိ ဣဒံ နိရယာဒိနံယေဝ ဝေဝစန-
ဝသေန ဝုတ္တံ။ နိရယာဒယော ဟိ ဝဗ္ဗိသင်္ခါတတော အယတော အပေတတ္တာ
အပါယော၊ ဒုက္ခဿ ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုက္ကဋကာရိနော ဧတ္ထ
ဝိဝဿ နိပတန္တိတိ ဝိနိပါတော။ နဝမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၁၀-တတိယဂိဇ္ဇကာဝသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၆။ ဒသမေ ပရောပညာသတိ အတိရေကပညာသ။ သာဓိကနဝုတိတိ
အတိရေကနဝုတိ။ ဆာတိရေကာနိတိ ဆဟိ အဓိကာနိ။ သော ကိရ ဂါမော
ကိဉ္ဇာပိ နာတိမဟာ အဟောသိ၊ အရိယသာဝကာ ပနေတ္ထ ဗဟူ။ တတ္ထ တတ္ထ
အဟိဝါတရောဂေန ဧကပ္ပဟာရေနော စတုဝိသတိ ပါဏသတသဟဿာနိ
ကာလမကံသု၊ တေသု အရိယသာဝကာ ဧတ္တကာ နာမ အဟောသုံ။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဝေဠုဒ္ဓါရဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ရာဇကာရာမဝဂ္ဂ

၁-သဟဿဘိက္ခုနီသံဃသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၇။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ရာဇကာရာမေတိ ရညာ ကာရိတတ္တာ ဧဝံ-
လဒ္ဓနာမေ အာရာမေ၊ တံ ရညာ ပသေနဒိကောသလေန ကတံ။ ပဌမဗောဓိယံ
ကိရ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တံ သတ္တာရံ ဒိသွာ တိတ္ထိယာ စိန္တယိံသု “သမဏော
ဂေါတမော လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တော၊ န ခေါ ပနေသ အညံ ကိဉ္ဇိ သီလံ ဝါ
သမာဓိံ ဝါ နိဿာယ ဧဝံ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တော။ ဘူမိသီသံ ပန တေန ဂဟိတံ၊
သစေ မယမ္ဗိ ဇေတဝနသမိပေ အာရာမံ ကာရာပေတုံ သက္ကုဏေယျာမ၊
လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တာ ဘဝေယျာမာ”တိ။ တေ အတ္တနော အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကေ
သမာဒပေတွာ သတသဟဿမတ္ထေ ကဟာပဏေ လဘိတွာ တေ အာဒါယ
ရညော သန္တိကံ အဂမံသု။ ရာဇော “ကိံ ဧတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ မယံ ဇေတဝနသမိပေ
တိတ္ထိယာရာမံ ကရောမ၊ သစေ သမဏော ဂေါတမော ဝါ သမဏဿ
ဂေါတမဿ သာဝကာ ဝါ အာဂန္ဓာ ဝါရေယန္တိ၊ ဝါရေတုံ မာ အဒတ္တာတိ
လဉ္စံ အဒံသု။ ရာဇော လဉ္စံ ဂဟေတွာ “ဂစ္ဆထ ကာရေထာ”တိ အာဟ။

တေသမ္ပိ ပဟောဿတိ”တိ ဣတရေသံ ရုက္ခမူလဿ ဧကပဒေသေ နိသီဒိံသု။
တေ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆန္တာ ရုက္ခမူလံ အပဝိသိဘွာ ဗဟိ ဌိတာဝ “ကသ္မာ
တုမေ ဧတ္ထ နိသီဒထာ”တိ အာဟံသု။ အာစရိယာ အမှာကံ ရုက္ခော သုက္ခော၊
အယံ ရုက္ခော မဟာ၊ တုမေပိ ပဝိသထ၊ တုမှာကမ္ပိ အမှာကမ္ပိ ပဟောဿတိတိ။
တေ “န မယံ ပဝိသာမံ၊ နိက္ခမထ တုမေ”တိ ကထံ ဝဇေတွာ “န တုမေ
အတ္တနောဝ မနေန နိက္ခမိဿထာ”တိ ဟတ္ထာဒိသု ဂဟေတွာ နိက္ခမိံသု။
တေ “ဟောတု သိက္ခာပေဿာမ နေ”တိ ဣဒ္ဓိယာ သောဝဏ္ဏမယာနိ ဒွေ
စက္ကာနိ ရဇတမယဉ္စ အကံ မာပေတွာ ပဝဇ္ဇန္တာ ရာဇဒ္ဓါရံ အဂမိံသု။
ရညော “ဧဝရူပံ ဒေဝ တာပသာ ပဏ္ဏာကာရံ ဂဟေတွာ ဌိတာ”တိ
နိဝေဒယိံသု။ ရာဇာ တုဋ္ဌော “ပက္ခောသထာ”တိ တေ ပက္ခောသာပေတွာ
“မဟာကမ္ပံ တုမေဟိ ကတံ၊ အတ္ထိ ဝေါ ကိဉ္စိ မယာ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ အာဟ။ အာမ
မဟာရာဇ အမှာကံ နိသိန္ဒဋ္ဌာနံ ဧကရုက္ခမူလံ အတ္ထိ၊ တံ အညေဟိ ဣသိဟိ
ဂဟိတံ၊ တံ နော ဒါပေဟိတိ။ ရာဇာ ပုရိသေ ပေသေတွာ တာပသေ
နိက္ခမာပေသိ။

တေ ဗဟိ ဌိတာ “ကိံ န ခေါ ဒတွာ လဘိံသု”တိ ဩလောကယမာနာ
“ဣဒံ နာမာ”တိ ဒိသွာ “မယမ္ပိ လဉ္စံ ဒတွာ ပုန ဂဏှိဿာမာ”တိ ဣဒ္ဓိယာ
သောဝဏ္ဏမယံ ရထပဉ္စရံ မာပေတွာ အာဒါယ အဂမံသု။ ရာဇာ ဒိသွာ
တုဋ္ဌော “ကိံ ဘန္တေ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ အာဟ။ မဟာရာဇ အမှာကံ ရုက္ခမူလေ
အညော ဣသိဂဏော နိသိန္ဒဋ္ဌာ၊ တံ နော ရုက္ခမူလံ ဒါပေဟိတိ။ ရာဇာ ပုရိသေ
ပေသေတွာ တေ နိက္ခမာပေသိ။ တာပသာ အညမညံ ကလဟံ ကတွာ
“အနနုစ္ဆရိကံ အမေဟိ ကတ”န္တိ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော ဟုတွာ ပဗ္ဗတပါဒမေဝ
အဂမံသု။ တတော ဒေဝတာ “အယံ ရာဇာ ဒိန္နံ ဣသိဂဏာနံ ဟတ္ထတော လဉ္စံ
ဂဟေတွာ အညမညံ ကလဟံ ကာရာပေသိ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ မဟာသမုဒ္ဒံ
ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာ တဿ ရညော ဝိဇိတံ ယောဇနသဟဿမတ္တဋ္ဌာနံ သမုဒ္ဒမေဝ
အကံသုတိ။

ဣသိနမန္တရံ ကတွာ၊ ဘရုရာဇာတိ၊ မေ သုတံ။
ဥစ္စိန္ဒော သဟ ရဋ္ဌေဟိ၊ သ ရာဇာ ဝိဘဝဂံတောတိ?—

ဧဝံ ဘဂဝတာ ဣမသ္မိံ အတိတေ ဒဿိတေ၊ ယသ္မာ ပုဒ္ဓါနံ နာမ ကထာ
ဩကပ္ပနိယာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ရာဇာ အတ္တနော ကိရိယံ သလ္လက္ခေတွာ

၁-ပဝိသိသာမ (သိ) ၂-ကုရုရာဇာတိ (က)
၃-၃၅-၅၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-ဣမသ္မိံ ကထိတေ (က)

“အနုပဓာရေတွာ မယာ အကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ ကတ” နှိ “ဂစ္ဆထ ဘဏေ တိတ္ထိယေ နိက္ကမုထာ” တိ နိက္ကမုပတွာ စိန္တေသိ “မယာ ကာရိတော ဝိဟာရော နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ ဝိဟာရံ ကာရေသာမိ” တိ တေသံ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေပိ အဒတွာ ဝိဟာရံ ကာရေသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

၂-၃-မြာဟုဏသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၈-၉။ ဒုတိယေ ဥဒယဂါမိနိန္ဒိ အတ္တနော သမယေ ဝမိဂါမိနိ။ မရဏံ အာဂမေယျာသီတိ မရဏံ ဣစ္ဆေယျာသိ၊ ပတ္တေယျာသိ ဝါ။ တတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

၄-ဒုဂ္ဂတိဘယသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၀။ စတုတ္ထေ သဗ္ဗဒုဂ္ဂတိဘယံ သမတိက္ကန္တောတိ မနုဿဒေါဘဂ္ဂံ ပဋိက္ခိတ္တံ။

၅-ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတဘယသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၁။ ပဉ္စမေ သဗ္ဗဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတဘယံ သမတိက္ကန္တောတိ မနုဿ- ဒေါဘဂ္ဂေန သဒ္ဓိံ စတ္တာရော အပါယာ ပဋိက္ခိတ္တာ။

၆-ပဌမမိတ္တာမစ္စသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၂။ ဆဋ္ဌေ မိတ္တာတိ အညမညဿ ဂေဟေ အာမိသပရိဘောဂ- ဝသေန ဝေါဟာရမိတ္တာ။ အမစ္စာတိ အာမန္တနပဋိမန္တနဣရိယာပထာဒိသု ဧကတော ပဝတ္တကိစ္စာ။ ဉာတိတိ သဿုသသုရပက္ခိကာ။ သာလောဟိတာတိ သမာနလောဟိတာ ဘာတိဘဂိနိမာတုလာဒယော။

၇-ဒုတိယမိတ္တာမစ္စသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၃။ သတ္တမေ အညထတ္တံ နာမ ပသာဒညထတ္တံ ဘာဝညထတ္တံ ဂတိအညထတ္တံ လက္ခဏညထတ္တံ ဝိပရိဏာမညထတ္တံ အနေကဝိဓံ။ တတ္ထ မဟာဘူတေသု ဘာဝညထတ္တံ အဓိပေတံ။ သုဝဏ္ဏာဒိဘာဝေန ဟိ သနသဏ္ဍိ- တာယံ ပထဝိဓာတုယာ ဝိလိယိတွာ ဥဒကဘာဝံ အာပဇ္ဇမာနာယ ပုရိမ- ဘာဝေါ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ဘာဝညထတ္တံ ပညာယတိ။ လက္ခဏံ ပန န ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကက္ခဋ္ဌ- လက္ခဏာဝ ဟောတိ။ ဥစ္စုရသာဒိဘာဝေန စ ယူသာကာရသဏ္ဍိတာယ။

၁-ဆနသန္ဓိတာယ (သျှာ)၊ ဆနသန္ဓိကာယ (က) ၂-ရသာကာရပတ္တိတာယ (က)

အာပေါဓာတုယာ သုဿိတွာ^၁ ဘနပထဝိဘာဝံ အာပဇ္ဇမာနာယ ပုရိမဘာဝေါ
 ဝိဂစ္ဆတိ၊ ဘာဝညထတ္တံ ပညာယတိ။ လက္ခဏံ ပန န ဝိဂစ္ဆတိ၊ အာဗန္ဓန-
 လက္ခဏာဝ ဟောတိ။ **တတြိဒံ အညထတ္တန္တိ** ဧတ္ထ ပန ဂတိအညထတ္တံ
 အဓိပ္ပေတံ၊ တဉ္စိ အရိယသာဝကဿ နတ္ထိ။ ပသာဒညထတ္တမ္ပိ နတ္ထိယေဝ၊ ဣဓ
 ပန ပသာဒဖလံ ပကာသေတုံ ဂတိအညထတ္တမေဝ ဒဿိတံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
 ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ရာဇကာရာမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-သရဏာနိဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမမဟာနာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၇-၁၈။ တတိယဿ ပဌမေ ဣဒ္ဓန္တိ တေလမရုဖာဏိတာဒိဟိ သမိဒ္ဓံ။
ဖိတန္တိ ဟတ္ထုပဂဿိသူပဂဂိဝုပဂါဒိအလင်္ကာရဝသေန သုပုပ္ဖိတံ။ **အာကိဏ္ဏ-**
မနုဿန္တိ နိရန္တရမနုဿံ။ **သမ္မာဓဗျူဟန္တိ** ဗျူဟာ ဝုစ္စန္တိ အဝိနိဗ္ဗိဒ္ဓရစ္ဆာယော၊
 ယာ၂ ပဝိဋ္ဌမဂ္ဂေနေဝ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ တာ သမ္မာဓာ ဗျူဟာ^၂ ဗဟုကာ ဧတ္ထာတိ
သမ္မာဓဗျူဟံ။ ဣမိနာပိ နဂရဿ ဘနဝါသမေဝ ဒီပေတိ။ **ဘန္တေနာတိ**^၄
 ဣတော စိတော စ ပရိတ္တမန္တေန ဥဒ္ဓတစာရိနာ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

၃-ဂေါသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၉။ တတိယေ **ဘဂဝါဝ တေ ဇာနေယျ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာ-**
ဂတံ ဝါ အသမန္ဓာဂတံ ဝါတိ ဣဒံ သောသက္ကော တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတဿ
 ပုဂ္ဂလဿ သောတာပန္နဘာဝံ၊ စတူဟိ ဝါ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတဿ သောတာ-
 ပန္နဘာဝံ ဘဂဝါဝ ဇာနာတိတိ အဓိပ္ပာယ်နေ အာဟ။

ကောစိဒေဝ ဓမ္မသမုပ္ပါဒေါ^၅ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ ကိဉ္စိဒေဝ ကာရဏံ
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျ^၆။ **ကေတော အဿ ဘဂဝါ၊ ကေတော ဘိက္ခုသံဃောတိ**
 ယသ္မိ^၇ ကာရဏေ ဥပ္ပန္နေ ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃေန နာနာလဒ္ဓိကော ဟုတွာ
 ဧကံ ဝါဒံ ဝဒန္တော **ကေတော အဿ၊ ဘိက္ခုသံဃောပိ ဧကံ ဝဒန္တော**

၁-ပစ္စိတွာ (သျှာ)၊ ပစ္စိတွာ (က)   ၂-ယာသု (သီ၊ သျှာ)   ၃-သမ္မာဓဗျူဟာ (သီ)
 ၄-ဝိတ္တန္တေနာတိ (သီ၊ သျှာ)   ၅-ဓမ္မော သမုပ္ပါဒေါ (က)   ၆-ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ (က)

၆-ပဌမအနာထပိဏ္ဍိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၂။ ဆဋ္ဌေ ဌာနသော ဝေဒနာ ပဋိပ္ပဿန္တေယျာတိ ခဏေန ဝေဒနာ ပဋိပ္ပဿန္တေယျ။ မိစ္ဆာဉာဏေနာတိ မိစ္ဆာပစ္စဝေက္ခဏေန။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိယာတိ အနိယျာနိကဝိမုတ္တိယာ။ တသ္မာ သဒ္ဓန္ဓ သီလန္ဓာတိ ဂါထာ ဝုတ္တတ္တာ ဝေ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော နာမ။

၇-ဒုတိယအနာထပိဏ္ဍိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၃။ သတ္တမေ သဗ္ဗရာယိကံ မရဏဘယန္တိ သဗ္ဗရာယဟေတုကံ မရဏဘယံ။ ဂိဟိသာမိဓိကာနိတိ ဂိဟိနံ အနုစ္ဆဝိကာနိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သရဏာနိဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဌမပုညာဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၇။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ ပုညာဘိသန္ဓာ ကုသလာဘိသန္ဓာတိ ပုညနဒိယော ကုသလနဒိယော။ သုခဿာဟာရာတိ သုခဿ ပစ္စယာ။

၄-ပဌမဒေဝပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၀။ စတုတ္ထေ ဒေဝပဒါနိတိ ဒေဝါနံ ဉာဏေန၊ ဒေဝဿ^၁ ဝါ ဉာဏေန အက္ကန္တပဒါနိ။ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ ဝိသုဇ္ဈနတ္ထာယ။ ပရိယောဒပနာယာတိ ပရိယောဒပနတ္ထာယ ဇောတနတ္ထာယ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတ္တာရောပိ ဖလဋ္ဌပုဂ္ဂလာ ဝိသုဒ္ဓဋ္ဌေန ဒေဝါ နာမ ဇောတာ။

၈-ဝဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၄။ အဋ္ဌမေ ပါရိဂစ္ဆိတိ ပါရိ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ပတွာတိ အတ္ထော။ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တန္တိတိ န ပဌမံ နိဗ္ဗာနံ ဂန္ဓာ ပစ္ဆာ သံဝတ္တန္တိ၊ ဂစ္ဆမာနာ ဝေ သံဝတ္တန္တိ။ ဒေသနာ ပန ဧဝံ ကတာ။

၁၀-နန္ဒိယသန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၆။ ဒသမေ ဒိဝါ ပဝိဝေကာယ ရတ္တိံ ပဋိသလ္လာနာယာတိ ဒိဝါ ပဝိဝေကတ္ထာယ ရတ္တိံ ပဋိသလ္လာနတ္ထာယ။ ဓမ္မာ န ပါတုဘဝန္တိတိ သမထ-
ဝိပဿနာဓမ္မာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-သဂါထကပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၇။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ အသင်္ချေယျောတိ အာဠကဂဏနာယ အသင်္ချေယျော၊ ယောဇနဝသေန ပနဿ သင်္ချာ အတ္ထိ။ ဗဟုဘေရဝန္တိ သဝိညာဏကအဝိညာဏကာနံ ဘေရဝါရမ္မဏာနံ ဝသေန ဗဟုဘေရဝံ။ ပူဇူတိ ဗဟု။ သဝန္တိတိ သန္ဓမာနာ။ ဥပယန္တိတိ ဥပဂစ္ဆန္တိ။

၂-ဒုတိယအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၈။ ဒုတိယေ ယတ္ထိမာ မဟာနဒိယော သံသန္ဓန္တိ သမေန္တိတိ ယသ္မိံ သံဘဇ္ဇေ တော မဟာနဒိယော ဧကိဘဝန္တိ၊ နိရန္တရာ ဘဝန္တိတိ အတ္ထော။

၃-တတိယအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၉။ တတိယေ ပုညကာမောတိ ပုညတ္ထိကော။ ကုသလေ ပတိဋ္ဌိ-
တောတိ မဂ္ဂကုသလေ ပတိဋ္ဌိတော။ ဘာဝေတိ မဂ္ဂံ အမတဿ ပတ္တိယာတိ နိဗ္ဗာနဿ ပါပုဏနတ္ထံ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဓမ္မသာရာဓိဂမောတိ ဓမ္မ-
သာရာဝုစ္စတိ အရိယဖလံ၊ ဓမ္မသာရာဝေ အဓိဂမော၊ အဿာတိ ဓမ္မသာရာဓိ-
ဂမော၊ အဓိဂတဖလောတိ အတ္ထော။ ခယေ ရတောတိ ကိလေသက္ခယေ ရတော။

၁-သံဘိဇ္ဇေ (သီ၊က)၊ သန္တေဒေ (ဋီကာ) ၂-အရိယဖလဓမ္မသာရာဝေ၊ သော အဓိဂမော (သီ၊သျှာ)

၄-ပဌမမဟဒ္ဒနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄၀။ စတုတ္ထေ အဇော မဟဒ္ဒနောတိ သတ္တဝိဓေန အရိယဓနေန အဇော စေဝ မဟဒ္ဒနော စ။ တေနေဝ ဘောဂေန မဟာဘောဂေါ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သဂါထကပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-သပ္ပညဝဂ္ဂ

၂-ဝသံဂုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄၈။ ဆဋ္ဌဿ ဒုတိယေ အယမဓိပ္ပာယော—သောတာပန္နော ဘိက္ခု ဧတ္တကေန ဝေါသာနံ အနာပဇ္ဇိတွာ တာနေဝ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာ- နေတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ပါပုဏိဿတိ၊ သကဒါဂါမိ အနာဂါမိမဂ္ဂံ၊ အနာဂါမိ အရဟတ္တမဂ္ဂန္တိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဘဂဝတာ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သာသနေ တန္တိ ပဝေဏိ ကထိတာတိ။

၃-ဓမ္မဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄၉။ တတိယေ ဓမ္မဒိန္နောတိ သတ္တသု ဇနေသု ဧကော။ ဗုဒ္ဓကာလသ္မိံ ဟိ ဓမ္မဒိန္နော ဥပါသကော၊ ဝိသာခေါ ဥပါသကော၊ ဥဂ္ဂေါ ဂဟပတိ၊ စိတ္တော ဂဟပတိ၊ ဟတ္ထကော အာဠဝကော၊ စူဠအနာထပိဏ္ဍိကော၊ မဟာအနာထ- ပိဏ္ဍိကောတိ ဣမေ သတ္တ ဇနာ ပဉ္စသတဥပါသကပရိဝါရာ အဟေသံ။ ဧတေသု ဒေ အညတရော။

ဂန္တိရာတိ ဓမ္မဂန္တိရာ သလ္လသုတ္တာဒယော။ ဂန္တိရုတ္တာတိ အတ္ထဂန္တိရာ စေတနာသုတ္တန္တာဒယော။ လောကုတ္တရာတိ လောကုတ္တရတ္ထဒီပကာ အသင်္ခတ- သံယုတ္တာဒယော။ သုညတပ္ပဋိသံယုတ္တာတိ သတ္တသုညတာဒီပကာ ခဇ္ဇနိက- သုတ္တန္တာဒယော။ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရိဿာမာတိ ပဋိလဘိတွာ ဝိဟရိဿာမ။ ဧဝံ ဝေါ ဓမ္မဒိန္န သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဧဝံ တုမှေဟိ စန္ဒောပမပဋိပဒံ ရထဝိနိတ- ပဋိပဒံ မောနေယျပဋိပဒံ မဟာအရိယဝံသပဋိပဒံ ပူရေန္တေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဣတိ သတ္တာ ဣမေသံ ဥပါသကာနံ အသယုဘာရံ အာရောပေသိ။

ကသွာ? ဧတေ ကိရ န အတ္တနော ဘူမိယံ ဌတွာ ဩဝါဒံ ယာစိံသု၊ အဝိသေသေန ပန သဗ္ဗဘာရံ ဥက္ခိပိတုံ သမတ္တာ ဝိယ “ဩဝဒတု နော ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ ယာစိံသု။ တေန တေသံ သတ္တာ အသယုဘာရံ အာရောပေန္တော ဧဝမာဟ။ န ခေါ နေတန္တိ န ခေါ ဧတံ။ နကာရော ပနေတ္ထ ဗျဉ္ဇနသန္ဓိမတ္တမေဝါတိ ဝေဒိတဗျော။ တဿာတိ ယသ္မာ ဣဒါနိ အတ္တနော ဘူမိယံ ဌတွာ ဩဝါဒံ ယာစထ၊ တသ္မာ။

၄-ဝိလာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅၀။ စတုတ္ထေ န ခေါ ပနေတန္တိ န ခေါ အမှေဟိ ဧတံ။ သပ္ပညော ဥပါသကောတိ သောတာပန္နော အဓိပ္ပေတော။ အဿာသနိယေဟိ ဓမ္မေဟိတိ အဿာသကရေဟိ ဓမ္မေဟိ။ အဿာသတာယဿာတိ အဿာသတု အာယသ္မာ။ မာရိသောတိ မရဏပဋိပဒ္ဓေါ။ မရဏဓမ္မောတိ မရဏသဘာဝေါ။ အဓိမောစေဟိတိ ဌပေဟိ။ အဓိမောစိတန္တိ ဌပိတံ။ ဧဝံ ဝိမုတ္တစိတ္တဿာတိ ဧဝံ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တစိတ္တဿ။ ယဒိဒံ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တန္တိ ယံ ဣဒံ ဝိမုတ္တိံ အာရဗ္ဗ ဝိမုတ္တိယာ နာနာကရဏံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ န တံ ဝဒါမိ။ ဘိက္ခုသံဃဿ ဟိ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္ထေသု စေဝ အသီတိက္ခန္ဓကဝတ္ထေသု စာတိ အာဂမနိယဂုဏေသု ပမာဏံ နာမ နတ္ထိ၊ ပဋိဝိဒ္ဓေ ပန မဂ္ဂေ ဝါ ဖလေ ဝါ ဥပါသကာနဉ္စ ဘိက္ခုနဉ္စ နာနာကရဏံ နတ္ထိ။

၉-ပညာပဋိလာဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅၅။ နဝမေ ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဧတ္ထ သတ္တ သေက္ခာ ပညံ ပဋိလာဘန္တိ နာမ၊ ဒီဏာသဝေါ ပဋိလဒ္ဓပညော နာမာတိ ဝေဒိတဗျော။ ပရတော ပညာဗုဒ္ဓိယာတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သပ္ပညဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-မဟာပညဝဂ္ဂ

၁-မဟာပညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅၈။ သတ္တမေ မဟာပညတယ သံဝတ္တန္တိတိအာဒိသု“မဟန္တေ အတ္ထေ ပရိဂ္ဂဏာတိတိ မဟာပညာ”တိအာဒိနာ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ^၁ ဝုတ္တနယေနေဝ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သောတာပတ္တိသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-သစ္စသံယုတ္တ

၁-သမာဓိဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇၁။ သစ္စသံယုတ္တဿ ပဌမေ သမာဓိံ ဘိက္ခဝေတိ တေ ကိရ ဘိက္ခူ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ပရိဟာယန္တိ၊ အထ နေသံ သတ္တာ “ဧဝမေတေ စိတ္တေကဂ္ဂတံ လဘိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝဇေတွာ ဝိသေသံ ပါပုဏိဿန္တိ” တိ ဣမံ ဒေသနံ အာရဘိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယောဂေါ ကရဏီယောတိ ဧတ္ထ ယထာဘူတာဒိဝသေန ကာရဏစ္ဆေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒဉ္စိ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ဘိက္ခဝေ ယသ္မာ သမာဟိတော ဘိက္ခူ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တသ္မာ တုမှေဟိ စ သမာဟိတေဟိ စတုန္တံ သစ္စာနံ ယထာဘူတံ ပဇာနနတ္ထာယ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယောဂေါ ကရဏီယော။ တထာ ယသ္မာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ တထာဂတဿေဝ ပါတုဘာဝါ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊ ယသ္မာ စ တထာဂတေန သုဝိဘတ္တာနိ၊ ယသ္မာ စ တေသု အပရိမာဏာ ဝဏ္ဏာ အပရိမာဏာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ၊ ယသ္မာ စ တေသံ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓတ္တာ ဝဋ္ဌံ ဝဇတိ၊ တေသံ ပပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓကောလတော ပဋ္ဌာယ န ဝဇတိ၊ တသ္မာ “ဧဝံ နော ဝဋ္ဌံ န ဝဇိဿတိ” တိ တုမှေဟိ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယောဂေါ ကရဏီယော။

၂-ပဋိသလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇၂။ ဒုတိယံ ကာယဝိဝေကဝိကလာနံ ကာယဝိဝေကပဋိလာဘတ္ထာယ ဝုတ္တံ။

၃-ပဌမကုလပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၇၃-၇၅။ တတိယေ အဘိသမယာယာတိ အဘိသမယတ္ထာယ။ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ^၁ စေတ္ထ သာသနာဝစရာ အဓိပ္ပေတာ။ တထာ စတုတ္ထပဉ္စမေသု၊ တေန တေန အဘိလာပေန ဗုဇ္ဈနကာနံ ပန အဇ္ဈာသယေနတောနိ ဝုတ္တာနိ။

၁-သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါတိ (သီ၊ သျှာ)

၆-ဒုတိယသမဏမြာဟုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇၆။ ဆဋ္ဌေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ ပကာသေသုန္တိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟန္တိ ဧဝံ အတ္တာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ ပကာသယိံသု။ ဣမသ္မိံ ဟိ သုတ္တေ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ စ သမဏဂဟဏေန ဂဟိတာ။

၁၀-တိရစ္ဆာန်ကထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၈၀။ ဒသမေ အနေကဝိဟိတန္တိ အနေကဝိဝံ။ တိရစ္ဆာန်ကထန္တိ အနိယျာနိကတ္တာ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂါနံ တိရစ္ဆာန်ဘူတံ ကထံ။ ရုဇကထန္တိ- အာဒိသု ရာဇာနံ အာရဗ္ဗ “မဟာသမ္ဗတော မန္ဓာတာ ဓမ္မာသောကော ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ”တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တကထာ ရုဇကထာ။ ဧသ နယော စောရကထာဒိသု။ တေသု “အသုကော ရာဇာ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော”တိ- အာဒိနာ နယေန ဂေဟသိတကထာဝ တိရစ္ဆာန်ကထာ ဟောတိ။ “သောပိ နာမ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ ခယံ ဂတာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန ကမ္မဋ္ဌာန- ဘာဝေ တိဋ္ဌတိ။ စောရေသုပိ “မူလဒေဝေါ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ မေဃမာလော ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ”တိ တေသံ ကမ္မံ ပဋိစ္စ “အဟော သူရာ”တိ ဂေဟသိတကထာဝ တိရစ္ဆာန်ကထာ။ ယုဒ္ဓေပိ ဘာရတယုဒ္ဓါဒိသု “အသုကေန အသုကော ဧဝံ မာရိတော ဧဝံ ဝိဒ္ဓေါ”တိ ကာမဿာဒဝသေန ဝ ကထာ တိရစ္ဆာန်ကထာ။ “တေပိ နာမ ခယံ ဂတာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ ဟောတိ။ အဝိစ အန္ဓာဒိသု “ဧဝံ ဝဏ္ဏဝန္တံ ဂန္ဓဝန္တံ ရသဝန္တံ ဖဿ- သမ္ပန္တံ ခါဒိမှ ဘုဉ္ဇိမှ ပိဝိမှ ပရိဘုဉ္ဇိမှ”တိ ကာမဿာဒဝသေန ကထေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သာတ္ထကံ ပန ကတွာ “ပုဗ္ဗေ ဧဝံ ဝဏ္ဏာဒိသမ္ပန္တံ အန္တံ ပါနံ ဝတ္ထံ သယနံ မာလံ ဂန္ဓံ ဝိလေပနံ သီလဝန္တာနံ အဒမ္မာစေတိယေ ပူဇံ အကရိမှာ”တိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဉာတိကထာဒိသုပိ “အမှာကံ ဉာတကာ သူရာ သမတ္တာ”တိ ဝါ, “ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝံ ဝိစိတြေဟိ ယာနေဟိ ဝိစရိမှာ”တိ ဝါ အဿာဒဝသေန ဝတ္ထု န ဝဋ္ဋတိ။ သာတ္ထကံ ပန ကတွာ “တေပိ နော ဉာတကာ ခယံ ဂတာ”တိ ဝါ, “ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝရူပေါ ဥပါဟနာ သံဃဿ အဒမ္မာ”တိ ဝါ ကထေတဗ္ဗာ။ ဂါမကထာဒိသုပိ သုနိဝိဋ္ဌဒုန္နိဝိဋ္ဌသုဘိက္ခဒုန္နိက္ခာဒိဝသေန ဝါ “အသုက- ဂါမဝါသိနော သူရာ သမတ္တာ”တိ ဝါ ဧဝံ အဿာဒဝသေန ဝတ္ထု န ဝဋ္ဋတိ။ သာတ္ထကံ ပန ကတွာ “သဒ္ဓါ ပသန္ဓာ”တိ ဝါ, “ခယံ ဂတာ”တိ ဝါ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိ။ နိဂမနဂရုဇနပဒကထာသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဣတ္ထိကဏာပိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိနိ ပဋိစ္စ အဿာဒဝသေန ဝတ္တု န ဝဋ္ဋတိ။ “သဒ္ဓါ ပသန္ဓာ ခယံ ဂတာ”တိ ဧဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ သူရကဏာပိ “နန္ဒိမိတ္ထော နာမ ယောဓော သူရော အဟောသိ”တိ အဿာဒဝသေန ဝတ္တု န ဝဋ္ဋတိ။ “သဒ္ဓါ ပသန္ဓော အဟောသိ၊ ခယံ ဂတာ”တိ ဧဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ သုရာကထာ-တိပိ ပါဠော။ သာပိ စေသာ သုရာကထာ “ဧဝရူပါ နာမ သုရာ ပီတာ ရတိဇနနိ ဟောတိ”တိ အဿာဒဝသေန ဝ ဝဋ္ဋတိ။ အာဒိနဝဝသေန ပန “ဥမ္မတ္တကသံဝတ္တနိကာ”တိ အာဒိနာ နယေန ဝဋ္ဋတိ။ ဝိသိခါကဏာပိ “အသုက-ဝိသိခါ သုနိဝိဋ္ဌာ ဒုန္ဒိဝိဋ္ဌာ”တိ ဝါ, “အသုကဝိသိခါယ ဝါသိနော သုရာ သမတ္တာ”တိ ဝါ အဿာဒဝသေန ဝတ္တု န ဝဋ္ဋတိ။ “သဒ္ဓါ ပသန္ဓာ ခယံ ဂတာ”တိ ဣစ္စေဝံ ဝဋ္ဋတိ။ ကုမ္ဘန္ဒာနကဏာတိ ဥဒကတိတ္ထကထာ ဝုစ္စတိ။ ကုမ္ဘဒါသိကထာ ဝါ။ သာပိ “ပါသာဒိကာ နစ္စိတုံ ဂါယိတုံ ဆေကာ”တိ အဿာဒဝသေန န ဝဋ္ဋတိ။ “သဒ္ဓါ ပသန္ဓာ”တိ အာဒိနာ နယေန ဝဋ္ဋတိ။

ပုဗ္ဗပေတကဏာတိ အတိတဉ္စတိကထာ။ တတ္ထ ဝတ္တမာနဉ္စတိကထာ-သဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ နာနတ္တကဏာတိ ပုရိမပစ္စိမကထာဟိ ဝိမုတ္တာ အဝသေသာ နာနာသဘာဝါ နိရတ္ထကကထာ။ လောကက္ခာယိကာတိ “အယံ လောကော ကေန နိဗ္ဗိတော၊ အသုကေန နာမ နိဗ္ဗိတော၊ ကာကော သေတော အဋ္ဌိနံ သေတတ္တာ၊ ဗလာကာ ရတ္တာ လောဟိတဿ ရတ္တတ္တာ”တိ ဧဝမာဒိကာ လောကာယတဝိတဏှသလ္လာပကထာ။ သမုဒ္ဒက္ခာယိကာ နာမ “ကဿွာ သမုဒ္ဓေါ သာဂရော၊ သာဂရဒေဝေန ခနိတတ္တာ သာဂရော၊ ခတော မေတိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ နိဝေဒိတတ္တာ သမုဒ္ဓေါ”တိ ဧဝမာဒိကာ နိရတ္ထကသမုဒ္ဒက္ခာယိက-ကထာ။ ဣတိ ဘဝေါ ဣတိ အဘဝေါတိ ယံ ဝါ တံ ဝါ နိရတ္ထကကာရဏံ ဝတ္တာ ပဝတ္တိတကထာ ဣတိဘဝါဘဝကထာ။ ဧတ္ထ စ ဘဝေါတိ သဿတံ၊ အဘဝေါတိ ဥစ္ဆေဒံ။ ဘဝေါတိ ဝုဒ္ဓိ၊ အဘဝေါတိ ဟာနိ။ ဘဝေါတိ ကာမသုခံ၊ အဘဝေါတိ အတ္တကိလမထော။ ဣတိ ဣမာယ ဆဗ္ဗိဓာယ ဣတိဘဝါဘဝ-ကထာယ သဒ္ဓိံ ဗာတ္ထိံ သ တိရစ္ဆာနကထာ နာမ ဟောန္တိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဝဂ္ဂ

၁-ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၈၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ဗာရာဏသီယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ ဣသိ-
ပတနေ မိဂဒါယေတိ ဣသိနံ ပတနုပ္ပတနဝသေန ဧဝံလဒ္ဓနာမေ မိဂါနံ
အဘယဒါနဝသေန ဒိန္နတ္တာ မိဂဒါယသင်္ခါတေ အာရာမေ။ ဧတ္ထ ဟိ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာ
သဗ္ဗညုဇ္ဈသယော ပတန္တိ၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနတ္ထံ နိသီဒန္တိတိ အတ္ထော။ နန္ဒမူလက-
ပဗ္ဗာရတော သတ္တာဟစ္စယေန နိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဠိတာ အနောဒတ္တ-
ဒဟေ ကတမုခဓောဝနာဒိကိစ္စာ အာကာသေန အာဂန္တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓ-
ဇ္ဈသယောပေတ္ထ ဩတရဏဝသေန ပတန္တိ၊ ဥပေါသထတ္ထဉ္စ အနုပေါသထတ္ထဉ္စ
သန္တိပတန္တိ၊ ဂန္ဓမာဒနံ ပဋိဂစ္ဆန္တာပိ တတောဝ ဥပ္ပတန္တိတိ ဣမိနာ ဣသိနံ
ပတနုပ္ပတနဝသေန တံ “ဣသိပတန”န္တိ ဝုစ္စတိ။

အာမန္တေသီတိ ဒီပင်္ဂရပါဒမူလေ ကတာဘိနိဟာရတော ပဌာယ
ပါရမိယော ပူရေန္တော အနုပုဗ္ဗေန ပစ္စိမဘဝေ ကတာဘိနိက္ခမနေ အနုပုဗ္ဗေန^၁
ဗောဓိမဏ္ဍံ ပတွာ တတ္ထ အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေ နိသီန္တော မာရဗလံ ဘိန္ဒိတွာ
ပဌမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခါ ဝိသောဓေတွာ
ပစ္စိမယာမာဝသာနေ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ဥန္နာဒေန္တော သဗ္ဗညုတံ
ပတွာ သတ္ထ သတ္တာဟာနိ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝိတိနာမေတွာ မဟာဗြဟ္မာနာ
အာယာဝိတဓမ္မဒေသနေ ဗုဒ္ဓစက္ခာနာ လောကံ ဝေါလောကေတွာ လောကာ-
နဂ္ဂဟေန ဗာရာဏသီ^၂ ဂန္တော ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ သညာပေတွာ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတု-
ကာမော အာမန္တေသီ။

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာတိ ဒွေ ဣမေ ဘိက္ခဝေ ကောဠာသာ^၂။ ဣမဿ
ပန ပဒဿ သဟ သမုဒါဟာရေန သမုဒါဟာရနိဋ္ဌေသော ဟေဠာ အဝိစိ^၃ ?
ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ပတွာ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ပတ္တရိတွာ အဠာသိ။ တသ္မိ-
ယေဝ သမယေ အဠာရသကောဋိသင်္ခါ ဗြဟ္မာနော သမာဂစ္ဆိံသု၊ ပစ္စိမဒိသာယ
သုရိယော အတ္ထမေတိ၊ ပါစိနဒိသာယ အာသာဠနက္ခတ္တေန ယုတ္တော ပုဏ္ဏစန္ဒော
ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ တသ္မိံ သမယေ ဘဂဝါ ဣမံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တံ အာရဘန္တော
“ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ”တိအာဒိမာဟ။

၁-ပစ္စိမဘဝေ ပစ္စိမဘဝဉ္စ ပတွာ မဟာဘိနိက္ခမနေ အနုပုဗ္ဗေန (က)
၂-လာမင်္ဂကောဠာသာ (သီ၊ သျာ) ၃-အဝိစိတော (သီ၊ သျာ)

တတ္ထ ပဗ္ဗဇိတေနာတိ ဂိဟိသံယောဇနံ ဆိန္ဒိတွာ ပဗ္ဗဇူပဂတေန။ န သေဝိတဗ္ဗာတိ န ဝဠုဇ္ဇေတဗ္ဗာ။ ယော စာယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာ-
 နုယောဂေါတိ ယော စ အယံ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမသုခဿ အနုယောဂေါ။ ဟိနောတိ လာမကော။ ဂဗ္ဗောတိ ဂါမဝါသိနံ သန္တကော။
 ပေါထုဇ္ဇနိကောတိ အန္ဓဗာလဇနေန^၁ အာစိဏ္ဏော။ အနရိယောတိ
 န အရိယော န ဝိသုဒ္ဓေါ န ဥတ္တမော န ဝါ အရိယာနံ သန္တကော။ အနတ္ထ-
 သံဟိတောတိ န အတ္ထသံဟိတော၊ ဟိတသုခါဝဟကာရဏံ အနိဿိတောတိ
 အတ္ထော။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါတိ အတ္တနော ကိလမထဿ အနု-
 ယောဂေါ၊ အတ္တနော ဒုက္ခကရဏန္တိ အတ္ထော။ ဒုက္ခောတိ ကဏ္ဍကာပဿယ-
 သေယျာဒီဟိ အတ္တမာရဏေဟိ ဒုက္ခာဝဟော။

ပညာစက္ခု ကရောတိတိ စက္ခုကရဏီ။ ဒုတိယပဒံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။
 ဥပသမာယာတိ ကိလေသုပသမတ္ထာယ။ အဘိညာယာတိ စတုန္တံ သစ္စာနံ
 အဘိဇာနနတ္ထာယ။ သမ္မောဓာယာတိ တေသံယေဝ သမ္မုဇ္ဈနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာ-
 နာယာတိ နိဗ္ဗာနသစ္စိကိရိယာယ။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္ထုဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ
 ဟေဋ္ဌာ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တမေဝ။ သစ္စကထာပိ သဗ္ဗာကာရေနေဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂
 ဝိတ္တာရိတာ။

တိပရိဝဇ္ဇန္တိ သစ္စဉာဏကိစ္စဉာဏကတဉာဏသင်္ခါတာနံ တိဏ္ဏံ ပရိဝဇ္ဇာနံ
 ဝသေန တိပရိဝဇ္ဇံ။ ဧတ္ထ ဟိ “ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယ”န္တိ ဧဝံ
 စတုသု သစ္စေသု ယထာဘူတံ ဉာဏံ သစ္စဉာဏံ နာမ။ တေသုယေဝ “ပရိညေယျံ
 ပဟာတဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံ ကတ္ထုဗ္ဗကိစ္စဇာနနဉာဏံ ကိစ္စဉာဏံ နာမ။ “ပရိညာတံ
 ပဟိန”န္တိ ဧဝံ တဿ တဿ ကိစ္စဿ ကတဘာဝဇာနနဉာဏံ ကတဉာဏံ နာမ။
 ဒွါဒသာကာရန္တိ တေသံယေဝ ဧကေကသ္မိံ သစ္စေ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ အာကာ-
 ရာနံ ဝသေန ဒွါဒသာကာရံ။ ဉာဏဒဿနန္တိ ဧတေသံ တိပရိဝဇ္ဇာနံ ဒွါဒသန္တံ
 အာကာရာနံ ဝသေန ဥပ္ပန္နဉာဏသင်္ခါတံ ဒဿနံ။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ အညတ္ထ တယော
 မဂ္ဂါ တိဏ္ဏိ စ ဖလာနိ ဓမ္မစက္ခု နာမ ဟောန္တိ၊ ဣမ ပဌမမဂ္ဂေါ။

ဓမ္မစက္ကောတိ ပဋိဝေဓဉာဏေ စေဝ ဒေသနာဉာဏေ စ။ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ
 နိသိန္ဓဿ ဟိ စတုသု သစ္စေသု ဥပ္ပန္နံ ဒွါဒသာကာရံ ပဋိဝေဓဉာဏမ္ပိ၊
 ဣသိပတနေ နိသိန္ဓဿ ဒွါဒသာကာရာယ သစ္စဒေသနာယ ပဝတ္တိတံ ဒေသနာ-
 ဉာဏမ္ပိ ဓမ္မစက္ကံ နာမ။ ဥဘယမ္ပိ ဟေတံ ဒသဗလဿ ဥရေ ပဝတ္တဉာဏမေဝ^၃။

၁-ပုထုဇ္ဇနန္ဓဗာလဇနေန (က) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၂၄-ပိဋေ။ ၃-ဥဒ္ဓေသပဝတ္တဉာဏမေဝေတံ (က)

ဣမာယ ဒေသနာယ ပကာသေန္တေန ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ နာမ။
တံ ပနေတံ ဓမ္မစက္ကံ ယာဝ အညာသိကောဏ္ဍညတ္ထေရော အဋ္ဌာရသဟိ
ဗြဟ္မကောဠိဟိ သဒ္ဓိံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တာဝ နံ ဘဂဝါ
ပဝတ္ထေတိ နာမ၊ ပတိဋ္ဌိတေ စ ပဝတ္တိတံ နာမ။ တံ သန္ဓာယ ပဝတ္တိတေ စ ပန
ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကေ ဘုဗ္ဗာ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဘုဗ္ဗာတိ ဘူမဋ္ဌကဒေဝတာ။ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုန္တိ ကေပုဟာရေနေဝ
သာဓုကာရံ ဒတွာ “ဧတံ ဘဂဝတာ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တာ အနုသာဝယိံသု။
ဩဘာသောတိ သဗ္ဗညုတညာဏောဘာသော။ သော ဟိ တဒါ ဒေဝါနံ
ဒေဝါနုဘာဝံ အတိက္ကမိတွာ ဝိရောစိတ္ထ။ အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညောတိ
ဣမဿပိ ဥဒါနဿ ဥဒါဟာရနိဋ္ဌေါသော ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ
ဖရိတွာ အဋ္ဌာသိ။

၉-သင်္ကာသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၉။ နဝမေ အပရိမာဏာ ဝဏ္ဏာတိ အပ္ပမာဏာနိ အက္ခရာနိ။ ဗျဉ္ဇ-
နာတိ တေသံယေဝ ဝေဝစနံ၊ ဝဏ္ဏာနံ ဝါ ကေဒေသာ ယဒိဒံ ဗျဉ္ဇနာ နာမ။
သင်္ကာသနာတိ ဝိဘတ္တိယော။ ကေမေကသ္မိံ ဟိ သစ္စေ သဗ္ဗာကာရေန
ဝိတ္ထာရိယမာနေ ဝဏ္ဏာဒိနံ အန္တော နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဝေမာဟ။

၁၀-တထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၀။ ဒသမေ သဘာဝါဝိဇဟနဋ္ဌေန တထံ။ ဒုက္ခံ ဟိ ဒုက္ခမေဝ ဝုတ္တံ။
သဘာဝဿ အမောဃတာယ အဝိတထံ။ န ဟိ ဒုက္ခံ အဒုက္ခံ နာမ ဟောတိ။
အညဘာဝါနုပဂမေန အနညထံ။ န ဟိ ဒုက္ခံ သမုဒယာဒိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ။
သမုဒယာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယောတိ။

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ကောဠိဂါမဝဂ္ဂ

၁-ကောဠိဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၁။ တတိယဿ ပဌမေ အနနုဗောဓာတိ အနနုဗုဇ္ဈနေန။ အပ္ပဋိ-
ဝေဓာတိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈနေန။

၂-ဒုတိယကောဋိဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၂။ ဒုတိယေ စေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိတိ ဖလသမာပတ္တိဖလပညာနံ နာမံ။

၇-တထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၇။ သတ္တမေ တသ္မာ အရိယသစ္စာနီတိ ယသ္မာ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ၊ တသ္မာ အရိယာနံ သစ္စာနီတိ ဝုစ္ဆန္တိ။ န ဟိ ဝိတထာနိ အရိယာ အရိယသစ္စတော ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။

၈-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၈။ အဋ္ဌမေ တထာဂတော အရိယော၊ တသ္မာ “အရိယသစ္စာနီ”တိ ယသ္မာ အရိယေန တထာဂတေန ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဒေသိတတ္တာ စ တာနိ အရိယ- သန္တကာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ အရိယဿ သစ္စတ္တာ အရိယသစ္စာနီတိ အတ္ထော။

၁၀-ဂဝဗ္ဗတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၀။ ဒသမေ သဟဉ္စနိကေတိ သဟဉ္စနိယနဂရေ၊။ ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယဗ္ဗိ သော ပဿတိတိအာဒိ ဧကပဋိဝေဝေသေန ဝုတ္တံ၊ ဣမသ္မိံ ဟိ သုတ္တေ ဧကပဋိဝေဝေဝ ကထိတော။

ကောဋိဂါမဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-သီသပါဝနဝဂ္ဂ

၁-သီသပါဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၁။ စတုတ္ထဿ ပဋ္ဌမေ ယဒိဒံ ဥပရိတိ ယာနိ ဣမာနိ ဥပရိ။ ‘သီသ- ပါဝနေတိ သီသပါရက္ခေ။

၂-ခဒိရပတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၂။ ဒုတိယေ အနဘိသမေစ္စာတိ ဣဏေန အနဘိသမာဂန္တော၊ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈိတွာတိ အတ္ထော။

၁-ဝိတထာနိ အညထာနိ စ (သီ)

၂-သဟဇနိယေတိ သဟဇနိယေ နဂရေ (သီ)၊ သဟဇနိယေတိ သဟဇနိယနဂရေ (သျှာ)

၃-ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၃။ တတိယေ အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကန္တိ ဣမမှာ မနုဿ-
လောကာ ပရံ နိရယမ္ပိ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ မနုဿလောကမ္ပိ
ဒေဝလောကမ္ပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုနပ္ပုနံ ဝဇ္ဇသိယေဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ အတ္ထော။

၅-သတ္တိသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၅။ ပဉ္စမေ ဝေဇ္ဇေတံ ဘိက္ခဝေ အဿာတိ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ စေ ဧတံ
ဘဝေယျ၊ နိရန္တရံ သတ္တိသတေဟိ ဟညမာနဿ ဒုက္ခဒေါမနဿေဟိ သဟေ-
ဝေသ သစ္စာဘိသမယော ဘဝေယျ စေတိ အတ္ထော။

၉-ဣန္ဒဒီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၉။ နဝမေ မုခံ ဩလောကေန္တိတိ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေန္တိ။
အဇ္ဈာသယော ဣမ မုခန္တိ အဓိပ္ပေတော။

၁၀-ဝါဒတ္တိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၀။ ဒသမေ သိလာယူပေါတိ သိလာထက္ကေ။ သောဠသကုက္ကုကောတိ
သောဠသဟက္ကော။ သောဠသကုက္ကုတိပိ ပါဠော။ ဟေဠာ နေမင်္ဂမာတိ
ဟေဠာ အာဝါဠံ ပဝိဠာ။ အဠ ကုက္ကု ဥပရိနေမဿာတိ အဠဟတ္တာ အာဝါ-
ဠဿ ဥပရိ ဥဂ္ဂန္ဓာ ဌိတာ ဘဝေယျ။ ဘုဿာတိ ဗလဝတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ-
ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သီသပါဝနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ပပါတဝဂ္ဂ

၁-လောကစိန္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ သုမာဂဓာယ ပေါက္ခရဏိယာတိ ဧဝံနာမိကာယ
ပေါက္ခရဏိယာ။ လောကစိန္တံ စိန္တေန္တောတိ “ကေန န ခေါ စန္ဒိမသုရိယာ
ကတာ၊ ကေန မဟာပထဝီ၊ ကေန မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကေန သတ္တာ ဥပ္ပါဒိတာ၊
ကေန ပဗ္ဗတာ၊ ကေန အဗ္ဗတာလနာဠိကေရာဒယော”တိ ဧဝရူပံ လောကစိန္တံ
စိန္တေန္တော နိဿိဒိ။

ဝိစေတောတိ ဝိဂတစိတ္တော^၁ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဝါ။ ဘူတံယေဝ အဒ္ဓဿာတိ
 တေ ကိရ အသုရာ သမ္ပရိမာယံ သမ္ပရိဝတ္တေတွာ ယထာ နေ သော ပုရိသော
 ဟတ္ထိအဿာဒိသု အာရုဟန္တေ ဥက္ခိပိတွာ^၂ ဘိသမုဋ္ဌာလန္တိဒ္ဓေဟိ ပဝိသန္တေ
 ပဿတိ။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌဟိံသု။ တံ သန္ဓာယ သတ္တာ “ဘူတံယေဝ အဒ္ဓဿာ”တိ
 အာဟ။ ဒေဝါနံယေဝ မောဟယမာနာတိ ဒေဝါနံ စိတ္တံ မောဟယန္တာ။
 တသ္မာတိ ယသ္မာ လောကစိန္တံ စိန္တေန္တော ဥမ္ပတ္တကောပိ ဟောတိ။ တသ္မာ။

၂-၃-ပပါတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၂-၁၃။ ဒုတိယေ ပဋိဘာနကုဋေတိ ဧကော မဟန္တော ပဗ္ဗတ-
 သဒိသော မရိယာဒပါသာဏော။ တတိယေ အနိဋ္ဌဂ္ဂပန္နိ အနိဋ္ဌသဘာဝံ။

၄-ကုဋာဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၄။ စတုတ္ထေ ဟေဋ္ဌိမံ ဃရံ အကရိတွာတိ ထန္တဘိတ္တိပါဒုဿာပနာ-
 ဒိနာ ဃရဿ ဟေဋ္ဌိမဘာဂံ အကတွာ။

၅-ဝါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၅။ ပဉ္စမေ သန္တာဂါရေတိ သိပ္ပုဂ္ဂဏှနသာလာယံ။ ဥပါသနံ
 ကရောန္တေတိ ကဏ္ဍဒိပနသိပ္ပံ^၃ ကရောန္တေ။ အသနံ အတိပါတေန္တေတိ ကဏ္ဍံ
 အတိက္ကမေန္တေ။ ပေါင်္ခါနုပေါင်္ခန္တိ ဧကံ ကဏ္ဍံ ဒိပိတွာ^၄ ယထာ အဿ
 သရဿ ပေါင်္ခံ^၅ ဝိဇ္ဈတိ။ အပရံ အနုပေါင်္ခံ^၆ နာမ ဒုတိယဿ ပေါင်္ခံ။ ပုန
 အပရံ တဿ ပေါင်္ခန္တိ^၇ ဧဝံ အတိပါတေန္တေ အဒ္ဓဿ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယေ
 နာမ။ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရန္တိ ဒုက္ကရတရံ။ သတ္တဓာ^၈ ဘိန္နဿ ဝါလဿ ကောဋိယာ
 ကောဋိံ^၉ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာတိ ဧကံ ဝါလံ သတ္တဓာ ဘိန္နိတွာ တဿ ဧကံ ဘေဒံ
 ဂဟေတွာ ဝါတိဂံဏမဇ္ဈေ ဗန္ဓိတွာ အပရံ ဘေဒံ ကဏ္ဍဿ အဂ္ဂကောဋိယံ
 ဗန္ဓိတွာ ဥသဘမတ္ထေ ဌိတော ကဏ္ဍဗဒ္ဓါယ ကောဋိယာ တံ ဝါတိဂံဏဗဒ္ဓ-
 ကောဋိံ^{၁၀} ပဋိဝိဇ္ဈေယျာတိ အတ္ထော။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဧဝံ ဒုပ္ပုဒ်ဝိဇ္ဈာနိ စတ္တာရိ
 သစ္စာနိ။ တသ္မာ။

၁-ဝိတစိတ္တော (သိ၊ သျာ)   ၂-ဥပ္ပတိတွာ (သိ)   ၃-ကဏ္ဍဒိပနသိပ္ပံ (သိ)
 ၄-၄-ယထာ အပရန္တဿ ဝိဇ္ဈတိ၊ အပရံ ပေါင်္ခံ နာမ ဒုတိယဿ ပေါင်္ခံ၊ ပုန အပရံ
 အနုပေါင်္ခံ ပုန အပရံ တဿ ပေါင်္ခန္တိ (သိ၊ သျာ)   ၅-သတဓာ (က)

၇-ပဌမဆိဂ္ဂဠယုဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၇။ သတ္တမေ အညမညခါဒိကာတိ အညမညံ ခါဒနံ။ ဒုဗ္ဗလ-
ခါဒိကာတိ ဗလဝန္တေဟိ မစ္ဆာဒိဟိ ဒုဗ္ဗလာနံ မစ္ဆာဒိနံ ခါဒနံ။

၈-ဒုတိယဆိဂ္ဂဠယုဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၈။ အဋ္ဌမေ မဟာပထဝီတိ စက္ကဝါဠုဂပ္ပန္နရာ^၁ မဟာပထဝီ။
အဓိစ္စမိဒံ ဘန္တေတိ ဣဒံ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိကံ သစေ တံ ယုဂံ န ပူတိ ဘဝေယျ။
သမုဒ္ဒေ ဥဒကံ န သုဿေယျ။ သော စ ကစ္ဆပေါ န မရေယျ။ အပိ နာမ
ယဒိစ္ဆာဝသေန သိယာတိ အတ္ထော။

ဝေံ အဓိစ္စမိဒံ ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထ မဟာသီဝတ္ထေရော စတ္တာရိ ယုဂါနိ
ဒဿေတိ—ပုရတ္ထိမစက္ကဝါဠုမုခဝဋ်ယံ ဌိတေန ပုရိသေန ပက္ခိတ္တယုဂဿ ဟိ
ဆိဂ္ဂဠေန တဿ အန္ဓကစ္ဆပဿ ဂီဝါယ ပဝေသနံ ဝိယ မနုဿပဋိလာဘော
အဓိစ္စပဋိလာဘီ။ ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠုမုခဝဋ်ယံ ဌိတေန ပက္ခိတ္တဿ ပန ပရိပ္ပမန္တဿ
ပုရိမယုဂံ ပတွာ ဆိဂ္ဂဠေန ဆိဂ္ဂဠုပရိ အာရဠဿ ဆိဂ္ဂဠေန ဂိဝပ္ပဝေသနံ ဝိယ
တထာဂတုပ္ပါဒေါ အဓိစ္စတရသမ္ဘဝေါ။ ပစ္ဆိမစက္ကဝါဠုမုခဝဋ်ယံ ဌိတေန ပက္ခိ-
တ္တဿ ပန ပရိပ္ပမန္တဿ ပုရိမယုဂဒ္ဒယံ ပတွာ ဆိဂ္ဂဠေန ဆိဂ္ဂဠုပရိ အာရဠဿ
ဆိဂ္ဂဠေန ဂိဝပ္ပဝေသနံ ဝိယ တထာဂတပ္ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒီပနံ
အဓိစ္စတရသမ္ဘဝံ။ ဥတ္တရစက္ကဝါဠုမုခဝဋ်ယံ ဌိတေန ပက္ခိတ္တဿ ပန ပရိပ္ပမန္တဿ
ပုရိမယုဂတ္တယံ ပတွာ ဆိဂ္ဂဠေန ဆိဂ္ဂဠုပရိ အာရဠဿ ဆိဂ္ဂဠေန ဂိဝပ္ပဝေသနံ
ဝိယ စတုသစ္စပဋိဝေဓော အတိဝိယ အဓိစ္စတရသမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နဝမာဒိနိ
အဘိသမယသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယာနေဝါတိ။

ပပါတဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-အဘိသမယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၁၂၁။ အဘိသမယဝဂ္ဂေါ နိဒါနဝဂ္ဂေ အဘိသမယသံယုတ္တေ ဝိတ္ထာရိ-
တောဝ။

၁-စက္ကဝါဠုရာ (သီ၊ သျာ)

၇-ပဌမအာမကဗညပေယျာလဝဂ္ဂ

၃-ပညာသုတ္တဝါနိကာယ

၁၁၃၃။ အာမကဗညပေယျာလေ အရိယေန ပညာစက္ခုနာတိ^၁ ဝိပဿနံ အာဒိ^၂ ကတွာ လောကီယလောကုတ္တရေန ဣဏစက္ခုနာ။

၄-သုရာမေရယသုတ္တဝါနိကာယ

၁၁၃၄။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာတိ ဧတ္ထ သုရာ နာမ ပိဋ္ဌသုရာ ဩဒနသုရာ ပူဝသုရာ ကိဏ္ဍပက္ခိတ္တာ သမ္ဘာရသံယုတ္တာတိ ပဉ္စဝိဓာ။ မေရယံ နာမ ပုပ္ဖါသဝေါ ဖလာသဝေါတိ ဧဝံ ဝုတ္တော ယော ကောစိ အာသဝေါ။ မဇ္ဇန္တိ တဒေဝ ဥဘယံ၊ ယံ ဝါ ပနညဗ္ဗိ သုရာသဝဝိနိမုတ္တံ မဒနီယံ။ ယာယ စေတနာယ တံ ပိဝန္တိ၊ သာ ပမာဒဿ ကာရဏတ္တာ ပမာဒဋ္ဌာနံ နာမ၊ တတော ပဋိဝိရတာတိ အတ္ထော။

၆-၇-မတ္တေယျသုတ္တဝါနိကာယ

၁၁၃၆-၃၇။ မတ္တေယျာတိ မာတုဟိတာ၊ မာတရိ သမ္မာပဋိပန္နာတိ အတ္ထော။ ပေတ္တေယျာဒိသု ပိတုဟိတာ ပေတ္တေယျာ။

၈-၉-သာမညသုတ္တဝါနိကာယ

၁၁၃၈-၃၉။ သမဏာနံ ဟိတာ သာမညာ။ မြာဟ္မဏာနံ ဟိတာ မြဟ္မညာ။ တေသု တေသု သမ္မာ ပဋိပန္နာနံယေဝေတံ အဓိဝစနံ။

၁၀-ပစာယိကသုတ္တဝါနိကာယ

၁၁၄၀။ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနောတိ ကုလေ ဇေဋ္ဌာနံ အပစာယိနော၊ နိစဝုတ္တိနောတိ အတ္ထော။

၁-ဣဏစက္ခုနာတိ (သိ၊ သျာ)

သံယုတ္တ] ၉-တတိယအာမကဗညပေယျာလဝဂ္ဂ ၁-နစ္စဂီတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၃၅

၈-ဒုတိယအာမကဗညပေယျာလဝဂ္ဂ

၈-ဗီဇဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄၈။ ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရဗ္ဗာတိ မူလဗီဇံ ခန္ဓဗီဇံ ဖဠုဗီဇံ အဂ္ဂဗီဇံ ဗီဇဗီဇန္တိ ပဉ္စဝိသေ ဗီဇဂါမသေ စေဝ ယသေ ကဿစိ နိလတိဏရုက္ခာဒိကဿ ဘူတဂါမသေ စ သမာရဗ္ဗာ၊ ဆေဒနပစနာဒိဘာဝေန ပိကောပနာ ပဋိဝိရတာတိ အတ္ထော။

၉-ဝိကာလဘောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄၉။ ဝိကာလဘောဇနာတိ ကာလာတိက္ကန္တဘောဇနာ၊ မဇ္ဈိကိကာ- တိက္ကမတော ပဋ္ဌာယ ယာဝကာလိကပရိဘောဂါတိ အတ္ထော။

၁၀-ဂန္ဓဝိလေပနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၀။ မာလာဒီသု မာလာတိ ယံ ကိဉ္စိ ပုပ္ဖံ။ ဂန္ဓန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ။ ဝိလေပနန္တိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ တတ္ထ ပိဋန္တန္တ ဓာရေန္တိ နာမ၊ ဦးနဋ္ဌာနံ ပူရေန္တ ဓာရေန္တိ နာမ၊ ဂန္ဓဝသေန ဆဝိရာဂဝသေန စ သာဒိယန္တာ ဝိဘူသေန္တိ နာမ၊ ဌာနံ ပုစ္ဆတိ ကာရဏံ။ တသ္မာ ယာယ ဒုဿိလျစေတနာယ တာနိ မာလာဓာရဏာဒိနိ မဟာဇနော ကရောတိ၊ တတော ပဋိဝိရတာတိ အတ္ထော။

၉-တတိယအာမကဗညပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-နစ္စဂီတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၁။ သာသနဿ အနနုလောမတ္တာ ဝိသုကံ ပဋ္ဌာဏီဘူတံ ဒဿနန္တိ ဝိသုကဒဿနံ။ အတ္တနာ နစ္စနနစ္စာပနာဒိဝသေန နစ္စာ စ ဂိတာ စ ဝါဒိတာ စ အန္တမသော မယူရနစ္စာဒိဝသေနာပိ ပဝတ္တာနံ နစ္စာဒိနံ ဝိသုကဘူတာ ဒဿနာ စာတိ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသုကဒဿနာ။ နစ္စာဒိနိ ဟိ အတ္တနာ ပယောဇေတုံ ဝါ ပရေဟိ ပယောဇာပေတုံ ဝါ ပယုတ္တာနိ ပဿိတုံ ဝါ နေဝ ဘိက္ခုနံ န ဘိက္ခုနိနံ ဝဇ္ဇန္တိ။

၁-ဂန္ဓဇာတိကံ (သီ၊ သျှာ)

၂-ဥစ္စာသယနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၂။ ဥစ္စာသယနံ ဝုစ္စတိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ။ မဟာသယနံ အကပ္ပိယတ္ထရဏံ၊ တတော ပဋိဝိရတာတိ အတ္ထော။

၃-ဇာတရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၃။ ဇာတရူပန္တိ သုဝဏ္ဏံ။ ရဇာတန္တိ ကဟာပဏော လောဟမာသကော ဇတုမာသကော ဒါရုမာသကောတိ ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တဿဥဘယဿာပိ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတာ၊ နေဝ နံ ဥဂ္ဂဏ္ဍန္တိ န ဥဂ္ဂဏ္ဍာပေန္တိ၊ န ဥပနိက္ခိတ္တံ သာဒိယန္တိတိ အတ္ထော။

၄-အာမကဓညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၄။ အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာတိ သာလိဝိဟိယဝဂေါရမကင်္ဂဝရကကုဒြိသကသင်္ခါတဿ သတ္တဝိဓဿာပိ အာမကဓညဿ ပဋိဂ္ဂဟဏာ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ၊ အာမသနမ္ပိ ဘိက္ခူနံ န ဝဇ္ဇတိယေဝ။

၅-အာမကမံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၅။ အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ အညတြ ဥဒ္ဓိဿိ^၁ အနုညာတာ။ အာမကမံသမစ္ဆာနံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဘိက္ခူနံ န ဝဇ္ဇတိ၊ နော အာမသနံ။

၆-ကုမာရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၆။ ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ ဣတ္ထိတိ ပုရိသန္တရဂတာ၊ ဣတရာ ကုမာရိကာ နာမ။ တာသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမ္ပိ အာမသနမ္ပိ အကပ္ပိယမေဝ။

၇-ဒါသိဒါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၇။ ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ ဒါသိဒါသဝသေနေဝ တေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ န ဝဇ္ဇတိ၊ “ကပ္ပိယကာရကံ ဒမ္ပိ၊ အာရာမိကံ ဒမ္ပိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ ပန ဝဇ္ဇတိ။

၁၀-စတုတ္ထအာမကဗညပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-ခေတ္တဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆၁။ အဇေဋကောဒိသု ခေတ္တဝတ္ထုပရိယောသာနေသု ကပ္ပိယာကပ္ပိယ-
နယော ဝိနယဝသေန ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ခေတ္တံ နာမ ယသ္မိံ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ
ရူဟတိ။ ဝတ္ထု နာမ ယသ္မိံ အပရဏ္ဏံ ရူဟတိ။ ယတ္ထ ဝါ ဥဘယံ ရူဟတိ၊ တံ
ခေတ္တံ။ တဒတ္ထာယ အကတဘူမိဘာဂေါ ဝတ္ထု။ ခေတ္တဝတ္ထုသိသေန စေတ္ထ
ဝါပိတဋ္ဌာကောဒိနိပိ သင်္ဂဟိတာနေဝ။

၂-၃-ကယဝိက္ကယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆၂-၆၃။ ကယဝိက္ကယာတိ ကယာ စ ဝိက္ကယာ စ။ ဒူတေယျံ ဝုစ္စတိ
ဒူတကမ္ပိဂိဟိနံ ပဏ္ဏံ ဝါ သာသနံ ဝါ ဂဟေတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ၊ ပဟိဏဂမနံ
ဝုစ္စတိ သရာ သရံ ပေသိတဿ ဒုဒ္ဒကဂမနံ၊ အနုယောဂေါ နာမ တဒုဘယ-
ကရဏံ။ တသ္မာ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂါတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄-တုလာကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆၄။ တုလာကုဋာဒိသု ကုဋန္တိ ဝဉ္ဇနံ။ တတ္ထ တုလာကုဋံ တာဝ ရူပကုဋံ
အင်္ဂကုဋံ^၁ ဂဟဏကုဋံ ပဋိစ္ဆန္ဒကုဋန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ရူပကုဋံ နာမ
ဒွေ တုလာ သမရူပါ ကတွာ ဂဏှန္တော မဟတိယာ ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော
ခုဒ္ဓိကာယ ဒေတိ။ အင်္ဂကုဋံ^၂ နာမ ဂဏှန္တော ပစ္စာဘာဂေ ဟတ္ထေန တုလံ
အက္ကမတိ၊ ဒဒန္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ။ ဂဟဏကုဋံ နာမ ဂဏှန္တော မူလေ ရဇြံ
ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော အဂ္ဂေ။ ပဋိစ္ဆန္ဒကုဋံ နာမ တုလံ သုသိရံ ကတွာ အန္တော
အယစုဏ္ဏံ ပက္ခိပိတွာ ဂဏှန္တော တံ ပစ္စာဘာဂေ ကရောတိ၊ ဒဒန္တော
အဂ္ဂဘာဂေ^၂။

ကံသော ဝုစ္စတိ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ တာယ ဝဉ္ဇနံ ကံသကုဋံ။ ကထံ? ဧကံ
သုဝဏ္ဏပါတိံ ကတွာ အညာ ဒွေ တိသော လောဟပါတိယော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ
ကရောန္တိ။ တတော ဇနပဒံ ဂန္ဓာ ကိဉ္ဇိဒေဝ အနုကုလံ ပဝိသိတွာ
“သုဝဏ္ဏဘာဇနာနိ ကိဏထာ”တိ ဝတွာ အဂ္ဂေ ပုစ္ဆိတေ သမဂ္ဂတရံ
ဒါတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တတော တေဟိ “ကထံ ဣမေသံ သုဝဏ္ဏဘာဂေါ

၁-ကံသကုဋံ (သီ) ၂-ပုဗ္ဗဘာဂေ (သီ)
သံ-၄ ၃-၂၂

ဇာနိတဗျော”တိ ဝုတ္တေ “ဝိမံသိတွာ ဂဏှထာ”တိ သုဝဏ္ဏပါတိ° ပါသာဏေ ခံသိတွာ သဗ္ဗပါတိယော ဒတွာ ဂစ္ဆန္တိ။

မာနကုဋံ ဟဒယဘေဒသိခါဘေဒရဇ္ဇုဘေဒဝသေန တိဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဟဒယဘေဒေါ သပ္ပိတေလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ ဂဏှန္တော ဟေဋ္ဌာဆိဒ္ဓေန မာနေန “သဏိကံ အာသိဇ္ဇာ”တိ ဝတွာ အန္တောဘာဇနေ ဗဟုံ ပဋ္ဌရာပေတွာ ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော ဆိဒ္ဓံ ပိဓာယ သီဃံ ပူရေတွာ ဒေတိ။ ‘သိခါဘေဒေါ တိလတဏှုလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ ဂဏှန္တော သဏိကံ သိခံ ဥဿာပေတွာ ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော ဝေဂေန သိခံ ဘိန္ဒန္တော ဒေတိ။ ရဇ္ဇုဘေဒေါ ခေတ္တဝတ္ထုမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ လဗ္ဗံ အလဘန္တာ ဟိ ခေတ္တံ အမဟန္တံ မဟန္တံ ကတွာ မိနန္တိ။

၅-ဥက္ကောဋနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆၅။ ဥက္ကောဋနာဒိသု ဥက္ကောဋနန္တိ သာမိကေ အဿာမိကေ ကာတုံ လဇ္ဇဂ္ဂဟဏံ။ ဝဉ္စနန္တိ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ ပရေသံ ဝဉ္စနံ။ တတြိဒမေကံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ လုဒ္ဒကော မိဂဉ္စ မိဂပေါတကဉ္စ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ။ တမေကော ဓုတ္တော “ကိ° ဘော မိဂေါ အဂ္ဂတိ၊ ကိ° မိဂပေါတကော”တိ အာဟ။ “မိဂေါ ဒွေ ကဟာပဏေ၊ မိဂပေါတကော ဧက”န္တိ စ ဝုတ္တေ ကဟာပဏံ ဒတွာ မိဂပေါတကံ ဂဟေတွာ ထောကံ ဂန္ဓော နိဝတ္တော “န မေ ဘော မိဂပေါတကေန အတ္ထော၊ မိဂံ မေ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဒွေ ကဟာပဏေ ဒေဟိတိ။ နနု ဘော မယာ ပဋ္ဌမံ ဧကော ကဟာပဏော ဒိန္ဓောတိ။ အာမ ဒိန္ဓောတိ။ ဣမမ္ပိ မိဂပေါတကံ ဂဏှ၊ ဧဝံ သော စ ကဟာပဏော၊ အယဉ္စ ကဟာပဏဂ္ဂုနကော မိဂပေါတကောတိ ဒွေ ကဟာပဏာ ဘဝိဿန္တိတိ။ သော “ကာရဏံ ဝဒတိ”တိ သလ္လက္ခေတွာ မိဂပေါတကံ ဂဟေတွာ မိဂံ အဒါသိတိ။

နိကတိတိ ယောဂဝသေန ဝါ မာယာဝသေန ဝါ အပါမဂ်° ပါမဂ်န္တိ အမဏိ° မဏိန္တိ၊ အသုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏန္တိ ကတွာ ပတိရူပကေန ဝဉ္စနံ။ သာစိယောဂေါတိ ကုဋိလယောဂေါ။ ဧတေသံယေဝ ဥက္ကောဋနာဒိနမေတံ နာမံ။ တသ္မာ ဥက္ကောဋနသာစိယောဂါ ဝဉ္စနသာစိယောဂါ နိကတိသာစိယောဂါတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော။ ကေစိ အညံ ဒဿေတွာ အညဿ ပရိဝတ္တနံ သာစိယောဂေါတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပန ဝဉ္စနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။

၆-၁၁-ဆေဒနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၆၆-၁၁၇၁။ ဆေဒနာဒိသု ဆေဒနန္တိ ဟတ္ထစ္ဆေဒနာဒိ။ ဝဇောတိ
မာရဏံ။ ဗန္ဓောတိ ရဇ္ဇုဗန္ဓနာဒိဟိ ဗန္ဓနံ။ ဝိပရာမောသောတိ ဟိမဝိပရာ-
မောသော ဂုမ္ဘဝိပရာမောသောတိ ဒုဝိဓော။ ယံ ဟိမပါတသမယေ ဟိမေန
ပဋိစ္ဆန္တာ ဟုတ္တာ မဂ္ဂပဋိပန္နံ ဇနံ မုသန္တိ၊ အယံ ဟိမဝိပရာမောသော။ ယံ
ဂုမ္ဘာဒိပဋိစ္ဆန္တာ မုသန္တိ၊ အယံ ဂုမ္ဘဝိပရာမောသော။

အာလောပေါ ဝုစ္စတိ ဂါမနိဂမာဒိနံ ဝိလောပကရဏံ။ သဟသာ-
ကာရောတိ သာဟသကိရိယာ၊ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ မနုဿာနံ ဥရေ သတ္ထိ
ဌပေတွာ ဣစ္ဆိတဘဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ။ ဧဝမေတသ္မာ ဆေဒနဝဓဗန္ဓနဝိပရာမောသအာ-
လောပသဟသာကာရာ ပဋိဝိရတာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အာမကဓညပေယျာလဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာ

တ္ထောဝတာ ဟိ—

မဟုကာရဿ ယတိနံ ဝိပဿနာစာရနိပုဏဗုဒ္ဓိနံ၊
သံယုတ္တဝရနိကာယဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ ကာတုံ။

သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတိ'မာသိသမာနေန ဝိယာ မယာ၊
နိပုဏာ အဋ္ဌကထာ အာရဒ္ဓါ သာရတ္ထပကာသိနိ နာမ။

သာ ဟိ မဟာအဋ္ဌကထာယ သာရ'မာဒါယ နိဋ္ဌိတာ ဒေသာ၊
အဋ္ဌသတ္တတိမတ္တာယ ပါဠိယာ ဘာဏဝါရေဟိ။

ဧကုနသဋ္ဌိမတ္တော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါပိ ဘာဏဝါရေဟိ၊
အတ္ထပ္ပကာသနတ္တာယ အာဂမာနံ ကတော ယသ္မာ။

တသ္မာ တေန သဟာ'ယံ အဋ္ဌကထာ ဘာဏဝါရဂဏနာယ၊
ထောကေန အပရိပူရံ သတ္တတိ'သသတံ ဟောတိ။

သတ္တတိ'သာမိကသတ-ပရိမာဏံ ဘာဏဝါရတော ဧဝံ၊
သမယံ ပကာသယန္တိ မဟာဝိဟာရာမိဝါသိနံ။

မူလဋ္ဌကထာယ သာရ'မာဒါယ မယာ ဣမံ ကရောန္တေန၊
ယံ ပုညမုပစိတံ တေန ဟောတု သဗ္ဗော သုခိ လောကော။

ဧတိဿာ ကရဏတ္ထံ ယေရေန ဘဒန္တဇောတိပါလေန၊
သုစိသီလေန သုဘာသိတဿ ပကာသယန္တညဏေန။

သာသနဝိဘူတိကာမေန ယာစမာနေန မံ သုဘဂုဏေန၊
ယံ သမဓိဂတံ ပုညံ တေနာပိ ဇနော သုခိ ဘဝတူတိ။

ပရမဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိရိယပ္ပဋိမဏ္ဍိတေန သီလာစာရဇ္ဇဝမဒ္ဓဝါဒိဂုဏသမုဒယ-
သမုဒိတေန သကသမယသမယန္တရဂဟနဇ္ဈောဂါဟဏသမတ္တေန ပညာဝေ-
ယျတ္တိယသမန္နာဂတေန တိပိဋကပရိယတ္တိပ္ပဘေဒေ သာဋ္ဌကထေ သတ္ထုသာ-
သနေ အပ္ပဋိဟတဉာဏပ္ပဘာဝေန မဟာဝေယျာကရဏေန ကရဏသမ္ပတ္တိဇနိတ-
သုခဝိနိဂ္ဂတမရုရောဒါရဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန ယုတ္တမုတ္တဝါဒိနာ ဝါဒိဝရေန
မဟာကဝိနာ ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ ဆဋ္ဌဘိညာဒိပ္ပဘေဒဂုဏပ္ပဋိမဏ္ဍိတေ

၁-မာဝိလသမာနေန (သိ၊ သျှာ)

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ ထေရဝံသပ္ပဒိပါနံ ထေရာနံ မဟာဝိဟာရ-
ဝါသီနံ ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန ဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ ဗုဒ္ဓဃောသောတိ ဂရူဟိ
ဂဟိတနာမဓေယျေန ထေရေန ကတာ အယံ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိ နာမ သံယုတ္တ-
နိကာယဋ္ဌကထာ—

တာဝ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ လောကနိတ္ထရဏေသိနံ။
ဒဿေန္တိ ကုလပုတ္တာနံ၊ နယံ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ။
ယာဝ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမမ္ပိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တဿ တာဒိနော။
လောကမ္ပိ လောကဇေဋ္ဌဿ၊ ပဝတ္တတိ မဟေသိနောတိ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိ နာမ

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာ သဗ္ဗာကာရေန နိဋ္ဌိတာ။

သဠာယတနဝဂ္ဂမဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

သိဝဠိတပဒါနိ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကတညူတတော	၆၀	အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ	၁၁၅
အကာလိကေန	၁၄၅	အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဓော	၂၀၆
အင်္ဂါလာသု ဓမ္မဒေသနာယ	၂၅၆	အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ	၂၀၆
အကုသလာ	၁၇၀	အဇ္ဈတ္တံ သတိမာ	၂၃၉
အကုသလေ ဓမ္မေ	၃၀၁	အဇ္ဈာရဟာ	၁၀၉
အကုပ္ပါ	၁၃၆	အဇ္ဈုပေက္ခိတာ	၃၀၄
အက္ခန္ဓတိ	၁၁၇	အဇ္ဈောသာနာ	၁၀၇
အက္ခောသိဿန္တိ	၂၀	အဇ္ဇနဝနေ	၂၇၀
အက္ခာသိ ယောဂံ	၃၂	အညတရော	၃၀
အခဏ္ဍေဟိ	၃၀၇	အညတြေဝ သဒ္ဓါယ	၄၇
အခိလံ	၄၃	အညတော ပဿတိ	၁၆
အဂန္တာ	၃၁၀	အညထာဘာဝိ ဘဝသတ္ထော	
အဂရံ	၃၄	လောကော ဘဝမေဝါ-	
အဂုတ္တာ	၂၇	ဘိနန္ဒတိ	၁၁
အဂုတ္တဒ္ဓါရဿ	၄၃	အညထတ္တံ	၁၄-၃၁၆
အဂ္ဂပဒသ္မိ°	၁၅၀	အညဒတ္ထု	၁၅၉
အဂ္ဂမက္ခာယတိ	၁၇၀	အညမညခါဒိကာ	၃၃၃
အင်္ဂါရကာသုပမာ	၉၆	အညမဟေဌယာနော	၇၃
အင်္ဂေဟိ	၁၂၅	အညာဏာယ အဒဿနာယ	၂၁၀
အစက္ခကရဏာ	၁၀၉	အညာတာဝိဇ္ဇိယံ	၂၆၉
အစ္စာဓာယ	၇၂	အညာသိ ဝတ ဘော	
အစိရကာရိတံ	၀၆	ကောဏ္ဍညော	၃၂၉
အစိရပရိနိဗ္ဗုတေသု	၂၅၇	အညိဇ္ဇိယံ	၂၆၉
အစ္ဆေစ္ဆိ တဏှံ	၁၁၅	အညံ ဗျာကရေယျ	၄၇
အဇ္ဈတ္တရတော	၂၀၅	အဇ္ဈိယမာနာ	၂၉၉
အဇ္ဈတ္တံ	၁၀၇-၂၉၅	အဋ္ဌ ကုက္ကာ ဥပရိနေမဿ	၃၃၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဠာသတပရိယာယံ	၁၂၂	အဓိမောစေဟိ	၃၂၂
အဠာဂီကံ မဂ္ဂံ	၁၇၁	အဓိဝါသေတိ	၃၀
အဠာကတွာ	၁၈၅	အဓောဂစ္ဆ	၁၄၁
အဇော မဟဒ္ဒနော	၃၂၁	အဓမ္မိကာ ဒေဝါ	၁၁၃
အတိသိတွာ	၃၃	အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ	၂၆၉
အတ္တကိလမထာနု- ယောဂေါ	၁၄၅-၃၂၀	အနတံ	၁၄၉
အတ္တဒီပါ	၂၃၀	အနဂဇော	၁၇၀
အတ္တနိယေန	၁၇	အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ	၁၈၁
အတ္တရူပေန	၃၅	အနန္တရံ အဗာဟိရံ	၂၃၇
အတ္တသရဏာ	၂၃၀	အနန္တေဝါသိကံ	၄၆
အတ္တသမ္ပဒါ	၁၆၉	အနနုဗောဓာ	၃၂၉
အတ္တသမ္ဘဝံ	၂၈၅	အနတ္တဂ္ဂဟဏတော	၅၉
အတ္တာပိ	၃၁၀	အနတ္တသံဟိတော	၃၂၀
အတ္တပနာယိကံ	၃၁၁	အနန္တဒေါသူပဒ္ဒဝတော	၆၁
အတ္ထိ	၅၀	အနဘိဇာနံ အပရိဇာနံ အဝိရာဇယံ အပ္ပဇဟံ	၆
အတ္ထိ အာယာမ	၁၆၇	အနဘိသမေစ္စ	၃၃၀
အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿ	၁၁၆	အနရိယော	၃၂၀
အထ မရဏကာလေ	၁၈၁	အနဿသံ	၁၅-၁၆
အဒန္တာ	၂၇	အနာစရိယကံ	၄၆
အဒ္ဓါ	၁၁၇	အနာမန္တေတွာ	၂၃၆
အဒုက္ခမသုခံ	၁၁၅	အနာဝရဏာ	၁၈၈
အဒ္ဓဘူတံ	၁၀	အနာဝတ္ထိဓမ္မော	၃၁၂
အဒ္ဓါနဉ္စ အာပါဒေန္တိ	၃၉	အနာသကာ	၄၃
အဒ္ဓါနပရိညတ္ထံ	၁၆၉	အနာသဝံ	၁၄၉
အဒိဋ္ဌာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ	၂၀	အနိကီဋ္ဌိတာဝိနော ကာမေသု	၃၉
အဒိနမာနသော	၁၈၃	အနိစ္စတော	၁၁၇
အဓိဂဏ္ဍိန္ဒြိယ	၁၂၉	အနိစ္စတော ဇာနတော	၁၆
အဓိမုစ္စတိ	၄၃-၉၅	အနိစ္စတော ဇာနတော	
အဓိမောစိတံ	၃၂၂	ပဿတော	၁၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]	
အနိစ္စတာ	၁၄၄
အနိစ္စာနုပဿီ	၁၁၈
အနိစ္စုတ္တုဒနပရိမဒ္ဒနဘောဒန- ဝိဒ္ဓိသနဓမ္မဿ	၃၁
အနိစ္စာ ပရိဝါရဏံ	၁၅၉
အနိဋ္ဌရူပံ	၃၃၂
အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကာ	၁၈၉
အနိမိတ္တာ	၁၃၇
အနိမိတ္တံ	၁၂၉
အနိဿိတော	၇၃
အနိဿံ	၁၃၁
အနုကမ္မကေန	၁၄၈
အနုကမ္မံ ဥပါဒါယ	၁၄၈
အနုဋ္ဌိတာ	၂၈၂
အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ	၂၈၁
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ	၂၄၄
အနုဒဟန္တိ	၉၇
အနုဒယတာယ	၂၅၉
အနုဓမ္မစာရိနော	၂၈၄
အနုနဒီတိရေ	၇၃
အနုပပန္နော ဟောတိ	၁၅၁
အနုပဗ္ဗဇ္ဇံ	၁၈၀
အနုပဝဇ္ဇံ	၁၈
အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ	၁၆၉
အနုပ္ပန္နာနံ	၁၆၂
အနုပရိယာယပထံ	၂၄၄
အနုပရိသက္ကေယျ	၁၄၁
အနုဗျဉ္ဇနသော	၅၀
အနုဗန္ဓိံ သု	၃၀၉
အနုဝိတက္ကေတိ	၁၈၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]	
အနုဝိက္ခိတ္တော	၂၉၀
အနုဝိဓာယေယျံ	၁၁၀
အနုဝေဒံ ဝိဇ္ဇေယျ	၁၁၇
အနုသယာ	၁၂
အနုဿတိ	၁၈၀
အနုဿဝေါ	၄၇
အနေကပရိယာယေန	၅၀
အနေကပရိယာယေန အသုဘကထံ	၂၉၆
အနေကဝိဟိတံ	၃၂၅
အနေကာနိ ဒေဝတာ- သဟဿာနိ	၃၇
အင်္ဂါရကာသုပမာ ကာမာဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ	၉၆
အင်္ဂေဟိ	၁၂၅
အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿ	၁၁၆
အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ	၁၈၁
အန္တဿ ဝသန္တိ	၄၆
အန္တာ	၁၄၅
အန္တောပူတိ	၈၅
အန္တကရဏာ	၁၈၉
အန္တကာရေ နိက္ခိတ္တော	၂၁၀
အန္တကာရော အပဿတံ	၄၅
အပဏ္ဏကတာယ မယံ	၁၄၆
အပုနဗ္ဗဝါယ	၅၀
အပရာမဋ္ဌေဟိ	၃၀၈
အပရိမာဏာ ဝဏ္ဏာ	၃၂၉
အပရိဟာနိယေ	၁၈၆
အပလိခတံ ဂဏ္ဍမူလံ	၃၁
အပါရာပါရံ	၁၆၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အပ္ပကသိရေန	၁၄၂	အဘိဘာယတနာနိ	၃၀
အပ္ပညာတော	၁၆	အဘိဘုယျ ကောဓံ	၄၂
အပ္ပဋိကူလံ	၂၀၇	အဘိဘုယျ ဝတ္တတိ	၁၂၆
အပ္ပဋိဝိဘတ္တံ	၁၃၉-၃၁၁	အဘိန္ဒြိ ကဝစမိဝ	၂၈၅
အပ္ပဋိဝေဓာ	၃၂၉	အဘိရတိ	၁၂၈
အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ	၁၆၇	အဘိသဗ္ဗေတယိတံ	၄၆
အပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တော	၁၈၃	အဘိသင်္ခတံ	၄၆
အပ္ပထာမကော	၁၁၇	အဘိသင်္ခရိ	၁၃၁
အပ္ပနိဋ္ဌေဝါသာနိ	၁၃	အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ ပကာသေသုံ	၃၂၅
အပ္ပပုညာ	၂၃၄	အမစ္စာ	၃၁၆
အပ္ပေါဿုက္ကော	၂၈၄	အမတပရာယနံ	၂၇၉
အပ္ပမာဏစေတသော	၄၃	အမတောဂဓံ	၂၇၉
အပ္ပမာဏောတိ	၁၈၂	အမနောရမာ	၄၄
အပ္ပမာဒသမ္ပဒါ	၁၆၉	အမုကသ္မိံ	၁၆
အပ္ပမာဒေါ	၃၅	အမောဟယိ မစ္စုရာဇံ	၅၀
အပ္ပမေယျော	၁၅၀	အဓ္မိလဂ္ဂေဟိ	၂၃၅
အပ္ပသဒ္ဓါနိ	၁၃	အယမဟမသ္မိ	၁၁၄
အပ္ပံ ဝါ အနာဂတေသု	၃၅	အယမန္တရာကထာ	၁၃၀
အဗဟုကတော	၁၈၇	အယော	၁၈၈
အဗျာပါဒေါ	၁၅၉	အယောနိသောမနသိကာရော	၁၇၇
အဘာဝိတကာယာ	၄၀	အယောသင်္ကနာ	၅၁
အဘိက္ကန္တတရံ	၁၂၀	အယံ ဝုစ္စတိ	၄၆၊ ၁၆၄
အဘိက္ကန္တာ	၉၄	အယံ ဝေါ အမှာကံ	
အဘိက္ခဏံ	၂၄၅	အနုသာသနိ	၁၄၈
အဘိညာ ပရိညေယျံ	၁၂	အရက္ခိတာ	၂၇
အဘိညာ ပရိညာ ပဟာတဗ္ဗံ	၆	အရက္ခိတေနေဝ ကာယေန	၄၀
အဘိညေယျံ	၁၂	အရညကုဋိကာယံ	၄၁
အဘိဟရတိ	၂၃၅	အရညဝနပတ္တာနိ	၁၃
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ	၂၉	အရတိ	၁၇၇
အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျံ	၉၇		

သံဝဏ္ဏိတပဒါန် အနုက္ကမဏိကာ ၃၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အရိယကန္တေဟိ	၃၀၇	အသာဒိတဉ္စ သာဒုံ	၂၇
အရိယေန ပညာစက္ခနာ	၃၃၄	အသာရာဒါနိ	၃၁၀
အရဂတ္ထော	၁၁၀	အသုခသယိတာနိ	၃၁၀
အလမရိယဉာဏဒဿန- ဝိသေသော	၁၃၉	အသန္တံ အဝိဇ္ဇမာနံ	၁၁၆
အလသော စ	၁၂၅	အသင်္ခတံ	၁၄၀
အလက္ခိကာ	၂၃၄	အသင်္ချေယျော	၃၂၀
အလံ	၁၄၆	အသန္တုဋ္ဌော	၉၇
အဝဿဇိ	၂၀၅	အသမ္ပဇာနာ	၂၀၀
အဝန္တိယာ	၁၃၀	အသမ္မောသာယ	၁၆၂
အဝဿုတပရိယာယံ	၉၅	အသိတဝိသာ	၅၄
အဝဿုတော	၀၅	အသိသဒိသဝိသာ	၅၄
အဝိဇ္ဇာ	၁၂	အသုစိ	၀၅
အဝိနိပါတဓမ္မော	၃၁၂	အသုစိဂါမကဏှကော	၁၁၀
အဝိတက္ကောမိ	၂၃၉	အသုဘဘာဝနာယ- ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ	၂၉၇
အဝိရာဇေန္တော	၆	အသေစနကော	၃၀၁
အဝိသေသကာရိတော	၆၀	အသံဝုတာ	၂၇
အဝိဟညမာနော	၂၃၆	အသံဝုတဿ	၃၀
အဝိဟိံသာ	၁၅၉	အသ္မာ	၃၃၁
အဝိဇ္ဇာဂတဿ	၁၅၃	အသ္မိ	၁၁၄
အဝိဇ္ဇာဃော	၁၇၄	အသ္မိမာနဿေတံ အဓိဝစနံ	၀၄
အဝိဇ္ဇံ ဘိန္ဒိဿတိ	၁၆၄	အဿာသတာယသ္မာ	၃၂၂
အဝိဒ္ဓသု	၄၅	အဟာရီ အပရိဟာရီ	၁၄၂
အဝုသိတံ	၁၅	အဟမ္ပမိ	၁၄၂
အဝုပသမော	၁၇၀	[အာ]	
အဝေစ္စပ္ပသာဒေန	၁၂၉-၃၀၇	အာကာရပရိဝိတက္ကော	၄၇
အသပ္ပုရိသသေဝိတော	၁၀၆	အာကာရေဟိ	၃၄
အသတိ	၁၉	အာကာသံ ခေဿာမိ	၁၁၀
အသတိ ကိရာယံ	၁၀၀	အာကိဏ္ဏမနုဿံ	၃၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာကိဉ္ဇညံ	၁၃၇
အာဂတိဂတိ	၁၉
အာဂမံသု	၄၃
အာဂန္တုကာဂါရံ	၁၇၃
အာဂမ္မ	၄၇-၁၆၉
အာစရိယမုဋ္ဌိ	၂၃၇
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော	၂၆၂
အာစိက္ခိယန္တိ	၂၈၄
အာစိနတော	၂၉
အာဒိတ္တံ	၁၀
အာနာပါနဿတိ	၃၀၀
အာပါယိကော	၁၄၂
အာဗာဓော	၂၃၆
အာဘိန္နေယျ	၅၀
အာမန္တေသိ	၇၄-၃၂၇
အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ	၃၃၆
အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ	၃၃၆
အာယတိံ အပုနဗ္ဗဝါယ	၁၅
အာယသ္မန္တံ ထေရံ	၁၃၀
အာယု	၁၃၃
အာရကာ	၁၅
အာရက္ခာယ	၆၇
အာရက္ခော	၃၅
အာရဒ္ဓေါ	၁၈၁
အာရဗ္ဗမာနောဝ	၁၈၅
အာရမ္မဏေန	၁၃၅
အာရမ္မဏံ	၉၅
အာရဗ္ဗဓာတု	၁၇၉
အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ	၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာရာမဒေဝတာ	၁၃၉
အာရာမနိဿယီ	၁၈၃
အာရာမေန အာရာမံ	၁၈၃
အာလောကသညာ	၂၉၁
အာလောကော	၄၅
အာဝသထာဂါရံ	၁၄၆
အာဝါသဂတော	၃၃
အာဝိဇ္ဇေယျံ	၁၁၀
အာဝေဏိကာနိ	၁၂၅
အာသနာနိ ပညာပေတွာ	၈၇
အာသဘီ	၂၄၂
အာသဘိံ ဝါစံ	၂၉၄
အာသယတော	၅၈
အာသဝါ	၁၂
အာသဝါနံ ခယာယ	၆၇-၃၁၉
အာသိတ္တဝိသာ	၅၄
အာသိဝိသာ	၅၄
အာသိဝိသော	၁၄
အာသိတိကော	၂၃၈
အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ	၂၁၂
အာဟာရသမုဒယာ	၂၆၂
အာဟာရဋ္ဌိတိကော	၁၇၇
အာဟာရံ	၁၇၇
[ဣ]	
ဣတရိတရာ နရာ	၂၇
ဣတိပါယံ	၅၀
ဣတိဘဝါဘဝကထာ	၃၂၆
ဣတိဝါဒပုမောက္ခာနိသံသံ	၁၈၃
ဣဒါနိ အဗ္ဘော ပုရိသ	၅၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဣ]

ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော	၁၇၄
ဣမဉ္ဇ ကာယံ နိက္ခိပတိ	၁၅၁
ဣမမေဝ ဖဿံ ပဋိစ္စ	၁၁၈
ဣမိနာ တံ	၂၀
ဣစ္ဆာမဟံ	၁၆၄
ဣဇိတံ	၁၁၄
ဣဇ္ဈိယတိ	၁၃၉
ဣဇ္ဇာ	၁၂
ဣတ္ထိန္ဒြိယံ	၂၆၉
ဣတ္ထိကာမေဟိ	၁၄၆
ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ	၃၃၆
ဣတ္ထေတံ ဒွယံ	၂၆
ဣဓ	၁၀
ဣဓ နော	၁၇
ဣဓံ	၂၈၄
ဣဓါဘိသင်္ခါရံ	၁၃၁-၂၈၈
ဣဓိပပါဒံ	၂၈၂
ဣဇ္ဈိယာနိ	၁၃၃
ဣဇ္ဈိယာနံ ဝါ ဝိပရိဏာမံ	၁၄
ဣဇ္ဈိယသမ္ပန္နော	၄၇-၂၆၉
ဣစ္ဆာ	၄၂
ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဗလာနိ	၁၂၆
ဣဿရိယာဓိပစ္စံ	၃၀၇

[ဥ]

ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိ ကရိတွာ	၉၅
ဥဒကမဏိကော	၁၄၂
ဥဒကမဏိကံ	၈၈
ဥဒကဏ္ဍဝံ	၅၇
ဥဒကာစမနာနိ စ	၄၃

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဇ]

ဥဒကောရောဟကာ	၁၄၁
ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ	၂၆၆
ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ	၂၈၅
ဥဒါယိ	၁၂၀
ဥဒုဇိတံ	၁၀၇
ဥဒေနံ စေတိယံ	၂၈၂
ဥပတ္တိလေသာ	၂၃၅
ဥပဋ္ဌာကော	၂၄၆
ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာ	၄၀
ဥပဒ္ဓုတံ	၁၂
ဥပမာ ခေါ မျာယံ	၅၇
ဥပယန္တိ	၂၇-၃၂၀
ဥပသင်္ကမနံ	၁၈၀
ဥပသင်္ကမိ	၃၈
ဥပဿဋ္ဌံ	၁၂
ဥပသမာယ	၆၇-၃၂၈
ဥပသမ္ပဇ္ဇ	၃၂၁
ဥပသေနဿ	၁၄
ဥပရိဃဋ္ဌာယံ	၁၀၇
ဥပဝဇ္ဇကုလာနိ	၁၉
ဥပါရမ္ဘာနိသံသံ	၁၈၃
ဥပါသနံ ကရောန္တေ	၃၃၂
ဥက္ကောဋ္ဌနံ	၃၃၈
ဥပေက္ခာ ဓုရသမာဓိ	၁၅၈
ဥက္ကဇ္ဇာဝကုဇ္ဇံ	၁၈၇
ဥဂ္ဂတေဇာ	၅၄
ဥဂ္ဂိလိတုံ	၁၄၄
ဥဂ္ဂေါ	၃၇
ဥတုပရိဏာမဇာနိ	၁၂၁
ဥတ္တရသေတု ဝါ	၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဉ]	
ဥတ္တရိဉ္စ ဝိဿာတံ	၂၀၅
ဥတ္တရိဝိမုတ္တိံ အပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဈတော	၂၀၈
ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ	၁၃၉
ဥဒ္ဒေသံ ဂစ္ဆတိ	၂၀၆
ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတော	၂၈၉
ဥဒ္ဒတာ	၂၈၈
ဥဒ္ဒန္တာဂိယာနိ	၁၇၅
ဥဒ္ဒဠာ	၂၈၈
ဥပ္ပန္နာနံ	၁၆၂
ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ	၃၀၁
ဥပေက္ခာ	၁၅၈
ဥမ္မဂ္ဂေါ	၁၀၆
ဥမ္မဂ္ဂေါ	၁၆၈-၂၆၀
ဥမ္မုဇော	၁၄၁
ဥယျာပေန္တိ	၁၄၁
ဥလ္လောကေတွာ	၁၃၈
ဥသ္မာ	၂၇၃
ဥသ္မုဒကဇာတော	၂၁၀
ဥဿဟတိ	၁၄၁

[ဋ]

ဋီသရံ	၁၄၂
ဋီဟတံ	၁၇၃
ဋီဟတံ ရဇောဇလ္လိံ	၃၀၁

[ဓ]

ဧကတ္တာ	၁၃၈
ဧကဓမ္မော	၂၉၅
ဧကမန္တံ နိသိဒိံ သု	၃၀၉
ဧကာယန္ဓာယံ	၂၁၃
ဧကော ဥဒ္ဒေသော	၁၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဓ]	
ဧကောဒိဘူတာ	၂၃၄
ဧကော ပဉ္စော	၁၃၈
ဧကံသေနေတံ	၁၄၄
ဧကံသော	၂၄၂
ဧကံ ဝေယျာကရဏံ	၁၃၈
ဧဇာ	၂၆
ဧတဒတ္တနိ သမ္ဘူတံ	၁၅၉
ဧတဒဝေါစ	၈၅
ဧတမေတ္တကေန	၁၅၂
ဧတ္တကမေဝါ	၁၅၂
ဧတံ ဟိ အာဝုသော သာဝကဿ	
ပတိရူပံ	၁၈
ဧတံ မမ	၁၁-၁၈
ဧတ္ထ	၂၈
ဧတ္တာဟံ ဘန္တေ အနဿသံ	၁၅
ဧဝမေတ္ထ	၂၀
ဧဝမေဝ ခေါ	၁၀၆-၇
ဧဝံကာရီ	၁၁၀
ဧဝံ တတ္ထ ဝိရဇ္ဇတိ	၁၁၅
ဧဝံဓမ္မာ	၂၄၂
ဧဝံပညာ	၂၄၂
ဧဝံ ပသန္ဓော	၂၄၁
ဧဝံ ဝဒေယျ	၁၀၈
ဧဝံ ဝဒေယျံ	၅၄
ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိ	၁၁၆
ဧဝံဝိမုတ္တာ	၂၄၂
ဧဝံ ဝိမုတ္တစိတ္တဿ	၃၂၂
ဧဝံဝိဟာရိနော	၂၄၂
ဧဝံသမာစာဓရာ	၁၁၀
ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ	၃၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[ဧ]

ဧဝံသီလာ
ဧဝံ ဟိ တံ အာရုသော
ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿ

၂၄၂
၁၆၈
၁၅-၁၉

[ဩ]

ဩကာ အနောကံ
ဩကာသေသိ
ဩက္ကာမေန္တိ
ဩက္ခာယတိ
ဩဂိလိတုံ
ဩဃာနံ
ဩတာရံ
ဩဒနကုမ္မာသုပစယဿ
ဩဓ္မပတောဒေါ
ဩနိတပတ္တပါဏိနော
ဩပက္ကမိကာနိ
ဩဘာသော
ဩရမ္ဘာဂိယာနံ
ဩရိမံ တီရံ
ဩဝါဒကော
ဩသမိတိဏဝနပ္ပတီသု
ဩဿဇ္ဇေယျ

၁၆၈
၁၃၁
၁၄၁
၄၈
၁၄၄
၆၄
၉၅
၃၁
၆၇
၁၃၀
၁၂၂
၃၂၉
၁၇၅-၃၁၁
၈၃
၂၅၆
၁၃၉
၁၁၀

[ဏ]

ကဋ္ဌဂ္ဂါဟော
ကတ ကိဉ္စိက္ခဘာဝနာ
ကတမေ စတ္တာရော
ကတမောပန ဘန္တေ
ကတိ နု ခေါ ဘန္တေ သင်္ခါရာ
ကင်္ခနိယေ
ကစ္ဆကော

၁၄၆
၄၃
၂၁၅
၁၃၂
၁၃၂
၁၄၆
၁၈၉

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[ဏ]

ကစ္ဆပေါ
ကဏ္ဍကိဝနေ
ကဏှာ
ကဏှံ
ကန္တာ
ကပိတ္တနော
ကမနိယော
ကမ္မဝိပါကဇာနိ
ကရိတွာ
ကလလီဘူတော
ကလျာဏံ ဝုစ္ဆတိ
ကလျာဏမိတ္တတာ
ကသမ္ပုဇာတော
ကသ္မာ ပန ဘန္တေ
ကာမစ္ဆန္တော
ကာမဏှာယံ
ကာမဏှာလုကာ
ကာမဘောဂိသေယျာ
ကာမရာဂဋ္ဌာနိယာနံ
ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေန
ကာမရာဂပရေတေန
ကာမရာဂါနုသယော
ကာမသဟဂတာ
ကာမုပါဒါနံ
ကာမူပသံဟိတာ
ကာမေသနာ
ကာမောဃော
ကာယကိလမထော
ကာယဂန္တော
ကာယညတရံ

၇၃
၂၉၃
၄၂
၁၆၈
၁၃
၁၈၉
၁၀၈
၁၂၂
၃၄
၂၁၀
၁၃၀
၁၆၉
၈၅
၁၃၂
၂၉၅
၄၄
၁၄၁
၇၁
၁၈၆
၂၀၉
၂၀၉
၁၇၅
၁၂၉
၁၇၄
၁၃
၁၇၄
၁၇၄
၂၁၁
၁၇၄
၃၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကာယပဿဒ္ဓိ	၁၇၉
ကာယပဋိဗဒ္ဓါ	၁၃၂
ကာယမ္ပိ စိတ္တေ သမောဒဟတိ	၂၉၁
ကာယသမ္ပဿဇံ	၂၇၃
ကာယသင်္ခါရော	၁၃၄
ကာယာရမ္ပဏော	၂၃၉
ကာယိကာ	၁၂၂
ကာယိကံ	၂၀၆-၂၇၃
ကာယေ ကာယာနုပဿီ	၁၁၀
ကာယေန စ ဖုသိတွာ	၂၇၉
ကာလေန ကာလံ	၅၄
ကာလေန ပစ္စေန္တိ	၃၀၀
ကိဉ္ဇာပိ	၃၀၇
ကိဉ္ဇာပါဟံ	၂၀
ကိဉ္ဇံ	၁၀၆
ကိဉ္ဇာဒေါ	၁၀၆
ကိမိလာယံ	၈၆-၃၀၁
ကိဝစိရံ	၁၃၉
ကုဋ္ဌရာဇာနော	၁၇၁
ကုတူဟလသာလာယံ	၁၅၁
ကုတော နိစ္စံ	၂၆
ကုထိတံ	၁၃၁
ကုမ္ပဂ္ဂေါ	၁၀၆
ကုမ္ဘော	၁၇၂
ကုမ္ဘော	၇၃
ကုလေ ဇေဋ္ဌပစာယိနော	၃၃၄
ကုလေ န ဝါသေန္တိ	၁၂၆
ကုသလေ ပတိဋ္ဌိတော	၃၂၀
ကုသလာ	၁၇၀
ကုသောဗ္ဗေ ဩတံရန္တိ	၁၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကုသလာနံ	၁၆၂
ကုဟနာ ဝက်ဒဏ္ဍာ စ	၄၃
ကုဋံ	၃၃၇
ကေဝလာ	၄၅
ကော အဓိပ္ပယာသော	၂၀၅
ကောဏံ	၁၀၀
ကော န အညတြိ မရိယေဘိ	၄၅
ကော ဝိသေသော	၂၀၅
ကောသဇ္ဇသဟဂတော	၂၀၉
ကိ နာနာကရဏံ	၂၀၅
[ခ]	
ခယဂါမိနံ	၁၁၅
ခယဓမ္မံ	၁၁
ခယေ ရတော	၃၂၀
ခရာဇိနံ ဇဋ္ဌာ ပကော်	၄၃
ခရော	၂၃၆
ခါယိတေ	၂၃၁
ဒီယတိ	၃၀
ခေမံ အပ္ပဋိဘယံ	၅၇
[ဝ]	
ဝဏကော	၁၅၀
ဝတိ	၁၀၉
ဝန္တာ	၁၇၄
ဝန္တံ	၃၃၅
ဝန္တရတ္တာ	၃၂၁
ဝန္တရော	၁၅၀
ဝန္တရနေမော	၂၀၀
ဝန္တရေ	၁၃၀
ဝယာသီသေ	၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဝ]

[ဝ]

ဂါဓံ ၁၁၇
 ဂိလာနပုစ္ဆကာ ၁၈
 ဂိလာနသာလာ ၁၁၈
 ဂေဟသိတဇ္ဇ သဗ္ဗံ ၂၇
 ဂေါစရပသုတော ၇၃
 ဂေါဘတ္တဗ္ဗိ ၁၄၂

စမ္မသန္ဓာဟော ၁၅၉
 စလိတံ ၁၈
 စလဇ္ဇေ ဗျထဉ္စ ၂၆
 စာတုမဟာဘူတိကာဿ ၁၀၄
 စာရီ ၂၃၅
 စိတ္တက္ခေသေဟိ ၁၆၉
 စိတ္တကိလမထော ၂၁၁
 စိတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ ၁၃၂

[ဃ]

ဃတွာ ၂၉
 ဃောရဝိသာ ၅၄

စိတ္တပဿဒ္ဓိ ၁၇၉
 စိတ္တဗ္ဗိ ကာယေ သမောဒဟတိ ၂၉၁
 စိတ္တမဿူပဟညတိ ၂၉

[ဝ]

စက္ကဝီရိယော ၁၅၈
 စက္ခု ၁
 စက္ခု ဘိက္ခဝေ ပုရာဏကမ္မံ ၄၆
 စက္ခု ဝိညာဏဉ္စ ၄၀
 စက္ခု ဝိညာဏ ဝိညာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ၆
 စက္ခုဝိညေယျာ ၁၂
 စက္ခု သမ္ပဿ ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 ဝေဒယိတံ ၅
 စက္ခုသ္မိံ န မညတိ ၁၀
 စက္ခုတော န မညတိ ၁၀
 စက္ခံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ ၂
 စက္ခံ န မညတိ ၁၀
 စက္ခံ မေတိ န မညတိ ၁၀
 စဏှာ ၂၀
 စဏှော ဂါမဏိ ၁၄၀
 စတ္တာရော ဣရိယာပထေ ၁၈၅
 စတ္တာရော အာသီဝိသာ ၅၂

စိတ္တသင်္ခါရော ၁၃၄
 စိတ္တဿ ၁၈၈
 စိတ္တသမာဓိံ ၁၄၆
 စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ၁၆၂
 စိတ္တံ သမာဓိယတိ ၂၃၉
 စိရကတံ ၂၆၆
 စိရဘာသိတံ ၂၆၆
 စိရဝါသီ နာမ ကုမာရော ၁၄၅
 စုတူပပါတော ၁၉
 စေတသိကာ ၁၂၂
 စေတသိကံ ၂၀၆
 စေတသော အနုပတ္တိလေသာ ၁၈၈
 စေတသော အဝုပသမော ၁၇၈
 စေတသော စ လိနတ္တံ ၁၇၈
 စေတသော ၃၅
 စေတောဝိမုတ္တိယော ၄၃-၁၃၆
 စေတောသမာဓိံ ၁၂၉
 စောရာ ဂါမသာတကာ ၅၆-၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဆ]	
ဆဂေဟသိတာနိ	၁၂၂
ဆဋ္ဌော	၅၆
ဆဒ္ဓါရံ	၁၀၂
ဆန္ဒပစ္စယာ	၁၆၆
ဆန္ဒပ္ပဟာနတ္ထံ	၂၀၉
ဆန္ဒသမ္ပဒါ	၁၆၉
ဆန္ဒံ	၁၆၂-၂၀၆
ဆန္ဓော	၁၀၅
ဆန္ဓော စ အဂ္ဂပဿန္ဓော	၁၆၇
ဆန္ဓော	၁၀
ဆဖဿာယတနိကာ နာမ	၄၄
ဆဟိ ဗျာဘင်္ဂိဟိ ဟနေယျံ	၁၁၃
ဆဿု	၂၀
ဆာတိရေကာနိ	၃၁၃
ဆိန္ဒပပဇ္ဇေ	၁၇
ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမေ	၁၇
ဆေဒနံ	၃၃၉
[ဇ]	
ဇင်္ဂလံ	၁၄၂
ဇင်္ဂလာနံ	၁၇၀
ဇနပဒကလျာဏီ	၂၅၉
ဇရာဓမ္မံ	၁၁
ဇယံ ဇယံ	၁၅၉
ဇပါမသေ	၄၂
ဇာဂရိတေ	၂၃၃
ဇာတရူပံ	၃၃၆
ဇာတိဓမ္မံ	၁၁
ဇာတိမရဏဿ ပါရဂါ	၂၀
ဇာတု ဝေဒဂူ	၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဇ]	
ဇာနိယာ	၁၄၅
ဇာနံ ဇာနာတိ	၃၃
ဇိဂုစ္ဆမာနာ	၂၉၉
ဇိဝိကံ ကပ္ပေတိ	၁၆၂
ဇိဝိတသင်္ခါရံ	၂၃၆
ဇမ္ဗုခါဒကော ပရိဗ္ဗာဇကော	၁၂၇
[ဈ]	
ဈာနက္ခော	၁၅၀
ဈာယထ	၁၄၀
[ဍ]	
ဍုတိကေ	၃၁၁
ဍုတိ	၃၁၆
ဍုတိဗလံ	၁၂၆
ဍုယဿ အဓိဂမာယ	၂၁၃
ဍုယံ ဓမ္မံ	၁၆၀
[ဎ]	
ဎာနဉ္စ	၂၉၄
ဎာနသော အန္တရဓာပေတိ	၃၀၁
ဎာနသော ဝေဒနာ ပဋိပ္ပ- ဿန္တေယျ	၃၁၉
ဎာနေ	၁၄၆
ဎာနေဟိ	၁၂၉
ဎုတိယာ	၁၆၂
[တ]	
တဉ္စ အဇ္ဈောသာ	၂၉
တဉ္စေ	၁၉
တဉ္စေ ဘိက္ခု	၃၀
တမ္ပိ တဿ န ဟောတိ	၁၀၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[တ]	
တတြ	၁၁၃-၁၁၇
တတြ ယာဿ	၁၄၁
တတော	၂၉-၁၁၃
တတော ကာယသင်္ခါရော	၁၃၃
တတော စိတ္တသင်္ခါရော	၁၃၃
တတော စိတ္တံ နိဝါရယေ	၁၀၆
တတော တံ ဟောတိ အညထာ	၁၁
တတော မုဒုတရေဟိ	၂၆၆
တထတ္တာယ	၁၈၈
တထာ ခေါ ပနဿ	၉၆
တထာ တထာ ခေါ တေဟိ	
သပ္ပုရိသေဟိ ဗျာကတံ	၁၀၁
တထာ တထာ ဝိဟရန္တံ	၁၈၈
တတ္ထေဝ ဝိကိရိ	၁၅
တဒန္တယာ	၂၇၉
တဒုပါဒါနံ	၃၆
တဒုဘယံ	၅၀
တဇ္ဇိ	၁၇၇
တဇ္ဇိသိတံ ဝိညာဏံ ဟောတိ	၃၆
တန္တာကုလကဇာတာ	၅၀
တန္တာဂုတာနံ	၁၇၁
တပဿိ	၁၄၅
တပ္ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ	၁၆၇
တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျံ	၅၆
တမေနံ ဇနော ဒိသွာ	၁၅၇
တသ္မာ	၁၈-၂၆-၁၁၄
တသ္မိမ္မိ ဌာနေ အနုပ္ပတ္တေ	၁၆၇
တသ္မာတိဟ	၃၅
တဿ ပဒေသေန ဝိဟာသိ	၁၆၅
တဿရူပမယော ဝေဂေါ	၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[တ]	
တာပိ ဘဂိနိယော	၃၁၀
တာလပုဋ္ဌော	၁၄၀
တာသံ	၁၁၇
တိဋ္ဌတိ ပြာဟ္မဏော	၅၇
တိဋ္ဌတေတံ	၁၄၀
တိဏ္ဍော ပါရဂံတော	၆၄
တိဏံ	၁၄၄
တိတိက္ခာ	၁၅၉
တိပရိဝဋ္ဌံ	၃၂၈
တိရစ္ဆာနကထံ	၃၂၅
တိဿော ဝိဓာ	၁၈၉
တိရမေဝါနုဇာဝတိ	၁၆၈
တုစ္ဆကံ သုညကံ	၅၆
တုဏှိ အဟောသိ	၁၃၀
တုဏှိဘာဝေ	၂၃၃
တေနပသင်္ကမိ	၁၃၈
တေနပသင်္ကမိသု	၄၁
တေနံ သမုဒါစရန္တိ	၄၆
တေလပ္ပဒီပံ	၈၈
တေ လောကေ	၁၂၈
တေသမေတံ	၁၅၁
တံ စက္ခု နာဝိဇ္ဇတိ	၁၁၂
တံ တံ တထာဂတော	၁၂၀
တမ္ပိ န မညတိ	၁၁
[ဇ]	
ထဏ္ဏိလသာယိကာ စ	၄၃
ထပတိ	၁၂၀
ထလမုပ္ပဝါ	၁၄၁
ထိနမိဒ္ဓသဟဂတော	၂၈၉
ထုနံ သေတိ	၂၃၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]	
ဒဋ္ဌဗ္ဗိ	၄၆
ဒဏ္ဍေန	၂၀-၁၀၇
ဒသဓာ ဝါ	၁၀၈
ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ	၉၆
ဒမာယ	၆၇
ဒမူပသမေန	၂၀
ဒဿနဗ္ဗာဟံ	၁၇၉
ဒဿနံ	၉၇
ဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓိ	၁၀၁
ဒသဟိ	၁၂၉
ဒဠုပါကာရတောရဏံ	၁၀၂
ဒဠုဒ္ဓါပိ	၁၀၂
ဒါနသန္တုတာနိ	၁၄၄
ဒါနသံဝိဘာဝရတော	၃၁၁
ဒါယံ	၉၆
ဒါရုံ	၁၄၅
ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ	၃၃၆
ဒိဋ္ဌိ	၂၃၄
ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ	၁၆၉
ဒိဋ္ဌုပါဒါနာ	၁၇၄
ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ	၂၈
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ	၃၆-၁၈၁
ဒိဋ္ဌောဃော	၁၇၄
ဒုက္ခတာ	၁၂၈
ဒုက္ကဋ်	၁၄၁
ဒုက္ခဒုက္ခတာ	၁၂၈
ဒုက္ခတော ဒဠုဗ္ဗာ	၁၁၇
ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ	၂၁၃
ဒုက္ခဓမ္မာနံ	၉၆
ဒုက္ခဿ	၃၂-၁၂၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]	
ဒုက္ခာ	၄၅
ဒုက္ခာမိဝါဟာ	၂၇
ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ နိဿရဏံ	၁၁၇
ဒုက္ခိန္ဒြိယဉ္စ	၂၇၃
ဒုက္ခိန္ဒြိယသမုဒယံ	၂၇၃
ဒုက္ခေ ဉာဏံ	၁၆၀
ဒုက္ခေတ္တံ	၃၁၈
ဒုဂါ	၂၃၅
ဒုတ္တရံ	၅၀
ဒုပ္ပဏိဟိတံ	၁၄၁
ဒုပ္ပရိယောဂါဟော	၁၅၀
ဒုပ္ပလခါဒိကာ	၃၃၃
ဒုပ္ပလော	၁၁၇
ဒုပ္ပိက္ခာ	၁၄၃
ဒုပ္ပမံ	၃၁၈
ဒုရဘိသန္တဝတရံ	၃၃၂
ဒုရာသဒတော	၆၀
ဒုရုပဋ္ဌာနတော	၅၉
ဒုဟိတိကာ	၁၄၃
ဒုဟိတိကော	၁၀၆
ဒုဿီလော	၈၅
ဒုတေယျာနိ	၁၄၆
ဒုရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ	၁၅၁
ဒေဝဒဟံ	၄၄
ဒေဝဒန္တုဘိယော စ ဖလိံသု	၂၈၅
ဒေဝပဒါနိ	၃၁၉
ဒေဝါနိယေဝ မောဟယမာနာ	၃၃၂
ဒွေပါနန္တ	၁၂၀
ဒေါသော	၁၀၅
ဒေါသနိယာ	၁၄၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဝ]

ဓမ္မစက္ကေ	၃၂၀
ဓမ္မစက္ခု	၃၂၀
ဓမ္မဒဿနံ	၃၀၀
ဓမ္မဒိန္နော	၃၂၁
ဓမ္မဒေသနာယ ဝါ ဓမ္မဒေသနံ	၂၀၅
ဓမ္မဓရာ	၂၀၄
ဓမ္မပရိယာယံ	၁၂၂
ဓမ္မရာဇာ	၁၃၉
ဓမ္မသမာဓိ	၁၄၆
ဓမ္မသာရာဓိဂမော	၃၂၀
ဓမ္မာ	၂-၅-၃၆
ဓမ္မာဒါသံ	၃၁၃
ဓမ္မာဓမ္မေန	၁၄၆
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ	၂၀၄
ဓမ္မာပိ မံ နပ္ပဋိဘန္တိ	၂၃၇
ဓမ္မိကာ ခေါ် ဒေဝါ	၁၁၃
ဓမ္မိကော	၁၃၉
ဓမ္မေ စ ဈာနေ စ ရတာ	၄၂
ဓမ္မော စ မေ ဘန္တေ	၁၀၇
ဓိ တံ ဇမ္ဗိ ဇရေ	၂၇၆

[န]

န ဥဒါဟရတိ	၂၃၇
န ကုဟိန္ဒိ ကိသ္ဗိန္ဒိ	၂၀၀
န စ တေ ဟောတိ ပဿေယျံ	၂၀
န စ ပဘဿရံ	၁၀၀
န စ ပဿသိ	၂၀
န စ ရူပဝါ	၁၂၅
န စ ဘောဂဝါ	၁၂၅
န စ သီလဝါ	၁၂၅

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[န]

န စိရံ အာဂုသော	၁၂၀
န စေဝ သမ္မာယိဿန္တိ	၂၀၅
န ပက္ခာယန္တိ	၂၃၇
န ပါတုကရေတိ	၁၄၀
န ပုညာနိ ကရေတိ	၁၄၆
န ဘဝိဿန္တိ	၁၁၄
နတိယာ	၁၉
န မံ တထာ တသ္မိံ သမယေ	၄၀
န မက္ခံ	၁၀၃
န သံဝိဘဇတိ	၁၄၆
န သေဝိတဗ္ဗာ	၃၂၀
န ဟေဝ ခေါ် ကာယေန	
ဗုသိတွာ	၂၀၀
နဝပုရာဏာနိ	၄၆
န ဝုဠာနံ	၀၆
နဝံ သန္တာဂါရံ	၀၆
နဂ္ဂေယျ	၁၃၉
နဂ်လကဋ္ဌကရဏံ	၂၃၄
နန္တကာနိ	၃၀၇
နန္တသမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယော	၁၉
နန္တက္ခယာ	၄၀
နန္တနိရောဓာ	၁၃
နန္တသံယောဇနသံယုတ္တော	၁၃
နန္တဗျာဓိ	၁၃
နန္တရာဂဿေတံ အဓိဝစနံ	၀၄
နပ္ပဋိက္ကောသိံသု	၂၀၅
နပ္ပဇဟတိ	၃၀
နာဂါ	၁၇၆
နာဂေါပိ ရက္ခိတဗ္ဗော	၃၁၀
နာနစ္စယေဟိ	၂၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[န]	
နာနတ္ထကထာ	၃၂၆
နာနတ္ထာ	၁၃၆
နာဘိဟံသတိ	၁၈၃
နာရာဇကော	၁၆၈
နာလံ အဘိနိဝေသာယ	၁၆
နာလန္ဒာယံ	၂၄၁
နာဝကဒါမိ	၁၈
နာသေန္တေဝ နံ၊ ကုလေ န ဝါသေန္တိ	၁၂၆
နာဟံ ဘန္တေ	၁၄၁
နာလကဂါမကေ	၂၄၅
နာသုဓာ	၂၉၉
နိမိတ္တဂါဟော	၅၀
နိမိတ္တဿာဒဂထိတံ	၅၁
နိမိတ္တံ န ဥဂ္ဂဏှာတိ	၂၃၅
နိမိတ္တကရဏော	၁၃၇
နိမိတ္တာနုသာရိ	၁၂၉
နိယုန္တိ ဝိရာ လောကမှာ	၁၅၉
နိယျာတာ	၈၅
နိယျာတေဟေဝ	၈၅
နိရာမိသတရာ	၁၂၄
နိရာမိသာ သုခါ	၁၁၉
နိရာမိသာ ဒုက္ခာ	၁၁၉
နိရာမိသာ အဒုက္ခမသုခါ	၁၁၉
နိရူပမိ	၅၀
နိရောဓာ	၄၆
နိရောဓော မဂ္ဂေါ	၂၀
နိရောဓံ ဒိသ္မာ	၁၈
နိရောဓာနုပဿီ	၁၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[န]	
နိဂုတာနံ	၄၅
နိသီဒနံ	၂၈၂
နိသိန္ဓေ	၂၃၃
နိက္ကမဓာတု	၁၇၉
နိစ္စကပ္ပံ	၁၈
နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတော	၁၁၅
နိဇ္ဇရာ	၁၄၆
နိဗ္ဗာနပရာယဏံ	၂၇၈
နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ	၂၇၈
နိဗ္ဗာနသပ္ပယံ	၄၆
နိဗ္ဗာနဿေတံ အဓိဝစနံ	၆၄
နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ	၂၁၃
နိဗ္ဗာနောဂဓံ	၂၇၈
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ	၁၈၇
နိဿဋ္ဌာ	၃
နိဿရဏံ	၂၀၉
နိဿိတဿ	၁၈
နိဿာ	၁၇၄
နေက္ခမ္ပသိတံ ဣရိယတိ	၂၇
နေတံ မမ,နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာတိ	၁၈
နေဝ ရူပဗလံ တာယတိ	၁၂၆
နေဝိဓ န ဟုရံ န ဥဘယမန္တရေန	၁၉
နေလင်္ဂေါ	၁၃၁
နော ပစ္စာဝမတိ	၁၇၂
[ဝ]	
ပစ္စက္ခာယ	၅
ပဉ္စကင်္ဂေါ	၁၂၀
ပဇ္ဇဿ	၁၂၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ပဋိကူလသညီ	၂၀၈	ပရမနိပစ္စကာရံ	၂၀၁
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ	၁၁၈	ပရမပါသာဝိနီ	၂၆၀
ပဋိဘာနုကုဋေခ	၃၃၂	ပရံ ရက္ခန္ဓော အတ္တာနံ	၂၅၉
ပဋိမုက္က'ဿ မာရပါသော	၃၃	ပရက္ကမောတု	၁၇၉
ပဋိသံဟရာမိ	၂၃၉	ပရိစိဏ္ဍော	၁၈
ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော	၂၉၉	ပရိစိတာ	၂၀၂
ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပါနီ	၁၃	ပရိညတ္ထံ	၁၂၈
ပဋိသလ္လာနာ	၁၈	ပရိတ္တစေတသော	၄၃
ပဋိသလ္လာနံ	၃၁	ပရိတ္တ	၅၀
ပဋိဿတော	၃၀	ပရိတော ပရိတော ကုဋိကာယ	၄၁
ပဏိတတရံ	၁၂၀	ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ	၃၆
ပဏ္ဍိတော	၃၄	ပရိနိဗ္ဗာယိ	၂၅-၂၄၆
ပဒဇာတာနိ	၁၇၀	ပရိနိဗ္ဗုတော	၇၃
ပဒသဟဿေန	၉၁	ပရိပုစ္ဆကတာ	၁၉၃
ပဒဟတိ	၁၆၂	ပရိပူရံ ပရိပူရကာရီ	၂၆၇
ပဒေသံ ဘာဝိတတာ	၂၆၁	ပရိဗ္ဗာဇကော	၁၂၁-၁၆၄
ပဒေသံ ပဒေသကာရီ	၂၆၇	ပရိဘာသိဿန္တိ	၂၀
ပဒေဟိ	၃၄	ပရိမသေယျ	၅၆
ပဓာနသင်္ခါရာ	၂၈၂	ပရိယာဒါနာယ	၁၂
ပန္နာနိ	၁၃	ပရိယာပါဒေန္တိ	၁၄၁
ပနဿသံ	၁၆	ပရိယာယေန	၁၂၀
ပနုဇ္ဇေ	၂၇	ပရိယာယံ	၄၇-၁၂၀
ပပဉ္စယန္တာ	၂၇	ပရိယေသိတဗ္ဗံ	၁၄၄
ပပဉ္စသညာ	၂၇	ပရိယောဒပနာယ	၃၁၉
ပမာဏကတံ	၁၄၃	ပရိယောဒပေယျ	၁၆၉
ပမာဏကရဏော	၁၃၆	ပရိဝိမံသမာပဇ္ဇတိ	၁၈၁
ပဘင်္ဂ	၁၈၈	ပရိသဟန္တိ	၄၀
ပယတပါဏိ	၃၁၁	ပရိသာဝစရော	၁၈၃
ပယိရူပါသနံ	၁၈၀	ပရိဟာနဓမ္မံ	၃၀
ပရဇိတော	၁၄၁	ပရောပညာသ	၃၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ပလိခဏိ°	၃၁	ပဏ္ဍိတာ	၁၅၀
ပလောကဓမ္မံ	၁၇	ပဏ္ဍိတော	၃၄-၁၀၂
ပလောကိနံ	၁၁၅	ပန္နာနိ	၁၃
ပဝိစရတိ	၁၈၁	ပဗ္ဗဇိတဿ	၁၃၉
ပဝိစိနတိ	၁၈၁-၃၀၅	ပဗ္ဗဇိတေန	၃၂၈
ပဝေက္ခာမိ	၁၁၀	ပရိဗ္ဗာဇကော	၁၆၄
ပဝေလိယမာနေန	၁၃၁	ပလောကဓမ္မံ	၁၇
ပဿယု	၁၂၆	ပဿဒ္ဓိ	၁၉-၃၀
ပဿဒေါ	၃၀၈	ပဿံ ပဿတိ	၃၃
ပဟာယ	၁၆၂	ပါကတိန္ဒြိယာ	၂၈၈
ပဟာသော	၁၄၁	ပါကာရဝိဝရံ	၂၄၄
ပဟောတိ	၃၃-၁၅၃	ပါကာရသန္ဓိ°	၂၄၄
ပက္ခိ°	၁၁၀	ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၂၆၂
ပစ္စတ္တံ	၁၈၅	ပါဏာနံ	၁၇၀
ပစ္စနိကမိဒံ	၄၅	ပါဏာတိပါတဇ္ဇာဟံ	၁၄၆
ပစ္စာသာရေယျ	၆၇	ပါတာလော	၁၁၆
ပစ္ဆတော	၉၆	ပါတုကရောတိ	၁၄၀
ပစ္ဆာဘူမကာ	၁၄၁	ပါတုဘာဝါ	၁၉၀
ပဉ္စကင်္ခါ	၁၂၀	ပါတော သိနာနဉ္စ	၄၃
ပဉ္စန္ဓတံ ကာမဂုဏာနံ အဓိဝစနံဂ	၄	ပါဒေ ပါဒံ	၇၂
ပဉ္စိမေ	၁၂၀	ပါပကေ	၃၀၁
ပဉ္စောဒ္ဓိတော	၂၃၅	ပါပဓမ္မော	၈၅
ပညာစက္ခု	၁၃၀	ပါပဘူမိ	၁၄၂
ပညာနိရောမိကာ	၁၈၉	ပါမောဇ္ဇံ	၃၀
ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဇာ	၂၇၉	ပါရဂါမိနော	၁၆၈
ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏာ	၁၈၈	ပါရိစရိယံ	၁၂၅
ပညာဝိမုတ္တိ	၄၃	ပါရိပူရိယာ	၁၆၂
ပဋိသနိမိတ္တံ	၁၇၇	ပါဝဠုနိပ္ပေါဋ္ဌနာယ	၁၃၉
ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ	၁၆၅	ပါဝါရိကမ္မဝနေ	၂၄၁
ပဏိဓေဟိ	၁၃၉	ပိဋိ မေ အာဂိလာယတိ	၉၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[၁]

[၁]

ပိယရူပါ ၁၃

ဖုဋ္ဌော ၂၆

ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ ၁၂၁

ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿံ ၁၁၅

ပီတိ ၁၀

ဖုဿာ ၃၀

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ ၁၇၉

[၁]

ပုစ္ဆာဝုသော သာရိပုတ္တ သုတွာ
ဝေဒိဿာမ ၁၈

ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ ၄၂

ပုဋ္ဌော စ န သမ္ပာယေယျ ၅

ဗလကရဏိယာ ၁၇၁

ပုတ္တဗလံ ၁၂၆

ဗလဝါ ၁၄၂

ပုထုဇ္ဇနပက္ခေ ဌိတော ၂၆၈

ဗလံ ဂါမေန္တိ ၁၇၁

ပုထုအတ္တဒဏှာ ၄၃

ဗဟိ အာဝသထေ ၁၄၅

ပုထုဘူတံ ၂၈၄

ဗဟိဒ္ဓါ ကာမစ္ဆန္ဓော ၂၀၆

ပုထု ဝါယန္တိ မာလုတာ ၁၁၉

ဗဟိဒ္ဓါ ဗျာပါဒေါ ၂၀၆

ပုရက္ခတွာ ၉၂

ဗဟုဘေရဝံ ၃၂၀

ပုရတောပိ ကဏ္ဍကော ၉၆

ဗဟုလိကတာ ၂၈၂

ပုရတ္ထိမာ ၁၁၉-၁၇၃

ဗဟုလိကတော ၃၀၀

ပုရတ္ထိမာယ ၁၀၂

ဗဟုဿုတာ ၁၅၀

ပုရိသော ၁၄၅

ဗဟုဿုတဿ ၁၁၇

ပုညကာမော ၃၂၀

ဗဒ္ဓေါ မာရဿ ၁၁၄

ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ၁၅၃

ဗာဓေတဗ္ဗံ မညေယျ ၁၃၈

ပုဗ္ဗေဝ ၁၃၃-၁၃၄

ဗာရာဏသိယံ ၃၂၇

ပူတိနိ ၃၁၈

ဗာဟိရော ၂၆၈

ပေတသေယျာ ၇၂

ဗာဟုဇညံ ၂၈၄

ပေါထုဇ္ဇနိကော ၃၂၈

ဗာဋ္ဌာ ၂၃၆

[၁]

ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ ၁၇၁

ဖရုသာ ၂၀

ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရန္တာ ၃၃၅

ဖဿဒ္ဓယံ ၂၇

ဗုဇ္ဈတိ ၁၇၆

ဖဿာယတနာနံ ၁၅

ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ၁၇၆

ဖိတံ ၂၈၄

ဗောဓာယ ၂၇၉

ဖုဋ္ဌဿ ၂၈

ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တိ ၁၈၂-၁၈၆

ဗျတ္တော ၁၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗျဉ္ဇနေဟိ	၃၄
ဗျာကရောမဟံ ဘန္တေ	၁၃၀
ဗျာမိဓမ္မံ	၁၁
ဗျာပဇ္ဇတိ	၄၃-၉၅
ဗျာဘင်္ဂိဟတ္တာ	၁၁၃
ဗျာသိဉ္ဇတိ	၃၀
ဗြဟ္မစရိယံ	၂၇၈
ဗြဟ္မစရိယေသနာ	၁၇၄
ဗြဟ္မစရိယောဂဓံ	၃၀၈
ဗြဟ္မစာရိပဋိညော	၈၅
ဗြဟ္မံ ဝတ ဘော	၁၅၇
ဗြဟ္မညံ	၁၆၉
ဗြဟ္မညတ္ထံ	၁၆၉
ဗြဟ္မဘူတော	၃၃
ဗြဟ္မယာနံ အနုတ္တရံ	၁၅၉

[ဘ]

ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ	၈၃
ဘတ္တသမ္ပဒေါ	၁၇၈
ဘယဒဿာဝီ	၂၆၂
ဘရတကာနံ	၄၂
ဘဝသင်္ခါရံ	၂၈၅
ဘဝိဿံ	၁၁၄
ဘဝေသနာ	၁၇၄
ဘဝေါဗော	၁၇၄
ဘာဝိတာ	၂၈၂
ဘာဝိတော	၃၀၀
ဘာဝေတိ	၁၇၆-၃၂၀
ဘာဝေထ နော	၂၉၅
ဘိက္ခု အာမန္တေသိ	၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဘ]	
ဘိသနကော	၂၈၅
ဘိယျောဘိညတရော	၂၄၁
ဘိယျောဘာဝါယ	၁၆၂
ဘိယျောသော မတ္တာယ	၁၄၀
ဘုဇိဿေဟိ	၃၀၈
ဘုမ္မာ	၃၂၉
ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ	၁၁၃
ဘူတံယေဝ အဒ္ဓသ	၃၃၂
ဘောဂဗလံ	၁၂၆
ဘောဇနေ မတ္တညူ	၆၇
ဘောတွာ	၂၉

[ဓ]

မဂဓေသု	၂၄၅
မတ္တာ	၂၉
မရုရကဇာတော	၂၃၇
မနာပံ ဣတ္ထေတန္တိ	၄၁
မနာပံ နာဘိဇ္ဈတိ	၁၈၃
မနုဿရာဟဿေယျကာနိ	၁၃
မနော ယောတ္ထံ	၁၅၈
မနောမယံ	၂၇
မနောရမာ	၄၄
မနော	၂-၅
မနောဝိညာဏံ	၅
မနောသမ္ပဿော	၅
မရဏကာလေ သိက္ခံ သမာဒိယိ	၃၁၈
မရဏဓမ္မံ	၁၁
မရဏဓမ္မော	၃၂၂
မရဏသညာ	၂၁၁
မဟဂ္ဂတော	၁၈၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဗ]	
မဟာအကာလမေဃော	၃၀၁	မာရိသော	၃၂၂
မဟာပညတာယ	၃၂၃	မာရော	၁၄-၉၅
မဟာပညော	၃၄	မာလာ	၃၃၅
မဟာပထဝီ	၃၃၃	မာလီ ကုဏ္ဍလီ	၁၄၆
မဟာဘိညတံ	၂၆၁	မာလုကျပုတ္တော	၂၀
မဟာဘူတာနံ	၁၀၄	မိဂပထကံ	၁၃၀
မဟာဘူမိစာလော	၂၀၅	မိစ္ဆာဉာဏီ	၁၆၀
မဟာသာလာ	၃၁၀	မိစ္ဆာပဏိဟိတတ္တာ	၁၆၄
မက္ကရကတေ	၄၁	မိစ္ဆာပဏိဟိတာယ ဒိဋ္ဌိယာ	၁၆၄
မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္ပ	၃၀၉	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၁၅၃
မဂ္ဂေ ပုရိသံ	၃၀၉	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ	၁၆၆
မဂ္ဂေါ	၁၀၇-၂၁၃	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝူပသမပစ္စယာ	၁၆၇
မစ္စုဇဟော	၅၀	မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ	၁၆၀
မစ္ဆိကာသဇ္ဇော	၁၃၀	မိစ္ဆာပဋိပတ္တာမိကရဏဟောတု	၁၆၀
မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန	၁၂၅	မိစ္ဆာပဋိပန္နံ	၁၆၀
မဇ္ဈေ သိဃံာဋကော	၁၀၄	မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ	၁၆၀
မညမာနော	၁၁၄	မိစ္ဆာဝိမုတ္တိယာ	၃၁၉
မညေ	၂၃၀	မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာ	၁၆၆
မနာပါ	၁၃	မိစ္ဆာအာဇီဝံ	၁၆၂
မန္တာ သီလဗ္ဗတံ တပေါ	၄၃	မိစ္ဆတ္တံ	၁၆၀
မလ္လေသု	၁၄၅-၂၀၀	မိတ္တာ	၂၃၅-၃၁၆
မာဏဝက	၄၁	မုခရာ	၂၀၀
မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝဿ	၃၁	မုခံ ဩလောကေန္တိ	၃၃၁
မာတုမတ္တိသု	၃၉	မုဏ္ဍကာ	၄၂
မာနဂတံ	၁၁၄	မုဏ္ဍေယျ	၁၃၉
မာနာဘိသမယာ	၁၁၅	မုတ္တော ပါပိမတော	၁၁၄
မာ မံ ကဏ္ဍကော	၉၆	မုတ္တစာဂေါ	၃၁၁
မာရဓေယျာနုပန္ဓေဟိ	၄၅	မုဒ္ဒိကော	၁၅၀
မာရပညတ္တိ	၁၄	မုနိ	၂၀၅
မာရဿ ဝသံ ဂတော	၃၃	မုဟုတ္တံ တုဏှိ ဟုတွာ	၁၃၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]	
မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာ	၂၇၀
မေဒကထာလိကာ	၂၅၀
မေဓာဝိနီ	၁၅၀
မေဓာဝီ	၁၀၂
မေတ္တစိတ္တတာယ	၂၅၉
မေတ္တာသဟဂတေန	၁၄၂-၂၀၇
မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ	၁၄၃
မောသဓမ္မံ	၁၁၅
မောဠိယသိဝကော	၁၂၁
မောဟနိယာ	၁၄၀
မောဟော	၁၀၅
မံတာဏာ	၁၄၂
မံဒီပါ	၁၄၂
မံလေဏာ	၁၄၂
မံသရဏာ	၁၄၂

[ယ]	
ယဝကလာပိ	၁၁၃
ယတော	၂၉
ယထာဂတမဂ္ဂေါ	၁၀၄
ယထာ စရန္တံ	၉၆
ယထာ တံ ဘိက္ခဝေ အဝိသယသ္မိံ	၅
ယထာ ယထာ အဓိမုတ္တာနံ	၁၀၁
ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ	၂၉၀
ယထာဘူတံ	၁၀၄
ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ	၁၄၆
ယထာဿ ကာမေ ပဿတော	၉၆
ယထေဝံ ယံကိဋ္ဌိ ဝိဏာ	၁၀၀
ယဒိဒံ ဥပရိ	၃၃၀
ယဒိဒံ မဟန္တတ္တေန	၁၇၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ယ]	
ယဒိစ္ဆကံ	၆၇
ယဋ္ဌေ	၄၄
ယံ ကိဋ္ဌိ ဝေဒယိတံ	၁၁၉
ယံ တေ အဟော	၅၄
ယံ ပရိယာယံ	၄၇
ယံ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ	၂၇၀
ယံ ဗဟုလံ	၁၄၂
ယံ ဟိ တံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ	၉၇
ယတ္ထ စေတော	၁၁၅
ယတ္ထ ယတ္ထ	၁၂၀
ယဿ အာဂုဓံ	၁၅၉
ယဿ ဒါနိ ကာလံ မညထ	၉၄
ယာစယောဂေါ	၃၁၁
ယာနိကတာ	၂၀၂
ယာဝတတ္ထိတိ ဝုစ္စတိ	၄၅
ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ခန္ဓဓာတု- အာယတနံ	၁၁
ယေန ဂိလာနသာလာ	၁၁၀
ယေန နဝံ သန္တာဂါရံ တေနပသက်မိံသု	၀၇
ယေန ဘဂဝါတေနပသက်မိံသု	၀၇
ယေန ရူပေန တထာဂတံ	၁၅၀
ယေန သွာဟံ	၁၆၅
ယေနိစ္ဆကံ	၆၇
ယေ ပုရာဏံ သရန္တိ	၄၂
ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ	၂၉၁
ယေဟိ လိဂေဟိ	၂၉၁
ယောဂက္ခေမာယ	၁၅၉
ယောဂက္ခေမိပရိယာယံ	၃၂
ယော တံ ရူပမယံ	၄၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ယ]

[လ]

ယောဓာဇီဝေါ ၁၄၁
 ယောနိသော မနသိကာရ
 ဗဟုလိကာရော ၂၀၁
 ယောနိသော မနသိကာရ-
 သမ္ပဒါ ၁၆၉
 ယောပိ ဟေတု ယောပိ ပစ္စယော ၂၆

လဘတိ ဝတ္တာရံ ၁၁၀
 လုဠိတော ၂၁၀
 လုဇ္ဇတိ ၁၇
 လူခဇီဝိ° ၁၄၅
 လီနတ္တံ ၁၇၈
 လေပံ ဩဇ္ဇေန္တိ ၂၃၅
 လေဒ္ဒါဠာနံ ၂၃၄
 လောကစိန္တံ ၃၃၁
 လောကက္ခာယိကာ ၃၂၆
 လောကန္တဂူ ၅၀
 လောကဿ ၃၂
 လောကဿ အန္တံ ၃၃
 လောကုတ္တရာ ၃၂၁
 လောကေ ၂၁၆
 လောကော ၁၄

[ခ]

[ဝ]

ရဇတံ ၃၃၆
 ရဇနိယာ ၁၃-၁၄၀
 ရဇနိယော ၁၀၇
 ရဇောဇလ္လိ ၁၇၃
 ရညော ဝါ ၁၀၇
 ရထော ၁၅၈
 ရာဂက္ခယော ၄၈-၁၂၇
 ရာဂေါ ၁၀၅-၁၃၆-၁၃၇
 ရာဇကထံ ၃၂၅
 ရာဇကာရာမေ ၃၁၃
 ရာသိယော ၁၄၅
 ရိတ္တကညေဝ ပဝိသေယျ ၅၆
 ရုစိ ၄၇
 ရုက္ခဒေဝတာ ၁၃၉
 ရူပါ စ မနာပါ ၄၀
 ရူပဂတမေတံ ၁၅၁
 ရူပပ္ပဋိသံဝေဒီ ၁၅
 ရူပရာဂပ္ပဋိသံဝေဒီ ၁၅
 ရူပဗလံ ၁၂၆
 ရူပသင်္ခါယ ဝိမုတ္တာ ၁၅၀
 ရူပသမ္ပုဒိတာ ၄၅
 ရူပီ ၁၁၄

ဝစီသင်္ခါရော ၁၃၃
 ဝစ္ဆဂိဒ္ဓိနိယော ၈၅
 ဝဇ္ဇေသု ၂၆၂
 ဝဏ္ဏာ ဧတေ ပြာဟ္မဏာနံ ၄၃
 ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ ၁၉၃
 ဝဓေန ၁၄၅
 ဝဓော ၃၃၉
 ဝနဒေဝတာ ၁၃၉
 ဝနပတ္တံ ၁၃
 ဝယဓမ္မံ ၁၁
 ဝယာနုပဿီ ၁၁၈
 ဝဿိကံ ၁၇၀
 ဝါစာဝတ္ထုကမေဝဿ ၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]	
ဝါတာတပဟတာနိ	၃၁၈
ဝါတေရိတော	၂၁၀
ဝါယမတိ	၁၆၂
ဝါသေန္တေဝ နံ ကုလေ	၁၂၆
ဝိကမ္ပတေ	၂၈
ဝိကိရတိ	၁၄-၁၄၄
ဝိကိဏ္ဍဝါစာ	၂၈၈
ဝိကာလဘောဇနာ	၃၃၅
ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ	၉၄
ဝိသာတံ	၃၀၈
ဝိသာတံ အာပဇ္ဇေယျ	၅
ဝိစိကိစ္ဆဋ္ဌာနိယာ	၁၇၈
ဝိစေတော	၃၃၂
ဝိဇနဝါတာနိ	၁၃
ဝိဇမ္ဘိတာ	၁၇၈
ဝိဇ္ဇာ	၁၂-၁၅၄
ဝိဇ္ဇာဂတဿ	၁၅၄
ဝိဇ္ဇာဘာဂိယေ	၃၀၈
ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေဿတိ	၁၆၄
ဝိညာဏံ	၅၁-၁၂၉
ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ	၂၉
ဝိညာပကော	၂၅၆
ဝိညူနံ	၃၃
ဝိညုပ္ပသတ္ထေဟိ	၃၀၈
ဝိတက္ကဝုပသမပစ္စယာ	၁၆၇
ဝိတ္တာရိကံ	၂၈၄
ဝိဒ္ဓသုနော	၁၅၄
ဝိမေတိ	၁၄၄
ဝိဒ္ဓံသေတိ	၁၄၄
ဝိနေယျ	၂၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]	
ဝိပရိဘိန္ဓာနိ	၁၃၃
ဝိပရာမောသော	၃၃၉
ဝိပ္ပဋိသာရိနော	၁၄၈
ဝိပ္ပသန္ဓာနိ	၁၃၃
ဝိပ္ပမုတ္တာ	၃
ဝိပုလော	၁၈၇
ဝိမရိယာဒီကတေန စေတဿာ	၃
ဝိမုတ္တိ	၁၇၉
ဝိမုတ္တိယာ	၁၃၁
ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ	၃၆
ဝိယတ္တာ	၁၅၀-၂၈၄
ဝိရာဂါနုပဿီ	၁၁၈
ဝိလေပနံ	၃၃၅
ဝိဝတ္တယိ	၁၁၅
ဝိဝေကနိန္ဓံ	၁၃၆
ဝိဝေကနိဿိတံ	၁၇၇-၃၀၅
ဝိဝေကပေါဏံ	၁၃၆
ဝိဝေကော	၁၅၉
ဝိသညုတ္တာ	၃
ဝိသမပရိဟာရဇာနိ	၁၂၂
ဝိသဝေဂဝိကာရတော	၅၉
ဝိသုဒ္ဓိယာ	၃၁၉
ဝိသုကဒဿနံ	၃၃၅
ဝိဟရန္တိ	၁၄၂
ဝိဟရာမိ	၁၆၅
ဝိဟာရာ နိက္ခမိတွာ	၄၂
ဝိဟာရံ ပါဝိသိ	၃၃
ဝိဟေသာဝေသာ	၃၁၂
ဝိဿဇ္ဇေထ	၁၃၁
ဝိရိယာရမ္ဘဿေတံ အဓိဝေဓနံ	၆၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဆ]	
ဝီရိယံ အာရဘတိ	၁၆၂	သဂဟနော	၁၀၆
ဝုဠဟိဿန္တိ	၁၃၄	သဂါဟံ	၄၉
ဝုဠဟာမိ	၁၃၄	သတဉ္စ ဝိဝဋံ ဟောတိ	၄၅
ဝုဠိတော	၁၃၄	သတဏှာတဏှေသု	၄၃
ဝုယုမာနံ	၇၄	သတိ အာရက္ခသာရထိ	၁၅၀
ဝူပသမေတိ	၃၀၁	သတိ ပဋိသရဏံ	၂၇၀
ဝေဒနာ စ ပဇာနာတိ	၁၁၅	သတိမာ	၂၁၅
ဝေဒနာဂတမေတံ	၁၅၁	သတိ မုဋ္ဌာ	၂၉
ဝေဒနာနဉ္စ သမ္ဘဝံ	၁၁၅	သတော သမ္ပဇာနော	၇၂
ဝေဒနာညတရံ	၃၀၂	သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၇၆-၁၀၂
ဝေဒယိတံ	၅-၂၇၃	သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ	၁၇၀
ဝေဒယိတာနိ	၁၂၁	သဘယော	၁၀၆
ဝေပစိတ္တိဗန္ဓနံ	၁၁၃	သဘယံ	၅၀
ဝေပုလ္လာယ	၁၆၂	သမဏပဋိညော	၈၅
ဝေဠုဝဂါမကေ	၂၃၅	သမ္ပန္နံ	၁၀၆
ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ	၃၀၀	သမဏေန ဝါ	၈၆
ဝေသာလိယံ	၂၉၆	သမတ္ထံ ဘာဝိတတ္တာ	၂၆၁
ဝေဠုဒ္ဓါရံ	၃၁၁	သမထနိမိတ္တံ	၁၇၉
ဝေါက္ကမ္မ	၄၂	သမန္ဓေသတိ	၁၀၉
ဝေါဿဂ္ဂရတော	၃၁၁	သမဝါယော	၂၆
ဝေါဿဂ္ဂါရမ္မဏံ	၂၆၆	သမာဂမ္မ	၁၃၉
[ဆ]		သမာဒပကော	၂၅၆
သဥပနိသံ သပရိက္ခာရံ	၁၆၀	သမာဓိ	၃၁-၂၅၆
သဠိမိ	၄၉	သမာပန္နော	၁၃၃
သကဋံ	၁၄၅	သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ	၃၀၀
သကဏှကော	၁၀၆	သမာပတ္တိယာ	၁၅၃
သကံ အာစရိယကံ	၂၀၄	သမာဟိတော	၁၁၅
သကလမိဒံ ဘန္ဓေ	၁၅၅	သမိဒ္ဓိ	၁၄
သကုဏ္ဍိ	၂၃၄	သမုလ္လါတသပ္ပါယ	၁၁
		သမုတ္တေဇကော	၂၅၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမ္မုခါယေဝ အနုပဝဇ္ဇတာ		သဂ္ဂါ	၄၄
ဗျာကတာ	၁၉	သဂ္ဂံနာမ	၁၄၁
သမုဒ္ဒေါ	၅၀	သဃံာဋီ ပညာပေတွာ	၉၅
သမုန္ဓာ	၅၀	သစ္စသမ္ပတံ	၁၂၁
သမေဿတိ	၁၅၀	သစ္စာလိကောန	၁၄၀
သမောဒဟိတွာ	၇၃	သစ္စံ နာမ	၁၄၄
သမောဒဟံ	၇၃	သစ္စိကရောတိ	၁၄၆
သမောဓာနံ	၁၇၀	သစ္စိကာတဗ္ဗံ	၁၂
သရသင်္ကပ္ပါ	၃၀	သညာပေန္တိ	၁၄၁
သရက္ခသံ	၄၉	သညိနော	၂၇
သရဝနံ	၁၁၀	သညုတ္တော	၁၁၇
သလဠာဂါရေ	၂၉၃	သတိ	၃၅
သလာကာဝုတ္တာ	၁၄၃	သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ	၁၈၅
သဝနံ	၁၈၀	သတ္တမော	၁၁၃
သဟဓမ္မေန	၂၈၄	သတ္တန္တံ	၁၉၀
သဟဓမ္မိကာ	၁၃၈	သတ္တိယာ	၅၁
သဟသာကာရော	၃၃၉	သတ္ထေန	၂၀
သဟသာ အဇ္ဈပတ္တာ	၂၃၄	သတ္တဟာရကံ	၂၀-၂၉၉
သဟတ္တာ	၁၃၀	သတ္တံ	၁၈
သဠာယတနနိရောဓံ	၃၅	သတ္တံ အာဟရေသိ	၁၉
သဠေဝ	၂၇	သန္တံ	၁၁၇
သင်္ကသာယတိ	၇၃	သန္တာနေဿတိ	၃၆
သင်္ကဿရသမာစာရော	၈၅	သန္တပေသိ	၁၃၀
သက္ကာယဿေတံ အဓိဝစနံ	၆၄	သန္တာဂါရံ	၈၆
သင်္ခမော	၁၄၂	သန္တိဋ္ဌတိ	၁၀၇
သက္ခရာ	၁၄၁	သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ	၃၂၉
သင်္ချိ နောပေတိ	၁၁၆	သဒ္ဓံ သုဏေယျ	၁၀၇
သင်္ခါတဓမ္မဿ	၁၁၇	သဒ္ဓန္တာယော	၁၀၀
သင်္ခါယကော	၁၅၀	သဒ္ဓဿကော	၂၅၆
သင်္ဂတိ	၂၆	သဒ္ဓိဋ္ဌာ	၂၃၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၃၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သန္တိဋ္ဌိကာ	၁၄၆	သမ္ပဟုလာ	၂၅-၂၀၄
သန္တိဋ္ဌိကော	၁၅	သမ္မောဓိပရာယဏော	၃၁၂
သန္တိပါတိကာနိ	၁၂၁	သမ္မောဓိယံ	၂၄၁
သန္တိပါတော	၂၆	သမ္မောဓိယင်္ဂေသု	၁၆၉
သပ္ပုဋ္ဌိဘယော	၁၀၆	သမ္ဘတ္တာ	၂၃၅
သပ္ပုဋ္ဌိဘာဂါ	၁၇၈	သမ္ဘတ္တံ	၁၆၈
သပ္ပသောဏ္ဏိကပဗ္ဗာရေ	၁၄	သမ္ဘဝံ	၂၈၅
သပ္ပတိဿော	၂၈၁	သမ္ဘဒညာယ	၄၅
သဗ္ဗဇီ	၃၁	သမ္ဘာ	၁၁၅
သဗ္ဗမညိတသမုဋ္ဌါတသာရပုံ	၁၀	သမ္ဘာအာဇီဝေန	၁၆၂
သဗ္ဗနိမိတ္တာနိ	၁၆	သမ္ဘာကမ္မန္တာ	၁၅၄
သဗ္ဗပ္ပဟာနာယ	၅	သမ္ဘာပဇာနာတိ ဘဝဿ ပါရဂူ၁၇	
သဗ္ဗသန္တရိ	၈၇	သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ	၁၅၄
သဗ္ဗလောကေန ပဿတံ	၄၅	သမ္ဘာသတိ	၁၆၃
သဗ္ဗသေတေန	၁၅၆	သမ္ဘာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ	၁၆၆
သဗ္ဗပါဒါနပရိညာယ	၁၂	သမိဋ္ဌိတေ	၂၂၈
သဗ္ဗံ အဘိညာ ပရိညာပဟာနာယ၆		သမ္မုဇ္ဇေတ္ထ	၄၅
သဗ္ဗံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ	၄	သလ္လတော	၁၁၇
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ	၁၆	သာဓုကေ	၃၀၉
သမုဋ္ဌါတသပ္ပယ	၁၁	သာဓု	၁၅
သမ္ပဇညံ	၁၁၆	သာဓု သာဓု	၂၇၉
သမ္ပဇာနော	၂၁၅	သာဓု ခုဿ ဘန္တေ	၁၃၁
သမ္ပလိမဋ္ဌံ	၅၁	သာ အဓောဂါမီ အဿ	၁၄၁
သမ္ပဝါရေသိ	၁၃၀	သာမညတ္ထံ	၁၆၉
သမ္ပန္နံ	၁၀၆	သာမညံ နာမ	၁၄၄
သမ္ပုဋ္ဌပုဗ္ဗာ	၃၅	သာမဓိ	၁၂၁
သမ္ပရာယိကံ	၃၁၉	သာမိသာ အဒုက္ခမသုခါ	၁၁၉
သမ္ပဝါရေသိ	၁၃၀	သာမိသာ ဒုက္ခာ	၁၁၉
သမ္ပဟံသကော	၂၅၆	သာမိသာ	၁၂၄
သမ္ပပ္ပလာပဘာသေန	၃၁၁	သာမိသာ သုခါ	၁၁၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သာယိတေ	၂၃၁	သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဏေယျ	၁၀၇
သာရိရိကာနံ	၁၁၆	သုပိနေဝ	၄၃
သာရေယျ	၆၇	သုဘနိမိတ္တံ	၁၇၇
သာလောဟိတာ	၃၁၆	သုပ္ပဝတ္ထိယော	၁၆၈
သာဝဋ္ဋံ	၄၉	သုဘာဝိတော	၂၈
သာဝဇ္ဇာ	၁၇၈	သုညာဂါရာနိ	၁၄၈
သာသင်္ဂံ သပ္ပဋိဘယံ	၅၇	သုဟတတရာ အဿာ	၁၁၃
သာဟသေန	၁၄၆	သုဝိမုတ္တံ	၄၈
သီလာယူပေါ	၃၃၁	သုညတော ဖဿော	၁၃၅
သီတဝနေ	၁၄	သုကရခတာယ	၂၈၀
သီလက္ခန္ဓံ	၂၅၆	သုဒေါ	၂၃၅
သီလပရိက္ခာရာ	၁၅၈	သေက္ခာယ	၁၆၇
သီလသမ္ပဒါ	၁၆၉	သေက္ခော	၁၆၇
သီလံ	၁၈၅-၃၀၈	သေတပစ္စာဒေါ	၁၃၁
သီလုတ္တမ	၄၂	သေတပရိဝါရော	၁၅၆
သီလေ ပတိဋ္ဌာယ	၁၇၁	သေတဋ္ဌိကာ	၁၄၃
သီလသမ္ပန္နာ	၁၇၉	သေတံ ဥဏှိသံ	၁၅၆
သီသပါဝနေ	၃၃၀	သေတံ ဆတ္တံ	၁၅၆
သီသေဝေဋ္ဌံ ဒဒေယျ	၁၈	သေတာ ဥပါဟနာ	၁၅၆
သီဟသေယျံ	၇၁	သေတာ ပတောဒလဋ္ဌိ	၁၅၆
သုက္ကံ	၁၆၈	သေတာနိ ဝတ္ထာနိ	၁၅၆
သုခတော အာဟူ	၄၅	သေတာ ရသ္မိယော	၁၅၆
သုခတော ဝိဒ္ဓု	၄၅	သေတာယ သုဒံဝါလဗီဇနိယာ	၁၅၆
သုခသောမနဿဗဟုလော	၆၇	သေတာ သုဒံ	၁၅၆
သုခဝေဒနိယံ	၁၁၈	သေမှသမုဋ္ဌာနာ	၁၂၁
သုခါဓိဝါဟာ	၂၇	သေလေယျကာနိ	၄၁
သုခါ ဝေဒနာ	၄၀	သေဝါလပဏကပရိယောနဋ္ဌေါ	၂၁၀
သုခေါ	၄၅	သေဝါလမာလိကာ	၁၄၁
သုခုမတရံ မာရဗန္ဓနံ	၁၁၃	သေသင်္ဂံ	၁၃၁
သုဒုဇိတံ	၁၀၇	သော အပ္ပဟိနော	၅၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သောကပရိဒေဝါနံ	၂၁၃	သံယောဇနာ	၁၂
သောကဓမ္မံ	၁၁	သံယောဇနာနိ	၁၇၅
သောတဝိညေယျာ	၁၂	သံယောဇနံ	၁၁၅
သော တံ ဝိဏံ	၁၀၈	သံယောဇနိယာ	၃၀
သောတ္ထံ	၅၁	သံဝိဘဇာမိ	၁၄၆
သော ပလုဇ္ဇေယျ	၂၅၇	သံဝဏ္ဏိတော	၃၃
သော ပဿေယျ	၅၆	သံဝေသေတဗ္ဗာ	၅၄
သော မဂ္ဂေါ မြဟ္မပတ္တိယာ	၄၃	သံသန္ဓိဿတိ	၁၅၀
သောမနဿာနိ	၁၂၂	[ဟ]	
သောမနဿူပဝိစာရာ	၁၂၂	ဟတ္ထိရတနဿ	၁၉၁
သောဠသကုက္ကုကော	၃၃၁	ဟရာယမာနာ	၂၆၉
သံကိလိဋ္ဌံ	၈၆	ဟိတေသိနာ	၁၄၈
သံကိလေသိကဓမ္မံ	၁၁	ဟိရိ ဤသာ	၁၅၈
သံဂမ္မ	၁၃၉	ဟိရောတ္တပုံ	၁၅၄
သံဘဠနသမောဓာနာ	၂၇၃	ဟိနော	၃၂၈
သံယမာယ	၆၇	ဟေဠာ နေမင်္ဂမာ	၃၃၁
သံယောဂေါ	၁၃	ဟေဠိမံ ဘရံ	၃၃၂

သဠာယတနဝဂ္ဂမဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

• ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣင်္ဂလိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္ပပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

သဠာယတနဝဂ္ဂမဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ	ပိဋကံ
[အ]	
အက္ကန္တဋ္ဌာနေယေဝ = အက္ကန္တဋ္ဌာနေယေဝ ဝါ (သီ၊ သျှာ)	၉၆
အဂ္ဂဘာဂေ = ပုဗ္ဗဘာဂေ (သီ)	၃၃၇
အင်္ဂကုဋ် = ကံသကုဋ် (သီ)	၃၃၇
အစာလယိံသု = အာလသိံသု (သီ၊ သျှာ)	၉၄
အစ္စန္ဒကဂဏနာယ = အစ္စန္ဒကာယ ဂဏနာယ (က)	၁၅၀
အဇဇရံ = အဇဇရိတတ္တာ အဇရံ (သီ) အဇဇရိတတ္တာ အဇဇရံ (သျှာ)	၁၄၉
အဇာနာပေတွာဝ = အနာဏာပေတွာ (သီ)	၂၃၆
အညဿ ခေတ္တံ ဂဟေတွာ အညဿ ဒေတိ = အညဿ ဟတ္တာ ဂဟေတွာ အညဿ ဟတ္ထေ ဒေတိ (သီ)	၈၃
အဋ္ဌစတ္တာလိသာယ ဌာနေသု = အဋ္ဌစတ္တာလိသာမိကသတေသု ဌာနေသု (သီ၊ သျှာ)	၁၁
အဋ္ဌ မာသေ = အမုမာသေ (သျှာ)	၃၀၁
အမုတေယျကောဋိနာဋကေဟိ = ...နာဋိကာဟိ (သီ)	၂၅၂
အဏဏာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ သံဝဏ္ဏိတာတိ = အနဏသေဝ ရူဟတိ၊ အနနုဇ္ဇာ စ ဝိညူနံ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ သံဝဏ္ဏိတာတိ (သီ)	၈၅
အတ္တကာမာ = အတ္တကာမာ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၂၁
အတ္တနာ ဝါ = အတ္တနာဝ (သီ)	၂၂၉
အတ္ထိတိ = အတ္ထိတိ ဝါ (သီ)	၁၄၉
အတ္ထော = အတ္ထတော (?)	၁၃၆
အတိဒူရေတိ = အတိဒူရေ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အတိဓာတောသ္မိ = အတိပါတောသ္မိ (သျှာ၊ က)	၁၇၇
အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ စိတ္တံ = အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒစိတ္တံ (သီ)	၁၃၄
အဒိနစိတ္တော = အာဒိန္နစိတ္တော (သျှာ)	၁၈၃
အဒိနမာနသောတိ = အာဒိန္နမာနသောတိ (သျှာ)	၁၈၃
အဒုက္ခိယမာနော စ = သုရက္ခိယမာနောဝ (က)	၂၃၆
အဓိကာရိတိ = အဝိကာရိတိ (သီ)၊ အဘိကာရိတိ (သျှာ)	၁၀၄
အဓိဝိဋ္ဌေန = အနုယုတ္တေန (သီ၊ သျှာ)	၁၅၈
အနန္တရာယမဿ = အနန္တရာယေဝဿ (သီ)	၁၉
အန္ဓဗာလဇနေန = ပုထုဇ္ဇနန္ဓဗာလဇနေန (က)	၃၂၈
အနဿသန္တိ = အနဿာသိန္တိ (သီ)	၁၅
အနိဗ္ဗတ္တော = အနိပ္ပန္နော (သီ၊ သျှာ)	၂၈၇
အနိရဿာဒံ = နိရဿာဒံ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၀
အနုပ္ပတ္တိယာ = အနုမတိယာ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၀
အနုပဒေသေ = အာနုပ္ပဒေသေ (သီ)၊ အနုပ္ပဒေသေ (သျှာ)	၁၂၁
အနုဒယတာယာတိ အနုဝဓိယာ = အနုဒ္ဓယတာယာတိ အနုဒ္ဓယာယ (သီ)	၂၅၉
အနုပရိယာယနသမတ္တဿ = အနုယာယနသမတ္တဿ (သီ၊ သျှာ)	၁၉၁
အနုပရိယာယနာမကံ = အနုပရိယာယနနာမကံ (သီ)	၂၂၄
အနုပဝတ္တတော = အနုပဝတ္တိတော (က)	၂၂၅
အနုပါယာပရိဂ္ဂဟေ = အနုပါယပရိစ္စာဂေ ဥပါယပရိဂ္ဂဟေ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၆
အနုပိဋ္ဌန္တေန = အနုပပိဋ္ဌန္တေန (သီ)	၁၁၂
အနုပုဗ္ဗကထာ = အနုပုဗ္ဗိကထာ (သျှာ၊ က)	၄
အနုဗန္ဓိတွာ = အနုဗုဇ္ဈိတွာ (သီ)	၉၆
အနုဘူတပုဗ္ဗေသု = အနုဘူတပုဗ္ဗော (သီ၊ သျှာ)	၃၅
အနုလ္လောကေန္တော = အနုဝလ္လောကေန္တော (သီ၊ သျှာ)	၂၅၈
အနေကဂ္ဂဋ္ဌေန = အနေကတ္တဋ္ဌေန (သျှာ)	၁၂
အနေန = မနေန (သီ၊ သျှာ)	၄၁
အပ္ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလေ စ = အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလေဝါ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၈
အပ္ပဋိစ္စိတပဟေဏကံ = အပ္ပဋိစ္စိတပဟာရဏကံ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၂
အပဗျူဠသေဝါလော = အပ္ပူဠသေဝါလော (က)	၂၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အပူတိစိတ္တော = အပဒုဋ္ဌစိတ္တော (သီ)၊ အပူတိဋ္ဌစိတ္တော (သျှာ)	၁၈၃
အဗ္ဗုဟတ္ထပဗ္ဗတံ နာမ ပတွာ = အဗ္ဗုဟတ္ထပဗ္ဗတေ နာမ ပဝိသိတွာ (သျှာ)၊ အဗ္ဗဟတ္ထပဗ္ဗတံ နာမ ပတွာ (သီ)၊ အဗ္ဗုဟတ္ထပဗ္ဗတေ နာမ ပဝိသိတွာ (မ-ဋ္ဌ ၄၊ ၂၃၅-ပိဋ္ဌေ)	၂၂
အဗ္ဗမဏ္ဍပံ = အဗ္ဗာမဏ္ဍလံ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၁
အဘဝိဿာတိ = ဘဝိဿတိတိ (သီ)	၁၅၁
အဘာဝေါ = အဘာဝေ ဝါ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၄
အဘိနဝံ = အဓိဂတံ (သီ)	၂၃၇
အဘိဘဝိတာနိ = အဘိဘာဝိတာနိ (သီ၊ သျှာ)	၃၀
အဘူတမေဝ ဘူတံ = အဗ္ဗုတံ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၉
အမတပါနံ ဝိယ = အမတသာရံ ဝိယ (က)	၉၁
အမတာဓိဂမာယ = အမတာဓိဂမဿ (က)	၃၄
အမတံ = မယံ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၀
အယံ = ဥဘယံ (က)	၄၃
အယံ သီတဥဒကံ = အယသီတဥဒကံ (က-သီ)၊ ဝီတဥဒကံ (သျှာ)	၅၃
အရဟတ္တေ = အရဟတ္တံ (သျှာ)	၁၈
အရိယဖလံ၊ ဓမ္မသာရော အဓိဂမော = အရိယဖလဓမ္မသာရော၊ သော အဓိဂမော (သီ၊ သျှာ)	၃၂၀
အရိယမဂ္ဂယာနဿ = အရိယမဂ္ဂဉ္ဇဏဿ (က)	၁၅၈
အရုစ္စနကံ နာမ နတ္ထိ = အရုစ္စနကံ နာမ နော နတ္ထိ (က)	၂၅၁
အလဗ္ဗန္တေ = အလံ ဘန္တေ (သီ၊ သျှာ)	၂၉၆
အဝဒမာနော = ဝဒမာနော (က)	၂၃၄
အဝခာရဏတ္ထေ ဝါ = အဝခာရဏမတ္ထေ ဝါ (သီ)	၂၉၉
အဝဿဋ္ဌံ = အဝသိဋ္ဌံ (သီ၊ သျှာ)	၂၈၆
အဝိဂစ္ဆာပေန္တော = အဝိတစ္ဆာပေန္တော (သျှာ)၊ အဝိဘစ္ဆာပေန္တော (က)	၆
အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခစိတ္တဿ = ...မုတ္တစိတ္တဿ (သီ)	၂၀၉
အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခစိတ္တံ = အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏေန မုတ္တံ စိတ္တံ (သီ)၊ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏေန ဒုက္ခစိတ္တံ (က)	၂၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဝိပွက်ရိတွာ = ဝိပွက်ရိတွာ (သီ၊ သျှာ)	၇
အဝိစိ° = အဝိစိတော (သီ၊ သျှာ)	၃၂၇
အသင်္ခတသံယုတ္တေ = အသင်္ခတသံယုတ္တဿ ပဌမေ (သီ)	၁၄၈
အသဏ္ဍဟနတော = အသံဝဟနတော (သီ၊ သျှာ)	၂၆
အသမပေက္ခနေ = အသမပေက္ခနေန (သီ၊ သျှာ)	၂၁၈
အဿာဒယမာနံ = အနုဿာရယမာနံ (သီ၊ သျှာ)	၅၆

[အာ]

အာကာသစာရိ ဘိက္ခု = ဇနပဒစာရိကဘိက္ခု (က)	၂၄
အာဃာတနဘဏ္ဍိကာယံ = အာဃာတနဂဏ္ဍိကာယံ (သီ၊ သျှာ)	၆၉
အာစာရသမ္ပန္နတာယ ပန ယတော ဝံသော နမတိ = အာကာရ- သမ္ပန္နတာယ ဝံသော နမတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၈
အာဒိသမန္တာဟာရတော = အာဒိသမ္ပသနာဟာရတော (က)	၃၀၁
အာနိသဒဠာနေ = အာသနဠာနေ (သီ)	၁၃၉
အာဗန္ဓန္တော = အာဗန္ဓော (သျှာ)	၈၂
အာဘိန္ဓေယျာတိ = ဘိန္ဓေယျာတိ (သီ၊ သျှာ)	၅၀
အာယာမန္တိ = ဝါယာမန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၇
အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟိတသတိ = အာရမ္မဏပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ (?)	၃၅
အာရမ္မဏေ = အာရမ္မဏံ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၉
အာရာမနိဿယိတိ = အာရာမနိသာဒိတိ (သီ)	
အာရာမနိယာဒိတိ (သျှာ)	၁၈၃
အာရောပေဿန္တိ = အာရောပေန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၇
အာဝသထေ = အာဝါသကေ (သီ)၊ အာဝါသထေ (သျှာ)	၁၄၅
အာသိဝိသာတိ = အာသိဝိသာတိ (က)	၅၄
အာဠာဟနဠာနေ ဌိတဘိက္ခု = အာသန္ဓဠာနေ ဌိတာ ဘိက္ခု (သီ၊ သျှာ)	၂၅

[ဣ]

ဣမသ္မိ° အတိတေ ဒဿိတေ = ဣမသ္မိ° ကထိတေ (က)	၃၁၅
ဣမိနာ အနုတ္တရော သတ္တာတိ = ဣမိနာ ဧဝံဝိဓော အနုတ္တရော သတ္တာတိ (သီ)	၂၄၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၉]

ဥက္ကဏ္ဍိတာ = ဥက္ကဏ္ဍိကာ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၇
ဥက္ခိပိတွာ = ဥပ္ပတိတွာ (သီ)	၃၃၂
ဥစ္စာသဒ္ဓိံ = ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓိံ (သီ၊ သျှာ)	၈၈
ဥတ္တာသိတပုရိသော ဝိယ = ဥတ္တာသိတသဒိသော ဝိယ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၇
ဥဒပါနံ နာမ = ဥဒကဋ္ဌာနံ နာမ (သျှာ)	၃၈
ဥဒ္ဓိဿ = ဩဒိဿ (က)	၃၃၆
ဥဒုက္ခလမုသလဒါရကသဒ္ဓါဒီနံ = သရာဝါဒိသဒ္ဓါနံ (သီ)၊ သရာဝါကသဒ္ဓါဒီနံ (သျှာ)	၁၃
ဥဒ္ဓတော = ဥဋ္ဌိတော (သီ၊ သျှာ)	၇၈
ဥဒ္ဓိံ ဘာဂံ = လဒ္ဓဘာဂံ (က)	၃၁၁
ဥန္တာမေတွာ = ပဏာမေတွာ (သီ)၊ ဥပဏာမေတွာ (သျှာ)	၂၀၅
ဥပဂမနာနုပဂမနာဒီနိံ = ဥပဂစ္ဆမာနာနုဂစ္ဆမာနာဒီနိံ (က)	၈၃
ဥပဋ္ဌာကုပါသကော = ဥပဋ္ဌာကဒါရကော (က)	၆၉
ဥပဋ္ဌာပေန္တော = ဥပဒဟန္တော (သီ၊ သျှာ)	၈၂
ဥဋ္ဌိတာတိ = ဥဒိတာတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၃
ဥပဒဟိတွာ = ဩဒဟိတွာ (က)	၈၈
ဥပဓာနာနိံ = တူလိယာနိံ ဥပဓာနာနိံ (က)	၈၈
ဥပပရိက္ခမာနာနံ = ဥပပရိက္ခမာနာ (သီ)၊ ဥပပရိက္ခယ (သျှာ)	၉
ဥပဟတပုဗ္ဗန္တိံ = ဥပဂတပုဗ္ဗန္တိံ (သီ)	၁၄၄
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ = ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ (က)	၃၁၇
ဥပ္ပန္နံ = ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ (က)	၃၀၂
ဥပ္ပါတိကံ = ဥပ္ပါဒိကံ (ဋီကာ)	၂၃
ဥပါယာပရိစ္စာဂေ အနုပါယာပရိဂ္ဂဟေ = အနုပါယပရိစ္စာဂေ ဥပါယပရိဂ္ဂဟေ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၆
ဥပ္ပာဟတိ = ဥပ္ပာဟတိ (က)	၆၀
ဥပ္ပဏေဂါတိ ပဥမဂ္ဂေါ-ပဥဂဝေသနံ = ဥမဂ္ဂေါတိ ပညာနံ မဂ္ဂေါ ပညာ- ဂဝေသနံ (သီ)	၂၆၀
ဥယျောဂကာလာဒီသု = ဥယျောဂကာလာဒီသု (သီ)	၈၆
ဥယျောဂဋ္ဌာနတော စ = ဥယျောဓဋ္ဌာနတော စ (သီ)	၈၆
ဥရေ ပဝတ္တဉ္ဇဏမေဝ = ဥဒ္ဓေသပဝတ္တဉ္ဇဏမေဝေတံ (က)	၃၂၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဥ]

ဥလ္လုမ္ဗန..... = ဥလ္လုပန..... (သီ၊ သျှာ)	၇၄
ဥလ္လောကေန္တော = ဩလောကေန္တော (သီ၊ သျှာ)	၂၅၀
ဥလ္လောကေတွာတိ = ဩလောကေတွာတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၀
ဥသဘစမ္ပံ ဝိယ = ဥသဘစမ္ပိံ ဝိယ (သီ)	၂၇၆
ဥသ္မုဒကဇာတောတိ = ဥသ္မုဒကဇာတောတိ (သီ)၊ ဥသ္မုဒကဇာတောတိ (သျှာ)	၂၁၀

[ဇ]

ဇိမိဝေဂဉ္စ = ဇိမိဝေဂဿ စ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၂
ဇိသရန္တိ = ဩသရန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၂
ဇိသရဘူမိံ = အသာရဘူမိံ (သျှာ)	၃၁၀

[ဈ]

ဇကတော ပရိဝတ္တေတိ = ဇကတောဝ သမ္ပရိဝတ္တေတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၉၂
ဇကပဒုဒ္ဓါရေ = ဇကပဒဝါရေ (က)	၂၁၀
ဇကမေဝ = ဇေမေဝ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၁
ဇကာဗဒ္ဓံ အပရိစ္ဆေဒံ = ဇကာဗဒ္ဓပရိစ္ဆေဒံ (သီ၊ သျှာ)	၂၉၆
ဇကံ = ဇေံ (က)	၆၆
ဇတ္ထ = တတ္ထ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၃
ဇတေဝ ပဉ္စ ဇနာ = ဇတောဝ ပဉ္စ ယောဇနာ (သီ)	၂၆၀
ဇတေသံ = ဇေဿ (က)	၂၇၀
ဇေဂ္ဂပဋိ စိတ္တံ အနာဝဇ္ဇန္တိ = ဇေဂ္ဂပဉ္စ စိတ္တံ န ဝတ္တတိ (သီ၊ သျှာ)	၉၇
ဇေံ = ဣမေ အဂ္ဂတမာ ဇေံ (သီ)	၂၃၀
ဇေံ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ = ဇေံ သမ္ပန္နသဒ္ဓေါ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၁
ဇေ ကာလော = ဒေသနာကာလော (သီ၊ သျှာ၊ က)	၃၀၀

[ဩ]

ဩကာသေသိတိ = ဩတာသေသိတိ (သီ)	၁၃၁
ဩတိဏ္ဍောတိ။ပ။ဩတရဏသီလော = ဩတိဏ္ဍောတိဏ္ဍေသု ဝတ္ထု။သု နာနပ္ပကာရေန ဩဝဒန သီလော (သီ၊ သျှာ)	၂၅၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဩ]

ဩဒနကုမ္မာသာဒိမိ အဇ္ဈောဟရဏီယေ = ဩဒနကုမ္မာသာဒိ° အဇ္ဈောဟရန္တဿေဝ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၂
ဩမိဿကအနောမိဿက = ဩဒိဿကအနောဒိဿက (သီ၊ သျှာ)	၁၄၃
ဩဖုနေယျ = ဩပုနေယျ (သီ)	၁၀၈
ဩဝဿတိ = ဩဝသိဿတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၄
ဩသဇ္ဇနေန = ဩဿဇ္ဇေန (သျှာ၊ က)	၁၀၇

[က]

ကစ္ဆကရကတော = ကစ္ဆကန္တရတော (က)	၂၂၂
ကဋကဋသဒ္ဓံ = ကလဟသဒ္ဓံ (သီ၊ သျှာ)	၆၃
ကဏ္ဍိပနသိပ္ပံ = ကဏ္ဍိပနသိက္ခနံ (သီ)	၃၃၂
ကဏ္ဍဝနံ = ကဏ္ဍကဝနံ (သီ)၊ ကဏ္ဍဝနံ (က)	၁၁၀
ကဏပဏ္ဍိလယာဂံ = သာကပဏ္ဍိလယာဂံ (သီ၊ သျှာ)	၁၉၆
ကဏ္ဍိဒ္ဓါကာသောယေဝ = ကဏ္ဍဆိဒ္ဓါဝါသောယေဝ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၁
ကဏ္ဍာတိ ကဏ္ဍာ = ကိဏ္ဍာတိ ကဏ္ဍာ (သီ)	၄၂
ကတိပါဟေယေဝ = ကတိပါဟစ္စယေန (သီ၊ သျှာ)	၁၀၃
ကထာတိ = ကတာတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၉
ကထေန္တာနံယေဝ = ကထေန္တဿေဝ (က)	၂၇၉
ကပ္ပတေတန္တိ = ဝဋ္ဋတေတန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၇၆
ကပိလဝတ္ထုဂါမိမဂ္ဂံ = ကပိလဝတ္ထုဂါမိနံ မဂ္ဂံ (သီ၊ သျှာ)	၉၀
ကမ္မာရာမတာဒိနီ = ကာမရာဂါဒိနီ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၉
ကလ္လသရီရံ = ကန္တံ သရီရံ (သီ၊ သျှာ)	၉၀
ကဋ္ဌောပိဟတ္ထော = ကပိလဟတ္ထော (သီ၊ သျှာ)	၂၅၅
ကာမဘောဂီနံ = ဇနာနံ ကာမဘောဂီနံ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၅
ကာမေသု ကာမကီဋ္ဌာ၊ တံ = ကာမေသု ကာမကီဋ္ဌိတံ (က)	၃၉
ကာယဂတိဂမနံ = ကရဇကာယဂတိဂမနံ (က)	၂၉၂
ကာယဝိစ္ဆန္တနိယကထံ = ကာယဝိစ္ဆန္တနိယကထံ (က)	၂၉၆
ကာယေ = သမယေ (က)	၃၀၅
ကာရေဿာမ = ကရိဿာမ (က)	၇၉
ကာဠကာတိ = ကာပိလာတိ (သီ)	၁၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ကိမိလာယန္တိ = ကိမ္ဘိလာယန္တိ (သီ)	၃၀၁
ကိမိလာယန္တိ ကိမိလာနာမကေ = ကိမ္ဘိလာယန္တိ ကိမ္ဘိလနာမကေ (သီ)၊ ကိမ္ဘိလာယန္တိ ကိမ္ဘိလနာမကေ (သျှာ)	၈၆
ကိလေသနိဒ္ဓါတော = ကိလေသန္တိန္ဒနတော စ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၂
ကိလေသေဟိ = ပစ္စနိကကိလေသေဟိ (သီ)	၂၄၃
ကုဋေ ဝါ ကုဋုဗ္ဗေ ဝါ = ဃဋေ ဝါ ကုမ္ဘေ ဝါ (သီ၊ သျှာ)	၆၉
ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရော = ကောဏ္ဍဓာနတ္ထေရော (က)	၂၄
ကုထိတန္တိ ကုမိတံ = ကုဋိတန္တိ ကုထိတံ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၁
ကုသလကတ္တုကမ္ပတာဆန္ဓော = ကတ္တုကမ္ပတာကုသလန္တုန္ဓော (သီ)	၁၆၉
ကုသလဝေရမဏီ = အကုသလဝေရမဏီ (သီ)	၁၆၂
ကေဝလံ ဧဝံ ပဿမာနဿ = ကေဝလံ ဇဝမာနဿ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၅
ကောကနဒေါ = ကောကာသကော (သီ)၊ ကောသကော (သျှာ)	၉၃
ကောဋိယာ ကောဋိ° ပဋိပါဒနံ = ကောဋိယာ ကောဋိပါဒနံ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၁
ကောဋ္ဌာသာ = လာမကကောဋ္ဌာသာ (သီ၊ သျှာ)	၃၂၇

[၉]

ခန္ဓောတွေဝ = နဋ္ဌောတွေဝ (သီ)၊ ခဏ္ဍောတွေဝ (က)	၂၅၇
ခတ္တိပိဇ္ဇာယ = ခတ္တိပိဇ္ဇာယ (က)	၂၈၈
ခါဒန္တေန = ခါဒန္တော (သျှာ၊ က)	၇၆
ခိရူပဂေ = ခိရပကေ (သီ)၊ ခိရပိတေ (သျှာ)	၈၈
ခိတ္တဒဏ္ဍသဒိသာ = ခိတ္တဂေဏ္ဍသဒိသာ (သီ)	၁၄၀
ခုဒ္ဒကသမ္မာဟနေန = ဥဒကသမ္မာဟနေန (သီ၊ သျှာ)	၃၁
ခုဒ္ဒရာဇာနောတိပိ = ကုဋုရာဇာနောတိပိ (သီ)	၁၇၁

[၁၀]

ဂစ္ဆာမဟမ္ဘိ = ပုစ္ဆာမဟမ္ဘိ (သျှာ)	၉၉
ဂစ္ဆာမာတိ = ဂစ္ဆထာတိ (က)	၇၈
ဂဇကုမ္ဘိ = ရဇတကုဋံ (သီ၊ သျှာ)	၈၉
ဂဏ္ဍိ = တန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၀
ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ = ပမာဏပရိစ္ဆေဒေါ (က)	၁၈၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

- ဂဏှိတုံ = ဂါဟေတုံ (သီ၊ သျှာ)၊ ဂါဟတ္ထံ (က) ၁၆
- ဂဏှိတု”န္တိ = ဘုဉ္ဇိတုန္တိ (က) ၁၉၆
- ဂန္ဒာ = ပတွာ (သီ၊ သျှာ) ၂၂၃
- ဂန္ဒာ = ပတွာ (သီ)၊ ကတွာ (သျှာ၊ က) ၇၇
- ဂန္ဓစုဏှာနိ = စုဏှာနံ (သီ၊ သျှာ) ၉၁
- ဂန္ဓဇာတံ = ဂန္ဓဇာတိကံ (သီ၊ သျှာ) ၃၃၅
- ဂန္ဓဒါမပုပ္ဖဒါမပတ္တဒါမာဒိဟိ = …ဝတ္ထဒါမာဒိဟိ (သီ၊ သျှာ) ၈၈
- ဂန္ဓရူမ = ဂန္ဓရူပ (သီ၊ သျှာ) ၉၂
- ဂမ္ဘိရဗြူဏစရိယံ = ဂမ္ဘိရဗြူဏစရိယေ (ဋီကာ) ၃၆
- ဂရုကာရမ္မဏေ = ဂရုကာရမ္မဏေန (သီ၊ သျှာ) ၄၀
- ဂဟဏမာနံ = ထာလကံ ဂဟဏူပကံ (သီ၊ သျှာ၊ က) ၆၈
- ဂါမေ ဝါသေတွာ = ဂါမေ စ ပေသေတွာ (သျှာ) ၇
- ဂါဝုတမတ္တံ = ဂါဝုတမဂ္ဂံ (သီ၊ သျှာ) ၆၅

[ဃ]

ဃနသဏှိတာယ = ဃနသန္ဓိတာယ (သျှာ)၊ ဃနသန္ဓိကာယ (က) ၃၁၆

[ဝ]

- စက္ကဝါဠဂပ္ပန္တရာ = စက္ကဝါဠန္တရာ (သီ၊ သျှာ) ၃၃၃
- စက်မနကိဠနာနိ = တာပနကိဠနာနိ (သီ၊ သျှာ) ၄၁
- စက်မာ = စက်မံ (သီ၊ သျှာ) ၆၅
- စက္ခါဒ္ဓါရေ တာဝ ဝတ္ထု စေဝ = စက္ခါဇေဝ (က) ၂၆
- စက္ခါ ပသန္ဓံ = စက္ခါ သမ္ပန္ဓံ (က) ၈၃
- စင်္ဂဝါရေ = ပင်္ဂဝါရေ (သျှာ)၊ စင်္ဂဝါရေ (က) ၅၃
- စတုတ္ထိန္ဒြိယနိဿိတံ = စတုဇ္ဈိန္ဒြိယနိဿိတံ (သီ၊ သျှာ) ၂၈၀
- စတုစတ္တာလီသာယ ဌာနေသု = စတုစတ္တာလီသာမိကသတေသု
ဌာနေသု (သီ၊ သျှာ) ၁၀
- စတုပဉ္စအာလောပဩကာသံ = စတုပဉ္စအာလောပကောဌာသံ (က) ၂၀၃
- စတုဘူမကစိတ္တဿ = စတုဘူမိကကုသလစိတ္တဿ (သီ၊ သျှာ) ၁၈၈
- စရိဿတိ”တိ = ပရိဇာနာတိ ဝေဒနာတိ (က) ၂၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

စဝတိတိ = စရန္တံ စရတိတိ (သိ၊ သျှာ)	၁၀၂
စိဏ္ဏဝသီ ဝါ တတ္ထ = စိဏ္ဏဝသီ တတ္ထ (သိ၊ သျှာ)	၁၃၃
စိတ္တပတ္တနာ = စိတ္တထပနာ (သိ၊ သျှာ)	၁၃၉
စိဝရရဇနာဒီနိ = စိပဿနာဒီနိ (သိ)	၇၉
စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ဟောတိ = စုဏ္ဏံ ဟောတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၅၀
စုဏ္ဏိယပဒေဟိ ဝါ = စုဏ္ဏကပဒေဟိ ဝါ (သိ)၊ ပုဏ္ဏပဒေဟိ ဝါ (သျှာ)	၉၂
စောရနိဝါရဏတ္တာနိပိ = စရနိဝါရဏတ္တာနိပိ (သိ၊ သျှာ)	၁၀၂

[ဆ]

ဆဋ္ဌသတ္တမေသု = ဆဋ္ဌဝဂ္ဂေသု (သိ၊ သျှာ)	၂၆၃
ဆအဘိညာဘာဝံ = အဘိညာဘာဝံ (သိ၊ သျှာ)	၂၉၃
ဆဖဿာယတနပညတ္တိယာ = ဧကသ္မိမ္ပိ ဆဖဿာယတနေ သတိ ဝိညတ္တိယာ (သိ၊ သျှာ)	၄၄
ဆဖဿာယတနိကာ = ဆဖဿာယတနိကော (သိ၊ သျှာ)	၄၄
ဆိန္ဒဝိသာဏကော = ဆိန္ဒဝိသာဏသောတော (သျှာ)၊ ဆိန္ဒဝိသာဏသောနေကော (က)	၂၅၅
ဆေဒန = သန္ဓိစ္ဆေဒန (က)	၉၆

[ဇ]

ဇနာနံ = ဇနာနံ ဒါနံ (သိ)	၉
ဇဝနဝသေန = ဇဝနေ (သိ၊ သျှာ)	၄၀
ဇင်္ဂလာနန္တိ ပထဝီတလဝါသိနံ = ဇင်္ဂမာနန္တိ ပဌဝီတလေ ဝိစရန္တာနံ (သိ)၊ ဇင်္ဂလာနန္တိ ပဌဝီတလဝိစရန္တာနံ (သျှာ)	၁၇၀
ဇာနနံ န ဘဝေယျာတိ = ဇာနနံ ဘဝေယျာတိ (သိ၊ သျှာ)	၁၁၁
ဇိဝိကာပကတာ = အာဇိဝိကပကတာ (သိ)၊ ဇိဝိတပ္ပကတာ (က)	၂၂၁
ဇိဝိတဝုတ္တိံ = ဇိဝိတံ (က)	၁၆၂

[ဈ]

ဈာနာဒီနိ = ဈာနာဒီသု (သိ၊ သျှာ)	၁၆၃
--------------------------------	-----

[ည]

ညဏဿ = ညတဿ (သိ)	၂၄၃
ညတဓမ္မာနံ = အညာတဓမ္မာနံ (သိ၊ သျှာ)	၂၆၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၅]

- ဌိတစ္ဆာယော = ဒိဌတစ္ဆာယော (သီ၊ သျှာ) ၁၀၀
- ဌိတံ စိတ္တံ = ဌိတံ စိတ္တံ နိပ္ပတ္တိတံ စိတ္တံ (က) ၁၀၇
- ဌာတုံ = သန္ဓာရေတုံ (က) ၂၅၃
- ဌာနံ = ဒူရတရဌာနံ (သီ၊ သျှာ) ၂၃၄

[၆]

- ဋယုမာနံ = ဈာပိယမာနံ (သီ၊ သျှာ) ၃၉

[၇]

- တဇ္ဇာမနောဓာတူတိ = တဇ္ဇာမနောဝိညာဏဓာတူတိ (သီ၊ သျှာ၊ က)၊
အဘိ ၂-၉၁-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။ ၄
- တဏှာဂဟဏေန သဟဂတံ = တဏှာဂဟဏေန သင်္ဂဟဏံ (သီ၊ သျှာ) ၃၆
- တဏှာနတိယာ = တဏှာရတိယာ (သီ၊ သျှာ) ၁၄၉
- တန္ဒာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ = တန္ဒာဝုတာနံ အာဝုတာနိ (သီ၊ သျှာ) ၁၇၁
- တတြာတိ သုဓမ္မာယံ ဘုဗ္ဗံ၊ သုဓမ္မာယ ဒေဝသဘာယ ဒွါရေတိ အတ္ထော =
တတြ သုဓမ္မံ ဒေဝသဘန္တိ ဘုဗ္ဗံ (သီ၊ သျှာ) ၁၁၃
- တထာဂတော = အတထာဂတောပိ (သီ)၊ တထာဂတောပိ (သျှာ) ၂၀၆
- တထာဘာဝါယ = တထာဘာဝါယ (က) ၁၀၀
- တတ္ထေဝ = တထေဝ (သီ) ၇၂
- တဒတ္ထာယ = တထတ္ထာယ (သီ၊ သျှာ၊ ဋီကာယံ စ) ၂၇၅
- တန္ဒိဗန္ဓော = တန္ဒိဗဒ္ဓေါ (သီ၊ သျှာ) ၇၃
- တနုဝိလေပနေန = ဂန္ဓဝိလေပနေန (သီ၊ သျှာ) ၃၁
- တမတဂ္ဂေတိ = တမတဂ္ဂေ မေတေတိ (သီ၊ သျှာ၊ က) ၂၃၀
- တမော စေဝ အန္ဓကာရော စ = တမော ဝိဝဋံ ဝိယ စ (သီ)၊
ဒီပဝဋံ ဝိယ စ (သျှာ) ၄၅
- တသ္မိံ = တသ္မိံ တသ္မိံ (သီ) ၂၁၀
- တသ္မိံ ဌပိတော = တသ္မိံ စ ပတိတော (သီ၊ သျှာ) ၂၇၆
- တယော စ = တိဏှံ (သီ၊ သျှာ၊ က) ၁၃၄
- တရိဿတိ = ပတိဿတိ (သီ၊ သျှာ)၊ ပဝါဟိဿတိ (က) ၁၀၀
- တရုဏကာလေ = ဒဟရကာလေ (က) ၂၀
- တသေဝတ္ထသ္မိ = တသေဝ ဝတ္ထုသ္မိ (သီ၊ သျှာ) ၁၀၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[တ]

တိဋ္ဌတိတိ = တိဋ္ဌန္တန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၂
တိ°သမတ္တာနိ = တိမတ္တာနိ (မ-ဋ္ဌ ၄-၂၃၈-ပိဋ္ဌေ)	၂၄
တိသု = ဣမေသု (က)	၂၅၉
တေ စ = တဒေဝ (သီ၊ သျှာ)	၇၉
တေန ဟိ။ပ။ ဩဝဒါဟိတိ ဝဒထ = ယသ္မာ။ပ။ ဩဝါဒါဒိဟိ ဩဝဒထ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၉
တေသု = ဉ္ဇတိကေတိ လဒ္ဓနာမကေ (က)	၃၁၁
တေသံ = ကေသံ (?)	၂၃၈
တေဟိ = ဆေကေဟိ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၁
တံ အာဒါယ သတ္တာရာ သဒ္ဓိ° ကထေဿာမိတိ = တံ အာဒါယ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိဿာမိတိ (သီ)	၂၅၄
တာ စ = တာဝ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၆
တာပိ ဘဂိနိယောတိ = တထာ တာ ဘဂိနိယောပိ (က)	၃၁၀
တာယ ပရိဘိဏ္ဍာယ = တာယ ပန ဒိဿာယ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၇
တာရကရူပမုတ္တာဝလိကာဒိသဒိသံ = ...မုတ္တာဂုဋ္ဌိကာဒိသဒိသံ (သီ)	၂၉၆
တာလဝဏ္ဏဂ္ဂါဟကောတိ = တာလပဏ္ဏဂါဟကောတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၆
တာ သမ္မာဓာ ဗျူဟာ = သမ္မာဓဗျူဟာ (သီ)	၃၁၇

[ဇ]

ထနေဟိ = သကထနေဟိ (က)	၈၅
ထပိတဋ္ဌာနတော = ဝဿိကဂုဋ္ဌာနတော (က)	၃၁၈
ထေရဿ နမဿမာနော = ထေရဿ နာမံ သရမာနော (သီ၊ က)	၂၃

[ဒ]

ဒဏ္ဍဝါဂုရာဒိဟိ = လေဒ္ဓုဒဏ္ဍဝါဂုရာဒိဟိ (က)	၂၉၈
ဒဏ္ဍေနာတိ စတုဟတ္ထဒဏ္ဍေန ဝါ ဒဒိရဒဏ္ဍေန ဝါ ဃဋ္ဌိကမုဂ္ဂရေန ဝါ = ဒဏ္ဍေနာတိ စတုဟတ္ထဒဏ္ဍေန၊ ဒဒိရမုဂ္ဂရေန ဝါ (သီ၊ သျှာ)၊ ဒဏ္ဍေနာတိ စတုဟတ္ထေန ဒဏ္ဍေန ဝါ ဃဋ္ဌိကမုဂ္ဂရေန ဝါ (မ-ဋ္ဌ ၄-၂၃၄-ပိဋ္ဌေ)	၂၀
ဒမေတိ = သမေတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၇
ဒရထပဿဒ္ဓိ = ပဋိပဿဒ္ဓိ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဒသ ဓမ္မာ = ကောဒသ ဓမ္မာ (သီ၊ သျှ၊ က)	၁၉၉
ဒါနေန စေဝ = ဒါနေယေဝ (သီ၊ သျှ၊)	၃၁၁
ဒါပေတိ = ပေသေသိ (သီ၊ သျှ၊)	၂၅၂
ဒွါရဂါမေသု = ဒွါရေသု (က)	၁၀၁
ဒါရုက္ခန္ဓော အန္တောယေဝ = ဒါရုက္ခန္ဓောယေဝ (က)	၈၄
ဒါရုက္ခန္ဓံ ပန = မုဒုဒါရုက္ခန္ဓော (က)	၇၅
ဒါရုဂုဠော = ဒါရုဂုဠာယ (က)	၂၃၄
ဒါရုယန္တဿ = ရူပယန္တဿ (က)	၂၂၉
ဒိဋ္ဌိမဏ္ဍလေ = ဒိဋ္ဌမဏ္ဍလေ (သျှ၊ က၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၅-ပိဋေ စ)	၂
ဒိပဒုတ္တမော = ဒိပဒုတ္တမော (သီ၊ သျှ၊)	၉၁
ဒိဝသာဒိပုစ္ဆကာ = ဒိဝသပုစ္ဆကာ (က)	၂၂၃
ဒိဝသံ သန္တတ္ထော = ဒိဝသသန္တတ္ထော (သီ)	၂၉၂
ဒုက္ခစိတ္တဿ = ... မုတ္တစိတ္တဿ (သီ)	၂၀၉
ဒုက္ခာ ဤဟိတိ = ဒုက္ခံ ဤဟတိ (သီ)၊ ဒုက္ခံ ဤဟာမိတိ (သျှ၊)	၁၄၃
ဒုစ္စရိတာနိ = သုစ္စရိတာနိ (သီ၊ သျှ၊)	၁၈၄
ဒုတိယဇဝနဝါရေန = ဒုတိယဇဝနဝါရေ (က)	၉၆
ဒုန္နိဗ္ဗဒ္ဓနဝိသာ = ဒုန္နိဗ္ဗထနဝိသာ (က)	၅၄
ဒုရတောဝ = ပုရက္ခတောဝ (က)	၃၀၉
ဒေဝဿ = ဒေဝေဟိ = (က)	၈
ဒေသနာ အနုသိဋ္ဌိအာဏာ = ဒေသနာအနုသန္နိ (သီ)၊ ဒေသနာ အနုသန္နိသာသနံ (သျှ၊)	၅

[၂]

ဇေယဋ္ဌိယံ ဝါတေန ပဟတဇေယ ဝိယ = ဇေယဋ္ဌိဝါတေန ပဟတာ ဝိယ (သျှ၊ က)	၂၈၈
ဓမ္မကထာကာလေ = ဓမ္မကထာကာလံ (က)	၂၅၆
ဓမ္မပဒေသောတိ = နာမရူပပဒေသောတိ (သီ)	၁၆၅
ဓမ္မသမုပ္ပါဒေါ = ဓမ္မော သမုပ္ပါဒေါ (က)	၃၁၇
ဓမ္မဿဝနဂ္ဂံ ပတ္တံ = ဓမ္မဿဝနတ္ထံ ပတ္တာ (သီ)	၈၂
ဓာဝတိတိ = ဓာဝတိတိပိ (သီ၊ သျှ၊)	၈၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဓာဝနလဃ်နတာပနဝဟနာဒယော = ဗာဓနလဃ်နဟာသန- ဝသနာဒယော (က)	၁၇၁
ဓုရက္ခဋ္ဌာဂါရံ = ဓုရံ ကုဋ္ဌာဂါရံ (သီ၊ သျှာ)၊ ဝရက္ခဋ္ဌာဂါရံ (က)	၂၄
ဓုရဿ သမာဓိ = ဓုရဿ သမာဓိ ဓုရသမာဓိ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၉
ဓုရံ ဝါဟေတိ ယောဇေတိ = ယော ဓုရဂါဟေ ယောဇေတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၈

[န]

နခစ္ဆေဒနံ = နိခါဒနံ (သီ၊ က)	၅၁
န စဿ = နတ္ထဿ (သီ၊ သျှာ)	၅၇
န စာပိ သဏိကံ = န စာတိသဏိကံ (မ-ဋ္ဌ ၃-၁၇-ပိဋ္ဌေ)	၉၁
န ပက္ကမန္တိ = တေ ဥပသင်္ကမန္တိ (က)	၁၅၇
နမ္မဒါ = နမ္မဒေါနာမ (သီ)၊ နမ္မဒါ နာမ (သျှာ)	၂၅
န ဝိရောဓယိဿတိတိ န ဝိရုဒ္ဓံ ပဒံ = န ဝိဟာယိဿတိတိ န ဝိရုဒ္ဓသဒ္ဓံ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၀
န ဟိ ဝိတထာနိ = ဝိတထာနိ အညထာနိ စ (သီ)	၃၃၀
နာနာမိန္ဒုစိတ္တာ = နာနာဘိန္ဒုစိတ္တာ (က)	၃၀၇
နာနာသရသလက္ခဏာ ဝိပဿနာဗောဇ္ဈင်္ဂါ = သလ္လက္ခဏ- ဝိပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၅
နာဘိဇ္ဈတိတိ = နာဘိဇ္ဈာယတိတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၃
နာမ = မနာပံ (က)	၆၀
နာမာနိ = ဌာနာနိ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၀
နာယုတ္တံ = ယုတ္တံ (သီ၊ သျှာ)	၁၉၀
နာလန္ဒာယန္တိ နာလန္ဒာတိ ဧဝံနာမကေ = နာလန္ဒာယန္တိ ဧဝံနာမကေ (သီ)	၂၄၁
နာဝင်္ဂဏေ = နာဝံ ဖဏေ (သီ၊ သျှာ)၊ နာဝံ ဖလေ(မ-ဋ္ဌ ၄-၂၃၇-ပိဋ္ဌေ)	၂၃
နာဟံ = နာဿ (သီ၊ သျှာ)	၂၉
နိကာယသန္တကံ = သန္တကံ (သီ)၊ ကာယသန္တကံ (သျှာ)	၈၂
နိက္ခိပံ = နိက္ခိပိ (သျှာ၊ ကံ)	၉၀
နိခါတမူလာကာရေန = နိခါတသူလာကာရေန (က)	၇၈
နိစ္စကာလံ = နိစ္စကာလေ (က)	၁၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိပစ္စကာရံ = နိပစ္စာကာရံ (သီ)	၂၂၀
နိဗဒ္ဓေါ = နိဗဒ္ဓိတော (သီ၊ သျှာ)၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓေါ (က)	၂၂၂
နိဗ္ဗာနဂမနဋ္ဌေန = နိဗ္ဗာနမဂ္ဂနဋ္ဌေန (သီ)၊ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂနဋ္ဌေန (က)	၂၁၃
နိဗ္ဗာနတ္ထာယ = အနိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ (သီ၊ သျှာ)	၁၅
နိဗ္ဗာနဓာတူတိ = ဓာတူတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၀
နိဗ္ဗဒ္ဓန္တော = မဒံ နိဗ္ဗဒ္ဓန္တော (သီ၊ သျှာ)	၄၂
နိယတဂတိကာ သုဂတိပရာယဏာ = နိယတဂတိပရာယဏာ (သီ၊ သျှာ)	၂၉၀
နိရောဓမဂ္ဂတော = နိရောဓံ မဂ္ဂတော (က)	၄၅
နိဝတ္တနံ = ပဋိနိဝတ္တနံ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၇
နိဝတ္တိယမာနေဟိပိ = အနိဝတ္တိယမာနေဟိပိ (က)	၂၂၀
နိဝေဒယိံသု = အာရောစယိံသု (သီ)	၃၁၄
နိဿက္ကာနိ = မိဿကာနိ (သီ၊ သျှာ)	၂၆၀
နိဿက္ကံ = မိဿကံ (သီ၊ သျှာ)	၂၆၆-၂၆၇-ဂ
နီလမဏ္ဍုကပိဋ္ဌိဝဏ္ဏေန ဝါ = နီလဝဏ္ဏေန ပီတဝဏ္ဏေန ဝါ (သီ)	၂၁၀
နေက္ခမ္မသိတံ ဣရိယေန ဣရိယတိ = နေက္ခမ္မသိတံ ဣရိယတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၇

[ပ]

ပကာသန္တိ = ပကာသယန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၇
ပစ္စက္ခာယဘိ = (....)နတ္ထိ သီ၊ သျှာ ပေါတ္ထကေသု။	၄၀
ပစ္စတ္တရာပေတွာ = ပတ္တရာပေတွာဝ (သီ၊ သျှာ)	၈၈
ပစ္စယတ္တကတဘာဝေန = ပစ္စယတ္တကတဘာဝေန (သီ)၊ ပစ္စတ္တိကဘာဝေန (က)	၇၅
ပစ္စဝေက္ခဏာ။ပ။ဟောတိ = ပစ္စဝေက္ခဏေန။ပ။ ပရိဂ္ဂဟော (သီ၊ သျှာ)	၁၆၁
ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂဿေဝ ပယောဇနတ္တာ ပရိဘောဂပမာဏံဿေဝ နာမ = ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါယေဝ ပရိဘောဂပမာဏံ နာမ (သီ၊ သျှာ)	၇၁
ပစ္ဆာ တပေတိ = ပစ္ဆာတပကေတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၅
ပစ္ဆိမဌာနေ = ပစ္ဆိမဒ္ဓါနေ (က)	၂၃၇
ပဉ္စ = ပဉ္စဿ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၈
ပဉ္စဝိဓာ = ဆဗ္ဗိဓာ (သျှာ၊ က)	၃၀၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပဉ္စဝိဓာ = ဗဟုဝိဓာ (သျှာ၊ က)	၁၀၉
ပဉ္စသတ္တနဝဒသသု = ပပဉ္စသုတ္တေ နဝသု (သီ၊ သျှာ)	၂၆၃
ပညာစက္ခုနာတိ = ဉ္ဇုဏစက္ခုနာတိ (သီ၊ သျှာ)	၃၃၄
ပဉ္စဒါရံ = ပဉ္စဝါရံ (သီ)	၂၅၄
ပဉ္စသာဏိ° = သတ္တ သာဏိယော (သီ၊ သျှာ)	၉၅
ပဋိကူလာရမ္မဏတ္တာ = ဥပ္ပတ္တိက္ခဏာရမ္မဏတ္တာ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၀
ပဋိစ္ဆန္ဒကူပေါ = ပဋိစ္ဆန္ဒဘူတော (သီ)၊ ပဋိစ္ဆန္ဒဂူထော (သျှာ)	၄၃
ပဋိလဒ္ဓဒုတိယအာသနော = ပဋိလဒ္ဓဒုတိယကသာသနော (သီ၊ သျှာ)	၂၅၅
ပဋိလိယမာနေန = ပဋိလိယမာနေန (သီ၊ သျှာ)	၁၃၁
ပဋိသင်္ခရဏေန = ပဋိသင်္ခါရကေန (က)	၂၃၈
ပဋိသရဏန္တိ = နိဗ္ဗာနန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၈
ပဌမာရမ္ဘဝီရိယံ = ပဌမဝီရိယံ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၉
ပဌာယ = ဥဌာယ (က)	၂၅၇
ပဏ္ဍသမ္ပန္နံ = ပလာသသမ္ပန္နံ (က)၊ သမ္ပန္နံ (ဒီကာ)	၁၇၁
ပထဝိကမ္ပော = ဘူမိစာလော (က)	၂၈၅
ပတိတဥဒကမိန္ဒု = ပက္ခိတ္တဥဒကမိန္ဒု (က)	၁၈၆
ပဒသဟဿေန = ပဒသတေန ပဒသဟဿေန (သီ)	၉၁
ပန ဆေကော = ပရမစ္ဆေကော (က)	၆၇
ပနသံသန္တိ အတိနဋ္ဌော = ပနသသန္တိ ပနဋ္ဌော အသံ အတိနဋ္ဌော (သီ)	၁၆
ပနေတ္ထ = ပနေသ (သီ) ပနေတံ (သျှာ)	၂၀၇
ပဗုဇ္ဈနဘာဝတ္ထာယာတိပိ = ပုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယာတိပိ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၂
ပဗ္ဗဇိတဿာတိ = ပဗ္ဗဇိတောတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၉
ပဘာဝိကာ = သာဓိတာ (က)	၁၀၅
ပမုတ္တတာလပက္ကဝဏ္ဏော ဝိယ မုခဝဏ္ဏော = ပမုတ္တဿ တာလပက္ကဿ ဝိယ ဝဏ္ဏော (သီ၊ သျှာ)	၁၄၀
ပယုဉ္ဇ = ပယုဇ္ဇ (က)	၄၄
ပရဇိတော = သရဇိတော (သီ၊ သျှာ)	၁၄၁
ပရဒိဝသာဒီသု = အပရဇ္ဇဒိဝသာဒီသု (က)	၂၄၅
ပရမနိပစ္စကာရီ = ယထာ ပရမနိပစ္စကာရကာရီ (သီ၊ သျှာ)	၂၈၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပရမတ္ထဂါဟတော	ဝိမုခဘာဝပရိစိတစိတ္တဿံ = ပရမတ္ထဂါဟဝိမုခ-	
ဘာဝတော	ပဝိဝိတ္တစိတ္တဿ (သိ)	၂၀၉
ပရိစာရီ	= ပရိစရိ (သိ)	၁၀
ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ	= ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ (သိ၊ သျှာ)	၂၄၆
ပရိယေဋ္ဌိမူလကမ္ပိ	= ပရိယေဋ္ဌိဒါယဇ္ဇမူလကမ္ပိ (သိ၊ သျှာ)	၉၆
ပရိဝိဒိတရူပါဒိနဝတ္တာ	ပထဝီကသိဏာဒိသု = ပဋိဝိဒိတရူပါဒိန-	
	ဝဿ စတုသု ပထဝီကသိဏာဒိသု (သိ)၊ ပရိဝိဒိတရူပါဒိနံ	
	စတုသု ပထဝီကသိဏာဒိသု (သျှာ)	၂၀၉
ပရိဝိဒိတော	= ပရိစိတော (က)	၂၀၀
ပရိဟရိတာနိ	= ပရိဝါရိတာနိ (သျှာ)	၁၇
ပဝတ္ထေတွာ	= ပဝတ္ထေ (သိ၊ သျှာ)	၂၃၆
ပဝိသာမ	= ပဝိသိသာမ (သိ)	၃၁၅
ပဝိသိတွာ	= ပဝိစရိတွာ (သိ၊ သျှာ)	၃၀
ပဿန္တော	= ဖုသန္တော (က)	၁၁၅
ပဿမာနဿ	= ကေဝလံ ဇဝမာနဿ (သိ၊ သျှာ)	၃၀၅
ပသာဒနာနတ္ထံ	= ပသာဒညထတ္ထံ (သိ၊ သျှာ)	၃၁၀
ပဟာနကရဉာဏမ္ပိ	= ပဟာနကံ ဉာဏမ္ပိ (သိ၊ သျှာ)	၃၀၄
ပဟာနကရဉာဏံ	= ပဟာနကံ ဉာဏံ (သိ၊ သျှာ)	၃၀၃
ပါဠိယေက္ခော	= ဧကော (သိ၊ သျှာ)	၂၀
ပါဒဂါမော	= ဒွါရဂါမော (သိ)	၂၃၅
ပါဒဓောဝနဋ္ဌာနတော	= ဟတ္ထပါဒဓောဝနဋ္ဌာနတော (သိ၊ သျှာ)	၉၄
ပါဒပ္ပဟာရေန	= ပါဒပ္ပဟာရဂတံ (က)	၁၇၃
ပါယမာနော	= ပါယေန္တော (သိ)	၉၃
ပါဝဋ္ဌနိပ္ပေါဋ္ဌနာယာတိ	ပါဝဋ္ဌနိပ္ပေါဋ္ဌနတော =	
	ဝါဋ္ဌနိပ္ပေါဋ္ဌနာယာတိ ဝါဋ္ဌနိပ္ပေါဋ္ဌနတော (သိ၊ သျှာ)	၁၃၉
ပါဝိသိ	= ပဝိသိတွာ နိသိဒိ (သိ)	၂၄
ပိဋ္ဌဝါတော	= ပိဋ္ဌဇရာဂေါ (သိ၊ သျှာ)	၉၄
ပိဏ္ဍပါတိကဓုတင်္ဂံ	= ဇဝနပိဏ္ဍပါတိယဓုတင်္ဂံ (သိ၊ သျှာ)	၂၂၃
ပိဗိယတိ	= ပိဋ္ဌိယတိ (သိ၊ သျှာ)	၀၄
ပိတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂရတနံ	တာယ = မဟန္တံ ဓမ္မကာယူပပန္နံ (သိ၊ သျှာ)	၁၉၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပုစ္ဆိံသု = ပုစ္ဆန္တိ (သီ)	၈၁
ပုညစေတနံ = ပုညက္ခေတ္တံ (သီ)	၇
ပုထုအတ္တဒဏ္ဍာတိ = ပုထုတ္တဒဏ္ဍာတိ (သီ၊ သျှာ)	၄၃
ပုပ္ဖါနိ = ပုပ္ဖါနံ (သီ၊ သျှာ)	၉၁
ပုရိမနယေ = ပုရိမနယေနဝ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၀
ပုရိမပဒေသံယေဝ = ပုရိမပါဒေသုယေဝ (က)	၂၂၂
ပုရိတာဟိ = ပရိပူရိတာဟိ (က)	၉၀
ပေဠာသု = ဌာနေသု (က)	၅၄
ပေါထေတွာ = လာယိတွာ (သီ၊ သျှာ)၊ သာဝေတွာ (ဋီကာ)	၁၁၃

[၂]

ဖဏကတသပ္ပ = ပါဝကပဗ္ဗတ (သီ)	၂၅၄
ဖလာဖလာနိ = မာလာမူလဖလာနိ (က)	၁၅၇
ဖလိန္ဒြိယာနေဝ = ဆဋ္ဌိန္ဒြိယာနေဝ (သီ)၊ ဗလိန္ဒြိယာနေဝ (က)	၂၇၉

[၃]

ဗဟလမတ္တိကပိဏ္ဍာဝလေပနံ = ဗဟလမတ္တိကံ အဇ္ဇာဝလေပနံ (က)	၉၅
ဗဟူသု ဝါရေသု = ဗဟုတရေ (သီ၊ သျှာ)	၃၅
ဗိလဇ္ဈာသယံ = ဝိသမဇ္ဈာသယံ (သီ)	၁၁၁
ဗိမ္ဗိသာရဿ ဥပါသိကာ = မဟေသီ ဥပါသိကာ (သီ)	၁၅၀
ဗုဒ္ဓေန = ဗုဒ္ဓေဟိ (သီ၊ သျှာ)	၉၃
ဗောဓိမဏ္ဍိယေဝ = ဗောဓိမဏ္ဍေယေဝ (က)	၂၈၄
ဗျာဘဂီယာ ယဝကလာပံ မောစေန္တော ဝိယ = ဝေဘဂီယာ ယဝကလာပိံ ပေါထေန္တော ဝိယ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၀
ဗျာဝဠော = ဝါစကော (သီ၊ သျှာ)	၉
ဗျာသိဇ္ဇတိတိ ဝိအာသိဇ္ဇတိ = ဗျာသိစ္စတိတိ ဝိယာသိစ္စတိ (သီ၊ သျှာ)	၃၀
ဗျူဟိတွာ = ဝိယူဟိတွာ (သီ)	၁၁၀
ဘဏ္ဍနကာရကဠာနေ ဘဏ္ဍနကာရကော = ဘဏ္ဍာဂါရိကဠာနေ ဘဏ္ဍာဂါရိကော (က)	၈၄
ဘန္တေနာတိ = ဝိပ္ပန္တေနာတိ (သီ၊ သျှာ)	၃၁၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဘ]

ဘရုရဋ္ဌေ ဘရုရာဇာ = ဘုရုရဋ္ဌေ ဘုရုရာဇာ (သျှာ)	
ကုရုရဋ္ဌေ ကုရုရာဇာ (က)	၃၁၄
ဘရုရာဇာတိ = ကုရုရာဇာတိ (က)	၃၁၅
ဘဝတ္ထ = ဘဝထ (သီ၊ သျှာ)	၂၈
ဘဝတနုကဝသေန = ဘဝဝသေန (သီ၊ သျှာ)	၃၁၂
ဘဝါဘိသင်္ခဏဋ္ဌေန = ဘဝကရဏဋ္ဌေန (က)	၂၈၅
ဘဝေဟိ = သစ္စေဟိ (က)	၂၁၀
ဘဝေဟိ နိဝတ္ထေတွာ = ဌာနေဟိ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၄
ဘာဇနံ ဝိစရိတွာ = အာသာယ ဝိစရိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၅၆
ဘာဝဒဿနတ္ထံ = ဘာဝနာဒဿနတ္ထံ (က)	၁၇၀
ဘိန္ဒုသုဝဏ္ဏရဇတာနံ = ဘိန္ဒုသုဝဏ္ဏရဇတာနိ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၅
ဘိန္ဒုဿတိတိ = ဆေဇ္ဇတိတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၄
ဘိယျတရော အဘိညာတော ဘိယျတရာဘိညော ဝါ = ဘိယျော	
အဘိညာတော ဘိယျတရာဘိညာ ဝါ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၄၁
ဘူတံ = အဗ္ဘူတံ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၉

[မ]

မကုလကာရာမဝိဟာရံ = မင်္ဂုလကာရာမဝိဟာရံ (သီ)	
သမကုလကာရာမဝိဟာရံ (သျှာ)	၂၂
မကုလကာရာမံ = ကုဋ္ဌာဂါရံ (သျှာ)	၂၅
မင်္ဂုလဘတ္တံ = မင်္ဂုဏဘတ္တံ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၈
မက္ခိတာနိ ဝိယ = ပက္ခိတ္တာနိ ဝိယ (က)	၁၃၃
မဂဘူတာ = မဂ္ဂဘူတာ (သျှာ)	၄၅
မဂ္ဂက္ခဏေပိ ဟိ ကိလေသာ ဒိဏာတိ ဝါ ဒိယိဿန္တိတိ ဝါ န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊	
ဒိယန္တိတိ ပန ဝတ္ထဗ္ဗာ = မဂ္ဂက္ခဏေပိ ဟိ ကိလေသာ	
ဒိယန္တိတိ န ဝုစ္ဆန္တိ၊ န စ အဒိဏေသုယေဝ	
ကိလေသေသု (သီ)	၁၂၇
မဂ္ဂင်္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ = မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနာနင်္ဂါနိ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၃
မဂါ = မဂ္ဂါ (က)	၄၅
မဂ္ဂါမဂ္ဂဓမ္မဿံ = မဂ္ဂဓမ္မဿ (ဝိကော)	၄၅

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၈]

မဇ္ဈေ ဘိန္နံ = မဇ္ဈေ ဆိန္နံ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၈
မန္တကမ္မဗ္ဗိ = မန္တိကမ္မဗ္ဗိ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၇
မဒ္ဒသီတဇရော = မဒ္ဒသီတဇရော (သီ၊ သျှာ)	၁၈၆
မနုဿာပိ သုဒံ = အဒ္ဒသံသု (သျှာ)	၂၂၂
မလယသမုဒ္ဒတီရာဒိဝသေနာပိ = မဏိသမုဒ္ဒတီရာဒိ- ဝသေန (သီ၊ သျှာ)	၁၂၁
မလ္လေသူတိ = မလ္လကေသူတိ (သီ၊ သျှာ)၊ မလ္လိကေသူတိ (က)	၂၈၀
မဟာထေရာပိ နံ = မဟာထေရာ ပန (သီ၊ သျှာ)	၈၉
မဟာဘာရဝဟနသုဓာကောဋ္ဌနာဒိတော = မဟာဘာရဝဟနေသု အာကောဋ္ဌနာဒိတော (သီ၊ သျှာ)	၁၂၂
မဟာဘိညတန္တိ = မဟာဘိညာနန္တိ (သီ)၊ မဟာဘိညာတန္တိ (သျှာ)	၂၆၁
မဟာသမုဒ္ဒဂတာ = မဟာသမုဒ္ဒဂတံ	၂၃၈
မဟာသဒ္ဓိံ = ပဟာသံ (သျှာ)	၃၉
မဟောဃေ = မဟာမေဃေ (က)	၇၅
မာနံ နိမ္မဒ္ဒေန္တော = မဒံ နိမ္မဒေန္တော (သီ၊ သျှာ)	၄၂
မာလာဂစ္ဆံ = မာလာဝစ္ဆံ (က)	၁၆၆
မာသကရူပါဒိနိ = မာသကရူပိယာဒိနိ (သီ)	၁၅၇
မာသိသမာနေန = မာသိလသမာနေန (သီ၊ သျှာ)	၃၄၀
မိစ္ဆာဝါစာယ သဒ္ဓိံ တာနေဝ = မိစ္ဆာဝါစာယ သဏ္ဍိတာနေဝ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၄
မိစ္ဆာဝိညာဏော = မိစ္ဆာဉာဏော (သီ၊ သျှာ)	၁၆၈
မိဠုလိတ္ထေဝ ပန္နဂေတိ = မိဠုလိတ္ထေ ဘဝန္တရေတိ (သီ)	၅၉
မုခေ အံသကူဋ္ဌန္တရေတိ တေသု တေသု ဌာနေသု = မုခေ စ အံသကူဋ္ဌန္တရာဒိသု စ (က)	၂၇၆
မုဇ္ဇန္တော = ပုဇ္ဇန္တော (က)	၇၆
မုဒုက္ခန္ဓသာခေါ = မုဒုဒါရုက္ခန္ဓသာခေါ (က)	၇၅
မုဓပ္ပသန္ဓော = မုဒ္ဒပ္ပသန္ဓော (သီ၊ သျှာ)	၁၉၄
မုရုမုရာယ = မုရာမုရာယ (က)	၅၇
မေတ္တာသဟဂတသုတ္တံ = ဟလိဒ္ဒဝသနသုတ္တံ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၁၇-ပိဋေ)	၂၀၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယထာနုသန္ဓိ° ဂမေဿာဓိတိ = ယထာနုသန္ဓိကံ ဘဝိဿာဓိတိ (က)

၃၀၁

ယထာ ပရိစ္ဆေဒေန = အဒ္ဓါပရိစ္ဆေဒေန (က)

၂၄၆

ယထေဝံ = ယထေဝ (သီ)

၁၀၈

ယဒိဒံ ဥဂ္ဂေါ = ပဏီတတရဒါယကော ဥဂ္ဂေါ (သီ၊ သျှာ)

၃၈

ယာ = ယာသု (သီ၊ သျှာ)

၃၁၇

ယာ ပနေတ္ထ = ယာပိ စ (ဋီကာ)

၅

ယုဂမတ္တံ ဟိ = ယုတ္တမဂ္ဂံဝ (သီ၊ သျှာ)

၉၁

ယူသာကာရသဏ္ဍိတာယ = ရသာကာရပတ္တိတာယ (က)

၃၁၆

ယေန ဝါ တေန ဝါ ဒုရုတ္တရာ = ယာနေန ဝါ ရထေန ဝါ အတရာ
ဒုရုတ္တရာ (က)

၆၄

ယောဇနာဝဇ္ဇေ = ယောဇနပထေ (သီ၊ သျှာ)

၈၈

ယောနကရူပကိရာတရူပကာဒိနံ = ...ဝိလာသရူပကာဒိနံ (သီ၊ သျှာ)

၈၈

[ရ]

ရဇတပနာဠိသုပရိက္ခိတ္တာ = ရဇတနာဠိပရိက္ခိတ္တာ (သီ)၊

ရဇတပဝါဠာသု ပရိက္ခိတ္တာ (သျှာ)

၁၅၆

ရတ္တဒုပဋံ = သုရတ္တဒုပဋံ (က)

၈၉

ရာမဏေယျကံ = ရာမဏေယျာမံ (က)

၈၁

ရူပမတ္တမေတံ = ရူပမတ္တမေဝ (သီ)

၁၅၁

ရူပသမ္ပန္နော = ရူပဝိပန္နော (သီ၊ သျှာ)

၁၂၅

ရူပသမ္ပုဒိတာတိ ရူပေ သမ္ပုဒိတာ ပမောဒိတာ = ရူပသမုဒိတာတိ
ရူပေ သမုဒိတာ (သီ၊ သျှာ)

၄၅

ရူပသင်္ခါယ ဝိမုတ္တောတိ = ရူပသင်္ခယာ ဝိမုတ္တောတိ (သီ၊ သျှာ)

၁၅၀

ရူပါစ = ရူပဉ္စ (သီ)

၂၂၇

ရူပါဝစရေ = အရူပါဝစရေ (သီ၊ သျှာ)

၂၀၆

ရောသဝသေန = ရောဂဝသေန (က)

၆၀

[လ]

လဂိတော = လဂ္ဂိတော (သီ၊ သျှာ)

၁၁

လဇော်တိ = ပလေတိ (သီ၊ သျှာ)

၂၂၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[လ]

လဒ္ဓါ = လဒ္ဓိ (သိ၊ သျှာ)	၃၁၁
လဗ္ဘာတိ တန္တိ တသ္မာ = လဗ္ဘာယံ တန္တိ ကသ္မာ (သိ)	၂၅၇
လာမကသတ္တာ = လာမကလာမကာ သတ္တာ (သိ)	၂၇
လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန = လုဇ္ဇနဋ္ဌေန (သိ၊ သျှာ)	၁၄-၂၁၆
လေဉ္စုဋ္ဌာနန္တိ လေဉ္စုနံ ဌာနံ = လေဉ္စုဋ္ဌာနန္တိ ဘေဇ္ဇဋ္ဌာနံ (သိ၊ သျှာ)	၂၃၄
လောကီယဿ = တေဘူမိကဿ (သျှာ)	၁၈၈

[ဝ]

ဝဇ္ဇန္တိ”တိ သစ္စဝါဒိတာယ ဘဏိံသု = ဝဇ္ဇန္တိ၊ မယံ သစ္စဝါဒိတာယ ဂဏိံမှာတိ အာဟံသု (သိ)၊ ဝဇ္ဇတိတိ သစ္စဝါဒိတာယ ဂဏိံသု (သျှာ)	၈
ဝင်္ဂဋ္ဌာနေသု = ဗဟိဋ္ဌာနေသု (က)	၇၄
ဝင်္ဂဋ္ဌာနေသု = ဂင်္ဂါဋ္ဌာနေသု (က)	၇၄
ဝင်္ဂဋ္ဌာနေသု = ပတ္တဋ္ဌာနေသု (က)	၇၅
ဝဏ္ဏဘာဏကာနံ။ပ။ ဒါရိကာနံ = ဝဏ္ဏဘာဏနဋ္ဌာနံ။ပ။ ဒါယကာနံ (သိ)	၁၅၇
ဝတ္တာ တံ အနုဇာနန္တော = ဝတ္တာ အနုဇာနန္တောဝ (သိ၊ သျှာ)	၂၆၂
ဝတ္တတူလကပါဝါရာဒိံ = စိဝရာဒိံ (သိ၊ သျှာ)	၁၈၄
ဝနေ ဥန္နာဒယန္တေန = နေဝ ဒဝါယန္တေန န တတြာယန္တေန (သိ၊ သျှာ)	၂၄၂
ဝသော = ဝသေန (သျှာ)	၆၈
ဝသေန = ဝစနေန (က)	၈၆
ဝသမာနာ = ပဝိသမာနာ (က)	၁၇၂
ဝါ = စ (သျှာ)	၂
ဝါ = ဝါ တံ (သိ)၊ တံ (သျှာ)	၂
ဝါတာတပေါ ဃောရော၊ သဉ္ဇာတော = ဝါတာတပေ ဃောရော၊ သဉ္ဇာတေ (က)	၉၃
ဝါတေန = နာသဝါတေန (က)	၅၃
ဝါရာပေဟိတိ = ဟရာပေဟိတိ (သိ)	၃၁၄
ဝိကသမာနမိဝ = ဝိကသိတမိဝ (က)	၁၉၇
ဝိဂစ္ဆန္တိ”တိ = ဝိယုဇ္ဇိံသုတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝိတ္တာရိက”န္တိ = ဝိတ္တာရိတန္တိ (က)	၂၀၄
ဝိဝေဂါ = တိဝိဝေ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၀
ဝိနယပညတ္တိယံ = ဝိနယပကတိယံ (က)	၂၀၃
ဝိပံဋိတညူနံ = ဥပ္ပါဋိတညူနံ (သျှာ)	၅၂
ဝိပ္ပဘာသိ° သု = ဝိပ္ပကိရိ° သု (က)	၉၀
ဝိပရိဏာမေတိ = စရတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၄
ဝိပ္ပါရိကော = ခိပ္ပဖရဏော (သီ)၊ ဝိပ္ပကာရကော (သျှာ)၊ ခိပ္ပကာရကော (က)	၁၄၃
ဝိဘာဝေဟိ = ဝိဘာဝေဟိတိ (က)	၂၇၇
ဝိမောစေတုံ = ဝိသောစေတုံ (သီ၊ သျှာ)	၄၀
ဝိယတ္တာတိ = ဗျတ္တာတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၀
ဝိရမဏသညာနံ = ... ဝိရမဏပညာနံ (က)	၁၆၁
ဝိဝရာနုပဝိဋ္ဌေန = ဝိဝရာနုပဝိဋ္ဌေန (သီ)	၂၉၂
ဝိဿကမ္မံ = ဝိဿကမ္မံ (သျှာ)၊ ဝိဿကမ္မံ (က)	၂၄
ဝိသင်္ခါရံ = အသင်္ခါရေ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၂
ဝိဿဋ္ဌကာနံ = အနတ္ထိကာနံ (သီ)	၈၃
ဝိသေဝိတံ = နိသေဝိတံ (က)	၃၁၀
ဝိဟေဋ္ဌေတုံ = ဝိသောမိတုံ (သီ၊ သျှာ)	၄၀
ဝိဟရေယျ = ဝိစရေယျ (က)	၁၆၅
ဝိဟရတိ = ဝိစရတိ (သီ)	၂၅၅
ဝိဟာသိ = အဂမာသိ (က)	၂၂၂
ဝုဋ္ဌာယ = ပဋ္ဌာယ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၉
ဝုတ္တကောဋ္ဌန္တော = ဝုတ္တကောဏန္တော (သီ)	၁၁၆
ဝေဋ္ဌကေ = ဝေမိကေ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၈
ဝေဋ္ဌမိဿကေနာတိ = ဝေခမိဿကေနာတိ (က)	၂၃၀
ဝေရမ္ဘဝါတသမုဋ္ဌိတ = ဝေရမ္ဘဝါတသမုဒ္ဒတ (သီ၊ သျှာ)	၉၀
ဝေဋ္ဌုဘိတ္တိကုဋိကာဟိ = ဝေဋ္ဌုကိဋိကာဟိ (သီ)၊ ဝေဋ္ဌုကဋ္ဌကာဟိ (သျှာ)	၇
ဝေသာလိယံ ဥပနိဿာယ = ဝေသာလိ° နိဿာယ (သီ)၊ ဝေသာလိ° ဥပနိဿာယ (သျှာ၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၈ ပိဋ္ဌေ စ)	၃၀၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝေါ = တေ (သျှာ)

၁၀၀

ဝေါဒကံ = နိစောဒကံ (သီ၊ သျှာ)

၉၂

[သ]

သက္ကာ = သက္ကော (သီ၊ သျှာ)

၁၆၈

သက္ကာ = န သက္ကာ (သီ၊ သျှာ)

၆၉

သကလဟိမဝန္တံ = ဟိမဝန္တံ (က)

၁၇၂

သင်္ခရေတိ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ = သင်္ခရိယတိ နိဗ္ဗတ္တိယတိတိ (သီ)

၁၃၂

သင်္ခါရာနံ = ဗာဟိရသင်္ခါရာနံ (သီ၊ သျှာ)

၂၇၄

သင်္ခဝဏ္ဏသန္ဓိဘာ = သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါ (သီ၊ သျှာ)

၂၅၄

သင်္ဂတာနံ = သမ္ဘတာနံ (သီ)၊ သမ္ဘတ္တာနံ (သျှာ)

၁၄၄

သဂ္ဂါဟေန ဂဏှိတုံ = ဂါဟေတုံ (သီ၊ သျှာ)၊ ဂါဟတ္ထံ (က)

၁၆

သစက္ကပဉ္စရကုဗ္ဗရော = သကဋပဉ္စရကုဗ္ဗရော (က)

၁၅၆

သစ္စဝါဒိတာယ ဘဏှိသု = ဝဋ္ဋန္တိ၊ မယံ သစ္စဝါဒိတာယ ဂဏှိမှာတိ

အာဟံသု (သီ)၊ ဝဋ္ဋတိတိ သစ္စဝါဒိတာယ ဂဏှိသု (သျှာ)

၈

သဇ္ဈာယာဒိကရဏဝသေနေဝ = သဇ္ဈာယာဒိဂဟိတဝသေနေဝ (က)

၂၃၃

သဉ္ဇာဒိတွာ = သံဝရိတွာ (သီ၊ သျှာ)

၃၀

သဉ္ဇာနနိမိတ္တံ = သဉ္ဇာနိတုံ နိမိတ္တံ (သီ)

၁၃၇

သဋ္ဌိနယသဟဿေဟိ = သဋ္ဌိနယသဟဿေဟိ (က)

၆၇

သတ္တဓာ = သတဓာ (က)

၃၃၂

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေန = သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ (က)

၁၈၇

သတိံ = သံဝေဂံ (သီ၊ သျှာ)

၂၄၆

သန္တဇ္ဇယမာနာ = သန္တဇ္ဇိယမာနံ (သီ)

၇၀

သန္တရိတံ = သိဋ္ဌိတံ (သီ)

၂၈၁

သန္တဝံ = သမ္ပန္နံ (သီ၊ သျှာ)

၅၆

သန္တရာပေတွာ = သန္တရိတွာ (သီ၊ သျှာ)

၈၇

သဒါ ဓုရံ ယုတ္တာ = သဒ္ဓါဓုရယုတ္တာ (သီ၊ သျှာ)၊ သဒ္ဓါဓုရံ ယုတ္တာ (က)

၁၅၈

သဒိသဘာဝေါ = သရိရသမ္ဘဝေါ (သီ၊ သျှာ)

၅၈

သန္တစ္ဆာယော = သန္တစ္ဆာယော (သျှာ၊ က)

၅၆

သန္တာရေတုံ = သဏ္ဍာတုံ (က)

၂၅၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သန္ဓိက္ခေပနသန္ဓိရုပ္ပနေသု = ...သန္ဓိရုဇ္ဈနေသု (က)	၂၂၅
သန္ဓေတွာ = သန္ဓေတွာ (သီ)၊ သန္ဓိတွာ (သျှာ)၊ သန္ဓယိတွာ (က)	၂၃၇
သန္ဓယုမာနော = သန္ဓဟမာနော (သီ၊ သျှာ)	၂၃၄
သဗ္ဗပါလိဖုလ္လော = သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လော (သျှာ၊ က)	၉၀
သဗ္ဗဗုဒ္ဓ = သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ (က)	၁၉၆
သဗ္ဗာနိ = အဋ္ဌပိ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၄
သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတေသု = သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ တေသု (သီ၊ သျှာ)	၃၁၀
သဗ္ဗေသံ တေသံ = သဗ္ဗေတေ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၃၈
သဗ္ဗိ ဒိသံ = သဗ္ဗဒိသာသု (သီ၊ သျှာ)	၁၃၈
သမဏဗြာဟ္မဏာတိ = သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါတိ (သီ၊ သျှာ)	၃၂၄
သမာပတ္တိတော = ပဌမသမာပတ္တိတော (သီ၊ သျှာ)	၁၃၅
သမ္မုဒ္ဓတိ = သမ္မုဏတိ (သျှာ၊ က)	၆၀
သမ္မာဓိတဂဟ္တဝါသော = သံဝီဠိတဂဟ္တဝါသော (သီ၊ သျှာ)	၉၃
သမ္ဘဝဟေတုဘူတံ = တေသံ ဘဝဟေတုဘူတံ (သီ၊ သျှာ)	၂၈၅
သမ္ဗသနဝါရောဝ = သမ္ဗသနဝါရော စ (သျှာ)	၂၇၅
သဘာဝဓမ္မေ = သတ္တ ဓမ္မေ (က)	၁၈၆
သရဏာနိ = သရကာနိ (သီ၊ သျှာ)	၃၁၈
သရဘာဏကော = ပဒဘာဏကော (သီ၊ သျှာ)	၇၉
သရတိတိပိ = စရတိတိပိ (သီ၊ သျှာ)	၈၅
သရီရေ စ = ပရဿ စ သရီရေ (သီ၊ သျှာ)	၅၄
သွာဿ = သွာယံ (က)	၁၀၀
သဿေဟာ ထနေဟိ = သကထနေဟိ (က)	၈၅
သဟဂတိ = သမာဂတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၆
သဟဇာတပစ္စယော = သဟဇာတာဒိပစ္စယာ (သီ၊ သျှာ)	၂၂၈
သဟဓုနဋ္ဌေန = သဟ ဓုနဋ္ဌေန (သီ)၊ သဟ ထုနဋ္ဌေန (သျှာ)	၅၁
သဂရဒေဝေန = သဂရဒေဝေန (သီ)	၃၂၆
သာဓုကနာမကေ = သာဓုကေ နာမ (သီ)	၃၀၉
သာမညံ နာမ = သညမံ နာမ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သာမဏေရဒဟရဘိက္ခု = သာမဏေရဒယော (က)	၂၂၀
သာယနိယံ ဝါ = အသနိယံ ဝါ (က)	၁၀၆
သာသနေန = သာသနေ (သီ)	၃၁၄
သိက္ခိတဗ္ဗဘာဝါ အသေခါ = သိက္ခိတဗ္ဗသေက္ခာ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၅
သိက္ခိတဗ္ဗဘာဝါ အသေခါ = အသိက္ခိတဗ္ဗသေက္ခာ (သီ)	
အသိက္ခိတဗ္ဗာ အသေက္ခာ (သျှာ)	၃၀၅
သိဂ်္စိန္တံ = ဗဟိန္တံ (သျှာ၊ က)	၇၀
သိထိလာနိ = ဝိရဋ္ဌာနိ (သျှာ)	၂၇၆
သိရာဇာလာ မိလာယန္တိ = သိရာဇာလာပိ ဇာယန္တိ (သီ)	၂၇၆
သီလသမ္ပန္နော = သီလဝိပန္နော (သီ၊ သျှာ)	၁၂၅
သီဟဝိကီဠိတော နာမ = သီဟနိကီဠိတော နာမ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၀
သုတ္တာဂတံ = ယထာနုသန္ဓိနာမ သုတ္တံ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၉
သန္ဓိပါတသာလာယံ = သန္ဓိပါတဝေလာယံ (သီ၊ သျှာ)	၈၃
သုက္ခဂဇ္ဇိတံ = သုဂဇ္ဇိတံ (သီ)	၂၀၅
သုခနိသိန္ဓကထံ = သုခံ နိသိန္ဓာဝ ဓမ္မကထံ (သီ၊ သျှာ)	၈၁
သုဒံ = အဒ္ဓသံသု (သျှာ)	၂၂၂
သုပရိသုက္ခံ = သုပရိပက္ခံ (က)	၇၄
သုပုပ္ဖိတဝနသဏ္ဍဇာတာနံ ဒိဇဂဏာဒီနံ = သုပုပ္ဖိတ- ဝနသဏ္ဍဇာတာသရမိဂဂဏာဒီနံ (သီ၊ သျှာ)	၃၅
သရတီတိပိ = စရတီတိပိ (သီ၊ သျှာ)	၈၅
သုဋ္ဌ၊ ဌပိတံ = သုဋ္ဌပိတံ (သီ)	၂၃၉
သုတာဝ = သုတဝါ (က)	၂၇၉
သုရဘိစန္ဒနဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ = သုရာဘတ္တဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၂
သုဝိဒူရဒူရေတိ = သုဝိဒူရဝိဒူရေတိ (က)	၁၀၀
သုဿိတွာ = ပဇ္ဇိတွာ (သျှာ)၊ ပစိတွာ (က)	၃၁၇
သေသက္ခန္ဓဝသေန = အရူပက္ခန္ဓဝသေန (က)	၉၀
သောဠသက္ခတ္တုကာ = သောဠသက္ခတ္တု (သီ၊ သျှာ)	၃၀၅
သံကိလေသိကသဘာဝံ = သံကိလိဿနသဘာဝံ (သီ)	၁၁
သံဘဇ္ဇေ = သံဘိဇ္ဇေ (သီ၊ က)၊ သမ္ဘေဒေ (ဋီကာ)	၃၂၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သံသုစိတလူခဘာဝေ = သံသပ္ပိတလူခဘာဝေ (သျှာ)

၁၉၉

သံဝေသေတဗ္ဗာတိ = ပဝေသေတဗ္ဗာတိ (သျှာ၊ က)

၅၄

သံသိဒိတွာ = နိသိဒိတွာ (သျှာ)

၈၄

[ဗ]

ဟတ္ထတ္ထရအဿတ္ထရသီဟတ္ထရဗျုတ္တတ္ထရစန္ဒတ္ထရကသုရိယတ္ထရက-

စိတ္တတ္ထရကာဒိဟိ = ဗျုတ္တတ္ထရကဉ္စနတ္ထရသုရိယတ္ထရ-

စိတ္တတ္ထရကာဒိဟိ (သီ)

၈၇

ဟတ္ထပါဒလဋ္ဌနံ = ဟတ္ထပါဒါကဗျနံ (သီ၊ သျှာ)

ဟတ္ထပါဒလောဋ္ဌနံ (က)

၂၂၉

ဟေဋ္ဌာဋ္ဌိတာနမ္မိ ဝါဖလကာနံ = ဟေဋ္ဌာ ဋ္ဌိတာနမ္မိ ဝါ (သီ၊ သျှာ)၊

ဟတ္ထေ ဋ္ဌိတာနမ္မိ ဝါ ဖလာနံ (က)

၁၁၂

ဟောတိ = ဟောတိ၊ ပဋိဝါတံ ဒိတ္ထရဇောဝ (က)

၂၀၂

ဟောန္တိတိ = ဟောန္တိ (သီ၊ သျှာ)

၁၃၅

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ တတိယဂဏ္ဍ

သောဓနပတ္တိ

ပိဋေ	ပဏ္ဍိတံ	အသုဒ္ဓပါဌော	သုဒ္ဓပါဌော
၁၉၉	၉	ဣရိယာပထသေဝနတာ	ဣရိယာပထသုခသေဝနတာ
၁၄၁	၂၄	ယံ ဘဝေယျ	ယာ ဘဝေယျ

